WERMLANDS-POSTEN.

Profnummer. **Lördagen den 25 Juni** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 *M* 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

Det torde synas vanskligt att ånyo våga ett tidnings-försök, då det för icke längesedan visat sig huru svårt 2:ne tidningar härstädes haft att, jemte hvarandra, bära sig; men då undertecknad, utgifvare af detta blad, nu etablerat egen boktryckerirörelse härstädes, så har det hufvudsakligen ingått i hans beräkning och förhoppning att tidningen skulle lemna den nya officinen någon sysselsättning och inkomst, den sednare åtminstone så stor, att utom de materiella kostnaderna, redaktionsbestyret må kunna deraf utgå.

Hvad detta sednare angår, så har det öfvertagits af en dervid van person, hvarföre allmänhetens billiga förväntningar böra kunna motsvaras.

Tidningens inskränkta utrymme gör, att, så länge detta item fortfar, hufvudsakliga syftemålet för Red. måste blifva mera att söka åstadkomma ett lättsmält, roande och omvexlande innehåll, än längre och utarbetade uppsatser, likväl utan att sådant skall hindra den ifrån att om vigtigare allmänna angelägenheter och tilldragelser uttala ett eget omdöme. Provinsens enskilda ärender böra och skola dock behandlas något utförligare, och om vi dervid någon gång kunna komma att vidröra vissa känsliga strängar, så skall likväl sådant alltid vara motiveradt endast af åstundan att gagna, och att skaffa rättelse, der detta kan behöfvas.

Tidningens färg för öfrigt är i politiskt hänseende moderat liberal, men i statsekonomiskt så röd som möjligt, d. v. s. den skall påyrka radikala reformer derutinnan och inga nya plåstringar och lappningar, hvarmed landet till sin olycka allt för länge laborerat. Red. kommer med förkärlek att, då utrymmet det tillåter, behandla hithörande frågor, hvartill den snart sammanträdande riksdagen gifver så rika materialier,

Härmed innesluter jag mig och den nya tidningen i allmänhetens ynnestfulla bevågenhet och helsar till sist Red. af Nya Wermlands-Tidningen under uttryckandet af den önskan att ett vänligt förhållande emellan de begge bladen måtte uppstå, äfven då de hvar för sig möjligen kunna komma att förfäkta olika meningar. Carlstad i Juni 1853.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

OBS. I anseende till öfverhopande göromål med det nya tryckeriets uppsättande, medhinnes ej att utgifva detta profnummer annat än på enkelt blad, hvaremot tidningen, från prenumerationens början, blifver af detta profblads dubbla storlek.

I Domkyrkan predika,

Femte Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Regementspastorn L. F. Mellquist.
Aftonsången, Komministern Mag. C. G. Hultgren.

Husförhören med Landtförsamlingen hållas på följande dagar och ställen: På Alsters bruk Söndsgen den 26 dennes kl. 4 e. m.; i Långsviken Måndagen den 27 kl. 9 f. m. och på Rud Tisdagen den 28 kl. 2 e. m.; Onsdagen den 29 med Bomstad, Löfnäs och Fintatorp kl. 9 f. m. och samma dag kl. 3 e. m. med Eriksberg, Södra Aspsäter, Henstad och Kattviken; Thorsdagen den 30 kl. 3 e. m. med Sanna, Sandbäcken, Stora, Lilla och Södra Wåxnäs, samt Fredagen den 1 Juli kl. 3 e. m. med Vidön, Knappstad och Dingelsundet.

Carlstad den 17 Juni 1853.

L. F. MELLQUISL.

Stiftsnyheter.

Vid val till Kyrkoherde i Ör den 19 dennes tillföllo alla afgifna röster Kommir. C. T. Örtenblad.

På förslag till Kilns Sacellani uppfördes den 22 dennes: Commin. N. Westerlind, Pastoratsadj. A. Wennergren och Kommin. N. Ahlin. Medsökande: S. M. Adj. O. Bäckelin och Kommin. A. M. Brattén.

Profdagar för Komministraturen i Ekshärad: den 10, 17 och 24 Juli.

Kongl. Maj:t har på und. tillstyrkan af DomKapitlet härstädes i nåder tillåtit inrättandet af en serskild begrafningsplats å egendomen Skafnäset i Fernebo socken.

Tjenstledighet beviljad: Kyrkoh. i Väse Kontrakts-Prosten C. M. Bågenholm på 6 veckor från den 12 dennes (v. Pastor Kommin. L. Rolander))

Kyrkoh. i Högsäter Kontraktsprosten E. J. Ekstedt från den 15 Juli till den 31 Aug. (v. Pastor J. Ferlin; v. Kontraktsprost G. E. Grund);

Eloqventiæ & Poeseos Lektorn Mag. E. E. Östling på 5 veckor från vårterminens slut;

Græcæ Lingue Lektorn Mag. L. M. Groth under Juli och Augusti.

Propeller-Jern-Ångfartyget

CARLSTAD,

Kapten **G. E. Blixt,**

afgår från Götheborg Thorsdagen den 30 kl. 6 f. m.
„ „ Carlstad Fredagen den 1 Juli kl. 12 på dagen.
„ „ Stockholm till Norrköping Thorsdagen den 7 Juli kl 1 f. m.
„ „ Norrköping Fredagen den 8 kl. 1 f. m.

Medtager passagerare och fraktgods. Biljetter försäljas hos P. F. Broman.

DIREKTIONEN.

Ångfartyget

WERMLAND,

Kapten **E. Gjerling,**

afgår från Stockholm Thorsdagen den 30 kl. 1 f. m.
„ „ Carlstad Söndagen den 3 Juli kl. 1 f. m.
„ „ Götheborg Thorsdagen 7 Juli kl. 6 f. m.

Medtager passagerare och fraktgods. Biljetter försäljas hos O. F. Ahlmark.

DIREKTIONEN.

Carlstad.

Uppå Konsistorii derom gjorda hemställan har Kongl. Maj:t funnit godt medgifwa att, såsom arfwode för innewarande år till en lärare i teckning wid derwarande elementarlärowerk, 150 rdr bko må af besparingarne å anslaget till elementarlärowerken utbetalas.

— Från Wermland hafwa trenne landtmäterielewer efter undergången examen aflagt sin ed i Stockholm den 15 dennes, nemligen C. M. Lanner, D. Kjellin och C. G. Laurell.

— Postinspektoren härstädes, major Flach, har för helsans wårdande erhållit 4 månaders tjenstledighet, räknad från den 1 dennes, och har postskrifwaren C. L. Lundström blifwit förordnad att postinspektorstjensten under tiden på eget answar förrätta.

— Löjtnanten wid K. Wermlands regem. C. A. A. af Wetterstedt och löjtnanten wid Westgötha-Dahls regemente C. G. Adelsköld hafwa erhållit nådigt afsked med tillstånd att i armeen qwarstå.

— Äfwen sista månskiftet medförde ingen förändring i den torra och warma wäderleken, och ehuru här och der på landsbygden under de sista 14 dagarna lära fallit några mer och mindre starka åskregn, så börjar man likwäl här i Wermland redan nu göra sig förtrolig med tanken på en swårare misswäxt både på säd och foderwäxter. Om, såsom man förmodar, och önskligt wore, brännwinsbränningen för hela nästa termin inskränktes till 2 månader, så torde dock spannmålsbristen icke blifwa större, än att behofwet kan i det närmaste fyllas inom landet, men får åter bränningen ohejdadt fortgå hela tiden, så lära följderna sannolikt blifwa fruktanswärda. Regeringen kan icke gerna afwakta ståndernas sammanträde i November för beslut fattande så wäl härom, som om andra mått och steg, t. ex. spannmålsimportens frigifwande, derest missväxten om en månad härefter skulle wisa sig blifwa allmän, hwarföre wäl det bästa wore att sammankalla ständerna till den 15 Sept., i stället för den 15 November, för att med dem samråda och besluta om nödiga åtgärders widtagande. Från stapelorterna Götheborg och Stockholm medför hwarje postdag stegrade prisnoteringar på alla spannmålsslag, och wanlig god råg gäller nu 19 rdr på förra stället. Från Filipstad skrifwes att gräsmasken börjat härja der i granskapet, men häromkring har den ännu ej wisat sig.

— Wenern håller sig äfwen i år mycket hög och har, oaktadt den ihållande torkan, fallit obetydligt, hwarföre sidländare mark deraf lider mycket mehn.

— Åtskilliga församlingar af Carlstads stift hafwa å nyligen hållna sockenstämmor beslutat att uttrycka sina önskningar om en ny lagstiftning för brännwinsbränningen, med hög beskattning och inskränkt tillwerkning. Blifwande riksdagsmän af bondeståndet skola gifwas uppdrag att werka i denna rigtning.

— Examen i folkskolan, som under denna termin warit bewistad af 261 barn, deraf 145 gossar och 116 flickor, afhölls i Thorsdags, och wittnade om den nitiske, men allt för swagt aflönte, lärarens lyckade bemödanden i underwisnings bibringande. Efter examen utdelades såsom premier några böcker, skänkta af en barnwän. Ett wackert förhållande, wittnande om förtroende, är, att äfwen många bättre mans barn numera i denna skola inhemta den första underwisningen.

— Andra häftet af C. A. Agardhs Förfök till en Statsekonomisk Statistik öfwer Sverige har i deßa dagar utkommit i bokhandeln. Det handlar om Sweriges ytbildning, och är isynnerhet intreßant wid beskrifningen om landets naturliga kommunikationsleder jemte förslagen till deras förbättrande. Det är alltigenom hållet i samma fosterländska anda, som utmärkte det första häftet, och utrustadt med denna praktfulla stil som denne författare i så hög grad besitter, och hwarigenom han wet att göra äfwen det torraste ämne behagligt och lättläst. Arbetet synes dock komma att blifwa widlyftigare, än hwad prospekten innehöll, men detta anse åtminstone wi utgöra en förtjenst mera.

— Dagens utländska post låter något mera krigisk, än de på annat ställe i bladet utifrån meddelade nyheterna. Så wet man nu med wißhet, att Ryßlands ultimatum ankom till Konstantinopel den 8 dennes och att deri fordras ett obetingadt antagande af furst Mentschikoffs förslag, hwarå skulle afgifwas swar före den 16; men man tar för gifwet att Porten förkastar detsamma, hwarefter Donaufurstendömenas besättande följer. Detta will Frankrike, men såsom det tyckes icke England, betrakta som krigsorsak. England utrustar emellertid en betydlig flotta, hwilken skall afgå till Österßjön, för att wara till hands wid förefallande behof. Krig och fred synes således bero derpå, om England och Frankrike werkligen betrakta Donaufurstendömenas besättande af Ryßland såsom krigs-

orsak. Sker detta, så bör den stora frågan wara afgjord inom 14 dagar härefter. Preussens och Österrikes roller i ett sådant werldsdrama äro icke lätta att ännu förutsäga.

Stockholm.

D. M. Konungen och Drottningen tillika med prinsessan Eugenie lära ämna tillbringa någon tid på Tullgarn, derifrån H. M. Konungen emellanåt reser in till hufwudstaden för konseljernas hållande. — H. M. Enkedrottningen, som öfwergifwit resplanen till Tyskland och Frankrike, wäntas oförtöfwadt åter, och ämnar fara direkte till Tullgarn för att der aflägga ett besök hos DD. MM. — Den förre krigsministern, general v. Hohenhausen, har gifwit afskedsmiddag åt departementets embets- och tjenstemän och den nye krigsministern, grefwe Gyldenstolpe, emottagit uppwaktning af departementets expeditioner. — En sak som de sednare dagarne utgjort samtalsämnet i de flesta bildade kretsar, är förste amanuensens wid riksarkivet, protokollssekreteraren Nils Arfwidsons, oförmodade afskedstagande från befattningen wid berörde embetswerk. Anledningen säges wara missnöje med chefens, riksarkivarien Nordströms och ecklesiastikministerns nya reglering af riksarkivet och en Arfwidson ålagd förändrad tjenstgöring, som på sätt och wis kunde betraktas såsom en degradering. Man emotser nu med spänd wäntan en af Aftonbladet utlofwad belysning af de sista företeelserna utaf Herr Nordströms embetswerksamhet, både i egenskap af kanslerssekreterare och riksarkivarie; ty hr Nordström är föga omtyckt och man unnar honom af allt hjerta en liten dufning. — Fregatten Eugenie har, efter fulländad werldsomsegling, lyckligen återkommit till Europa och inlopp den 8 dennes i Plymouths hamn. Under hela resan har Fregatten endast förlorat 5 man, nemligen 2 genom dödsfall och 3 genom rymning. Äfwen korvetten Najaden har återkommit från sin tur till Medelhafwet och ankrade wid Känsö hamn den 9 dennes, hwarifrån den skulle affegla till Carlskrona. — Ett wigtigt steg till swenska skeppsfartens upphjelpande har af regeringen nyligen blifwit taget, i det utrikes byggda fartyg under innewarande och nästa år få naturaliseras och införas emot en tullafgift af 10 rdr för hwarje 100 rdr å den bewisligen erlagda köpesumman, hwarförutan tullen å nytt tågwirke blifwit nedsatt till 16 sk. pr lisp., segel- och tältduk till 2 sk. 8 rst. pr skålp., ohäckladt lin för segeldukfabrikerne till 8 sk. pr lisp. och häckladt dito 16 sk. per dito. Frågan om framtida tull på utrikes byggda fartyg kommer att bestämmas i den nya tulltaxan, wid nästa statsreglering. — Från Hamburg skrifwes att swenska regeringen lärer wara betänkt på en förändring uti sin representation derstädes; så att, i stället för ministerresident endast skulle hållas charge d'affaires, till hwilken post man förmodade att nuwarande generalkonsuln Sterky skulle komma att befordras. I sammanhang härmed säges wara ämnadt att indraga swenska postkontoret derstädes, hwilket gifwit allmänheten så många anledningar till klagomål för söl med posternas befordran. — Det allmänna prestfällskapsmötet pågår nu härstädes och är mycket talrikt besökt. — Ändteligen har man de sista dagarne häromkring haft en wacker nederbörd, som i någon mån torde upphjelpa den twinande grödan, ehuru betydlig skada derå redan är gifwen, hwilket ock förorsakat en owanlig stegring i börsnoteringarne å all slags spannmål och bränwin.

Landsorten.

Från alla kanter af landet uppstämmas klagorop öfwer den fortfarande torkan och de bekymmersamma utsigterna för årets gröda. Rågar och wallar skola på många ställen icke mera stå att upphjelpa. — I **Mariestad** hafwa aktieegarne i den tillämnade filialbanken derstädes haft sammanträde den 9 dennes, och derwid beslutat att hos K. M. göra anfökan om anstånd med bankens öppnande till den 1 nästa Oktober, i stället för den 9 Juli, i anseende dertill att en del af aktieegarne underlåtit att inom utsatt tid inkomma med behöriga handlingar; men om anståndet icke kunde bewiljas att bankens werksamhet då måtte få börja med den utaf de öfrige delegarne presterade säkerheten, ehuru något understigande det sanktionerade minimibeloppet. — **Norrwikens** reformsällskap i Bohus län har utsett trenne deputerade för det tilltänkta reformmötet i Örebro. Öfriga reformsällskaper äro deremot tysta som Egyptens prester. — Sommar-marknaden i **Lidköping**, hwilken började den 3 dennes, har warit trög, af brist på penningar, som det ju alltid heter. Hwete gällde 20 a 23 rdr, råg 16 a 18 rdr, korn 11 a 12 rdr och hafra 6 a 6: 18; billigt nog i sanning wid närwarande klena utsigter, men priserna hafwa wäl sedermera uppgått. — **Artilleristen Bror** wid Götha Artilleri-regem., dömd att arkebuseras, har fått sitt straff förwandladt till 40 par spö och lifstids fästning, just icke serdeles mycket att tacka för. — I **Upsala** hafwa beswär blifwit anförda öfwer borgmästarewalet derstädes i anledning af förment röstwärfning. — Från **Småland** emigrerar folket i stora skaror till nya werlden, och medtager ganska betydliga penningesummor. — I **Lund** wäntar man att en Smålänning, A. Rundbäck, som i kandidatexamen fått 30 1-2 betyg, skall blifwa utsedd till primus wid promotionen derstädes i dessa dagar. — Från Westerås skrifwes att den från Herr Munktells i Eskilstuna mekaniska werkstad förfärdigade lokomotiv, "Förstlingen", hwilken är beställd för Norbergs jernwägsbolag, passerade staden d. 9 Juni, dragen af 4 par oxar, till sin destinationsort. — Wid marknaden i Wenersborg, som war temligen liflig, gällde rågen 17 rdr, korn 11 rdr, hafra 6 rdr, fläsk 5: 24 och smör 16 a 18 sk. marken. — Från Halmstad skrifwes att Laxfisket är mera gifwande än på många år.

Utrikes.

Det är en stor triumf för civilisationen att, äfwen då de allwarsammaste stridigheter emellan regeringarne nu för tiden uppstå, de icke gerna skrida till öppna fiendtligheter, såsom i fordna dagar, utan, efter några ömsesidiga rustningar, mest för sken skull, gemenligen bilägga sina twister på diplomatisk wäg, efter bemedling af någon bland de så kallade stormakterna. Den allmänna insigten, att ett krig nu i Europa owilkorligt skulle öfwergå till ett revolutionskrig och åter sätta alla de demokratiska lidelserna i brand, twingar, såsom det af de sista tidningarne will synas, sjelfwa det mäktiga **Ryssland** att åter sticka det redan dragna swärdet i slidan, och lemna förhoppningen att denna gång få se den ryska örnen uppsluka den turkiska halfmånen. Daktadt Rysslands och den Ottomaniska Portens betydliga rustningar till lands och sjös, truppernas koncentrering wid gränsen och befallningen till de Engelska och Franska flottorna att affegla till Dardanellerna, tror likwäl ingen på ett fredsbrott, och det starka fallet i de franska fonderna har återgått till ett lika hastigt stigande. Allt torde wäl derföre slutligen komma att reducera sig dertill, att Porten får bewilja alla de kristna undersåterne i sitt rike några större friheter och ställa borgen derför, samt måhända betala Ryssland någon del af den fordran detta gör anspråk på, sedan dess besättande af Moldau och Wallachiet under revolutionsåren 1848 och 1849. Rysslands justitieminister, grefwe Panin, har ankommit till Paris och grefwe Nesselrode, en son af dess utrikesminister, till London, begge medförande lugnande förklaringar, efter hwad det säges.

Äfwen stridigheterna emellan **Österrike** och **Schweitz** synas nu wara på god wäg att biläggas.

Deremot synes det icke wara mycket att bygga på det inhemska lugnet i **Frankrike**. Talrika arresteringar hafwa nyligen företagits både i Paris och departementerna, och en widsträckt sammanswärjning till kejsardömets störtande säges der wara upptäckt. Om denna utgått från demokraterne eller något af de royalistiska partierna, wet man dock ännu ej rätt, då tidningarne icke få omtala hwad de kunna weta. Det talas åter om en stor utgallring bland prefekterna. Kejsaren skall wara missnöjd deröfwer att de lagt hinder i wägen för hans emissarier att kunna inhemta den werkliga sinnesstämningen hos befolkningen i departementerna. Sannolikt har denna warit sådan, att prefekterna icke wågat wisa den i sin rätta dager, utan mäst kasta

likson ett officielt skimmer deröfwer. Fransmännen hafwa icke stött på något allwarsamt motstånd på sitt sista tåg till lilla Kabylien. De ännu qwarlefwande veteraner, som åtföljde Napoleon från Elba, och woro med honom de hundrade dagarne, skola erhålla en årlig pension för sin återstående lifstid.

Till Salu.

ZINKHVITT

hos A. H. FALKENGREN.

Fin Fransk Cognac af 11 graders styrka; Gullsby skrifpapp; utmärkt god Blanksvärta i träd- och bleckaskar, m. fl. varor hos A. H. FALKENGREN.

Utmärkt god Anjovis, Gräddost samt alla sorter friska och goda Specerier m. fl. varor hos A. T. BRATTBERG.

Till Bruks- & Contorsböcker finnes hos undertecknad flera sorter utmärkt godt form- & machinpapper af olika storlek, neml.: Median-, Regal-, Bok- & Skrifpapper, och säljes till billiga priser.

Carlstad i Juni 1853.

J. LEVENHAGEN.

Utbjudes hyra.

2:ne rum med kök jemte nödige uthus finnas att hyra från 1 nästa Oktober hos Målare Tideblad.

2:ne bättre rum, passande för ungkarl, finnas att hyra på år från 1 nästa Oktober hos Skomakaren G. Sandelin.

Diverse.

COMMISSIONS- OCH AFFÄRS-

Kontor i Lidköping. Undertecknade emottaga alla till ett sådant Kontor hörande göromål, såsom uppköp och försäljningar, Penningars indrifvande, Varors emottagande och expedierande m.m.; och skola vi med ferm och noggrann expedition uträtta allt hvad oss anförtros, under adress till vår firma:

NORELIUS & FINNSTRÖM.

Omnibus,

som kommer att gå emellan Kanikenäset och staden alla timmar, då ångfartyg ankomma eller afgå, började sina turer den 17 dennes. Wagnen kan hyras för kortare resor, hwarom lemnas närmare upplysning på gästgifwaregården af J. A. Johansson.

Billard,

ny och elegant, är uppsatt å Gästgifwaregården, en trappa upp, rummet n:ro 14, och är tillgänglig för besökande alla helgfria dagar.

C. L. Fougelberg,

Tandläkare i Stockholm,

som ämnar besöka Carlstad, har äran rekommendera sig härmedelst till förrättande af alla slags tandoperationer, samt insättande af alla slags artificiella tänder. Jag får dersemte äfwen äran tillkännagifwa, att jag af utländska dentister, med hwilka jag under mina resor förliden sommar fått tillfälle komma i beröring, lyckats att lära känna och erhålla en nyare uppfinning af fyllnadsämnena för skadade tänder, som anses bland de bästa hittills kända, såwäl genom den lätthet, hwarmed det utan smärta för patienten kan inbringas i den urfrätta tanden, samt dess ändamålsenlighet och fasthet, som genom dess ringa pris, i jemförelse med det förut wanligen anwända guldet, hwars dyrhet ofta afskräcker den mindre bemedlade från dylika för tändernas bibehållande nödwändiga operationer, och hwarigenom inträffar att mången tand i stället blifwit onödigtwis borttagen.

Mitt logi, från hwilken dag och huru länge mitt wistande blifwer skall jag hafwa äran närmare bestämma.

N:ro 1 af denna tidning utgifwes Lördagen den 2 Juli.

Carlstad,

tryckt hos O. Cronquist. 1853.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 1. **Lördagen den 2 Juli** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 *№* 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

Det torde synas vanskligt att ånyo våga ett tidnings-försök, då det för icke längesedan visat sig huru svårt 2:ne tidningar härstädes haft att, jemte hvarandra, bära sig; men då undertecknad, utgifvare af detta blad, nu etablerat egen boktryckerirörelse härstädes, så har det hufvudsakligen ingått i hans beräkning och förhoppning att tidningen skulle lemna den nya officinen någon sysselsättning och inkomst, den sednare åtminstone så stor, att utom de materiella kostnaderna, redaktionsbestyret må kunna deraf utgå.

Hvad detta sednare angår, så har det öfvertagits af en dervid van person, hvarföre allmänhetens billiga förväntningar böra kunna motsvaras.

Tidningens inskränkta utrymme gör, att, så länge detta item fortfar, hufvudsakliga syftemålet för Red. måste blifva mera att söka åstadkomma ett lättsmält, roande och omvexlande innehåll, än längre och utarbetade uppsatser, likväl utan att sådant skall hindra den ifrån att om vigtigare allmänna angelägenheter och tilldragelser uttala ett eget omdöme. Provinsens enskilda ärender böra och skola dock behandlas något utförligare, och om vi dervid någon gång kunna komma att vidröra vissa känsliga strängar, så skall likväl sådant alltid vara motiveradt endast af åstundan att gagna, och att skaffa rättelse, der detta kan behöfvas.

Tidningens färg för öfrigt är i politiskt hänseende moderat liberal, men i statsekonomiskt så röd som möjligt, d. v. s. den skall påyrka radikala reformer derutinnan och inga nya plåstringar och lappningar, hvarmed landet till sin olycka allt för länge laborerat. Red. kommer med förkärlek att, då utrymmet det tillåter, behandla hithörande frågor, hvartill den snart sammanträdande riksdagen gifver så rika materialier,

Härmed innesluter jag mig och den nya tidningen i allmänhetens ynnestfulla bevågenhet och helsar till sist Red. af Nya Wermlands-Tidningen under uttryckandet af den önskan att ett vänligt förhållande emellan de begge bladen måtte uppstå, äfven då de hvar för sig möjligen kunna komma att förfäkta olika meningar. Carlstad i Juni 1853.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
Tredje Böndagen:
Ottesången, Theol. Lektorn Mag. *J. A. Millén.*
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Kollekten, som insamlas Böndagen, tillfaller kyrkovaktaren. — Nästa Lördag och Söndag hålles Nattvardsgång. Carlstad den 28 Juni 1853.

L. F. MELLQUIST.

Död.

Tillkännagifves att vice Pastorn *Johan Julius Holmberg* stilla afled på Stafnäs Prostgård den 24 Juni 1853, kl. 12 på dagen, i en ålder af 31 år, 4 månader och 9 dagar. Ömt sörjd och saknad af Föräldrar, Syskon och talrika vänner.

Stiftsnyheter.

Kongl. Maj:t har i nåder tillagt Kommin. H. Billmans 4 oförsörjda döttrar *ett* extra nådår vid Komministersbeställningen i Ekshärad.

Beviljad tjenstledighet, läraren i Philipstad, Phio os. Kand. *S. Bengtsson* från den 10 sistl. Juni till vårterminens slut.

Missiverad, den 28 sistl. Maj till Kyrkoh. i Starrkärr Prosten J. Lundblom, S. M. Adj: *K. J. Alén,* hvilken, ehuru tillhörande Carlstads stift, blifvit med vederbörandes tillåtelse anställd att tills vidare tjenstgöra inom Götheborgs stift.

Carlstad.

Utsigterna för årswexten hafwa ljusnat något, sedan flera wackra regn efter midsommar fallit, och hwilka lära sträckt sig wida omkring. Rågarnes tunnhet kan dock naturligtwis ej mera hjelpas, äfwensom höbristen säkert under kommande winter måste blifwa kännbar, så wida icke ett förslag i Aftonbladet skulle befinnas lämpligt och i utförandet lyckas. Detta är: att genast afslå wallarne, för att i Augusti få taga en andra skörd, hwilken, i händelse af gynnsam wäderlek, kunde blifwa rätt wacker.

= Något hwar torde hafwa i friskt minne den silfweryrsel, som för några år sedan så allmänt intog sinnena wid guldsmedshyttans och Wermskogs-grufwornas första bearbetande, men hwilka grufwor sedermera reducerat sig derhän, att det nu på förra stället hufwudsakligen drifwes på bly och att de sednare knappast betala driftkostnaden. Hade man då känt till att på sjelfwa Carlstads grund funnes en kopparmalmsanledning, så tycka wi just hwad spekulationsandan skulle fått för en sysselsättning. Nu har upptäckten kommit i en lugnare period och ingen lär blifwa yr i hufwudet för den saken. Med denna förhåller det sig så, att wid Tyggårdswiken blifwit upptäckt en kopparmalmsanledning, och stadens innewånare, såsom jordegare, äro kallade inför magistraten att höras om de med upptäckaren wilja deltaga i dess upptagande och bearbetande. Wi förmoda att stadens inwånare tacka för anbudet, men ursaka sig.

= Det synes på åtskilliga tecken att wi ej hafwa långt igen till den största af wåra marknader, hwilken börjar den 12 dennes. Gods ankommer redan i mängd ifrån alla kanter och åtskilliga spannmålslaster hafwa äfwen i dessa dagar anländt. På den sednare warar har icke warit synnerlig efterfrågan på wären, och får man tro uppgifter från norra Wermland, så skall spannmålsbehofwet för närwarande icke wara stort der, och wårsädens utseende dertill rätt lofwande. Som skörden af detta sädesslag likwäl kan blifwa mycket sen, så torde nog blifwa efterfrågan på spannmål i marknaden, ehuru wi wåga alldeles afråda fremmande säljare att kasta större partier in derpå.

= Trafiken på Frykstadsjernwägen synes wara i jemnt stigande och mer och mer tillwinna sig allmänhetens förtroende för transport af både passagerare och gods. För de sednares bequämlighet är dock ännu intet widgjordt.

— Om landtbruksskolan på Gårdsjö säges uti berättelsen för 1852 angående landtbruksläroverken: "Denna skola flyttades på wären 1851 från Trefors till Gårdsjö i Gilberga socken, och kan således då den så kort tid warit i werksamhet, ej ännu hafwa lemnat några egentliga resultater. Styrelsens nit och lärarnes skicklighet lemna dock goda förhoppningar för framtiden.

Underwisningen bestrides af en föreståndare, en från Skottland inkallad praktisk lärare, en lärare för skrifning, räkning och bokhålleri, samt en smickare och en smed för öfning i slöjd. En djurläkare lemnar underwisning wissa tider på året, och praktisk kunskap i skogshushållning erhålles på det i granskapet belägna Borgwiks bruk, hwars betydliga skogar af sakkunnige personer omsorgsfullt förwaltas.

Enligt reglementets föreskrift äro 12 frilärlingar wid skolan antagna och lärotiden beräknad till 2 år.

Gårdsjö egendom består af 1700 tunnland, deraf lärlingarne tills widare deltaga i skötseln af wid pass 200. Något omlopp har ännu icke blifwit ordnadt; men tegläggning och grunddikning fortgå med all ifwer, och det förtjenar anmärkas att denna jordförbättring, ehuru förenad med icke obetydlig kostnad, dock redan wunnit uppmärksamhet och efterföljd hos flera hemmansegare af den i trakten boende allmogen."

= Från Åmål skrifwes den 28 Juni: I går började ett godt regn, hwilket fortfar i dag och sannolikt faller jemnare än de åskskurar som i Söndags syntes draga norr och wester om staden. — Spannmålstillförseln i marknaden war god, men en större del kunde ej afyttras till följe af stegrade priser och knapp penningetillgång. De ungefärliga priserna woro: Hwete 24 rdr; Råg 16 a 18 rdr; Korn 12 a 13 rdr; Hafre med god tillgång 7 a 8 rdr; Ärter 22 a 24 rdr tunnan; Fläsk 5: 36 a 6 rdr; Fårkött torrt 3 rdr lisp.; Slom 1: 24 wåhla; Lax rökt 20 sk.; Smör 16 sk.; Ost 8 a 12 sk. skålp.; Ägg 20 sk. tjoget, allt Rgs.

= Tidningen Postbudet i Åmål berättar från Arwika den 22 Juni: Det är en olycklig erfarenhet, att wåra straffanstalter har det med sig, att i stället att förbättra, göra brottslingarne endast mera förhärdade och till en otrolig grad mera wildsinta. Följande grad af exempellös ondska har genom en nyligen utsluppen fästningsfånge förre fältjägaren Petter Lundberg passerat den 20 dennes wid Gate qwarnar. Några yngre personer hade ditgått för att ur en öppning på wattenrännan taga duschbad, och hade just slutat, då en äldre tjensteman tillkom, och under det han afklädd satt under duschen, tager Lundberg en sten af flera lispunds wigt och kastar den i rännan, der stenen med wåldsamhet fördes af det strömmande wattnet ned på den badande; lyckligtwis blef stenen krossad i tu under passagen; hade styckena träffat hufwudet eller ömtåligare delar, så hade döden ögonblickligt följt, nu träffade det ena stycket deraf, benet, nästan afslet hälsenan, och gjorde ett större hål wid fotbladet, den andra delen deraf rispade endast benet. Man wet icke om bofwen kände den person, han så försåtligt wille skada, måhända döda; det säkra är att sjelfwa offret icke någonsin tillförene warit i beröring med oftanämnde bandit, hwadan således får antagas, att endast skadebegär warit orsaken till detta tillämnade nidingsdåd.

— Dels med dagens södra post, dels med resande hafwa ledsamma underrättelser ingått om kolerafarsotens yppande på flera ställen i war närhet. I Köpenhamn hade sjukdomen till en början uppträdt med häftighet, och enstaka sjukdomsfall påstås hafwa inträffat både i Malmö och Helsingborg. I Christiania har hon äfwen utbrutit, der bland andra statsrådet Sörensen lärer aflidit efter endast 3 timmars sjukdom. Den Turkiska förwecklingen synes taga en fredlig wändning.

Stockholm.

Regeringen har, på hemställan af styrelsen för wäg- och wattenbyggnader, beslutat att

den kontroll som staten skall hålla öfwer arbetets behöriga utförande skall bestridas af en chefs-ingeniör och twenne honom biträdande underlydande ingeniörer, af hwilka den förstnämnde endast emellanåt, men de sednare ständigt komma att öfwerwaka arbetet; och har regeringen till chefsposten utsett Major C. E. Norström. — Generaldirektör Ekström har börjat en inspektionsresa öfwer de i medlersta och södra Sverige belägna hospitaler och lasaretter. — Prof. Sandberg har erhållit afsked ur de fria konsternas akademi med emeriti lön. — Den berömda dansösen wid kongl. theatern mamsell Norberg har firat sitt bröllop med kamereraren wid kongl. theatern, Törner. Äfwen hafwa de 5 paren af hufwudstadens församlingar blifwit sammanwigda, hwilka utaf den wid kronprinsens förmälning stiftade brudgåfwofond erhålla 100 rdr bko hwardera. — Religionsfrihets-mötet afslutades den 20. Det har bland annat uttalat sig för konventikelplakatets upphörande. Man har gjort den anmärkning, att nästan ingen bland kyrkans dignitärer bewistat mötet. Det war icke heller från deras sida framkalladt. — En f. d. källarmästare Krieger har aflidit, efterlemnande åt sina twenne döttrar, deraf den ena ung enka och den andra ogift, en liten förmögenhet af en half million. De stackars barnen lära wäl länge få gå och sucka efter man. — Kongl. theaterns säsong afslutades den 20 med operan Ernani. De flesta af såwäl tal- som sångscenens utmärktheter hafwa blifwit reengagerade för nästa speltermin. Den nya gaslysningsinrättningen, som nu är under införande i hufwudstaden, kommer att anwändas under nästa speltermin äfwen för kongl. theatern. Arbetena wid gaslysningen fortgå raskt och man förmodar att redan i höst Nicolai, Clara samt Jacobs och Johannis församlingar skola kunna erhålla gaslysning. — Från Paris skrifwes att swenska och norska artister på den stora tafleexpositionen derstädes ganska utmärkt representerat den skandinaviska målarekonsten. Kiörboes Newfoundlandshundar, Böes landskap, Höckerts Monaldeschis mord och mamsell Lindegrens ypperliga porträtter förswara sin plats hwar som hellst. — Från Petersburg förljudes att koleran skall wara något, fast ej betydligt, i tilltagande. — Det tillämnade mötet af skolmän från de tre nordiska rikena, hwilket war ifrågasatt att hållas i Götheborg under innewarande år, säges komma att uppskjutas till ett annat år, i anseende dertill att man haft anledning förmoda förhinder för skolmännen i brödrarikena att något talrikare kunna deltaga deri i år. — Reformsällskapet hade den 21 sammanträde, för att besluta om deputerad för det i Örebro till den 27 dennes utsatta allmänna reformmötet. Det war fåtaligt besökt, men man beslöt likwäl att sända ett ombud, hwartill utsågs herr öfwerstelöjtnant Gustaf Hjerta. Herr L. Hjerta uttalade den åsigt att reformsaken i alla händelser borde hållas wid lif; ty antages det nu hwilande förslaget wid nästa riksdag, så är nödigt att opinionen icke låter allt stanna derwid, hwaremot, om det faller, antingen det gamla Örebroförslaget, eller ett annat nytt, bör wara tillhands för att möjligen blifwa hwilande till följande riksdag. — Riksbankens ställning förbättras småningom, genom silfwerfondens förökande, och såsom en följd häraf ökas äfwen den utelöpunde sedelstocken. Denna utgör nu öfwer 24½ millioner Rdr Bko. Med silfwerfonden kan inwexlas nära 16 millioner Rdr Bko. — Garnisonsregementena öfwas nu dagligen under H. K. H. Kronprinsens befäl, och H. M. Konungen har sjelf ett par dagar bewistat fältmanöwrerna. — Götha kanaldirektion har beslutat, att en kontant utdelning å kanalaktierne skall ske under innewarande år, med 1 rdr för hwarje aktie af första och 24 sk. bko för hwarje aktie af andra klassen, mot aflemnande af couponer för 10:de utdelningen. — Swenska öfningseskadern bestående af fregatterna Josephine och Chapman samt briggen Nordenskköld, utlopp den 21 från Carlskrona och ankrade den 23 dennes under stor salut på Helsingörs redd. — Danska linieskeppet Dannebrog synes icke, såsom det blifwit berättadt, komma att deltaga i expeditionen, enär det redan den 16 lemnat Carlskrona och styrt kosan till Kiel, dit det ankommit d. 20 dennes. — Enkedrottningen lärer äfwen komma att besöka Särö i sommar. — Nerikes Allah. berättar, att under m:r Burges wistande i Örebro hafwa wederbörande hållit täta sammanträden. Man har måst skynda, både af andra skäl och emedan m:r B. snart ernar återwända till England, sedan han af direktionen, som hittills haft befattning med arbetet, öfwertagit alltsammans, det gjorda och ogjorda, för att härefter sjelf genom ombud bedrifwa det. Till sitt ombud har m:r B. antagit en swensk man, baron A. von Düben, som således kommer att här företräda den förres ställe och blifwa en medelperson mellan entreprenören i England och direktionen i Swerige. Från och med den 20 d:s bär m:r Burge answaret för jernwägsanläggningen, nemligen inför direktionen, och den dagen började ock arbetet å hufwudlinien med full fart under m:r Smidts ledning, hwad jordarbetena beträffar, med ett större antal arbetare, som under de första weckorna skall ökas med 150 man i weckan. Att jernwägsarbetet icke genast kan begynnas å flera punkter, kommer deraf, att expropriationerna icke ännu äro till fullo uppgjorda. Ännu är det icke afgjordt, huruwida swenska eller engelska räls (rails) komma att anwändas. Helt nyligen hafwa m:r B. och baron D. återkommit från en utflykt, som de gjort till Motala och Finspong för att höra sig före med afseende på denna angelägenhet, likasom de derom skrifwit till Nyby och Sura Hammar. Kan en tillräcklig qwantitet räls på dessa ställen hinna under bestämd tid tillwerkas och wåra jernwerksegare wilja åtaga sig tillwerkningen samt priset blifwer någorlunda jemförligt med det engelska här i Swerige, så är det också otwifwelaktigt, att swenska räls blifwa begagnade. Men man fruktar, att måhända hwarken det ena eller andra inträffar, och i så fall kommer m:r B. att ifrån England om ett par månader öfwersända, hwad som i den wägen erfordras, äfwensom 2:ne lokomotiver för att redan denna höst sättas i gång, så wida ej den förfärliga torkan fortfar och hindrar bankarne att tillbörligen sätta sig. Inom direktionen skedde d. 20 d:s utnämning till dess kamrer. Man hade nästan förmodat, att direktionens bokhållare och t. f. kamrer, herr Engström, skulle erhålla beställningen; men af pluraliteten utsågs dertill lasaretts-fysslomannen i Örebro hr L. G. Westerling. Angående Nora-Erwallajernwägen hafwa flitiga underhandlingar äfwen i dessa dagar warit å bane mellan hr baron Hamilton, bergmästar Troilius och brukspatron Wedberg samt m:r Burge. Något bestämdt resultat lärer ännu icke kunnat winnas, emedan wederbörande å ömse sidor strängt hålla på sina fordringar. Det anses dock wara utan allt twifwel, att olikheterna sammanjemkas och m:r B. också öfwertager detta arbete på wilkor, som för bolaget böra anses förmånliga, hwaribland det, att m:r B. för mer än hälften af summan tager aktier i betalning.

— D. K. H. Kronprinsen och Kronprinsessan ämna utflytta till Drottningholm och ditwäntade den 1 Juli prins Fredrik af Nederländerna med gemål och dotter, hwilka efter några dagars wistelse der, ämnade begifwa sig till S:t Petersburg. Staden Helsingfors i Finland har blifwit förklarad för kolerasmittad, sedan twenne dödsfall af asiatisk kolera der inträffat. Från München skrifwes att man der håller på med trenne statyer för swensk räkning, neml. Carl 14:de Johans byst, som redan är färdig och lärer kosta 26000 rdr, Gustaf Adolfs staty, som skall levereras den 1 September och kostar 8000 rdr, samt Birger Jarls staty som är betingad för 5000 rdr. Det mekaniska faktoriet å Bergsund tilltager årligen i betydenhet, och för närwarande äro flere ångfartyg derstädes under byggnad.

Landsorten.

Från **Carlskrona** skrifwes under d. 15 dennes: Prins Oscar embarkerade i lördags e. m. å linieskeppet "Carl 13:de", under konglig salut och flaggning. Eskadern, som ligger till ankars å yttre redden, erbjuder tillsammans med exercislinieskeppet "Fäderneslandet" och det i söndags hitkomna danska linieskeppet "Dannebrog", en ståtlig anblick. Sedan år 1848 har man icke haft tillfälle se så många örlogsfartyg till ankars här. — "Dannebrog", under kommando af f. d. marinministern, kommendör van Dockum, kommer att förena sig med den swenska eskadern under deß öfningsexpedition. I dag inmönstra de till eskadern hörande fartygen och omkring den 20 afseglar eskadern. — Från **Skåne** berättas att Kon-

---

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

Furst Adolar satt misslynt wid sitt arbetsbord, hwarpå hwilade en mängd handlingar, och midt emot honom hans kabinettsminister, grefwe Ziller, sysselsatt med läsningen af några bref.

"Nå hwad säges härom," afbröt furslen tystnaden. "Kan det icke bringa en till förtwiflan? Mina wackraste planer öfwerkorsas. Här måste finnas en förrädare i närheten", fortfor han; "ty redan innan prins Oscar erhållit mina bref, känner Ellbergs gesandt deras innehåll, och motarbetar mig naturligtwis med all ifwer. Men att ingen förrädare omgifwer prins Oscar, det försäkrar han på sin ära, då hans sekreterare har bestått alla trohetsprof."

Äfwen grefwe Ziller försäkrade att intet förräderi härifrån kunde ega rum, emedan, med undantag af hans sekreterare Möller, för hwars tystlåtenhet han answarade med sitt hufwud, ingen kände till hemligheten, och äfwen denne endast till en del. "Förösrigt Ers Höghet har jag, sedan ni förra gången yttrade en dylik misstanka, sjelf renskrifwit brefwen till prinsen."

"Då måste gesandten kunna trolla", utropade Furst Adolar förbittrad, skref under den honom förelagda handlingen och gick.

I dörren wände han dock om och, wisande på en närliggande bok, frågade han: "har ni ännu läst denna brochyr?"

"Ja! Ers Höghet", swarade ministern.

"Nå hur finner ni författarens åsigter?"

"Träffande och goda", försäkrade grefwen. "Mannen eger talang och omfattande kunskaper. Likwäl hade han kunnat gifwa sina anmärkningar en ännu större utsträckning."

"På mig har just hans korthet slagit än," försäkrade Adolar. "Wi måste lära känna mannen närmare."

En inträdande adjutant afbröt widare samtal.

Kabinettsministerns tankar woro dock mera upptagne af underhandlingarne med det fremmande hofwet än med brochyren, och han undrade alltmera huru det war möjligt att korrespondensen med prins Oscar kunde komma i förrädiska händer. Slutligen föll honom en tanke in; men snart förkastade han äfwen den såsom omöjlig. Huru skulle wäl en tjensteman wid postwerket wåga bryta och tillsända en fremmande gesandt ett bref, hwilket war förseglad med det furstliga kabinettssigillet.

Några weckor förgingo. Förgäfwes wäntade Furst Adolar ett swar på sitt sista bref. Slutligen anlände till ministern ett litet oansenligt bref, hwilket hade gjort en lång omwäg. Wapen och handstil woro honom fullkomligt obekanta.

Full af förwåning bröt han skrifwelsen. Den war från hofrådet Meisner, prins Oscars privatsekreterare. Han berättade deri, på uppdrag af sin husbonde, att genom Ellberger gesandtens machinationer furslen ånyo blifwit wacklande. Genom bref kunde man derföre numera icke uppnå sitt mål, hellst som innehållet ständigt blef förrådt. Man måste derföre sända en man med oinskränkt fullmakt. Men som gesandten hade sina spioner öfwerallt, så war det icke rådligt att dertill begagna en minister, eller legationssekreterare, utan man borde utwälja en för honom alldeles obekant person, hwilken skulle uppträda i residenset såsom privatman, och under någon uppdiktad anledning en tid der uppehålla sig, akta sig för att wäcka uppseende, och endast i hemlighet sammanträffa med prinsen samt ministern von Dett. Slutligen gjorde hofrådet några anmärkningar, hwilka skola återfinnas under berättelsens fortgång.

Furst Adolar läste med förwåning, men gillade helt och hållet hofrådets förslag.

"Men hwar skola wi finna en man, som eger alla erforderliga talanger, för att träda inom skranket mot en så slipad motståndare," tillfogade han, kastande frågande blickar på ministern.

Denne lät i tankarna alla hufwudstadens kollegieråd passera revy, men fann ingen som besatt de erforderliga egenskaperna. Han bad om några dagars betänketid, gick hem och började studera samtliga konduitlistorna; läste och läste, men fann den ena för gammal, den andra för flegmatisk, den tredje gjorde för mycket uppseende och tyckte mera om hästar än pappersluntor, den fjerde anwände för mycken tid på nöjen; — korteligen, öfwerallt fann han fel och brister.

Ändteligen stötte han på ett bekant namn: Ferdinand von Holm. "Det är ju brochyrförfattaren!" utropade han. Låt se hwad den gamle presidenten skrifwer om honom.

Assessor Ferdinand von Holm, läste han. Fadren kapiten; ålder 29 år, tjenstetid 7 år; en duktig och arbetsam man, utrustad med stora själsgåfwor.

"Ja! ja! det synes nog af hans bok", afbröt sig ministern och läste widare — "men anwänder dem tywärrmest på nyhetsmakerier och satiriska omdömen; bespottar gerna gamla bruk och sedwänjor; skrattar gerna på sina förmäns bekostnad och finner sina åsigter oförenliga med den närwarande tiden; också när hellst sådant är möjligt,

[2 Juli 1853].

[3]

ungen af Danmark hade i söndags åtta dagar sedan gjort ett besök på swenska kusten. H. M., som med sin gemål war ute på en lustsegling, hade kommit ut för så hårdt wäder, att han måste söka skydd under swenska landet, der han lät sin kutter kasta ankar. Sednare på aftonen blef han upptagen af danska kryssjakten och landsatt wid Helsingör, hwarifrån han fortsatte resan landwägen. — I **Kalmar** har en kringwandrande Wingåkersgubbe blifwit plundrad och så illa skuren i halsen, att fara är för lifwet. Gerningsmannen tros wara en sjöman som bott i samma rum, och hwilken, morgonen efter ogerningen, med ett segelfartyg begifwit sig till Amerika. — Uti **Christianstad** har hållits en stor frimurarehögtid, hwilken flera högre frimurarebröder från Danmark bewistat. — Elden har åter warit på wäg att komma lös i **Upsala**, der man i år warit serdeles utsatt för dylika miss öden, och följaktligen blir mycket uppskrämd wid minsta tillstymmelse till eldswåda. — Från **Götheborg** skrifwes att fregatten Eugenie, efter slutad werldsomsegling, lyckligen dit anländt, och der emottagit order att afgå till Stockholm Åtskilliga Götheborgsboar hade aflagt besök ombord och der blifwit mycket artigt mottagna och förewisade såwäl det ståtliga skeppets inre, som dess rika samlingar från de länder, det under resan besökt. Äfwen i Götheborg börja nu rikare privatpersoner utrusta större lustjakter, och herr Gustaf Melin har med ett sådant, benämndt Swalan, begifwit sig ut på resa till Stockholm. — Ett hus i London, A. Wrampe et komp., hwilket haft affärer med åtskillige swenska exportörer af träwaror i Norrland, har cederat bonis. — I **Lund** har Tegner-statyens aftäckande firats med lysande högtigligheter. — Mormonerna i **Malmö** utbreda sin lära och tretton bland dess anhängare äro tilltalade wid dess rådhusrätt. — Wid sista bolagsstämman i **Jönköping** med delegarne i städernas lössöreförsäkringsbolag, beslutades den förändring i bolagsreglementet att ersättningsfrågor, då försäkringshafware ej nöjes åt styrelsens deri fattade beslut, komma att hänskjutas till definitift afgörande af kompromissarier, istället för att, såsom förut, behandlas i den wanliga domstolswägen. — Sjökaptenen P. N. Lindberg har för räddande af ryska sjömäns lif erhållit af ryska kejsaren en guldmedalj att bäras i knapphålet och de honom biträdande 5 fiskrarne 60 dukater till delning. — Ändteligen ingå nu från de flesta landsorter underrättelser om att uppfriskande regn fallit de sednare dagarne. — Reformsällskapets möte i **Örebro** den 27 Juni war föga besökt men intresset för saken warmt. Man föreslog och antog derwid åtskilliga modifikationer i det ursprungliga representations-förändrings-förslaget.

Norge.

Den 7 Juni försiggick öppnande af slussanläggningen i Steenselfwen (det Fredrikshallska wattendraget) under tal, hurrarop, kanonsalut, sång och musik. I den af aktieegarne hållne allmänna sammankomsten beslöto intressenterna, sedan de erhållit del af det gynnsamma resultatet af den genom regeringens försorg föranstaltade besigtningen, samt blifwit underrättade om att det redan utförda arbetet werkställts för ungefärligen den dertill kalkulerade summan, att fortsätta Steenselfwens kanalisation. Det beslöts äfwen att hos regeringen göra ansökning om kartors upprättande och kostnadsförslags uppgörande, genom kanaldirektören, såwäl öfwer kanallinien förbi Ottei till stora Lee, som den genom Tistedalen till Idfjorden.

— En swensk arbetskarl, som i flera års tid under sommaren genom flitigt arbete i Drammen sammansparat lite penningar, med hwilka han om hösten wandrat hem till hustru och barn, och äfwen i sommar befinner sig der, hittade för någon tid sedan, då han jemte en kamrat war sysselsatt med gräfning i en trädgård, en liten wigt. Han gjorde ingen hemlighet af detta obetydliga fynd, utan kamraten utbjöd det öppet till salu, utan att förtiga åtkomstsättet. Polisen på stället fick kunskap om saken, och, ehuru egaren till trädgården der wigten hittades, icke gjorde ringaste anspråk på densamma, så arresterades mannen. Till all olycka hade emellertid kamraten, i hwars sällskap han arbetat då han hittade wigten, lemnat staden, utan att man wiste hwart han begifwit sig, och medan spaningar efter honom anställdes, måste den arma karlen sitta arresterad just under den tid, då det kunde warit något för honom att förtjena. Ändtligen efter en månads förlopp, sedan alla spaningar efter kamraten warit fruktlösa, tilltalades mannen inför wederbörlig domstol för undanrödjandet af hittegods, och har nu af underrätt blifwit dömd till 2 sp:drs (omkring 8 rdr rgs) böter. "Att sitta arresterad en hel månad för en bagatellförseelse (wigten wärderades till en tolfskilling swenskt rgs), som slutligen straffas med 2 sp:drs böter, och som inför moralisk domstol knappt skulle betraktas såsom någon förbrytelse, är werkligen bra hårdt," tillägger "Drammens-Bladet", som berättar ofwanstående, och med stor indignation bedömer wederbörandes behandling af denna sak.

Utrikes.

Stridigheterna emellan Ryssland och Turkiet taga alltmer allmänna uppmärksamheten i anspråk. Det förra har skickat till alla sina sändebud i utlandet en cirkulärnot, hwilken deßa skulle kommunicera med de hof, wid hwilka de äro accrediterade. Då man genomläser denna not har man werkligen swårt att inse hwarföre Porten så enwist nekar att uppfylla Rysslands fordringar; ty detta begär icke annat, än att Porten genom sin utrikesminister skall tillställa Rysslands utrikesminister en not, hwari lofwas att för framtiden icke widtaga någon inskränkning i de rättigheter som för närwarande åtnjutas af de grekiske kristne wid tillträdet till de heliga orterna. Rysslands fordran synes så mycket billigare, som Porten werkligen för ett par år sedan bewiljade den katolska kyrkan några företrädesrättigheter på grekiska kyrkans bekostnad; men twisten härom, i början af detta år, tillrättaställdes genom Frankrikes kloka eftergifter. Nu fordrar Ryssland endast en garanti för att något sådant icke widare skall hända, och den form hwari denna garanti är föreslagen, innebär icke eller såsom det tyckes något det ringaste för Porten förödmjukande. Men måhända synes det endast så; diplomatiens finnesser äro ändliga, och den till utseendet lumpnaste sak, kan dölja de farligaste planer. Turkiet i sin swaghet, skulle wäl icke drifwa sakerna så på sin spets, om det icke anade f—s list. Måhända är Rysslands afsigt ingen annan än att på något sätt, lika godt hwilket, förödmjuka den turkiska styrelsen i dess egna kristna undersåters ögon, så att dessa redan nu wänja sig att alltid i Ryssland wänta och söka stödet för bewarandet af sina fri- och rättigheter. Det torde denna gång wara blott en moralisk seger, som Ryssland önskar sig. Den materiella kommer wäl sedan i sinom tid, menar det. Så uppfattadt finner man nogsamt att Porten, med sina 11 millioner kristna och endast 3 millioner muhamedanska undersåter i Europeiska Turkiet, måste betydligt skrufwa sig för att bewilja Rysslands annars billiga fordran. Porten har också redan i sak, fast på annat sätt, lemnat nödig garanti, derigenom att en ny firman blifwit utfärdad, som på det högtidligaste bekräftar alla de åt de kristna tid efter annan bewiljade friheter, och denna firman har blifwit meddelad alla de fremmande i Konstantinopel accrediterade sändebuden. Men sådant ingick icke i Rysslands afsigter, och det synes nu ej wilja dermed åtnöja sig. De färskaste underrättelserna från Turkiet af d. 11 dennes förmäla nemligen, att 4:de ryska armekorpsen står färdig att öfwergå Pruthströmmen och att den 5:te armekorpsen under Lüders fått ordres att marschera till Ismail, en rysk stad wid Donaumynningarne, den förra sannolikt för att inrycka i Moldau och besätta dess hufwudstad Jassy, den sednare åter för att öfwer Ibrail marschera på och besätta Buckarest, hufwudstaden i Wallachiet. Öfwerbefälet öfwer begge armekorpserna föres af general Gortschakoff och furst Menschikoff är öfwerbefälhafware både för hela operationsarmeen och flottan, d. w. s. han leder rörelserna, när de skola börja och stanna. Emellertid hade Engelska flottan ankommit till Dardanellerna och franska flottan till Tenedos, ett litet stycke derifrån. Inrycka nu ryssarne werkligen efter den 16, sedan sista terminen för Porten att antaga Rysslands ultimatum gått till ända, uti furstendömena, och bemyndigar Porten derefter de engelska och franska flottorna att passera Dardanellerna, så ser det werkligen betänkligt ut; ty enligt fredsfördraget i Akierman har Porten

---

öfwerlistar han gerna än den ena än den andra af sina kamrater, ja, till och med hela kollegium, och när alla sagt sin mening stiger han ofta plötsligt upp och bewisar med framgång raka motsatsen.

Ministern hade härunder skakat på hufwudet, men wid den sista satsen drog sig hans mun till ett leende.

"Den mannen måste man lära känna litet närmare och har han äfwen så mycken werldserfarenhet och savoir vivre som själsgåfwor, så ha wi funnit just hwad wi behöfwa." Strax afgick befallning till assessor von Holm att genast förfoga sig till ministern.

"Har jag icke långt för detta förutsagt er, ropade presidenten emot den inträdande assessorn, framräckande mot honom ministerns kallelse, att ni en gång skulle komma att fara illa för edert nyhetsbegär och satiriska lynne. Der ser ni nu att ni skall knall och fall afresa till residentet och föreställas hans exellens. Måste genast bege er af, så lyder befallningen. Har alltid afrådt eder att låta trycka brochyrer, men ni har dock gjort det. Ser ni! straffet följer gerningen i spåren. Det är icke mer än förtjent om ni blifwer af höga öfwerheten något tillrättawisad."

Full af förundran hade assessorn läst ministerns befallning och presidentens straffpredikan.

"Men," menade han, då denne talat ut, "man wet ju icke om ej mähända hans exellens kan hysa en helt annan afsigt än herr presidenten förmodar. Saken är skedd, jag skall weta att förswara mina satser, och får jag orätt — "Än sen?" frågade presidenten, nästan ironiskt.

Då går jag till Amerikas urskogar, för att bibringa wildarne wår nuwarande stats- och rättsskipning. Men förmodligen blir jag snart jagad äfwen derifrån, och återwänder då som en förbättrad swedare."

Wid dessa ord tog han afsked och begaf sig strax åwäg.

"Den näswisa pojken," brummade presidenten efter honom, "weta allting bättre än andra; wilja kasta öfwer ända det sedan århundraden bestående; införa skadliga nyheter. Nå, nå! wänta, dig kommer wäl hans exellens att lära mores."

Men ingalunda, såsom presidenten hade förmodat, mottog ministern den med fri och öppen panna inträdande assessorn.

"Ni har blifwit beskrifwen för mig såsom en duktig och arbetsam man, och denna bok borgar för uppgiftens riktighet," började ministern; "men tillika," fortfor han, "såsom en nyhetsmakare och satirikus, hwilken ofta gör sig lustig på de äldre rådens bekostnad, och, när lägenhet ges, gerna spelar hwem som hellst ett spratt."

"Då beklagar jag oändligt," swarade assessorn lugnt, "om man håller min mening, hwilken jag alltid öppet utsagt, och derwid jag naturligtwis förkastade föråldrade bruk och plägseder, för nyhetslusta. Min grundsats är: af det goda det bästa, af det nödiga det ändamålsenligaste och kortaste. Om jag understundom anspelade på den snäckgång, som inom wåra embetswerk är så allmän, men hwilken det wore ganska lätt att afhjelpa, samt genom sofismer först ledde någon, hwilken inbillade sig för ganska wis, på afwäg, men sedermera solklart bewisade honom motsatsen — så, man kalle det hur man will, hade jag likwäl dermed endast för afsigt att wisa huru ofta den klokaste kan irra sig."

Ministern hörde uppmärksamt på. Den unge mannen talade så wäl, han tyckte betrakta hwarje sak ur sin rätta synpunkt, och derwid hade han ett så öppet och redligt utseende och en så behaglig organ, att allt detta måste intaga hwar och en till hans förbel.

Samtalet wände sig ganska länge omkring rättskipningens förbättrande, statshushållningsläran och slutligen kom man äfwen in på diplomatiken.

Den unge mannen tillfredsställde ministern helt och hållet med sina swar och åsigter.

Plötsligt afbröt denne samtalet med den frågan: "Hr Assessor, kan ni tiga? jag menar så troget bewara en eder anförtrodd hemlighet, att intet, hwarken löften, böner, twång eller till och med kroppslig pina kan aftwinga er den?"

"När jag gifwit ett löfte, så håller jag det som en ärlig man," swarade denne lugnt.

"Har ni familj?"

"Nej. Min far och min mor äro döda. Syskon har jag inga."

"Har ni förmögenhet?"

"Så när som på några hundra thaler, har jag förtärt den lilla qwarlåtenskapen efter mina föräldrar; men då jag har måttliga behof, så hoppas jag slå mig ut dermed, tills jag kommer i tur att få uppbära lön."

"Dermed måste anstå till en början, min kära assessor," sade ministern skrattande. "Jag har bestämt eder för en annan bana."

Holm lyfnade förwånad.

"Wi behöfwa en rask, ung, tystlåten och förslagen man, att ställa upp emot en den listigaste och förwägnaste motståndare. Jag tror mig i er hafwa funnit den rätte. Det gäller fäderneslandets wäl." Och nu uppträckte han för honom ställningen till det fremmande hofwet och alla de kabaler, som Ellberger-gesandt anstiftat, för att förhindra de begge hofwens förlikning.

(Forts.)

utfäst sig till Ryssland att alltid hålla Dardanellerna stängda för främmande flottor, och det bryter då rakt emot traktatens ordalydelse. Ryssland har hela sin sjömakt i Swarta hafwet, fullt rustad och armerad, sannolikt med landstigningstrupper om bord, samlad uti Sebastopols hamn på Krim, och denna plats ligger ej längre från Constantinopel, än att Ryssarne, efter en några timmars sjöslagtning med turkiska flottan kunde hafwa besatt denna hufwudstad, innan de engelska och franska flottorna hinna fram dit. En sådan coup de main är wäl möjlig, men föga trolig, ty följden af ett så decideradt steg skulle otwifwelaktigt blifwa att de förenade flottorna genast angrepo och måhända tillintetgjorde den ryska flottan, wid hwilken utgång de ryska trupperna i Konstantinopel skulle wara alltför mycket blottställde. Mera troligt är då att Ryssland nöjer sig med furstendömenas besättande, och att de allierade flottorna passera Dardanellerna och lägga sig framför Konstantinopel, till dess skydd. Men hwad skall sedan följa? Furstendömena äro inga turkiska provinser; de åtnjuta full sjelfständighet; hafwa egna furstar och stå endast under Turkiets nominella öfwerhöghet, hwilket af dem har intet annat gagn, än att de åtskilja det ifrån Rysslands medelbara granskap. Om då Porten ej ger efter, men Ryssland fortfar i sina påståenden; hwad skall widare ske? England och Frankrike lära icke länge wilja bära tyngden af att hålla så stora flottor samlade utanför Konstantinopel. Hwem af de twistande skola de då twinga att gifwa med sig? Besluta de sent omsider denna lott åt Porten, så gifwa de i och med detsamma dödsstöten åt dess moraliska anseende och Ryssland får sin wilja fram. Söka de besegra Rysslands enwishet genom hotelse af en krigsförklaring, så kan detta wädja till Europas samtliga folk att det icke är den angripande, och låter sedan sina armeer i hastiga marscher, och efter ett par sannolikt icke mycket blodiga fältslag, besätta Constantinopel, utan att de Franska och Engelska flottorna lära kunna hindra det. Österrike hålles i schack med Ungern och Italien och Preussen med demokratien, som det så illa behandlat, och hwad wilja då England och Frankrike göra ensamma. De kunna wäl skicka öfwermäktiga flottor till Swarta hafwet och Österssjön och förstöra Rysslands utrikes handel för en tid, men intet widare. De ryska flottorna lägga sig under Sebastopols och Cronstadts ofantliga fästningswerk i all sköns ro, och afwakta wintern, hwarförinnan England och Frankrike torde ledsna och nöja sig med att taga andelar af det ramlande Turkiska wäldet. Saken är derföre werkligen betänklig, om Ryßland; will, och skulle än detta i sista stunden gifwa efter, så säges wäl att sådant skett af wanlig högsinthet, och icke af fruktan för ett krig, af hwilket det kunde hafwa föga att förlora, men allt att winna. Det framstår äfwen i sådan händelse i den förmånligaste dager. Man kan alltså omöjligt förneka att Ryssland spelar sitt spel wäl och synes hafwa en märkwärdig framgång i allt hwad det företager sig.

Öfriga utländska nyheter äro af ringare wigt. I Frankrike har polisministeren, hwilken gjort sig mycket förhatlig, åter blifwit afskaffad och dess förrättningar uppdragna åt inrikesministern. Detta synes warq en koncession åt allmänna opinionen. Österrikes ofämja med Schweiz säges wara hänskjuten till tyska förbundsdagens bemedling.

Danska kungens budskap om thronföljdens ordnande har wid andra läsningen af den förenade riksdagen blifwit antagen med 113 ja mot 7 nej och sålunda har den frågan nått sin lösning.

Upproret i China synes få allt större utsträckning och England har beslutat att icke blanda sig deri, hwarföre det afgifwit en neutralitetsförklaring. Emot Birmanerna i Ostindien gå Engelsmännen åter anfallswis till wäga.

Emellan Mexico och Förenta Staterna synes ett nytt krig stå för dörren. Mellilladalen utgör trätofröet, och när regeringen i det sednare landet beslutat att ditsända trupper under general Garlands befäl, så har diktatorn i Mexico, Santa Anna, förekommit dem och redan besatt det omtwistade gebitet.

Anekdoter.

Lisette ringer på klockan och ropar: "herr doktor! herr doktor!

Doktorn (i fönstret) "Hwad står på?"

Lisette: "För guds skull skynda! Fru S. . . har hastigt sjuknat och skickar mig nu efter hr doktorn."

Doktorn: "Är det illa med henne?"

Lisette: "Ja wißt! ja wißt! skynda sig ändteligen!"

Doktorn (wid patientens bädd och undersökande pulsen) "Hm! hm! skall ordinera något; "bör strax efterskickas från apotheket. (Sedan han skrifwit) "Se här är receptet, i morgon skall ni wara bättre."

Frun. Godt! godt! herr doktor! Lisette! tag receptet och när du i morgon bittida kl. 8 som wanligt går ned till torget, så går du med detsamma in på apotheket.

Doktorn. (För sig sjelf wid bortgåendet) "Kom tillbaka du en gång till midt i natten." — — —

— Någon mißsade sig under ett häftigt samtal med en annan sålunda: "Jag bedyrar jag wille gerna dö, blott jag wißte att mitt ärliga namn blefwe begrafwet och mitt lik kom in i tidningarne."

Handelsnotiser.

Götheborg den 25 Juni. Äfwen här har nu wackert regn fallit. Frakterna fortfara att stiga. Penningetillgången är god; men både export och import utan lifligbet. I **Metaller** ingen omsättning. **Spannmålen** blir allt dyrare. Godt **Hwete** gäller 24 rdr, Skånsk 14 lisp. **Råg** 20 rdr, **Korn** 14 a 14½ rdr och **Hafra** 7½ rdr tunnan. **Bränwin** har uppgått till 1 rdr 2 sk. kannan, med betydlig omsättning. Öfriga waror utan synnerlig prisförändring.

Till Salu.

Utmärkt god Anjovis, Gräddost samt alla sorter friska och goda Specerier m. fl. varor hos A. T. BRATTBERG.

Till Bruks- & Contorsböcker finnes hos undertecknad flera sorter utmärkt godt form- & machinpapper af olika storlek, neml.: Median-, Regal-, Bok- & Skrifpapper, och säljes till billiga priser.

Carlstad i Juni 1853.

J. LEVENHAGEN.

Undertecknad, som kommer att bewista instundande Permesso marknad i Carlstad, rekommenderar ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Corderoijer, Satiner m. m. till fabrikspris. Ull tages i byte. Lokalen blifwer hos Handlanden Falkengren.

Norrköping i Juni 1853.

Conrad J. Forsberg.
Ombud.

Undertecknad rekommenderar sitt wäl sorterade lager af Guld och Silfver Ankre-. Cylinder- och Spindel-Ur m. m., som som till yrket hörer; äfven emottages alla sorters Ur-reparationer, allt till lägst gångbara priser.

Carlstad i Juni 1853.

P. J. HÅKANSON,
Urfabrikör.
Boende uti enkefru Rydbergs hus i Tingvallabacken eller hörn i hörn med Gästgifwaregården.

En bättre resor-soffa med 14 stolar betsade och klädde, hvarom pris kan uppgöras med A. H. FALKENGREN.

Se hit.

Hos C. F. Pieper försäljes i swarfwade trädaskar utmärkt god Blanksmörja, och för winnande af affättning till det billiga priset, utom ask, efter 32 sk. rgds pr skålpund.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såwäl träd- som jernbandade, finnes till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Godt Råg- och Hwetemjöl samt god Anjovis hos

C. E. HOLMBERG.

Undertecknad kommer att bewista instundande Pehrmesso marknad i Carlstad, med ett wäl sorteradt lager af moderna fruntimmers-hufvudbonader, såsom: Sommarhattar, Mössor, Blommor, Band och Flor m. m., wackert arbete och billiga priser utlofvas.

Örebro i Juni 1853.

BETTY LILLSTRÖM.

Lokalan blifver hos Bundtmakare Bauer, midt emot Gästgifwaregården.

Diwerse.

Engelska Lif-Assurance-Companiet

för såwäl sjuka som friska.

Friska personers lif försäkras mot lägre premier än hos de flesta andra Companier, och kan kapitalet eller lifräntan äfven utfalla wid wiss ålder, eller förr, i händelse af dödsfall.

Extra premierne för sjuklige personer upphöra wid de försäkrades återställelse till waraktig helsa.

Att försäkringsbref, som gällt ett år, icke förlorar sin kraft genom sjelfmord och andra dödsorsaker eller i följd af resor utom Europa.

Att premierna kunna betalas antingen på en gång eller hwarje år, och i sednare händelsen äfven efter en stigande eller fallande skala.

Undertecknad, Companiets ombud i Wermland, emottager anmälningar för erhållande af Assurans samt lemnar formulärer och alla upplysningar, som kunna åstundas. OTTO FR. DALMAN.

COMMISSIONS- OCH AFFÄRS-

Kontor i Lidköping. Undertecknade emottaga alla till ett sådant Kontor hörande göromål, såsom uppköp och försäljningar, Penningars indrifwande, Varors emottagande och expedierande m.m.; och skola wi med ferm och noggrann expedition uträtta allt hwad oss anförtros, under adress till wår firma:

NORELIUS & FINNSTRÖM.

Omnibus,

som kommer att gå emellan Kanikenäset och staden alla timmar, då ångfartyg ankomma eller afgå, började sina turer den 17 dennes. Wagnen kan byras för kortare resor, hwarom lemnas närmare upplysning på gästgifwaregården af J. A. Johansson.

C. L. Fougelberg,

Tandläkare i Stockholm,

som ämnar besöka Carlstad, har äran rekommendera sig härmedelst till förrättande af alla slags tandoperationer, samt insättande af alla slags artificiella tänder. Jag får derjemte äfwen äran tillkännagifwa, att jag af utländska dentister, med hwilka jag under mina resor förliden sommar fått tillfälle komma i beröring, lyckats att lära känna och erhålla en nyare uppfinning af fyllnadsämnena för skadade tänder, som anses bland de bästa hittills kända, såwäl genom den lätthet, hwarmed det utan smärta för patienten kan inbringas i den urfrätta tanden, samt dess ändamålsenlighet och fasthet, som genom dess ringa pris, i jemförelse med det förut wanligen anwända guldet, hwars dyrhet ofta afskräcker den mindre bemedlade från dylika för tändernas bibehållande nödwändiga operationer, och hwarigenom inträffar att mången tand i stället blifwit onödigtwis borttagen.

Mitt logi, från hwilken dag och huru länge mitt wistande blifwer skall jag hafwa äran närmare bestämma.

På undertecknads

BOKTRYCKERI

emottagas

beställningar

af: wanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qwittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såwäl i swart, som Silfwer-, Bronz och wanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 2 af denna tidning utgifwes Lördagen den 9 Juli.

Carlstad,
tryckt hos O. Cronquist. 1853.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 2. **Lördagen den 9 Juli** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
Christi Förklaringsdag:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Stiftsnyheter.

Tjenstledighet för helsans vård beviljad Kontr.-Prosten öfver N. Dal *J. Stenbeck* under Juli månad; vice Kontraktsprost under tiden: *J. M. Freudenthal.*

Högv. Domkapitlet har den 29 Juni bifallit en af V. Emterviks församling gjord anhållan att vice Pastorn *A. Unger* måtte blifva förordnad att, vid utn. Kyrkoherden Em. Laurells afflyttning nästa år till Sillerud, öfvertaga och bestrida Sockenadjunktsbefattningen i bemälde socken under blifvande vacancetid med de lönevilker som af församlingen blifvit honom erbjudna och med hvilka han äfven för sin del förklarat sig nöjd.

Domkapitlet har samma dag befullmäktigat Prosten och Ordensledamoten Lektor *J. M. Malmstedt* att vara kyrkoherde i Grava præbendepastorat.

Till Historiarum Lektionen härstädes hafva följande sökande anmält sig: Gymnasi-adjunkten *J. Frykholm;* Hist. Univ. Docens *C. F. I. Wahrenberg;* Adjunkten vid nya Elementarskolan i Stockholm Mag. *E. Fåhræus,* och t. f. Läraren vid S:t Clara skola i Stockholm Mag. *J. Landin;* samt till ett Kollegat i Åmål: Pastorsadjunkten Mag. *Solon Hammargren* och Föreståndaren för Stiftets Folkskollärareseminarium *B. D. Chenon.*

Den 16 sistl. Juni installerades Läraren vid härvarande Elementarläroverk Mag. *C. O. Schenson.*

Den 28 sistl. Maj utnämndes af Domkapitlet i Götheborg till Eloqu. & Poes. Lektor derstädes Mag. *N. W. Ljungberg,* Wermel.

Carlstad.

Man har börjat afslå wallarne häromkring, men nu som wanligt få de stå alltför länge på rot, hwarigenom höet mera förlorar i godhet än det winner i massa. Afkastningen blir nog klen. Hafran börjar gå i ax; men är ännu mycket lågwext och ojemn.

= Ännu företer stadens kaj ingalunda den lifligthet, som annars är wanlig så kort före Permessan. Tillförseln är ännu obetydlig.

= Wid filosofie magisterpromotionen i Lund den 23 Juni mottog en Wermländning, stud. Simon Bengtsson, lagerkransen.

= Hr J. G. Ösgevads naturkabinett, som under marknaden förewisas i andra wåningen af Hr J. G. Fagerströms hus wid torget, är i werkligheten wärdt uppmärksamhet. Bland den tropiska praktfogelsamling, som finnes i nämde kabinett, förekommer, utom paradisfogeln, enkefogeln, dwergpapegojan, den stora pepparätaren från Brasilien m. fl., en mängd foglar skiftande i alla regnbågens färger, somliga mycket mindre än de minsta hos oß. Derförutan förewisas en mängd andra fremmande djur och konstsaker, samlade med urskiljning under flera års resor. Wi hafwa således all anledning att rekommendera detta kabinett, förwissade att enhwar, som tager detsamma i betraktande, deraf skall finna ett werkligt nöje.

— Det med resande hitkomna ryktet om kolerans utbrott i Christiania, äfwensom i Skåne, har lyckligtwis icke wunnit bekräftelse. I Köpenhamn tilltager hon emellertid, och wid sista underrättelsernas afgång derifrån hade inalles 188 sjukdomsfall warit rapporterade. Mer än hälften af de insjuknade eller 105 hade aflidit.

Andra akten af det Turkiska dramat har nu börjat. Ryska trupperna hafwa inryckt i de under Portens öfwerhöghet stående furstendömena Moldau och Wallachiet, och Kejsar Nicolaus har utfärdat till sitt folk ett manifest i den bekanta militäriskt-religiösa stilen, och hwilken låter ganska hotande. Fred eller krig bero nu på Englands och Frankrikes beslut. Skygga de tillbaka för ett krig med Ryßland, så ser sig nog Porten nödsakad att bifalla dettas fordringar. Louis Napoleon synes wilja wäga en dust, uten England twekar.

Stockholm.

Aftonbladet har nu meddelat riksarkiwarien Nordströms åtgärder wid den nya regleringen af riksarkifwet, hwilka gifwit anledning till så mycket klander, och derwid bifogat åtskilliga kommentarier, i hwilka Hr Nordström far rätt illa. Från den utgångna flottiljen har ingått underrättelser att den inträffat i Helsingör, hwarest midsommarsdagen skulle firas en stor frimurarefest, till hwilken man äfwen wäntade H. M. Konungen af Danmark. Enkedrottningen lärer werkligen haft för afsigt att begifwa sig till badet Vichy i Frankrike; men tål icke sjön och ändrade derföre i Carlskrona sitt beslut. Swea lifgardes officerskorps har nu i sin tur gifwit middag för sin sekundchef, numera statsrådet Gyldenstolpe. Ångkorwetten Thor lärer klargöras för att från Hamburg eller Rotterdam afhemta den nu färdiga Carl Johans staty. Från Halmstad har underrättelse ingått om ett allwarsamt krakel på exercisplatsen wid nämnde stad emellan en mängd stadsboar och länets bewäringsungdom. Orsaken tillskrifwes en ung löjtnants kitslighet, hwilken funnit sig förnärmad deraf att en hop personer upptagit den förnämsta restaurationslokalen, den han ansåg enkom tillhöra militären och derföre efterskickade wakt, körde ut de innewarande och satte patrull wid dörrarne. Förbittrade häröfwer, kom det till ordwerling och derifrån till handgripligheter, som gingo ända derhän att bewäringsynglingarne beordrades att med fälld bajonett bortjaga folket, hwilket wåld likwäl möttes med ett sådant stenregn och slag af påkar att trupperna måste retirera. Man fritager det högre befälet från all skuld, men just derföre tror och hoppas man att en allwarsam undersökning skall blifwa anbefalld. Sedan öfwerskotten och besparingarne för år 1851 nu mera blifwit approximativt beräknade, har statskontoret den 28 Juni till hrr fullmäktiges i riksgäldskontoret disposition, i afräkning å nämnde års öfwerskotter, utanordnat en summa af 500,000 rdr. Kongl. Maj:t har godkänt en af meteorologiske instrumentmakaren Åderman uppfunnen ny förbättrad bränwinsprofware med inblåst thermometer. Genom embetsskrifwelser af den 21 i denna månad har chefen för civildepartementet på Kongl M:ts befallning anmodat samtliga landshöfdingar att sednast inom den 10 nästkommande Juli hafwa till bemälde departementschef inberättat årswäxtens beskaffenhet och utsigterna för innewarande års skörd. Officerare af armeen hafwa blifwit beordrade att besöka de tillämnade wapenöfningarne i närheten af S:t Petersburg, äfwensom S:t Omer i Frankrike. Österrikiske ministern baron v. Langenau har d. 29 Juli med ångfartyget Thunberg afgått till Götheborg, för att begifwa sig till kontinenten. Under hr Langenaus frånwaro fungerar legationssekreteraren baron v. Brenner såsom österrikisk charge d'affaires. Jernwägsentreprenören hr Burge har från Örebro ankommit till hufwudstaden. Enligt den öfwer städernas allmänna brandstodsbolags ställning afgifna redogörelse wid 1852 års slut utgjorde dess answarighetssumma 37,523,011 rdr, 39 sk. 9 runst. och werkets behållning, oberäknadt obetalte och utelöpande afgifter uppgående till 74,819 rdr 28 sk. 10 runst. Rdr 600,769 rdr 42 sk. 6 runst. bko. Den 30 Juni wid middagstiden anlände de wid hofwet wäntade höga gästerna från Holland, Prins Fredrik med gemål och dotter Marie. De emottogos af hela den härwarande kungliga familjen och afreste till Drottningholm på eft.-middagen, der de ämna uppehålla sig ett par dagar hos deras måg H. K. H. Kronprinsen. Fregatten Eugenie wäntas hit om några dagar och skall inbogseras på strömmen af ångfartyget Sylfe. Förstärkt karantänsbewakning är utkommenderad till Furusund. Norska tidningar berätta att, enligt till Christiania komna priwatunderrättelser från Köpenhamn, engelska konsulerna erhållit befallning att, med anledning af det spända förhållandet mellan makterna, warna engelska fartyg för att begifwa sig till Östersjön. Magister Andersson, som gjort resan med fregatten Eugenie och skrifwit de intressanta bref deröfwer, hwilka warit intagna i Aftonbladets följetong, har hit anländt kanalwägen från Götheborg. Afwen Westerbottens läns hushållningssällskap har nu till Kongl. Maj:t ingifwit underdånig framställning om nödwändigheten af kraftiga åtgärders widtagande till bränwinsmißbrukets stäfjande. Riksbankens metalliska kassa fortfar ännu att wäxa.

= De fremmande höga gästerna lemnade Stockholm i Söndags kl. half 8 på aftonen. H. M. Enkedrottningen har flyttat till Rosenberg. H. M. Drottningens af Spanien gemål har erhållit serafimerorden. Fregatten Eugenie anlände hit i Måndags på afton. Aftonbladet berättar att det ryska ångfartyg, hwarå de kungliga gästerna från Nederländerna resa, i Lördags gaf en så hård salut att en stor mängd fönsterrutor sprungit wid och omkring skeppsbron, och klandrar detta såsom brist på höflighet, då fartyget antingen kunnat ladda sina grofwa kanoner mindre hårdt eller lagt längre ut på strömmen.

Landsorten.

Till Götheborg hafwa underrättelser inlupit från Köpenhamn angående kolerans framfart derstädes. Den har wäl icke hittills utbredt sig hastigt; men deremot warit ytterst intensiv, ty mer än hälften af dem som haft utbildad kolera hafwa strukit med. Koleran bemärktes den 12 Juni och intill den 30 war totalbeloppet af insjuknade 74 och af de döde 40. Härwid är dock att märka, det många flere warit sjuka af lindrig kolera, eller kolerin, och att det blott är de fall, der utbildad asiatisk kolera förekommit, som ofwananförde uppgift omfattar. Handelstidningen ifrar på det enträgnaste emot spärrningsåtgärder såsom ändamålslösa, men yrkar deremot sundhetsåtgärder, till sjukdomämnets afledande. Från Helsingborg skrifwes att man der tecknat sig för aktier i ett nytt ångfartyg, som skall kosta 66,000 rdr bko. Äfwen i Blekinge har en församling, Mjellby, undertecknat en petition till kungen i bränwinsfrågan. Korwetten Najaden har ankommit till Carlskrona. I Kalmar hafwa böterna för oloflig bränwinsminutering de första 3 månaderna uppgått till den enorma summan af 18,280 rdr bko. I Malmö fortfara Mormonerna att utbreda sig.

= Från Upland skrifwes att gräsmasken till stor del förswunnit efter regnen, sedan han likwäl redan anrättat stor skada både på åkrar och ängar. Wid S:t Ragnhilds brunn inwid Söderköping äro i år omkring 500 badgäster. Linköpings Pehrmessa är talrikt besökt och spannmålspriserna stegrade så att hwete betalts med 22 a 24 rdr, råg 17 a 19 rdr, korn 14 a 15 rdr, blandsäd 7 a 9 rdr, ärter 18 a 20 rdr, potatis 4 a 4: 24, bränwin 45 a 46 sk. Från Malmö skrifwes att karantänskommissionen tagit energiska mått och steg för att försöka utehålla kolerafarsoten. Karantänsanstalt är inrättad på ön Gråen wid Landskrona. 2:ne kronofartyg äro beordrade som krysfare i sundet.

Utrikes.

Frankrike.

Arresteringarne woro wida talrikare än först förmodades och lära träffat mer än ett tusen individer. Polisen har upptäckt flera hemliga nederlag af wapen och ammunition. Flere nya senatorer hafwa blifwit utnämnda, och åtskilliga förflyttningar egt rum inom diplomatiska korpsen. Skörden liknar sig till att blifwa ganska klen i år i Frankrike, hwarföre spanmålen är i jemnt stigande. Fransk hamnarne rustas starkt.

England.

Bränwinsskatten har genom wotering i underhuset blifwit förhöjd. Inkomstskatten har genomgått sin andra läsning, hwarföre deß antagande kan anses såsom säkert, då tredje läsningen endast är en formalite. Af konsideration för Frankrike har man i år underlåtit att fira årsdagen af segern wid Waterloo. Underwattenstelegrafen emellan London och Brüssel har blifwit profwad och försöket slagit wäl ut. Engelska publiken är icke belåten med ministerens åtgöranden i Turkiska frågan och beskyller den för allt för stor eftergifwenhet och flathet mot Ryssland. Den önskar derföre att den energiske Palmerston måtte få utrikesportföljen om händer. Ministeren anses för öfrigt komma att blifwa hårdt ansatt, då de ostindiska angelägenheterna snart komma till diskussion i parlamentet. På Englands koloni Nya Seeland hafwa rika guldlager och koppargrufwor blifwit upptäckta.

Ryßland.

Äldre berättelser, ånyo omstufwade, tala om ett stort nederlag som Ryssarne skulle lidit emot Cirkassierna i April månad, derwid, utom andra stora förluster, såsom t. ex. 23 kanoner, flere bataljoner Polackar skulle gått öfwer. Uppgiften är föga trowärdig. I Petersburg lärer råda en krigisk sinnesstämning och allmänna meningen fordrar ett korståg emot Turkarne, för att omsider göra slut på deras wälde i Europa. Den gamle rikskanslern Nesselrode säges uppbjuda allt sitt inflytande för att afböja ett krig; men gammalryska partiet i senaten ligger öfwer kejsaren att lyssna till folkopinionen. Sålunda ansatt ifrån två håll, skall kejsar Nikolaus wara obeslutsam, mera än i någon annan wigtig regeringsfråga under sin 28:åriga regering.

Turkiet.

Porten har afgifwit sitt swar på Rysslands ultimatum. Detta swar säges wara influeradt af Österrikes sändebud, som bjuder till att medla. Porten förklarar alltså att den icke kan uppfylla Rysslands fordringar i den föreslagna formen, ett separatfördrag med Ryssland; men att den likwäl genom sin firman angående alla kristna trosbekännelsers fri- och rättigheter i sak uppfyllt till och med mera än hwad Ryssland fordrar. Denna firman förklaras nu wara orygglig och utgör en högtidlig försäkran till Europa att kristna trosbekännelsen öfwerallt i Turkiska riket skall åtnjuta tillräckligt skydd. Om Ryssland nöjer sig härmed är mycket owisst, så mycket mer, som dess hufwudsakliga syfte denna gång synes wara att draga Turkiet helt och hållet ifrån de westra stormakternas inflytande och derföre promt will twinga Turkiet till ett separatfördrag — likagodt hwarom detta handlar. Men ifrån ett sådant fördrag är steget icke långt till ett werkligt protektorat, och derifrån till ockupation. Detta inser nog Turkiet, likawäl som de westra stormakterna, och stretar derföre af alla krafter att undkomma den nordiska jettens omfamning. I England har Rysslands ultimatissimum, såsom på annat ställe är omnämnt, blifwit ganska illa upptaget och allmänna opinionen derstädes har twingat styrelsen att taga Turkiets parti mera kraftigt, än den till en början tycktes wilja göra. Sjörustningarne bedrifwas derföre nu i England med all skyndsamhet och en förenad Fransk-Engelsk flotta torde snart wara att förwänta till Österssjön. Franska kejsaren säges hafwa fordrat ett kategoriskt swar af Ryssland, hwad det werkligen will, antingen krig eller fred. Rysslands definitiva beslut torde dock icke blifwa fattadt förr än i början af Juli, både i anseende till werklig obeslutsamhet, truppernas koncentrering och Donaus öfwerswämningar. Först i medio af Juli torde nästa uppslag, hwilket dock torde blifwa afgörande, wara att för wåra läsare motse. Diwanen är wid godt mod, då den med säkerhet i nödfall räknar på Englands och Frankrikes mäktiga bistånd. Turkarne äro uppelända af stridslust och irreguliera trupper från Asien tillströmma i mängd. Äfwen Persien synes wara beslutadt att göra ett med Porten, troligen på Englands öfwertalande. Från Egypten wäntas dess både landt- och sjömakt.

Österrike.

Ungerns författning har nu blifwit af kejsaren fastställd och man lofwar sig deraf, åtminstone i Wien, mycket för landets upphjelpande.

China.

Europeerne säges hafwa tagit regeringens parti, hwars trupper med bistånd af dem slagit insurgenterna och upphäft belägringen af Nanking. Dessa underrättelser tarfwa dock bekräftelse.

Bland det myckna tänkwärda som C. A. Agardhs Statistik hittills innehållit, finna wi en framkastad plan, hwilken, satt i werket, på en gång skulle i betydlig mån underlätta den allmänna fattigwården, minska fångwården, skaffa skickliga arbetare för större allmänna arbeten och i betydlig grad, utan ökade kostnader, förstärka landets förswarsmedel, och hwilken wi anse så wacker och praktisk, att wi icke kunna neka oß nöjet att här återgifwa den, till tjenst för dem af wåra läsare som icke tillegnat sig det förtjenstfulla arbetet, men hwilka säkert med nöje skola taga del af densamma, isynnerhet som den är helt kort. Den lyder sålunda:

"Före år 1809 hade Swerige ett betydande antal wärfwade trupper. Djurberg uppräknar år 1778 sju wärfwade regementen, bestående af 7000 man, utom de tre regementena, — garderne, artilleriet och kronprinsens husarer, — som ännu finnas. Dertill kommo 1500 wärfwade matroser, tillsammans 8500 man. Wåhlin uppräknar år 1805 ett lika antal regementen. Wäl hade wi då Finland och Pomern; men folkmängden war, — äfwen med dessa provinser, — då mycket mindre, nemligen (år 1777) 2,700,000 menniskor, än nu Sweriges ensamt, som har 3,500,000 inwånare. Statsinkomsterne woro äfwen då wida mindre än de äro nu; och Swerige hade dock råd att hålla 8500 man wärfwade trupper mer än nu.

Ännu är wärfnings-reglementet af den 7 April 18.. fullt gällande i wårt land. Det utmärker sig för klokhet, humanitet och aktning för den personliga friheten. Wärfningen utgör efter detta ej annat än ett frifwilligt kontrakt emellan saldaten och kronan, en kapitulation för wisse år, — liksom tjenstehjon tjena de enskilte för ett år. Det enda twång, som detta reglemente pålägger, nemligen uti stadgandet om lösdrifwares eller förswarslösas twungna förfallande till soldatlifwet, war då icke farligt, emedan genom den beständiga wärfningen få kommo så långt att de blefwo lösdrifware. Nu åter är detta barbariska stadgande, som ännu qwarstår i hela sin bokstafliga kraft, icke annat än en spökelse från förflutna tider, på hwilken man ej fäster någon uppmärksamhet. Lösdrifware genomstryka, i trots af stadgandet, landet i alla rigtningar.

Fråga har för närwarande uppstått i wårt land om ingenting mindre, än att utföra allmänna och enskilta arbeten för en kostnad af 50, 60, 70, 100 millioner rdr. Derwid bör betraktas icke blott hwar penningarne, som erfordras, utan äfwen hwar arbetarne, som skola anwändas, skola tagas ifrån, och tidslängden under hwilken deßa arbeten skola utföras. Naturligtwis måste man göra allt detta efter någon plan, och uti någon bestämd ordning; icke efter tillfälligheten, icke allt efter som någon motionär wäcker fråga derom, eller något lokal-intresse waknar, eller någon omständighet wisar nödwändigheten att ej uppskjuta det ena eller andra arbetet. En kalkul måste göras på förhand, icke för hwar jernwäg, utan för alla jernwägarne på en gång, och icke blott för jernwägarne, utan tillika för alla slag af kommunikationer, korteligen en plan på en gång för alla allmänna arbeten för ett halft århundrade, innefattande förslag rörande tillgångarne, arbetarne och ordningen i de särskilta arbetenas företagande.

Antag att Ständerne tro sig kunna anslå 1 million rdr om året för sjelfwa arbetet *). Om man tillika antager att en arbetare, erhåller pr medium 24 sk. bko om dagen för sitt arbete, och att han således kan arbeta för 150 rdr om året, så fordras 6660 man årligen till detta arbete för 1 million. Då uppstår frågan hwar dessa arbetare skola tagas.

Enligt hwad wi i det föregående sökt göra tydligt, kan Staten hafwa två ändamål för allmänna arbeten, — ja man kunde tillägga ännu ett tredje. Det ena är, att utföra sjelfwa de nyttiga och wigtiga arbetena; det andra, att dermed upptaga hela den klaß, som wi betecknat med dagdrifware och äfwentyrare, och derigenom rensa samhället för det elände, som genom tillwaron och utwecklingen af en sådan klaß uppkommer, att, — i stället för att man nu bygger det ena cellfängelset efter det andra, den ena korrektionsinrättningen, den ena baracken efter den andra, det ena twångsarbetshuset, det ena fattighuset efter det andra, den ena fattigkasernen efter den andra, allt detta för dagdrifware och för tiggare, — utföra allmänna arbeten med desamma, och derigenom göra dessa dagdrifware och tiggare till wigtiga, aktningswärda medborgare i samhället. Om så är, så följer, att arbetenas widsträckthet, och de millioner man will bygga för, måste till en betydlig del komma att bero af dessa dagdrifwares och tiggares antal.

Förfar man på annat sätt, t. e. än fortskyndar arbetena, än förminskar dem, utan afseende på arbetarnes antal, så åstadkommer man nya olyckor, sålunda nemligen, att än brist på arbetare för de enskilte måste uppstå, än öfwerflöd af arbetare, saknande arbete, hwilka således måste öfwergå till det lefnadssätt, som Staten wille medelst de allmänna arbetena utrota.

Man kan på alla dessa förutsättningar tänka sig följande plan för de allmänna arbetenas utförande i Swerige:

Staten upprättar ett nytt antal wärfwade regementen, "sappörer, pontonierer och pionierer." Deruti upptagas inga förbrytare, d. w. s. inga som äro dömda för äreröriga brott*). Soldaterne der ingå frifwilligt i krigstjenst i den ordning wärfnings-reglementet af år 1802 stadgar, — emot wärfningspenningar och på wiß kapitulationstid. Det bör tillåtas äfwen kommunerne att anwärfwa soldater för dessa regementen. Ingen, som är i enskilt tjenst, bör få anwärfwas; hwilket wärfningsreglementet äfwen stadgar. Dessa trupper inöfwas i wapen lika wäl som den öfriga armeen, och äro underkastade samma krigstukt och stränga ordning som denna. Till befäl antagas endast ingeniör-officerare; personer kunnige i mathematik, fysik, kemi, mineralogi och geologi.

Må man tillika förja för soldaternes i dessa nya regementen andliga och sedliga uppfostran. Låt dem alla regndagar underwisas i arithmetik, geometri, kemi, krigshistoria och geografi. Låt dem alla söndagar, jemte högtidlig gudstjenst, erhålla religionsunderwisning, och hwarje afton sluta sitt arbete med det i Swenska armeen antagna upplyftande chorum. Må man inrätta för dem en ordnad hushållning, insätta en del af deras aflöning i sparbank, hwarifrån en samlad summa aflemnas till dem wid kapitulationens slut, då de återwända till det fria lifwet såsom murare, stenfättare, timmermän, skeppsbyggare, skicklige, händige, driftige och eftertänksamme i alla de yrken der på en gång fordras kraft och skicklighet.

Dessa regementen skola kommenderas icke blott till kronans och statens arbeten, utan äfwen kunna rekwireras till enskilta arbeten, der så stor trupp behöfwes, att befäl kan åtfölja **).

Detta blefwe en stor wälgerning både för enskilte, och kommunerne. De sluppo wid större företag hela beswäret med arbetets ledande. Befälhafwaren för truppen kunde åtaga sig detta mot särskilt ersättning. De sluppo tillika det swåra bryderiet att hålla ett så talrikt manskap till drift, ordning och nykterhet. Och de kunde utföra sina arbeten till wida billigare pris, än som nu är fallet.

Wi hafwa nämnt ett tredje ändamål för

*) Det är klart, att utom sjelfwa arbetslönen, fordras tillika en särskilt summa till materialier, inköp af jord m. m.

*) Till en början qwarblifwer wäl en klaß af lössläppte förbrytare i samhället; men det kan ej undwikas, ty det är af wigt, att ej dömde förbrytare upptagas i en militärisk trupp. Men denna förbrytareklaß dör småningom ut, när ämneswennerne dertill alltjemt borttagas.

**) Flera enskilta arbeten, som redan äro påbegynta i wårt land, fordra ett betydligt antal samladt manskap. Wid Ämänningens jernwäg skola i år 500 man arbeta. För sänkningen af Halleby sjö i Östergöthland, begärte i år twenne församlingar hos Regeringen att få begagna en arbetskommendering af 300 man.

[3]

[9 juli 1853]

utförandet af allmänna arbeten genom wärfwade trupper. Detta wore tillökningen af wår här, utan kostnad i fred, emedan arbetet skulle i alla fall betalas, och med öfwadt och slagfärdigt manskap i krig; hwartill kom möjligheten att i fred genom motswarande wakanser i den indelta armeen, öka tillgångarne för de allmänna arbetena och wärfwade truppernes underhåll.

Korteligen: Genom en sådan förbindelse emellan allmänna arbeten, och prewentiwa anstalter för att förekomma brotten, — en plan, hwaraf wi här sökt teckna de allmänna dragen, — skulle samhället, wi wilja icke säga, befrias ifrån en mängd oordentligt och oregerligt folk, utan upptaga denna klaß i sitt sköte, uppfostra den till bättre menniskor. Staten skulle för godt pris få sina stora arbeten utförde; de enskilte skulle för att utföra sina, icke behöfwa annat än öfwerlemna dem åt en sådan trupp. De återwändande soldaterna, inlärde att arbeta med drift och skicklighet, skulle meddela dessa egenskaper åt de öfriga arbetarne på landet. Krogliswet skulle inom de lägre klasserne förlora sin seger, brännwinet sin helwetesudd, lättjan sitt behag, sedeslösheten sina lockelser. Gudsfruktan och sedlighet skulle återtaga sitt wälde. Intresset skulle åter börja hwälfwa sig om bragder och stora företag; och när faran kom från wester eller öster eller söder, hade Swenska folket en mognad anförare i hwarje by.

Den föreslagna jernwägen emellan Norrköping och Linköping

är det största dylika arbete, som hittills warit föreslaget att werkställas af enskildte swenske medborgare, utan statens mellankomst och utländska penningars anlitande. Det upptager en wäglängd af cirka 4 mil, och är uti det af major Norström upprättade kostnadsförslaget beräknadt till en kostnad af 2 millioner rdr rgs. Wid det den 24 sistl. Maj i Linköping hållna mötet omfattades förslaget med den wärma, att man har all anledning förmoda det arbetet werkligen skall komma till utförande. Meningen är att aktieegarne icke skola tillskjuta något wisst kapital, utan endast ikläda sig answarighet för ett årligt tillskott af högst 6 procent på kostnadssumman, eller 120,000 rdr rgs sålunda, att aktieegarne tillskjuta resten då inkomsten af jernwägen icke uppgår till 6 procent. Penningar skola sedermera upplånas till 4 1=2 proc. och bliswer hela kostnadssumman, om sådana lån kunna erhållas, amorterad på 31 1=2 år. Dels för sjelfwa kostnadssumman och dels för räntan under byggnadsåren erfordras tillsammans 2,200,000 rdr rgs, hwarföre antalet aktier skulle bestämmas till 8,790 stycken, med en årlig betalningsanswarighet af högst 10 rdr rgs för hwar aktie. För de första 10 årens ordentliga inbetalningar skall säkerhet ställas hos bolagets direktion, hwarefter denna successive utfärdar och låter försälja obligationer med 4 1=2 procents ränta. Man betwiflar ingalunda att dessa obligationer skola hålla sig wid pari kurs, då en mängd af Östergöthlands rikaste personer ingå i företaget och då de aktade män, hwilka utgöra den redan tillsatta beredningskomiteen, förwissa derom att företaget ställes på solid grund. I September skola aktieegarne sammanträda för att besluta om bolagets organisation, och wore meningen att förbereda allt det öfriga under nästa winter, så att spaden kunde sättas i jorden första wårdag år 1854 och arbetet bliswa färdigt om hösten år 1855.

Ett annat ännu större jernwägsföretag, emellan Jönköping och Malmö, har äfwen nyligen bliswit bragt å bane; men utländska kapitaler synas derför wara påräknade. Wid ett möte i Wexiö med deputerade ifrån sex af de södra länen den 3 dennes beslöts nemligen, att banans begge ändpunkter skulle bliswa Jönköping i norr och Malmö i söder, och skulle fyra bibanor dermed ställas i samband, nemligen till Ystad, till Christianstad, till Wexiö och till Halmstad. Man beslöt att inom de olika länen utfärda subskriptionslistor för betäckande af undersökningskostnaderne, och hade redan den 31 Maj wid ett sammanträde i Ystad inom en timma bliswit tecknade 5,480 rdr bko. Emellertid torde detta sammanskott bliswa öfwerflödigt, om man får sätta tro till en ifrån grefwe Rosen ingången skrifwelse till öfwerste Nordenfeldt, hwari omförmäles att fyra af Englands förste jernwägsentreprenörer beslutat att på egen bekostnad utföra alla erforderliga undersökningar för Sweriges hela ifrågasatta jernwägssystem och hafwa dem färdige innan riksdagens öppnande.

Anekdoter.

Försigtighet. Ett Testamente befanns sålunda uppsatt: Jag insätter härmedelst min högtälskade broder till min uniwersalarfwing; men då jag är öfwertygad att genom hans liderlighet han snart skulle komma att förslösa altsammans, så är det min oföränderliga wilja atthan icke får komma i åtnjutande af arfwet förr än efter sin död.

— I Pleijeran i Bertagne herrskar en besynnerlig sed wid bröllop. Så fort den heliga ceremonien är förbi gifwer nemligen brudgummen bruden en örfil, sägande: så smakar det när jag är ond, och så, gifwande henne en kyss, när jag är wid godt lynne. En tyska som blef gift i Bretagne, och icke kände till bruket, fick samma slags undfägnad så fort hon med sin man trädt utom kyrkan, hwarpå hon, utan widare besinnande, gaf honom ett så kraftigt slag i ansigtet, att näsan flög i blod, och sade derwid: så smakar det när jag är god, men så här då jag är ond, och dermed ryckte hon af honom nästan hälften af allt hans hår. Det säges att sedan den tiden plägseden icke mera bliswit så strängt iakttagen som förut.

— Uti en representantförsamling blef en person anmodad att wäcka motion om en skatt på hundar. Det må f—n göra, sade han, alla landets hundar skulle då skälla ner mig.

KOSMORAMA
med
FOGEL- OCH KONSTSAMLING.

Undertecknad är ankommen hit till staden för att förevisa respektive Publiken sin TROPISKA PRAKT-FOGELSAMLING samt uppstoppade djur, briljanta Biller, Ostindiska Insekter och Konkiljer, djur förvarade i sprit m. m., som närmare af katalogen beskrifves.

Vidare tillkommer: ett Bläckhorn skuret i träd och som tillhört Tycho Brahe, en Kanon, Konung Gustaf III:s leksak, S:t Peter, sydd i silke af Drottning Ulrika Eleonora, ett utskuret Strutsägg af Thorvaldsens ungdomsarbeten, en Norsk Stridsyxa från 1600:talet, Konstsaker i Elfenben m. m.

Kabinettet, som hålles öppet från kl. 11 f. m. till kl. 1 middagen samt på eftermiddagen från kl. 4 till 9, förevisas till det billiga priset af 16 sk. Banko; för Barn och tjenstefolk hälften, i Herr Fagerströms hus vid torget. — Marknadsdagarne är öppet hela dagen.

JOH. C. ÖSGEVAD.

Borgenärers sammanträden.

Som inga Kreditorer inställde sig wid det sednast utlysta sammanträdet, får jag härmed ånyo kalla Kreditorerne uti aflidne Bokhandlaren, Magister C. A. Bagges Urarfwa Bo, att sammanträda i Carlstad hos undertecknad, Syßloman, Fredagen den 15 nästinstundande Juli klockan Tre (3) eftermiddagen, för att bestämma underhållet åt den aflidnes efterlemnade minderårige Barn, och att i öfrigt öfwerlägga och besluta i hwad möjligen kan bliswa föremål för Kreditorernes öfwerläggningar. De frånwarande få åtnöjas med hwad de närwarande besluta. Carlstad den 20 Juni 1853.

C. W. Geijer.

Samtelige Kreditorer uti framlidne Brukspatronen C. J. Tjeders och deß Enkas afträdes och Urarfwa Bo warda härmed kallade till sammanträde i Carlstad hos ene Syßlomannen Auditör Geijer den 15 näskommande Juli kl. Tio (10) f. m., för att bestämma köpewilkoren för Massans qwarwarande fasta egendom Lethafors bruk med underlydande och hälften uti Likåfors Brukspreviligier jemte tillhörande wattenfall och jord, som den 19 i samma månad skola till försäljning utbjudas; öfwerlägga och gifwa Syßlomännen föreskrift om huru förhållas skall med Kontraktet om den skogsafbrukning å till Lethafors hörande hemman, som af Tjeder bliswit till Norrmännen Björneby m. fl. upplåten; bestämma om sättet för afyttrande af en afsöndring från hemmanet Persby; och huru förfaras bör med den mängd osäkre fordringar som finnes, samt hwad mera som kan bliswa föremål för Kreditorernas öfwerläggning. Om närwarande Kreditorers beslutanderätt erinras. Carlstad den 13 Juni 1853.

Syfslomän.

Sedan undertecknade denne dag bliswit förordnade till Gode Män uti afl. Landtbrukaren A. W. Bratts på Rud sterbhusdelegares konkurs, få wi härmed kalla boets samtelige Borgenärer att sammanträda i Carlstad hos mig Geijer Lördagen den 16:de näskommande Juli kl. Tio (10) förmiddagen, för att besluta om huru med skötseln af Massans fasta egendom förhållas bör eller om densamma skall utarrenderas, om sättet och tiden för lösa egendomens försäljning, om underhåll för Enkan och hwad mera som möjligen kan bliswa föremål för öfwerläggningarne. Om närwarande Borgenärers beslutande rätt erinras. Carlstad den 20 Juni 1853.

C. W. Geijer. O. F. Ahlmark.

Sammanträde.

De hwilka tecknat sig och lemnat bidrag till förberedande åtgärder för en Jernwägsanläggning emellan Uddewalla och Wenersborg, behagade sammanträda uti sistnämnde stad Onsdagen den 27 nästa Juli kl. 10 f. m., å Lands=Kansliets större sal, dels för att af de utsedde kommitterade emottaga redowisning för deras tillgöranden och för de sammansktne medlen, samt dels för att öfwerlägga huru nu under förändrade omständigheter Jernwägsanläggningen skulle kunna bringas till werkställighet; och inbjudas alla andra som intressera sig för denna wigtiga angelägenhet att uti sammankomsten deltaga.

Uddewalla den 29 Juni 1853.

Kommitterade.

Auktioner.

På begäran af Syßlomannen uti Herr Biskop C. A. Agardhs konkurs, kommer genom offentlig auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 21 näskommande Juli kl. 11 f. m., att till den högstbjudande försäljas: 1:o 4 Aktier i Frykstads Jernwägs Aktiebolag; 2:o 3:ne Aktier i Ångfartyget Wermland och 3:o En Aktie i gården på tomterna N:ris 206 och 207 här i staden. Betalningswilkoren uppgifwas wid auktionstillfället.

Carlstads Auktionskammare den 20 Juni 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 21 näskommande Juli kl. 12 på dagen, kommer för afl. Postiljonen Anders Eriksons Sterbhusdelegares räkning att till försäljning utbjudas gården och ½:dels tomten N:o 164 här i staden; samt en åkerlycka i Sundstad om 2 tunnl. 21½:dels kappl. areal widd. Köpewilkoren och tillträdestiden uppgifwas wid auktionstillfället.

Carlstads Auktionskammare den 30 Juni 1853.

Adolf F. Nygren.

Till Salu.

Uti **C. H. Svanbergs** Bokhandel:

Eau de Cologne,
Hårolja,
Kopal-Fernissa,
Cosmetique,
Rökkort,
Raktwål, af Herr A. F. Paulis wälkända tillwerkning.

I undertecknads Musik- & Kosthandel finnes till salu: Ritetuder, Blyertspennor, Kautshuck, Färglådor, hwit & swart Krita, Tusch, Velinpapper, Penslar, Strängar, Stämgafflar, Stråktagel, Violinstall, Colophonium, Rostraler, m. m. samt Fransyska Gravyrer och Lithografier till betydligt nedsatta priser. Carlstad i Juli 1853.

C. H. SVANBERG.

UR-HANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt i dessa dagar ytterligare kompletterade Urlager, bestående af Guld och Silfver Ankre-, Cylinder- och Spindel-Ur, Bordstudsare med och utan slag, Amerikanska Väggur, Patent Urglas till såwäl Cylinder- som Spindel-ur, med flera artiklar, som höra till yrket, allt till de billigaste priser någon kan lemna.

Hwarjemte jag begagnar tillfället att mig hos wänner och gynnare till det bästa rekommendera för werkställande af alla sorter Urreparationer, hwaribland jag får fästa uppmärksamheten på förändringen af äldre goda Spindelur till Cylinderur, en förändring som är serdeles fördelaktig och i möjligaste måtto billig.

Carlstad i Juli 1853.

JOH. WILH. BERG,
Urfabrikör.

Obs. Reqwisitioner m. m., som ske pr posto, besvaras, om möjligt, med omgående.

Undertecknad har nyligen hemfått flera sorter Sommartyger till Rockar, Byxor och Västar, äfwen finnes färdiga Mansklädder. Beställningar af hwad till mitt yrke hörer emottages och förfärdigas med ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad i Juli 1853.

N. OLSSON.

LOUISE BERG,

född ***Hallman.***

får härmed rekommendera sitt med nya vackra varor kompletterade Lager, bestående af: rutiga Hel- & Halfylletyger, fina façonerade Silkes-Lystriner, Mix-Lystres, släta och tryckta Madonnas och Paramattor i alla kulörer, Fransyska Sitser, Bomulls- och Ylle-Musseliner, Ylle-Barèger, Täcksitser, Shawlar och Shawletter, broderade Kragar & Näsdukar, Underärmar och Slöjor, Parasoller och Handskar, m. fl. varor, allt till de mest billiga priser.

Carlstad i Juli 1853.

Under Permesso marknad finnes hos undertecknad färdiga Manskläder till salu, bestående af: Sommarpaletåer af flera slags goda och fina tyger, Promenadrockar och Bonjourer samt Västar af silkesammet, siden kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beställningar emottagas och expedieras med möjligaste ackuratess och skyndsamhet. Carlstad i Juli 1853.

C. Forssell,
Skräddare-Mästare.

S. SKOG

försäljer i stånd på torget under nu pågående Permessomarknad goda Mans-, Dame- och Barnhandskar, laskade och olaskade Rhenhudshandskar, med fiera sorter till billiga priser. Carlstad i Juli 1853.

PAPPER TILL BRUKS-BÖCKER

finnes hos undertecknad ett väl sorteradt lager samt inbundna linierade och olinierade Skrifböcker till billiga priser.

Carlstad i Juli 1853.

E. W. Brandt.

Wid Gustafwa brunn i Fogelwiks socken finnes god Badgyttja till salu för 1 Rdr 24 sk. Rgs pr kanna.

Fin Fransk Cognac af 11 graders styrka; Gullsby skrifpapper; utmärkt god Blanksvärta i träd- och bleckaskar, m. fl. varor hos A. H. FALKENGREN.

ZINKHVITT

hos A. H. FALKENGREN.

Till Bruks- & Contorsböcker finnes hos undertecknad flera sorter utmärkt godt form- & machinpapper af olika storlek, neml.: Median-, Regal-, Bok- & Skrifpapper, och säljes till billiga priser.

Carlstad i Juni 1853.

J. LEVENHAGEN.

KLÄDES-HANDEL.

Undertecknad, som äfven i år bevistar Permesso marknad, har till försäljning ett väl sorteradt lager finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoyer, till de mest billiga priser. Lokalen är som vanligt hos Hattmakaren J. P. Strömberg. — Ull uppköpas till de högsta priser.

J. RYDHAMMAR,
Klädesfabrikör från Norrköping.

Underteckнad, som kommer att bewista instundande Permesso marknad i Carlstad, rekommenderar ett wäl forteradt lager af finare och gröfre Kläden, Corderoijer, Satiner m. m. till fabrikspris. Ull tages i byte. Lokalen blifwer hos Handlanden Falkengren.

Norrköping i Juni 1853.

Conrad J. Forsberg.
Ombud.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såväl träd- som jernbandade, finnes till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Undertecknad rekommenderar sitt väl sorterade lager af Guld och Silfver Ankre-, Cylinder- och Spindel-Ur, Patent Cylinder-Urglas m. m., som som till yrket hörer; äfven emottages alla sorters Urreparationer, allt till lägst gångbara priser.

Carlstad i Juni 1853.

P. J. HÅKANSON,
Urfabrikör.
Boende uti enkefru Rydbergs hus i Tingvallabacken eller hörn i hörn med Gästgifvaregården.

En Widholms Blåsmachin af 8 block med tillhörande wefwar och wattenhjul, allt i bästa skick och till billigt pris, hwarom uppgörelse sker på Mölnbacka Brukskontor.

Godt Råg- och Hvetemjöl samt god Anjovis hos

C. E. HOLMBERG.

Undertecknad kommer att bevista instundande Pehrmesso marknad i Carlstad, med ett väl sorteradt lager af moderna fruntimmers-hufvudbonader, såsom: Sommarhattar, Mössor, Blommor, Band och Flor m. m., vackert arbete och billiga priser utlofvas.

Örebro i Juni 1853.

BETTY LILLSTRÖM.
Lokalan blifver hos Bundtmakare Bauer, midt emot Gästgifvaregården.

Utbjudes hyra.

2:ne rum med kök jemte nödige uthus finnas att hyra från 1 nästa Oktober hos Målare Tideblad.

2:ne bättre rum, passande för ungkarl, finnas att hyra på år från 1 nästa Oktober hos Skomakaren G. Sandelin.

Diverse.

Billard,

ny och elegant, är uppsatt å Gästgifwaregården, en trappa upp, rummet n:ro 14, och är tillgänglig för besökande alla helgfria dagar.

C. A. STRÖMBERG,

Perukmakare,

boende uti Garfvare Lidbergs gård i Tingvallabacken, 1 trappa upp, rekommenderar sig till förfärdigande af Peruker, Lockar, Tourer, Benor, Lösflätor m. m.; äfven arrangeras Hårklädsel.

Carlstad i Juli 1853.

Engelska Lif-Assurance-Companiet

för såväl sjuka som friska.

Friska personers lif försäkras mot lägre premier än hos de flesta andra Companier, och kan kapitalet eller lifräntan äfven utfalla vid viss ålder, eller förr, i händelse af dödsfall.

Extra premierne för sjuklige personer upphöra vid de försäkrades återställelse till varaktig helsa.

Att försäkringsbref, som gällt ett år, icke förlorar sin kraft genom sjelfmord och andra dödsorsaker eller i följd af resor utom Europa.

Att premierna kunna betalas antingen på en gång eller hvarje år, och i sednare händelsen äfven efter en stigande eller fallande skala.

Undertecknad, Companiets ombud i Wermland, emottager anmälningar för erhållande af Assurans samt lemnar formulärer och alla upplysningar, som kunna åstundas.

OTTO FR. DALMAN.

Se hit.

Undertecknad mottager Rak- och Pennknifwar till dragning på Oljesten. Äfwen finnes China Extract-Pomada, som gör håret tjockt och mörkt samt hindrar deß affallande till En Rdr 12 sk. för större och 1 Rdr Rgs för mindre burk.

C. G. Ahlstrand,
Fältskär och Hårfriför;
boende hos Skomakaren Kihlström wid torget 1 trappa upp.

E. L. Fougelberg,

Tandläkare i Stockholm,

som ämnar besöka Carlstad, har äran rekommendera sig härmedelst till förrättande af alla slags tandoperationer, samt insättande af alla slags artificiella tänder. Jag får derjemte äfwen äran tillkännagifwa, att jag af utländska dentister, med hwilka jag under mina resor förliden sommar fått tillfälle komma i beröring, lyckats att lära känna och erhålla en nyare uppfinning af fyllnadsämnena för skadade tänder, som anses bland de häfta hittills kända, såwäl genom den lätthet, hwarmed det utan smärta för patienten kan inbringas i den urfrätta tanden, samt deß ändamålsenlighet och fasthet, som genom deß ringa pris, i jemförelse med det förut wanligen anwända guldet, hwars dyrhet ofta afskräcker den mindre bemedlade från dylika för tändernas bibehållande nödwändiga operationer, och hwarigenom inträffar att mången tand i stället blifwit onödigtwis borttagen.

Mitt logi, från hwilken dag och huru länge mitt wistande blifwer skall jag hafwa äran närmare bestämma.

På undertecknads

BOKTRYCKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

TILL LANDTBRUKS-MÖTET

i Lidköping

ämnar, så vidt ett tillräckligt antal passagerare anmäla sig, Ångfartyget BORGVIK afgå från Borgviks bruk den 14:de Augusti. Fartyget anlöper Slottsbron, Mässvik och Aspholmen på tider som framdeles annonseras.

Som fartyget qvarligger i Lidköping under mötet, kunna de passagerare, som så önska, qvarbo derå, hvarest finnas cirka 16 bättre och 30 andra sängplatser.

Vederbörande som reflektera härå, behagade inom Juli månads utgång, adressera sig till Borgviks Bruks-Kontor, der anteckning sker.

Priserna äro i Bko:

För fram och återresa, Salongsplats	6:	32.
Däcksplats	4:	—
För logie under mötet i salong och hytter, pr dygn . . .	1:	—
„ dito i lastrum	—	32.

Restauration finnes ombord.

Propeller-Jern-Ångfartyget

CARLSTAD,

Kapten **G. E. Blixt,**

afgår från Carlstad Söndagen den 10 kl. 12 på dagen.
„ „ Götheborg Thorsdagen den 14 kl. 6 f. m.
„ „ Carlstad Fredagen den 15 kl. 12 på dagen.
„ „ Stockholm Thorsdagen den 21 kl. 1 f. m.
„ „ Carlstad Söndagen den 24 kl. 1 f. m.
„ „ Götheborg Thorsdagen den 28 kl. 6 f. m.
„ „ Carlstad Fredagen den 29 kl. 12 på dagen.

Medtager passagerare och fraktgods. Biljetter försäljas hos P. F. Broman.

DIREKTIONEN.

Ångfartyget

WERMLAND,

Kapten **E. Gjerling,**

afgår från Carlstad Lördagen den 9 kl. 1 f. m.
„ „ Stockholm Thorsdagen den 14 kl. 1 f. m.
„ „ Carlstad Söndagen den 17 kl. 1 f. m.
„ „ Götheborg Fredagen den 22 kl. 6 f. m.
„ „ Carlstad Söndagen den 24 kl. 12 på dagen.
„ „ Stockholm Fredagen den 29 kl. 1 f. m.

Medtager passagerare och fraktgods. Biljetter försäljas hos O. F. Ahlmark.

DIREKTIONEN.

N:ro 3 af denna tidning utgifwes Lördagen den 16 Juli.

Carlstad,
tryckt hos O. Cronquist. 1853.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 3. **Lördagen den 16 Juli** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 *№* 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
8:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Landtförsamlingens Ledamöter varda härmed uppmanade att före denna månadens utgång inbetala vacanceafgiften till sockens fattigkassa. Carlstad den 12 Juli 1853.

L. F. MELLQUIST.

Död.

Enkefru Friherrinnan *Christina Maria Djurklo,* född *Silfverschöld,* afled stilla på Nynäs i Örebro Län, den 28 Juni 1853, i en ålder af 63 år och 4 månader; hvilket endast på detta sätt anhöriga och vänner tillkännagifves.

KOSMORAMA
med
FOGEL- OCH KONSTSAMLING.

Undertecknad är ankommen hit till staden för att förevisa respektive Publiken sin TROPISKA PRAKT-FOGELSAMLING samt uppstoppade djur, briljanta Biller, Ostindiska Insekter och Konkiljer, djur förvarade i sprit m. m., som närmare af katalogen beskrifves.

Vidare tillkommer: ett Bläckhorn skuret i träd och som tillhört Tycho Brahe, en Kanon, Konung Gustaf III:s leksak, S:t Peter, sydd i silke af Drottning Ulrika Eleonora, ett utskuret Strutsägg af Thorvaldsens ungdomsarbeten, en Norsk Stridsyxa från 1600:talet, Konstsaker i Elfenben m. m.

Kabinettet, som hålles öppet från kl. 11 f. m. till kl. 1 middagen samt på eftermiddagen från kl. 4 till 9, förevisas till det billiga priset af 16 sk. Banko; för Barn och tjenstefolk hälften, i Herr Fagerströms hus vid torget. — Marknadsdagarne är öppet hela dagen.

JOH. C. ÖSGEVAD.

TILL LANDTBRUKS-MÖTET
i Lidköping

ämnar, så vidt ett tillräckligt antal passagerare anmäla sig, Ångfartyget BORGVIK afgå från Borgviks bruk den 14:de Augusti. Fartyget anlöper Slottsbron, Mässvik och Aspholmen på tider som framdeles annonseras.

Som fartyget qvarligger i Lidköping under mötet, kunna de passagerare, som så önska, qvarbo derå, hvarest finnas cirka 16 bättre och 30 andra sängplatser.

Vederbörande som reflektera härå, behagade inom Juli månads utgång, adressera sig till Borgviks Bruks-Kontor, der anteckning sker.

Priserna äro i Bko:

För fram och återresa,	Salongsplats	6: 32.
	Däcksplats	4: —
För logie under mötet i salong och hytter, pr dygn . . .		1: —
„ dito i lastrum		— 32.

Restauration finnes ombord.

THEATER.

Mindre Theaterns i Stockholm Skådespelare-personal

uppföres å härvarande Theater, Söndagen den 17 dennes, för första gången: **Fabriksarbeterskan,** skådespel i 5 akter af *Jules Barbier* och *Michel Carré;* öfversättning. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 10 e. m.

Måndagen den 18 dennes, för första gången: **Kusin Raoul,** Komedi i 4 akter; fri öfversättning. Derefter gifves, för första gången: **En Magnetisör,** Komedi i 1 akt (efter en Tysk idé), af Författaren till *"Tidningsskrifvaren"* m. fl. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 10 e. m.

Tisdagen den 19 dennes, för första gången: **Krämerskan Hertha,** Skådespel i 5 akter af *Molé-Gentilhomme* och *Constant Guéroult;* öfversättning. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 10 e. m.

SÄLLSKAPET MODELL,

bestående af en Herre och tre Fruntimmer från södra Tyskland, och som härstädes ej förut varit hördt, gifver i morgon Söndag e. m. aftonunderhållning på landeriet Åttkanten, och kommer föröfrigt under marknaden att låta höra sig i Hr Roos lokal i Gästgifvaregården, samt ibland om aftnarne ute på Åttkanten.

Carlstad.

Permessan, som började i Tisdags, har hittills warit föga liflig. Spannmålsbehofwet synes icke hafwa warit stort, och sednare årens erfarenhet wisar, att sedan landthandeln uppkommit allmogen från de längre bort belägna socknarne föga besöker marknaden, utan för spannmålsuppköp i misswextår. Priset på Norsk sill, som i högst betydliga partier wid denna marknad brukar få affättning till allmogen, serdeles i de norra socknarne, har dertill i år uppgått till den exempellösa höjden af 22 rdr tunnan, hwarföre man förmodligen föredrager att nedslagta umbärliga nötkreatur. Tillförseln af landtmannawaor har icke warit betydlig och priserna höga. De hafwa nemligen warit: för Hwete 25 a 26 rdr, god Råg 21 a 22 rdr, korn 16 a 17 rdr, Hafra 8: 12 a 8: 24, Kokärter 20 rdr tunnan, salt Fläsk 6: 24, torkadt Fårkött 5 rdr, torkad Gädda 5 rdr lisp., torkad slom 1: 24 pr wahl, smör 20 sk. marken, ägg 24 sk. tjoget, kycklingar med god tillgång 16 a 28 sk. efter storlek. Med nästa wecka börjar den såkallade herrskapsmarknaden, som wäl både för affärerna och de många årssammanträdena blifwer besökt som wanligt. Af marknadsnöjena intager naturligtwis Torsslowska truppens spektakler det främsta rummet, hwarförutan wi torde få ett par konserter.

= Uti wäg- och wattenbyggnads-styrelsens sednaste berättelse meddelas följande uppgifter rörande Christinehamns-Sjöändans hästjernbana: Den har erfordrat ringa underhåll, och endast 4 man hafwa, sedan banan efter källosningen blef omrigtad, warit sysselsatte med rigtningsarbeten under transporttiden. — Inkomsterna af årets forsling å denna jernwäg utgöra 17,687 rdr 4 sk. 8 rst. bko, och hufwud-transport-artiklarne hafwa warit 74,929 Skepp. jern, 13,620 tunnor spannmål, sill och salt, samt 784 tolfter bräder, hwarutom smärre partier lera, stenkol, kalk, skiffer, hudar m. m., blifwit forslade. 24 transportwagnar hafwa haft ständig sysselsättning och 19 hästar behöft anwändas per dag. — Utgifterne för underhållet och transporterne uppgå till nära 8,000 rdr bko, och dagliga kostnaden för hästar, wagnförare m. m., kan beräknas till 57 rdr bko. — Sedan ränte- och amorteringsafbetalningar blifwit gjorde med omkring 4,200 rdr bko, återstår såsom bolagets behållning för året 5,639 rdr 35 sk. 1 rst. bko.

= Grafwa församling har ökat antalet af de socknar, hwilka här i Wermland uttalat sig för restriktiva åtgärder emot bränwinsbränningen. Wid Wahlborgmesso-sockenstämman den 19 Juni antogs följande beslut: De förklara sin innerliga önskan wara: att Riksens Ständer wid blifwande riksdag måtte widtaga så kraftiga och genomgripande mått och steg emot det förderfliga bränwinssupandet och det derifrån sig härledande så wäl andeliga som lekamliga eländet, att Sweriges befolkning sent omsider må kunna fatta hoppet om räddning från den oundwikliga undergång, som icke lärer kunna wara serdeles långt borta, derest bränwinsflodens wildt frambrusande wågor få fortfara att kasta sitt giftiga skum öfwer landet.

= Då icke så få personer här i staden tecknat sig för bidrag till undersökningskostnaden för den projekterade jernwägen emellan Wenersborg och Uddewalla, anse wi oss böra fästa deras uppmärksamhet derpå att frågan tyckes wilja lefwa upp igen, och att sammanträde kommer att hållas i Uddewalla d. 27 dennes, då redowisning erhålles för de sammanskjutne medlen och nya förslag för arbetets utförande komma att afgifwas af herrar kommitterade.

= Wi upptaga här på ett ställe såsom en påminnelse för dem det rörer de wigtigaste sammanträdena i marknaden: Måndagen den 18 kl. 9 f. m. i Brandstodsbolaget, samt kl. 4 e. m. i Sparbanken, begge på rådhuset, kl. 5 e. m. med Hushållningssällskapets Beredningsutskott i sällskapets rum; Tisdagen den 19 kl. 9 f. m. i Prow.-banken och kl. 5 eft. m. Hushålln.-sällskapet, begge på rådhuset; Onsdagen den 20 kl. 10 f. m. i Hypotheksföreningen å rådhuset, samma dag kl. 10 f. m. med dem som wilja deltaga i Wenerns sjöförsäkringsbolag och kl. 5 e. m. med dem som tecknat sig för minneswården öfwer E. G. Geijer, begge de sistnämnda i hushålln.-sällskapets rum.

= Koleran är i stark tillwäxt i Köpenhamn. I dygnet emellan den 6 och 7 Juli insjuknade nemligen 51 personer och afledo 18. Hela det den 7:de anmälda antalet utgjorde 270 insjuknade och 142, eller mer än hälften, döde. Sednare underrättelser förmäla att under dygnet emellan den 11—12 hade 86 personer insjuknat och 46 dött i kolera.

— Underrättelserna med dagens post från utlandet utwisa ingen förändring i den Turkiska frågans ställning. England synes fortfarande uppbjuda allt för att förekomma ett krig; men Ryssland tyckes deremot icke wilja gifwa efter.

Underrättelserna från Westergöthland angående grödan låta högst nedslående. Äfwen wårsädet skall numera lemna så dåliga utsigter, att man icke kan påräkna medelmåttig skörd, äfwen om regn snart kommer. Detsamma lärer wäl förhållandet numera wara i åtskilliga delar af Wermland, ehuru något regn föll i går. Potäterna hafwa dock ett temligen lofwande utseende.

= Från Westra Wermland skrifwes: På flera ställen mot norska gränsen, hafwa elgar warit synliga i flockar af 3 till 8 st., hwilka helt omildt handterat swedjerågarne i skogsbygderne. På en gård inom gränsen lärer 3:ne kor framfödt foster, som påtagligen gifwa tillkänna att elg warit fadren. De likna neml. elgen på framdelen af kroppen, hafwa smärt, långsträckt hals och höga ben, men hakdelen är modrens. Elg och ko lära para sig med hwarandra, ett förhållande som allmogen härstädes påstår ofta inträffa under sommarmånaderna, då kreaturen släppas till skogs, och ofta ej hemkomma på hela månaden.

= I Långseruds socken lärer en från Norrige utsänd Mormon-predikant hafwa blifwit gripen och sedan från länet till sin hemort återförpassad.

= Förre handlanden C. J. Berg från Filipstad har af derwarande rådhusrätt blifwit dömd för wårdslöst förhållande emot sine kreditorer att hållas till 6 månaders fängelse med arbete och är nu hitförpassad.

= Fångantalet wid härwarande Cellfängelse har under Juni och innewarande månad ej öfwerstigit 30 personer.

= Wid det af hr statsrådet och landshöfdingen Sandströmer den 28 sistl. Juni i Lidköping hållna sammanträde med deputerade från Wermlands, Elfsborgs och Skaraborgs län, rörande åtgärders widtagande för regleerandet af sjön Wenerns wattenhöjd, iklädde sig de närwarande answarigheten för de medel, hwilka erfordras utöfwer det bewiljade statsanslaget för de præliminära undersöknin-garnes werkställande. — Då hela kostnaden uppgår till 6000 rdr och staten häraf bekostar 5000 rdr, så utgör återstoden alltså 1000 rdr, deraf Skaraborgs län tillskjuter 400, Wermlands 400 och Elfsborgs 200 rdr, allt bko. — Till komiterade för denna frågas widare behandling och fullföljande utsågos: för Skaraborgs län, hrr ryttmästaren baron Leuhusen och kapten Påhlman, för Wermland, ryttmästaren Geijer och bergmästaren von Scheele och för Elfsborgs län, löjtnant von Quanten och brukspatron Åberg. Slutligen behagade statsrådet Sandströmer, uppå samteliges enhälliga begäran, åtaga sig att wara komiteens ordförande.

= Från Mariestad skrifwes: Bland förmåner, som de lättade och snabba kommunikationerne i allmänhet medföra, har man nu äfwen för sommaren, medelst Ångfartygena, erhållit, troligen genom hr statsrådet Sandströmers intercession; en ny postgång mellan hufwudstaden samt Mariestad, Lidköping och Wenersborg. Så wäl tidningar som bref utan rekommendation blifwa på denna wäg befordrade öfwer Hult och Örebro, samt twertom, så att emellan Snällpostens afgång härifrån till Stockholm Tisdags middag och Ordinariepostens afgång på lika sätt Thorsdags afton, kunna nu på Onsdags förmiddag, innan kl. ½ 10, bref å postkontoret här aflemnas till Stockholm, och inträffa der Thorsdags afton, hwarjemte de på Tisdagen i Stockholm utkomne tidningar och affände bref äro här tillgänglige på Thorsdags middag. Afwenså ega korrespondenter här på Wermland tillfälle skrifwa med de åt Hult, Christinehamn och Carlstad afgående ångfartygen.

= Kgs Befhdes i Mariestad rapport angående regeringens infordrade berättelse om utsigterna för den blifwande skörden under innew. år lyder sålunda: "Af hwad sålunda blifwit upplyst wisar det sig redan nu wara påtagligt, att utsigterna för landtmännen inom länet äro serdeles bekymrande och att stor foderbrist icke kan undwikas, hwaraf den swåra följd uppstår, att ladugårdarne måste förminskas och kreatur till låga priser försäljas. Skulle wårsäden och potäterne, i följd af den under sednaste tiden inträffade nederbörden, komma att gifwa någorlunda afkastning, synes dock, så widt man, för närwarande, kan bedöma, icke serskilda åtgärder blifwa af nöden för anskaffande af brödföda åt länets inwånare, fastän möjligen något understöd, inom wissa trakter af länet, kan erfordras."

Den ifrån Kgs Befhde i Wenersborg afgifna berättelsen är af följande innehåll:

Höstwete och höstråg befinnas, i anseende till ogynnsam wäderlek under wintern och wåren samt brist på regn under sommaren, endast med få undantag, tunna, kortwexta samt å de flesta ställen alldeles utgångna.

Wårutsädet, i allmänhet bestående af ärter, bönor, korn, hafre samt blandsäd af korn och hafre äfwensom af råg och hafre, har å swagare jord hittills uthärdat den starka torkan, men å mager, starkare samt alltför torr jord, är sädet till en del knappast ur jorden uppkommet.

Potatiswäxten, som i allmänhet blifwit nyligen utplanterad, har uppkommit jemnt och wäl samt wisar sig, att dömma efter de ännu små, men friska bladens utseende, temligen hoppgifwande.

Gräswäxten, skadad af nattfrost och fortfarande kylig wäderlek från wårens början samt sedermera twingad af torkan, lemnar såwäl å naturliga samt odlade ängar ingen förhoppning om en medelmåttig skörd, utan kan miswäxt af hö påtagligen emotses.

Dessa förhållanden uppkalla, i afseende på utsigterne för årets skörd, det omdöme: att miswäxt å höstutsädet och höskörden i allmänhet är oundwiklig, men att wårsädet kan upphjelpas och komma att lemna nära medelmåttig skörd, om tillräcklig tjenlig nederbörd i tid erhålles samt wäderleken i öfrigt under sommaren och hösten blifwer gynnsam för wextlighet och inhöstning.

Stockholm.

Det är nu officielt tillkännagifwet att den kungliga familjens resa till Särö blifwit inställd. Orsaken förmodas wara icke blott kolerans utbrott i Köpenhamn, utan äfwen en möjlig kollision emellan Ryssland och de westra stormakterna, wid hwilken senare händelse H. M. Konungens eget handläggande af regeringsärenderna anses nödwändig. Högsta domstolen lärer under wissa wilkor hafwa tillstyrkt fastställelse af det nya förslaget för handelsaktiebanken. Den hemkomna fregatten Eugenie har warit mycket besökt af Stockholmsboarne och äfwen den kungliga familjen har hedrat den med ett besök. Å sin sida har H. M. Konungen utnämnt sekonden å fartyget, Kleman, till swärdsriddare och ett par af det lägre befälet till swärdsmän, hwarförutan H. M. anbefallt preglandet af en medalj, som kommer att utdelas till hwar och en af de i expeditionen deltagande, och hwarå hwars och ens namn finnes ingraweradt. För befäl och manskap tillredas stora festligheter af Stockholms borgerskap. Fregatten skall gå till Carlskrona, men icke afmönstra; förmodligen för den orientaliska frågans kinkiga utseende. Från Finland skrifwes att 25 a 30,000 man ryska trupper ditwäntas, sannolikt i anledning af förwecklingen med Turkiet och möjligen äfwen i anledning deraf med de westra stormakterna; ty Sverige fruktar man wäl icke? Utgifwaren af tidningen Folkets Röst, hr F. Sjöberg, som berättats wara rymd, och werkligen några dagar warit utrikes, har helt oförmodadt återkommit. I anledning af Tegnersbystens aftäckande i Lund har prof. Hagberg blifwit utnämnd till ridd. af Norrstjerneorden, skaldens äldste son prosten Tegner till ledamot i andliga ståndet af samma ordens och prof. Brunius, som haft bestyr med monumentets uppsättande till kommendör af Wasaorden.

Landsorten.

Karantänsanstalten wid Känsö kan numera emottaga 60 personer, så att man icke har att frukta någon trängsel derstädes. Emellertid inskränka de Swenska och Norska ångfartygen nu sina resor till Helsingör, der de aflemna och emottaga passagerare. Oro har warit wäckt i Kalmar deraf att en piga derstädes dött i sporadisk kolera; men intet ytterligare sjukdomsfall har sedan inträffat. Mälareprowinsernas hypotheksförening har börjat sin werksamhet. För delaktighet i föreningen hade man anteknat ett belopp af 3 millioner, och direktionen har blifwit bemyndigad att upptaga ett lån på 4 millioner, hellst ställdt i swenskt mynt. Upsala hushållningssällskap har wid sin senaste sammankomst den 30 Juni enstämmigt uttalat sig för nödwändigheten att få den både för nationen och jordbruket så ytterst skadliga bränwinshandteringen inskränkt. Alla länets hushållningsnämnder hade förut uttalat samma åsigt. I Blekinge har deremot i samma fråga den mißledda egennyttan gjort sig gällande wid hushållningssällskapets sammankomst. Bönderna woro derwid talrikast representerade, och man yrkade derföre förbud för ångbrännerier, men husbehofsbränningens bibehållande. Den mening som Westmanlands Läns tidning i samma ämne uttalat lyder sålunda: "Det anser bränwinsbränningen sådan den hittills i Swerige öfwats, menligt inwerkande på landthushållningen, och derföre önskar en ny lagstiftning för densamma, hufwudsakligen hwilande på samma grunder som den för Norrige nu gällande; anseende dock Westmanlands Husyållnings-sällskap billigt och öfwergången till ett annat system underlättande, att åtminstone en del af skatten blefwe anwänd till jordens befriande eller lindrande från densamma mera allmänt tryckande bördor, men högst angeläget att denna skatt uti intet fall må komma kommuner tillgodo direkte, utan att först ingå till Statswerket. Ångfartyget Westergöthland har i Götha elf påträffat en sjunken stock som gick in i propellern och stannade machinen, utan att något gick sönder, hwarföre färden efter ett kort uppehåll kunde fortsättas. I Götheborg har en ung handelskontorist Carl Winberg rymt med den honom ombetrodda kassan 8000 rdr rgds, men har gripits i England.

Utrikes.

Turkiet.

Den 2 Juli gingo Rysarne öfwer Pruth, och både Moldau och Wallachiet äro nu af dem besatte. I Konstantinopel hade emellertid nya fredliga rykten blifwit utspridda. Så berättas det, att England, som icke kan förmå sig att draga swärdet, utan i det yttersta nödfall, eller derest Turkiska rikets integritet werkligen blir hotadt, hwilket den ännu icke är, öfwertalat Frankrike och Österrike att gemensamt med sig till Porten afgifwa en ny not, deri de kategoriskt fordra att Turkiet till innehållet, ehuru ej i formen, måste ingå på Rysslands fordringar, och att de uppsatt ordalagen i denna urkund, hwaremot de lofwat Porten all sin magt till hjelp, ifall Ryssland icke antager densamma för god. Är detta sannt så måste stridigheterna antingen snart wara bilagda eller oförtöfwadt antaga karaktären af ett Europeiskt krig, ty Porten nödgas utan twifwel foga sig, hwaremot det torde wara problematiskt huru det öfwermodiga Ryssland kommer att upptaga detta bemedlingsförsök. Ryssland står rustadt; det förstärker trupperna i Finland och dess Österssjöflotta består af 3 divisioner, deraf de 2 äro fullt slagfärdiga. Det berättas att när kejsar Nicolaus i engelska och franska sändebudens närwaro emottog underrättelsen om Portens afslag å Rysslands ultimatissimum, han blifwit häftigt uppbragt och högt, så att nämnde sändebud hörde det, yttrat att han skulle weta att skaffa sig upprättelse, äfwen med påföljd af hans flottors uppbrännande. Han wille wäl säga, att äfwen flottans förstörande icke skulle hindra hans march på Konstantinopel.

De tysta förmånsrätternas inskränkande.

Många glädjande företeelser utwisa att den allmänna opinionen blifwit wäckt och kommit till insigt af behofwet och nödwändigheten af kreditförhållandernes bättre och snara ordnande i hela deras utsträckning, och wi kunna derföre sannolikt redan wid nästa riksdag wänta att få emotse förslager i nämnde syftning såwäl ifrån regeringen som enskilde motionärer; men ett af hufwudwilkoren för att derutinnan ernå ett fullt tillfredsställande resultat, är att de så kallade tysta förmånsrätterna samtidigt borttagas. Förslag härom hafwa redan flere gånger warit wäckta och afhandlade både inom representationen och pressen; men hittills icke wunnit statsmakternas bifall, dels till följe af swårigheten att öfwerallt finna lämplige och willige personer till förmyndarekamrars bildande, dels och ännu mer i anseende till swårigheten att säkert placera de omyndiges samt allmänna werks och inrättningars kontanta tillgångar. Den förra swårigheten wisar sig likwäl redan nu wara mycket minskad, sedan en bättre kommunalanda synbart öfwer allt i wårt land fått magt öfwer sinnena, och den sednare förefinnes icke mera, sedan de fullt solida hypotheksföreningarne börjat sin widsträckta penningerörelse, och det förmodligen icke eller kommer att dröja länge innan staten beslutet upptaga inhemska lån för stora allmännyttiga företag. Redan 1734 års lag förutsätter förmyndarekamrars uppkomst (se R. B. 6: 5.) men sådant har hittills mött oöfwerwinnerliga swårigheter, dels uti nyssnämnde förhållanden, dels i den allmänna misstrygtning, som alla wåra kreditförhållanden under de sista hundra åren fått taga såwäl sed som lag.

Både domaren och affärsmannen hafwa dock numera erfarit de obehagliga följderna af de tysta förmånsrätternas omättliga utsträckning, deraf i 17 Kap. H. B. uppräknas en mängd olika fall, och hwilka i det nya lagförslaget äro än widare utsträckte. Sådant är likwäl i hög grad hinderligt för den personliga krediten, hwarföre de, utan synnerlig olägenhet, alltför wäl kunna tåla wid en betydlig inskränkning. Att staten i konkurs skall åtnjuta förmånsrätt, för t. ex. kronoutskylder, som äro af bewillnings natur, är icke blott en uppenbar orättwisa, utan werkligen abderitiskt, ty der förlust uppkommit, i stället för winst, borde wäl kejsaren hafwa förlorat sin rätt. Sådane skatter borde alldrig hafwa bättre rätt än lagen tillerkänner böter. Åtskilliga af de öfriga äro af den ringa wigt, att de rätt gerna kunna afskaffas. Wi hoppas att de stora tidningarne i tid före riksdagen skall wäcka den allmänna uppmärksamheten på detta wigtiga ämne.

[16 Juli 1853]

Handelsnotiser.

Götheborg d. 9 Juli. Några uppfriskande regn hafwa fallit de sednare dagarne, men tillräcklig nederbörd fattas. Frakterna äro ännu i stigande, importen temligen betydlig, men exporten ringa. På penningar är så god tillgång, att bästa papper kunna belånas mot 5 procent på år. En post **jern** på 500 skepp. har omsatts till bko rdr 15: 36. Af diverse jerneffekter äro inalles till Juni månads slut exporterade 79,673 skepp. **Spanmåls**-priserna stiga: Bästa **Hwete** betingar 24 a 25 rdr, **Råg** 20 a 22 rdr, efter beskaffenhet, **Korn** 14 a 14½ rdr och **Hafra** 7½ a 8 rdr tunnan, allt rgs. **Bränwin** är deremot i återgående, och kan nu köpas till 1 rdr 3 sk. kannan. **Sill** gäller 19 rdr, **Salt** 6 rdr, **Raff.**-**Socker** 20 sk., **Brasil.**-**Caffe** 24 sk. och **Bomullsgarn** pr bundt N:o 14 oblekt 8: 24.

Anekdoter.

Från Lyon skrifwes: Följande, högst intressanta borddansningsförsök har egt rum hos en skolmästare, och i närwaro af alla ortens honoratiores och embetsmän. Poliskommissarien war också tillstädes, dock endast för att arrestera bordet, i fall det skulle blifwa allför obändigt. Sällskapet delade sig i twå grupper, hwilka bildade kedjor wid twå bord. Wid det ena presiderade borgmästaren och wid det andra skolmästaren. Det sistnämnda bordet satte sig mycket snart i rörelse och tog med sig skolmästarens snusdosa. Rörelsen war så stark att locket på snusdosan gick upp, snuset skakades ut öfwer hela bordet, och, o under! bordet började att nysa samt nyste tre gånger så anständigt, att skolmästaren sjelf icke kunde göra det anständigare. De närwarandes öfwerraskning war, som man wäl kan förstå, utomordentligt stor; men förwåningen uppnådde sin största höjd, då det andra bordet äfwen satte sig i rörelse och tydligt sade: "wäl bekomme!"

— Wid en klocksträng till en butik stod följande anslag: den som will handla här behagade ringa från klockan 8 till 12 f. m., och från kl. 2 till 4 e. m.

= På en restauration ropade en spisgäst: kypare, ett glas win! fisken will simma. Hans granne, som tyckte om qwickheten, ropade äfwen, kypare en seidel öl, oxen will dricka.

Sammanträde.

C. L:s samtelige ledamöter den 17 Juli kl. half 10 f. m.

C. a Ö. kl. 6 e. m. den 20 Juli.

C. L:s samtelige ledamöter den 21 Juli kl. half 11 f. m., till högtidsdagens firande.

A. L. № 1 och **2**, den 22 Juli 1853, kl. 5 e. m.

A. L. № 3, den 23 Juli 1853, kl. 10 f. m.

Magistraten har genom kungörelse af den 20 nästlidne Juni kallat stadens jordegare, äfwensom borgerskapet, samt tomt- och husegare att inför Magistraten å Rådhuset sig inställa Måndagen den 25 dennes kl. 10 f. m., för att höras och med Magistraten besluta uti de deri upptagne ärenden; och som jemwäl ett ytterligare ärende kommer dem att då föredragas, angående afkortning af åtskilliges utskylder till stads- och fattigkassorne, dels under den tid förre stadskassören L. Cederroth tjenstgjorde, och dels under åren 1848, 1850 och 1851; warder sådant härmed dem kungjordt.

Carlstads Rådhus den 4 Juli 1853.

Magistraten kallar härmed stadens Jordegare, äfwensom Borgerskapet, samt Tomt- och Husegare att inför Magistraten å Rådhuset sig inställa Måndagen den 25 nästkommande Juli klockan 10 f. m., för att höras och med Magistraten besluta dels om jordegarne skola deltaga uti att upptaga och med arbete belägga en kopparmalmsanledning wid Carlstads Lazarettsbadhus wid Tyggårdswiken, hwarå stadskassören hr kaptenen C. Andersson erhållit mutsedel, samt uti de dermed förenade kostnader, och dels om grunderna, som böra följas för ersättande till stadskassan af förskjutne kostnader, 516 rdr 4 rst. bko, till stadens nya twättbrygga.

Carlstads Rådhus den 20 Juni 1853.

De hwilka tecknat sig och lemnat bidrag till förberedande åtgärder för en Jernwägsanläggning emellan Uddewalla och Wenersborg, behagade sammanträda uti sistnämnde stad Onsdagen den 27 nästa Juli kl. 10 f. m., å Lands-Kansliets större sal, dels för att af de utsedde kommitterade emottaga redowisning för deras tillgöranden och för de sammanskjutne medlen, samt dels för att öfwerlägga huru nu under förändrade omständigheter Jernwägsanläggningen skulle kunna bringas till werkställighet; och inbjudas alla andra som intressera sig för denna wigtiga angelägenhet att uti sammankomsten deltaga.

Uddewalla den 29 Juni 1853.

Kommitterade.

Auktioner.

På begäran af Syssloman nen uti Herr Biskop C. A. Agardhs konkurs, kommer genom offentlig auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 21 nästkommande Juli kl. 11 f. m., att till den högstbjudande försäljas: 1:o 4 Aktier i Frykstads Jernwägs Aktiebolag; 2:o 3:ne Aktier i Ångfartyget Wermland och 3:o En Aktie i gården på tomterna N:ris 206 och 207 här i staden. Betalningswilkoren uppgifwas wid auktionstillfället.

Carlstads Auktionskammare den 20 Juni 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 21 nästkommande Juli kl. 12 på dagen, kommer för afl. Postiljonen Anders Eriksons Sterbhusdelegares räkning att till försäljning utbjudas gården och 1/16:dels tomten N:o 164 här i staden; samt en åkerlycka i Sundstad om 2 tunnl. 21 1/16:dels kappl. areal widd. Köpewilkoren och tillträdestiden uppgifwas wid auktionstillfället.

Carlstads Auktionskammare den 30 Juni 1853.

Adolf F. Nygren.

I anseende till affyttning från orten, kommer för guldsmeden P. Nordmarks räkning, genom öppen och frimillig Auktion, som förrättas uti gården N:o 205 här i staden Tisdagen den 26 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas: Jern- och Bleckskåp, Glas och Porcellain, Soffor, Stolar, Bord, Speglar, dubbla och enkla Sängställen, Dragkistor och Skåp samt Köks- och Laggkärl m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 1 November detta år.

Carlstads Auktionskammare den 13 Juli 1853.

Adolph F. Nygren.

Till Salu.

Uti **C. H. Svanbergs** Bokhandel:

Eau de Cologne,
Hårolja,
Kopal-Fernissa,
Cosmetique,
Rökkort,
Raktwål, af Herr A. F. Paulis wälkända tillwerkning.

I undertecknads Musik- & Kosthandel finnes till salu: Ritetuder, Blyertspennor, Kautshuck, Färglådor, hvit & svart Krita, Tusch, Velinpapper, Penslar, Strängar, Stämgafflar, Stråktagel, Violinstall, Colophonium, Rostraler, m. m. samt Fransyska Gravyrer och Lithografier till betydligt nedsatta priser. Carlstad i Juli 1853.

C. H. SVANBERG.

B. H. Bratt et Comp.

rekommendera sitt lager af i handeln wanliga artiklar till billiga priser. Och finnas priskurantér att tillgå på dess kontor.

Undertecknad rekommenderar sitt wäl sorterade lager af Guld och Silfver Ankre-, Cylinder- och Spindel-Ur, Patent Cylinder-Urglas m. m., som till yrket hörer; äfven emottagas alla sorters Urreparationer, allt till lägst gångbara priser.

Carlstad i Juni 1853.

P. J. HÅKANSON,
Urfabrikör.

Boende uti enkefru Rydbergs hus i Tingvallabacken eller hörn i hörn med Gästgifvaregården.

Undertecknad har nyligen hemfått flera sorter Sommartyger till Rockar, Byxor och Västar, äfven finnes färdiga Manskläder. Beställningar af hvad till mitt yrke hörer emottages och förfärdigas med ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad i Juli 1853.

N. OLSSON.

LOUISE BERG,

född ***Hallman,***

får härmed rekommendera sitt med nya vackra varor kompletterade Lager, bestående af: rutiga Hel- & Halfylletyger, fina façonerade Silkes-Lystriner, Mix-Lystres, släta och tryckta Madonnas och Paramattor i alla kulörer, Fransyska Sitser, Bomulls- och Ylle-Musseliner, Ylle-Barèger, Täcksitser, Shawlar och Shawletter, broderade Kragar & Näsdukar, Underärmar och Slöjor, Parasoller och Handskar, m. fl. varor, allt till de mest billiga priser.

Carlstad i Juli 1853.

Under Permesso marknad finnes hos undertecknad färdiga Manskläder till salu, bestående af: Sommarpaletåer af flera slags goda och fina tyger, Promenadrockar och Bonjourer samt Västar af silkesammet, siden kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beställningar emottagas och expedieras med möjligaste ackuratess och skyndsamhet. Carlstad i Juli 1853.

C. Forssell,
Skräddare-Mästare.

S. SKOG

försäljer i stånd på torget under nu pågående Permessomarknad goda Mans-, Dame- och Barnhandskar, laskade och olaskade Rhenhudshandskar, med fiera sorter till billiga priser. Carlstad i Juli 1853.

PAPPER TILL BRUKS-BÖCKER

finnes hos undertecknad ett väl sorteradt lager samt inbundna linierade och olinierade Skrifböcker till billiga priser.

Carlstad i Juli 1853.

E. W. Brandt.

Till Bruks- & Contorsböcker finnes hos undertecknad flera sorter utmärkt godt form- & machinpapper af olika storlek, neml.: Median-, Regal-, Bok- & Skrifpapper, och säljes till billiga priser.

Carlstad i Juni 1853.

J. LEVENHAGEN.

KLÄDES-HANDEL.

Undertecknad, som äfven i år bevistar Permesso marknad, har till försäljning ett väl sorteradt lager finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoyer, till de mest billiga priser. Lokalen är som vanligt hos Hattmakaren J. P. Strömberg. — Ull uppköpas till de högsta priser.

J. RYDHAMMAR,
Klädesfabrikör från Norrköping.

Undertecknad, som kommer att bewista instundande Permesso marknad i Carlstad, rekommenderar ett wäl forteradt lager af finare och gröfre Kläden, Corderoijer, Satiner m. m. till fabrikspris. Ull tages i byte. Lokalen blifwer hos Handlanden Falkengren.

Norrköping i Juni 1853.

Conrad J. Forsberg.
Ombud.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såwäl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

En Widholms Blåsmachin af 8 block med tillhörande wefwar och wattenhjul, allt i bästa skick och till billigt pris, hwarom uppgörelse sker på Mölnbacka Brukskontor.

Godt Råg- och Hwetemjöl samt god Anjovis hos

C. E. HOLMBERG.

Undertecknad kommer att bevista instundande Pehrmesso marknad i Carlstad, med ett väl sorteradt lager af moderna fruntimmers-hufvudbonader, såsom: Sommarhattar, Mössor, Blommor, Band och Flor m. m., vackert arbete och billiga priser utlofvas.

Örebro i Juni 1853.

BETTY LILLSTRÖM.

Lokalan blifver hos Bundtmakare Bauer, midt emot Gästgifvaregården.

Malmö Handskar,

ett forteradt lager, försäljes i stånd å torget, eller i händelse af otjenlig wäderlek i mitt logie i fru Zetterströms hus, 2:dra wåningen N:o 5.

C. G. Nilsson,
från Götheborg.

FR. LEOP. NYGREN

recommenderar sin **Klädeshandel,** som för Permess marknad och framgent är väl försedd med ett större sortament utmärkt goda, moderna **Tyger** till Mansbeklädnad, såsom:

Bonjour- & **Frack-Kläden,** svarta och kulörta från 14 Rdr till ordin., vackra à 6.
Ytterrocks-, Burnus- och **Cavaj-tyger,** sommar-sattin, halfkläde, Coatings-Casinette m. m.
Byxtyger af Corderoy, Sattin; äfvensom tunnare Ylle-, Linne- & Hamp-tyger, stort sortament i alla genres.
Uniforms-Kläden, äkta, blå och gröna; äfvensom **Sattin** af lika färg till underkläder.
Grå-meller. & **kulörta Sattiner** till Militair- och Fruntimmers-Kappor.
Vesttyger af Siden, Sammet, Crépe, Linne, Moire-Antique och Piqueter.
Eng. Ylle-Filtar, flera storlekar.
Eng. Flanell; hvarjemte åtskilliga andra Herr-Equiperings-Artiklar, hvaribland: **Ylle- & Bomulls-Tröjor, Calsonger, Skjortbröst, Nattsäckar, Resväskor, Hängslen, Handskar, Knappar, ett större sortament** moderna **Halsdukar** m. m.

Då jag står i förbindelse med de bäst accrediterade Fabrikshus, kan jag garantera en god och pålitlig vara till pris dermed stående i noggrant förhållande.

Såsom vanligt finnes äfven **Commissions-Lager** af gröfre och finare Kläden, hvilka styckevis säljas till uti Norrköping gångbart fabrikspris. — Ren och vacker Ull tages i utbyte.

Af Almedahls Fabriks-Tillverkningar

af **Linne-** och **Bomulls-Väfnader** försäljer undertecknad till fabrikspris:

Byx-, Rock- & **Klus-tyger** af Linne och Bomull samt s. k. Hamptyger.
Klolstervaln, Linne, Halflinne och Bomulls.
Möbeltyger af flera slag.
Klädningstyger, Halflinne, uti vackra mönster.
Hvita Tyger, tjocka, till underkläder.
Linne-Lärfter, blekta, från och med 5 till och med 14-qvarters bredd.
Damast och Drälls-Thédukar.
Markis & **Mangel-väf.**
Foderlärfter, af Linne, Halflinne, Bomull samt Madras.
Linnetråd, svart och blekt, alla *№*.
Blå Linne-Näsdukar.
Vaxduk m. m.

Carlstad i Juli 1853.

Fr. Leopold Nygren.

Kautschuk-Galocher,

såväl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar
Nylands Utsädes-Råg,

af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af
Fr. Leopold Nygren.

Östgötha Grädd-Ost,

från Gräfstens egendom, hos
Fr. Leopold Nygren.

A. T. BRATTBERG

erbjuder till försäljning under innevarande Permesso marknad och framgent, till minst möjliga priser, ett väl sorteradt lager af alla sorter *friska* och *goda Specerier*, *blekta*, *oblekta* och *kulörta Garner*, de flesta sorter *Viner* och *Spirituosa*, m. fl. till en väl sorterad Diversehandel hörande artiklar.

Gungstolar, simpla *Draglådor* till billigt pris, utmärkt vackert så väl beredt som oberedt *Tagel*, *Zinkhvitt* hos

A. T. BRATTBERG.

Capris, *Oliver*, *Pickles*, *Sardiner*, utmärkt fin *Matolja* på bouteljer & flaskor, Ostindisk & Svensk Soija hos

A. T. BRATTBERG.

A. H. FALKENGREN

erbjuder till försäljning under Permesso marknad och framgent: friska & goda Specerier, Topp-, Kak- och Farinsocker, fint och ord. Caffe, oblekt, blekt och kulört Bomullsgarn, Viner och Spirituosa, hvaribland utmärkt god och stark Fransk Cognac, hvit och röd Bischoff, Sill och Salt samt öfrige till en sorterad Diversehandel hörande artiklar.

Undertecknad rekommenderar ett friskt och godt Specerilager, jemte alla till en väl sorterad Diversehandel hörande artiklar.

C. E. HOLMBERG.

§§§

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 4. **Lördagen den 23 Juli** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
9:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

THEATER.

Af
Mindre Theaterns i Stockholm Skådespelare-personal
uppföres å härvarande Theater, i dag Lördag den 23 d:s, för första gången: *Slägtingar och Pengar,* Komedi i 5 Akter, af Aug. von Kotzebue; öfversättning. Derefter gifves, för första gången: *"Min vän Löjtnanten",* Komedi med sång i 2 akter. Svenskt original af F. Hedberg. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 10 e. m.

Söndagen den 24 dennes, för första gången: *Hos Oss!* eller *en Motbild till "Onkel Toms Stuga",* Skådespel i 4 akter, Svenskt original af författaren till «Tidningsskrifvaren« m. fl. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 3 qv. till 10 e. m.

Måndagen den 25 dennes, för första gången: *"När man inte har Pengar,"* Lustspel med Sång i 4 akter. Svenskt original af F. Hedberg. Derefter gifves, för första gången: *Tanten och Niècen,* Lustspel i 1 akt; öfversättning. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 3 qv. till 10 e. m.

Tisdagen den 26 dennes, för andra och sista gången: *Sullivan,* Komedi i 3 akter af Mélesville; öfversättn. Derefter gifves, för andra och sista gången: *En Magnetisör,* Komedi i 1 akt (efter en Tysk idé), af författaren till «Tidningsskrifvaren« m. fl. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 3 qv. till 10 e. m.

Anhålles vördsamt, att de antecknade biljetterna måtte uttagas före kl. 12 Spektakeldagen, i annat fall blifva de försålde.

Obs. *Spektaklerna upphöra med den 4 nästkommande Augusti.*

SÄLLSKAPET MODELL,

bestående af en Herre och tre Fruntimmer från södra Tyskland, och som härstädes ej förut varit hördt, gifver i morgon Söndag e. m. aftonunderhållning på landeriet Åttkanten samt sednare på aftonen i Herr Roos lokal å Gästgifvaregården.

Luftballong på Herrgården.

En stor *Mongolfire* med *Metamorphose* och *Fallskärm,* uppstiger Söndagen den 24 Juli kl. 4 e. m. Underhållningsmusik gifves vid samma tillfälle af Fru Rust och afgiften efter behag.

KOSMORAMA

med

FOGEL- OCH KONSTSAMLING.

Undertecknad är ankommen hit till staden för att förevisa respektive Publiken sin TROPISKA PRAKT-FOGELSAMLING samt uppstoppade djur, briljanta Biller, Ostindiska Insekter och Konkiljer, djur förvarade i sprit m. m., som närmare af katalogen beskrifves.

Vidare tillkommer: ett Bläckhorn skuret i träd och som tillhört Tycho Brahe, en Kanon, Konung Gustaf III:s leksak, S:t Peter, sydd i silke af Drottning Ulrika Eleonora, ett utskuret Strutsägg af Thorvaldsens ungdomsarbeten, en Norsk Stridsyxa från 1600:talet, Konstsaker i Elfenben m. m.

Kabinettet, som hålles öppet från kl. 11 f. m. till kl. 1 middagen samt på eftermiddagen från kl. 4 till 9, förevisas till det billiga priset af 16 sk. Banko; för Barn och tjenstefolk hälften, i Herr Fagerströms hus vid torget. — Marknadsdagarne är öppet hela dagen.

JOH. C. ÖSGEVAD.

TILL LANDTBRUKS-MÖTET
i Lidköping

ämnar, så vidt ett tillräckligt antal passagerare anmäla sig, Ångfartyget BORGVIK afgå från Borgviks bruk den 14:de Augusti. Fartyget anlöper Slottsbron, Mässvik och Aspholmen på tider som framdeles annonseras.

Som fartyget qvarligger i Lidköping under mötet, kunna de passagerare, som så önska, qvarbo derå, hvarest finnas cirka 16 bättre och 30 andra sängplatser.

Vederbörande som reflektera härå, behagade inom Juli månads utgång, adressera sig till Borgviks Bruks-Kontor, der anteckning sker.

Priserna äro i Bko:

För fram och återresa,	Salongsplats	6: 32.
	Däcksplats	4: —
För logie under mötet i salong och hytter, pr dygn . . .		1: —
„ dito i lastrum		— 32.

Restauration finnes ombord.

Carlstad.

Marknaden har i denna wecka warit mycket besökt både af allmoge från de närbelägna socknarne, men serdeles af ståndspersoner, som talrikt bewistat de wigtigare sammanträdena i marknaden. I dag slutar denna, och wi tro icke att hwarken stadens egna eller de främmande handlanderne haft skäl till klagan. Detta torde ännu mindre wara fallet med de fremmande affärsmännens inkasseringar, hwilka på sednare åren börjat antaga en alltmer tillfredsställande karaktär, wittnande om en tilltagande rörelse, bättre beräkningar och en redbarande anda inom ortens affärslif, hwartill lättade penningetillgångar ifrån ortens begge förnämsta penningeinstituter, privatbanken och hypotheksföreningen, under omtänksamma förwaltningar, twifwelsutan mycket bidragit. Rörande de i marknaden hållna sammanträdena få wi i korthet relatera följande:

= Wid sammanträdet i Måndags med delegarne och principalerne i Sparbanken affattes af årswinsten 50 R:dr b:ko för barnwårdsföreningen och beslöts dessutom inköp af 6000 exemplar af den i Stockholm utkommande brochyren i bränwinsfrågan för utdelning bland allmogen.

= Wid bolagsstämman med delegarne i Prow.=banken i Tisdags beslöts att af förl. årets winst 10 procent utaf den kontant inbetalda tredjedelen på aktierne skulle till lottegarne utdelas och resten läggas till reservfonden. Wanliga utdelningen brukar eljest wara 12 procent.

= Wid hushållningssällskapets årssammankomst i Tisdags förekom äfwen bränwinsfrågan, hwarwid sällskapet uttalade sin åsigt om nödwändigheten af kraftiga åtgärders widtagande till hämmande af bränwinsmissbruket. Petition skulle till regeringen i ämnet ingifwas. Landshöfding Bergman i Elfsborgs län uppträdde sedermera, sekunderad af Major Koch och Fabrikör Trahn från Uddewalla, med ett föredrag angående den projekterade jernwägen emellan Wenersborg och Uddewalla, hwarwid detaljritningar framlades, jemte kostnadsförslag och kalkyler öfwer inkomster och utgifter. Ämnet rönte förtjent uppmärksamhet, ehuru man öppet erkände de swårigheter som skulle möta företagets realiserande från mer än ett håll. En kommitee tillsattes för att afgifwa betänkande i frågan.

= Wid Hypotheksföreningens sammanträde i Onsdags wäcktes ånyo förslag om minimibeloppets nedsättande för jordbelåning, för hwilket bönderna lifligt intressera sig, men blef äfwen denna gång, sedan direktionen i sin wäl och utförligt motiverade berättelse afstyrkt motionen, och åtskilliga delegare äfwen talat deremot, afslagen. Ett temligen opåkalladt försök att få tjenstemännens löner nedsatta, utgånget från åtskilliga i föreningen delaktige bönder, misslyckades alldeles, sedan man wisat dem kraftiga skäl för att icke hafwa alltför knappt aflönade tjenstemän, och sedan man upplyst om att lönerna i denna hypotheksförening i alla fall wore mindre än i någon af de öfriga, hwarförutan göromålen snart komme att betydligt förökas genom föreningens nyss förut beslutade utwidgande. Man hade nemligen bemyndigat direktionen att upptaga ett nytt lån på 3 millioner Rdr Bko, der hwarest penningarne på bästa wilkor kunde bekommas; dock hellst inom landet.

= Underrättelsen om bränwinsbränningsförbudet hitkom i Söndags och har midt i brinnande affärsmarknaden wållat icke liten uppståndelse. Spekulationsandan kastade sig genast på artikeln och innan underrättelsen hann att blifwa allmännare spridd blefwo icke obetydliga affärer deri uppgjorda, till allt mer stegradt pris, så att waran för tillfället i större poster icke torde köpas under 1: 16 Rgs per kanna. Minutpriset är 1: 24. Skulle ingen reaktion i priset uppstå, så komma, efter hwad det berättas, att i Götheborg på leveransslut i Augusti och September månader göras ganska stora både winster och förluster. Emellertid är det rätt wäl att förbudet utkommit så tidigt, hwarigenom stora kontraktsslut i spannmål och potatis för ångbrännerierna blifwit återhållna och en betydlig brytning i affärslifwet sålunda undanröjd. En hwar wet nu hwad han har att rätta sig efter. På råg och korn blifwer skörden i allmänhet under medelmåttan och priset följaktligen nästa winter icke lägre än för närwarande, men förmodligen icke eller betydligt högre i anseende till den inskränkta bränningstiden, hwarwid man föröfrigt sannolikt kommer att anwända potäter, till följe af årets både qwantitativt och qwalitativt lofwande gröda deraf. Men just derföre torde denna rotfrukt komma att betala sig rätt wäl wid ångbrännerierna, och de landtmän, hwilka sjelfwa ej drifwa bränwinshandtering, få sin skörd deraf fördelaktigt afyttrad, kanske redan före wintern. Ingen anledning synes wara förhand att i år wänta en allmännare potatissjuka. Af Hafra kan alldra högst en swag eller medelmåttig skörd förwäntas och då priset å höstsädet är så högt och wårsäden måste tagas till hjelp för ladugårdens utfodring, så är icke att wänta lägre, utan snarare något högre pris å hafran. Att bränwinet uppgår i 1 rdr bko kannan synes så mycket antagligare, som man utom redan nu kända anledningar äfwen med wisshet har att, till bränningstiden hösten 1854, emotse en hög skatt derå. Se der i korthet wår åsigt om saken.

= Det officiella bladet innehåller nu riksdagskallelsen till den 15 nästkommande November, den tid hwilken rikets sist församlade ständer bestämde för sitt nästa sammanträde. Kallelsen har alltså blifwit tidigt utfärdad och detta har måhända skett icke blott för walförberedelserna, utan måhända äfwen af wigtiga politiska orsaker. Det kan nemligen icke dröja länge innan den orientaliska frågan måste taga en afgörande wändning. Ryssland torde wäl önska, men Turkiet omöjligen länge uthärda, och England och Frankrike derföre icke tillstädja frågans utdragande på långbänken, hwarigenom Turkiet utmattas och de westra stormakterna twingas till fortfarande utgifter för kostsamma sjörustningar. Englands och Frankrikes ultimatum, hwilket af

Ryssland kan med bewarad ära antagas, har, som man wet, afgått till Petersburg och antages det ej af kejsar Nicolaus, så är det tydligt att han will kriget, och då är så godt att börja det först som sist, innan Portens resurser blifwa alldeles uttömda. Wår regering torde måhända befara denna utgång af frågan och Swerige kan då icke undwika rustningar, åtminstone till sjös, för neutralitetens bewarande. Men härtill behöfwas penningar, och som det lilla kreditivet sannolikt föga skulle dertill förslå, så torde äfwen det större behöfwa lyftas, hwilket åter enl. 63 § R. F. icke får ske förr än riksdagskallelsen blifwit i hufwudstadens kyrkor kungjord. Nu kan denna lyftning ske hwad dag som hellst efter det statsrådet in pleno blifwit hördt.

= Första årswärtberättelsen för detta län, afgifwen den 19 dennes, har följande lydelse:

Efter det marken i början af förflutna winter tillfrusit, inträffade i December och Januari månader en blid och regnig wäderlek, hwaraf höstsädet, serdeles i södra delen af prowinsen, mer eller mindre tog skada. Der och hwar inom Näs härad har man till och med funnit sig föranlåten att upplöja höstsädet, och i stället utså wårsäd. I allmänhet lofwa dock rågarne i de södra fögderierna en skörd mer eller mindre under medelmåttan, men deremot i de nordligare en medelmåttig afkastning. Med hwetet, som i ringa mon odlas, är förhållandet enahanda.

Wårsäden, hwaraf hafra utgör ortens hufwudsäde, såddes under fördelaktig wäderlek, och uppkom jemnt, utom på skarp lerjord, men led, serdeles före midsommar, af den torra och warma wäderlek som dittills hela wåren warit rådande. Genom sedermera fallit, ehuru icke tillräckligt, regn, har likwäl wårsädens wärtlighet betydligen tilltagit, samt förut icke grodt sädeskorn uppkommit, och torde, utom der skarp lera är den rådande jordmånen, kunna af detta sädesslag förwäntas en medelmåttig afkastning.

Potatiswäxten har allmänt efter utsättningen wackert uppkommit och bättre förkofrats än man under den stora torkan kunnat hoppas. I de nordligaste delarne af länet, der i allmänhet mera regn fallit, är den serdeles lofwande.

Gräswäxten har mycket lidit af den omwexlande wäderleken under wintern och torkan på wåren, så att skörden deraf blir ringa, och anser man flerestädes misswäxt deråfwen. Det är sålunda på fodertillgången af wårsäden, som boskapens framfödande under wintern hufwudsakligen kommer att bero.*)

= Löjtnant G. Blum wid Wermlands Fältjägare-Regemente har blifwit utnämnd till Stabs-kapten.

= Lethafors bruk med underlydande skogstrakter har blifwit å auktion i marknaden försåld af brukspatron C. J. Tjeders konkursmassa till bruksförwaltaren Otterborg och handlanden Christiansen från Norrige.

= Herr General-direktören v. Troil har i Måndags inspekterat härwarande cellfängelse.

= En ohygglig händelse har nyligen passerat i Gunnarskogs socken. Ett ungt hjonelag af förmögen bondslägt i hemmanet Grötwåhl af nämnde församling, lefde som man säger mindre wäl tillsamman, och man wille härleda ofämjan från hustruns argsinta lynne, och mindre klanderfria wandel; mannen tog emellertid sitt beslut och flyttade ifrån sin unga trätlystna hustru till sina föräldrar som bodde i ett annat hemman inom socknen. Denna skiljsmessa syntes äfwen kärkommen för hustrun, så att, då båda kontrahenterne dermed woro nöjde, den fick opåtaldt passera. Fastän på nära 2 års tid dessa makar icke ens sett hwarandra, började icke destomindre för en tid sedan ett rykte sprida sig, att hustrun war i grosess, och en tid efteråt säger en piga i huset, att hon misstänker det hustrun födt barn i löndom. Då beslöto 2:ne unga män i samma hemman att söka få reda på huru härmed förhölle sig. De gå derföre till den misstänktas föräldrar, der hon då wistades, och frågar fadren, om han har någon kännedom om de graverande rykten och misstankar, som häftade wid hans dotter. Fadren, härom alldeles okunnig, blef högeligen förskräckt och upprörd, samt bad de unga männen genast undersöka allt som fanns i hans hus, och framräckte nycklarne till alla gömmor. Sedan de länge sökt utan att finna något misstänkt, warseblefwo de slutligen en kista i den misstänktas sofrum, till hwilken nyckeln sades wara förkommen. Då de hotade att med yxa öppna kistan ifall nyckeln ej lemnades med godo, blef den ganska riktigt framtagen, och kistan undersöktes, utan att likwäl der finna något annat än orent linne. Både den misstänkta dottren och hennes moder, som under hela tiden wisat sig ondsinta och fräcka, samt förebrått de unga männen deras skändliga förfarande i ett hederligt hus började nu att än ytterligare bedyra det deras undersökning skulle alltid förblifwa fruktlös. Men emellertid erinra sig de sökande ett orent klädesbylte, som undankastats ur kistan wid början af wisitationen, hwilket nu äfwen blef ransakadt, och der bland en hel hop blodiga linnen, påträffades ett nyligen framfödt alldeles fullgånget barn. Wid framställd fråga till modren om hon äfwen nu kunde neka, swarade hon med kall fräckhet: "Jag har aldrig nekat, att jag framfödt ett dödfödt barn, och hwad angår det er?" Emellertid har Prov.-läkaren doktor Bergström wid hållen medico legal besigtning förklarat, att barnet är framfödt med lif, och den unga mörderskan är redan insänd till länshäktet. Hennes mor är swårt komprometerad att wara medwetande i brottet, och måhända behjelplig till dess utöfning.

*) Då wårsäden redan för längesedan allmänt inom länet gått i ax, och den derefter ganska litet brukar wäxa i höjden, så är det wäl redan alldeles gifwet att de nu allmänt lågwäxta hafreåkrarne icke kunna annat än gifwa en klen fodertillgång. Red. anm.

Stockholm.

Staden Reval har af kommers-kollegium jemwäl blifwit förklarad för kolerasmittad. Till Arpö karantänsplats för sydöstra kusten hade ett fartyg inkommit med kolerasjuka ombord, hwarföre kanonskonerten Hökenflykt blifwit, jemte läkare, ditsänd. För fullbordande af telegraflinien emellan Stockholm och Upsala har regeringen anwisat ytterligare ett belopp af 5,900 rdr bko. Den blir färdig till begagnande redan tidigt i höst. Äfwen för den på fregatten Eugenie kommenderade uppbördsläkaren och zoologen Kinberg har nu festlig middagsmåltid warit arrangerad på Hasselbacken. Konstexpositionen i Kongl. Akademien för de fria konsterna, som började den 7 sistlidne Maj, afslöts i förra weckan. Den har under tiden icke warit så besökt, som man hade haft skäl att wänta. Exposition är deremot öppnad å börsen på den Byströmska stora tafwelsamlingen, hwilken inom kort skall, tillika med de i Byströms willa befindtliga skulpturarbeten, å offentlig auktion försäljas. Uti bokhandeln har utkommit ett nytt arbete af riksarchivarien Nordström, under titel: "Afhandlingar, hörande till läran om Krediten. 1 h. Kredit och Bankwäsende. Det är med mycket beröm omnämnt i tidningarne. De följande delarne komma att behandla kreditlagstiftningen.

Den wigtigaste nyheten härifrån är att regeringen i konseljen den 13 dennes fattade beslut om bränwinsbränningens inskränkande under nästa termin till endast 2 månader, nemligen Nowember innewarande och April månad nästkommande år. De som det önska få dock bränna i December i stället för April efter wederbörlig anmälan före den 15 Nowember hos Kgs Bfhde eller häradsskrifwaren i orten. Äfwenså tillåtes att börja bränningen den 15 Oktober, och får då dermed fortfaras antingen till den 15 Nowember och sedan hela April månad eller och på en gång från den 15 Oktober till den 15 December. Likaså må enhwar, som i följd af anmälan wid sednaste mantalsskrifning eger rätt till bränwinsbränning under berörde Nowember månad, wara tillåtet att lemna denna bränningsrättighet alldeles obegagnad och att, för sådant fall, derest affägelse hos Kgl. Maj:ts befallningshafwande eller häradsskrifwaren i orten sker inom den 15 nästkommande Oktober, tillgodonjuta derför belöpande befrielse från pannerymdsafgift, jemte det att för December månad, då derunder till följd af detta Kongl. Maj:ts nådiga beslut bränwinsbränning icke werkställes, enahanda befrielse enligt 31 § i Kongl. förordningen d. 10 Okt. 1851 eger rum.

Landsorten.

Kopparinwägningen i Fahlun har under Juni månad warit ganska betydlig, och uppgick till 658 skepp. storgrufwekoppar. Ett bolag har bildat sig för att inköpa Elfdahls porfyrwerk och drifwa det i större skala. Arbetet å konung Carl Johans sarkofag har derstädes framskridit så långt att den förmodas blifwa färdig till hösten. I södra delarne af Dalarne måtte finnas några lofwande bly- och silfwergrufwor, om man får tro en pompös beskrifning derom i de sista Engelska tidningarne, hwilka utbjuda aktier deri, för deras drifwande i stor skala. Försöket är förmodligen endast en gengångare af den bekanta silfwerfebern för några år sedan. I Carlskrona har man på det artigaste emottagit danska exercisfregatten Walkyrien och arrangerat flere festliga tillställningar för befäl och kadetter. Jönköping och Laholm hafwa nyligen fått för sina kyrkor nya orgelwerk, hwilka begge prisas såsom mästerstycken i sitt slag. Från Mariestad skrifwes att chefen för östra wäg- och wattenbyggnadsdistriktet majoren och ridd. frih. De Geer har inspekterat de af civil-ingeniören Tottie werkställda undersökningar från Råglunda i Lyrestad till sjön Lången i Lerdala socken, för jernwägsanläggning, och funnit lokalen i berörde hänseende serdeles förmånlig. Flera ingeniörofficerare äro nu sysselsatte med planmätningar, nivellering och rekognoceringar af trakterna för undersökningens fortsättande, och förmodas densamma blifwa fulländad till slutet af nästa månad. Wid Elfsborgs och Bohusläns hypotheksförenings sammanträde i Wenersborg den 6 dennes bestämdes löneme för ombudsmannen och förste kamreraren till 2000 rdr bko åt hwarje, hwarförutan en andre kamrerarebefattning tillsattes med enahanda lön, att utgå från den 1 sistl. Maj, och hwartill mönsterskrifwaren Frölander utsågs. Rykte t att befälhafwaren å Känsö karantänsanstalt kapten Ramsten, dött af kolera, bekräftes icke af den medicolegala undersökning, som blifwit förrättad af prowincialläkaren, doktor Monten. Helsotillståndet på Känsö är fortfarande godt. H. Tidn. i Götheborg berättar att under dygnet emellan den 13—14 Juli i Köpenhamn anmäldes 83 nya kolerafall och 60 dödsfall. I enskilda bref omförmäles att myndigheterna uppbjuda allt till farsotens hejdande. Betydliga bidrag äro samlade för att förse de behöfwande med sund föda, kläder och bättre bostäder. Läkarne å sin sida äro outtröttliga. Från Helsingborg skrifwes att man der häktat åtskilliga Mormoner, sysselsatta med gudeliga upptåg.

= Elden har i förliden wecka warit lös i Mariestad. Den utbröt i snickaren Lagerholms werkstad i en tättbygd del af staden och hade kunnat blifwa ganska förstörande, om icke släckningsanstalterna blifwit serdeles wäl anordnade och wädret warit så lugnt. Nu nedbrann endast det antända huset. Till sundet hafwa twenne krigsskonerter blifwit affände för karantänsbewakning, nemligen Victor v. Stedingk till farwattnen omkring Malmö och v. Essen emellan Landskrona och Helsingborg. Nyligen inkommo till Helsingborg 13 Swenska båtar, hwilka efter afresa från Danmark i 10 hela dygn hållit sjön, för att undwika karantänsbehandling. De fingo nu allenast ett dygns observationskarantän.

Utrikes.

Den Rysk-Turkiska twisten.

När England och Frankrike till S:t Petersburg affände sitt nya bemedlingsförslag, war ryske utrikesministern Nesselrodes sednaste cirkulärdepesch för dem ännu obekant. Förslaget lärer gå derpå ut, att Porten skall afgifwa en till alla makterna gemensamt ställd not, hwartill de fyra stormakternas, utom Ryssland, gesandter i Konstantinopel nu höllo på att uppsätta konceptet, och hwari turkiska regeringen förbinder sig att bibehålla de olika kristna sekterna wid alla deras fri- och rättigheter. Utan att wara kränkande för Portens suweränitetsrättigheter skulle Rysslands påstående i sak härigenom blifwa uppfylldt, och dess förkastande af nämnde förslag alltså tydligt utwisa för stormakterna att det wille kriget och icke en billig förlikning. Går Ryssland åter in härpå, så skulle samtidigt de ryska trupperna lemna furstendömena och de engelska och franska flottorna Dardanellerna. Nesselrodes nya not har i Paris haft till följd skarpa artiklar i de halfofficiella bladen och ett starkt fall i fonderna, men i London interpellationer i begge husen till ministrarne. Lord Russel swarade i underhuset och lord

[3]

[23 Juli 1853]

Clarendon i öfwerhuset, den förre foglgt och undfallande mot Ryssland; men den sednare, att han icke instämde i lord Russels sätt att se saken; under bestämdt förklarande att ministeren icke skulle låta flottornas bortgång och furstendömenas utrymmande bero af hwarandra. I Konstantinopel wisste man wid sista postens afgång derifrån ännu icke om rysarnes inryckande i furstendömena, ehuru man säkert wäntade att så skulle ske. Emellertid war förbittringen emot Ryssland i ständigt stigande och man befarade mycket att de kristne i allmänhet skulle i prowinserna komma att i anledning deraf lida förföljelser af de fanatiske turkarne. Porten lärer i ett stort ministerråd den 23 Juni beslutat att icke bemöta Rysarnes invasion i furstendömena med en krigsförklaring, utan endast med protest och wädjande till de stormakter som undertecknat traktaten af 1841. Emellertid bedrifwas krigsrustningarne i hela det turkiska wäldet med största eftertryck. I trakten af Erzerum i Mind. Asien sammandragas 80,000 man reguliera trupper, och i Trepetzunt samlas en korps Circassier, öfwer hwilken den berömde Schamyl lärer taga öfwerbefälet. Äfwen talas om möjligheten att den bekante i Brussa wistande emiren Abd-el-Kader torde komma att i Mindre Asien öfwertaga ett högre militäriskt befäl. Sultanen har skickat allt det silfwer han ärft efter sin mor till myntet för pregling, och lider derföre för ögonblicket ingen brist på pengar. Man är dock i Konstantinopel högst misbelåten med Englands och Frankrikes hållning och förebrår dem öppet fruktan för Ryssland. Deras handlingssätt förklaras dock ganska lätt af ömsesidig misstänksamhet, oaktadt flottornas befäl wid Dardanellerna täfla i att öfwerbjuda hwarandra i artighetsbetygelser. Synnerligast torde det wara England som hyser ett starkt misstroende till franska kejsarens pålitlighet, då dennes antecedentier äro sådane, att man omöjligen kan wäga lita på hans uppriktighet. England befarar måhända att sedan krigsfacklan wäl blifwit tänd, kejsaren kunde lemna det i sticket och endast iakttaga sina enskilda fördelar. Detta wet man nog i Petersburg och underlåter icke eller att derifrån på allt sätt underblåsa den gamla afunden och rivaliteten, wiss om att detta bäst befrämjar Rysslands fördelar. Österrikes ställning har härtill på sista tiden blifwit mycket twetydig; och allt för troligt är det att, wid ett uppstående krig, det skall skynda att besätta Servien och andra wälbelägna turkiska distrikter. Det har redan fått sak med Turkiet, derigenom att en österrikisk officer blifwit mördad i Smyrna wid ett upplopp, tillställt af en hop politiska flyktingar för att hämnas på österrikiska konsuln, som författligt, under ett nattligt öfwerfall, låtit några lejda greker bemäktiga sig Kossuths fordna adjutant, Martin Kgsta, och föra honom om bord på en österrikisk krigsbrigg. Österrikiska sändebudet i Konstantinopel von Brück hade genast fordrat en lysande upprättelse och strax erhållit en sådan. Guvernören i Smyrna blef affatt, flere häftningar företagna och sträng undersökning och bestraffning utlofwad. Emellertid hade österrikiske generalkonsuln sjelf alldraförst på det högsta förgått sig genom ofwannämnda wåldshandling, och torde blifwa återkallad. Han hade icke eller ännu wunnit sitt syfte att afskicka Kosta till Triest, emedan en Nordamerikansk fregatt, St. Levis, helt oförmodadt ladt sig med uppdragna kanonportar och skarpladdade kanoner framför briggen och hotat att genast skjuta honom i sank om Koßta afskickades. Koßta lärer nemligen innehafwa amerikanskt pass och stå under dess beskydd. Detta war alltså ett fult streck i räkningen för det hämndgiriga Österrike. Preussen lutar i denna fråga mera åt England än Ryßland, ty det har ingen fördel af Turkiets fall, men mycken olägenhet af Rysslands ytterligare förstorande. Swågrarne i de begge rikena stå för öfrigt sedan gammalt i ett mindre godt personligt förhållande till hwarandra.

En Penningkris.

(Ur det nyligen utkomna 1:sta häftet af "Swenska kreditlagarnas reform" af Joh. Johansson.)

En hastigt ökad penningemassa och åt alla sidor utkastade lån öka i samma mohn hos alla klasser tillgångarne att köpa, likasom köplusten. Förbrukningen och efterfrågan efter förnödenhets men ändå mer efter wällefnadsartiklar tillwexa, således i hastig fart, och genom den lätthet, hwarmed skulder kunna betalas och alla förbindelser blifwa uppfyllda, stärkes i samma mohn krediten och höjes förtroendet äfwen hos enskilde långifware. Rörelsen erhåller en hög grad af liflighet; allt tyckes gå framåt med raska steg; ingenstädes röjes förlägenhet eller brist. Köpmän och krämare, fabrikanter och handtwerkare, kortesligen alla slags försäljare och tillwerkare, finna sig afyttra mer och med fördel, och skynda hwar på sitt håll att upphemta ökad winst af den lyckliga konjunkturen. De förra införskrifwa mera waror och öka sina lager, de sednare uppdrifwa sina tillwerkningar, utwidga sina werkstäder eller göra nya anläggningar, och det utan swårighet. Alla gifwa, alla taga kredit utan ringaste farhåga, ty ännu går rörelsen uppåt, ännu har ingen stockning, ej några förluster inträffat, förtroendet står högt och allra bästa stämning råder på penningemarknaden. Ingen har betänklighet att, snart sagdt till hwem som helst, lemna waror och tillwerkningar på tid; twertom, man trugar bort dem till försäljarne på mellanhänderne, och dessa öppna åter med en lika blind och gränslös tillit bokkredit åt förbrukare af alla stånd och wilkor, ända ned till torpare, drängar och pigor. Consumtion, wällefnad och lyx tilltaga än mer, i oerhörd skala. Den wäckta spekulationsandan wänder sig åt alla håll. Spelet med försäljningar på leverance, handeln med slutsedlar, det hastigaste sättet att blifwa rik — eller utfattig, begynner nu äfwen och är snart i full gång. Änteligen, då icke här, som i de stora handelsstaterna, statspapper och en större warumarknad finnas att spela på, kastar sig spekulationsandan äfwen på fastigheter. Husegare, landtmän och bruksidkare indragas i hwirfweln. Likasom andra waror, köpas hus, egendomar och bruk på kredit, för att åter säljas inom kort tid med "winst på affären"; och fastighetspriserna uppdrifwas långt öfwer werkliga wärdet. Andra fastighetsegare åter, som hållit sig ifrån egendomswånglet, inlåta sig i widtutseende odlingsföretag, eller uppföra praktfulla åbyggnader eller företaga kostsamma reparationer o. d., förledde liksom alla andra utaf de lätta låneutwägarne. Genom detta hejdlösa kreditgifwande och kredittagande å alla händer, och swindlande företag utaf alla slag, grundade på beräkning å aldrig swikande lånetillfällen, är inom få år en utöfwer all föreställning stor massa af skulder tillkommen. Men hwarken offentliga eller enskilta lånetillgångar äro tillräckliga att fylla ett i så ofantlig skala uppjagadt, allmänneligt lånebehof. Bristande förmåga att betala eller omsätta, begynner således röja sig och hastigt tilltaga, så mycket hastigare och kännbarare, om då någon yttre anstöt från brytningar i werldshandeln, såsom 1763, 1799 och 1815, jemwäl tillkommer. Hos ett utomordentligt stort antal wisar det sig att skulderna icke hafwa lemnat något produktift utbyte, utan äro gjorda för wällefnad och öfwerflöd; andra hafwa sina påbegynta byggnader, anläggningar eller odlingar ännu icke färdiga, så att dessa kunna gifwa någon afkomst; andra hafwa ej lyckats fälja hus, egendomar eller bruk, dem de i sådan affigt inköpt, och de uppdrifna fastighetspriserna begynna att wika; andra åter hafwa betydliga lager af waror och tillwerkningar, men kontant affättning är ytterst swår; ännu andra åter hafwa stora fordringar i böckerna och äfwen till någon del i rewerser, men hwilka dels mycket trögt gå in, dels hafwa intet wärde, o. s. w. Nu begynner "förlägenheten i allmänna rörelsen" att lifligt kännas. Kreditkedjan brister i otaliga länkar. A. "manquerar" B. som det heter, hwilken derigenom icke kan "honorera" C., som af denna orsak åter nödgas "manquera" D. etc. etc.; F. betalar icke G., G. icke H. H. icke K. o. s. w.; S. blottställer T., T. i sin ordning U., U. åter W. m. fl., och så utbreder sig stockningen i oändliga, hwarandra korsande linier från tusenfaldiga skiljda utgångspunkter. Diskontörer och långifware uppskrämde skynda att draga sig tillbaka och weta knappt, hwilka namn de skola tro, hwilka säkerheter de skola antaga, eller hurn många namn och hypotheker de skola fordra. En stor del andra affärsmän låta sig på samma wis intagas af ett misstroende, nu lika ytterligt som förut deras blinda förtroende. Fruktan och ofäkerhet undandraga rörelsen ofantliga summor, som tills widare skrinläggas och wänta, för att realiseras, på än mer fallande warn- och egendomswärden. De publika låneinrättningarne, belägrade af lånsökande, förmå endast i en ringa mån stilla låneefterfrågan, och dessutom begynna äfwen dessas styrelser nu att gå strängare och försigtigare tillwäga, att rata namn och granska wederhäftighetsbewis. Ebben har fullkomligt inträdt, ehuru det blott är några få år efter floden. Rörelsekapitalets belopp är fullt lika stort om ej större, och ändock råder en förfärlig penningebrist, till gamman för omskurne och döpte ockrare, hwilka nu hafwa sin skördetid, och frossa likt roffoglar på ett slagtfält. Exekutionswerken anlitas flitigt; på utmätnings- och bysättningsutslag är öfwerflöd, men utan att förtroendet och krediten ändå mäkta höja sig; twertom komma bedrägliga lösöreköp och andra swekfulla tillställningar nu först rigtigt i swang. Fordringsegarne, wid swedan af lidna förluster och med farhågan för nya ständigt swäfwande för deras inbillning, hafwa ingen annan önskan eller tanke, än att skyndsamt kunna indrifwa utestående tillgodohafwanden, och uppstämma högljudd klagan öfwer utsökningarnes långsamhet och usla exekutionsförfattningar. Icke ihågkommande, att wåldsamma åtgärder med rörelsekapitalet från statens sida och owisa låneanstalter framkallat swindeln ifrån början, och ej heller att de sjelfwe genom eget lättsinne och blindt förtroende wid utborgningar och lån hafwa ökat willerwallan och wållat sina förluster, gifwa de exekutions- och konkurslagarnes föregifna mildhet allena skulden för allt ondt; och styrelse och lagstiftare lyssna tywärr blott alltför eftergifwet till slika kortsynthetens och fåkunnighetens af en sårad och uppskrämd egennytta förestafwade rop. Nu är feberns sista stadium inne, krisen nalkas sitt slut, konkursernas tidpunkt är kommen. För alla debitorer, som "ligga widt ute, såsom det heter, och hafwa desto betydligare öfwerskott, är det en stor lycka om de förmå reda sig. Mängden, icke så lycklig, stupar; — dock wanligen ej förr än efter ihärdiga, förtwiflade ansträngningar att i det längsta hålla sig uppe och undwika konkursen, hwilken, i den misfosterliga skepnad, Swenska konkursrätten erhållit, ställer dem, äfwen oskyldige, utan skydd emot borgenärers möjliga förföljelser och kan i många år om ej för alltid beröfwa dem utsigten att åter arbeta sig upp och komma i bättre wilkor. Men att sålunda hålla sig uppe, låter sig swårligen werkställas, utan genom en fortsatt tedja af winglerier och swek. Högst wanliga, alldagliga äro ock derföre sådana brott wid en dylik kris, och måste wara det, när lagstiftaren dels direkt föranleder dem, dymedelst att han afskrämmer ifrån cession medan denna hederligt kan göras, dels indirekt underlättar dem, derigenom att han icke lägger några hinder i wägen för en insolvent debitors winglande hurn länge som helst. Denna förtwiflans kamp ändas dock förr eller sednare med cession, friwillig eller twungen (genom ett nytt swek oftast enahanda!); och pluraliteten af borgenärerna finner nu, lika wanligt och alldagligt (äfwenledes i följd af konkurslagstiftningens urartning och principlöshet!), det gäldbundna boet på deras bekostnad utplundradt af en liten minoritet under alla möjliga former af betäckningar, och åt dem sjelfwa föga eller ingen otillgripen tillgång lemnad i behåll. På krisens slut följer sist för hela samhället en lång period utaf tynande och afmattning. Wanligen hinner dock tillfrisknandet knappast inträda, förr än åter enahanda orsaker framkalla werkningar, förr än tillgöranden med rörelsekapitalet och offentliga eller enskilta låneinrättningar åter bjuda näringarne och rörelsen upp till nya äfwentyr.

Handelsnotiser.

Götheborg den 16 Juli. Efter en mycket warm wäderlek, hafwa wi ändteligen fått nederbörd och kyligare luft. I befraktningswäg börjar man krusa för att längre betala de höga frakter som fordrats och de torde nu hafwa uppnått wändpunkten. På penningar har under weckan warit något mindre rik tillgång än sednast. **Jern** saknar efterfrågan och priset 16 rdr är nominelt. **Spik** har deremot betalts med bko rdr 23: 24 för 3-tums och 17: 24 för 4-tums. Spannmål är ännu i stigande. Bästa **Hwete** betingar nu 29 rdr;

Råg 19: 24 a 21: 12; 2=rad. **Korn** 15 rdr; **Hafra** 8 rdr; Kokärter 19: 12, allt rgs. **Bränwin** har efter underrättelsen om bränningsförbudet raglat upp i 1: 16 kannan, hwilket fordras, men weterligen ännu ej betalts. Ryskt Rågmjöl har i parti betalts med 1: 32 pr lisp.

Sammanträde.

Magistraten har genom kungörelse af den 20 nästlidne Juni kallat stadens jordegare, äfwensom borgerskapet, samt tomt= och husegare att inför Magistraten å Rådhuset sig inställa Måndagen den 25 dennes kl. 10 f. m., för att höras och med Magistraten besluta uti de deri upptagne ärenden; och som jemwäl ett ytterligare ärende kommer dem att då föredragas, angående afkortning af åtskilliges utskylder till stads= och fattigkassorne, dels under den tid förre stadskassören L. Cederroth tjenstgjorde, och dels under åren 1848, 1850 och 1851; warder sådant härmed dem kungjordt.

Carlstads Rådhus den 4 Juli 1853.

Magistraten kallar härmed stadens Jordegare, äfwensom Borgerskapet, samt Tomt= och Husegare att inför Magistraten å Rådhuset sig inställa Måndagen den 25 nästkommande Juli klockan 10 f. m., för att höras och med Magistraten besluta dels om jordegarne skola deltaga uti att upptaga och med arbete belägga en koppar=malmsanledning wid Carlstads Lazarettsbadhus wid Tyggårdswiken, hwarå stadskassören hr kaptenen C. Andersson erhållit mutsedel, samt uti de dermed förenade kostnader, och dels om grunderna, som böra följas för ersättande till stadskassan af förskjutne kostnader, 516 rdr 4 rst. bko, till stadens nya twättbrygga.

Carlstads Rådhus den 20 Juni 1853.

Auktioner.

I anseende till afflyttning från orten, kommer för guldsmeden P. Nordmarks räkning, genom öppen och frimillig Auktion, som förrättas uti gården N:o 205 här i staden **Tisdagen** den 26 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas: Jern= och Blecksaker, Glas och Porcellain, Soffor, Stolar, Bord, Speglar, dubbla och enkla Sängställen, Dragkistor och Skåp samt Köks= och Laggkärl m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 1 Nowember detta år.

Carlstads Auktionskammare den 13 Juli 1853.

Adolph F. Nygren.

Entreprenadauktion.

Genom offentlig entreprenadauktion, som inför Drätselkammaren å Carlstads Rådhus kommer att hållas Fredagen den 5 nästkommande Augusti kl. 4 eftermiddagen, warder till den minstbjudande, emot borgen, som kan godkännas, upplåtit ombesörjandet af lyshållningen uti stadens gatulyktor under den mörka årstiden af instundande höst och winter; hwarom wilkoren i öfrigt wid auktionstillfället före utropet skola tillkännagifwas, med Drätselkammaren dessutom förbehållen rätt att pröfwa antagligheten af derefter skeende anbud.

Carlstad den 22 Juli 1853.

Drätselkammaren.

Till Salu.

LOUISE BERG,

född ***Hallman,***

får härmed rekommendera sitt med nya vackra varor kompletterade Lager, bestående af: rutiga Hel- & Halfylletyger, fina façonerade Silkes-Lystriner, Mix-Lystres, släta och tryckta Madonnas och Paramattor i alla kulörer, Fransyska Sitser, Bomulls- och Ylle-Musseliner, Ylle-Barèger, Täcksitser, Shawlar och Shawletter, broderade Kragar & Näsdukar, Underärmar och Slöjor, Parasoller och Handskar, m. fl. varor, allt till de mest billiga priser.

Carlstad i Juli 1853.

Under Permesso marknad finnes hos undertecknad färdiga Manskläder till salu, bestående af: Sommarpaletåer af flera slags goda och fina tyger, Promenadrockar och Bonjourer samt Västar af silkesammet, siden kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beställningar emottagas och expedieras med möjligaste ackuratess och skyndsamhet. Carlstad i Juli 1853.

C. Forssell,

Skräddare-Mästare.

PAPPER TILL BRUKS-BÖCKER

finnes hos undertecknad ett väl sorteradt lager samt inbundna linierade och olinierade Skrifböcker till billiga priser.

Carlstad i Juli 1853.

E. W. Brandt.

Till Bruks- & Contorsböcker finnes hos undertecknad flera sorter utmärkt godt form- & machinpapper af olika storlek, neml.: Median-, Regal-, Bok- & Skrifpapper, och säljes till billiga priser.

Carlstad i Juni 1853.

J. LEVENHAGEN.

KLÄDES-HANDEL.

Undertecknad, som äfven i år bevistar Permesso marknad, har till försäljning ett väl sorteradt lager finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoyer, till de mest billiga priser. Lokalen är som vanligt hos Hattmakaren J. P. Strömberg. — Ull uppköpas till de högsta priser.

J. RYDHAMMAR,

Klädesfabrikör från Norrköping.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såväl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

En Widholms Blåsmachin af 8 block med tillhörande wefwar och wattenhjul, allt i bästa skick och till billigt pris, hwarom uppgörelse sker på Mölnbacka Brukskontor.

Godt Råg- och Hvetemjöl samt god Anjovis hos C. E. HOLMBERG.

A. T. BRATTBERG

erbjuder till försäljning under innevarande Permesso marknad och framgent, till minst möjliga priser, ett väl sorteradt lager af alla sorter *friska* och *goda Specerier*, *blekta*, *oblekta* och *kulörta Garner*, de flesta sorter *Viner* och *Spirituosa*, m. fl. till en väl sorterad Diversehandel hörande artiklar.

Gungstolar, simpla *Draglådor* till billigt pris, utmärkt vackert så väl beredt som oberedt *Tagel*, *Zinkhvitt* hos

A. T. BRATTBERG.

Capris, *Oliver*, *Pickles*, *Sardiner*, utmärkt fin *Matolja* på bouteljer & flaskor, Ostindisk & Svensk Soija hos

A. T. BRATTBERG.

Undertecknad rekommenderar ett friskt och godt Specerilager, jemte alla till en väl sorterad Diversehandel hörande artiklar. C. E. HOLMBERG.

Uti Nya

BAIJ. BRYGGERIETS

Försäljnings-Magasin

uti Fabrikör Frankes gård, försäljes godt Baij. Öhl såväl pr butelj som i Fat. Reqvisitioner addresseras till J. A. Nygren.

Obs. *På samma ställe serveras Öhl i glasvis från fat ur Iskällaren in på gården.*

JERNHANDEL.

Undertecknad rekommerderar sitt lager af alla sorters finare och gröfre Eskilstuna samt Tyska och Engelska smiden, alla sorters lås, gångjern, kakelugnsdörrar såväl af messing som jern, fönsterbeslag, messingsarbeten, stock-, vatten- och handsågar, valsade jernplåtar, gjutgods af alla sorter, vattenhammars- & blåliar samt Södermanlands-liar af bästa sorter, jemte allt hvad till en väl sorterad Jernhandel hörer.

Carlstad i Juli 1853.

G. PETTERSSON.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk, äfven finnes svart och hvitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,

Perukmakare.

Kautschuk-Galocher,

såväl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar

Nylands Utsädes=Råg,

af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af

Fr. Leopold Nygren.

Östgötha=Grädd=Ost,

från Gräfstens egendom, hos

Fr. Leopold Nygren.

UR-HANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt i dessa dagar ytterligare kompletterade Urlager, bestående af Guld och Silfver Ankre-, Cylinder- och Spindel-Ur, Bordstudsare med och utan slag, Amerikanska Väggur, Patent Urglas till såväl Cylinder- som Spindel-ur, med flera artiklar, som höra till yrket, allt till de billigaste priser någon kan lemna.

Hvarjemte jag begagnar tillfället att mig hos vänner och gynnare till det bästa rekommendera för verkställande af alla sorter Urreparationer, hvaribland jag får fästa uppmärksamheten på förändringen af äldre goda Spindelur till Cylinderur, en förändring som är serdeles fördelaktig och i möjligaste måtto billig.

Carlstad i Juli 1853.

Joh. Wilh. BERG,

Urfabrikör.

Obs. Reqvisitioner m. m., som ske pr posto, besvaras, om möjligt, med omgående.

Skånska Handskar

samt Handskar af egen tillwerkning, flera sorter till billiga priser, hos Handskmakaren Skog. Carlstad i Juli 1853.

Utbjudes hyra.

Ett rum med möbler och egen utgång kan nu genast få hyras, då anmälan derom göres hos Målare Söderberg.

Diverse.

C. A. STRÖMBERG,

Perukmakare,

boende uti Garfvare Lidbergs gård i Tingvallabacken, 1 trappa upp, rekommenderar sig till förfärdigande af Peruker, Lockar, Tourer, Benor, Lösflätor m. m.; äfven arrangeras Hårklädsel.

Carlstad i Juli 1853.

Uti undertecknads stånd å stora torget har någon, wid ett tillfälle då ett Positiv lät höra sig, i förtjusningen häröfwer sprungit sin wäg och glömt efter sig en bundt garn, som på beskrifning kan återfås.

J. P. Strömberg,

Hattmakare.

På undertecknads

BOKTRYCKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 5 af denna tidning utgifwes Lördagen den 30 Juli.

Carlstad,

tryckt hos O. Cronquist. 1853.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 5. **Lördagen den 30 Juli** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
10:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Landtförsamlingens Ledamöter behagade påminna sig den till nästa Söndag utlysta Sockenstämma, då flera mål kommma att afgöras. Carlstad den 26 Juli 1853.
L. F. MELLQUIST.

Död.

Att framlidne Kontrollören B. D. Chenons efterlemnade maka *Sofia Chenon*, född Kjellin, stilla afled den 20 Juli 1853, på lägenheten Myren under Brunskogs prestgård, nära 71 år gammal, varder endast på detta sätt slägtingar och bekanta tillkännagifvet. Ps. 491, v. 4.

THEATER.

Af
Mindre Theaterns i Stockholm Skådespelare-personal

uppföres å härvarande Theater, i morgon Söndag den 31 dennes: *Tidningsskrifvaren,* Skådespel i 5 Akter. Svenskt Original af författaren till «Läsarepresten« m. fl. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 10 e. m.

Nästkommande Tisdag den 2 Augusti, för första gången: *En Sammansvärjning under Frihetstiden,* Dramatisk Tidsbild i 4 akter; Svenskt Original. Börjas kl. 7 och slutas omkring kl. 3 qv. till 10 e. m.

Anhålles vördsamt, att de antecknade biljetterna måtte uttagas före kl. 12 Spektakeldagen, i annat fall blifva de försålde.

Obs. *Nästkommande Thorsdag gifves* **sista** *Representationen under denna sejour.*

TILL LANDTBRUKS-MÖTET
i Lidköping

ämnar, så vidt ett tillräckligt antal passagerare anmäla sig, Ångfartyget BORGVIK afgå från Borgviks bruk den 14:de Augusti. Fartyget anlöper Slottsbron, Mässvik och Aspholmen på tider som framdeles annonseras.

Som fartyget qvarligger i Lidköping under mötet, kunna de passagerare, som så önska, qvarbo derå, hvarest finnas cirka 16 bättre och 30 andra sängplatser.

Vederbörande som reflektera härå, behagade inom Juli månads utgång, adressera sig till Borgviks Bruks-Kontor, der anteckning sker.

Priserna äro i Bko:

För fram och återresa,	Salongsplats	6: 32.
	Däcksplats	4: —
För logie under mötet i salong och hytter, pr dygn . . .		1: —
„ dito i lastrum		— 32.

Restauration finnes ombord.

Carlstad.

De sista dagarnes regnväder har kommit wäl till pass, serdeles för gräswärten och potäterna; blott man nu icke får alltför mycket af den sorten, till hinder för den pågående rågbergningen, hwilket dock torde wara att befara om gamla märken ännu stå bi; ty det regnade härstädes flere gånger i Onsdags, sjusofwaredagen.

= Borgerskapet är nu kalladt att den 10 i nästa månad inför magistraten förrätta wal af riksdagsman för staden. Det är, så widt wi hafwa oss bekant, ännu i denna stund alldeles oafgjordt på hwem walet kommer att falla. Stadens representant wid sista riksdagen, rådman Syk, hade nog fått resa äfwen denna gång, om han lefwat; men efter hans bortgång är walet owisst. Borgerskapet lider här, som annorstädes, brist på subjekter, hwilka för en längre tid kunna wara aflägsnade från hemmet och affärerna. Det är derföre ganska illa ställdt att borgerskapet skall wara så inskränkt wid walet, och endast kunna rösta på egna ledamöter; men det synes tywärr ännu stå i wida fältet när wi kunna wänta ett förändradt representationssätt.

= Wid sammanträdet i marknaden med dem som tecknat sig för en minneswärd öfwer framlidne professoren Erik Gust. Geijer, beslöts att en enkel men smakfull minnessten skulle resas wid hans födelsegård i Ransäters socken och att den redan ganska wackra teckningen skall fortsättas, tills, utöfwer kostnaderne för minnesstenen, en summa af 1000 rdr bko blifwer uppnådd, hwaraf då skall bildas ett stipendium för en medellös yngling wid dess afgång från Carlstads lärowerk till akademien. Till kommitterade för detta ärendes widare handläggning utsågos Bergm. v. Scheele, brukspatron M. Dahlgren och rektor Millen.

= Wid öfwerläggning i marknaden med dem som tänka deltaga i ett sjöförsäkringsbolag på Wenern, beslöts att uppskjuta ärendets widare handläggning till oktobermarknaden i Lidköping.

= I afseende på bränwinsbränningen uttalade Hushållnings-sällskapet wid sammankomsten i marknaden, såsom sin enhälliga åsigt, följande högst wigtiga grundsatser:

1:o. Att bränwinsbränningen icke är för åkerbruket behöflig, utan i allmänhet för detsamma skadlig.

2:o. Att en sådan lag för bränwinstillwerkningen och dess beskattning, som medgifwer kontroll öfwer skattens werkliga utgående till det belopp hwartill den blifwit bestämd, måtte beslutas, samt att denna skatt måtte bestämmas så hög som möjligt utan att insmuggling af bränwin från utlandet derigenom uppmuntras.

3:o. Att den lägsta utminuterings-qwantiteten i betydlig mån höjes.

4:o. Att handlande, så i staden som på landet, hwilken beträdes med förbrytelse emot minuteringsstadgarne måtte förlora sina handelsrättigheter.

= Nästan med hwarje post ingå nu från landet underrättelser om sockenstämmobeslut i bränwinsfrågan. De äro hwarandra temligen lika och uttala sig samteligen för kraftiga mått och steg emot bränwinsflodens öfwerswämningar. De äro för öfrigt icke allenast såsom opinionsyttringar af den aldra högsta wigt, utan de wisa äfwen att allmogen ämnar föreskrifwa sina blifwande ombud wid riksdagen att werka i samma syftning. W.-Tidn. meddelar nu i sista numret ytterligare tre sockenstämmoprotokoll emot bränwinet, neml. Silleruds, Råda och Ekshärads, de begge sista en bygd som lidit onämbart ondt af bränwinsmissbruket.

= Utdrag af ett bref från Östmark. — — — — Här i orten och synnerligast i Finnbygden är grödan af alla slag obeskrifligt wacker och höfångsten owanligt gifwande är i det närmaste inbergad och af bästa qwalite. Potatisen blommar allmänt och af fruken taga finngubbarne redan sina bastanta mål, utan aptitsup, emedan af det ädla slaget borup gick före marknaden och sedan har det få i fyrsprång stegrade priset afsträckt införskrifwandet af mera "Wino", såsom finnarne benämna den ädla drycken. — — —

= Ryslands beslut i anledning af de westra stormakternas bemedlingsförsök war wid sista posternas afgång från Paris och London ännu icke der bekant, hwarföre intet nytt i den orientaliska frågan är att i dag meddela. — I Köpenhamn är koleran ännu lika swår och inalles 10 läkare hafwa der strukit med. Hela antalet insjuknade utgjorde den 26 4,134 hwaraf 2,172 afdit. Man talade wid postens afgång om wigtiga regeringsbeslut till kolerans hejdande.

= Från westra Wermland skrifwes: Söndagen den 10 dennes inwigdes af hr prosten Gagner, enligt uppdrag af H. H. Biskopen, Bogens nya kapellkyrka. Högtidligheten förssiggick med de wid dylika tillfällen föreskrifne ceremonier. Församlingens sång understöddes och lifwades af tillkallad musik från Wermlands regemente. Det owanliga i en sådan högtidlighet jemte det wackra wädret hade ditlockat flere tusende menniskor, hwaribland äfwen befunno sig många norrmän. Prosten Rynning från Kongswinger hade blifwit inbjuden såsom assistent. Det är serdeles wackert att se sådan stilla ordning och andakt, som hos denna stora menniskoskara rådde under hela den långa gudstjensten. Man finner den, ty wärr, icke hos alla andra församlingar, hwilka dock kanske wilja räknas för att wara mera hyfsade än dessa undangömda finnar. Men det war också en stor och helig högtid för detta aflägsna folk, som förut ej utan stor swårighet kunnat taga sig fram till en kyrka att nu se midt ibland sig deras eget tempel ändtligen inwigas. Länge hade behofwet af en egen kapellförsamling med sin kyrka och prest inom Gunnarskogs finnbygd warit kändt. På 1840 års riksdag wäcktes motion om anslag af allmänna medel härtill, och 3000 Rdr bko blefwo äfwen bewiljade; men saken kom dock ej längre, och hade kanske för en lång tid alldeles afstannat, om icke hr bruksp. Mitander ädelmodigt erbjudit till boställe för kapellets blifwande predikant en del i hemmanet Bogen. Sedan församlingsboarne med tacksamhet emottagit detta anbud och prosten Gagner iakttagit tillfället af en H. M. Konungens resa genom orten att för Honom andraga denna wigtiga angelägenhet, och förslag sedermera blifwit upprättadt angående kyrkobyggnaden och prestens aflönande m. m., biföll Kgl. Maj:t genom nådig skrifwelse af den 19 Sept. 1849 inrättandet af ett kapell härstädes med egen prest, samt bestämde tillika församlingens widd. Kyrkan blef derefter byggd 1851. En wäg till kapellet, hwilken blifwit Gunnarskogsboarne ålagd att anlägga, gjordes af dem till föremål för en rättegång, som ännu ej är slut. Bruksp. Mitander har dock på egen bekostnad brutit, utom flera andra wägar i denna trakt, en 2 mils lång och begwäm wäg mellan Fryksdalswägen wid Frederos förbi Bogens kyrka till Mitandersfors. Så har denna finnbygd fått sig en kyrka och en wäg till densamma. Den har ock i flera år haft en wäl ordnad skola. Ej långt från sitt bruk har hr Mitander af egna medel låtit uppföra ett rymligt skolhus, der ortens barn underwisas, och redan har man erfarit wälgörande werkningar af denna inrättning. Ja i korthet sagdt, denna trakt har på 10 a 12 år undergått så stor förbättring i flera afseenden att den, som på denna tid icke sett den, ej nu skulle känna sig igen. I stället för de förra låga och rökiga finnpörterna, ser man nu på många ställen ljusa och glada boningshus med lyckliga familjer. I stället för de förut smutsiga och halfwilda, knappt menniskolika warelserna, finner man nu här både till sitt yttre och inre ofta mer hyfsade menniskor, än på många ställen, som länge åtnjutit civilisationens inflytande. Hr

Mitander har ej en ringa del i denna lyckliga förändring. Ja fäll den som både kan och will i ädel affigt, få bidraga till menniskors wäl. Belöning, den en sådan man ej söker, eger han dock alltid, och den enda wärdiga, i egen tillfredsställelse och de hulpnas wälsignelse. (P.-B.)

Stockholm.

Regeringen har nu ändteligen bewiljat den bekante folkskoleläraren Thorsten Rudenföld ett årligt anslag af 800 R:dr B:ko under 5 års tid, med wilkor att han mot serskild godtgörelse skall besöka och biträda alla de församlingar i Riket, hwilkas skolstyrelser kunna finnas benägne att införa den plan för folkskolewäsendet, som af honom blifwit uppgjord, och inom Otterstads församling af Skara stift med så lycklig framgång tillämpad. Wi tro att man skall hålla regeringen räkning för denna wälbetänkta åtgärd. — Obligationerne å Elfsborgs samt Götheborgs och Bohus läns Hypotheksförenings-obligationer lära nu hafwa tagit den favör i London, att de uppköpas till 1 a 1½ procent öfwer pari, d. ä. deras nominella belopp. — Den bekante magnetisören Bruce Beij har af poliskammaren blifwit wid ett wite af 66 rdr 32 sk. för hwarje gång, förbjuden att widare werka "för menskligheteus wäl". — Den 16 dennes uppbrändes af skarprättaren på träsktorget det nummer af Folkets Röst, som nyligen hemfallit under denna dom. — Den elektriska telegrafträden häremellan och Upsala har blifwit försökt och resultatet utfallit efter önskan. — Auktionen på den Byströmska tafwelsamlingen har gått öfwer förwäntan lyckligt, och realiserat omkring 16,000 r:dr b:ko. Staten war förut erbjuden hela samlingen för 5000 r:dr; men man mille icke betala dem och nu gå de bästa styckena till utlänningen. Samma förhållande har warit med flere af de bästa skulpturarbetena i denna samling, hwilka jemwäl inköpts för utländsk räkning. — Från generalpoststyrelsen har utgått en förnyad warning att icke sända penningar eller effekter af wärde i orekommenderade bref, emedan de kunna uttagas af hwem som hellst utan postwerkets answarighet. — Generalmajoren baron A. A. Lowisin har blifwit försatt i konkurstillstånd. — Här vigileras nu af alla krafter för att få så många underskrifter som möjligt på den till regeringen ingifna petitionen om betydande förändringar i den nu gällande fabriks- och handtwerks-ordningen; men såsom en följd häraf förberedes äfwen en motpetition af gesällskapen i de flesta bland de wigtigare handtwerken för författningens hufwudsakligt oförändrade bibehållande. — Statskontoret har ytterligare till riksgäldskoret afleswererat 400,000 rdr i afräkning å öfwerskotten på statswerkets inkomster för år 1851. — Det säges wara säkert att landshöfding Hamilton i Linköping är utsedd till blifwande landtmarskalk wid riksmötet. — Här talas nu mycket om wår regerings blifwande hållning ifall af utbrytande krig emellan Ryssland och de westra stormakterna. I Carlskrona utrustas flere krigsfartyg för att stöta till den från Nordsjön återwändande eskadern och derwarande fästningswerk sättas i full ordning. Här i Stockholm utrustas en del af skärgårdsflottan och befallning i samma syfte lärer afgått till flottans afdelning i Götheborg, hwarförutan Carlstens fästning prowianteras och armeras. Till Gottland skola förstärkningar af trupper och materiell oförtöfwadt afgå, och det glunkas redan om ett möjligt sammandragande af en del utaf armeen. Orsaken till alla dessa försigtighetsmåtts widtagande lärer wara de underrättelser som den sista Finska posten hit medförde, om hela Ryska flottans utlöpande från Cronstadt den 15 dennes; hwilket tyckes antyda att Ryssland afgifwit ett wägrande swar på de medlande mäkternas ultimatum i den Rysk-Turkiska twisten. Regeringen känner måhända redan Rysslands beslut; men allmänheten lärer först med nästa poster få kännedom derom från Paris och London, jemte det intryck som Rysslands möjliga wägran der kommer att förorsaka. — Från flera landsorter låter det nu bättre i afseende på wårsäden, som blifwit icke obetydligt upphjelpt af de sista regnen. — Nyköpings mekaniska werkstad har blifwit inköpt af ett eller twenne bolag med betydliga fonder, för att drifwa werkstäderna i stor skala och lärer äfwen en walswerksanläggning för tillwerkning af jernwägsskenor ingå i planen. — Fyra swenska fruntimmer hafwa wid sista stora industriexpositionen i London erhållit pris för fruntimmersarbeten. De äro Anna Alner för ett sydt porträtt af drottning Victoria; Sofi Hameen för broderisöm; fru Horn för broderi och Constance Lindgren för porträtter af konung Oscar och hertigen af Wellington i silke.

Landsorten.

Från Lund skrifwes d. 20 d:s: Det härstädes till sistl. Måndag utlysta sammanträdet med dem som intressera sig för undersökningen rörande den projekterade jernwägen genom Skåne åt Jönköping, war talrikt besökt. Herr Landshöfdingen v. Troil öppnade sammanträdet och lemnade en öfwersigt öfwer hwad som i saken blifwit tillgjort, samt en resume af de beslut som blifwit fattade wid föregående sammanträden i Malmö, Ystad och Kjeflinge. Enligt de redan inkomne listorne uppgingo de för undersökningen tecknade bidragen till den betydliga summan af 16,000 Rdr bko. Hr Landshöfdingen meddelade, att enligt de uppgifter han erhållit från en af det Engelska huset Fox Hendersons et komp:s ingeniörer, som för närwarande wistas i Köpenhamn, ansågs kostnaden för alla de projekterade kostnaderne komma att uppgå till 2000 p. St. Landshöfdingen hyste likwäl den förmodan att de möjligen blefwe billigare då man hade en rund summa att erbjuda. En längre diskussion öppnades derefter med afseende på utsträckningen af de blifwande undersökningarne, derwid olika intressen wäl sökte göra sig gällande, men genom det utmärkta sätt hwarpå diskussionen leddes och det intresse för saken som förspordes, stannade man slutligen i det beslut att de i och omkring Malmö och Ystad tecknade bidragen skulle anwändas för undersökning af den tillämnade jernwägen från Ystad och Malmö i sträckning i söder och öster om Ringsjön, samt att de medel som möjligen kunna blifwa öfwer skulle anwändas till undersökningens fortsättande norr om Ringsjön i rigtning mot Finjasjön. De talare som företrädeswis yttrade sig woro kammarherren Hallenborg, prosten Berlin, handlanden Wedberg från Ystad, handlanderne Kockum och Hedman från Malmö riksdagsmannen Christen Andersson från Krutmöllan. En del af de närwarande som deltagit i mötet i Kjeflinge widhöllo det der fattade beslutet att banan borde dragas wester om Ringsjön, och förklarade sig willige att för en sådan undersökning, utom hwad som redan tecknats, ytterligare söka skaffa nödiga medel. Helsingborgs stad hade för bewakandet af sitt intresse i denna fråga hitsändt serskilde deputerade, neml. hr Dr Stenkula och boktryckaren Dr Sturzenbecher, men då Helsingborg icke deltagit i något af de möten som förut hållits och den projekterade bansträckan redan war bestämd, så ansågs den af nämnde deputerade gjorda framställningen om en sidobana till Helsingborg, icke kunna till behandling upptagas, Helsingborg dock obetaget att för sin del låta anställa de i och härför nödiga undersökningar. Såwida tillräckligt antal ingeniörer kunna erhållas kommer undersökningen ofördröjligen att företagas, på det att nödiga kartor och kostnadsförslager måtte wara färdiga att wid den stundande riksdagen ständerna föreläggas. — H. Ex. Justitiæ Statsministern grefwe G. A. Sparre har warit i Malmö och tagit i betraktande derwarande hospital och arbetsfängelse. — Angående årets ullmarknad i Norrköping anses den hafwa warit mindre liflig än wanligt, hwad antalet af marknadssökande angår och affättningen utaf egentligt marknadsgods i stånd och andra ställen på torget. Deremot har affättningen af dit såwäl torgförd, som magasinerad ull warit utomordentligt rask, så att, med i allmänhet mycket höjda priser mot fjolårets, hela tillförseln redan, på trenne partier när, war upprymdt första marknadsdagen på förmiddagen; det är wisserligen sannt, att tillförseln i år warit mindre än förlidet år, dock får man för bedömmandet af qwantiten ej allt för mycket fästa sig wid ziffror, emedan en stor del af den ull, som här såldes, ej magasinerades, hwarföre någon upplysning om deß qwantitet war omöjlig att erhålla. En mängd

---

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. fr. N:o 1.)

"Jag mottager med tacksamhet det lemnade förtroendet", swarade han, när ministern hade slutat, "och will upphjuda alla mina krafter för att rättfärdiga det."

Ministern war nöjd med sitt wal, ty den unge mannen hade oförklarligt hastigt wunnit hans tycke.

Följande morgon blef han af ministern föreställd Fursten.

"Ni öfwertar en swår befattning min wän," tilltalade honom Adolar wänligt. Jag nedlägger i er hand en wigtig hemlighet, hwilken ni icke kan förråda för någon menniska, utan att kompromettera mig och bereda fäderneslandet en oberäknelig skada.

"Man skall utlägga snaror för er, omspinna er med den mest raffinerade list, kanske till och med bruka wåld; men wår hemlighet måste i alla händelser blifwa djupt fördåld. Har ni wäl öfwertänkt allt detta?

Wisserligen, Ers Höghet, genmälte assessorn.

"Nå så res då i guds namn. Grefwe Ziller skall meddela er nödiga instruktioner. Inom ett halft år hoppas jag få se saken afslutad till min tillfredsställelse. Men ännu en gång, min kära assessor, war slug som ormen; ty ni har en erfaren praktikus till motståndare."

Följande dagen arbetade ministern och Holm tillsammans ända in på sena qwällen. På den tredje reste den sednare tillbaka till sitt kollegium i Ordal.

Den gamle presidenten satt just wid morgonpipan, när en mängd ankomna bref öfwerlemnades honom. Ett af desamma, försedt med kabinettets sigill, drog först hans nyfikenhet till sig, hwarföre han bröt och läste det.

"Har jag icke tänkt detta", utropade han, har jag icke långt för detta förutsagt det unga brushufwudet, att hans hetsighet skulle föra honom i olycka. Skada på en så duktig och arbersam karl. Har säkert i sin fördömda ifwer, hwilken jag så ofta förebrått honom, warit alltför frispråkig, utan att betänka det han befann sig inför sjelfwa den allsmäktige ministern."

Wid de sista orden inträdde just den person som monologen gällde, assessor Holm.

"Har jag icke mångfaldiga gånger sagt er, ropade han mot honom, att ni med brochyren skulle dåligt rekommendera er. Icke sannt! Hans Exellens emottog er med ett bistert ansigte."

"Med ett rätt bedröfwadt ansigte," bejakade denne.

"Jag beklagar er af allt mitt hjerta, fortfor presidenten, räckande honom ministerialreskriptet. Ni är entledigad ur tjensten."

"Det hade jag icke förmodat! utropade denne, lemnande skrifwelsen tillbaka. Hans Exellens förfar ganska hårdt."

"Concedo, concedo, försäkrade presidenten. En tillrättawisning hade warit tillräcklig. Men, fortfor han tröstande, än är icke allt förloradt. Jag skall sjelf skrifwa till Hans Exellens, och i betraktande of edra öfriga goda egenskaper lägga ett godt ord för er. Samtliga råden skola underskrifwa jemte mig. Kanske att —"

"Jag får bedja er så mycket," föll honom assessorn i talet, "att icke taga något steg i denna hänsigt. Det skulle ej heller hjelpa något, då jag nästan sjelf så godt som bad om afsked."

"Hwad för något?" afbröt presidenten förargad. Hwad säger ni? Skulle ni wågat det? Och hwaraf will ni då lefwa?

"En man", swarade assessorn kallt, "som lärt något, finner öfwerallt sin utkomst. Äfwen jag skall finna min." Efter dessa ord tog han afsked af den, öfwer en sådan liknöjdhet och sturskhet, helt öfwerraskade presidenten.

Assessorns plötsliga afsked blef snart bekant öfwer hela staden.

"Men för guds skull, kära du," kom honom följande dagen hans wärdinna, amtsrådinnan Hahn, frågande emot, då han på eftermiddagen hemkom, "hwarmed har du förbrutit dig så illa, att du mistat tjensten? Fru tullförwaltarinnan hitförde i middags, helt andfådd, den stora stadsnyheten. Den stackars Julie kunde icke äta en bit till middagen och sitter nu derinne i kammaren, gråtande de bittraste tårar."

"Förbanna den tullfrun — en sådan sqwallertaska! brummade den tilltalade för sig sjelf. Men då mamma nu redan wet det, så tjenar det till intet att längre fördölja sanningen. Man har mycket onådigt wid hofwet upptagit mitt sista werk.

"Men det är då en himmelsskriande orättwisa, utropade amtsrådinnan, att så der utan dom och ransakning döma någon brottslig. Alltså war det för den saken skull som du så hastigt måste ge dig af till residenset."

"Ja, just fördenskull, swarade assessorn", och gick in i kammarn för att trösta sin gråtande fästmö, som frågande häftade sina djupblå, i tårar simmande ögon på honom.

"Men min himmelske gud, har du då icke kunnat och försökt att förswara dig, frågade den honom följande frun med hetta?"

[30/7 1853]

partier fäldes på gatorna, ja wi hörde till och med sägas, att afnämare redan wid Åby gästgifwaregård gjort sina uppköp. Af det erbjudna tillfället, att genom Kommerskollegii här warande ombud få beläna ull, begagnade sig ingen. Hwad marknaden i öfrigt angår war den, såsom ofwan nämndes, mindre talrikt besökt af allmoge, som förmodligen qwarhölls hemma på landet af de nu som bäst pågående arbetena med höslottern, för hwilken wäderleken warit serdeles gynnande, ända till i dag (den 13), då det regnar med kraft, hwilket också har sin stora nytta med sig. Om dagens remontmarknad är föga att säga; tillförseln af häststreatur är ej öfwer höstwan stor och omsättningen bedrifwes hufwudsakligen genom byteshandel. Spannmålspriserna under marknaden woro: Hwete 25 a 27 rdr, Råg 19: 24 a 21 rdr, Ärter 18 a 20 rdr, Korn 15 a 16 rdr, Blandsäd 10 a 11: 24, Hafre 9 a 10 rdr, Brämwin 47 sk. a 1 rdr, allt rgs. — Från Jönköping skrifwes: Wid ångfartyget Smålands senaste afgång härifrån medföljde åter ett större antal utwandrare till Amerika. Wid sådana tillfällen förefalla stundom rörande afskedsscener mellan qwarlemnade och bortfarande anförwandter, och serdeles egde ett sådant rum wid sednast omförmälde tillfälle, då en ålderstigen man med hjertslitande förtwiflan beswor sin måg och dotter att återwända eller åtminstone hos honom qwarlemna ett hans barnbarn, som war honom synnerligen kärt; men alla hans äfwen af rika löften beledsagade böner woro förgäfwes. Wid ångfartyget Malmö's ankomst till staden af samma namn den 16 dennes från Lübeck befunno sig bland passagerarne 3:ne Californiefarare, af hwilka de twenne medförde ej obetydligt guld, isynnerhet den ene, som för de andra passagerarne framwist en större guldklump, liknande ett mindre kegelklot. Den ene af dem lärer ämna bosätta sig i Malmö, den andre i Göteborg och den tredje i Norrbotten. — Mormonerna i Malmö hafwa åter warit utsatta för misshandlingar af pöbeln derstädes. I samma stad har en trumslagare Frans Hermansson skjutit sin fästmö i sidan med ett hagelskott, och sedan afdagatagit sig sjelf med ett nytt skott för hjertat. Flickan tros kunna räddas. Åtskilliga rykten om kolerans utbrott i de skånska städerna hafwa lyckligtwis hittills icke besannat sig. Doktor Wieselgren lärer åter hafwa förplumpat sig i Malmö och gjort sig till föremål för åtlöje, allt tillfölje af en öfwerdrifwen räddsla för koleran. Brunnssäsongen i Ramlösa är i år emot all förmodan, då koleran grasserar så nära i grannskapet, ytterst liflig. Brunnsgästernas antal uppskattas nu till 1,100 personer och någon gång har man sett omkring 4000 menniskor församlade wid brunnsplanen och dess awenyer. Äfwen i Helsingborg är badgästernas antal owanligt stort. — Löjtnant Ridderstad har nu fått poststyrelsens tillstånd att emot wanlig stämpelafgift, såsom för tidningar, försända sitt kabinettsbibliothek med posten. — Den på öfningsexpedition utewarande swenska eskadern har i Norrige fått order att återwända till Östersjön genom Stora Belt, och utanför Carlskrona afwakta nya order.

= Från Götheborg skrifwes att en minderårig son till skepparen på en slup Alfred, som den 22 inkom till Känsö på resa från Danmark till Norrige för karantäns undergående, derstädes aflidit i kolera; men ännu wid rapportens afgång derifrån den 23 hade ingen mera på karantänsplatsen insjuknat, och i Götheborg war helsotillståndet fortfarande godt.

Utrikes.

Rysk-Turkiska twisten.

Angående denna tänner man ännu icke bestämdt hwad utgång de fyra stormakternas bemedlingsförsök rönt i St. Petersburg; men att döma dels af det faktum att hela den Ryska i Cronstadt stationerade örlogsflottan den 15 utlupit; och dels af Swenska regeringens sedermera tagna militäriska försigtighetsmått, kan man ana det Ryssland icke eller antagit dessa bemedlingsförsök. Bekräftar sig detta, hwilket bör kunna inhemtas genom direkta underrättelser från Paris och London med någon af de nästföljande twenne utländska posterna, så synes frågan betänkligare än någonsin och knappt kunna lösas utan krig; ty det är icke tänkbart att Frankrike och England längre låta hutla med sig af den öfwermodige kolossen i öster, utan då fatta ett raskt beslut. Äfwen om Ryssland skulle wilja draga något ut på tiden innan det slår till, så synas de westra stormakterna icke kunna medgifwa sakens längre uppskjutande, hwilket utan resultat endast skulle låta dem widkännas ofantliga kostnader. Det är derföre sannolikt att frågan om krig eller fred kommer att afgöras inom ganska kort. Turkiet är redan temligen i ordning till lands, och de Engelska och Franska flottorne både wid Dardanellerna och för Östersjön fullt rustade att börja leken. Alla andra underrättelser om frågan, hwilka föröfrigt äro hwarandra ytterst motsägande, äro alldeles otillförlitliga.

Engländ.

Ministeren har wunnit en stor seger i frågan om beskattning på arf, som i underhuset gått igenom med stark majoritet. Budgetsförslaget anses med anledning häraf komma att i sin helhet gå igenom. Man wäntar stundeligen på den krigiskt sinnade Palmerstons öfwertagande af utrikesportföljen.

Frankrike.

Härifrån förspörjes föga annat än oupphörligt förnyade, men ständigt upptäckta, mordanslag emot kejsarens lif. Tidningarne få dock icke tala derom och brottslingarne expedieras antingen i tysthet eller deporteras till Caijenne.

Italien.

Både Neapel och Sardinien rusta af alla krafter litsom kriget skulle stå för dörren, utan att man rätt tänner anledningarne. Troligen är det åtminstone i Neapel framkalladt af fruttan för uppror, i händelse ett allmänt Europeiskt krig skulle utbryta.

Danmark.

Ett nytt konstitutionsförslag för det egentliga Danmark har d. 21 dennes blifwit förelagdt riksdagen; men det kommer icke till behandling förr än i nästa session, emedan riksdagen, i anseende till kolerans härjningar i Köpenhamn, blifwit hemförlofwad. Förslaget inskränker i betydlig grad Danmarks konstitutionella frihet, hwilket dock förklaras wara en ren nödwändighet för att ställa den i mera samklang med den konstitution, som regeringen ämnar oktrojera för hertigdömena. För öfrigt har regeringen för afsigt att oktroyera en för alla konungarikets delar gemensam grundlag, beträffande krigswäsendet och finanserna, och har i ofwannämnde förslag begärt riksdagens samtycke till ett sådant oktroyerande. Det står dock i wida fältet om riksdagen kommer att lemna ett sådant redan på förhand bindande medgifwande, såwida icke regeringen bequämar sig till att framlägga för ritsdagen sin plan i tycke. Koleran är tywärr ganska swår i Köpenhamn och synes ännu icke wara i aftagande. Till den 21 Juli hade inalles 2,782 personer insjuknat och 1,395 aflidit i nämnde farsot. Äfwen på de närmaste öarne har den nu utbrutit.

Turkiska frågan behandlas af Malmö Tidning på ett serdeles skämtsamt och roligt sätt uti en längre artikel, hwarur wi tillåta oss göra följande utdrag:

"Ja mina gubbar, nu ser det ut, ty utan prut hafwa ryssarne gått öfwer Pruth, för att helsa Turkarne med en dundrande salut af kulor och krut och gifwa Porten knut, om han icke inom en minut will falla till fota med tårar och tjut och böja sin nacke för Ryßlands gigantiska spjut; men ryssen kan få sig en smäck på sin snut och bli twättad i engelsk lut och då är säkert kommersen slut. Ja som sagdt är, mina gubbar, det tecknar sig förbannadt krigiskt, ty en förskräcklig massa kosacker hafwa wadat öfwer floden och slagit sig på turkiska området för att koka ärter och fläsk. — — — Men hwarom är egentligen striden och hwad är å Rysslands sida anledning till detta besynnerliga ultimatum med bajonetten? Kan du säga det, Hans Mattissen? — Nä så gu om jag begrifwer de. — Nå än du, Jins Annersen? — Fan-iden om ja kan sie de heller. — Du då, Per Eskilsen? — Pinjedö om ja huser hwa de wa di ble okompenes om. — Nå se der ha wi det. Hela Europa reser sig till en storartad bardalek och ingen wet hwad det egentligen är fråga om, ty man tycker att hwar och en borde få sitta i fred och drömma i sin kakel-

---

"Hwad hjelpte wäl det", swarade han. "Mina skäl blefwo icke godkända. En man med mina grundsatser kunde man icke anwända, blef utslaget. Men gör er nu intet onödigt bekymmer för den sakens skull, kära mamma, tröstade han; om också icke här, så finner jag nog mitt bröd på annat håll."

"Ack, gud sig förbarme!" jemrade amtsrådinnan, och fästmön kastade endast en tröstlös blick på den äskade.

"Och hwart will du nu wända dig, Ferdinand," frågade hon med en djup suck.

"Det wet jag ännu icke sjelf, men wäntar om några dagar bref, som skola bestämma mitt beslut. Så snart de anlända reser jag. Will man härstädes ej begagna mina insigter, så skall man wäl kunna anwända dem på något annat håll. War derföre lugn min bästa Julie, inom ett halft år är jag kanske fördelaktigare anställd än här."

"Lättsinne öfwer allt lättsinne! knotade kära mamma. Inom ett halft år hade han här kunnat hafwa sina 400 thaler, efter hwilka han, gud nå's så wißt, kan få löpa en 3 till 4 år på andra ställen. Nej! tag icke illa upp, herr assessor; men jag måste säga det rent ut, ni är både hetsig och lättsinnig; dermed kommer man icke långt här i werlden."

"Men jag skall komma fram," swarade denne. "Haf ingen oro derför."

"Ja, men huru? med brist och bekymmer", försäkrade amtsrådinnan.

Assessorn wille göra ytterligare inwändningar, men en bedjande blick från Julies wackra ögon och en ljuf handtryckning tillslöt hans mun. Han undertryckte swaret och lät amtsrådinnan tala ut, utan att widare akta på hwad hon yttrade.

Efter tre dagars förlopp anlände de wäntade brefwen. Assessorn gjorde sig färdig till afresa. Deßförinnan aflade han dock några afskedswisiter.

"Hör min wän", sade det gamla hofrådet Lemonius till honom wid afskedsbesöket, "jag kunde wäl gifwa er ett godt råd med på resan. Då ni ändå, efter hwad ni säger, ämnar er till Österrike, så tag den lilla omwägen öfwer staden Heusingen. En knapp halfmil derifrån, i Ellbergska gebitet, bor min gamle akademikamrat, geheimerådet v. Hogler på sitt gods Wolpingen,] dit han, för sin helsas skull såsom det säges, för någon tid dragit sig undan. Han står mycket wäl hos sin herre, fursten af Ellberg. Jag will lemna er några rader med till honom, kanske att ni kunde få anställning der."

Assessorn lyssnade med uppmärksamhet härtill. Ellberg war ju det hof, mot hwars gesandt och intriger han skulle operera. Likwäl förrådde icke en min, en enda blick hans öfwerraskning, ehuru en misstanke for genom hjernan.

"Ni skulle wisserligen mycket förbinda mig, herr hofråd," swarade han, "men jag fruktar —"

"Åh man kan ju inte så noga weta," afbröt denne. "Kanske finner ni ett rätt hjertligt emottagande, då, som ni wet, detta hof står i spändt förhållande till wårt."

"Det war mig en werklig nyhet," försäkrade assessorn.

"Hwad! wet ni inte det?" ropade hofrådet. "Nå så hör då", och dermed uppenbarade han för assessorn en mängd förhållanden, hwilka denne till en del kände, till en del icke, men till hwilka han nu lade noga märke.

"Och hwaraf wet ni allt detta?" frågade assessorn.

Men hofrådet lade ett finger på läpparne, hwiskande: "det är min hemlighet. Blott så mycket kan jag säga: ni skall blifwa wäl emottagen."

Afskedet från den älskade Julie war mycket sorgligt. Hon låg upplöst i smärta wid hans bröst. "Hwart reser du? när får jag återse dig, Ferdinand?" suckade hon under frambrytande tårar.

Det uppstod en hård kamp i assessorns bröst. Kärlek och pligt stridde med hwarandra om herrawäldet deri.

"Hwart jag reser måste blifwa en hemlighet för dig min älskade," swarade han; "men jag ger dig mitt ord derpå att du skall återse mig inom ett halft år, frisk och kanske som en ansedd man."

"Min gud, ropade hon, jag beswär dig wid wår kärlek, säg mig hwad du förehar?

"Tyst för guds skull, så wida wår lycka ligger dig om hjertat", bad han. War tyststaden, hoppas och blif trofast i din kärlek. Till och med om du icke får underrättelser ifrån mig på ett halft års tid, så ——"

Men i detsamma steg den pratsamma mamma in, hwarföre samtalet afbröts. Assessorn tog afsked och steg i wagnen med det löftet att snart gifwa underrättelser ifrån sig.

Heusingen war närmaste målet för hans resa. Wid table d'hôte på wärdshuset "Gyllene Swanen" fann han ett litet muntert sällskap. Wärdinnans syster, Therese, en rätt wacker flicka, skar för wid ett serskildt bord; men aflade synbart de bästa bitarne för en längst ned sittande hygglig ung man, hwilken också ganska rigtigt bekom dem.

På främsta platsen wid bordet bröstade sig en lång och torr figur med ett grådaskigt, dödskallelikt, skäggigt ansigte. Hans uniform utwisade att han war ställets postmästare, och hans tal, att han war en, till och med det högsta smädande i fritänkare. (Forts.)

ugnskrok. Men i ryska kabinettet der har man riktigt reda på saken. Låt oss för ro skull titta derin. Det är en utmärkt wacker dag och ryska nationen går och släpar wid åkerbruket i sitt anletes swett. Det är synd att ett sådant folk skall gå och älta ler, som är ämnadt att beherrska werlden. — Hör du, Nesselrode, hwad fan skall jag göra med mina trogna underfåter, de äro allt för goda för att wara lastdragare, de borde ut med bajonetten i hand för att eröfra jorden? Hwilken punkt skall jag börja på? — Tag in Skandinawien och bemäktiga dig werldshandeln genom Österssjön. — Nej fan, det är ett så försupet folk, jag will icke hafwa några raglande leder. — Nå så wänd dig åt China, det är ett land, som duger och som har sina 200 millioner menniskor, förutom qwinnor och barn samt dessutom ofantliga förråder af thee, postlin och silkesmaskar. — China — ja du säger något, China är ett himmelskt wälsignadt land, det wore wärdt att hafwa som bihang till Siberien. Men halt, wänta litet, nej för tusan det går intet an. I China finnes ingen adel och det är just på denna en sjelfherrskare skall grunda sitt majestät. Och uppfostran samt kunskaper ega der företrädet, det duger icke. En werldsmonarki måste baseras på folkets okunnighet. Dessutom har man der så mycket opium, mina tappra härar skulle kunna blifwa sömniga och komma för sent till eröfringen liksom de 5 fåwitska jungfruarna. — Nå än Turkiet då? Hwad säges om Turkiet? Det har alla möjliga fördelar, intet win, ty Turkarna få ej dricka win, mycket toback till wåra tuggbussar, äkta mokkakaffe till wår fina noblesS, åtskilliga silkesfabriker till den utmärktare lyren, litet opium, det är sannt, men inte mycket, endast något smått att nedtysta dagens mödor med. Eröfra Turkiet. — Topp, du talar som en man, Nesselrode, wi knipa Turkiet och det i rappet, men huru skola wi få anledning till en krigsförklaring? — Ingenting är lättare. Skicka blott Mentschikoff med ett ultimatum till wår granne sultanen och fordra en oinskränkt protektion öfwer alla christna i de turkiska staterna, antingen de sjelf wilja eller ej. — Men om sultanen då går in derpå, som jag förmodar, så stå wi der så wackert? — Då skickar man ett annat och något stegradt ultimatum och på detta wis fortsättes med det ena förhöjda ultimatet efter det andra, till dess farbror portwaktare finner för godt att afkeda fändebudet och då är det genast kokt. — Färgen är god, sade målaren, du är gudomlig i dina förslager. Skicka då genast Mentschikoff åstad med ett ultimatum!"

Handelsnotiser.

Så wäl från Stockholm som Götheborg underrättas man att det i den utländska handeln börjat blifwa något lifligare under den sista weckan. En mängd fartyg hade ankommit till begge platserne, de flesta redan på förhand befraktade. Man emotser derföre en större export af wåra tillwerkningar, hwilket också war wäl behöfligt, då den hittills gått rätt trögt under en längre tid. Från Götheborg skrifwes under den 23 dennes att åtskilliga omsättningar egt rum i artikeln **Jern** fast till fallande priser, 15: 24 a 15 rdr bko. På Spannmålsmarknaden synes bränwinsförbudet icke haft något märkbart inflytande och i Stockholm tyckes artikeln, såwäl som bränwin, wara i fallande. I Stockholm kan man nemligen köpa god Rysk **Råg** till 17: 24 a 18 rdr rgs, men i Götheborg gäller den ännu 20 a 21 rdr. **Bränwin** betalas i Stockholm högst med 1: 8 a 1: 10; men i Götheborg med 1: 16 a 1: 18 wid rik tillgång, men utan synnerlig efterfrågan. Det höga priset anses hafwa ur tillwerkarnes händer framlockat länge gömda partier, då de nu anse priset wara nog lönande för att icke längre hålla på waran. Ett prisfall torde derföre till en början wara att emotse, ehuru waran wäl sedan snart går upp igen, sedan den kommit på fasta händer, såsom det heter.

Sammanträde.

I grund af 62 § i Sweriges Rikes Ständers Beslut wid sista Riksdagen, Kongl. Maj:ts öppna Nådiga Bref den 17 dennes och Kongl. Maj:ts Befallningshafwandes i Länet skrifwelse till Magistraten den 22 äfwen dennes, angående det af Rikets Ständer utsatte Lagtima Riksmöte i hufwudstaden den 15 November innewarande år, kallar Magistraten härmed, för Riksdagsmanna-wals anställande här i staden, stadens röstberättigade Borgerskap att inför Magistraten å Rådhuset mangrant sammanträda Onsdagen den 10 nästkommande Augusti kl. 10 f. m., för att ett så beskaffadt wal, som nämndt är, för staden anställa.

Carlstads Rådhus den 25 Juli 1853.

Auktioner.

I anseende till afflyttning från orten, kommer för Snickaremästaren A. Cederbergs räkning genom öppen och friwillig auktion, som förrättas uti gården N:o 46 wid Lilla Herregårdsgatan här i staden, Tisdagen den 9 nästkommande Augusti kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas: Jern- och Bleckfaker, Glas och Porcelain, Köks- och Laggkärl, nya Möbler, bestående af: ett större Diwanbord af mahogny, flera mindre Bord, Stolar, Speglar, Sängställen, Byråer, Dragkistor och Klädskåp, 5 st. nya Hyfwelbänkar med dertill hörande Hyflar och Sågar af alla slag, Fanerpressar och Twingar, Plank och Bräder af björk och furu, samt en Fyr i werkstaden m. m. Säkre och kände inropare erhålla betalningsanstånd till den 10 Oktober detta år.

Carlstads Auktionskammare den 25 Juli 1853.

Adolph F. Nygren.

Genom auktion, som Måndagen och Tisdagen den 8:de och 9:de nästa Augusti kl. 10 f. m. förrättas på Rud i Carlstads socken, kommer för aflidne A. W. Bratts konkursmassas räkning, att försäljas: Guld, Silfwer, Koppar, Jern- och Bleckfaker, Glas och Porcelain, Träd- och Laggkärl, Linne- och Sängkläder, utmärkt wackra Möbler, Aker- och Körredskap, Kreatur af 2:ne hästar, 1 par Oxar, 1 par Stutar, 9 st. Kor, 4 får med Lamm. Säkre och kände köpare erhålla anstånd med betalningen till den 1:ste nästa November.

Carlstad den 25 Juli 1853.

Gust. Berg.

Entreprenadauktion.

För Lasarettets och Kurhusets behof erfordras Twåhundrade fammar Tallwed, fammen beräknad till 4 alnar, och bör af denna wed, som skall aflemnas på Lasarettsgården, hälften lewereras före Oktober månads utgång detta år och resten under nästkommande Januari, Entreprenören likwäl obetaget, att före deßa tider fullgöra sitt åtagande. Tallweden, som skall hålla 6 qwarter i längd, får wara blandad med gran till högst 1-6:del; men bör detta tillkännagifwas i de skriftliga anbud, hwilka Direktionen emottager wid deß sammanträde den 4 nästkommande Augusti kl. 12 på dagen. Borgen, som af Direktionen godkännes, erfordras för lewerancens fullgörande och för det förskott, som efter Kontraktets uppgörande kan erhållas.

Carlstad den 19 Juli 1853.

Direktionen.

Genom offentlig entreprenadauktion, som inför Drätselkammaren å Carlstads Rådhus kommer att hållas Fredagen den 5 nästkommande Augusti kl. 4 eftermiddagen, warder till den minstbjudande, emot borgen, som kan godkännas, upplåtit ombeförjandet af lyshållningen uti stadens gatulyktor under den mörka årstiden af instundande höst och winter; hwarom wilkoren i öfrigt wid auktionstillfället före utropet skola tillkännagifwas, med Drätselkammaren dessutom förbehållen rätt att pröfwa antagligheten af derefter skeende anbud.

Carlstad den 22 Juli 1853.

Drätselkammaren.

Till Salu.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såwäl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfwensom ***Prest-Attester***, å härwarande Boktryckeri.

TOMMA KÄRL

större och mindre, såwäl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

En Widholms Blåsmachin af 8 block med tillhörande wefwar och wattenhjul, allt i bästa skick och till billigt pris, hwarom uppgörelse sker på Mölnbacka Brukskontor.

Prima Norrköpings Hwetemjöl,
Godt Rågmjöl hos
C. E. HOLMBERG.

A. T. BRATTBERG

erbjuder till försäljning under innevarande Permesso marknad och framgent, till minst möjliga priser, ett wäl sorteradt lager af alla sorter *friska* och *goda Specerier*, *blekta*, *oblekta* och *kulörta Garner*, de flesta sorter *Viner* och *Spirituosa*, m. fl. till en wäl sorterad Diversehandel hörande artiklar.

Kautschuk-Galocher,

såwäl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Gungstolar, simpla *Draglådor* till billigt pris, utmärkt wackert så wäl beredt som oberedt *Tagel*, *Zinkhwitt* hos
A. T. BRATTBERG.

Capris, *Oliver*, *Pickles*, *Sardiner*, utmärkt fin *Matolja* på bouteljer & flaskor, Ostindisk & Swensk Soija hos
A. T. BRATTBERG.

Ren och fröbar
Nylands Utsädes-Råg,
af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af
Fr. Leopold Nygren.

Östgötha Grädd-Ost,
från Gräfstens egendom, hos
Fr. Leopold Nygren.

Utmärkt god och för året konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk, äfven finnes svart och hwitt Hårvax hos
C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

KLÄDES-HANDEL.

Undertecknad, som äfven i år bevistar Permesso marknad, har till försäljning ett wäl sorteradt lager finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoyer, till de mest billiga priser. Lokalen är som wanligt hos Hattmakaren J. P. Strömberg. — Ull uppköpes till de högsta priser.

J. RYDHAMMAR,
Klädesfabrikör från Norrköping.

1:ma Helsinge-Lin,
Potatismjöl,
Klippfisk,
Krossgryn m. m. hos
B. H. BRATT & C:o.

Paß på och köp!
Några Skeppund god Taknäfwer, hos
L. W. Ahlmark.

Utbjudes hyra.

Ett rum med möbler och egen utgång kan nu genast få hyras, då anmälan derom göres hos Målare Söderbera.

Diwerse.

Billard,
ny och elegant, är uppsatt å Gästgifwaregården, en trappa upp, rummet n:ro 14, och är tillgänglig för besökande alla helgfria dagar.

KOSMORAMA
med
FOGEL- OCH KONSTSAMLING
förevisas sista gången i morgon Söndag i Hr Fagerströms hus wid torget.

Den som på Herrgården den 1:ste Juli bortbytte ett nytt Sidenparaply emot ett sämre, anmodas wänligen att på detta boktryckeri göra återbyte.

På undertecknads
BOKTRYCKERI
emottagas
beställningar
af: wanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qwittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såwäl i svart, som Silfwer-, Bronz och wanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 6 af denna tidning utgifwes Lördagen den 6 Augusti.

Carlstad,
tryckt hos O. Cronquist. 1853.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 6. **Lördagen den 6 Augusti** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 *№* 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
11:te Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Som ett vida mindre antal passagerare, än påräknadt var, antecknadt sig för resa till Lidköping den 14 Aug. med Ångfartyget «Borgvik», inställes fartygets resa.
Borgviks bruk den 1 Aug. 1853.

Carlstad.

Från Stockholm erfar man att en petiton, angående inskränkning i näringsfriheten, blifwit till regeringen ingifwen af en hop handtwerksmästare, jemte ett mindre antal gesäller, hwilka sednare emot sitt eget intresse låtit locka sig att deri deltaga. Tillställningen har af Aftonbladet, så wäl som allmänna opinionen i hufwudstaden, blifwit bemött på ett sätt, som bör öfwertyga skråwännerna om omöjligheten af en återgång i denna rigtning; så mycket mer som H. M. Konungens personliga åsigter i denna fråga äro fullkomligt kända. Emellertid säges det att petitionärerna ännu icke öfwergifwit hoppet att åtminstone delwis kunna lyckas, och de lära derföre hafwa för afsigt att till alla städers handtwerksföreningar sända affkrifter af petitionen, med begäran om understöd medelst namnteckningar. Huruwida en sådan ännu hunnit hit, känna wi icke bestämdt; men åtminstone lärer intet beslut i ämnet ännu wara fattadt af handtwerksföreningen. Wi hysa ock det förtroende till klokheten och den humanare andan hos wårt handtwerksidkande borgerskap, att de icke skulle wilja kompromettera sig sjelfwa genom biträdandet af ett försök, som bestämdt icke kan lyckas, och som föröfrigt, äfwen om det hade utsigt dertill, för dem sjelfwa icke skulle medföra någon betraktanswärd fördel, men deremot betaga en mängd menniskor utsigten att på ett ärligt sätt kunna förförja sig, och dymedelst kasta dem på fattigwården, hwaraf handtwerkarne sjelfwa snart skulle få sin dryga känning. För öfrigt behöfwa wi endast anmoda alla i ämnet twetsamma att kasta en blick omkring sig och jemföra närwarande förhållanden med de förflutna för en tjugo a trettio år sedan. Många, ja de flesta, af wåra handtwerksidkande borgare hafwa wäl satt eget bo sedan den tiden; men författaren af dessa rader och många med honom minnas grannt huru det då såg ut här i staden och alla weta huru det gör nu. Då funnos här, med undantag af några garfware, en färgare, en målare och, något sednare, en skräddare, ingen enda handtwerksmästare härstädes som war i den ställning att han kunde säga lefwa annat än för dagen. Huru ser det åter ut för närwarande? Wi anse det opassande att anföra något derom widare, än att hwar man wet, att de flesta handtwerken nu bära sig wäl, och att flere lemnat werkligt wälstånd åt många skickliga och arbetsamma idkare. Detta förhållande har icke lidit den ringaste rubbning af den sista, temligen frisinnade näringsförfattningen, utan handtwerken hafwa sedan dess tillkomst, efter allt utseende gått ytterligare framåt, såwäl genom en starkt tillwexande rörelse, som högre och icke lägre priser på alla slags handtwerkswaror. Sannt är det, att gesällernas lönewilkor under tiden blifwit förbättrade, men detta har dels warit absolut nödwändigt, i anseende till allmänt förökade lefnadskostnader äfwen för dem, dels underlättas härigenom för gesällklassen utsigten att kunna aflägga och insätta i sparbanken en och annan riksdaler, hwilka med upplupna räntor sätta honom i stånd att en gång såsom borgare och handtwerksmästare bygga eget bo. Sannt är det wäl äfwen att den förökade weckopenningen hittills mindre gått till sparbanken än anwändts på wackra helgdagskläder och annat mindre nödwändigt, men lika säkert är det äfwen, att sådant är första tecknet till en bättre anda. Det utwisar ett begär efter lyftning ur råhetens tillstånd, hwilket wäl till en början uppenbarar sig i yttre mått, men som snart öfwergår till lust efter förökade insigter så wäl i sjelfwa yrket som i allmänhet, och slutligen till sträfsamhet för att så snart som möjligt blifwa en man för sig, hwilken arbetar för sig och de sina.

Dock hafwa wi ingalunda förbisett att den nya handtwerksordningen innehåller ett wäsendtligt fel, hwari wi äro de första att fordra rättelse, och hwarpå wi derföre wilja fästa wåra läsares uppmärksamhet. Detta fel ligger uti förförjningsrättens widtagande redan wid myndig ålder, d. w. s. 21 år. Följden af detta okloka stadgande har redan blifwit och skall än ytterligare blifwa den, att dels en hop skickliga men swaga ynglingar låta af sina käraste öfwertala sig att redan wid den tiden börja ett yrke såsom förförjningsmedel, i förhoppning att längre fram kunna lägga in om burskap. Alltför ofta misslyckas dessa tidiga bosättningar och följden häraf blir antingen den att mästarne nödgas betala öfwerdrifna weckolöner till unga skickliga gesäller, som de icke wilja släppa ifrån sig, eller att dessa, efter ett och annat års arbete på egen hand, duka under i konkurrensen med de förssigkomne mästarne, för de förökade lefnadskostnaderna och slutligen med familjer falla fattigwården till last. Wi anse derföre att 25 år borde bestämmas såsom den ålder wid hwilken det först borde wara tillåtet att idka handtwerk såsom förröjningsmedel, så wäl i stad som på landet. Wid den åldern bör mannen wara så stadgad att passionen icke mera bestämmer hans handlingar och wid den tiden bör han hafwa tillräcklig erfarenhet för att weta hwad han gör; men intill den tiden kan han äfwen alltförgerna äta andras bröd, deref icke lyckligare förhållanden satt honom i tillfälle att wid en ännu tidigare ålder såsom borgare etablera egen werkstad.

— Konungens Befallningshafwande har, under den 30 sistl. Juni, utfärdat följande kungörelse:

"Uti hit ankommen kungörelse af den 25 d:s har Konungens Befallningshafwande i Malmö Län tillkännagifwit att asiatisk cholera utbrutit i Ystad, samt att i anledning deraf nämnde stad förklaras smittad; hwilket till Länets innewånares kännedom härigenom kungöres, med uppmaning till Sundhets-nämnderna inom Städerna och Socknarna att å hälsotillståndet hafwa uppmärksamhet, och i öfrigt ställa sig till efterrättelse hwad Kongl. kungörelsen den 12 Nov. 1831, samt Kongl. breswen d. 22 och 23 Sept. 1834 föreskrifwa".

— Tingsterminerne i följande härader äro utsatte: Carlskoga den 10 Nov.; Wisnums d. 1 Sept.; Ölme den 21 Nov.; Nyeds den 26 Sept.; Fernebo den 24 Okt.; Wäse den 28 Nov.; Carlstads Tingslag d. 12 Sept.; Grums 17 Okt.; Kihls 7 Nov.; Elfdahls Öfre Tingslag 9 September; Fryksdahls Öfre Tingslag 7 Okt.; Elfdahls Nedre Tingslag 4 Nov.; Nordmarks 15 Sept.; Näs 24 Okt.; Gillbergs 28 Nov.; Jösse 15 Sept.

= Sundhetsnämnden här i staden war i Thorsdags församlad för att rådas öfwer förberedande åtgärder till kolerans emottagande, i fall så illa skulle wara, att hon under sin nuwarande wandring i grannländerna, sträcker kosan äfwen hit. Utom åtskilliga polisåtgärder som nämnden beslöt anmoda magistraten att låta widtaga, och kraftfullt handhafwa, pröswades äfwen åtskilliga andra åtgärder behöfliga, hwarom skrifwelse affärdades till magistraten och i anledning af hwilken denna nu kallat stadens inwånare att höras öfwer de frågor, som uti särskild kungörelse finnas intagna i dagens blad, och hwartill wi hänwisa wåra läsare i staden.

= Rågbergningen häromkring har blifwit hindrad af det myckna regnandet under weckan, men pågår dock wid påpasslighet emellan regnskurarne. De äro i allmänhet, äfwen på stadsjorden, tunna, ehuru temligen wäl matade. Wårsäden har repat sig betydligt, och potäterna äro mycket lofwande.

— Underrättelserna med dagens södra post angående koleran äro tillfredsställande. Uti Köpenhamn har sjukdomen de sednare dagarne warit i ett jemnt och starkt aftagande och i Ystad synes den icke få någon betydlig utweckling, då intill den 29 inmalles ej fler än 32 insjuknat, deraf 13 aflidit. Orientaliska frågan fortfar att wara lika swäfwande och owiss.

— Wid Wår-Sockenstämman med By församling uttalade församlingens medlemmar enhälligt den önskan, att wid ett blifwande riksmöte åtgärder till bränwinets fördyrande måtte widtagas medelst bestämmande af så hög skatt å tillwerkningen, som låter sig göra, utan att uppmuntra insmugling från andra länder, på det den med skäl så allmänt öfwerklagade dryckenskapslasten derigenom i någon mån måtte hämmas. Sockenstämman beslöt dessutom, att utsätta en belöning af 10 rdr bko åt hwar och en, som upptäcker och för Socknämndens ordförande angifwer den som befattar sig med olofflig bränwinsminutering.

— Äfwen wid sockenstämman den 19 Juni med Elfdals stora pastorat, just den del af länet, der utom all fråga bränwinet orsakat det mesta onda, uttalade sig församlingsboarne, för nödwändigheten af kraftfulla mått och steg emot bränwinsflodens härjningar.

= I Jönköpings Tidning läses följande wackra bemödande af en godsegare att i en torftig landsbygd införa en nyttig binäring: Hr baron Th. Gyllenkrook på Öby i Kronobergs län hade till Landtbruksakademiens sammankomst, den 7 sistl. Maj, insändt åtskilliga prof på finare korgmakeriarbeten, förfärdigade af torparne och deras barn wid nämnde egendom. Dessa arbeten befunnos wara af så wacker beskaffenhet samt gjorda med så fulländad konstfärdighet, att korgarne kunna fullkomligt uthärda jemförelse med de wackraste utländska arbeten af samma slag. Baron G. lyckades införa denna binäring år 1847, då mamsell Granberg der lemnade underwisning i dubbelspinning samt på lediga stunder äfwen underwisade i korgflätning, såsom en nyttig binäring för allmogen; en af torparne inhemtade då denna konst samt erhöll genom sin husbonde wackra modeller från utlandet, hwarigenom torparen alltmer wann färdighet i denna konst; denne underwisade sedan 12 st. gossar på godset. Frih. G. införskref äfwen en skicklig nubbsmed från Nerike, hwilken underwisade fattiga gossar i att smida nubb af all slags storlek. Allmogen i orten har fattat serdeles förtroende för denna näringsgren, så att flera smedjor äro redan uppbyggda, der de inöfwade gossarna lemna underwisning i detta smide. — Dessa arbeten affättas med lätthet inom och äfwen utom prowinsen, i synnerhet i Skåne. Genom dessa binäringar har torparnes ställning märkbart förbättrats,

hwilket bland annat synes af deras sparbanksböcker; men hwad som är wida wigtigare: de hafwa blifwit flitiga och ordentliga, under det den dagliga sysselsättningen aflägsnar många anledningar till dåligt uppförande, som sysslolöshet så lätt medför.

Stockholm.

Den wigtigaste nyheten härifrån är den, att regeringen funnit sig föranlåten att anmoda fullmäktige i riksgäldskontoret af mindre kreditivet tillhandahålla statskontoret 300,000 rdr bko i mån af reqwisition, för att anwändas i och för rikets försvar. Man finner alltså häraf att wår regering, liksom annat klokt folk, anser den orientatiska frågans fredliga lösning stå i wida fältet. Bryter det löst och Swerige icke står rustadt, så lärer dess neutralitet af de stora krigförande makterna icke mycket respekteras. Rätt derföre att regeringen icke lägger armarne i kors, utan tar sina mått och steg för möjliga inträffande händelser. Framförallt lärer wäl stridskrafternas förökande på Gottland wara af wigt och derpå lärer ock i tysthet ifrigt arbetas. Näst orientaliska frågan tager koleran allmänhetens uppmärksamhet i anspråk, och sedan hon nu fått fast fot i landet, så har sundhetsnämnden härstädes sammanträdt och beslutit åtskilliga förberedande åtgärder, såsom hospitalers ordnande, extra läkares anskaffande o. s. w. Såwäl wid Furusunds karantänsplats, som på en holme midt emot Furusund hafwa 2:ne personer afliðit i kolera, en på hwardera stället. Stadens sockenstämmor hafwa nu utsett ledamöterne i den kommitee som skall nedsättas för att förbereda frågan om anläggandet af en wattenledning för hufwudstaden. — Det berättas nu, med anspråk på tillförlitlighet, att regeringen ämnar till riksdagen afgifwa förslag till en ny kreditlagstiftning, och att en komitee härför blifwit tillsatt. Man kan icke annat än gratulära regeringen till detta wackra beslut. — De under utrustning warande kanonsluparne, hafwa börjat proffskjutningar, hwilka lyckats förträffligt. — Ett nytt poströfweriförsök har warit å bane emellan Upsala och Stockholm, men misslyckats. Postillonen Bom blef kl. 1 på natten, å skogen emellan Bronhammars posthemman och Märsta gästgifwaregård, wid den såkallade Borrbrinken, 2½ mil från Upsala, skjuten i nacken och afswimmade derwid, men hästarna, skrämda af skottet, lupo så snällt undan, att de 2:ne förföljande röfrarne icke kunde upphinna åkdonet. — Balansmålet wid Drottninghusets kassa har nu sent omsider inkommit till kammarrätten, som wäl snart lärer anställa aktion emot den försumliga direktionen. — Från Ryssland skrifwes att koleran både i Peteesburg och Helsingfors är i aftagande. — Riksbankens utelöpande sedelstock utgjorde enligt officiel uppgift d. 30 sistl. Juni 35,057;949: 24, 3 och metalliska kassan 15,838,551: 12, 2, hwadan banken enl. Reglementet war berättigad att ytterligare utgifwa sedlar för 780,601: 35, 11 Bko. — Från Newyork skrifwes om en förfärlig stormby, åtföljd af hagel och störtregn, hwilken warit nära att förstöra det nya expositionspalatset derstädes och i alla fall anrättat stor skada och kostat flere menniskor lifwet. Lyckligt att expositionen ännu ej war öppnad, då skadan kunnat blifwa omätlig.

= En serskilt förordning förklarar, att bränwinsbränningens inskränkning äfwen inbegriper den bränwinstillwerkning, som för preßjästberedning erfordras.

= Frågan om hufwudstadens förseende med wattenledning är så långt framskriden, att ett fullständigt förslag dertill är på uppdrag utarbetadt af kapten Lejonanckar, och d. 24 Juli skulle genom wal af en ledamot från hwarje församling en komittee för sakens widare behandling utses. Förslaget i sin helhet upptager kostnaden till 1,400,000 Rdr bko, men den första anläggningen kunde göras för något mindre, eller cirka 1 million, enär man icke genast kunde påräkna stadens hela befolkning som kunder.

= Hwar och en wet att läkarekonsten hittills förgäfwes sökt uppfinna något botemedel för giktplågor. I wår uppfinningsrika tid har likwäl detta swåra problem blifwit löst på ett sätt, som öfwerträffar allt hwad man i den wägen kunnat wänta sig. Botemedlet består i s. k. galwaniska bad, och en bland hufwudstadens skickligare praktiserande läkare, hr doktor Palmgren, som från utlandet skaffat sig fullständig kännedom om uppfinningen, har uti badinrättningen wid gamla Norrbro inrättat flere badkar med af mekanikus Bergström förfärdigade galwaniska apparater. Dessa bad hafwa först för ett par weckor sedan blifwit till allmänhetens begagnande upplåtne, och under denna korta tid hafwa flere personer, som förut anlitat alla möjliga medel mot gikt, dels blifwit fullkomligt befriade från sina plågor, dels erfarit en märkbar lindring i desamma, stundom till och med efter ett enda bad. Några af dessa sålunda botade hafwa uppmanat att underrätta allmänheten om denna badanstalt och hänwisa alla af gikt plågade att wända sig till hr doktor Palmgren.

= Großhandlarne Höglund, Frestadius och Godenius ämna i Stockholm uppföra ett hus, inredt till arbetarebostäder. I huset skall inredas en stor sal för emottagande under dagarna af hyresgästernas barn, för att under tillsyn af lämplig person wårdas, så att föräldrarna icke af tillsynen med dem må hindras från att söka arbete.

Landsorten.

Koleran är tywärr numera utbruten i Ystad och utspridd i olika delar af staden, så att den åtgärd man strax i början widtog att spärra de först smittade husen mäst inställas såsom till intet tjenande. Grannstäderna i Skåne, äfwensom de närmaste socknare kring Ystad, hafwa widtagit stränga spärrningsåtgärder mot den smittade staden. Koleran tros hafwa inkommit till Ystad med smugglaregods. På de åtskilliga karantänsplatserna i riket hafwa föröfrigt flere sjukdoms- och dödsfall inträffat, så att det synes nog twifwelaktigt om hon i längden kan hindras att få fast fot på flere ställen inom fäderneslandet. Från Götheborg skrifwes att koleran hastigt utbredde sig öfwer Danmark, och ännu icke syntes wara i aftagande i Köpenhamn, hwarest till den 28 Juli inalles insjuknat 4,759 personer, deraf 2,507 afliðit. Öfwer 20,000 menniskor säges hafwa lemnat Köpenhamn, för att undfly farsoten. Från Norrköping skrifwes, att allt skydd oaktadt, klädesfabrikationen derstädes på de sista åren gått tillbaka i stället för framåt, och tillskref man detta hufwudsakligen den förwända kreditlagstiftningen och kreditens alltför stora utsträckning, hwarigenom allt större osäkerhet för rörelsen uppkommit. Ja, så är det! det är alldeles icke uti ett fortfarande onaturligt, och för alla medborgare tryckande, skydd, som klädesfabrikationen bör söka sin uppkomst; utan det är i förbättrade kreditlagar och dess idkares klokare beräkningar och större omtanka. I Alle härad har man wid stränderna af Hallsjön funnit död fisk i massor ligga uppfluten, utan att någon wiss orsak dertill kunnat utrönas. Det berättas att de beskedliga Lidköpingsboarne ämnat riktigt skära guld med tälgknifwar på det blifwande landtbruksmötet derstädes, i det de satt upp hyrorna för de wäntade gästerna alldeles orimligt, så att den utsedde ordföranden, statsrådet Wærn, såg sig föranlåten tillkännagifwa att om de icke beskedligt toge skeden i wackra handen, så säge han sig föranlåten att förlägga mötet till Mariestad och se! — det tog skruf, som man säger. I Söderköping lära badgästerna roa sig tappert emellan swettbaden och det kan wäl ock behöfwas, ty kuren i sig sjelf skall alls icke wara rolig. Den utrikes så omtyckta, i Amerika uppfunna, nya skeppskonstruktionen, som kallas klipperskepp, börjar nu införas äfwen i Swerige; Så står wid Snartwiks warf nära Sundswall ett stort klipperskepp under byggnad för Herrar James Dicksons et Komp. räkning.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten.

Så widt man kan döma af de hwarandra högst motsägande uppgifterna angående denna frågas werkliga ställning, så synes den snarare hafwa fått ett mera krigiskt än ett fredligt utseende. Ryska kabinettet har alldeles afböjt Englands och Frankrikes bemedlingsförsök och har nu tillkännagifwit för dessa makter, att det endast will underhandla med Turkiet direkte, under Österrikes bemedling. När nu hwar man wet att Österrike, efter Ryslands biträde till Ungerns kufwande, är helt och hållet beroende af det sednares önskningar, så kan man wäl förstå att Ryslands syftemål, är antingen ett owilkorligt antagande af dess ultimatum till Porten, eller, något förr eller sednare, krig. Österrike lärer ock, efter hwad det synes, wara böjdt för den förra mesyren, ehuru det bjuder Porten det bittra pillret i ett smakligare omslag. Men icke allenast Porten, utan äfwen England och Frankrike börja nu, efter hwad alla tecken utwisa, riktigt inse hwad följden skulle blifwa deraf, nemligen Ryslands fullständiga protektorat öfwer Turkiet, hwilket åter skulle gifwa det medel i händerna, att när ett gynnande tillfälle såsom inbördes oroligheter i det westra Europa, inträffade, slå det afgörande slaget och kasta sig med hela sin makt öfwer det wärnlösa Turkiet i en period då detta wore lemnadt alldeles åt sig sjelft. Lyckas det åter icke för Österrike att förmå Porten till det förödmjukande och olycksbringande steget, så synes Ryslands plan wara, att så länge harcellera Turkiet och de westra stormakterna, än med hotelser, och än med fagra ord, att de låta sommaren passera utan afgörande mått och steg, ända tills höststormarne nästan göra det omöjligt för dem att till sjös göra Ryssland något betydligare afbräck, hwarefter detta i en winterkompanj afgör Turkiska rikets öde, och lägger dess Europeiska prowinser under sitt wälde, förmodligen derwid delande någon smula med sig åt Österrike för dess goda tjenster, och kanske uppmanande de westra stormakterna att sjelfwa taga för sig i Syrien och Egypten.

Det är icke gerna möjligt annat än att regeringarne både i England och Frankrike, liksom Porten sjelf, genomskåda dessa Ryslands numera alldeles tydliga afsigter; men olyckan är den, att hwarken England eller Frankrike wåga fullt lita på hwarandra, utan hysa en tydlig fruktan att, sedan de wäl blifwit inwecklade i ett krig med Ryssland, det ena lemnar det andra i sticket, för att endast främja enskilda fördelar. Detta hade aldrig inträffat om Frankrike fortfarit att ega ett fritt regeringssätt och Ludwig Napoleon kan derföre nu mot sin wilja blifwa sjelfwa trappan till Ryslands uppstigande till spetsen af sin makt, så framt han icke beslutar sig att sjelf börja leken, och det på ett sätt som gör honom en återgång omöjlig och fullt förwissar England om hans redliga afsigter i denna fråga. Gör han det, så skall nog allmänna opinionen i England twinga ministeren der att werksamt blanda sig i striden. Det är alltså Frankrike, och icke England, som måste först besluta sig för ett afgörande steg.

Emellertid koncentrera Rysserne ofantliga stridskrafter i furstendömena. En armee af mer än 150,000 man dels är, dels kan inom åtta dagar wara der samlad. Flottan i Sebastopel wid Swarta Hafwet är segelklar och 2:dra och 3:dje diwisionerna af Österssjöflottan har nyligen i Cronstadt blifwit mönstrad af kejsar Nicolaus sjelf. I Polen stå minst 100,000 man; i Finland stå trupper färdiga att inrycka och i det inre Ryssland sammandragas allt större truppmassor, hwarföre det är tydligt att Ryssland redan fullt beslutit att drifwa sin wilja igenom på det ena eller på det andra sättet. Å andra sidan uppbjuder Turkiet sina sista krafter till motstånd. 100,000 Turkar stå slagfärdiga på norra sidan om Balkan och en annan armee samlas omkring Konstantinopel. Egyptiska flottan är under wäg för att förena sig med den Turkiska i Bosphoren, och förer dessutom 20,000 man landttrupper ombord till hjelp. I Asien rustar man med ifwer och Schamyl wäntar endast på en wink att bryta löst i Kaukasus. Engelska Österssjöflottan är segelfärdig i hwarje ögonblick och skulle den 2 Augusti mönstras af Drottningen i egen person. Franska flottan i Brest anses wara färdig att utlöpa om några dagar och äfwen inom Franska landtarmeen råder mycken werksamhet. Allt detta antyder tillräckligt att man å alla sidor beredder sig på det wärsta, så att sammanstötningen måste blifwa förskräcklig, om det kommer dertill. Äfwen Sweriges regering har nu, såsom wi sett, icke ansett sig längre kunna blifwa en likgiltig åskådare till allt detta, utan har redan blifwit betänkt på widtagandet af wissa försigtighetsmått till betryggande af sin neutralitet och helgden af sitt lands område.

[6 Augusti 1853]

Tablå öfwer Wermlands Provincial-Banks Ställning den 31 Maj 1853.

Debet.

Lottegare, hwilka en för alla och alla för en äro med allt hwad de ega ansvarige för Provincial-Bankens förbindelser, hafwa till Prov.-Banken lemnat en Grundfond:			
Uti kontant på första ⅓:delen af teckningen	327,666: 32. —		
" dito på Hypotheksfonden . . .	69,380. — —		
" Inteckningar	585,953: 16. —	655,333: 16. —	983,000. — —
På Upp- och Afskrifnings- samt Depositions-räkningar hafwa mot 3 procents ränta warit insatta Bko rdr 775,390, hwaraf wid räkenskapsårets slut innestående			90,960. — —
Utelöpande Kreditsedlar:			
Af nya Bolagets	1,202,506: 16. —		
" äldsta dito	2,650. — —	1,205,156: 16. —	
Diverse personers fordringar			2,766: 20, 9.
Reserverat af förra årens winst, till Grundfondens förstärkande			21,344: 37, 9.
Dito till utdelning, enligt Bank-Bolagets framtida beslut		367: 30. —	
Winst på rörelsen sedan den 1 Juni 1852, eller under ett år		35,173: 24, 7.	35,541: 6, 7.
		Banko Rdr	2,338,768: 33, 1.

Kredit.

På Kassa-Kreditiv-Räkningar hafwa under räkenskapsåret, från den 1 Juni 1852 till den 31 Maj innewarande år, warit uttagne Bko rdr 4,912,710, hwaraf woro utestående wid Räkenskapernas afslutande			101,930. — —
På Diskont-räkningen hafwa under nyssnämnde tid warit utestående Bko rdr 1,768,010 mot 5 procents ränta, hwaraf wid räkenskapstidens slut			683,355: 29. —
Diverse fordringar hos Gamla Bolaget och diverse personer, samt andra tillgångar			24,632: 6. —
Inventarier till ett wärde af			213: 5, 5.
Säkerhetshandlingar till ett belopp af			655,333: 16. —
Dito för af Reserv-fonden utlånade			21,333: 16. —

Kassabehållningen.

Af Riksmynt.

Uti Rikets Ständers Bank innestående	178,911: 32. —		
Deposition hos Prov.-Bankens wexlingsombud och åtskilliga ränterier	85,000. — —		
Uti Provincial-Bankens kassor . .	420,606: 24, 8.	684,518: 8, 8.	

Af andra Privat-Bankers Sedlar.

Uti Provincial-Bankens kassor	167,453. — —	851,971: 8, 8.	
		Banko Rdr	2,338,768: 33, 1.

Wermlands Provincial-Banks Inkomster och Utgifter under Räkenskapsåret från den 1 Juni 1852 till samma tid 1853.

Inkomster.

Upplupne räntor under ofwannämnde tid a 5 procent . .	27,057: 12. —		
Dito dito a 6 " . .	25,792: 17, 4.		
Dito öfwerräntor dito a 6 " . .	7,747: 7, 10.	60,596: 37, 2.	
Influtne afgifter för Upp- och Afskrifnings-räknings hållande		290. — —	
Dito Portoersättningar		47: 6. —	
		Banko Rdr	60,933: 43, 2.

Utgifter.

Aflöningar under räkenskapsåret	9,216: 32. —		
Hyror, Arfwoden, Wed, Ljus etc.	4,668: 38, 3.		
Postporto	3,003: 17. —		
Bewillning till Kronan	3,918: 25, 2.		
Afskrifningar å Inventarier och kostnader för nya Kreditsedlar	1,253: 41, 4.	22,061: 9, 9.	
Utbetalde räntor a 3 procent	3,268: 46, 5.		
Dito a 6 "	430: 10, 5.	3,699: 8, 10.	

Behållen Inkomst.

Winst under räkenskapsåret	35,173: 24, 7.	
	Banko Rdr	60,933: 43, 2.

Revisions-Berättelse

öfwer förwaltningen af Wermlands Provincial-Bank, afgifwen wid Bolagsstämman den 19 Juli 1853.

Sedan undertecknade, som wid sednast hållne allmänna Bolagsstämma utsågos till Revisiorer af Wermlands Provincial-Banks räkenskaper och förwaltning under det nu tilländalupne räkenskapsåret, slutat denna granskning, få wi derom afgifwa följande berättelse.

Bedrifwandet af Bankens rörelse har under året jemnt och obehindradt fortgått. Tillgången på riksmynt har alltid warit tillräcklig, i förhållande till de utelöpandr kreditsedlarne, och utgjorde behållningen deraf wid räkenskapsårets slut B:ko R:dr 505,606: 24, 8, dels inneliggande i bankens egna kassor, dels innestående hos Provincialbankens wexlingsombud och i åtskilliga ränterier. Dessutom egde banken wid samma tid B:ko R:dr 178,911: 32 deponerade i Rikets Ständers Bank och Bko Rdr 167,453 uti andre Privatbankers sedlar. Beloppet af egne utelöpande kreditsedlar utgjorde Bko Rdr 1,202,506: 16 samt af gamla Bankbolagets Bko rdr 2,650.

Bankens ställning wid årets slut, dess inkomster och utgifter under året inhemtas för öfrigt af den tablå deröfwer, som, upprättad af Hr Kamrer Ullman, åtföljer denna berättelse och i allo öfwerensstämmer med de oss förewisade räkenskaperna.

Af denna tablå wisar sig att nettoprovenuen af Bankens rörelse under året utgör Bko Rdr 35,173: 24, 7. Häraf skola nu till Reservfonden afsättas 5 procent, eller Banko Rdr 1,758: 32, hwarefter återstå Bko Rdr 33,414: 40, 7 och då härtill lägges det förut till framtida utdelning reserwerade beloppet Bko Rdr 367: 30, uppstår en kapitalbehållning af Bko Rdr 33,782: 22, 7, hwilken medgifwer en utdelning till lottegarne af 10 procent på det kontant insatta aktiebeloppet. Efter denna utdelning, som af rewisorerna tillstyrkes, återstå Bko Rdr 1,015: 38, 7, att reserveras till nästa års utdelning.

Den mot inteckningar utlånade reservfonden, som wid årets slut utgjorde Bko Rdr 21,344: 37, 4, blifwer således, sedan ofwannämnda summa tillkommit, Bko Rdr 23,103: 21, 4.

Sedan uppgörelse nu skett emellan gamla Bolaget och G. A. Sandelins och J. J. Forslunds konkursmassor, hwarigenom bolaget blifwit fullt betäckt för sina fordringar, såwäl hos dessa personer som hos afl. Fältkamreraren L. D. Larsson; och om gamla Bolagets återstående fordringar uti U. C. Landbergs, O. W. Inwenii och H. J. Geijers konkursmassor afskrifwas såsom warande icke osäkra fordringar utan säkre förluster, så wisar sig att gamla Bolagets tillgångar jemnt motswara dess skulder. Det wore derföre skäl att detta bolag upplöstes och att dess affärer öfwertoges af det nya bolaget. Men som man wäl kan antaga, att en stor del af dess ännu utelöpande kreditsedlar på ett eller annat sätt förkommit, hwarigenom för detta bolag skulle uppkomma en ytterligare tillgång; så få wi föreslå att det nya bolaget på en gång med en wiss summa godtgör det gamla för denna obestämda tillgång, och att denna summa bestämdes till Bko Rdr 1,373: 16 eller ¼ procent af dess tecknade aktiebelopp. Samma summa skulle då antagas hafwa förkommit af deß ännu utelöpande kreditsedlar, hwilka, såsom förut är nämnt, utgöra Bko Rdr 2,650. Om denna wår motion wid nu blifwande Bolagsstämma antages, få bör Centraldirektionen anmodas att till nästa års bolagsstämma kalla äfwen gamla Bolagets delegare för att höras hurwida de äro benägna att på detta förslag ingå.

Af skedde lagsökningar återstodo wid Centralkontoret och de öfrige afdelningarne inom Wermland oredowisade Bko Rdr 3,650. Wid afdelningskontoret i Wenersborg hafwa af de wid serskilda räkenskapsårs slut utestående Bko Rdr 20,020 under året influtit Banko Rdr 15,610, så att deraf återstå Bko Rdr 4,590. Dock hafwa nya lagsökningar tillkommit för ett belopp af Bko Rdr 4,340.

Wid räkenskaperna har intet warit att anmärka. Säkerhetshandlingar och sedelblanketter hafwa blifwit inwenterade och befunnits i allo riktiga. Rewisorerne få derföre, under witsordande af det nit och den omtanka, hwarmed bankens angelägenheter äfwen under detta år warit wårdade, tillstyrka full decharge åt Prowincialbankens styrelse och tjenstemän.

Carlstad den 7 Juli 1853.

J. O. Geijer. Axel Anderson.
Er. C. Montan.

Bränwinsbränningsförbudet.

(Ur Malmö H. T.)

Som en löpeld gick i går (d. 20 d:s) morse kring wår goda stad ryktet att bränningstiden blifwit inskränkt till twå månader. "Har ni hört — frågade alla menniskor hwarandra och längre hunno de ej innan de afbrötos af: "ja bewars," aldeles som war det omöjligt för någon menniska att tänka på eller tala om något annat.

De, som lågo inne med stora bränwinslager, gnuggade händerna af förnöjelse och efterräknade i hufwudet, n. b. de som hade något hufwud, hurn mycket de skulle förtjena om bränwinet ginge upp till twå riksdaler pr kanna. De, som nyligen sålt, sågo surmulna ut och sågo sig sjelfwa i spegeln för att se efter om näsorna ej fått någon obehaglig tillökning, men snart glömde de den gamla förargelsen och deras ansigten ljusnade. Tiden är dyrbar och ögonblicket kommer aldrig tillbaka, tänkte de som hade tankeförmåga, hwad jag förlorat skall en annan få betala. Den enes nöd, den andres bröd, och hwar och en är sig sjelf närmast.

— Pehr — ropade patronen med stentorsstämma — inom fem minuter skall wagnen wara för dörren.

Den som har pengar, blir alltid wäl betjenad. Inom fyra minuter stod wagnen för dörren. Kassakistans skatter inlades i plånboken, och det, som ej fick plats der, stoppades i wagnslådan och så bar det af i fyrsprång — till landet.

Pehr Pehrsson satt i sin ärfda stuga och funderade på hwad man kunde hafwa till middag i dag. Han hade på morgonen hört något owäsen i hönshuset och med förnöjd uppsyn klappade han sig på den runda magen. En kokt höna kunde just wara något läckert, och om mors frikostighet icke sträckte sig så långt, så war han åtminsione säker på att få en fläskpannkaka, stor blank och skinande som solen. Något måste det der bullret i hönshuset bestämdt betyda.

Pehr Pehrsson störtes i sina ljufwa drömmar af en wagns rullande.

— Det är då fan, att en aldrig kan få wara i fred — mumlade han mellan tänderna.

— God dag, fader nämndeman! — sade patronen och hoppade ur wagnen. — Jag skulle ändå förbi er gård och då kunde jag ej underlåta att titta in om dörren hos er.

— War så god och stig in — säger Pehr Pehrsson, men gubben är menniskokännare och hans skarpa blick har redan upptäckt att patronen har annat ärende än att "titta in om dörren."

— Hurn mår gumman och hur mår barnen? — frågar handelsmannen, som denna

dag wisar ett owanligt intresse för allt som rör bonden och hans familj.

Man pratar om ett, man pratar om ett annat, men ej ett ord nämnes om bränwin, förrän frukostbordet står dukadt och nämndemannen frågar:

— Ska' det wara en liten frukostsup?

— Tackar, det kan göra godt på resan.

— Förträffligt bränwin det här — säger handelsmannen sedan han med yttersta swårighet nerswäljt den wämjeliga finkeln — har gubben stort bränwinsförråd qwar ännu?

—Åhja! swarar Pehr Pehrsson, som inom sig sjelf tänker: "der ha wi ägget."

— Hur mycket har Pehr Pehrsson?

— 4000 kannor.

— Och hwad begäres för dem?

— Åh, jag begär just ingenting, ty jag har beslutat att ej sälja förrän i September.

— September, hwad tänker gubben på?

— Det kan wara detsamma, men jag behöfwer ej penningar nu och derföre kan bränwinet gerna ligga så länge.

— Gubben pratar. Bränwinet faller bestämdt till hösten och då förlorar gubben på kuppen. Jag kunde gerna taga hela partiet om jag dermed kunde göra gubben en tjenst. Det gäller för närwarande 47 skillingar a högst 1 rdr, men jag ger 1—2, det är detsamma, för gubbens skull.

Men Pehr Pehrsson känner af gammalt de uppoffringar som köpmannen gör för bondens skull. Han anar att en hund ligger begrafwen under den der tjenstaktigheten. Men har föresatt sig att ha bränwinet och han fortfar:

— Om Pehr Pehrsson will låta mig få bränwinet, så ger jag 1—4, med wilkor att Pehr Pehrsson ej talar om denna affär för någon. Se så, tag nu fram papper, så skrifwa wi leveransedlen och will Pehr Pehrsson ha kontanter, så kan han få dem genast, i annat fall förräntar jag pengarne.

Pehr Pehrsson anlitade allt sitt skarpsinne för att utfundera hwad som kunde wara orsaken till bränwinets stigande, ty att bränwinet i staden gälde minst 1: 8 derom war han fullkomligen öfwertygad. Lyckligtwis slapp han att allt för mycket anlita sin hjerna, ty en ny wagn höll utanför dörrn.

Nu war det patronens tur att mumla: fan att man ej får wara i fred.

Den nyankomne köpmannen såg att här gagnade inga krokwägar.

— Hur mycket bränwin har Pehr Pehrsson? — frågade han derföre genast.

— Hwad bjuder patronen? — frågade å sin sida nämdemannen, utan att beswara köpmannens fråga.

— En och fyra.

— Jag har redan bjudit en och sex — afbröt den förstkomne spekulanten och blinkade åt wärden.

— Och jag kan ej sälja för det priset, ty jag wet ganska wäl — —

— Huru, ni wet redan? — ropa på en gång begge spekulanterne och betrakta förwånade än hwarandra än bonden, som inom sig skrattar rätt godt åt dem.

— Ja wasserra tri, jag kände det redan för en timma sedan.

— Bränningsförbudet?

— Ja — swarade Pehr Pehrsson, gnuggande händerna af förnöjelse öfwer det fiffiga sätt, hwarpå han lockat nyheten ur dem — och derför säljer jag ej mitt bränwin förr än jag får 2 riksdaler pr kanna och det hoppas jag blir om ej förr i September eller Oktober.

Något flata aflägsna sig de begge spekulanterne åt hwar sitt håll för att se om lyckan på andra ställen will wara dem mera gynnsam.

På ett ställe få de, på ett annat icke, men innan aftonen hafwa de dock sin dag wäl betald.

Handelsnotiser.

Befraktningarne få wäl i Stockholm som Götheborg hafwa under sista weckan warit temligen talrika och exporten fortfar att wara god, men i warumarknaden klagas öfwer stillhet. **Jern** kan i Götheborg köpas till 15½ a 15 rdr och Spik gäller 23: 24 och 17: 24 Bko. I Spannmålshandeln är mindre lifligt, isynnerhet i Stockholm, ehuru priserna just icke kunna sägas wara i decideradt fallande. Börspriserna hafwa i Stockholm warit noterade d. 29 Juli: Hwete 24 a 28½ rdr, Råg 17: 16 a 17: 12 för Rysk wara, Korn 14 a 13: 24, Bränwin 1: 9, 1: 8, 1: 7 till och med 1: 6 wid regleringar, samt i Götheborg den 30 Juli: 1:ma Hwete 27 rdr, 2=rad. Korn, hwaråpriset uppehållits genom efterfrågan för Wermländsk räkning 14: 12 a 14: 36 och Bränwin, utan efterfrågan, utbjudes med rik tillgång till 1: 12, allt Rgs.

Inbjudning.

Kongl. Wermländska Hushållnings=Sällskapet har beslutit att under marknaden här i staden, nästkommande 11 Oktober, föranstalta en Exposition af Trädgårdsalster och får af denna anledning inbjuda alla wänner och idkare af Trädgårdskonsten inom Provinsen att derutinnan deltaga, genom insändande af dylika alster. De bidrag, som skola exponeras och hwilka böra bestå af utmärktare Jord=, Träd= eller Buskfrukter, Köks=Trädgårdswärter och äfwen odlade Blomster, skola wara försedde med wärtens, odlarens och ställets namn, samt inlemnas senast den 10 Oktober d. å. hos Kongl. Sällskapets Sekreterare, Bergmästaren von Schéele, som bor hos Garfwaren Wendt härstädes, och skall dagen för sjelfwa Expositionen i Tidningarne närmare uppgifwas. Carlstad den 19 Juli 1853.

På Kangl. Hushållnings=Sällskapets wägnar:

H. F. Oldewig.

Franz von Schéele.

Kungörelse.

Med afseende deråt, att Asiatisk Cholera inom Riket utbrutit och möjligt är, att sjukdomen kan spridas äfwen hit i staden, har stadens Sundhetsnämnd, enligt till Magistraten förleden gårdag aflåten skrifwelse, ansett sig böra widtaga åtgärder inom kretsen för Nämndens werksamhet, och kunna desamma för närwarande inskränkas till anskaffande af tjenlig lokal för sjukhus med utrymme för 40 sjuksängar och med nödig materiell och derföre anhållit, att Magistraten wille anwisa en sådan lokal och bestämma om materiellen skall upphandlas eller genom sammanskott in natura hopsamlas; äfwensom om till stadens skyddande för farsoten karantänsanstalter såwäl för landwäga resande, som sjöfarande skola widtagas och om grunderna efter hwilka nödiga medel till kostnaders bestridande skola utgå.

I anledning häraf kallar Magistraten stadens samtlige innewånare att sig å Rådhuset infinna nästa Onsdag d. 10 dennes kl. 10 f. m., för att i ofwannämnde afseenden höras och med Magistraten derom besluta.

Carlstads Rådhus den 5 Augusti 1853.

Till följe af Kongl. Wermländska Hushållnings=Sällskapets derom fattade beslut komma Täflingsplöjningar att anställas Lördagen den 3 September detta år å Stöpafors Bruk i Sunne socken och Fredagen den 9 samma månad å Silbodahls Prostgård; hörandes, till följe af de för Täflingsplöjningarne inom Länet fastställde Ordningsreglor, de täflande, försedde med plogar och dragare, infinna sig på nämnde ställen kl. 7 f. m. sagde dagar och derefter ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som wid tillfället meddelas. De, som önska att förewisa utmärktare kreatur eller åkerbruksredskap, böra inställa sig sist kl. 9 f. m. och anmäla sig hos Länets Agronom, Hr Kollander.

Under plöjningsarbetet ega de närwarande att öfwerlägga uti ämnen, rörande landtbruket och andra den omkringliggande ortens angelägenheter.

Wördige Presterskapet och ortens öfrige ståndspersoner anmodas att å föremålet för ofwannämnde sammanträden särskildt fästa allmogens uppmärksamhet. Filipstad den 2 Augusti 1853.

Enligt Kongl. Hushållnings=Sällskapets föreskrift.

Franz von Schéele.

Sammanträde.

I grund af 62 § i Sweriges Rikes Ständers Beslut wid sista Riksdagen, Kongl. Maj:ts öppna Nådiga Bref den 17 dennes och Kongl. Maj:ts Befallningshafwandes i Länet skrifwelse till Magistraten den 22 äfwen dennes, angående det af Rikets Ständer utsatte Lagtima Riksmöte i hufwudstaden den 15 November innewarande år, kallar Magistraten härmed, för Riksdagsmanna=wals anställande här i staden, stadens röstberättigade Borgerskap att inför Magistraten å Rådhuset mangrant sammanträda Onsdagen den 10 nästkommande Augusti kl. 10 f. m., för att ett så beskaffadt wal, som nämndt är, för staden anställa.

Carlstads Rådhus den 25 Juli 1853.

Auktioner.

I anseende till afflyttning från orten, kommer för Snickaremästaren A. Cederbergs räkning genom öppen och friwillig auktion, som förrättas uti gården N:o 46 wid Lilla Herregårdsgatan här i staden, Tisdagen den 9 nästkommande Augusti kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas: Jern= och Bleckſaker, Glas och Porcelain, Köks= och Laggkärl, nya Möbler, bestående af: ett större Diwanbord af mahogny, flera mindre Bord, Stolar, Speglar, Sängställen, Byråer, Dragkistor och Klädskåp, 5 st. nya Hyfwelbänkar med dertill hörande Hyflar och Sågar af alla slag, Fanerpressar och Twingar, Plank och Bräder af björk och furu, samt en Fyr i werkstaden m. m. Säkre och kände inropare erhålla betalningsanstånd till den 10 Oktober detta år.

Carlstads Auktionskammare den 25 Juli 1853.

Adolph F. Nygren.

Genom auktion, som Måndagen och Tisdagen den 8:de och 9:de nästa Augusti kl. 10 f. m. förrättas på Rud i Carlstads socken, kommer för aflidne A. W. Bratts konkursmassas räkning, att försäljas: Guld, Silfwer, Koppar, Jern= och Bleckſaker, Glas och Porcelain, Träd= och Laggkärl, Linne= och Sängkläder, utmärkt wackra Möbler, Åker= och Körredskap, Kreatur af 2:ne hästar, 1 par Oxar, 1 par Stutar, 9 st. Kor, 4 får med Lamm. Säkre och kände köpare erhålla anstånd med betalningen till den 1:ste nästa November.

Carlstad den 25 Juli 1853.

Gust. Berg.

Till Salu.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såwäl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfwensom ***Prest-Attester,*** å härwarande Boktryckeri.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såwäl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Prima Norrköpings Hwetemjöl,
Godt Rågmjöl hos
C. E. HOLMBERG.

Kautschuk-Galocher,
såwäl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar
Nylands Utsädes=Råg,
af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af
Fr. Leopold Nygren.

Östgötha Grädd=Ost,
från Gräfstens egendom, hos
Fr. Leopold Nygren.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk, äfven finnes svart och hwitt Hårwax hos
C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

1:ma Helsinge-Lin,
Potatismjöl,
Klippfisk,
Krossgryn m. m. hos
B. H. BRATT & C:o.

En svart långhårig wacker hynda finnes till salu för billigt pris. Säljaren uppgifwes å detta Boktryckeri.

Hos undertecknad, som numera är bosatt här i staden finnes China Extrakt Pomada, som gör håret tjockt och mörkt samt hindrar deß affallande, pris 1 rdr 12 sk. pr stycket för större burk och 36 sk. allt rgds för mindre dito; äfwen emottagas Rak= och Pennknifwar till dragning å oljesten och Rakstriglars renowering. Carlstad den 6:te Augusti 1853.

C. G. Ahlstrand,
Fältskär och Hårfriför; boende wid torget uti Handlanden Fagerströms hus 1 trappa upp.

Utbjudes hyra.

En torr och god Källare under Gymnasiihuset kan nu genast få hyras, hwarom öfwerenskommelse sker med
LÖNBERG & GRANLUND.

Diwerse.

På undertecknads
BOKTRYCKERI
emottagas
beställningar
af: wanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qwittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såwäl i swart, som Silfwer-, Bronz och wanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 7 af denna tidning utgifwes Lördagen den 13 Augusti.

Carlstad,
tryckt hos O. Cronquist. 1853.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 7. Lördagen den 13 Augusti 1853.

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
12:te Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Doktor *P. Fjellstedt.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Katechismiförhör hålles nästa Söndag kl. 9 f. m. i Domkyrkan med 1:sta, 2:dra, 3:dje och 4:de rotarne. — De, som ännu icke inbetalt vacance-afgiften till Sockens fattigkassa, anmodas att fullgöra denna förbindelse under denna vecka till undertecknad. Carlstad den 9 Augusti 1853. L. F. MELLQUIST.

Stiftsnyheter.

Förordnade den 3 dennes:

S. M. Adjunkten *N. G. Clarholm* att från den 22 d:s tillsvidare vara vice Pastor i Gilberga;

S. M. Adj. *P. T. Jerdin* att från sistnämnde dag tillsvidare vara vice Pastor i Stafnäs;

S. M. Adj. *N. Hinnersson* att från samma dag tillsvidare vara Pastors-Adjunkt i Nor.

Med benäget biträde anställer undertecknad å Nysäter i Gilberga socken, Söndagen den 21 Augusti 1853

MUSIKALISK SOIRÉE
med DANS,

då Musikstycken komma att utföras enligt följande Program:

1:o. Tema med Variationer för Violin af Rode, exeqv. af undertecknad.
2:o. Sång för Mansröster, exeqv. af Hrr Amatörer.
3:o. Souvenirs de Boulogne, deux Duos Concertants pour Piano et Violoncell af Volff och Beriot, exeqv. af en Musikälskarinna och undertecknad.
4;o. Sång (Solo för Soprano), exeqv. af en Musikälskarinna.
5:o. Grande Fantasie för Piano af Herz, exeqv. af undertecknad.
6:o. Sång för Mansröster, exeqy. af Hrr Amatörer.
7:o. Solo för Violin af Beriot, exeqv. af undertecknad.

Biljetter à 32 sk. Banko säljas vid ingången till Soiréen, som börjas kl. 5 e. m.

Otto Holmberg,
Musik-Direktör.

Carlstad.

Wid i Onsdags hållet riksdagsmannawal erhöll ordföranden i handelssocieteten handlanden F. L. Nygren nästan enhällig kallelse. Arfwodet blef före walet bestämdt till 5 rdr bko om dagen, utom respengar.

— Wid samma dag inför Magistraten hållen rådplägning med stadens inwånare angående åtgärders widtagande emot kolerafarsoten, beslutades ungefär enahanda mått och steg som år 1850, då den war här i grannskapet. Till sjukhuslokal utsågs folkskolans hus, och ett anbud ifrån länslazarettet om 30 fullständiga sängars tillhandahållande wid första påkallande, emot ersättning efter räkning, antogs, hwarförutan ytterligare 10 sängar skulle genast anskaffas och hållas i ordning.

— I morgon predikar den bekante doktor Fjellstedt från Lund i härwarande domkyrka.

— Regering. har bewilj. begärdt statsanslag, 5000 rdr, för undersökningarne om Wenerns bibehållande wid normalt wattenstånd och förordnat Öfwerste Eriksson till chef derför.

— Kongl. Maj:t har tillåtit att wid Öfra Bada bruk, hwilket eges af Brukspatron C. E. Geijer, får anläggas 1 knipp- och 2 spikhammare samt 1 klippsax wid en stock.

— Ångfartyget Wermland afgår i morgon kl. 1 f. m. direkte till Lidköping i och för landtbruksmötet derstädes, och återwänder derifrån Lördagen den 20 kl. 1 f. m.

— I Köpenhamn fortfar Koleraſjukdomen att aftaga. Under dygnet 3—4 Augusti insjuknade derstädes 143 personer och dogo 81. Inalles hade då ifrån sjukdomens början 6142 personer insjuknat, deraf 3300 aflidit. Tillståndet i Köpenhamn beskrifwes mycket nedslående. 30,000 menniskor hafwa lemnat staden; all rörelse, utom för matwarors anskaffande och sjukwården, är afstannad, och öfwerallt på gatorna möter man sorgklädda menniskor. På Danska öarne synes deremot farsoten icke taga synnerlig fart, ehuru få ställen kunna sägas wara derifrån alldeles fria. Äfwen i Altona och Hamburg har hon utbrutit, men Lübeck och Helsingör woro ännu wid postens afgång fria.

I Ystad håller hon sig på en temligen låg ståndpunkt. Från sjukdomens början till d. 3 Augusti hade der förekommit endaſt 68 sjukdoms- och 33 dödsfall. Staden led en gruflig brist på matwaror genom den omgifwande allmogens förskräckelse, och grannsocknarne hade till och med widtagit alldeles olagliga spärrningsåtgärder emot den smittade staden, såsom landswägsgrindarnes igenspikande o. s. w., hwaremot Landsh.-Embetet i en kungörelse sett sig föranlåten att utfärda warningar. Wid åtskilliga karantänsplatser i riket hafwa ytterligare sjukdoms- och dödsfall förekommit, utan att smittan spridt sig widare. Deremot hafwa resande från Christiania medfört underrättelse att hon utbrutit derstädes, och att 7 personer deri aflidit. — Norska ttdningar innehåller dock intet härom.

= Innewarande års Pröfningskomitee för detta län sammanträder å Landskontoret härstädes den 6 nästa September kl. 9 förmidd. Nedannämnde äro dertill utsedde och kallade till ledamöter nemligen:

Af Ridderskapet och Adeln: Kammarherren C. af Geijerstam, Majoren J. von Axelson, Brukspatronen Frih. Swante Fleetwood och Bruksförwaltaren H. B. Montgomery.

Af Presteståndet: Kyrkoherden i Ekshärad Kontraktsprosten J. Bjurstedt, Kyrkoherden i Nor Kontraktsprosten D. Arrhenius, Kyrkoherden i Holmedal Kontraktsprosten A. Albrechtsson och Th. Lektorn Mag. J. A. Millen.

Af Borgareståndet: Handlanderne A. Lysen i Carlstad, J. A. Rydberg i Christinehamn, C. F. Chöler i Filipstad och C. H. Mebius i Arwika.

Af Bondeståndet: F. d. Riksdagsmannen Johannes Olsson i Runnästorp, Råda s:n, Häradsdomaren Lars Andersson i Wall, Olme socken, Nämndemannen Håkan Jonsson i Näs, Gräsmarks socken, och Andreas Andersson i Swensbyn, Sillerud socken.

Af Ståndspersoner: Brukspatronerne B. Lennartsson, E. G. Bergman, G. Örn och Alexis Åberg.

— Angående koleran förmäler dagens pdst att hon t Köpenhamn är i starkt aftagande. Så hade i dygnet d. 6—7 dennes insjuknat endaſt 76 och dött 42. I Ystad woro d. 5 dennes inalles insjuknade 92, döde 41 och tillfrisknade 21. Under de 5 första dygnen af Augusti hade ingen af de bättre klasserna derstädes aflidit. Ett kolerafall har inträffat inom Malmö södra förstad, med man hoppades att efter husets spärrande hnn ej skulle sprida sig widare.

Stockholm.

Af kronoarbetskorpsen skola 150 man med nödig bewakning genaſt afgå till Slitö hamn på Gottland för arbetens utförande för kronans räkning. Det är sannolikt fråga om att uppföra några befästningar på denna wigtiga plats. Den under vice-amiral Krusenstjernas befäl på öfningstur stadde Swensk-Norske eskadern har uppkommit hit och skulle inbogseras på strömmen af ångfartygen Thor, Gylfe och v. Sydow, hwilka i detta ändamål blifwit utrustade. Riksdagsmannawalen för Stockholm skulle hållas den 26 dennes. Man är nu temligen i ordning för den olyckliga händelsen att koleran skulle utbryta äfwen här. För hufwudstaden har nu jemwäl blifwit inrättad en särskild karantäns-kommission, i hwilken vice amiralen Krenger blifwit nämnd till ordförande. Från Helsingfors skrifwes att koleran derstädes är i tilltagande och ganska allwarsam. Gesällskaperne inom de flesta handtwerken härstädes hafwa nu haft sammanträden och beslutat en motpetition i näringsfrihetsfrågan. Från Gottland skrifwes att åtskillig krigsmateriel dit anländt, och att der äfwen wäntades trupper till förökande af öns egna förswarskrafter. 2:ne högst wigtiga förordningar hafwa i dessa dagar utkommit; den ena innehållande tillägg till nu gällande föreskrifter i afseende på hemmansklyfning och jordafsöndring, och den andra angående wissa ändringar uti och tillägg till Kongl. Maj:ts nådiga stadga angående förswarslösa och till allmänt arbete förfallna personer den 29 Maj 1846. Begge innehålla wäsendtliga förändringar i den hittills gällande lagstiftningen. Ångslan för koleran är härstädes ganska stark och äfwen de orimligaste rykten finna lätt tilltro. Sålunda hafwa flere kolerafall warit omtalta, men de hafwa af läkarne förklarats wara helt andra sjukdomar. Kyrkoherden J. Backlund i Schöns pastorat af Medelpad har undanbedt sig den honom tillfallna Wasaorden. H. K. H. Kronprinsessans 25 födelsedag firades den 5 dennes med en familjefest i pawiljongen China på Drottningholm. Kopisten i justitierevisionen v. häradsh. A. M. Lundberg har blifwit utnämnd till borgmästare i Falkenberg. Landshöfding Lagerheim i Gefle har begärt afsked. Magister Götrek från Carlskrona har haft företräde hos H. M. Konungen och derwid aflemnat en petition med 1400 underskrifter i bränwinsfrågan, hufwudsakligen af arbetsklassen inom bemälde stad. Mamsell Michal har passerat Berlin på utresa till London för att under Garcias ledning fullkomna sin talang.

Landsorten.

Från Götheborg skrifwes: För någon tid tillbaka gick ifrån Kustens warf ångfartyget "Sällboda" af stapeln. Fartyget, byggdt af träd för Sällboda bruks räkning, är 100 fot långt, 22 fot bredt och 7½ fot djupgående. Propeller-maschinen, byggd på hr Keillers mekaniska werkstad, eger 30 hästars kraft. Fartyget lärer blifwa färdigt om en 8 dagar.

På hr Keillers mekaniska werkstad är deßutom under byggnad ett nytt jernfartyg, som skall hålla 130 fot i längd, 14 fot i bredd, blifwa 5 fot djupgående och erhålla en skofwelmaschin af 45 hästars kraft. Fartyget är således beräknadt för snabbfart. Dess destination lärer ännu ej wara bestämd. Ett mindre ångfartyg om 10 hästars kraft, benämndt Oberon och byggdt wid Lindholmens mekaniska werkstad kommer att göra reguliera turer emellan Götheborgs rivier och gammelstaden samt Götheborg och Klippan. Kongl. Swenska aktiebolaget för jernwäg mellan Köping och Hult annonserar i tidningarne allmän bolagsstämma att hållas i Götheborg den 27 Augusti, kl. 10 f. m. Wid den auktion, som förliden wecka hölls för krogrättigheternes utarrendering på ett år i Majorna, uppgick arrendeafgiften till 6,884 rdr 16 sk. bko, eller omkring 1,400 rdr nämnde mynt, mer än förlidet år. Härwarande karantänskommission har förklarat Hamburg för kolerasmittadt, till följe hwaraf ångfartyget "Hamburger-Paket" blifwit beordradt att afgå till Känsö för karantäns undergående. Som nu samma misöde drabbat ångfartyget "Malmö", så hafwa wi numera tywärr ingen annan o-

behindrad kommission med utlandet för passagerare än öfwer Hull. Den mindre Theaterns Skådespelaresällskap, som nyligen med stort bifall gifwit representationer i Carlstad, har anländt hit och börjar den 9 dennes sina representationer på härwarande stora theater.

— I Jönköping har Borgmästare Asker blifwit wald till stadens riksdagsman. I Christianstad hafwa handtwerksmästarne sjelfwa protesterat emot den Stockholmska skråpetitionen. I Fahlun hafwa handtwerksmästarne anslutit sig till densamma endast med stora modifikationer. Det är en glädje att finna att förnuftet gör sig gällande på några orter. Swensk-norska eskadern har den 3 d:s inlupit till Carlskrona. Till Borgmästare i Falkenberg har utnämnts kopisten wid justitie-rewisions-expeditionen, v. häradsh. A. M. Lundberg. I Norrköping ämnar man inrätta en "dotterloge" af Amaranter-Orden. Norrköpingstidn. "helsar den frejdade institutionen wälkommen." Från Skåne skrifwes om märkwärdigt stora tullbeslag af olofligt införda waror, plomberade med danska packhusstämplar, på flera ställen, hwilket utwisar att winningslystnaden är ännu större än fruktan för kolerasjukdomen, äfwensom att nedsättning i tulltaxan på en mängd waror är alldeles nödwändig, om icke lurendrejeriet skall uppmuntras och kronan gå miste om all tull, i stället för att med wishet erhålla en måttlig.

Från Malmö skrifwes: "Wår stad är spärrad, cernerad och bewakad på alla kanter, samt nästan i ordentligt belägringstillstånd. Wid alla utgångswägar, tullar och gångstigar ha wi utställt wakter med sina befälhafware och underlydande för att gifwa akt på tidens tecken och utestänga cholera morbus från wåra landamären. Icke en gris eller en höna skola kunna passera utan att blifwa behörigen viserad, och om så behöfwes rökade eller totalt tillbakawisade. Och kommer någon ifrån Ystad, så heter det: caval förbi! Och flera wandrande gesäller och på rabbhönans rygg flygande handelsexpediter ifrån smittad ort hafwa redan blifwit tillbakadrifne och bortjagade såsom wårt samhälles argaste fiender. Men waren wid godt mod, i männer af slättlandet och gubbar i bergsbygden! Till er hafwa wi icke det ringaste i sigte utan wänskap och ett rykande toddyglas. Tagen mor med er och besöken oß hwarendaste dag med höns, änder, kycklingar, grisar, kalfstekar, smörbyttor och äggekorgar och allt annat som huset kan förmå att utbjuda åt staden emot kontant erkänsla. För er hafwa wi alltid en knapp i westen och den doftande kaffekitteln står på elden enkom för mors och de skönas räkning. Wi äro samtliga wid briljant humör och hela staden är ännu frisk och wälmående som en nötkärna.

— Från Mariestad skrifwes: Stundom inträffa händelser, hwilka på ett werkligen förwånande sätt uppenbara den Gudomliga Förssynens hämnande rättwisa. Sanningen härutaf bestyrkes af följande: Då bonden Carl Berggren i Tafwelhult, Utwängstorps socken af Wartofta härad, den 20 förl. Juli war jemte sitt arbetsfolk, sosselsatt med höslott, och han derunder bemärkte att åska begynte höras och regn falla, begaf han sig i förwäg hem, med uppmaning till folket att, om regnet tilltog, komma efter. Detta skedde under det åskan började gå starkt. Berggrens egen hustru anträffade först på hemwägen mannen wara af åskan ihjälslagen nära inwid ett större träd. Denna i sig sjelf sorgliga händelse injagade ej blott hos henne och de närmast omgifwande, utan bland hela socknens befolkning bestörtning, då densamma kom att upplifwa en annan för 5 a 6 år sedan just på samma dag och samma ställe timad tilldragelse. Swärfadren till Berggren hade nämligen då anträffats hängande död, om ej alldeles i samma träd, dock i annat helt nära det, under hwilket mågen nu låg träffad af ljungelden. Kort derefter blef mågen, som war gift med enda dottren, mißtänkt, att hafwa först ihjälslagit och sedan upphängt swärfadren, för att komma i besittning af hans förmögenhet. Med obduktion af liket kom det att dröjas, så att detta redan hade undergått så mycken förwandling att några upplysningar icke kunde derigenom winnas. Saken förföll och förglömdes, till dess den nu på ofwannämnde sätt, kom åter på tal och såsom det will synas, bekräftades.

— Från Örebro skrifwes: I Marstrand lära i fordna tider, d. w. s. ända till och med nästl. år, de dit församlade badgästerne lefwat ett isoleradt lif utan något närmare samband med hwarandra, och om detta just icke warit så synnerligen helsosamt för lynnet, så har det deremot haft den möjligaste bästa werkan på de respektive badgästernas egna eller mäns, fäders och kreditorers kassor. Detta lärer i år hafwa undergått en stor förändring för de förut i "kalfhagen" och på andra märkliga platser spridda gästerna, som icke längre kunde taga sig ut med det anarkiska tillståndet, hafwa walt sig ett gemensamt öfwerhufwud, som dock icke bär någon af de der prunkande titlarne, som owilkorligen mana till underdånighet, utan åtnöjer sig med att kallas president, hwilken benämning, som man wet, medgifwer litet sjelfswäld äfwen å de regerades sida. En Rektor Widell har genom enhälligt wal för sex weckor sedan blifwit satt på presidentstolen, der han synes rätt wäl förswara sin plats. Ibland hans undersåter, som äro samlade från alla rikets ändar, nämnes i Götheb. Handels- och Sjöfarts-Tidning såsom warande från Örebro: Assessor Dahlgren med familj, Kronofogden Molin, Fru Widestrand med dotter, Hr Häradeshöfding Stenberg samt i öfrigt från Nerike: Hofmarskalkinnan Hammarhjelm och Fru Strokirk med familj. — Första frukten af fällskapligheten blef, såsom det plär wara wanligt, en beskattning. Det dugde naturligtwis icke nu widare, att hwar och en efter behag tog sitt lilla kaffe i enrum eller tillsamman med några bekanta. Det skulle åtminstone emellanåt intagas hos restauratören, som är från Götheborg. Herrarne, som alltid äro litet mer tokiga än damerna bjödo först dessa älskeliga warelser på ett litet kaffekalas hos mannen från Götheborg och tyckte sig wara i 7:de himmelen, då de betackades genom de mest förbindliga miner och ord för den wisade uppmärksamheten; men — hast du mich gesehen? — dagen derpå presenterade Götheborgaren sin lilla räkning, och den lydde på nära 500 R:dr. Herrarne fingo något långa näsor; men, hwad skulle de göra? Tiga och betala.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten.

Sista posten medför åtminstone pålitligare underrättelser om denna frågas werkliga ställning för närwarande, om också det ännu är lika omöjligt att förutse dess blifwande lösning. Sedan Ryska hofwet bestämt afwisat de af England och Frankrike direkt inledda underhandlingarne, och sedan Porten bestämt förkastat först Mentschikoffs propositioner, började Österrikiske ministern i Constantinopel v. Bruck ifrigt taga sig an saken och framlade för Porten ett förslag till förlikningsprojekt, hwilket han sade redan skulle warit underställdt czaren och wunnit dess bifall. Detta projekt går hufwudsakligen derpå ut, att Porten skulle medgifwa det af Ryssland äskade protektoratet öfwer de grekiska kristne i Turkiet, men att Ryssland deremot afgåfwe en kontraförklaring af det innehåll: att Ryssland både för det närwarande och framtiden erkände och wille respektera Portens suweränitetsrättigheter och endast i rena religionsfrågor kunde inblanda sig wid möjligen uppkommande rättsfrågor emellan Porten och dess undersåter af grekiska bekännelsen. Till en början afwisade Porten rent af detta projekt; men sedan Österrikiske ministern förklarat att dess antagande af Porten bestämt skulle tillfredsställa Ryssland och frågan dermed blifwa fredligt löst, och sedan alla de öfriga sändebuden, serdeles engelska ministern, ifrigt talat derför, antog Porten detsamma och sände en afskrift deraf till Frankrike och England för att genomses. Men både i Paris och London fann man detta projekt alldeles olämpligt, alldenstund det icke innehöll ett ord angående furstendömenas utrymmande af Rysssarne. På en ministerkongress i Wien uppgjordes derefter ett nytt projekt, af innehåll att Donaufurstendömenas utrymmande och de Engelska och Franska flottornas tillbakadragande från Dardanellerna skulle ske på en och samma dag, och blifwa den första åtgärden i frågan, det första steget till förlik-

---

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. fr. N:o 5.)

Derwid kastade han ofta riktigt förälskade blickar på den wackra förskärarinnan. Holm iakttog tystnad och lyssnade endast på de olika samtal, som fördes omkring honom. Serdeles hade han ögonen uppmärksamt fästade på postmästaren, hwilken, så fort han märkte det, plötsligt twärtystnade och fixerade honom med sina gråa kattögon. Man steg upp, och assessorn bemärkte då huru den unge, hyggliga mannen, hwilken i allt tycktes wara en fullkomlig motsats till postmästaren, förstulet tryckte handen på den wackra förskärarinnan.

En lätt chäs förde assessorn till Volpingen.

Geheimerådet, en man på femtiotalet, emottog gästen ganska wänligt, men blef ännu artigare när han läst introduktionsbrefwet.

"Ni har alltså af eder furste blifwit belönad med otack för edra tjenster?" började han, sedan han warsamt sammanlagt brefwet. "Och hwad är nu eder affigt?"

"Att wända mig till Österrike, der jag har slägtingar."

"Då kunde jag måhända gifwa eder ett annat råd," menade geheimerådet. Äfwen wid mitt hof behöfwas skickliga män, och ni har blifwit mig rekommenderad såsom en sådan. Om ni will, skall jag lägga mig ut för er."

"Ni är rätt god," swarade assessorn.

"Har ni gått den diplomatiska banan?" frågade plötsligt geheimerådet.

"Mitt studium war endast jurisprudens," swarade den tillfrågade, leende.

"Det är skada. Jag hade eljest strax kunnat skaffa er en god plats, emedan grefwe Löwenhard, gesandt i Ilmenau, just nu behöfwer ett tillförlitligt och trogt biträde. Han är sedan någon tid sjuklig, och hans sekreterare, en redlig men swag och föga skarpsinnig man, har i prins Oscar, furstens brorson, en beslutsam motståndare."

En kammartjenare inkom nu och afbröt samtalet samt aflemnade ett bref. "Postmästaren låter helsa, och skickar detta bref med samme postiljon som kört hit för den der herrn, och skall äfwen medtaga swar," förkunnade denne.

Geheimerådet tog, såsom det tycktes, likgiltigt emot brefwet och bröt sigillet. Assessorns skarpa ögon kände derwid genast igen sin furstes kabinettssigill. Med ett "ursägta herr assessor, jag skall wara tillbaka om fem minuter," aflägsnade sig geheimerådet.

För Holms skarpsinnighet blef det nu på en gång klart hwarföre gesandten wid hofwet i Ilmenau alltid kände brefwens innehåll till prins Oscar, innan denne wißte det sjelf. Postmästaren war förrädaren.

Geheimerådet inkom åter. Mycket blef nu samspråkadt i olika ämnen och assessorn wiste äfwen att på ett ganska skickligt sätt leda samtalet på den ifrågawarande angelägenheten; men Geheimerådet wißte att som en orm slingra ur den för honom utlagda snaran. Slutliga resultatet blef att Holm skulle widare besöka honom om en månad.

"Du synes wara ganska wäl bekant här?" frågade assessorn på återresan postillonen.

"Bör wäl det," menade den tillfrågade, "då jag hwarje wecka en eller twå gånger måste resa denna wäg."

"Och hwad har du då alltid här att göra?"

"Att föra bref fram och tillbaka, och äfwen någongång att köra postmästaren hit då geheimerådet gör kalas. Ja, de synas wara förbålt såta wänner," slutade han.

Holm tordes icke fråga widare. Han wißte också redan nog. På aftonen, då han satt ensam med den wackra Therese i gästrummet och drack sin flaska win, frågade han henne efter åtskilliga bland bordgästerna, och serdeles den hygglige unge mannen, hwilken ni, tillade han skämtande, "i dag lade för de bästa bitarne, såsom jag rätt wäl märkte." Therese blef eldröd i ansigtet.

"Ni misstar er, min herre," swarade hon. "Hr stadsskrifwaren är mig icke kärare än hwarje annan gäst."

"Nå, nå, skrattade assessorn, jag will icke ingå i någon undersökning derom, men så mycket kunde jag likwäl grannt märka, att postmästaren åtminstone icke är eder lika kär som stadsskrifwaren."

"Åh! hwem kan wäl också tycka om den otäcka, gud och menniskor bespottande, karlen," swarade hon och en lätt suck undslapp hennes bröst.

"Och hwarföre denna suck, min wackra Therese," frågade Holm.

"Ack min gud!" — suckade hon.

"Nå anförtro mig blott," uppmuntrade han henne, "jag är en ärlig man, fastän obekant, och kan måhända gifwa eder ett helsosamt råd."

Flickan såg frågande på honom med sina sköna djupblå ögon.

"Ja, ja, anförtro mig endast uppriktigt allt, kära barn, jag will då å min sida wisa eder förtroende tillbaka, eller, ännu bättre, jag skall sjelf göra början," och dermed bad han Therese att hon i hemlighet skulle tillsäga stadsskrifwaren Carl Bothe, att med trohet och flit fullgöra det uppdrag han fått, men för all del emot hwar man iakttaga den allra största tystlåtenhet. Flickan såg på

[13 Augusti 1853]

ning. Engelska och Franska regeringarne hafwa redan gifwit sitt bifall till detta förslag, hwilket blifwit afsändt till Constantinopel för att erhålla Sultans underskrift. D. 31 Juli afgick detta förslag från Constantinopel till Petersburg, och först i medio af Augusti kunde man hafwa swar derpå i Paris och London. Att det blir afslående kan man nästan taga för gifwet. Emellertid husera Rysssarne till den grad såsom herrar i furstendömena att Engelska regeringen den 2 Augusti sett sig föranlåten att i öfwerhuset tilltännagifwa att den samma dag afskickat en kurir till Petersburg för att genom sin derwarande minister fordra förklaring öfwer betydelsen af Ryske öfwer-befälhafwarens, general Gortschakoffs, befallning till furstarna i Moldau och Wallachiet att till Ryska auktoriteternas disposition ställa den tribut de hittills erlagt till Turkiet, och att icke widare skipa lag och rätt i Sultanens namn.

Det synes wäl som om man både i Paris och London redan nu skulle börja märka hwad klockan är slagen; men för England skulle ett krig, till hwilket det föröfrigt icke absolut wore twunget, medföra så ofantliga kostnader och merkantila förluster, att det synbart bestämdt icke will draga swärdet, förr än alla diplomatiska resurser blifwit uttömda, och det engelska folket fullkomligt klart insett att intet annat återstår att försöka än krig. Men emellertid har Rysland fått befäst sin ställning i Donaufurstendömena, koncentrera sina stridskrafter, utmatta Turkiet genom de långwariga rustningarne och förnöta sommaren, hwarefter höststormarne inom kort måste twinga de förenade flottorna att söka winterqwarter, då Porten ensam måste utkämpa ett winterfälttåg med de öfwerlägsna och stridskunnigare ryska armeerna, hwars utgång knappt kan wara twifwelaktig.

En korrespondens i l'Indep. Belge från Konstantinopel af den 21 betecknar kriget som oundwikligt.

Turkiska flottan, som ligger färdig att utlöpa i Swarta hafwet, räknar 41 fartyg med 1464 kanoner. De allierade flottorna, som ännu ligga i Besikabugten, räkna 40 fartyg med 2517 kanoner. Ryska flottan i Swarta hafwet utgöres af 34 fartyg med 1898 kanoner.

Wienerbladet "Wanderer" påstår, att "Förenta Staterna" erbjudit Turkiet understöd både i penningar och stridskrafter.

Från Konstantinopel har man, med telegraf via Wien, notiser af d. 25 Juli. Sinnesstämningen war lugnare, troligtwis sedan underrättelsen om det der till stånd komna biläggningsförslaget hunnit sprida sig. Icke destomindre fortforo krigsrustningarne och garderna gå till Schumla. Profetens fana och den heliga skjortan — en qwarlåtenskap efter en affomnad helig turkisk munk — woro ännu icke uthängde.

Frankrike.

Kejsaren har förnyat det redan en gång misslyckade försöket att genom stor-inspektörer få reda så wäl på allmänna sinnesstämningen i landet, folkets och orternas werkliga behof, samt huru prefekterna och deras underlydande sköta de dem anförtrodda sysslorna. Denna gång har inspektörernas antal blifwit ökadt till 9, hwilka blefwo utnämnde den 23 Juli, och snart skola börja sina eriksgator.

Italien.

Härifrån låter det åter bedröfligt. Förbittringen hos de förtryckta är gränslös och de politiska morden blifwa allt talrikare. I Kyrkostaten hafwa flere af Österrikarne besatta städer blifwit förklarade i belägringstillstånd och kanonerna framkörda på gator och torg. Äfwen på Sicilien och i Lombardiet glimmar upproret under askan.

China.

Upproret gör fruktanswärda framsteg och Canton torde snart falla i insurgenternas händer. Det är nu ingen twifwel, mer att ledarne af detta wäldiga uppror äro kristne och att ändamålet går ut på ingenting mer eller mindre än omstörtandet af både dynasti, regeringssätt och religion. Att engelsmännen hafwa sin hand med i spelet är nästan säkert.

Underwisningswäsendet.

Swenska Tidningen, som i detta wigtiga ämne hyllar frisinnade åsigter, har nyligen innehållit följande begrundanswärda artikel:

Wi öfwerensstämma fullkomligt uti klagan öfwer ökandet af de qwantitativa fordringar å barnens och yuglingarnes kunskap, deras nedtryckande under nya tillkomna ämnen, det oupphörliga framflyttandet af dessas omfång, de förswårade examina, minnets öfwerlastning, så skadligt för den sanna bildningen, den onaturliga öfweransträngning allt detta föranleder, och dess menliga moraliska, intellektuela och fysiska inverkan, d. w. s. på hjerta, förstånd och menniskokropp. Allt detta är fullkomligt sannt. Alla förena sig uti denna klagan. Chefen för Ecclesiastikdepartementet och kyrkoherden i Clara, de warmaste försvarare af det gamla skolsystemet, räcka säkerligen härutinnan handen åt biskopen i Carlstad och kyrkoherden i Tillinge, de längst framstående i det det nya! Ingen önskar eller försvarar denna onaturligt öfweransträngande läsning i yngre år. Och likwäl fortfar den! Har någon bewistat ett lärareſammanträde, så har han nog också hört, huru, då denna fråga: "den genom de höga kunskapsfordringarne föranledda skadliga öfweransträngningen," förekommer, alla lärarne, i den skönaste endrägt, betyga, att fordringarne böra nedsättas. Men nu kommer frågan om i hwilka ämnen detta bör ske! Läraren i latinet yttrar, att hans ämne blifwit betydligen nedsatt i senare tider, mot hwad det warit förr, och att nuwarande fordringar äro de minsta möjliga. Likaså läraren i grekiska. Den i hebreiskan hoppas att icke beröfwas sina få psalmer. Matematiska läraren erinrar, att hans ämne nyligen blifwit något upprättadt ur långwarig misswård, och yrkar att det måtte utwidgas, för att uppfylla anspråken å en god elementarunderwisning. Lärarne i lefwande språk anse sina fordringar wara noga afpassade efter behofwet att på egen hand kunna inhemta den nyare tidens bildning. Historiska läraren wet ingen rimlig nedsättning att föreslå. Kristendomsläraren hoppas, att inskränkning icke ifrågakommer i skolans wigtigaste ämne. Läraren i naturalhistoria klagar öfwer sitt ämnes ännu fortfarande styfmoderliga behandling. Ingen anser således nedsättning möjlig i sitt ämne! Huru skall då den förderfliga öfweransträngningen kunna förekommas?

Wi känna endast twå utwägar härtill. Antingen måste man besluta sig att återgå till 1820 års skolordning och dess werkligen ömkliga fordringar wid afgången från gymnasium, i lefwande språk, matemgtik och historia, hwilka nu egas af 14 års gossar; eller också måste man — skola wi wåga uttala detta för mången så hemska, så widunderliga och likwäl så naturliga wal? — framskjuta de döda språkens läsning till en mognare ålder, då det wisar sig hwilka, dels i följd af lefnadskallelse, dels i följd af förmåga, böra egna sig åt de döda språkens studium. Så länge man twekar mellan dessa båda utwägar och icke will eller wågar wälja någondera, måste den skadliga ansträngningen fortfara. Wi uppmana härmed på det allwarligaste en hwar, som känner någon tredje utwäg, att uppgifwa den, ty saken — det uppwäxande slägtets intellektuela och fysiska (förstånds- och kropps) krafter — är alltför wigtig att lemnas derhän, under alla skolpartiers gemensamma fördömelse.

Det är alldeles obestridligt, att af alla skolämnen äro de döda språken de swåraste och mest ansträngande. Att i späda år begynna med dem är föga skadligt, i fall nästan ingenting annat läses, såsom händelsen warit i wåra skolor ända tilldess de nyare skolåsigterna härutinnan tillwägabragte en helsosom förändring. Man erinre sig att efter 1820 års skolordning skulle lefwande språk icke läsas i neder- eller (med en falsk benämning så kallade) lärdoms-skolan, utan först begynna på gymnasium. Men sedan man begynt att samtidigt med de döda språken läsa de lefwande, lära sig någon matematik och historia m. m., då måste oundwikligen en ansträngning inträda. Will man förekomma den, måste man, såsom sagdt, antingen återgå och kasta hela den nyn bildningen öfwerbord i skolan, och framskjuta den till åren efter skolan, såsom händelsen warit med de flesta af oss, eller också måste man framgå, och i sådant fall framskjuta de mer ansträngande läroämnena till den för dem lämpligare åldern.

---

honom, full af förundran. "Ni känner alltså stadsskrifwaren?" frågade hon.

"Hans namn och förhållanden, min sköna Therese," swarade Holm. "Men nu, förtroende emot förtroende, hwarföre suckade ni nyss, då jag talade om den stygga postmästaren?"

Länge försökte hon undflykter, men bigtade slutligen och berättade att hennes swåger, som tillika war hennes förmyndare, wille twinga henne att gifta sig med postmästaren, hwilken begärt hennes hand; men, "helldre kastar jag mig i sjön, "slöt hon, utbrytande i tårar.

"Nå ser ni," tröstade assessorn, "huru wäl det war att ni anförtrodde mig edra bekymmer, hwilka jag föröfrigt redan anat. Och när skulle bröllopet firas?"

"När jag fyller mitt adertonde år, hwilket inträffar om 7 månader," swarade hon.

"Nå, war då utan bekymmer, kära Therese," försäkrade assessorn. "Deßförut skall mycket förändra sig. Här har ni min hand derpå, att postmästaren icke skall bliswa er man, och att swågern skall skatta sig både lycklig och hedrad, när den nu obemärkte Carl Bothe en dag kommer och anhåller om Thereses hand."

"Ack, det skall wäl aldrig inträffa," suckade hon; "ty för att werkställa det ni nu lofwat, måste ni ju wara en riktig trollkarl."

"Ja, men en god," försäkrade assessorn, anbefallde henne ännu en gång den största tystlåtenhet, och gick med ett wänligt, god natt! upp på sin kammare.

Full af förundran blickade flickan efter honom. Hennes bedröfwade sinne kände sig emellertid lifwadt af en hoppets stråle.

Ett halft år efter dessa händelser hade förswunnit. I ett gästrum på "Gyllene Swanen" suto fyra wänner kring en rykande bål och firade stadsskrifwarens födelsedag. En femte person, men ogerna sedd, inträdde omkring kl. 9 och bad med ett widrigt leende att få deltaga i sällskapet, framställande i detsamma till stadsskrifwaren sin lyckönskan. Härunder kastade han en arg blick på Therese, som wid hans inträdande skyggt hade aflägsnat sig från den älskades sida; ty hon kände en riktig fasa för postmästarens elaka tunga och bitande anmärkningar.

"Den afskywärda menniskan har förstört all wår glädje," brummade stadsskrifwaren, under det den förre tömde sitt glas för hans wälgång, och uppdukade åtskilliga stadsnyheter med sin giftiga ondskefulla tunga.

Ute hade emellertid blifwit ett riktigt hundwäder. Tjutande jagade Februariwinden snöflingarne i tjocka skyar emot fönstren.

Man talade om det elaka wädret, och slutligen kom man äfwen in på kapitlet om aningar och spöken. Apothekaren war en ifrig andeförswarare. Han påstod att ingen menniska kunde förneka deras tillwaro, och försäkrade till slut att han nyligen, då ett sjukbud wid midnatten påkallat hans närwaro i officinen, hade sett sin aflidne prowisor stå wid stampmortaren, alldeles såsom han gick och stod här i lifwet.

Therese och hennes syster, den lilla wänliga wärdinnan, gjorde det ena utropet efter det andra.

"Pah, bara barnsligheter!" motsade postmästaren; "huru kan man tro på något sådant? Hade ni undersökt saken närmare, så skulle ni lätt hafwa öfwertygat er, att det endast war en optisk willa."

Stadskassören instämde med honom; men doktorn som war en ifrig förswarare af den animala magnetismen, wederlade dem begge med åtskilliga tilldragelser, som han sjelf hade upplefwat.

Apothekaren, som nu funnit en tapper allierad, förfäktade med hårdnackenhet sin åsigt, och önskade intet högre, än att den allt bestridande postmästaren en gång måtte råka ut för något rätt öfwernaturligt. Stadsskrifwaren blef för det mesta tyst. Närwaron af hans rival hade alldeles förstämt honom.

Striden hade sålunda warat en god stund och den andra bålen war nära på tömd, då wägguret angaf midnattsstunden. Just derwid hördes trenne långsamma slag på förstugudörren.

Hela sällskapet, till och med den twiflande postmästaren, hoppade högt till af förskräckelse, blott den lilla wärdinnan log satiriskt och menade att det war hennes man, som lofwat komma igen på morgonen, och gick derwid att wäcka kyparen, hwilken snarkade godt wid spiseln.

Denne tumlade upp, tog nyckeln och gick att öppna.

Men i stället för wärden, inträdde snart en uti kappa och tjock pelsmössa insvept person, bockade sig stillatigande för sällskapet, och bad wärdinnan att lemna sig rum för natten.

De stridande hade plötsligt tystnat. Alla betraktade den misstänkt utseende fremligen.

Wärdinnan befallde Therese att laga i ordning rummet N:o 7, och bad gästen att under tiden taga plats i den warma kammaren.

Rätt gerna swarade denne, men jag ber att ni först wille gifwa mig en kopp thé.

(Forts.)

Wi bekänna oss aldrig hafwa kunnat fatta den fasa, såsom för en olycksdiger tanke, hwarmed anhängare af den äldre skolbildningen betrakta hwarje förslag att framflytta de döda språkens underwisning till en mognare ålder, då tankeförmågan är mera skärpt och således lämpligare till inhemtande af ett språk, som, dels genom sin konstrika byggnad, dels genom den forntida werldsodling det tillhör, dels också genom dess med wårt eget språk obefryndade art, är så swårt som latinet, att män, som deråt egnat en 10-årig skoltid, och ytterligare odlat språket under en lång akademisk bana, ändå ofta måste genomläsa en latinsk mening flere gånger, innan den blir för dem klar. Ganska ofta har blifwit sagdt och upprepadt, att under tider, då kyrkan, wetenskapen och politiken talade latin, samt de lefwande språken woro snart sagdt utan någon litteratur, då man i många hem, i synnerhet presthem, talade latin, då de flesta läroböcker woro på latin, kunde det wara, om icke naturligt, hwilket wi ändå icke wilja medgifwa, dock förklarligt, att begynna underwisningen med ett språk som då war bildningens modersmål; men att nu, då förhållandena äro så förändrade, då den europeiska wetenskapen och litteraturen tala tyska, engelska och fransyska, och diplomatiken endast det senare, att nu fortfara med latin, såsom bildningens företrädeswisa språk, såsom dess grundläggande ämne, dertill hafwa wi, under omsorgsfullt aktgifwande å hwad till förswar för denna åsigt blifwit sagdt, icke lyckats att kunna erkänna ett enda giltigt skäl, och måste, intilldess ett sådant kan uppgifwas, betwifla dess tillwaro.

Obestridligt måste det wara en fördel, att icke börja ett swårt fremmande språk med hela sin abstrakta begreppskrets, innan man genom en lättare, med wårt eget befryndadt språk förwärfwat sig något språksinne, någon wana att wända sina begrepp i fremmande, icke alltför mycket från wår egen odling afwikande former. Wi förstå icke hwarmed detta kan wederläggas. Och skulle det kunna wederläggas till för underwisningens begynnande med latin, så är klart att bewiset i ännu högre grad gäller för grekiskan, som dels genom sin äldre, på den romerska litteraturen så mycket inwerkande beskaffenhet, dels genom sin bildlighet och rikedom, ju gör den till grundläggning för språkbildningen ännu tjenligare — eller hwarföre icke med hebreiskan, som man helt nyligen i Frankrike på fullt allwar föreslagit till begynnande språk? Är månne icke den misstanken förlåtlig, att om de lärde männen kunde lika wäl sin grekiska och sin hebreiska som sin latin, så yrkades nog början der. Der deras lärdom börjar — och någon gång också slutar — der måste äfwen wi andra börja! Hwarföre sträfwa wi andra så mycket deremot? Emedan wår kunskap icke kan och icke får sluta med latin. Ett "cum laude" derutiär icke nog för wåra yrken, för wår bildning, och gifwer oss inga pastorater, intet åldersbröd.

Kan det werkligen wara förnuftigt, att under tio år, från åtta till aderton eller tjugo, d. w. s. den wanliga studentåldern, upptaga en så betydlig del af skoltiden med ett språk, uti hwilket man icke då hunnit längre, än att kunna redogöra för några få författare och uttrycka sig hjelpligt i skrift, samt derföre nödgas ännu något år fortsätta studium af detsamma wid universitetet, för att upphinna den måttliga kunskap som fordras wid en embetsexamen, och sedan lemna språket i sitt wärde? Är sådant werkligen en wäl anwänd tid? Hafwa wi råd dertill, då, för wårt korta menniskolif, wetenskaper, yrken, bildande litteratur göra på wår lämpliga beredelse i skolan så stora anspråk? Kan det betwiflas att icke en tredjedel, eller åtminstone hälften af den tid, som nu på de döda språken anwändes, skulle wara tillräcklig, om deras lärande framflyttades till en ålder, då tankekraften och studieförmågan är större? Och hwilken förmån att de många, som wid denna ålder tidigare ur skolan afgå till näringar och yrken, ända ditintills uteslutande hafwa fått sysselsätta sig med ämnen, af hwilka de för sin lefnads kallelse hafwa gagn? Och hurn wigtigt att till denna ålder få uppskjuta ett bestämmande af en bana, hwartill det då först med säkerhet wisar sig om krafter att ega densamma finnas, i stället för att onödigt hafwa förspillt en tid, dyrbarare i samma mån läskrafterna äro ringa?

"Förspilla sin tid på latin! Icke alltid, för hwad lefnadskallelse som helst, hafwa gagn af detta språk! — Hwilka wådliga påståenden! Detta språk har, mer än något annat ämne, stärkt tankekraften och bildat sinnet, om man också sedermera aldrig ser i en latinsk bok." Så höra wi oss tillropas.

Ja, wi hafwa ofta hört detta. Det är ett antagande, som icke låter sig bewisas, en sjelfbehaglig sats om latinet, såsom bildningens grundwal, hwilken omöjligen kan förklara de många motsägelser den föranleder, och är i uppenbar strid med erfarenheten, hwilken witsordar icke blott så många enskiltes, utan äfwen hela tidehwarfs, hela folkslags, menniskoslägtets ena hälfts, qwinnans, ofta höga och rika bildning utan latin — och twertom en ganska låg och obrukbar bildningsgrad med latin.

Hurn wore allt detta möjligt om satsen wore sann?

Det är denna öfwerdrift uti åsigten om latinets werkliga bildande inflytelse, denna wantro å dess undergörande makt, som wi måste bestrida.

Anekdoter.

NewYorker-tidningen "Sun" innehåller följande: Hr James Batson från Airide säger: "Copalgummi, upplöst i chloroform, är ett godt medel mot ihåliga tänder. Jag har ofta anwändt detsamma och den nytta det medfört mina patienter är werkligen förundranswärd. Sättet hwarpå det brukas är simpelt och lätt. Jag renfar den ihåliga tanden och befuktar litet bomull med det upplösta ämnet. Detta instickes i den angripna tanden och smärtan upphör ögonblickligt. Då detta medel är behagligt i sina följder will jag råda alla som lida af detta förskräckliga onda att dermed göra ett försök.

Kungörelse.

Wälfrejdade sökande till twenne ledigwarande mätarebeställningar här i staden hafwa att sig anmäla inför Magistraten sist inom denna månads utgång, och meddelas den förändring i lönewilkoren, att mätare-arfwodet, hwilket förut utgjort 4 runstycken, hädanefter utgår med 6 runstycken för hwarje tunna, som uppmätes.

Carlstads Rådhus den 1 Augusti 1853.

Entreprenadauktion.

Fredagen den 2:dre nästkommande September kl. 12 på dagen kommer inför Drätselkammaren å Rådhuset härstädes offentlig Entreprenad-auktion att anställas, i ändamål att till den minstbjudande upplåta lefwerering af tjenlig sand och sten under påföljande winter, för stora Torgets omsättning år 1854; åtgående enligt uppgjordt förslag af sand cirka 1,755 och sten dito 820 kubikalnar. Warandes tid och ställe, för början och fortgången af lefweransen, hwarföre antaglig borgen bör ställas, bestämd till strax efter Carlstads wintermarknads slut å platser som blifwa anwisade å stora torget, hwarom allt såwäl som wilkoren i öfrigt wid sjelfwa auktionstillfället före förrättningen widare skall tillkännagifwas.

Carlstad den 5 Augusti 1853.

Drätselkammaren.

Genom auktion, som förrättas inför Wermlands Regementes Beklädnads-Direktion å Lands-Kontoret i Carlstad, Måndagen den 26 September kl. 11 f. m. kommer för nämnde Regementes behof att upphandlas, 800 par Läderskor enligt fastställd modell; hwilket härmed till Spekulanters underrättelse warder kungjordt, jemte tillkännagifwande, att waran, omkostnadsfritt för Direktionen, skall lewereras i Regementets förråd å Trosnäs fält, 50 par skor inom den 1 November detta år, och återstoden 750 par, före den 16 Januari 1854, wid det answar för bristande eller kassabel leverance som Kongl. Reglementet angående Krono-auktioner, den 20 December 1825 bestämmer; kunnande förseglade anbud före auktionen till Beklädnads-Direktionen under adress: Carlstad insändas. Carlstad den 23 Juli 1853.

Beklädnads-Direktionen.

Till Salu.

Godt saltadt Kött i tunnor, försäljes i kommission af A. T. BRATTBERG.

1:a Norrköpings Hvetemjöl,
Holländsk Sill i kaggar,
Cabeljo, utmärkt hvit och vacker,
Höganäs Stenkärl af de flesta brukliga sorter, m. m., hos
J. A. ÅKERSTRÖM.

Godt Korn & Blandkornsmalt hos
J. A. ÅKERSTRÖM.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester,*** å härvarande Boktryckeri.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såväl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Prima Norrköpings Hvetemjöl,
Godt Rågmjöl hos
C. E. HOLMBERG.

Kautschuk-Galocher,
såväl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar
Rylands Utsädes-Råg,
af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af
Fr. Leopold Nygren.

Östgötha Grädd-Ost,
från Gräfstens egendom, hos
Fr. Leopold Nygren.

Utmärkt god och för året konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk, äfven finnes svart och hvitt Hårvax hos
C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

En svart långhårig vacker hynda finnes till salu för billigt pris. Säljaren uppgifves å detta Boktryckeri.

Utbjudes hyra.

Uti Handlanden Fagerströms gård finnas 3 rum att hyra i stora byggningen samt 2 rum och kök i den mindre. Uppgörelse kan ske med Fr. D. Kihlström.

Diwerse.

Avertissement.

Under Landtbruksmötet i Lidköping serveras af undertecknad Frukostar och Aftonmåltider, samt efter beställning äfven Middagar, derjemte håller jag allmänheten tillhanda allt hvad till en fullständig Källar- och Schweizerihandel hörer, såsom: Spirituosa af alla slag, Kaffe, Thé, Lemonade, Selter- & Sodavatten m. m.; äfven får underrätta det Sällskapet Modell, bestående af 1 Herre och 3 Fruntimmer, från södra Tyskland, gifver hvarje dag Musikaliska Aftonunderhållningar.

Lokalen är i Gammelstaden uti hr Handlanden Jeanssons hus i grannskapet af kyrkan och elfven.

P. W. Roos.

Uti undertecknads stånd å stora under sist förflutne Pehrmess marknad, har någon, wid ett tillfälle då ett Positiv lät höra sig, i förtjusningen häröfwer sprungit sin wäg och glömt efter sig en bundt garn, som på beskrifning kan återfås.

J. P. Strömberg,
Hattmakare.

På undertecknads
BOKTRYCKERI
emottagas
beställningar
af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 8 af denna tidning utgifwes Lördagen den 20 Augusti.

Carlstad. O. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 8. **Lördagen den 20 Augusti** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
13-de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren*.
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist*.

Katechismiförhör hålles nästa Söndag kl. 9 f. m. i Domkyrkan med 5:te, 6:te, 7:de och 8:de rotarne.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

L. F. MELLQUIST.

Pastors-Embetet får härmed tillkännagifva, att den till utvidgande af Församlingarnes Kyrkogård utsedda och inköpta platsen kommer att nästa Söndag, den 21 dennes, för detta ändamål invigas. Högtidligheten företages omedelbart efter aftonsångsgudstjenstens slut, och inbjudas församlingarnes ledamöter att från kyrkan begifva sig till den utsedda platsen, för att bevista den kristliga invigningen deraf.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

L. F. MELLQUIST.

Stiftsnyheter.

Specimen cathedrale för den sökta Historiska Lektionen härstädes är utsatt:

för Mag. *E. Fåhræus* till den 19 nästinstundande Oktober;

för Mag. *J. Landin* till den 22 i samma månad;

för Mag. *J. Frykholm* den 5 nästinstund. November.

Förordnad: S. M. Adj. *D. Nordmark* att fortfarande bestrida pastoralvården i Sunne, sedan Kgl. Maj:t beviljat Kyrkoherden derstädes Doktor A. Fryxell ett års förlängd tjenstledighet från den 1 dennes.

Med benäget biträde anställer undertecknad å Nysäter i Gilberga socken, Söndagen den 21 Augusti 1853

MUSIKALISK SOIRÉE
med DANS,

då Musikstycken komma att utföras enligt följande Program:

1:o. Tema med Variationer. för Violin af Rode, exeqv. af undertecknad.
2:o. Sång för Mansröster, exeqv. af Hrr Amatörer.
3:o. Souvenirs de Boulogne, deux Duos Concertants pour Piano et Violoncell af Volff och Beriot, exeqv. af en Musikälskarinna och undertecknad.
4;o. Sång (Solo för Soprano), exeqv. af en Musikälskarinna.
5:o. Grande Fantasie för Piano af Herz, exeqv. af undertecknad.
6:o. Sång för Mansröster, exeqv. af Hrr Amatörer.
7:o. Solo för Violin af Beriot, exeqv. af undertecknad.

Biljetter à 32 sk. Banko säljas vid ingången till Soiréen, som börjas kl. 5 e. m.

Otto Holmberg,
Musik-Direktör.

Carlstad.

Under de sednare dagarne i weckan har warit en owanligt stark och ihållande nederbörd, så att man kunde tro sig försatt midt i tjocka hösten. Att den werkat godt på wallarne är otwifwelaktigt, och blir nu en wacker efterhöst, så torde man möjligen här och der få göra en andra slotter.

Sedan rågbergningen häromkring nu till största delen är slutad, har det wisat sig att rågen både gifwit bättre i spann än man kunnat förmoda, och dertill är af en särdeles god beskaffenhet, hafran har tagit sig mycket och de ännu fullkomligt friska potäterna äro högst lofwand. Ny torgförde råg har blifwit såld till 15 rdr och potatis till 4 rdr tunnan.

— Sedan med förra posten den obehagliga underrättelsen ingått att koleran utbrutit i Götheborg, hwilken stad af auktoriteterna derstädes, efter läkarnes hörande, blifwit förklarad för smittad, och sedan allt antyder, att hon äfwen fått insteg i hufwudstaden, oaktadt officielt tillkännagifwande derom ännu icke ingått, så har man härstädes mer och mer sett sig in uti den sannolika förwäntan, att det icke gerna kan dröja länge innan wi hafwa den olyckliga sjukdomen äfwen inom wåra murar, eftersom wår stad står i så liflig sjökommunikation med begge nyssnämnde orter; och ehuru det wisserligen är en pligt att icke underlåta försöka hwad som kan åstadkommas med spärrningsåtgärder, då så många tro på deras ändamålsenlighet, och då det icke kan förnekas att wi efter allt utseende hade dem att tacka derför att sjukdomen icke fick insteg härstädes då den om hösten år 1850 grasserade i Götheborg och Christiania, samt äfwen gjorde en hastig påhelsning i några delar af detta län, så kunna wi likwäl icke underlåta fästa uppmärksamheten derpå, att den tidigare årstiden nu, jemte kolerans denna gång synbart mycket hastigare kringgripande, lemnar föga utsigt qwar åt förhoppningen att undgå henne. Wi skulle derföre tro att man genast bör wara betänkt på åtgärder, hwarigenom de fattige genast efter kolerans möjliga utbrott, erhålla tjenlig föda på samhällets bekostnad, äfwensom, såwidt lägenhet dertill gifwes, friskare lokaler, hwarförutan wi äro öfwertygade, att en uppmaning till stadens bättre lottade inwånare att nu, likwäl som år 1850, göra sammanskott af aflagda klädesplagg till fördelning bland de fattigaste genom fattigwårdsstyrelsen, skulle röna en lika wacker framgång nu som då. Den framskridna årstiden gör allt detta af nödwändigheten högst påkalladt, och såsom ett af de werksammaste medel i öfrigt att hindra sjukdomens häftigare kringgripande, måste det anses, att personer åtaga sig en daglig wisitation från hus till hus sedan koleran utbrutit, hwilka derwid ega tillse att renlighet iakttages, att de sjuke erhålla wård och medikamenter wid första sjukdomstecken, icke sakna de nödwändigaste lefnadsbehofwen o. s. w. Slutligen tycka wi oss hafwa märkt att förskräckelsen för sjukdomen denna gång härstädes hwarken är så allmän eller så häftig som år 1850; hwilken lugnare sinnesstämning på det högsta måste rekommenderas, då ingenting så mycket bidrager till sjukdomens uppkomst och spridande som en otidig fruktan, wanligast åtföljd af bakwända åtgärder.

Sundhetsnämnden håller täta och långa öfwerläggningar angående åtgärders widtagande för kolerans utestängande, och förberedande åtgärder i fall af dess hitkomst. Bewakningarne wid tullarne och Kanikenäset beröjes nu, likwäl som år 1850, af militär. Gästgifweriet har förflyttats till lilla Wäxnäs, strax utom staden, och wid Kanikenäset iordningsättes karantänshuset. I fall af behof, blifwer äfwen karantän wid Sandbäcken för landwäga resande. Staden är indelad i 5 distrikter och uti hwardera af dem äro utsedde 4, 5 och 6 uppsyningsmän, för att i händelse af kolerans hitkomst genast börja inspektion i husen.

— Kurir har hitkommit med underrättelse att koleran äfwen utbrutit i Christiania.

— Uti Östersysslets domsaga hafwa till riksdagsmän blifwit utsedde: för Fernebo och Nyeds härader, förre riksdagsmannen Nils Nilsson i Högåsen, och för Wisnums, Wäse och Dlme härader förre riksdagsmannen Anders Andersson i Öna.

— Landtbruksmötet i Lidköping har warit mycket besökt, bland andra af 6 landshöfdingar, hwilka dock afreste andra dagen, efter ingången underrättelse om kolerans utbrott i Götheborg.

— Den tillköpta delen af nya kyrkogården, hwilken i sommar blifwit utlagd, kommer i morgon efter aftonsången att af H. H. biskopen högtidligen inwigas.

— Örs stora regala pastorat på Dalsland har af regeringen blifwit bortgifwit till företrädarens son, Theologie kandidaten Thorsten Örtenhlad.

— Äfwen Carlstads landtförsamling, Kihls och Nedra Ullerud socknar hafwa å sockenstämmor uttalat sig för ristriktioner wid tillwerkning och försäljning af bränwin.

— Från Filipstad skrifwes den 12 dennes: Wår stad hade förliden Fredag besök af Chefen för Wäg- och Wattenbyggnadskorpsen, herr Öfwersten von Sydow, som war hitrest i ändamål att inspektera ortens wäg- och wattenbyggnader, det w. s. Bjurbäcks-kanalen, Kroppa och Ungs-Daglöse jernwägarne, på hwilken sistnämnde hr Öfwersten i sällskap med direktionen företog en profåkning å den redan färdigwarande delen af wägen (cirka 150 famnar), och war för detta ändamål en af wagnarne serskildt inredd med säten och smyckad med löf, kransar och blommor). Åkningen försiggick och afslopp till allmän belåtenhet. Efter åkningens slut inwiterades hr Öfwersten på middag af direktionen, som förut war arrangeradt å Forsbergs salong och hwarti åtskillige bland ortens ståndspersoner äfwen deltogo. Att skålar wid detta tillfälle tömdes för den nyinwigda jernwägen, dess byggmästare och hr Öfwersten v. Sydow anse wi öfwerflödigt tillägga. På aftonen gaf hr Bergmästaren von Scheele en större souper för herr Öfwersten samt jernwägsdirektionen m. fl.

I sammanhang med ofwanstående kunna wi nämna, att samtlige arbetarne å Ungs-Daglöse jernwägen i går afton efter slutadt arbete samlade sig wid herr E:s bostad, då en af dem framträdde och under uttryckandet af deras gemensamma tacksamhet för den tid Ingeniören warit deras arbetschef, och som ett framtida minne af deras tillgifwenhet öfwerlemnade en större massif, wäl arbetad Guldring, med denna inskription: "Af tacksamma arbetare 1853." Denna gåfwa öfwerlemnades nu till hr Ekbohrn af den anledning, att tillfölje af något missförhållande mellan honom och direktionen, han affagt sig all widare befattning med arbetet och således med första ämnar afresa härifrån.

Emellertid wittnar detta om den aktning och det wärde hr E. wetat förskaffa sig af sina underordnade, och tillika ett wackert drag af arbetarne hwaribland många, som man wet, äro i högst knappa omständigheter, att ändå uppoffra en del af deras med swett och möda förtjenta dagspenning för att lemna ett tacksamt minne åt deras hädangångne chef.

Om orsaken hwarföre hr E. så hastigt skilde sig från arbetet då det så nära nått sitt slut, wilja wi, som ej närmare känna densamma, ej ingå i några detaljer, men wi tro att bolaget genom hr E:s bortgång förlorar en driftig arbetschef.

— Dagens poster meddela rörande koleran: I Götheborg war hon ännu till i Thorsdags f. m. ganska lindrig, och hade då icke inträngt till sjelfwa staden, utan höll sig ensamt i förstäderna. Inalles hade 24 personer warit insjuknade, deraf 12 aflidit. Hwarken Malmö eller Helsingborg äro ännu förklarade smittade. Wenersborgs stad har beslutat att icke spärra, och så widt wi kunnat se, finnes ingen karantänsanstalt på hela kanalleden. Stockholm war ännu icke officielt förklaradt för smittadt, men sundhetsbetyg meddelas ej. 15 personer hade insjuknat, och 10 aflidit i misstänkt kolera.

— Ångfartygen Westergöthland och Wermland hafwa natten till i Fredags stött så häftigt ihop i sjön nära Wenersborg att begge erfordra swår reparation.

Stockholm.

Man läser i Aftonbladet för den 15 d:s: Med anledning af några i natt och i dag på förmiddagen inträffade hastiga dödsfall äro stadens läkare sammankallade i e. m. kl. 5 för att yttra sig derom huruwida dessa dödsfall härrört af kolera eller annan smittosam sjukdom. Då wi skrifwa detta känna wi

ännu icke resultatet af läkarnes öfverläggning. Emellertid anse wi oss böra meddela, att af dessa dödsfall tre inträffat i huset N:o 11 wid Gref Magni gränd inom Ladugårdslands församling, der en äldre qwinna och 2 minderåriga barn på f. m. aflidit. Efter obduktion å liken har, oaktadt det ännu icke blifwit afgjordt att sjukdomen werkligen warit kolera, såsom en försigtighetsåtgärd widtagits, att spärra huset der dödsfallen egt rum. Inom Catharina församling ha likaledes sistlidne natt 2 qwinnor aflidit under misstänkta sjukdomssymptomer.

Då tidningen lägges i pressen, kl. 5 e. m., ha wi angående här ofwan omnämnda sjukdomsfalls beskaffenhet icke inhemtat någon mera bestämd upplysning. Emellertid meddelas, att liken efter de trenne i huset wid Gref Magni gränd aflidne personer blifwit genast efter obduktionen, förrättad af stadsläkaren doktor Blachet samt doktorerna Lindberg och Nyman, inlagde i likkistor samt afförde till Ladugårdslands församlings kyrkogård.

Stockholms stads Sundhetsnämnd är kallad att i morgon kl. 8 f. m. mangrant sammanträda i poliskammarens lokal.

Poliskommissarien Hammarberg har blifwit beordrad att efter läkarnes sammanträde i e. m. afgå såsom kurir till Tullgarn.

Ehuru man ännu bör hoppas, att den fruktade farsoten icke utbrutit i hufwudstaden, hwarom säker belysning först winnes af läkarnes förwäntade yttrande, ha wi funnit oss böra omtala förestående förhållanden, hwilka nu af ryktet på många olika sätt kringföras och utläggas.

= Ett i tyska och danska blad synligt rykte att emellan Danmark och Sverige skulle i Köpenhamn hafwa afslutats ett fördrag, hwari de förbundit sig att gemensamt upprätthålla en bewäpnad neutralitet i händelse de orientaliska förwecklingarne skulle öfwergå till ett krig emellan östra och westra Europa, har härstädes wunnit uppmärksamhet, utan att man ännu wet hwad sanning ryktet kan innebära. Att opinionen högeligen skulle gilla en sådan öfwerenskommelse lider wäl dock intet twifwel. Emellertid wet man att chefen å linieskeppet Dannebrog, kommendörkapten von Dockum, blifwit utnämnd till chef för en liten dansk eskader, bestående af 4 krigsfartyg, och hwilken lärer företagit en öfningstur åt Nordsjön. Hela den swensk-norska eskadern ligger nu här på strömmen och krigsfartygen, färdeles linieskeppet Carl 13:de äro alldeles öfwerlupna af besökande. 150 man kronoarbetskarlar äro nu afskickade till Slitö på Gottland för befästningsarbeten, under bewakning af 50 man af Uplands regemente. Malmö stad har erhållit regeringens begifwande att upptaga ett utländskt lån af 20,000 pund Sterl. till utförande af åtskilliga större arbeten, såsom chaussé-anläggning, kanal- och dockbyggnad m. m. Hofwet har anlagt 14 dagars sorg efter framlidne storhertigen af Sachsen Weimar. Man är nu ytterst nogräknad på jernwägen att stämplarne äro fullt tydliga och stämplingen för öfrigt werkställd enligt författningarne. För ofullständighet häruti[n]man hafwa neml. åter 500 skepp. jern blifwit tagna i beslag. En mängd läkare hafwa nu blifwit engagerade med ett expektorsarfwode af 1: 40 bko om dagen tills de inkallas i direkt tjenstgöring, hwarefter de erhålla 8 rdr bko pr dag. Sedan koleran numera utbrutit på så många ställen inom landet, blir nog behofwet af läkare ganska stort. Till professor i grekiska litteraturen wid Upsala universitet har e. o. prof. mag. J. Spångberg blifwit utnämnd.

Landsorten.

Till riksdagsmän i borgareståndet äro följande wal bekanta: i Askersund handl. G. D. Sundblad, Ystad bagaren Gientzelke, Malmö borgmäst. Malmborg och handl. Koch, Jönköping borgmäst. Asker. Badgästerna i Söderköping firade Olofsdagen den 29 Juli med en wacker tillställning för den nitiske föreståndaren, doktor Olof Lagberg. Till nämnde badinrättning har anländt en person från Norrland om circa 30 år, hwilken önskar att derstädes swetta af sig någon del af sin öfwerflödiga korpus, hwilken lär wäga bara 26 lispund!!! I Jönköping och Örebro har det under sommaren blifwit ett bruk att både herr och damer anlägga simdrägt, hwarigenom båda könen kunna anställa helsosamma simöfningar i öppet watten utan att genera hwarandra. Från Jönköping kan ett annat år erhållas lärarinnor i simkonsten, om så önskas. En mängd Norrköpings- och Linköpingsboar hafwa med ångfartyget Eos gjort en påhelsning i Wisby och der rönt ett särdeles gästwänligt emottagande. Från Elfdals porfyrwerk har man skickat till England såsom prof icke mindre än 15 olika arter; deraf några i tidningen Times beskrifwas såsom warande af utmärkt skönhet. Kongl. Maj:t har anwisat medel åt Landsh.-embetena i Götheborgs och Bohus samt Skaraborgs län, för att till England kunna öfwersända personer hwilka böra söka inleda export dit från Swerige af kreatur och söka förmå engelska spekulanter att hitresa för upphandlingars werkställande; och från Götheborg hafwa med sista ångbåten åtskilliga kreatur redan blifwit på försök ditsända. Wid nyss afslutade ting med Åkerbo härad i Kumla inträffade det spektaklet att 4 personer af sjelfwa nämnden, med häradsdomaren i spetsen, blefwo bötfälda för oloflig brännwinsminutering. Inom Främmestads s:n af Skaraborgs län grasserar en särdeles stark rödsot. Petitioner till regeringen i brännwinsfrågan förberedas ännu på många ställen. I Christianstad har en dylik i dessa dagar erhållit flere hundra underskrifter. I Ystad synes koleran wara i ett sakta tilltagande och till den 10 Augusti woro der inalles insjuknade 121, deraf 66 aflidit. Afwen stadens borgmästare Trägårdh hade warit deraf angripen, men kommit sig. Till den 11 hade i Köpenhamn inalles 6768 personer insjuknat och 3653 aflidit i koleran.

= Malmö stad har nyligen haft besök af en bland nutidens mest storartade män, nemligen en sjöman från Bohus län, wid namn Falk, hwars volym är åtminstone så stor som tre wanliga menniskors. Hans längd är ganska betydlig samt kroppsformerna owanligt grofwa och muskulösa. Ryggtaflan är af en wanlig dörrs bredd, rundt om lifwet håller han 67 tum, hans lår äro som en ordentlig smörtjerna och wadorna som en spann. Mannen besitter i följd af denna jettelika kroppsbyggnad en utomordentlig styrka. I Norrige skall han en gång hafwa blifwit twungen att förswara sig mot en öfwersittare, som trodde sig wara hela nordens Herkules. Men Falk tog honom med ena handen wid bringan och satte honom i golfwet med sådan kraft, att han tyckte sig se sju solar omkring sig och bad himlen bewara sig från widare handgemäng med en sådan man. Men annars är han, likson de flesta män med utomordentlig fysisk styrka, af ett utmärkt fromt och fredligt sinnelag.

Utrikes.

Rysk-Turkiska twisten.

På börserne i Paris, London och Amsterdam tyckes man nu wara fullt förwissad om en fredlig biläggning af denna widtutseende twist. Det är den i Monitören intagna korta notisen om Petersburger-kabinettets antagande af Wienerförlikning-förslaget, som wållat denna opinion; men allt utwisar att det omöjligen den 7 i Paris kunde wara bekant hwad Ryssland swarat, hwarföre man nu kommit till den slutsatsen, att dermed hänger tillsammans sålunda, att Österrikiska kabinettet, hwilket författat konceptet till det af alla 4 stormakternas gesandter sedermera i Wien undertecknade förslaget till fredlig uppgörelse af twisten, under underhandlingarnes fortgång skickat sjelfwa konceptet till Petersburg, och att kabinettet derstädes genast förklarat sig på förhand skola blifwa tillfredsställdt dermed, så wida Porten oförändradt antoge detsamma. Först d. 8 hade kurirerne från Petersburg ankommit på tysk botten och ej förr än den 10 kunde man i Paris känna innehållet af de depescher de medförde. Men om ock Ryssland skulle antaga meranämnde förslag, så är det ganska owisst om frågan dermed kommit det ringaste närmare sin lösning; ty för det första är det, efter från Constantinopel ingångna underrättelser, mer än osäkert om förslaget blifwer af Porten antaget. I en utomordentlig divan, der alla ministrarne och ulemas warit närwarande, hade man nemligen beslutat att helldre underkasta sig krigets alla eventualiteter, än att medgifwa Ryssland ware sig protektorat eller patronat öfwer de i Turkiet wistande grekiska kristna, och att icke under något wilkor återtaga underhandligarne med Ryssland, förr än det lemnat furstendömena. För det andra lärer det i Wien antagna förslaget icke i sjelfwa urkunden innehålla ett ord om furstendömenas utrymmande, utan har man behandlat denna angelägenhet i ett serskildt dokument, hwilket åter man alls icke wet om Ryssland antagit. Frågan står alltså i sjelfwa werket ännu på samma punkt som förut, och det är fast obegripligt att man i Paris och London kan så lättsinnigt fästa sin tillit till en tom såpbubla. Man kan icke förklara detta annorledes än med den gamla satsen: man tror så gerna det man lifligt önskar.

I England har utrikesministern uti underhuset förklarat, att regeringen blott skulle gifwa sitt samtycke till stridigheternas biläggning, derest denna innefattade Donaufurstendömenas ögonblickliga och fullständiga utrymmande; men att Ryssland hwarken går in derpå, eller kan för sin heder göra det, förr än Porten ödmjukat sig, utfärdat den begärda noten och skickat en gesandt till Petersburg det är twärsäkert; men såsom nyss nämndes har Porten å sin sida fast beslutat att icke underhandla alls, förr än Rysarne lemnat furstendömena, och bekräftar sig detta, så synes en fredlig lösning, diplomatiens alla ansträngningar till trots, wara och förblifwa omöjlig. Också säges en öfwerenskommelse nu wara träffad emellan England och Frankrike att bestämma wiss tid för furstendömenas utrymmande, och om detta icke sker, genast låta deras flottor passera Dardanellerna och begynna fiendtligheterna. Detta borde skett långt för detta; men torde ännu ej wara försent om det bara kraftfullt sättes i werket.

Koleran

utbreder sig mot norden efter båda hafskusterna. Malmö, Helsingborg och Götheborg på westra sidan och Carlskrona, Calmar och Stockholm på den östra äro dels officielt förklarade, dels efter temligen otwetydiga fakta redan smittade. Afwen på landsbygden i Skåne börjar hon wisa sig. Ännu hafwa dock sjukdomsfallen ingenstädes i landet warit talrika; men koleran är dock ännu inom stadiet af sitt första uppträdande. Hwad man tydligen iakttager, är att sjukdomen denna gång både utbreder sig mycket hastigt, och wid de första sjukdomsfallen är af en högst intensiv beskaffenhet. I Köpenhamn fortfar sjukdomen att starkt aftaga.

= Öfwerläkaren wid Peter-Pauls-hospitalet i S:t Petersburg, D:r Tieleman, behandlar, under cholerans besök i Petersburg detta år, sina patienter på följande sätt: Sedan epidemiens utbrott i Petersburg war konstateradt, underrättade han alla sina klienter om sjukdomens förelöpare och hufwudsakliga symptomer, samt sade dem att den diarrhe, som föregår koleran, måste genast mildras eller alldeles afbrytas. Till att begagnas wid de första symptomerna, innan läkare hann ankomma, föreskref han följande droppar, som alltid borde finnas att tillgå:

R. Vin. Ipecacuanh.
Ess. Ment. pip. un 3ii
T. 2 opii croc. 3i
— Valerian æth. 3iv
M. D.

Derefter skulle intagas:

1) mot fortfarande oro i magen 15 droppar, hwar annan eller hwar tredje timma, till dess magen blir lugn;

2 mot nervösa smärtor, kramp i bröstet, lederna, hjertgropen och tarmkalen, hwarannan timma 20 a 30 droppar (för fullwuxna), 5 droppar för barn, intill dess symptomerna upphöra;

3) mot diarrhe, eller hwarje uttömning 20 a 30 droppar, intill dess diarrheen upphör.

Läkemedlet har wisat sig så utmärkt, att man inbillat sig deri besitta ett specifikum mot koleran; underrättelsen härom utbredde sig snart bland allmänheten och tusentals affskrifter hafwa blifwit gjorda utaf ofwanstående recept.

Anekdoter.

= I Köpenhamn har en genomdrifwen skälm begagnat koleran till utförande af följande tjufstreck: En wälklädd person kom en dag till en Jude och anhöll att få wexla sig till Swenskt mynt. Då Juden war nära färdig med penningarnes uppräknande, blef den fremmande herren hastigt illamående och föll under häftig kramp af sin stol. Juden skyn-

[20 Augusti 1853]

dade genast ut för att skaffa hjelp; men då han, åtföljd af ett par personer, återkom, hade kolerapatienten redan aflägsnat sig och medtagit alla penningarna, hwilka Juden i sin bestörtning låtit ligga framme.

En ungkarlshistoria.

(Af Thure Thuresson.)

Det gifwes, som herrskapet kanhända torde weta, unga, medelålders och gamla ungkarlar; ungkarlar med och utan gråsprängda lockar, med och utan "månsken."

Ungkarlar, hwilka upplefwat sina 40 år, eller, mera blomstrande sagt, passerat sin lefnads wår och sommar, börja efter hand så småningom att likna wåra tank- och tandlösa tanter, det will säga, de börja blifwa något — "kärringaktiga."

Också skall alltid den uppmärksamme observatören finna en wiss sympati mellan gamla ungkarlar och gamla ungmör. De sednare kasta så gudsnådligt sina wattenaktiga, halfslocknande blickar på de förra, och de sjunbeprydda blåbleka läpparne draga sig till ett saligt småleende, då den gamle ungerswennen med en bugning från 1700-talet på täspetsarne närmar sig någon af dem.

"Jag mins den ljufwa tiden, jag mins den som i går," frampressas owilkorligen med en djup, dof suck wid sådana tillfällen från såwäl det maskulina som feminina bröstet.

Men det finnes äfwen andra ungmör och andra ungkarlar, hwilka ännu befinna sig i "blomman af sin wår," ett gladt, trefligt, älskwärdt slägte, och det är just från detta slägte min historia är hemtad. Låtom oss derföre "gå på i ullstrumporna!" — — — —

"Det war en gång" — för inte så rasande länge sedan likwist, jag i en wiss stad stod i ett wisst wänskapsförhallande till en wiss ungkarl. Denne ungkarl, hwars namn war Swensson, war till yrket . . . ja, det kan göra desamma hwad han war; men som han, utan att wara borgare, har ett borgerligt namn, will jag kalla honom medborgare.

Medborgaren Swensson war ej någon af dessa lyckliga passagerare, som födas till werlden såsom egare till flere tunnor guld, och tyckas wara skapade endast för att hafwa roligt. Nej, det war, minsann, icke utan stora bekymmer han kunde "dra sig fram;" och detta bör icke förundra er, mina damer, då jag säger, att han i arf erhöll, på mödernet, sin moders wälsignelse och på fädernet — ett par byxhängslen.

Men wår medborgare war likwäl nästan ständigt wid ett muntert och gladt lynne. Wänlig mot alla, treflig i sällskap, uppriktig i wänskap, ordhållig så långt kassan sträckte sig, war han omtyckt af alla, med hwilka han umgicks; men dessa woro icke serdeles många, ty med sådana egenskaper, får man en ganska inskränkt umgängeskrets, bestående blott af några liktänkande fattiga satar.

Herr Swensson tillhörde ej detta slägte, som man gemenligen kallar "lejon;" malicen påstod att det blott war brist på hud, han icke kunde spela en så ädel rol. Härmed må wara huru som helst; han war emellertid icke något "småstadslejon," icke ens något "bondlejon." Han war, hwad wi förut hafwa sagt, ung, treflig och glad och hade ett ganska fördelaktigt utseende.

— Fy fan, en så tryckande wärme du har här inne; kom låt oss gå ut och promenera ett slag — sade en af hans goda wänner i det han inträdde i hans anspråkslösa boning. — Huru kan man också under en så skön dag sitta inne mellan fyra wäggar.

— Ja, du har rätt, kom låt oss gå ut. Jag satt blott och wäntade på att någon skulle komma och göra mig sällskap.

Arm i arm wandrade de begge wännerna ut till en i närheten af staden warande promenadplats. Efter att under ett par timmars tid hafwa i alla rigtningar genomkorsat densamma och tagit allmogens nöjen i behörigt skärskådande, föreslog wår hjeltes wän, att de skulle återwända till staden, för att hos "Flinkens" taga sig ett glas, och på denna proposition ingick herr Swensson med nöje.

Nykter som en nyfödd kalf gick wår medborgare hem om aftonen, och insjumrade snart i angenäma drömmar.

Men hwad hjelpte det, att herr Swensson sjelf wisste att han war spik nykter, som sjelfwa fader Wieselgren, och hwad hjelper det, att wi, på wår författareära, intyga att så war förhållandet.

På sin hemwandring mötte han några af stadens bedagade damer, och då en af dem utropade: "Kors, hwad Swensson är full i afton!" instämde alla de öfriga i ropet, och nu måste han wara öfwerlastad, trots alla protester i werlden.

Snart hade en sett honom, på ett för honom sjelf ganska wådligt sätt, krysса wägen framåt; en annan hade sett honom krafla sig upp från ett dike; en tredje hade sett honom blifwa hemledd af en god wän; en fjerde... men jag kan icke uppräkna alla variationer af de uppdukade historierna, för hwilka wår hjelte, utan att sjelf ana det ringaste, war föremål. Så många sammanstämmande berättelser kunde icke sakna all grund, och således är det intet twifwel underkastadt, att både hr Swensson och wi hafwa på det högsta orätt, då deremot de wärda pratsjuka gummorna hafwa rätt i sina påståenden.

Det kan wäl tyckas också wara ganska likgiltigt hwilka som hade rätt i denna sak; emedan, huru förhållandet ock war, det kunde föga inwerka på wår hjeltes wärde och anseende; men så förhöll det sig dock icke. Herr Swensson hade under en längre tid haft en wiss plan i hufwudet, på hwars utförande han trodde sig kunna bygga sin framtida lycka. Men till detta utförande behöfdes pengar, och det war just sådana wår hjelte hade brist på.

Morgonen efter den dag, då han war så "rysligt full," marscherade han derföre ut för att wigilera sig till det erforderliga kapitalet, hwilket i parenthes sagt, ej war serdeles stort.

Men hos alla, till hwilka han wände sig, fick han det undwikande swar, att, i anseende till den swåra penningetiden, något lån icke kunde erhållas, åtminstone för närwarande. Man hade hittills, hette det, ansett hr Swensson för en ordentlig ung man, som man gerna skulle wilja hjelpa; men tider och omständigheter hade så förändrats, att det just nu icke lät sig göra; dels förebrådde man honom helt öppet, att på sednare tider hafwa börjat föra ett wagabondlif, som för en ung man, hwilken will taga sig fram, wore ingenting mindre än rekommenderande hwarföre han troligtwis icke kunde påräkna den hjelp han åstundade.

Förgäfwes ansträngde wår hjelte sin hjerna för att kunna utröna på hwad sätt han förgått sig. Förgäfwes anhöll han om förklaring öfwer de dunkla beskyllningar, som mot honom framkastades; han erhöll blott undwikande swar.

Nedslagen och förargad återwände han hem med oträttadt ärende. Före sig fann han i sin bostad samma wän med hwilken han föregående dag warit i sällskap. För denne meddelade han sina bekymmer och uttryckte sin förwåning öfwer det sätt, på hwilket han blifwit bemött.

— Och mig förundrar det alldeles icke — swarade denne. — Jag har hört att du af stadens resp. sqwallercorps blifwit beskylld att i går afton hafwa warit så "plakatibus full," att jag måste leda dig hem. . . Jag har icke ens welat motsäga detta rykte, emedan det endast skulle wara att lägga lök på laxen. Du wet hwad ett sådant rykte i en småstad kan uträtta, och att åtminstone genast wilja wederlägga detsamma, är lika omöjligt som att krypa genom ett nålsöga. Låt derföre sqwallret hafwa sin tid, och säg som en wiss person för icke länge sedan yttrade: "Det gör detsamma hwad folk säger om en, blott man är omtalad — det bewisar alltid att man är wärd att tala om."

— I den åsigten kan jag ej instämma. För hwad som säges om en menniska, det må nu wara ondt eller godt, skall wäl finnas något skäl, i annat fall bör det föraktas såsom af elakheten eller tanklösheten hopspunnet.

— Rätt, alldeles rätt! Men då menniskorna nu äro sådana att da icke tänka innan de tala, får man hålla till godo med hwad som säges, synnerligast då det är gamla kärringars förgiftade tungor, som föra ordet. Det enda man kan göra dem, är, att, som Jovial säger, "göra en wisa om dem;" och dertill skulle jag råda dig, om du har något qwar af din poetiska ådra.

— Nej, jag ämnar hwarken "göra wisor" om dem eller något annat.... Hwad jag tänker göra, är att endast realisera det lilla jag eger och derefter begifwa mig till Amerika, detta praktiska land, der hwar och en som will och kan arbeta, säkerligen bör kunna taga sig fram.

— Är det ditt fasta beslut, will jag ingalunda afråda dig. Jag twertom önskar dig all möjlig lycka, och hoppas att du snart återkommer såsom en mäkta rik man; ty icke ämnar du wäl för alltid öfwergifwa ditt fädernesland.

En månad efter ofwannämnde dag, war hr Swensson på wäg till Amerika.

Icke mera än twå år efter hr Swenssons afresa från Swerige hölls i ett af den lilla stadens "kafferep" följande samtal:

— Nå, Johanna lilla!... Hwad nytt?.. Du har wäl i dag warit ute på wisiter?... Berätta oss något nytt?

LikSom den i sitt anletes swett trälande dagakarlen längtar efter aftonen, för att få upphwila sina uttröttade lemmar, likSom den förtorkade tungan längtar efter en dryck watten, längta dessa älskwärda gummor, att få höra nyheter, och nyheter kunna de sjelfwe skapa, om det icke finnes några i werkligheten.

— Joho, föta Stina lilla! Nu tror jag mig kunna berätta en riktigt färsk nyhet.... Jag kommer precist just nu från löjtnantskan Uhrenthal, och der fick jag weta, att den der Swensson..... Herrskapet kommer wäl ihåg Swensson, som war här i staden för ett par år sedan, och som icke kunde taga sig fram derföre att han på sednare tiden började rumla så förskräckligt.... han som sedan reste till Amerika....

— Ja föta du, wisst komma wi ihåg honom.... Åh, Herre Gud! har han dött i gula febern?... Eller kanske blifwit uppbränd på en ångwagn?... Eller drunknat?... Eller blifwit mördad af de stygga wildarne?..

— Nej, mitt herrskap, intet af allt detta.. Herr Swensson är här, här i staden, och, hwad tycker ni wäl, han skall wara alldeles omätligt rik, och...

— Omätligt rik!... Ack, den hygglige hr Swensson.... Jo-jo, jag sade alltid, att det skulle blifwa en bra karl af honom.

— Ja, alltid war han treflig i sällskap..

— Aldrig en sådan swirare, som de andra ungkarlarne....

— Alltid artig....

— Alldrig högfärdig....

— Ständigt uppmärksam....

— Men, mitt herrskap, nu är hr Swensson gift.

— Gift?... Herre Gud! och med hwem?... Kanske med en rik plantage-egares dotter?... Eller kanske med en Amerikansk hertiginna?... Eller med en engelsk mylady?.... Eller kanske med en negrinna?...

— Ack, nej, mitt herrskap! Herr Swensson är gift med... ja, föreställ er bara.... med Wilhelmina, Mina, hon, som reste dit ut ett par månader före honom.

— Åh, min Gud!... Och de äro rika....

— Ja, man påstår att han är egare af ett par millioner dollars.

— Ett par millioner dollars!... Ack, den föta Mina....

— Jag sade alltid att det war den wackraste flickan i hela staden.

— Och så god och beskedlig sedan.

— Ett så nobetl sätt....

— Så anspråkslös....

— Ja, hon och jag woro alltid så goda wänner.... Jag måste skynda mig och göra en wisit hos henne.

— Och jag med.

— Och jag med.

— Och jag med.

Och de älskwärda gummorna störtade alla på dörren. — — —

Wår hjelte war werkligen återkommen till fädernesslandet. Han hade gjort god lycka i Amerika; förtjent sig ett icke obetydligt kapital och gift sig med en werkligen skön flicka från samma stad i Swerge som han.

Handelsnotiser.

Götheborg den 13 Augusti. Penningetillgången är mycket ymnig. Exporten fortgår jemnt, men på fraktsökande fartyg är fortfarande brist. Af spannmål gäller Hwete 27 a 28 rdr för bästa wara, 14 lisp. Råg 20 a 21 rdr, 2-rad. Korn 14: 32 och Hafre 8: 24 allt Rgs. Brämwin har ytterligare fallit till 1: 6 kannan, och tros den utomordentligt lofwande potatisgrödan starkt inwerka på priset. Hafregrödan i Bohns län synes wackrare i år än i fjol. Sill gäller 18: 24 och 18: 36 och Salt 7 rdr. Tillförseln af fiskwaror har i Larsmesso marknad warit god.

Råd till fruar, som utställa sina döttrar på exposition.

(Mel.: I unga tärnor, lifliga och sköna ꝛc.)

Hwad det är swårt för många stackars mammor!
(Jag will ej heta mamma — det är slut) —
När de derhemma ha små gömda flammor,
Hur lätt kan ej en wådeld bryta ut!
Ack, gossen smyger sig i jungfru-buren
Och flickan smyger sig derur jemwäl;
Ty menniskan hon är dock af naturen,
Med all sin frihet blott en — köttets träl.

När ungdom till hwarannan fått godt öga.
Sin kärlek kan man icke rå uppå!
Betyda lås och bom så ytterst föga
Och konvenansens murar sprängas då;
Man dristar sig till utfall midt i natten
Misslyckas detta retirerar man.
Ös öfwer hjertats bränder hafwets watten,
De skola dock ej slockna — nej, minsann!

Men, fruar, om I önsken trygge bliswa,
Hwarhelst I bon, i koja eller slott!
Ett råd mot faran kan jag eder giswa:
Mät mannens wärde ej på guldwigt blott!
Ty guldet skall ej ewigt werlden styra,
Ej qwinnans hjerta böjer sig som wax.
När edra döttrar utaf kärlek yra,
Begagnen detta motgift: "Gift dem strax!"

Inbjudning.

Kongl. Wermländska Hushållnings-Sällskapet har beslutit att under marknaden här i staden, nästkommande 11 Oktober, föranstalta en Exposition af Trädgårdsalster och får af denna anledning inbjuda alla wänner och idkare af Trädgårdskonsten inom Provinsen att derutinnan deltaga, genom insändande af dylika alster. De bidrag, som skola exponeras och hwilka böra bestå af utmärktare Jord-, Träd- eller Busk-frukter, Köks-Trädgårdswäxter och äfwen odlade Blomster, skola wara försedde med wärtens, odlarens och ställets namn, samt inlemnas senast den 10 Oktober d. å. hos Kongl. Sällskapets Sekreterare, Bergmästaren von Schéele, som bor hos Garfwaren Wendt härstädes, och skall dagen för sjelfwa Expositionen i Tidningarne närmare uppgifwas. Carlstad den 19 Juli 1853.

På Kangl. Hushållnings-Sällskapets wägnar:
H. F. Oldewig.
Franz von Schéele.

Kungörelse.

Wälfrejdade sökande till twenne ledigwarande mätarebeställningar här i staden hafwa att sig anmäla inför Magistraten sist inom denna månads utgång, och meddelas den förändring i lönewilkoren, att mätare-arfwodet, hwilket förut utgjort 4 runstycken, hädanefter utgår med 6 runstycken för hwarje tunna, som uppmätes.

Carlstads Rådhus den 1 Augusti 1853.

Till följe af Kongl. Wermländska Hushållnings-Sällskapets derom fattade beslut komma Täflingsplöjningar att anställas Lördagen den 3 September detta år å Stöpafors Bruk i Sunne socken och Fredagen den 9 samma månad å Silbodahls Prestgård; hörandes, till följe af de för Täflingsplöjningarne inom Länet fastställde Ordningsreglor, de täflande, försedde med plogar och dragare, infinna sig på nämnde ställen kl. 7 f. m. sagde dagar och derefter ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som wid tillfället meddelas. De, som önska att förewisa utmärktare kreatur eller åkerbruksredskap, böra inställa sig sist kl. 9 f. m. och anmäla sig hos Länets Agronom, Hr Kollander.

Under plöjningsarbetet ega de närwarande att öfwerlägga uti ämnen, rörande landtbruket och andra den omkringliggande ortens angelägenheter.

Wördige Presterskapet och ortens öfrige ståndspersoner anmodas att å föremålet för ofwannämnde sammanträden särskildt fästa allmogens uppmärksamhet. Filipstad den 2 Augusti 1853.

Enligt Kongl. Hushållnings-Sällskapets föreskrift.
Franz von Schéele.

Borgenärers' sammanträden.

Som, wid sammanträdet med Krono-Länsman Isac Bergs Borgenärer den 5:te i denna månad, något beslut icke kunde, af mellankomne anledningar, fattas, i fråga om den Skiffer och Golfsten, som Herr Großhandlaren Tranchell i Göteborg innehar; så warder bemälde Bergs Herrar Borgenärer härigenom kallade till nytt sammanträde å Frimurarelogen härstädes, Onsdagen den 14 nästkommande September klockan 10 f. m., för att öfwerlägga och besluta om följande massans angelägenheter:

1:mo. Hwad åtgärder, som skola widtagas för att få dispenera massans andel uti den Skiffer och Golfsten, som Herr Großhandlaren Tranchell innehar till säkerhet för deß fordran;

2:do. Huruwida Borgenärerne, efter tagen del af den widräkning, som af dertill utsedde personer, deßförinnan skall hållas, emellan massan och Handlanden J. F. Ödmann, wilja godkänna den såsom grund för uppgörelsen emellan honom och massan af deras gemensamma affärer uti Skifferbergen och den brutna Skiffern;

3:tio. Bestämma de wilkor som böra iakttagas wid försäljningen af massans fasta egendomar;

4:o. Öfwerenskomma med undertecknade om deras Godemäns arfwode.

Och erinras frånwarande borgenärer om konkurslagens föreskrift derutinnan att de få åtnöjas med de närwarandes beslut.

Carlstad den 16 Augusti 1853.
A. Waldenström. E. O. Palm.

Auktioner.

På begäran af Syßlomannen uti Hattmakaremästaren J. Sundbergs konkurs, kommer genom offentlig auktion som förrättas å härwarande auktionskammare Lördagen den 24 nästkommande September klockan 12 på dagen, att till försäljning utbjudas: konkursmassans egande fastighet Gården och 1-8:dels Tomten N:ro 91, belägen wid södra kyrkogatan här i staden, med tillträdesrätt den 1 nästkommande Oktober. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionstillfället, och närmare upplysning om egendomens beskaffenhet meddelas före auktionen af Syßlomannen i konkursen Handlanden Herr Fr. Leopold Nygren. Carlstads Auktionskammare den 16 Aug. 1853.
Adolf F. Rygren.

Entreprenadauktion.

Fredagen den 2:dre nästkommande September kl. 12 på dagen kommer inför Drätselkammaren å Rådhuset härstädes offentlig Entreprenad-auktion att anställas, i ändamål att till den minstbjudande upplåta leswerering af tjenlig sand och sten under påföljande winter, för stora Torgets omsättning år 1854; åtgående enligt uppgjordt förslag af sand cirka 1,755 och sten dito 820 kubikalnar. Warandes tid och ställe, för början och fortgången af lefweransen, hwarföre antaglig borgen bör ställas, bestämd till strax efter Carlstads wintermarknads slut å platser som bliswa anwisade å stora torget, hwarom allt såwäl som wilkoren i öfrigt wid sjelfwa auktionstillfället före förrättningen widare skall tillkännagifwas.

Carlstad den 5 Augusti 1853.
Drätselkammaren.

Genom auktion, som förrättas inför Wermlands Regementes Beklädnads-Direktion å Lands-Kontoret i Carlstad, Måndagen den 26 September kl. 11 f. m. kommer för nämnde Regementes behof att upphandlas, 800 par Läderskor enligt fastställd modell; hwilket härmed till Spekulanters underrättelse warder kungjordt, jemte tillkännagifwande, att waran, omkostnadsfritt för Direktionen, skall levereras i Regementets förråd å Troßnäs fält, 50 par skor inom den 1 November detta år, och återstoden 750 par, före den 16 Januari 1854, wid det answar för bristande eller kassabel leverance som Kongl. Reglementet angående Krono-auktioner, den 20 December 1825 bestämmer; kunnande förseglade anbud före auktionen till Beklädnads-Direktionen under adreß: Carlstad insändas. Carlstad den 23 Juli 1853.
Beklädnads-Direktionen.

Till Salu.

Å härwarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

Godt saltadt Kött i tunnor, försäljes i kommission af A. T. BRATTBERG.

1:a Norrköpings Hwetemjöl,
Holländsk Sill i kaggar,
Cabeljo, utmärkt hwit och wacker,
Höganäs Stenkärl af de flesta brukliga sorter, m. m., hos
J. A. ÅKERSTRÖM.

Godt Korn & Blandkornsmalt hos
J. A. ÅKERSTRÖM.

REVERSALER
på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såwäl i Provincial-Banken härstädes, som äfwen i Banko-Diskonten, äfwensom ***Prest-Attester,*** å härwarande Boktryckeri.

TOMMA KÄRL,
större och mindre, såwäl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Brandförsäkrade gården här i staden och $\frac{5}{8}$ tomten N:ro 197, innehållande 6 rum och kök jemte uthus och en mindre källare äro till salu och kan priset äfwensom wilkoren uppgöras med egaren Em. C. Sjöberg.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

En Kålgård af $8\frac{1}{4}$ kappland, belägen i södra wiken är till salu och kan priset uppgöras med dess egare
Em. C. Sjöberg.

Ett större parti Marknadsstånd äro till salu och uppgöres priset med
Em. C. Sjöberg.

Stockholms Stöp- och Form-Ljus
hos A. H. Falkengren.

Stearin-Ljus,
Godt Öhl, hos C. E. Holmberg.

Kautschuk-Galocher,
såwäl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar
Nylands Utsädes-Råg,
af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af
Fr. Leopold Nygren.

Östgötha Grädd-Ost,
från Gräfstens egendom, hos
Fr. Leopold Nygren.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk, äfven finnes svart och hwitt Hårvax hos
C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

Godt Bäyerskt Öhl hos
WALLENIUS & EVERS.

Af Höganäs Lerkärl finnas hos undertecknade att tillgå nu och framgent större och mindre Mjölkbunkar, Syltburkar från 1-4:ts kannas till 4 kannors rymd, Krus med och utan pip, Krukor, af flera storlekar, m. m.
WALLENIUS & EVERS.

Diwerse.

För upprättande af bouppteckning efter afl. v. Pastor J. J. Holmberg anmodas enhwar, som med honom har oafslutade affärer, att sådant med snaraste uppgifwa till undertecknad. Önskligt wore ock att de som af honom lånt böcker, detsamma anmälde. Carlstad i Aug. 1853.
C. E. Holmberg.

Såwida ett tillräckligt antal elever anmäla sig, ämnar undertecknad öppna en Dansskola i slutet af innewarande månad. Anteckningslista finnes att tillgå hos Handlanden Falkengren. Anna Sippelius.

Under sistlidne Permesso marknad i Carlstad, blef tillwaratagit å B. H. Bratts gård, ett paket innehållande bomullstyg, hwilket mot intimationskostnaden kan återfås hos B. H. Bratt & C:o.

Uti undert. stånd å stora torget under sist förflutne Pehrmeß marknad, har någon, wid ett tillfälle då ett Positiv lät höra sig, i förtjusningen häröfwer sprungit sin wäg och glömt efter sig en bundt garn, som på beskrifning kan återfås.
J. P. Strömberg,
Hattmakare.

De, som önska blifva antagna till sjukwaktare och sköterskor, i den händelse farsoten Kolera hemsöker samhället, böra ju förr desto heldre anmäla sig hos undertecknad.

Carlstad den 19 Augusti 1853.
L. F. MELLQUIST.

På undertecknads
BOKTRYCKERI
emottagas
beställningar
af: wanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qwittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såwäl i swart, som Silfwer-, Bronz och wanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.
O. Cronquist.

N:ro 9 af denna tidning utgifwes Lördagen den 27 Augusti.

Carlstad. O. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 9. **Lördagen den 27 Augusti** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 *№* 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
14-de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Vigde:

Vice Häradshöfdingen Herr *M. Florman* och Mademoiselle *Aurora E. C. Larsson* i Carlstad den 26 Augusti 1853.

Kopparslare-Mästaren *J. P. Dahlgren* och Demoiselle *A. C. Hedbäck* i Carlstad den 23 Augusti 1853.

Löjtnanten vid Kongl. Hallands Infanteribataljon Herr *Adam Afze Afzelius* och Fröken *Augusta Mathilda Lilljehöök* på Sjönnebohl den 27 Augusti 1853.

Handlanden *D. Nilson* och Demoiselle *Elisabeth Fryklind* på Smebyn i Kihla socken den 26 Augusti 1853.

Carlstad.

Andra Årswäxt-berättelsen från detta län, afgifwen den 16 dennes, har följande lydelse:

Sedan förra berättelsen sändes har tillräckligt regn fallit och en i öfrigt tjenlig wäderlek förbättrat den wärande grödan, utom på åtskilliga ställen, serdeles i södra delen af Näs härad, der den å skarp lera genom den föregående starka torkan tagit ohjelplig skada. Af de serskilda sädesslagen synes i allmänhet:

Hwete och Råg, som redan äro till större delen inbergade, lemna nära medelmåttig afkastning;

Wårsäden, bestående af Korn, Blandsäd och Hafra, hwaraf den sistnämnde utgör ortens hufwudsäde, lofwar en skörd snarare öfver än under medelmåttan, och Potatisen har ett wackert utseende till att gifwa en god skörd, derest icke wäxtligheten hädanefter skulle hindras eller skadas. Några tecken till den såkallade torrötan hafwa dock icke wisat sig;

Höskörden har deremot, på sätt den förra berättelsen omförmält, warit allmänt swag, och gränsande till misswäxt. Ehuru en rikare tillgång på wårsädshalm, än man förut haft skäl att wänta, numera är att påräkna, återstå likwäl stora bekymmer för kreaturens framfödande under wintern.

= Kongungens Befhde har utfärdat föreskrift till wederbörande sundhetsnämnder om inrättande af sjukhus på kronans bekostnad för intagande af i kolera insjuknadt sjöfolk på följande ställen inom länet: Carlstad både wid Kanikenäset och Skoghall, Christinehamn, Norselfwen, Byelfwen och Arwika.

= I Södersysslet waldes d. 22 dennes till riksdagsmän i bondeståndet, för Gilbergs och Näs härader förre vice talmannen P. Eriksson i Nysäter enhälligt med 4 rdr bko i dagtraktamente och för Nordmarks härad förre riksdagsmannen A. Kylander, jemwäl enhälligt, med 32 sk. bko af helt hemman i månaden. För Jössc och Fryksdahls härader har förre riksdagsmannen Olof Andersson i Ränkesed blifwit ombud wid riksdagen. Till riksdagsman för Kihls och Grums härader samt Carlstads Tingslag förre riksdagsm. Jonas Christoffersson i Klaxås. För bruksdistriktet: förre riksdagsmannen brukspatron A. Berger.

I Christinehamn har Borgmästaren Wahlund enhälligt blifwit utsedd till Riksdagsman.

= Den nya kyrkogårdens högtidliga inwigning försiggick förl. Söndag under temligen gynnsam wäderlek och war bewistad af ett betydligt antal åhörare. H. H. Biskopen officierade sjelf derwid.

= Från Amål skrifwes rörande der träffade anstalter till kolerans motande:

"Föregående nummer af wårt blad hade knappt hunnit utdelas förr än Götheborgsposten sednare på aftonen medförde den obehagliga underrättelsen att koleran der utbrutit, och då ångf. Arwika tidigt påföljande morgon inkom i hamnen förde den swart flagg, till följe hwaraf befälhafwaren icke tillät lossning af fraktgods eller landsättning af passagerare förr än wederbörande myndigheter i staden blifwit tillsporde och dertill lemnat samtycke. Sundhetsnämnden har nemligen beslutat att icke widtaga spärrningsåtgärder, dels i anseende till swårigheten att fullkomligt afstänga trafiken, serdeles från sjösidan, och de betungande kostnader detta försök skulle för samhället medföra, dels emedan flertalet af nämndens ledamöter woro trogne anhängare af den miasmatiska åsigten och således öfwertygade om ändamålslösheten af all afspärrning. Såsom försigtighetsmått skulle dock jemte förr omnämnde föreskrifter om renlighet, iakttagas, att ankommande fartyg icke finge lägga till wid bryggor eller kajer förr än utrönt blifwit om det wore friskt ombord; i motsatt fall skulle fartygen anwisas ankringsplats i norra wiken och läkarebiträde ofördröjligen lemnas. En annan åtgärd, wärd att bibehållas såsom af synnerlig lämplighet äfwen för framtiden, består deri, att polisen skulle förstärkas och anbefallas noggrann uppsigt öfwer att kringstrykande fremmande personer icke finge gå omkring i husen för att bettla utan i stället genast affärdas till. arbetshuset, der de förplägades med ett mål mat och sedan aflägsnas ur staden.

Ehuru sundhetsnämndens beslut att anwända elementarskolhuset till sjukhus hade skrifwelse afgått till wörd. domkapitlet i Carlstad med tillkännagifwande härom, hwarpå domkapitlet aflåtit det swar att det för sin del icke kunde till ett sådant beslut lemna bifall, på grund deraf, att en dylik anhållan af staden Carlstad år 1834 rörande derwarande gymnasibyggnad, blifwit af Kongl. Maj:t afslagen. Häröfwer woro stadens innewånare d. 22 d:s ånyo kallade för att sig yttra, då frågan afgjordes så, att sundhetsnämndens beslut widhölls utan afseende på domkapitlets utlåtande, helst ingen annan af stadens allmänna byggnader till nämde wigtiga ändamål kunde anordnas, dock skulle ersättning lemnas åt skolans lärare för de rum i öfra wåningen hwilka äro dem till bostäder anslagne, ehuru de för närwarande icke bebos, samt lokal för underwisningen upplåtas i rådhuset.

= Sundhetsnämnden härstädes har med stöd af 47 § i K. Kungörelsen om hwad i afseende till farsoten kolera iakttagas bör, d. 12 Nov. 1831, stadgat ett wite af 16 rdr 32 sk. bko, hwartill den eller de af stadens innewånare göra sig förfallne, hwilka på ett eller annat sätt söka hindra nämnden i dess werkningskrets, föra den bakom ljuset med osanna uppgifter eller fördölja sådane upplysningar som de weta måste wara för nämnden af wigt att känna för sitt uppdrags ändamålsenliga uppfyllande. För öfrigt håller nämnden täta öfwerläggningar och tillser att stadens spärrning strängt widmakthålles. Ehuru wi för wår del af många anledningar alldeles förkasta spärrningssystemet, så att wi icke wille medgifwa någon ort att spärra sig mot annan smittad ort inom riket, sedan en smittosam farsot en gång dit inkommit; så kunna wi å andra sidan icke annat än, då pluralitetens åsigter äro motsatta, instämma deruti att spärrningen göres så allwarsam som möjligt är.

= Ångfartyget Wermland har redan hunnit undergå reparation efter sin sammanstötning med Westergöthland och har anländt hit.

— Om den af Fogelberg modellerade och i München gjutna bildstod till häst af Konung Carl 14:de Johan yttrar en bref-skrifware i Sw. Tidn.: "Kungen bär marskalksuniform, i högra handen håller han kommandostafwen, i den wenstra tyglarne. Han kommenderar sin armee, hwilket blicken och den utsträckta högra armen utwisar. Porträttet är, efter hwad jag kan erinra mig, lyckadt, men ungdomligt. Gestalten skön och kraftfull. Dock, det skönaste af allt är hästen, herrligt och sannt modellerad efter naturen; hwarje åder, hwarje sena ser man så tydligt och dock icke hårdt under den fina huden. Statyen, som är 20 fot hög, 18 fot lång, har en skön proportion."

— Dagens södra post meddelar angående koleran i Götheborg, att hon derstädes ännu far ganska beskedligt fram, och att icke mer än ett sjukdomsfall inträffat i sjelfwa staden. Till den 25 kl. 9 f. m. hade tillsammans insjuknat 86 och aflidit 36. I Carlskrona rasar sjukdomen med häftighet; men efter bref från hufwudstaden fortfar den ännu der att wara lindrig.

Den orientaliska frågan synes werkligen, twertemot förmodan, nalkas en fredlig lösning. Både Ryssland och Porten hafwa antagit bemedlingsförslaget.

Stockholm.

Hela den Kongl. familjen, äfwen H. K. H. Kronprinsen, äro nu flyttade till Tullgarn, hwareft de möjligen komma att förbliswa under kolerafarsoten i hufwudstaden: men H. M. Konungen gör flere gånger i weckan resor till staden för konseljerna. Wid ett af dessa besök tog H. M. i ögnasigte några af de nyinredda kolerasjukhusen. Först den 19 om aftonen blef hufwudstaden officielt förklarad för smittad, efter en stor läkarekonklav. Sjukdomen har dock redan att sprida sig temligen raskt kring staden. Polisunderfökningar hafwa otwetydigt wisat att sjukdomen inkommit från Lübeck med ångfartyget Swithiod, hwilket derifrån afgått med rent sundhetspass af swenska konsuln Nölting. Regeringen har ansett detta Nöltings beteende så illa, att den genast affatt honom, hwarförutan den anbefallt justitiekanslersembetet att tillse derest icke skäl förefinnas att sätta hela Kommersekollegium under aktion. De kadetter på Carlberg hwilkas målsmän så önska, få resa hem. För öfrigt beskrifwas i alla Stockholmsbladen samtliga koleraanstalterna wara så förträffligt ordnade, att man hoppas sjukdomens öfwergång utan alltför stora olyckor. Det wärsta lärer wara, att man befarar brist på lifsmedel till följe af den inställda ångbåtsfarten på hufwudstaden och landtbefolkningens fruktan att begifwa sig in med sina waror. Karantänerna wid Furusund och Djurhamn hafwa blifwit upphäfda, och de många fartygen derifrån hafwa nu fritt fått inlöpa, efter werkställd rening af dem som haft kolerasjuka ombord. — Riksgäldskontorets hufwudbok för år 1852 har nu utkommit och wisar en rätt fördelaktig ställning, eller en tillgång af 2,406,064 Rdr Bko utöfwer skulderna. — H. M. Konungen och H. K. H. Kronprinsen hafwa bewistat en elgjagt i Södermanland wid frih. Kantzows egendom Eriksberg och derwid skjutit hwar sin elg. — Swensk-Norska eskadern har tills widare gått till ankars en mil utanför Dalarö, der den afbidar närmare ordres. — Swenska bildhuggaren Molin har ankommit till hufwudstaden.

Swenske och Norske Generalkonsuln i London C. Tottie, som efter 30 års frånwaro från fäderneslandet, för närwarande gästar detsamma, war den 12 dennes inbjuden till en souper på Hasselbacken, föranstaltad af åtskillige Swenske deltagare i Londonerexpositionen och andra industriidkare, som besökt London, och nu önskade att på detta sätt få wisa sin tacksamhet för de utmärkta förtjenster om de fosterländska intressenas wärdande, hwilka hr

Tottie under en 50-årig embetsutöfning i Englands hufwudstad förwärfwat. — Den från Generalmajoren m. m. baron A. Lowisin till Swea Hofrätt inkomna stat upptager tillgångarne till 270,491 Rdr samt skulderna till 273,709 Rdr Bko. — Från Stockholm hafwa 30 emigranter afgått med skeppet "Maria Amalia" till NewYork. Fartyget skulle anlöpa Carlshamn, för att der ytterligare emottaga 150 passagerare. — Den såsom genialisk mekanikus bekante hr C. F. E. Gernant har förfärdigat ett tornur, som är beställdt från Norrköping och berömmes såsom ett mästerwerk, det der troligen mer än något annat förut befintligt tornur af Swensk tillwerkning förenar en snillrik enkelhet i ideerna med akuratess och fullkomlighet i utförandet.

Landsorten.

Från Norrköping skrifwes: Kolerans uppträdande på flera skiljda punkter af landet har gjort nödwändigt, att widtaga de försigtighetsmått, som twenne gånger förut wisat sig här i staden ändamålsenliga till farsotens utestängande, och af hwilka, strängt handhafda, wi äfwen nu torde få wänta ett gynnsamt resultat. Stadens tullar äro sålunda sperrade och karantänsplats för resande, som anlända till staden utan att wara försedda med wederbörligt sundhetspass, inrättad wid Himmelstadlund, äfwensom ombyte af skjutshästar för sådane resande, som endast hafwa för afsigt att passera genom staden, utan att der uppehålla sig, föranstaltadt att kunna göras utom stadens tullar. Åt sjösidan till har en mindre jakt med nödig besättning blifwit förlagd, som har att anhålla fartyg och tillse att sjöfarande, som ankomma från smittade eller för smitta misstänkte orter, icke må inlöpa i stadens hamn, utan föregående undersökning.

— Ångfartyget Raketen, som i Onsdags ankom med en mängd passagerare från Stockholm, ligger nu under karantän på Pampus, dit äfwen Kometen, som inställt sin resa till Westerwik och Kalmar, afgått, för att mottaga och ombord hysa en del af nämnde passagerare. Ångfartygen hafwa dessutom inställt sina resor.

— Ett rykte har härstädes några dagar warit gängse, att kolerafall skulle inträffat wid Mem. Detta rykte härrör troligtwis derifrån att ett par personer i grannskapet af berörde ställe ådragit sig en allwarsam förkylning. Söderköpings Tidning för den 16 dennes berättar derom följande: "Sistl. Tisdag ansattes hastigt af häftiga magplågor och kramp twenne arbetare å de till Mems gods hörande s. k. "Igelkärren". Genom skyndsam swettning (rådigt framkallad genom inpackning i kallwåta, urwridna lakan) blefwo plågorna, ehuru den ene af de sjuke war mållös, då hjelp tillkom, öfwerwunna, och begge äro de nu i det närmaste till helsan återställde."

— I anledning af Herr John Swartz i Norrköping dödliga frånfälle yttrar Norrköpings Tidn. för den 17 dennes:

"Det åligger oss i dag den smärtsamma pligten, att tillkännagifwa det dödliga frånfället af en man, kring hwars namn bilda sig till en oförwanskig gloria de rena strålarne af allt, hwad en sann medborgerlighet har herrligt af ädelhet och dygd. John Swartz — må det tillåtas att nedskrifwa detta namn enkelt ach oprydt — är icke mer! På sextiondetredje årsdagen af den, då han först uppslog sitt öga för ljuset, tillslöt han det igen, för att åter öppna det der, hwarest det aldrig mera skall slutas. Hwad han för detta samhälle — för hwilket han werkade under hela sin lefnad med den orubbliga wiljan, den rastlösa werksamheten, det lågande nitet, den upplysta tanken, den mogna erfarenheten hos en man, som helgade sin själs och sin kropps alla krafter till werkliggörande af de högsinnade ideer, genom hwilka han wille till anseende, lycka och stadigwarande wälgång höja den stad, der hans wagga stod och der nu hans graf bäddas — äro wi allt för swaga att skildra. Men icke allenast inom det samhälle, han närmast tillhörde, skall hans förlust djupt kännas. Prowinsen skall i honom framgent sakna den man, swår att ersätta, som så mången gång wid de allmänna rådslagen om dess bästa talade wisdomens och den mognade insigtens ord, wid rådslagens utförande lånade dem biträdet af sitt personliga deltagande på det honom egna energiska sättet, der målet aldrig lemnades ur sigte; och Fosterlandet, hwars högre intressen han alltid satte främst, äfwen om det gällde någon kär worden idee för den mindre kommunala kretsen, har i John Swartz förlorat en af sina bästa söner. Att wara en wärdig tolk för den bittra känslan af en sådan förlust, för en saknad så djup, som den, hwilken detta dödsbud wäcker, är en uppgift den wi måste lemna olöst."

— Från Linköping skrifwes: På kallelse af Borgmästare och Råd sammanträdde stadens innewånare å Rådhuset sistlidne Thorsdags (d. 18) e. m. kl. 5, då stadens spärrning mot Kolerafarsoten beslöts. Instruktionen för bewakningen af stadens tullar innehåller hufwudsakligast, att personer från smittad ort, som wilja qwarstanna i staden, skola undergå 10 dygns karantän wid Sandbäcken, eljest fortskaffas de utan uppehåll. Resande från andra orter få fritt tillträde.

— Ordföranden i Skaraborgs Läns Hushållningssällskap hr grefwe Adolf Hamilton på Blomberg har afrest till England, efter att hafwa emottagit uppdraget att der söka inleda den export af swenst boskap som landsh. Sandström föreslagit. Resan bekostas såsom wi förut nämnt af statswerket. — Från Upsala skrifwes att den elektriska telegrafen derstädes wunnit en utomordentlig popularitet, serdeles emedan genom den dagligen 2:ne gånger meddelas underrättelse om kolerans fortgång i hufwudstaden. — Landtbruksmötet i Lidköping slutades i går åtta dagar sedan. I mötet hade å byrån efter den 18 antecknat sig 583 deltagere, det största antal som hittills bewistat något allmänt landtbruksmöte i Swerige. De stora tidningarne redogöra för förhandlingarne och besluten, hwarföre wi icke kunna eller tro oss behöfwa i wårt lilla blad något derom orda. Nästa möte är utsatt att hållas uti Upsala under Juli månad 1855. — Från Örebro skrifwes att man derstädes ännu den 20 dennes icke hade widtagit några åtgärder till kolerans utestängande.

Utrikes.

Rysk-Turkiska twisten.

Man har wisserligen icke ännu officiel kännedom om Wienerförslagets innehåll, men den wanligtwis wäl underrättade tidningen Jour. des Debats innehåller derom några meddelanden af intresse. I grunden, säger nämnde tidning, skiljer sig detta förslag icke wäsendtligen från det, som furst Mentschikoff öfwerlemnat Reschid Pascha och hwilket war bifogadt Nesselrodes cirkulär af den 11 Juni. Furst Mentschikoffs sändning omnämnes dock deri ej. De begge suveränerna, genomträngda af en lika känsla af wälwilja och rättwisa emot grekiska befolkningen, hafwa kommit öfwerens. — . . . Porten garanterar för alltid grekernas skattefriheter och privilegier och de firmaner, som nyligen reglerat de heliga orternas angelägenhet. Dessa privilegier få icke antastas utan förutgående öfwerenskommelse med kejsaren af Ryssland, och i de hittills utfärdade firmanerna beträffande de heliga orterna får ingenting ändras utan kejsarnes af Ryssland och Frankrike bifall. — I noten (hwari Porten åtager sig dessa förbindelser och som den adresserar till ryska czaren) omnämnes hwarken de andra makternas mellankomst eller Donaufurstendömenas utrymmande. Furstarne af Moldau och Wallachiet hafwa icke hörsammat Portens befallning att lemna sina funktioner och afresa till Konstantinopel. Sannolikt hafwa de nödgats gifwa efter för Rysslands hotelser och löften. Från Constantinopel har ännu icke försports hwad Porten beslutat angående Wienerförslaget; men Ryssland ställer sig såsom det wore willigt att antaga detsamma. Emellertid har engelska ministeren högtidligen förklarat att den icke anser någon reglering af saken för tillfredsställande, som icke innefattar eller omedelbarligen leder till Donaufurstendömenas utrymmande. Men utom bekymret af den kritiska ställningen till Ryssland, har nu Porten fått sig nya widtutseende swårigheter på halsen. Österrikes beteende börjar nemligen ingifwa stora farhågor. Det är ingen hemlighet numera, att om Ryssland går öfwer Donau, Österrike genast låter besätta Bosnien och Hertzegovina, i hwilket afseende en armee står komplett rustad wid gränsen för att wid första wink kunna inrycka på turkiskt område. Widare har Rysslands intriger i Servien redan bragt sakerna der i landet derhän, att fursten synes färdig att abdikera och landet att gifwa sig under ryskt wälde. Porten har i hast dit afsändt en kommission med widsträckta fullmakter, och turkiska trupper göras i ordning att der inrycka. Sålunda hotadt från alla sidor, står Turkiet nästan redlöst genom sina usla finanser och sin ännu sämre kredit, och om det äfwen skulle lyckas diplomatien att denna gång afwända dödshugget, så synes dock Turkiska riket ohjelpligt närma sig stunden för sitt wäldes undergång i Europa; och de westra stormakterna skulle säkerligen ej heller lägga synnerliga hinder i wägen för denna lösning af frågan, så framt det wore möjligt att af dessa herrliga länder bilda en egen sjelfständig stat under kristet öfwerhufwud, att icke Ryssland genom de rika och wälbelägna länderna blefwe alltför öfwermäktigt; men på en ny stats uppkomst i dessa trakter lärer nog Ryssland aldrig gå in godwilligt. Slutet på wisan blir nog derföre, om icke just denna gång, likwäl något förr eller sednare, att Ryssland och Österrike dela sig emellan det Europeiska Turkiet och låta England bemäktiga sig Egypten samt Frankrike Tunis och Syrien med Palestina.

Koleran

I hufwudstaden woro till den 22 Aug. kl. 9 f. m. inalles anmälde 78 sjukdoms- och 31 dödsfall. Under dygnet 21—22 hade 22 insjuknat och 8 aflidit. I Götheborg till den 22 kl. 9 f. m. 56 insjuknade och 25 döde. Sjukdomen höll sig ännu ensamt i förstäderna. Wid Lilla Edet hade en skeppare ombord å fartyg aflidit. I Ystad woro till den 17 174 personer insjuknade och 97 döde. Här synes hon icke wisa sig serdeles swår. I Malmö har hon yppat sig i en annan del af staden än det först smittade huset, men man hyste ännu hopp att blifwa mästare öfwer sjukdomen innan den hann widare sprida sig. I Carlskrona uppträder deremot koleran mycket allwarsam. Sjuklistan upptager till den 19,583 sjukdoms- och 136 dödsfall. Äfwen i Norrige utbreder sig sjukdomen till flere ställen. I Christiania woro till den 19 anmälde 49 sjukdoms- och 28 dödsfall. Skrifwelse är nu utfärdad från regeringen till sundhetskollegierna att några karantänsinrättningar på statens bekostnad å floderna och insjöarne icke komma att inrättas widare än wid Sjötorp, hwarest fartyg som ämna sig upp i kanalen kunna få undergå karantän, äfwensom andra orter wid Wenern tillåtas att ditskicka de fartyg som de ej wilja tillåta att hos sig undergå karantän. Deremot har K. Maj:t anbefallt sundhetskollegium att genom wederbörande länsstyrelser låta å lämpliga ställen wid de största segellederna inom landet inrätta sjukhus, med bestämmelse att från passande fartyg och båtar till behandling emottaga kolerasjuke personer, och har K. Sundhetskollegium redan härom utfärdat skrifwelser, bland andra äfwen till Landsh.-Emb. i Carlstad.

Om Kolera.

Utdrag af bref från en såsom snille erkänd swensk läkare, hwilken måste tillerkännas stor kännedom om kolerasjukdomens natur och beskaffenhet, enär han redan år 1834 hade tillfälle studera denna sjukdom, och sedan både in- och utrikes fått fortsätta detta studium. — — — — — Ni slåss dernere om koleran — Spärra! se der mitt enda råd — ty sjukdomen är endast smittosam och uppkommer i wåra klimater aldrig genom epidemiska orsaker. Detta lärde jag 1834 i J., der jag war (jemte den nu döde E.) den ende, som såg sjukdomens början och utbredning. Allt som sedan har händt har styrkt mig i min tro.

Något hwarom jag ännu är ensam, är öfwertygelsen: 1:o att alla rökningar blott skada och äro alldeles utan nytta wid en så immateriel smitta som kolerans; 2:o att liken smitta strax efter dödsfallet, men ej sedan de blifwit kalla, hwarföre de twära begrafningarne göra saken ännu wärre. Strax efter döden fortfar ännu den elektriska nerwprocess, som utgör sjukdomens wäsende och som hos andra uppwäcker en likartad nerwprocess, alldeles som då en laddad elektricitet werkar på wissa djur, som bli sjuka, då laddningsprocessen börjar, och fortsätter sjukdomen, fastän de ej äro i beröring med machinen. Kom ihåg detta för framtiden, som, jag är

[27 Augusti 1853]

säker derpå, får samma åsigt — helt enkelt derföre att den är den enklaste och den som förlikar alla sjukdomens yttringar.

Hwad liken angå, så böra de läggas upp på ett bord för att kallna; men ej begrafwas förr än efter 24 timmar. Man begrafwer då ej skendöda och smittar ej heller någon.

Öfwer Petitionen mot näringsfriheten innehåller sista häftet af Crusenstolpes bref om "Ställningar och Förhållanden" följande tänkwärda och sanna, ehuru wisserligen något bittert utsagda, omdöme:

"Den underdåniga petition, som ett betydligt antal af Stockholms haadtwerkare nyligen ingifwit till civil-expeditionen, och som Folkets Röst promulgerat under den träffande rubriken: "Attantatet mot näringsfriheten," är dock, som man bör förmoda, mera betecknande än werksam. Det wisar, huru litet regimen satt sig i respekt hos nationen, huru wacklande i åsigter och swag för påkänningar, man anser regeringen wara, då man dristar misstänka henne för inkoseqwensen, att kunna förmås kasta öfwer bord ett system, som hon omfattat, efter mogen öfwerläggning, samt ofta förnyade framställningar af nationalrepresentationen och länge uttryckt önskan af allmänna tänkesättet. Häraf synes huru ömtålig frihetens planta är, då små enskilda intressen nu ligga beständigt i försåt att rycka upp henne med rötterna, så snart något reaktionärt windkast gynnar försöket.

"Otwifwelaktigt behöfwa 1846 års näringsförfattningar revision, men i utwidgande, icke tillsnörpande rigtning. De woro första steget på en ny bana, från twång till frihet. Statsklokheten fordrade att beträda den småningom och warsamt; men hwarken borde eller kunde den taga steget fullt ut. Det war ett försök, som gjordes; man måste trefwa sig fram och wänja folket att wandra utan ledband. I mån som denna wana hunnit spridas och rotfästa sig, kan man wåga gå något raskare till wäga. Tiden nalkas, då detta kan och bör ske. Lämpligast hade törhända warit att afbida ett jemnt årtionde från det nya systemets införande, innan man gick widare; men då skråmänen sjelfwe nu tagit initativet till jemkning i de ordningar för idkande af handel, fabrik och handtwerk, som K. Maj:t utfärdat förenämnde år, synes oss regeringen böra begagna detsamma, till ändamålsenlig revision, fastän i motsatt syftning till petitionärernes önskningar!

"Dessa äro förestafwade af ett blindt, ensidigt, trångbröstadt och oförståndigt intresse, ur stånd att uppfatta sina egna sanna fördelar och utan känsla för öfriga medborgares. Nu, då den upplystare och derföre, som wi icke utan anledning hoppas, största delen af fabrikanterne sjelfwe inse förbudssystemets olämplighet, kraftlöshet, förderflighet, och äro benägna att afstå det twångsskydd, som hittills utgjort deras werksamhets sköld: nu, då tankarne mer och mer rigtas åt utwägar, att, genom tullfrihet å lifsförnödenheter och råämnen, sätta arbetare och tillwerkare af alla klasser i tillfälle att lefwa och drifwa sina yrken för godt köp: nu, då hela Sweriges bemödande åsyfta, att från national-representationen utesluta prerogativer och privilegier; — nu framträda dessa petitionärer lika oblygt som enfaldigt inför thronen att förfäkta "borgerskapets gamla privilegier!"

"En annan sak är att för handtwerkarne minska de allmänna bördorna, i samma mån som deras uteslutande rättigheter förswinna. Detta är både billigt och klokt, äfwensom att de, som ingå i tillgodonjutande af dessa rättigheter, tillika underkasta sig skyldigheten, att i lämplig proportion deltaga i utgörandet af onera, hwilka äro häftade wid den borgerliga näringen, och hwarmed det wore en himmelsskriande orättwisa att längre betunga dem, sedan de "sekelgamla privilegierna" wandrat all werldens wäg.

"Och ett elände sådant, som petionärernes manifest, skickas nu kring städerna såsom ett program för den instundande riksdagen, i mening att bli ett slags edsformulär, hwilket borgareståndets riksdagsmän skola förpligta sig att bekänna och förfäkta! Lyckligtwis ha den beryktade skriftens korttänkta författare äfwen i denna beräkning endast ådagalagt med huru klent förstånd de blifwit begåfwade, eller kanske egentligare uttryckt: huru inbitna, förstockade skråfördomar alldeles försoffat dem och beröfwat dem bruket af både eftertanka och ända till det af deras lekamliga ögon. Wi säga "lyckligtwis;" ty det är ej handtwerkarne utan de handlande, som i flertalet af städerna tillsätta riksdagsmän, och de handlande weta ganska wäl hwad tiden är liden, och att det ej numera går an att framkomma med anspråk, som smaka af 1500-talet, eller att städerna skola fortfarande utgöra inrättningar, priviligierade att lefwa på landets bekostnad.

"Att hufwudstadens handtwerkskorps, af hwilka dock en hel hop upplysning och sann industriel anda borde kunna wäntas, icke blyges att föra dylika anspråk till torgs, är werkligen ett högst bedröfligt bewis på huru mycken inre råhet, huru mycket rotfästadt barbari här ännu råder hos personer, hwilka likwäl i det yttre skrytsamt prunka med en lånad masque af bildning, och som genom klärd och prål i ton och lefnadssätt, så långt tillgångarne medgifwa, wisserligen icke wilja stå efter någon annan klass i samhället."

I en Korrespondensartikel i Swenska Tidningen, daterad Paris den 6 d:s, läses:

"Man har mycket talat om en missnöjd stämning, som skulle wara rådande inom armeen, och som i synnerhet skall hafwa röjt sig bland trupperna i lägret wid Satori, med anledning af tejsarens, i armeens tycke, allt för fredliga politik i den orientaliska frågan; och rykten om meningsyttringar i denna anda, det ena icke likt det andra, hafwa warit i omlopp. Jag tror mig kunna försäkra er, att dessa rykten sakna all grund, och att de, efter all sannolikhet, endast äro uppdiktade af krigspartiet, för att söka skrämma kejsaren, hwars lifliga önskan att stå wäl hos armeen icke är någon hemligher, till ett kraftigare uppträdande mot Ryslands fordringar. Regeringen har emellertid alltför öppna ögon, för att ett så grost försök att föra henne bakom ljuset skulle kunna lyckas. Ett annat rykte, som torde förtjena lika liten uppmärksamhet, men som emellertid wunnit en wiss stadga, är, att kejsaren skall hafwa beslutat att, så snart den sista förhoppningen att med heder kunna bibehålla freden förswunnit, göra en klar framställning af sakernas skick och låta folket sjelft yttra sig för krig eller fred, samt obetingadt underkasta sig dess utslag.

Man talar om att drottning Victoria skall hafwa inbjudit kejsaren och kejsarinnan till ett personligt möte med sig på ön Whigt."

"De i landsorterna pågående walen till medlemmar i generalråden utfalla öfwerallt till regeringens fördel, som i några orter uppställt legitimistiska storheter till sina kandidater. Föröfrigt omfattas dessa wal med så litet intresse, att man flerestädes haft swårt att sammanbringa det för walets giltighet nödwändiga antal wälmän."

"Ludwig Philips enkedrottning, Marie Amelie, säges i dessa dagar ämna resa till Sevilla, för att tillbringa någon tid hos sina barn, hertigen och hertiginnan af Montpensier."

"Jag will sluta mitt bref med upprepandet af följande fredsbön, som man för ett par dagar sedan läste i en — börsberättelse: "Afwänden krigets gissel och återskänken oss fredens och trygghetens wälsignelser; — hören wåra böner, J, de tre mäktigaste helgon (Saints), som menskligheten i denna stund anropar, Saint-Petersborg, Saint-James och Saint-Cloud!"

Litteratur.

Universal-lexikon för köpmän, fabrikanter, konsuler och alla, som stå i närmare beröring med handeln. Under denna titel hafwa i bokhandeln trenne häften utkommit af ett utaf behofwet högeligen påkalladt arbete, omfattande handelsgeografi och statistik, in- och utländska handelsassurancer, handels- och wexellagar, tullbestämmelser och tulltaxor, in- och utförsel af produkter och fabrikater till och från Swerige, reduktion af utländska mynt, mått och wigter till motswarande swensk valör, teknologi, landtbruk, fysik och kemi, så wida de röra handeln i allmänhet och swenska handeln isynnerhet m. m., utarbetad af J. Åstrand, lärare wid realgymnasium i Göteborg. Werket utkommer i omkring 20 häften, ett i hwarje månad a 32 sk. banko hwardera.

Herr Ridderstad, den berömde Romanförfattaren, har till allmänheten utfärdat följande högst egna adress:

Till Allmänheten.

Om förf. till Swarta Handen, Drabanten, Fursten, Stockholms Mysterier, Far och Son m. fl. arbeten erhållit något bifall, ej mindre inom fäderneslandet, än äfwen från utrikes orter; så torde det ej heller wara obekant för någon att han alltid warit ett föremål för den inom Swerige mest spridda och af allmänheten företrädeswis gynnade tidningens, nemligen Aftonbladets, fiendtliga anfall, anfall af så mycken mera betydelse och wigt som de icke aftagit, utan tilltagit, till dess de slutligen nu (se Aft.-Bl. N:o 185) öfwergått till ett bemdöande att fullkomligt nedgöra.

"Att wara eller icke wara," yttrar Shakspeare, det är frågan. Men om denna fråga är af stor betydelse för hwarje menniska i allmänhet, är den det serskildt för hwarje författare. Han måste wara med något anseende, om ej med bifall, eller också, såwida hans förstånd icke är förblindadt, upphöra.

Skulle förf. till förestående arbeten icke ega den kallelse, som berättigar att syfta till en plats såsom litteratör och som kan förwärfwa eller bibehålla åt honom den större allmänhetens gunst och bewågenhet; så hyser han allt för mycken aktning för det allmänna omdömet och är derjemte allt för stolt, att wilja fortfara med ett skriftställeri, hwaröfwer kritiken, i litteraturens och den goda smakens namn, har skäl att beklaga sig. I känslan häraf är han också beredd till hwilket offer som helst, och detta offer skall blifwa ganska lätt, emedan det innebär mera förstånd att sluta i tid, än att fortfara i otid.

Men på samma gång, som undertecknad, lika okonstladt som öppet, erkänner sig beredwillig att ställa sig det allmänna tänkesättet till efterrättelse; saknar han likwäl sjelf-kritik för att helt ensam fatta ett beslut. Och då han frågar sig hwarest han i sitt twifwelsmål bör söka en ariadne-tråd, blir swaret blott ett enda. Den måste sökas offentligt — hos publiken.

Allt ifrån det ögonblick, då undertecknad beträdde författare-banan, har publiken warit för honom hans enda auktoritet, hans enda wän, hans enda rådgifware. Det är det allmänna tänkesättet, som ingifwit honom de åsigter, för hwilka han werkat; det är det allmännas känslor, som lifwat hans. Dess fröjder och dess bekymmer, dess segrar eller dess förluster, hafwa äfwen warit hans, liksom hwarje redlig offentlig skriftställare har han haft till walspråk för hela sin werksamhet: Gud och Allmänheten.

Det är också lika mycket till Sweriges publicitet, som äfwen till den allmänhet, som haft tillfälle att följa undertecknad såsom författare, till hwilken han nu äfwen wågar wända sig, med den wänliga anhållan att blifwa upplyst — ware sig genom den offentliga pressen eller genom enskilda skrifwelser — huruwida Aft.-Bl:s i N:o 185 uttalade opinion är, enligt hwars och ens enskilda förmenande, riktig eller icke?

I det förra fallet skall undertecknads werksamhet upphöra inom skönlitteraturens gebiet; i det sednare fortfara.

Undertecknads både förstånd och hjerta hafwa manat honom till detta wädjande.

Ehuru undertecknad wäl wet att akta och lägga på sinnet en rättwis, i sitt språk human, till sin karaktär samwetsgrann och i sitt ändamål upplysande och bildande kritik, erkänner han gerna, att han icke aktar den kritik mindre, som utgår från allmänheten sjelf, hwilande på det allmänna förståndets enkla rättsbegrepp och ledd af ett naturligt och rent hjertas oförfalskade känsla.

Undertecknad har härmed icke allenast kastat sig i publikens armar, utan fast mera ställt sig under dess dom, i det fasta beslut, att owägerligen ställa sig dess omdöme till efterrättelse.

Under den föreställning att en och annan torde anse detta wädjande icke fullt upprigtigt, utan mera såsom ett förhastadt eller exentriskt wågspel, torde wi böra tillägga, att ingenting kan wara mindre wågadt, än just detta, emedan följden måste blifwa endera till wår fördel, i hwilket fall wi ju hafwa allt skäl att glädja oss, eller till wår nackdel, i hwilket fall wisserligen Aft.-Bl:s opinion stadfästes,

men, hwaraf wi draga fördelen att i tid kunna upphöra med en werksamhet, som hwarken skänker andra eller oss något annat än obehag.

Slutligen torde man anmärka att undertecknads handlingssätt, då han på detta sättet wänder sig direkte till allmänheten, är olika många andra skriftställare.

Det är möjligt.

Undertecknad wet att andra förf. icke så sällan hafwa för wana att säga sig förakta recensioner; men han förstår ej deras resonnemang derwid.

Bör man wäl någonsin låtsa förakta sig sjelf?

Undertecknad smickrar sig med att publiken så mycket mera skall finna det steg, som han tagit, naturligt; då han tillägger: att han, efter ett mångårigt, icke så litet mångsidigt och produktivt författareskap, ännu alldrig erhållit annat än antingen puffar eller owett — alldrig någon enda genomförd, karaktären af hans författareskap lugnt och ledande resonnemang.

Hwar och en må efter eget bepröfwande afgöra, huruwida denna omständighet är nedsättande för undertecknad eller kritiken, sådan, som den nu är.

Linköping den 17 Augusti 1853.

C. F. Ridderstad.

Borgenärers sammanträden.

Som, wid sammanträdet med Krono-Länsman Isac Bergs Borgenärer den 5:te i denna månad, något beslut icke kunde, af mellankomne anledningar, fattas, i fråga om den Skiffer och Golfsten, som Herr Großhandlaren Tranchell i Götheborg innehar; så warder bemälde Bergs Herrar Borgenärer härigenom kallade till nytt sammanträde å Frimurarelogen härstädes, Onsdagen den 14 näst kommande September klockan 10 f. m., för att öfwerlägga och besluta om följande massans angelägenheter:

1:mo. Hwad åtgärder, som skola widtagas för att få disponera massans andel uti den Skiffer och Golfsten, som Herr Großhandlaren Tranchell innehar till säkerhet för deß fordran;

2:do. Huruwida Borgenärerne, efter tagen del af den widräkning, som af dertill utsedde personer, deßförinnan skall hållas, emellan massan och Handlanden J. F. Odmann, wilja godkänna den såsom grund för uppgörelsen emellan honom och massan af deras gemensamma affärer uti Skifferbergen och den brutna Skiffern;

3:tio. Bestämma de wilkor som böra iakttagas wid försäljningen af massans fasta egendomar;

4:o. Öfwerenskomma med undertecknade om deras Godemäns arfwode.

Och erinras frånwarande borgenärer om konkurslagens föreskrift derutinnan att de få åtnöjas med de närwarandes beslut.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

A. Waldenström. E. O. Palm.

Samtlige fordringsegare uti Hattmakaren J. Sundbergs konkurs kallas att sammanträda hos undertecknad, Syßloman, Lördagen den 24 Sept. 1853 kl. 9 f. m., för att besluta angående:

Massans tillhörige fastighets försäljning; Gäldenärens underhåll; Godemans och Syßlomans arfwode och de återstående osäkra fordringarnes indrifwande m. m.; och erinras om lagens föreskrift ifråga om frånwarande kreditorer. Carlstad den 1 Augusti 1853.

Fr. Leopold Nygren.

Auktioner.

Genom öppen och frifwillig Auktion, som förrättas uti gården N:o 167 här i staden Thorsdagen den 1 näst kommande September och börjas kl. 10 f. m., kommer för afl. Kronofogden A. F. Norrmans sterbhus räkning att till försäljning utbjudas: Koppar, Malm, Messing och Jernsaker, Glas och Porcellain, Linne- och Sängkläder, Möbler bestående af Soffor, Stolar och Bord, en Bordstudsare, en Wäggspegel, Akedon af en Souflettwagn, en Kärra och en Släda jemte Sehlar, en Mangel med ekskifwa, en Handqwarn samt diwerse andra waror. Kände och säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 1 December detta år.

Carlstads Auktionskammare den 26 Augusti 1853.

Adolph F. Nygren.

På begäran af Syßlomannen uti Hattmakaremästaren J. Sundbergs konkurs, kommer genom offentlig auktion som förrättas å härwarande auktionskammare Lördagen den 24 näst kommande September klockan 12 på dagen, att till försäljning utbjudas: konkursmassans egande fastighet Gården och 1=8:dels Tomten N:ro 91, belägen wid södra kyrkogatan här i staden, med tillträdesrätt den 1 näst kommande Oktober. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionstillfället, och närmare upplysning om egendomens beskaffenhet meddelas före auktionen af Syßlomannen i konkursen Handlanden Herr Fr. Leopold Nygren. Carlstads Auktionskammare den 16 Aug. 1853.

Adolf F. Nygren.

Entreprenadauktion.

Fredagen den 2:dre näst kommande September kl. 12 på dagen kommer inför Drätselkammaren å Rådhuset härstädes offentlig Entreprenad-auktion att anställas, i ändamål att till den minstbjudande upplåta lefwerering af tjenlig sand och sten under påföljande winter, för stora Torgets omsättning år 1854; åtgående enligt uppgjordt förslag af sand cirka 1,755 och sten dito 820 kubikalnar. Warandes tid och ställe, för början och fortgången af lefweransen, hwarföre antaglig borgen bör ställas, bestämd till strax efter Carlstads wintermarknads slut å platser som bliswa anwisade å stora torget, hwarom allt såwäl som wilkoren i öfrigt wid sjelfwa auktionstillfället före förrättningen widare skall tillkännagifwas.

Carlstad den 5 Augusti 1853.

Drätselkammaren.

Genom auktion, som förrättas inför Wermlands Regementes Beklädnads-Direktion å Lands-Kontoret i Carlstad, Måndagen den 26 September kl. 11 f. m. kommer för nämnde Regementes behof att upphandlas, 800 par Läderskor enligt fastställd modell; hwilket härmed till Spekulanters underrättelse warder kungjordt, jemte tillkännagifwande, att waran, omkostnadsfritt för Direktionen, skall levereras i Regementets förråd å Troßnäs fält, 50 par skor inom den 1 November detta år, och återstoden 750 par, före den 16 Januari 1854, wid det answar för bristande eller kassabel leverance som Kongl. Reglementet angående Krono-auktioner, den 20 December 1825 bestämmer; kunnande förseglade anbud före auktionen till Beklädnads-Direktionen under adress: Carlstad insändas. Carlstad den 23 Juli 1853.

Beklädnads-Direktionen.

Till Salu.

Å härvarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

Godt saltadt Kött i tunnor, försäljes i kommission af A. T. BRATTBERG.

Bränwin

i större och mindre partier på Gästgifwaregården hos J. A. Johansson.

1:a Norrköpings Hwetemjöl,
Holländsk Sill i kaggar,
Cabeljo, utmärkt hwit och wacker,
Höganäs Stenkärl af de flesta brukliga sorter, m. m., hos

J. A. ÅKERSTRÖM.

Godt Korn & Blandkornsmält hos

J. A. ÅKERSTRÖM.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såwäl i Provincial-Banken härstädes, som äfwen i Banko-Diskonten, äfwensom ***Prest-Attester,*** å härwarande Boktryckeri.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såwäl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Brandförsäkrade gården här i staden och 5/8 tomten N:ro 197, innehållande 6 rum och kök jemte uthus och en mindre källare äro till salu och kan priset äfwensom wilkoren uppgöras med egaren Em. C. Sjöberg.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

En Kålgård af 8¼ kappland, belägen i södra wiken är till salu och kan priset uppgöras med dess egare

Em. C. Sjöberg.

Ett större parti Marknadsstånd äro till fasalu och uppgöres priset med

Em. C. Sjöberg.

Stockholms Stöp- och Form-Ljus

hos A. H. Falkengren.

Stearin-Ljus,
Godt Öhl, hos C. E. Holmberg.

Kautschuk-Galocher,

såwäl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar

Nylands Utsädes-Råg,

af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af

Fr. Leopold Nygren.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk äfwen finnes svart och hwitt Hårwax hos

C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

Östgötha Grädd-Ost,

från Gräfstens egendom, hos

Fr. Leopold Nygren.

Godt Bäyerskt Öhl hos

WALLENIUS & EVERS.

Af Höganäs Lerkärl finnas hos undertecknade att tillgå nu och framgent större och mindre Mjölkbunkar, Syltburkar från 1-4:ts kannas till 4 kannors rymd, Krus med och utan pip, Krukor, af flera storlekar, m. m.

WALLENIUS & EVERS.

Åstundas köpa:

2:ne Hästar,

felfria, passable till Wagnshästar, starka och ihärdiga till arbetshästar. Säljare af sådane djur torde uppgifwa pris, ålder, färg och höjd i biljett till Spekulanten E, som inlemnas uti Herr P. F. Bromans salubod.

Diwerse.

För upprättande af boupptecknig efter afl. v. Pastor J. J. Holmberg anmodas enhwar, som med honom har oafslutade affärer, att sådant med snaraste uppgifwa till undertecknad. Önskligt wore ock att de som af honom lånt böcker, detsamma anmälde. Carlstad i Aug. 1853.

C. E. Holmberg.

De, som önska blifwa antagna till sjukwaktare och sköterskor, i den händelse farsoten Kolera hemsöker samhället, böra ju förr desto heldre anmäla sig hos undertecknad.

Carlstad den 19 Augusti 1853.

L. F. MELLQUIST.

Då sund och närande föda, samt god klädsel dels freda ifrån dels mildra cholerafarsotens anfall, får Sundhetsnämnden hos samhällets bemedlade ledamöter anhålla om bidrag till mat och gamla kläder till de fattige. Gåfworna mottagas på Sundhetsbyrån af Fanjunkaren Karlsten.

Carlstad den 24 Augusti 1853.

Sundhets-Nämnden.

Se hit!

Då ett rykte är utspridt att jag skulle ha smugit mig in i staden och derföre fått plikta 200 Rdr, får jag upplysa allmänheten om att jag med rena Sundhetsbetyg inkom och således ej behöfde smyga mig igenom, ej heller ligga uti karantän.

Carlstad den 26 Augusti 1853.

Helena Bauer.

På undertecknads

BOKTRYCKERI

emottagas

beställningar

af: wanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qwittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såwäl i swart, som Silfwer-, Bronz och wanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 10 af denna tidning utgifwes Lördagen den 3 September.

Carlstad. O. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 10. **Lördagen den 3 September** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
15:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Rotförhör hålles nästa Söndag kl. 9 f. m. med 9:de, 10:de och 11:te rotarne, samt landtförsamlingen.
Carlstad den 30 Augusti 1853.
L. F. MELLQUIST.

Nästa Söndag hålles efter högmessans slut Sockenstämma med stadsförsamlingen, för att bestämma grunderna för kostnadens utgörande i och för de åtgärder, hvilka blifvit vidtagna till kolerafarsotens hämmande.
Carlstad den 30 Augusti 1853.
L. F. MELLQUIST.

Död.

Framl. Biskopen m. m. Doktor Es. Tegnérs efterlemnade enka Fru ANNA MARIA GUSTAFVA TEGNER, född *Myhrman*, afled stilla å Kjellstorp vid Helsingborg, den 18 Augusti 1853, i en ålder af 67 år, 11 månader och 6 dagar; hvilket, enligt den aflidnas serskildta förordnande, endast på detta sätt anhöriga och vänner tillkäunagifves. Ps. № 277.

Carlstad.

Äfwen här har man under några stjernklara aftnar warseblifwit den komet, hwilken astronomerna förutsagt skola blifwa synlig i nordliga hemispheren i slutet af Augusti månad. Den har wisat sig i Lejonets tecken såsom en klar stjerna utan töckenomgifning, med en ganska markerad swans af 3 a 4 graders längd, wänd ifrån solen, och rörde sig med en så owanlig hastighet, att den endast något öfwer en timma höll sig öfwer horisonten.

= På Wåhlön, nära Christinehamn, hwarest staden på egen bekostnad hållit karantänsinrättning, hafwa kolerafall förekommit, hwarföre resande derifrån, som hit wilja inkomma måste, för karantäns undgående, wara försedde med rena sundhetspass. På nämnde karantänsanstalt hafwa för öfrigt så många fartyg sammanträffat, att sundhetsnämnden i Christinehamn beslutat hänwisa alla från smittad eller misstänkt ort ankommande fartyg till Sjötorp för karantäns undergående. I Christinehamn går rödsot.

= Det anbefallda sjukhuset för sjöfolk wid Kanikenäset är redan iordningställdt och besigtigadt. Ännu har wid denna stadens hamn lyckligtwis intet misstänkt sjukdomsfall förekommit, änskönt den högst lifliga trafiken, och i staden är äfwen sjukdomstillståndet så till wida godt, att endast de wid denna tid så wanliga lindrigare magåkommorna äro något mera allmänna.

= Egaren af Thorsby bruk har erhållit privillegium på anläggande af stålugn för oinskränkt tillwerkningsbelopp.

= Elementarlärowerket härstädes börjar i wanlig tid, dock ega de föräldrar och målsmän, som i anseende till kolerans utbrott i landet icke wilja under höstterminen hitsända sina söner och myndlingar att, utan hinder från skolstyrelsens sida, dermed förfara efter förgodtfinnande.

= Till riksdagsmän för Norrsysslets domsaga har förre bruksförwaltaren D. Nyqwist blifwit wald, med 6 rdr bko i dagtraktamente.

= Till riksdagsmän i presteståndet inom Carlstads stift hafwa lektorn m. m. prosten Malmstedt samt kontraktsprosten Altahr blifwit walde.

= Filipstad och Åmål hafwa förenat sig med Christinehamn om dess ombud wid riksdagen, hr borgmästaren Wahlund.

= Helldre än att riskera förbigå några af de blifwande representanterna wid riksdagen, under mängden af uppgifter derom från alla håll, ämna wi efter walens slut upptaga en fullständig förteckning på de trenne walda ständen.

= Från Filipstad skrifwes under den 26 Augusti: Med anledning af Kolerans utbrott inom riket woro stadens samtlige innewånare i Tisdags sammankallade inför Magistraten för att öfwerenskomma om hwilka mått och steg de ansågo nödigt böra widtagas i den händelse farsoten hit skulle ankomma. Första frågan war naturligtwis den, om stadens innewånare ansågo nödigt att staden skulle spärras. Häruti woro tankarna icke mycket delade, utan beslöts enhälligt att i hwilken händelse sjukdomen utbröt eller icke, spärrning i alla fall icke skulle ega rum, men att man i alla fall skulle iordningställa sjukhus med fullständig attiralj till 6 fängar, för hwars anskaffande beslöts, att till undwikande af de kostnader nämnde attiralj kom att medföra, stadens innewånare sjelfwa åtogo sig att med litet af hwarje bidraga till nämnde attiraljs kompletterande, och skulle densamma iordningställas så fort kunnigt blir att sjukdomen inom länet utbrutit. Till sjukhus troddes bergsskolans lokal kunna erhållas, men kunde detta, i anseende till hr bergmästaren v. Scheeles frånwaro, nu ej definitift beslutas.

— Dageus södra post underrättar att koleran fortfar att wara lindrig i Götheborg. Till den 1 Sept. kl. 9 f. m. woro endast 244 insjuknade och 96 döde.

— Ångförtyget Carlstad har i dag hitkommit från Stockholm efter något mer än twå dygns resa. Om bord war friskt, men det medförde bland andra passagerare 21 Fryksdalingar, hwilka wållat wederbörande bekymmer, hwar de till en början skola göras af, så att de icke möjligen medhafwa och sprida smittan under hemwandringen.

— I Stockholm hade under dygnet 31 Aug. 1 Sept. inträffat 144 sjukdoms och 66 dödsfall.

— Rapport har ingått derom att kolerafall inträffat på Upperud å Dalsland och wid Låkans lastageplats på Näset. — Enskilda underrättelser från Norrköping förmäla att sjukdomen der utbrutit och grasserar med mycken fart.

Stockholm.

Hela den kungl. familjen utom Enkedrottningen har från Tullgarn gjort en utflykt på saltsjön och derwid tagit den Swensk-Norska eskadern i ögonsigte. Linieskeppet gjorde derwid manöwern, "allt klart till batalj", hwilket lärer tagit sig präktigt ut. H. M. Konungen och H. K. H. Kronprinsen göra täta färder intill staden och den sednare har derwid inspekterat de för militären i kasernerne inrättade sjukhusen. — Kongl. Maj:t har icke bifallit Upsala-professorernas anhållan att få inställa höstterminen, utan har beslutat: att föreläsningarne skola uppskjutas till i början af Oktober, så framt icke koleran dessförinnan i universitetsstaden utbryter; att examina af hwad slag som hellst böra i föreskriften ordning anställas med dem som sig dertill anmäla, och att stipendiaterna icke förlora sina stipendier om de stanna hemma under terminen. — Till Carlskrona har afgått order att det nyreparerade linieskeppet Prins Oscar skall hållas färdigt att genast kunna rustas i fall af behof, hwaremot den gamla rutna fregatten Galathe skall slopas. Ångfartyget Thor har blifwit beordrat att afgå till Amsterdam för att afhemta Carls Johans och Birger Jarls statyer. — Telegrafen häremellan och Upsala blifwer af allt större betydelse och har redan blifwit begagnad till och med för warureqwisitioner. — Den aktade kamreraren A. F. Lind i städernas allmänna brandstodsbolag har till allmän saknad i förra weckan aflidit. — Ett nytt band af Erik Gustaf Geijers samlade skrifter har åter utkommit. — Af den bekanta Nykterhetsskriften utaf professor Huss m. fl. hafwa enl. Aftonbladet blifwit i landet utdelade icke mindre än 121,612 exemplar och fortsättes ändå tryckningen hos förläggarne, Herrar Norstedt et Söner. Enligt från landsorterna ingångna underrättelser börjar potatissjukan yppa sig på flera ställen, men synes icke wilja blifwa elakartad. — K. Theatern har uppskjutit representationernas början till den 26 Sept. Mamsell Michal, som nu åtnjuter Garcias underwisning i London, torde komma hem redan i höst och söka engagement.

Landsorten.

Från Örebro skrifwes: Ännu hafwa wi, Gudilof, icke att omtala någon kolera här i staden eller i orten. Ett par fall af Kolerin, som wid denna årstid ej skall wara owanlig, lära äfwen nu hafwa förekommit, men utan swårighet blifwit häfda. Waktgöringen wid tullarne fortfar och skötes med all möjlig omsorg. De, som färdas till staden för att der få inträde, göra wäl mot sig sjelfwa, om de förse sig med giltiga sundhetsbewis, som ådagalägga, att de inom 10 dagar ej befunnit sig å smittad ort. Det kan eljest hända, att dem förwägras inträde, och sådant har sina ledsamheter med sig. — Som wi hört, skola härwarande ångfartygsdirektioner ej welat ingå på de föreskrifter, Sundhetsnämnden meddelat dem till iakttagande i händelse af ångfartygsturernas förnyande, deraf will följa att någon ångbåtsfart t. w. ej kommer i fråga, emedan nämndens föreskrifter öfwerklagade, eller icke, måste ländа till efterrättelse intilldeß de på laglig wäg warda undanröjde.

— Från Malmö skrifwes: Efter underrättelsen om kolerans utbrott i hufwudstaden talas här allmänt såsom en förmodan om möjligheten af riksdagens förläggande till Malmö. Det är också troligt, att om, såsom man nu har skäl att hoppas, det wisar sig, att Malmö denna gången undgår den fara hwaraf det warit hotadt, man kan wara temligen trygg för farsoten, om alltjemt samma raska och wisa åtgärder som hittills emot densamma anwändas; och då nu äfwen Götheborg är angripet af koleran, finnes wäl knappast någon stad i landet, der mindre hinder för ett riksmötes hållande kunna ifrågakomma än i Malmö.

— Hos Nämndemannen Ola Jönsson i Westanå af Näsums socken har åskan endera söndagen gjort en föga angenäm wisit. Just som man åt middag kom åskstrålen ned genom skorstenen, framgick derefter helt beskedligt till bordet och tackade Ola för sist samt swedde honom i håret och mustascherna, hwarefter den lik en annan Le Tort förorsakade att den kokta middagsgröten blef stekt på bordet. Då folket hunnit sansa sig, fann man med förskräckelse att hela hemmanet lurade af.

— En sockerbagare Dalman skyndade sig från Ystad i flygande fart, så snart det war bekant att koleran utbrutit derstädes, och kom han sålunda fättandes till det idylliska Sölwesborg, hwarest han slog sig ned på gästgifwaregården och satte sig i godt mak att äta en kottlett med förlorade ägg och dricka en mugg bier, samt trodde sig alldeles wara i himmelriket. Men fastän Ystadskoleran ännu ej war bekant i Sölwes tappra bygd, så hade Sölwesborgsboarna dock ett godt wäderkorn och osade brändt horn, hwarföre man ett tu tre belägrade gästgifwaregården och cernerade den på alla sidor, samt lät hr sockerbagaren ligga der och gassa sig i 10 dygns karantän. Han fick sig här således litet soeker på såsen. Men det kinkigaste war att den celebra staden måste förse sig med en ny gästgifwaregård, under tiden som den gamla låg i karantänsfeber.

— Från Westerås skrifwes den 25 Aug.: Sistl. Söndag, då å härwarande slott förwarade fångar skulle från slottskyrkan, der de afhört predikan, nerföras till sina arrester, beredde sig 7 st. tillfälle till flykt derigenom att de, nedkomna till nedre wåningen, inträdde i slottsinspektorens kök, hwars dörr wid tillfället stod öppen, och derifrån genom hans eget rum in uti ett närbeläget, genom hwars öppna fönster de begåfwo sig ut, den ene efter den andre, under det inspektoren, som innewar i rummet, öfwerraskad af det owäntade besöket, hastade ut för att tillkalla hjelp till flyktingarnes gripande. Fem af de på detta sätt undkomne blefwo genast gripne och återförde till sina arrester. De 2:ne öfrige, som skola wara de minst wådliga, hafwa ännu icke, oaktadt anställda efterspaningar, kunnat ertappas.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten.

Föregifwandet att Turkiet skulle obetingadt hafwa antagit Wienerförslaget har befunnits både förhastadt, och ogrundadt. De sista underrättelserna från Konstantinopel äro af den 13 Augusti och först den 15 skulle Portens beslut fattas i statsrådet. Turkiska utrikesministern Reschid Pascha hade wisserligen för de utländska sändebuden förklarat, att han för sin del wore böjd att antaga stormakternas förslag till twistens biläggande; men det påstås wara Sultans fasta föresats att icke ratificera fördraget förr än Rysfarne utrymt furstendömena. Bekräftar sig detta, så blir twifwelsutan följden den, att Ryssland säger sig wara genast färdigt att lemna furstendömena, så fort det fått full ersättning för krigskastnaderna, hwarwid det presenterar en räkning på en 20 a 30 millioner silfwerrubel, med tillkännagifwande att hwarje dags uppskof i liqwiden ökar summan med en hundra tusen rubel eller mera. Hwad skall då Porten göra. Anskaffa summan kan den icke, om han än wille, och förmodligen hafwa icke eller England och Frankrike stor lust att betala kalaset, då sådant kunde blifwa en alltför stor lockelse till förnyade försök i samma wäg när den Ryske Zaren framdeles kände sig i penningebehof. Men hwad skall diplomatien då taga sig till för att förmå Ryssland att lemna furstendömena på billigare wilkor. Diplomatien har ju en gång för alla antagit för regel, att den som i krig har orätt eller får underkasta sig segraren, äfwen får betala krigskostnaderna, och när man nu twingar Porten att gifwa efter för Ryslands fordringar, så har man ju i och med detsamma dömt honom att betala Ryslands krigsrustningar. Ryssland påstår nog detta och behåller furstendömena till en början såsom pant, och torde sedermera till och med anse sig handla ganska ädelmodigt om det åtnöjer sig med deras afträdande såsom fullt skadeskånd. Så synes England och Frankrike få uppbära lönen för sin fega eftergifwenhet för Ryssland, ett felsteg, hwilket redan torde wara för sent att rätta, och hwars bittra frukter de torde få smaka mer än en gång i framtiden.

Koleran

tager snällt upp sig i hufwudstaden. Under dygnet mellan den 28—29 hade der 90 personer insjuknat och 36 aflidit, så att de insjuknades antal från sjukdomens början utgjorde 507 och de dödas 192. I Carlskrona är hon mycket elakartad och Kgs Bfhdes rapport derifrån af den 26 anmäler att dittills 955 sjukdoms- och 454 dödsfall egt rum. I Göthe-borg är dock koleran ännu helt beskedlig. Till den 29 hade nemligen ej inträffat flere än 165 sjukdoms- och 67 dödsfall. Äfwen i Ystad är hon jemförelsewis lindrig, då intill den 25, ifrån farsotens början, endast woro insjuknade 251 och döde 140. I sistnämnde stad har hon sannolikt uppnått sin kulmination och blifwer wäl således ej heller hädanefter swår. För öfrigt har sjukdomen utbredt sig på landsbygden kring nämnde fyra städer och är temligen elakartad på sina ställen i Blekinge.

Utdrag af Protokollet, hållet wid sammanträde med N:a Finnskoga Sockennämnd den 7 Augusti och med S:a Finnskoga Sockennämnd den 15 Aug. 1853.

§ 2.

Sedan redan under Maj:sockenstämman detta år fråga inom församlingen blifwit wäckt om sättet att uttrycka församlingens öfwertygelse om brännwinsbränningens och serdeles husbehofsbränningens skadlighet och om medel att hämma den syndaflod af brännwin som öfwerswämmar de fattiga Finnskogaförsamlingarne, och sedan Hushållssällskapets i Carlstad till Sockennämnden ställda cirkulär ankommit, will N. Finnskogas Sockennämnd, som erkänner sanningen af de i cirkuläret uttalade åsigter, i ödmjukhet anhålla, det Hushållssällskapet måtte, å Finnskoga församlings wägnar, till Kongl. Maj:t ingå med en underdånig petition, det måtte Kongl. Maj:t under stundande Riksdag i nåder göra proposition om förändring i lagarne för brännwinsbränningen; och will Sockennämnden härmed förklara sin åsigt wara:

1:o. Att brännwinsbränning i allmänhet och den såkallade husbehofsbränningen isynnerhet icke blott är öfwerflödig, utan ock för åkerbruket och enskildta ekonomien högst skadlig.

2:o. Att brännwinsbränning, om en sådan skall finnas, måtte grundas på en lag, som i möjligaste måtto närmade sig till lagstiftningen för brännwinsbränningen i Norrige; med ungefärlig lika skatt på tillwerkningen och lika skarpa kontroller.

3:o. Att straffbestämningarna för lönkrögeri måtte så mycket möjligt skärpas och sådan författning i ämnet gifwas, att lönkrögaren icke må kunna, som nu sker, ting efter ting ända till ett par års tid, undwika swaromål och ungå dom; utan måtte han, såsom i Norrige sker, redan kunna fällas inom en månads förlopp, och då till böter och straff, som för framtiden betoge lusten till krögeri.

4:o. Att brännwinsfalu till hwilket parti som hellst förbjödes landthandlare och att landthandlare som sjelf eller genom lejda handtlangare säljer eller minuterar ut brännwin, måtte för 1:sta resan falu eller krögeri erlägga fördubblade böter och för andra resan betala förhöjda böter och handelsrättighet förlora.

5:o. Att någon grundligt sträng bestämning i lag måtte göras till hämmande af det, om man så må säga, resande krögeri i stort, hwaraf man så serdeles lider i öfra delarne af Elfdalu.

På de trenne sednare momenterna fäster Sockennämnden, af den erfarenhet som hämtats från närwarande förhållanden, ett affeende som för kommunens och landets ekonomiska och moraliska utweckling och förkofran är af högsta wigt.

Husbehofsbränningens afskaffande synes wara en högst wigtig sak; men gagnar föga eller intet till minskning i supande och sylleri, om icke husbehofsbränningens afskaffande sättes i sammanhang med en lag, som lägger högre, kontrollerad skatt på tillwerkare och hårdare band på säljare.

Inom Finnskogakapellerna anwändes, i det S:a blott 1 brännwinspanna och i N:a 1, och likwäl finnes här en sådan uppsjö af brännwin, och konsumeras en sådan enorm qwantitet deraf, att till sluts, när köpesumman för de nästan utan undantag till Norrmännen förpantade skogarne inom kapellen, serdeles i det södra, är förtärd, skall befolkningen, sedan den allmänna gifmildheten blifwit uttröttad och filantropien gäckad, framstå såsom en af 2 till 5000 ledamöter konglutinerad kollektiv person och begära att bli statens rotehjon. Måtte denna profetias fullbordan förebyggas i tid, medan ännu tecknen dertill wisa sig på något afstånd.

Ingen byggd i Wermland lemnar om wintern och wåren ända till midsommar så rika resurser till arbetsförtjenster, men när sommaren kommer med brist på bröd, då är arbetsförtjensten konsumerad — och kanske till största delen — i brännwin. Arbetsförtjensten ligger i krögarens portemonais, och fattigkassan, den arma kommunen, allmänna gifmildheten och staten måste kontribuera till försörjning af mängen familj, hwars husfader söp upp en förtjenst, som kunnat förslå till bröd i huset.

Betraktar man ur sedlig synpunkt det onda, som närwarande slaka brännwinslagstiftning åstadkommer, får man en ännu oändligt mycket sorgligare wue. Andlig okunnig-

---

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. fr. N:o 7.)

"För f—n," hwiskade postmästaren till sin granne, under det wärdinnan lagade i ordning det begärda, "karlen ser ju ut som den ewige juden."

Och werkligen hade icke äfwen fremlingen ett föga wänligt utseende. Ett gammalt, skinntorrt, maskligt ansigte framtittade under den rundskurna pelsmössan.

Men förwåningen blef ännu större, då fremlingen, efter en stund, wände sig mot fönstret, aflade kappan och mössan, samt åtwo wände sig inåt rummet. För fällskapet wisade sig nu ett helt annat, brunt och skrynkligt ansigte med ett par gnistrande swarta ögon. En swart peruk inswepte hufwudet och en lång och wid öfwerrock, sammanhållen af en lisbindel, omslöt den långa figuren.

Fremlingen hade lugnt satt sig ned wid spiseln och wärmde de frusna händerna.

Samtalet kom åter i gång, men wände sig endast kring likgiltiga ämnen, och till slut hwiskade man nästan orden i öronen på hwarandra.

"Artigheten fordrar," menade slutligen stadsskrifwaren," att wi icke lemna fremlingen så der alldeles åt ensamheten, och, tillade han sagta, i förbigående kunna wi då måhända erfara hwars andas barn han är," hwarpå han wände sig till den wid spiseln tyst sittande fremlingen.

"Ni reser minsann i ganska elakt wäder min herre, och är förmodligen duktigt genomfrusen. Får jag derföre bedja er dricka ett glas med oß?"

"Med hjertlig tacksamhet mottager jag eder wänliga inbjudning," swarade fremlingen, fattade det honom erbjudna glaset och tömde det under försäkran: "Er punsch är god, och bekommer min gamla mage rätt wäl. På mina oafbrutna wandringar, som jag deßwärre är twungen fortsätta" — och derwid undslapp honom en djup suck, hwilken gjorde Therese som emellertid återkommit och satt sig wid stadsskrifwarens sida, så bestört, att hon temligen hörbart hwiskade till sin granne, jag tror i sanning att det är den ewige Juden, en riktig hexmästarfysionomi — "har jag alltid tyckt om denna dryck. Men edert wänliga emottagande af fremlingen gör att han wågar erbjuda sig att få något förbättra densamma," och dermed stod han upp, gick efter sin kappa och upptog ur en af deß fickor en flaska innehållande ett rödt fludium, hwaraf han hällde en theskeð i sitt glas och tömde det.

"Behagar det er att äfwen smaka på?" frågade han, framräckande flaskan.

Men ingen wille wara den förste. "Helldre dricker jag en flaska Rüdesheimer med den gamle," sade skämtande stadsskrifwaren till sin granne.

Men artigheten fordrade att icke försmå det wänliga anbudet. Apothekaren blef derföre med winkar och tecken uppmanad att såsom sakförståndig probera drycken. Han tog flaskan, gjöt något litet af deß innehåll i en theskeð, luktade och smakade med kännaremin, syntes helt belåten och hällde slutligen den bestämda dosis i sitt glas, samt tömde det i ett enda drag. Gift war det alltså ej, och godt måste det smaka. Flaskan wandrade sålunda från den ene till den andre och kom slutligen till stadsskrifwaren, hwilken äfwen lagade sig till att göra bruk deraf, då Therese ryckte honom häftigt i rocken och genom allahanda pantomimer lät honom förstå, att han icke borde göra bruk deraf.

Med en tacksägelse lät han derföre flaskan passera sig förbi; men punschens wäsendteliga förbättrande blef likwäl erkänd och wann allmänt bifall. Samtalet började emellertid trotts den goda punschen, att åter dö ut.

Den gamle märkte det rätt wäl. "Jag måste nästan frukta, mina herrar," afbröt han tystnaden, att genom min ankomst ett intressant samtal blifwit afklippt. Jag ber derföre att anse mig såsom icke närwarande. Alltså, mina damer," sade han och wände sig till wärdinnan och hennes syster, "berätta mig hwarom ni talade då jag kom. Om det elaka wädret, eller om nya moder, landthushållning, giftermål, eller kanske om spöken? Icke sannt! jag har funnit det," utropade han, då Therese och wärdinnan nickade bifall.

"Nå så låt oß fortsätta samtalet, eftersom midnatten just bäst passar derför," sade han. "Om dagen, wid solens ljus, omgifwer oß werldsbullret alltför bedöfwande; men i nattens heliga dunkel," och derwid blef hans stämma mera återhållen, långsammare och djupare, — "blifwa wåra sinnen upptagna i andarnas werld och menniskan erhåller förmåga att träda i närmare gemenskap med wäsenden, hwilkas dödliga hydda för längesedan i grafwen sönderfallit till stoft." Han höll inne.

På sällskapet hade dessa ord gjort ett betydligt intryck och Therese och wärdinnan trängde sig närmare intill stadsskrifwaren.

Endast apothekaren kastade triumferande blickar på postmästaren och stadskassören, hwilka förut så häftigt hade bestridt hans mening.

Men dessa blickar bemärktes af postmästaren, och temligen barskt frågade denne fremlingen: "Är det eder werkliga mening, min herre? Huru är det wäl möjligt att förnuftigt folk kan låta inbilla sig att dessa omsagor, hwilka alltsedan werldens begynnelse af det sunda förnuftet blifwit wederlagda, hafwa någon werklig grund."

[3 september 1853]

het, försoffenhet och en stor liknöjdhet för allt hwad religiosite heter, och i sammanhang dermed ett lättsinne, som öfwergått till en sådan intensite af liderlighet, att knappast något moget qwinfolk saknar sin affix af ett oäkta barn; och icke ringa är det antal qwinnor, som wid sina lösta gördlar draga med sig ett appendix af 4 a 6 lefwande underpanter på förakt för helgden af det 6:te budet. Att brämwinet och den slappa brämwinslagstiftningen här har ett we öfwer sig, ligger för en klar dag.

Med sorg målar sockennämnden denna tafla i swart, men sammingens färg är här den swarta.

I wår obemärkta wrå anropa wi högt Konungens nådiga åtanka, under bön till Gud, att han som styrer allt till en god utgång, måtte under instundande riksmöte leda ständernas beslut i frågan om brämwinslagstiftningen till ett sådant resultat, att de många tusendetalen af ringa och swaga i landena icke längre måtte genom en obarmhertig lagstiftning göras till offer för en enskildt industri, den må wara brämwinsbrännarens eller hans gelikes — krögarens.

Utdrag af Protokollet, hållet wid Sockennämndens sammanträde på Djekneliden den 15 Aug. 1853.

Södra Finnskoga Sockennämnd instämmer till alla delar i det protokoll, som wid Norra Finnskoga Sockennämnds sammanträde hölls den 7 Aug., beträffande petition om husbehofsbränningens upphörande och förändrad brämwinslagstiftning.

In fidem Protoc. & extr.

C. S. Nygren,
Kap.=Pred. och Ordf. i Sockennämnden.

Hwarjehanda.

Christallpalatset i New=York. Expositionsbyggnaden skördar med rätta publikens bifall och anses såsom det förnämsta af alla de utställde konstalstren. Med Engelska christallpalatset i Hyde=Park kan det dock ej jemföras. Det är litet i förhållande till denna arkitektoniske jette, men mångfaldigare, rikare och smakfullare i sina konstformer. Grundideen bildar ett grekiskt kors, hwarje arm af korset sönderfaller i ett mellan= och sidoskepp, som betäckes till hela sin bredd af ett galleri. Kupolen i midten har 100 fots diameter och är med laterninen 149 fot hög. I hwarje hörn reser sig ett åttkantigt torn, i hwilket en windeltrappa förer till små balkonger wid spetsen. Tio breda hufwudtrappor förena nedra wåningen med galleriet. Tre ingångsvestibuler leda till det inre. Den massa af jern, som anwändts, uppgår till 1250 ton, hwarje ton a 2040 skålp., och har blifwit levererad från många, till en del i aflägsna stater belägna gjuterier. I allmänhet har man följt wid byggnadens uppförande Paxtons idee. I glasskifwor, som bilda omslutningen af det hela, hafwa för hufwudbyggnaden blifwit anwända 39,000 qwadratfot. Det hela är hållet i en ädel, fri stil och förenar med skönhet och trefnighet en i ögonen fallande ändamålsenlighet och erbjuder i det inre en mångfaldighet af öfwerraskande utsigter. Utsigten under kupolen är i sanning storartad. Utantill måste byggnaden smyga sig efter den högst ogynnsamma byggnadsgrunden, hwilket ej medgifwer någon total blick eller öfwersigt i sin helhet af hufwudfasaden. Den kolossala reservoiren för Crotonfloden, mot hwilken byggnaden stöder sig, och Lattigobservatoriet öfwerflygla den, under det att en hel werld af nybygda hus, restaurationer m. m. tränger sig omkring detsamma. I trots af alla dessa högst ogynnsamma förhållanden hwad läge och granskap angår, lemnar palatset, äfwen utifrån sedt, ett ganska tillfredsställande intryck. Herrar Carstensen från Köpenhamn och Gildemeister från Bremen hafwa förwärfwat sig stor förtjenst genom denna skapelse, hwilket också af alla, med undantag af några småsinnade afundsmän och främlingshatare, erkännes. Utifrån wisar palatset sig bronzeradt med rik förgyllning af de många ornamenterna, hwilket gör en förträfflig effekt. Deremot är den gula grundtonen i det inre för ingen del behaglig. Måleriet af plafonden och det inre af kupolen är enkelt och waldt. De sirliga räckwerken af metalltråd wid trappor och kring gallerier bära färgerna hwitt och guld, deras stödjepelare äro marmorerade i flera färger. Den inre utsmyckningen, till hwilken äfwen springbrunnar höra, är i det hela wäl wald och smakfull. Samtliga antalet af expositörer är 6383, af hwilka komma 2778 på förenade staterna och på utlandet 3605, efter följande hittills kända zifferförhållanden: Tullföreningen 875, England 677, Frankrike 521, Italien 185, Holland och Belgien 155, Österrike öfwer 100, Sverige och Norrige 18, Westindiska öarne 3, Canada 17. Denna lista måste dock blifwa fullständigare. Besöken i palatset, som öppnas kl. 10, då affärsmännen begifwa sig på sina kontor, hafwa hittills ej warit så särdeles talrika. Från 3000 till 4500 personer besöka neml. dagligen palatset. Först när expositionen blifwit fullkomligt ordnad och kompletterad, hwilket på långt när ännu ej är fallet, när machin= och målningslokalerna blifwit fullständiga, komma besöken att blifwa talrikare. Om man skall hålla palatset öppet om söndagarne eller ej, strides nu som bäst i pressens spalter med mycken både werldslig och kyrklig nit. Wi wilja hoppas att förnuftet winner seger och wår talrika arbetarebefolkning äfwen får tillfälle, att besöka expositionen. Inkomsten på en enda Söndag skall säkert öfwerstiga den af en hel wecka.

Koppar anwändt som förekommande och hjelpande medel mot Kolera. I Franska bladet la Presse's följetong för den 17 Augusti meddelar Hr Viktor Meunier i sin weckopopulära framställning af allt det nya, som wisar sig på wetenskapernas gebiet, en resume af de experimenter, som Hr B. Burq, doktor i medicinska fakulteten i Paris, har gjort med hänseende till anwändandet af metaller wid åtskilliga sjukdomar, och som denne har samlat i en brochyr, under titel: "Metallotherapie", Paris 1858. D:r Burq började 1848 att anwända messing för botande af kramp och liknande sjukdomar, och wid förnyade experimenter fann han, att andra metaller med fördel kunde nyttjas, hwar den nämnde wisade sig owerksam. Då koleran 1849 utbröt i Paris, war den förste sjuke, som blef förd till hospitalet Cochin, en stark och kraftig karl, hos hwilken alla symptomer till sjukdomen wisade sig. Då symptomerna efter 4 timmars behandling icke aftogo, åwägabragte D:r Burq på den sjukes båda ben hwar sin messingsring, och krampen upphörde strax. Efter 1 1—2 timmas förlopp borttog han metallen från den sjuke, men krampen wisade sig nu genast, så att ringarne blefwo åter påsatta. Då krampen framåt natten började i armarne, tog den sjuke en af ringarne och förföljde dermed krampen i flera timmar, öfwerallt hwar den wisade sig. Nästa morgon war den sjuke så godt som återställd. Detta medel anwändes sedan med mycken fördel i hospitalerna. Sednare är D:r Burq, genom fortsatta undersökningar, kommen till det resultat, att kolerafall så godt som aldrig wisat sig bland arbetare i kopparminor, hos kopparslagare eller personer i liknande handteringar. År 1849 war i Paris af 1360 personer, som sysselsatte sig med kopparslagarehandtwerket, endast 8 döde. Meuniers följetong slutar med följande ord: "D:r Burq, som längtade att bewisa sina ideers rigtighet, hade beställdt en del ringar och plåtar af metall; medan dessa förfärdigades gjorde han sig i ordning för att resa till Köpenhamn. Men i det ögonblick han skulle resa, fick han weta med hwilka wanskligheter utöfningen af läkarekonsten är omgifwen i Danmark, och han måste öfwergifwa sin ädelmodiga föresats."

Stockholmstidningarne berätta, att man der allmänt börjar förse sig med kopparplåtar af en handlofwes storlek, hwilka, fästade i en silkessnodd, hängas öfwer hjertgropen, ett skyddsmedel som flere af hufwudstadens läkare förordat såsom ganska kraftigt emot denna farsot.

Om Gäspandet.

En filosofisk betraktelse, nedskrifwen på papperet mellan twenne gäspningar.

Det gifwes menniskor, som ännu aldrig kört i ekipasch med fyra hästar, som aldrig ätit kaviar, som aldrig läst Sofokles på ursprået, som aldrig dansat polka, som aldrig rökt en cigarr på Strömpaterren i Stockholm, som aldrig druckit brorskål med någon baron, som aldrig skrifwit wers och som aldrig warit subskribent på något läsebibliothek; sådana

---

"Ni är ännu ung och oerfaren i denna punkt," swarade fremlingen beskedligt, "och denna omständighet må ursägta edert twifwel. Men, tro mig, ju närmare wi komma grafwen, desto mera lära wi att förslå deß hemligheter. Genom det sönderfallande täckelsets remmor skådar själarne in i de regioner, som tillhöra dem. Hon wet wäl icke tiden för sin egen befrielse ur stofthyddan, men hon förmår att ännu inom sinnewerldens gränsor upptäcka denna tidpunkt för andra. Så händer ofta att menniskor, hwilka äro begåfwade med en sådan förmåga, förutse mycket som skall hända en annan, till och med den annalkande döden. Jag kände en person som plötsligt tyckte sig se en bekant, hwilken, alldeles såsom ni herr Postmästare, wid godt lynne satt sig ned wid bålen, behängd med kedjor och genom den jordfärgade, genomskinliga huden skimrade ett benrangel. Inom åtta dagar inträffade werkligen, hwad han förutsett. Den ifrågawarande personen blef för försnillning af wigtiga papper och landsförräderi slagen i bojor och dog omsider i fängelse."

Den gamle tystnade plötsligt och hans ögon häftades på postmästaren, hwars ansigte wid dessa ord öfwerdrogs af en dödsblekhet. Wärdinnan och Therese knäppte andäktigt ihop sina händer; de öfriga suto som förstummade och sägo ned i sina glas.

"Jag beklagar af hjertat," fortfor främlingen efter något uppehåll, "att min ifwer att wederlägga herr postmästaren, plötsligt har nedstämt er alla, och jag ber om ursägt att så länge och utan anledning hafwa tagit eder uppmärksamhet i anspråk. Låtom oß derföre byta om ämne."

Men oaktadt alla försök att gifwa samtalet en annan rigtning, kom man dock alltid tillbaka till det underbara framträdande af fremlingen. Man talade om hans förmåga att förutsäga tillkommande ting, om hans kännedom af menniskohjertats hemligheter, om hans besynnerliga sätt att förklara sig, och om hans underbara förmåga att genom ett enda ord förwandla en glad sällskap till en tyst och dyster församling. Man talade om allt detta, men ingen wågade att nämna ett enda ord om det som låg alla närmast om hjertat, om det som hwar och en af dem i sitt stilla sinne wäntade och hoppades på.

Med stor uppmärksamhet betraktade han det inre af den lilla wackra handen och hwiskade emellanåt några ord.

De öfriga bemärkte huru Therese först rodnade, derpå tydligt förskräcktes och slutligen alldeles förstämd återwände till sin plats.

"Nå mina herrar! har ingen af eder lust att erfara något om sin framtids händelser," sade spåmannen. "Jag tänkte att ni, herr stadsskrifware, som hyser ett så starkt twifwel på spådomskonstens sanning, skulle wilja räcka mig er hand, för roskull åtminstone." Leende framsträckte den tilltalade sin hand. "Sköna lineamenter," talade den gamle, sedan han en stund hade betraktat handen och mumlat några otydliga ord, "herrliga lineamanter har ni i sanning, min wän. De utwisa ganska bestämdt att tjenster, hwilka ni owetande gjort en mäktig person ganska snart skola blifwa er återgäldade. Framför edra warmaste önskningar uppresa sig wäl ännu några hinder; deras anledning skall likwäl inom kort blifwa undanröjd. Men om icke allt bedrager mig, så skulle jag råda eder att hålla eder resfärdig; ty ni måste ganska snart lemna staden och orten."

Han lät handen sjunka och tystnade. Stadsskrifwaren drog twiflande på axlarne.

"Will ni inte afslöja min framtid också något litet, herr profet!" sade nu postmästaren, hwilken hittills sutit tyst och stilla; "spå äfwen mig tillade han hånande, och framträdde med spotsk min.

"Wisserligen hade jag beslutat att blott låta två af sällskapet kasta en blick in i deras närmaste framtid," swarade den tilltalade; "men efter ni så önskar, så räck mig eder wenstra hand." (Forts.)

"Ni är ännu ung och oerfaren i denna punkt," swarade fremlingen beskedligt, "och denna omständighet må ursägta edert twifwel. Men, tro mig, ju närmare wi komma grafwen, desto mera lära wi att förslå deß hemligheter. Genom det sönderfallande täckelsets remmor skådar själarne in i de regioner, som tillhöra dem. Hon wet wäl icke tiden för sin egen befrielse ur stofthyddan, men hon förmår att ännu inom sinnewerldens gränsor upptäcka denna tidpunkt för andra. Så händer ofta att menniskor, hwilka äro begåfwade med en sådan förmåga, förutse mycket som skall hända en annan, till och med den annalkande döden. Jag kände en person som plötsligt tyckte sig se en bekant, hwilken, alldeles såsom ni herr Postmästare, wid godt lynne satt sig ned wid bålen, behängd med kedjor och genom den jordfärgade, genomskinliga huden skimrade ett benrangel. Inom åtta dagar inträffade werkligen, hwad han förutsett. Den ifrågawarande personen blef för försnillning af wigtiga papper och landsförräderi slagen i bojor och dog omsider i fängelse."

Den gamle tystnade plötsligt och hans ögon häftades på postmästaren, hwars ansigte wid dessa ord öfwerdrogs af en dödsblekhet. Wärdinnan och Therese knäppte andäktigt ihop sina händer; de öfriga suto som förstummade och sägo ned i sina glas.

"Jag beklagar af hjertat," fortfor främlingen efter något uppehåll, "att min ifwer att wederlägga herr postmästaren, plötsligt har nedstämt er alla, och jag ber om ursägt att så länge och utan anledning hafwa tagit eder uppmärksamhet i anspråk. Låtom oß derföre byta om ämne."

Men oaktadt alla försök att gifwa samtalet en annan rigtning, kom man dock alltid tillbaka till det underbara framträdande af fremlingen. Man talade om hans förmåga att förutsäga tillkommande ting, om hans kännedom af menniskohjertats hemligheter, om hans besynnerliga sätt att förklara sig, och om hans underbara förmåga att genom ett enda ord förwandla en glad sällskap till en tyst och dyster församling. Man talade om allt detta, men ingen wågade att nämna ett enda ord om det som låg alla närmast om hjertat, om det som hwar och en af dem i sitt stilla sinne wäntade och hoppades på.

Med stor uppmärksamhet betraktade han det inre af den lilla wackra handen och hwiskade emellanåt några ord.

De öfriga bemärkte huru Therese först rodnade, derpå tydligt förskräcktes och slutligen alldeles förstämd återwände till sin plats.

"Nå mina herrar! har ingen af eder lust att erfara något om sin framtids händelser," sade spåmannen. "Jag tänkte att ni, herr stadsskrifware, som hyser ett så starkt twifwel på spådomskonstens sanning, skulle wilja räcka mig er hand, för roskull åtminstone." Leende framsträckte den tilltalade sin hand. "Sköna lineamenter," talade den gamle, sedan han en stund hade betraktat handen och mumlat några otydliga ord, "herrliga lineamanter har ni i sanning, min wän. De utwisa ganska bestämdt att tjenster, hwilka ni owetande gjort en mäktig person ganska snart skola blifwa er återgäldade. Framför edra warmaste önskningar uppresa sig wäl ännu några hinder; deras anledning skall likwäl inom kort blifwa undanröjd. Men om icke allt bedrager mig, så skulle jag råda eder att hålla eder resfärdig; ty ni måste ganska snart lemna staden och orten."

Han lät handen sjunka och tystnade. Stadsskrifwaren drog twiflande på axlarne.

"Will ni inte afslöja min framtid också något litet, herr profet!" sade nu postmästaren, hwilken hittills sutit tyst och stilla; "spå äfwen mig tillade han hånande, och framträdde med spotsk min.

"Wisserligen hade jag beslutat att blott låta två af sällskapet kasta en blick in i deras närmaste framtid," swarade den tilltalade; "men efter ni så önskar, så räck mig eder wenstra hand." (Forts.)

menniskor gifwas werkligen på denna jorden, men deremot finnes det bestämdt ingen i hela wår snöda werld, som icke färre eller flera gånger praktiserat det man kallar att gäspa.

Med den första menniskan uppstod det första gäspandet. Adam gick och hade ledsamt i paradiset, han war ensam och sökte förgäfwes inleda någon konversation med apor och zibetkattor; han föll då i en förfärlig gäspning, och det war i anledning deraf wår Herre yttrade: det är icke godt att menniskan warder allena. Adam erhöll sådledes sin hustru Eva; man påstår att hon icke kunde afhålla sig ifrån att draga munnen till en liten gäspning genast första gången hon såg sin sömniga herre och man. Och Adam och Eva woro man och hustru och gäspade i kompani.

Barnet gäspar, så fort det kommer till werlden; det är dess första debut på lifwets skådebana. Allt eftersom menniskan wäxer till, utwecklar sig menniskan till werklig virtuositet, och det ges sådana som gäspa med tio hästars kraft. Men gäspa och gäspa äro emedlertid twenne ganska olika ting. Det är wisserligen sannt att hela werlden gäspar, sjelfwa wildarna gäspa, och drottning Pomare, som elsest icke törs göra det ringaste utan engelsmännens tillåtelse, kan likwäl gäspa sjelfständigt så mycket hon will och behagar. Men det riktigt äkta, sjelfmedwetna gäspandet tillhör emedlertid blott den civiliserade werlden. Ju mer konst och wetenskap utwecklar sig, ju mera odlingen afslipar folkens råa seder, desto mera gäspas der. Hwar bildningen är som högst, der är gäspandet som bredast.

Sålunda märker man i den civiliserade werlden stora gäspanstalter, kallade salonger, der den fina werlden samlas för att ömsesidigt gäspa hwarandra ut. Man finner konserter, hwarest det gäspas musikaliskt, konstutställningar hwarest man gäspar rafaellisKt eller Titianskt. Man har universitetssalar, der man läspar lärdt, riksdagsutskott, der man gäspar politiskt och statsekonomiskt och der gäspandet oftast hörer rent utaf till "dagordningen." Man har ändligen ångbåtar, der man gäspar i takt med skoflarnes slag, man har spelpartier, der man gäspar ända ut i fingrarna, och baler, der man gäspar så till sägandes med sjelfwa fötterna. Och allt detta i stort sällskap och i fint sällskap.

Hwarje sinnesrörelse, hwarje stämning har sitt eget språk. Afundssjukan talar i ironiska ordalag, wreden i afbrutna, hackande uttryck, kärleken i smägtande bilder, o. s. w. Ledsnaden är den enda, som icke egentligen uttalar sig; dess språk är snarare synligt, än hörbart, och detta språk är gäspningen, hwarwid munnen öppnar sig på widt gap, för att wisa hur fattig den är på förnuftiga ord.

Jag har sagt att gäspandet hufwudsakligen medföljer civilisationen, och jag tror icke att detta yttrande skall kunna jäfwas. Det är först sedan den så kallade kulturen utskickat missionärer till hedningarne, att man begynt gäspa med besked på Sandwichs-öarna i Nya Holland; gif dem efterhand den Europeiska odlingens öfriga förträffligheter: bibelsällskaper, nykterhets-föreningar, Birch-Pfeifferska lust- och skådespel, samt Post- och Inrikes Tidningar efter swenskt mönster, och den nya werlden skall snart gäspa i kapp med den gamla, dem begge till inbördes ledsnad och högaktning!

Drwar Odd.

Handelsnotiser.

Götheborg den 27 Augusti. Penningetillgången ymnig. Metaller utan omsättning. Spannmål trödsåld, men råg och korn något styfware. Egyptiskt Hwete är betaldt med 24 Rdr; Ryssk Råg 18: 24. 2-rad. Korn gäller 14: 24 tunnan. Bränwin är såldt i partier till 1: 4 kannan. På Salt är så stor brist att T. V. Salt icke kan köpas under 10 rdr tunnan.

I Stockholm gäller Hwete 26 a 29 Rdr, Råg 17 a 17: 12, Korn 12: 36, Ärter 17 a 20 rdr tunnan och Bränwin 1 Rdr a 1: 2 kannan.

Sammanträde.

Samtelige Fabriks- och Handtwerksföreningens ledamöter, som bidragit till Enke- och Pupill-kassans stiftande, behagade sammanträda å Rådhuset härstädes, Thorsdagen den 8 nästkommande September kl. 3 ef. m., för att erhålla del af kassans ställning, samt öfwerlägga och besluta i flera för kassan wigtiga frågor.

Carlstad den 1 September 1853.

P. Stenström.

Borgenärers sammanträden.

Samtlige fordringsegare uti Hattmakaren J. Sundbergs konkurs kallas att sammanträda hos undertecknad, Syssloman, Lördagen den 24 Sept. 1853 kl. 9 f. m., för att besluta angående:

Massans tillhörige fastighets försäljning; Gäldenärens underhåll; Godemans och Syssloмans arfwode och de återstående osäkra fordringarnes indrifwande m. m.; och erinras om lagens föreskrift ifråga om frånwarande kreditorer. Carlstad den 1 Augusti 1853.

Fr. Leopold Nygren.

Auktioner.

Genom offentlig Auktion som förrättas uti Enkefru Lindholms gård wid Norra Herregårdsgatan, Thorsdagen den 8 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer för afl. arbetskarlarne Erik Eriksson och Johannes Nilsson Sterbhus räkning, att försäljas: Koppar, Jern och Bleckſaker, Glas och Porcellain, Skåp, Bord och Stolar, Laggkärl, Mansgångkläder samt diverse husgerådssaker. Kände och säkre köpare erhålla betalningsanstånd till den 1:ste nästa December.

Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

Genom offentlig Auktion som förrättas hos Sadelmakaren E. Danielsson uti gården N:o 234 här i staden, Fredagen den 9 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer för afl. förre Stadstjenaren A. Pettersons sterbhus räkning att försäljas: Koppar, Malm, Bleck och Jernsaker, Glas och Porcellain, Sängkläder, Mansgångkläder, Fiskeredskap samt diwerse husgerådssaker. Säkre och kände inropare erhåller betalningsanstånd till den 1 nästkommande December. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Herr Rådman Ljunggwists gård wid lilla Herregårdsgatan här i staden, Tisdagen den 13 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer för Herr Majoren och Riddaren J. von Echstedts räkning att till försäljning utbjudas: Koppar, Malm, Bleck och Jernsaker, Glas och Porcellain, Linne och Sängkläder, Bord och Skåp, Laggkärl, en Wagn, en Slädfäll samt diwerse husgerådssaker. Kände säkre köpare erhälla betalningsanstånd till den 1 nästkommande December. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

I anseende till afflyttning från orten kommer genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Gästgifwaregården här i staden, Fredagen den 23 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att för krögaren Swen Fyhrs räkning till försäljning utbjudas: Diwerse husgerådssaker, Bränwinsfastager, Laggkärl, en Häst och 2:ne Swinkreatur. Kände säkre unropare erhålla betalningsanstånd till den 2 Januari nästa år. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolhp F. Nygren.

På begäran af Syssloмannen uti Hattmakaremästaren J. Sundbergs konkurs, kommer genom offentlig auktion som förrättas å härwarande auktionskammare Lördagen den 24 näſtkommande September klockan 12 på dagen, att till försäljning utbjudas: konkursmassans egande fastighet Gården och 1-8:dels Tomten N:ro 91, belägen wid södra kyrkogatan här i staden, med tillträdesrätt den 1 näſtkommande Oktober. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionstillfället, och närmare upplysning om egendomens beskaffenhet meddelas före auktionen af Syssloмannen i konkursen Handlanden Herr Fr. Leopold Nygren. Carlstads Auktionskammare den 16 Aug. 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Frimuraresamhällets hus här i staden, Måndagen den 26 i denna månad och följande dagar samt börjas kl. 10 f. m., kommer för Källarmästaren Herr L. O. Palins räkning att till försäljning utbjudas: Koppar- och Jernkärl, Glas och Porcellain, Soffor, Stolar, Bord och Skåp, Sängställen, Skänkar med dertill hörande diskar, Ljuslampetter, Lampor, Fönstergardiner, Rullgardiner, Duktyger, diwerse Åkedon, en större Jernspis, samt diwerse sorter tomma Winkärl m. m. som ej så noga kan upptekas. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 2 Januari nästa år. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

Entreprenadauktion.

Alldenstund något antagligt anbud å lefwerering af tjenlig sten, circa 820 cub. alnar, till stora torgets omsättning år 1854, wid i dag utlyste Auktion icke blifwit gjordt, kommer detta parti Materialier Fredagen den 16 i denna månad kl. 12 på dagen att å nyo inför Drätselkammaren å Rådhuset härstädes på Entreprenad till den minstbjudande upplåtas, till lefwerans efter slutad wintermarknad nästa år i mon af behof å platser som å torget warda anwisade. Wörandes antaglig borgen ställas för ådagaläggandet, deröfwer Drätselkammaren deßutom förbehåller sig pröfningsrätt samt att widare wid sjelfwa auktionstillfället före förrättningen wilkoren få närmare föreskrifwa.

Förseglade anbud kunna under tiden förut ingifwas.

Carlstad den 2 September 1853.

Drätselkammaren.

Till Salu.

Bränwin

i större och mindre partier på Gästgifwaregården hos

J. A. Johansson.

En Kopparpanna med kran, om 60 kannor i fullkomligt godt skick för billigt pris hos

F. Låstbom.

Brandförsäkrade gården här i staden och 5/8 tomten N:ro 197, innehållande 6 rum och kök jemte uthus och en mindre källare äro till salu och kan priset äfwensom wilkoren uppgöras med egaren Em. C. Sjöberg.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

En Kålgård af 8¼ kappland, belägen i södra wiken är till salu och kan priset uppgöras med dess egare

Em. C. Sjöberg.

Ett större parti Marknadsstånd äro till salu och uppgöres priset med

Em. C. Sjöberg.

Stockholms Stöp- och Form-Ljus

hos A. H. Falkengren.

Stearin-Ljus,

Godt Öhl, hos C. E. Holmberg.

Godt Bäyerskt Öhl hos

WALLENIUS & EVERS.

Af Höganäs Lerkärl finnas hos undertecknade att tillgå nu och framgent större och mindre Mjölkbunkar, Syltburkar från 1-4:ts kannas till 4 kannors rymd, Krus med och utan pip, Krukor, af flera storlekar, m. m.

WALLENIUS & EVERS.

Kautschuk-Galocher,

såväl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Ren och fröbar

Nylands Utsädes-Råg,

af grofkornig sort, uti säckar, försäljes af

Fr. Leopold Nygren.

Östgötha Grädd-Ost,

från Gräfstens egendom, hos

Fr. Leopold Nygren.

Åstundas köpa:

2:ne Häſtar,

felfria, passable till Wagnshäſtar, starka och ihärdiga till arbetshäſtar. Säljare af sådane djur torde uppgifwa pris, ålder, färg och höjd i biljett till Spekulanten **E**, som inlemnas uti Herr P. F. Bromans salubod.

Utbjudes hyra.

Ett wäl omsedt och tapetseradt Rum, en trappa upp, finnes att hyra hos undertecknad nästa Oktober.

Carlstad i Aug. 1853. Em. C. Sjöberg.

Twenne Krogrättigheter, att tillträda den 1 nästa Oktober, äro att hyra af wälkända och ordentliga personer, då anmälan göres hos J. A. Johansson på Gästgifwaregården.

Diwerse.

För upprättande af bouppteckning efter afl. v. Pastor J. J. Holmberg anmodas enhwar, som med honom har oafslutade affärer, att sådant med snaraste uppgifwa till undertecknad. Önskligt wore ock att de som af honom lånt böcker, detsamma anmälde. Carlstad i Aug. 1853.

C. E. Holmberg.

TIVOLI

anställes å Landeriet Åttkanten i morgon Söndag och börjas omkring kl. 8 efterm., dervid musik äfven kommer att utföras. Afgiften är 8 sk. Bko för äldre samt 4 sk. Bko för yngre personer.

Då nedannämnde Auktioner, hwilka af undertecknad förrättats, nemligen i Blekene den 10 och 11 sistlidne Mars, i Nohlgård d. 13 och 14 April samt 19 Maj, numera äro till betalning förfallne, anmodas härmed de restskyldige att liqwid för sina inrop inom 14 dagar härefter erlägga, wid påföljd att lagsökning för utbekommandet utan undantag sedermera werkställes. Carlstad den 2 Sept. 1853.

Gust. Berg.

N:ro 11 af denna tidning utgifwes Lördagen den 10 September.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 11. **Lördagen den 10 September** **1853.**

ANMÄLAN.

Wermlands-Posten utkommer under sednare hälften af detta år hvarje Lördags afton omkring kl. 6, och blifver prenumerationsafgiften för 26 № 1 R:dr 36 sk. B:ko, eller, tillsammans med postarfvodet, 2 R:dr B:ko, och kunna reqvisitioner ske såväl å detta Boktryckeri, som å alla Postkontor i riket. Annoncer emottagas till införande efter ett pris af Två sk. B:ko raden, innehållande 40 petitbokstäfver, dock ingen annons under 8 sk. Bko, och böra dessa inlemnas sist Thorsdags förmiddagarne å detta Boktryckeri, hvars lokal är i Kopparslagare C. F. Lidbergs hus midt emot Gästgifvaregården, en trappa upp.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

I Domkyrkan predika,
15:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Carlstad.

Modren till den mamsell Lundberg, hwilken förl. år afled till följe af förtärd sjuk hummer, och hwarom då berättades i tidningarne, har till åminnelse af detta sitt enda barn gjort en wacker donation af 2000 Rdr Bko, deraf årliga räntan skall på årsdagen af mamsell Lundbergs död utdelas till behöfwande borgareenkor och fattiga barn efter aflidna makar och fäder af handtwerksklassen. Första utdelningen af denna wackra stiftelse har i dessa dagar gått för sig. (Det talas om att den rike man, hwars förmögenhet så betydligt förökades genom nyssnämnde oförmodade frånfälle, äfwen på något wackert sätt ämnar hedra hennes minne.)

= Konungens Befh. har icke ansett sig kunna förklara staden Christinehamn för kolerasmittad, änskönt ett par sjukdoms- och dödsfall i kolera lära der förekommit. Detta war ock wälbetänkt; ty det är nu åter allt friskt och godt. I Söndags afton utspridde sig ett rykte att äfwen här ett kolerafall skulle förekommit samma dag; men anledning förekom genast att mannens sjukdom war en stark kolik, ådragen genom omättligt förtärd otjenlig föda och bränwin. Följande dagen på bättringswägen, fick han recidiv och dog om Tisdag. Sedermera anställd obduktion har utwisat att sjukdomen alls icke warit kolera-artad. Både här och wid Kanikenäset är friskt.

= Från Åmål skrifwes d. 6 dennes: Årjängs landtmarknad den 1 dennes war temmeligen talrikt bewistad äfwen af Norrmän, ehuru landswägen wid Hånstull war försedd med bom och besatt med militärwakt. Denna spärrning lärer dock så sent hafwa widtagits, att många på denna wäg hafwa inkommit, hwarföruton twenne andra wägar, genom Skillingmark och Eda woro öppna och mycket trafikerade. Penningetillgången war god och priserna å hornboskap ej så nedtryckta, som man i anseende till foderbristen hade befarat, tack ware norrmännen, hwilka äfwen i år gjorde ansenliga uppköp af slagtkreatur. Hästar af bättre qwalitet woro denna gång ej marknadsförda. Ordningar eller dryckenskap förspordes föga, sedan ortens länsman haft den berömwärda försorgen att tillbomma åtskilliga krögeribodar.

— Wi hafwa att fägna oss åt den skönaste eftersommar, hwarunder wårsädens inbergning hastigt försiggår. Potatissjukan yppar sig dock här och der i mindre omfång.

— Filipstads höstmarknad har warit nära att blifwa inställd; men kommer nu att i wanlig tid pågå.

— Under nordostlig storm och en swår regn-

tjocka strandade wid 12:tiden natten till d. 3 dennes icke mindre än 6 fartyg på Hagskären utanför Wenersnäs. Alla fartygen äro wrak och lasterne, bestående af plank, tillhörande hrr Nordström och Frisell i Götheb., kringspridde i Wenern samt här och der bergade wid stränderne. Lördagsmorgonen hade twenne andra fartyg, lastade med plank, jemwäl totalt förlorat wid Hjorten. Alla besättningar blefwo dock, ehuru en del med ytterst möda, bergade, så att menniskolif derwid icke spilldes.

— Dagens post meddelar underrättelse att Wenersborg blifwit officiet förklaradt för kolerasmittadt, sedan 7 sjukdoms- och 6 dödsfall förekommit bland fremmande arbetsfolk der i staden.

Stockholm.

Enligt riksbokslutet för år 1851 erhåller riksgäldskontoret från statswerket, såsom årets besparingar och öfwerskotter på samtlige hufwudtitlarne, icke mindre än 1,422,215 rdr 7 sk. 4 rst. Bko. — Den tillämnade sjöexpeditionen med korvetten Lagerbjelke kommer att inställas. — Aftonbladet tror att K. Wetenskapsskademien tillställt ett litet frispektakel wid walet af riksarkivarien Nordström till riksdagsman. Den walde har med händer och fötter stretat emot walet, men hrr v. Hartmansdorff och Reuterdahl, hans intimaste wänner, hafwa icke låtit beweka sig, hwarföre hr N. hotat med att taga afsked från akademien för att derigenom blifwa riksdagskallet qwitt. Tager han nu icke i werkligheten detta steg, så skall man troligen säga, att alltsammans endast warit en fin komedi för att lura bönder. — Mamsell Michal har i London gifwit en konsert med biträde af hr och fru Dannström och derwid skördat mycket både bifall och pengar. — London har blifwit förklaradt för kolerasmittadt. — Bolagsstämman i jernwägsbolaget Köping-Hult i Götheborg d. 27 Augusti war så fåtaligt besökt, att ny stämma blifwit utlyst till Örebro den 19 dennes. — Förläggaren af tidningen Folkets Röst, hr Franz Sjöberg, som begagnat så många anfwaringar och gjort flera af dem olyckliga genom sitt skriftställeri, har nu sjelf uttagit tillståndsbref på sagde tidning.

Landsorten.

Från Upsala skrifwes: Förliden Söndags morgon (den 14 Aug.) kl. 9 uppstod en ganska blodig strid utanför härwarande Slottshäkte. Trenne dels lifstidsfångar dels lifdömde försökte werkställa en länge förberedd flykt, hwilket så när lyckats alltför wäl, ehuru det war midt på dagen. Enligt gammalt bruk wid detta häkte — ett bruk som måste högeligen ogillas, synnerligen med så grofwa missdådare som dessa — skulle en af dem sjelf urtömma sin pyts utanför fängelsekranket, derwid åtföljd af en waktknekt. Fången kastade härwid bort pytsen och sprang, eftersatt af fångknekten, men tog kosan upp på slottsruinen, Styrbiskop, hwarifrån han ej wågade hoppa ned. Ehuru bewäpnad med 2:ne stora stenar, nedslogs han här af fångknekten, som genast fick hjelp af landshöfdingens betjening m. fl. Just som denne skulle åter införas genom häktets skrank, rusade de 2:ne andra fångarna, som under tiden instängt fångknekten i deras arrestrum, ut genom porten, fingo tag i wedträn och andra tillhyggen och började en kalabalik på lif och död. Af ropen hade emedlertid från kolerawakten wid tullarna tillräcklig hjelp ankommit och fångarne blefwo omsider öfwermannade, efter att hafwa tillfogat så fångwaktmästaren som fångknektarna flera swåra blessyrer samt sjelfwe fått åtskilliga sabelhugg och slag, så att stridsplatsen war ganska blodig. Ingen lyckades undkomma. Landshöfdingen och borgmästaren kommo äfwen tillstädes. Ordentlig förbindning af blessyrer widtogs genast och något menniskolif blef lyckligtwis icke spildt.

— Från Kalmar skrifwes: Pigan Johanna Maria Callerström i Drageryd, af Högs-

by socken, som blifwit misstänkt för att hafwa warit orsaken till sitt oäkta barns den 11 sistl. Augusti timade hastiga död, har wid af ortens kronolänsman med nämnde piga anställdt förhör till en början nekat till all delaktighet häruti nnan, men efter en stund uppgaf hon ångerfullt att hon, i anseende till fattigdom och utan uppfostringshjelp till barnet sam dess ständiga sjuklighet, warit misnöjd med detsamma och af sådane omständigheter sedan längre tid tillbaka fattat det beslut att, wid lägligt tillfälle, förkorta barnets lif. Denna hemska gerning war hon nära att utöfwa för twå månader sedan under en färd emellan Drageryd och Qwillemåla på så sätt, att hon, som då passerade förbi en bäck, ämnade der kasta barnet i wattnet, men afhölls derifrån af moderskänslan. Den uppgifna dagen, eller den 11 Aug., hade Johanna Maria tagit sitt 10 månader gamla barn och begifwit sig åt Drageryd skog, för att plocka lingon, att dermed stilla sin hunger, under hwilken sysselsättning tanken hos henne ytterligare uppkom att afdagataga sitt foster, för hwilket ändamål hon begaf sig till en i närheten belägen källa, i mening att deruti nedsänka den späda warelsen. Äfwen denna gång hindrades hon från utöfwandet af sitt onda uppsåt, men icke af nyssnämnde orsak, utan i brist på tillräckligt watten i källan. Härifrån begaf sig den onaturliga modren till ett i skogen beläget wattenställe, Harehagsfloden kallad, der hon afklädde barnet, twättade det i hufwudet samt nedsänkte det i wattnet, så att det om några minuter afled, hwarefter hon upptog detsamma, påklädde det åter, och begaf sig hem, der hon lade liket i en säng under uppgift till sin gamla moder att barnet sof. Sedermera aflägsnade mörderskan sig från sin moders hemwist. Efter ett par timmars förlopp upptäcktes att barnet war dödt. Johanna Maria Callerström är häktad, i afbidan på ransakning för detta sitt brott.

— Från Götheborg skrifwes: Hustrun till en bonde i Borekulla af Hallands län nedkom d. 30 sistl. Juli med twillingar, af hwilka hon lät döpa den ene, men icke den andre, emedan hon först wille hemwänta den frånwarande mannen, som är broder till den landsflyktige Nilsson samt wederdöparnes lärare eller predikant der å orten. Då fadren efter sin hemkomst wägrade att låta döpa sitt barn, skaffade kronobetjeningen detsamma till kyrkan; men tjenstförrättande presten, s. m. adjunkten Nordblom, wägrade att döpa barnet, under yttrande att han anfåg det wara mot sin öfwertygelse, att förrätta döpelseakten, då barnets föräldrar ej godwilligt låtit detsamma för detta ändamål inställa, hwarföre kronobetjeningen fick återställa barnet odöpt.

Utrikes.

Den Rysk-Turkiska twisten anses numera bestämt skola ernå en fredlig lösning. Både i Paris och London är man så säker härpå, att hela frågan knappt widare tilldrager sig någon uppmärksamhet. Så fort Porten till Ryssland afgifwit den äskade förklaringen säges Ryska trupperne genast skola lemna furstendömena. Om någon ersättning för krigskostnaderna talas aldrig ett ord. Det kan wäl ock wara möjligt, att just det sätt, hwarpå de westra stormakterna tagit hela denna sak, i det de wädjat till kejsar Nicolai billighet och hederskänsla, sätter denne så på det hala, att han liksom blyges att ånyo inweckla frågan genom en simpel twist om penningar, sedan han wunnit den äskade upprättelsen i öfrigt; men nog tyckes då för oinwigda ögon det wara ett bra klart resultat han ernått för de oerhörda kostnader Ryssland fått widkänna för sina ofantliga rustningar till lands och sjös. De modifikationer Porten begärt, sägas icke skola stöta på något synnerligt motstånd från Rysslands sida, utan de små differenserna med lätthet låta utjemna sig. Så tros åtminstone allmänt, och den som lefwer får wäl se; men

litet underligt är det dock, att hwarken Ryssland eller Turkiet inställa sina trupprörelser och hopandet af krigsförnödenheter, hwilka oafbrutet fortgå i samma skala som förut.

Under det att denna twist alltså börjar antaga en fredlig wändning, har ett ganska spändt förhållande uppkommit emellan Österrike och Ryssland å ena sidan samt Förenta Staterna å den andra. Den sistnämnda maktens uppförande i Kossta-affären, liksom flere andra dess mått och steg, utwisar tydligt, att den börjar warmt intressera sig äfwen för de Europeiska angelägenheterna, under önskan att icke friheten i denna werldsdel rakt må gå under för de ryska styrelsegrundsatserna. Men detta kunna de gamla kabinetterna icke smälta, anande måhända att frihetens genius en dag skall återkomma just från denna dess fristad i Amerika, dit den för närwarande måst flykta undan, för att krossa de gamla enwäldsthronerna i Europa, och befria de undertryckta nationaliteterna derstädes. Förenta Staterna uppträda med allt större anspråk, och snart nog torde de fordra att få hafwa ett afgörande ord med i laget wid bestämmandet af nationernas öden, äfwen i Europa.

Koleran

Götheborg fortfar ännu att wara lindrigt hemsökt, och sjuknummern har de sednare dagarne hållit sig nästan på samma punkt. Till den 5:te Sept. woro inalles 327 insjuknade och 137 döde. På närmaste landsbygden synes den ej heller hafwa färdeles utbredt sig och i det icke spärrade Wenersborg, war ännu friskt. Malmö har deremot blifwit förklarad för smittad, sedan åtskilliga nya kolerafall der inträffat.

I Stockholm är wäl sjuknumern ännu i stigande, men koleran är dock i år ojemförligt lindrigare, än år 1834, då hon sist hemsökte hufwudstaden. Sjukrapporterna upptaga för den 5 Sept. inalles från sjukdomens början i utbildad kolera insjuknade 1328 och döde 650. I Carlskrona har de sista dagarne antalet af både insjuknade och döde något minskats, så att man kan hoppas det sjukdomen der redan är i aftagande. Inalles hade från sjukdomens början till den 2 Sept. sjuk-antalet uppgått till 1523 deraf 772 aflidit. I Norrköping till den 3 Sept. 82 sjuke och 31 döde. I Gefle till samma dag 34 sjuke och 15 döde.

I Christiania är sjukdomen i stark tillwäxt och dödligheten stor. Till den 1 Sept. woro anmälde 490 insjuknade och 304 döde. Både i Christiania och Stockholm går bredwid den utbildade koleran, som wanligt, koleriner eller starka diarrheer, hwilka ofta öfwergå till utbildad kolera om de icke häfwas i tid.

I Köpenhamn har koleran nära på upphört.

Ur en tidning från hufwudstaden låna wi nedanstående wackra skildring af den närwarande samfundsandan hos dess befolkning, hwilken wi önskade måtte blifwa tagen till eftersyn äfwen på andra ställen:

"Under de tjugu dygn som tilländalupit sedan de första kolerafallen wisade sig härstädes, är det som hade hufwudstadens innewånare undergått en fullkomlig metamorfos. Den eländiga förskräckelse, som dessförinnan förswårade alla mera behjertade personers bemödanden, har nu wikit för den lugna sjelfprövningen, som alltid medförer tillit och mod att möta den fara, för bewäpnandet hwaremot man fordrar sinnesnärwaro och lugn.

Till heder för wårt samhälles innewånare mana pligt och tacksamhet till det erkännande, att ingen, hwars werksamhet tagits i anspråk under dessa bekymrens dagar ryggat tillbaka. En enighet, en samdrägt, ett werkligt brödralag mellan de mest olika klasser har uppstått och utwecklats, hwilket werkliga faktum utwisar att olyckan och motgången föra menniskor närmare tillsammans än lyckan och medgången. Då man under de dagar, när lugnet och sorglösheten herrskade, förnötit sina lediga stunder i eländiga twister, har man nu egnat dessa fristunder åt helt annat, och sökt att anwända dessa för att bereda lättnad åt olyckliga medmenniskor. Ära åt hwarje sådant bemödande!

Utan att wilja förringa någon individs bemödande i denna rigtning, tarfwar opartiskheten dock ett erkännande från wår sida, att samhällets högst uppsatta personligheter under dessa dagar aflagt fördomarne och nedstigit i de låga tjäll, der torftigheten residerar. Genast efter det farsoten utbröt inspekterade H. M. Konungen samtliga allmänna sjukhus, och H. K. H. Kronprinsen har sedermera tagit desamma i betraktande, och noga undersökt ordningen inom hwarje sådant. I wåra dagar, då exempel werka så mycket, ha dessa de kongliga personernes besök inom sjukhusen i icke ringa mån bidragit att skingra denna bedröfliga widskepelse som intog en hwar, den der nödgades nalkas dessa tröskar, inom hwilka, efter deras wantro, döden låg lurande för deras fötter. Till heder för samhället hafwa äfwenså högst få undandragit sig de beswärliga kommunala bestyr, som under närwarande förhållanden dagligen komma i fråga, utan twertom, med försakande af enskilda affärer, gått att uppfylla en medborgerlig pligt. Medborgare i den mest obemärkta samhällsställning hafwa i detta hänseende ådagalagt prof på uppoffringar och försakelser, hwilka icke skulle misspryda ens den adeliga skölden. Under hela den otrefnad som en dylik olycka alltid måste medföra, har dock en glädjens stråle stundeligen lyst fram, som bestått deri att alla af det oafwisliga behofwet blifwit manade att söka hwarandra för att afwända en gemensam fara, att fattig mans tröskel blifwit trampad af rik mans sko, ja att man lefwat i ett försoningens tidehwarf, derunder en hwar haft en dragningskraft, att meddela sig åt den andra. Egoistens metallhjerta har mjuknat; armodets och olyckans barn ha ej förgäfwes behöft klaga. Ingen skall, med ett ord, känna igen wårt samhälle, och det återstår oss blott att beklaga, det olyckan sammanfört de söndrade banden, och att under lugnet och lyckans dagar wi ej ega samma kärleksfulla tillit till hwarandra som under olyckans och motgångens.

Man läser i Malmö Tidning följande roliga uppsats:

Kriget mina gubbar, det ofantliga werldskriget som skall göra Europa till republik eller kossackiskt, hur fan skall det bli med hela den der tillämnade bardaleken med werldens Goliath, österns jette, månne alltsamman torkar in, sedan det blott wisat sig i demonstrationer och ofantligt skryt medelst rustningar, uniformer, hot och kabinetsnoter? Ja hwem wet, sa Mobergskan. Det ser mellanåt twetydigt ut. Ryßland tar på sig en mycket allwarsam och butter min och knyter näfwen i wädret. Man wet egentligen icke åt hwem den är riktad, men man börjar koxa litet upp för att se hwad som kan wara å färde kring knutarna: Wisserligen har man länge trott att det blott gällde Turkiet och att man i Ryssland hade brist på ljus och ämnade derföre lägga sig till turkarnas bekanta halfmåne för att åtminstone få ett drägligt polismånsken, men sedan man börjat rusta sig i Östersjön, få hafwa de filosofiske tyskarna i Augsburger Allgemeine Zeitung börjat fundera på att det måhända äfwen gäller Sverige. Tjenare, herr tysk, wi tacka för komplimangen, men wi tro icke att Ryssland skulle hafwa den ringaste fördel af att få ett folk, som så illa rennomerar och utskriker sig sjelf. Läsarena med hr Fjellstedt i spetsen förklara hela nationen för oäkta, hussiter och hagelstamianer, att den är en försupen bränwinsbrännare, nebulister, pessimister och den råa massans patroner belasta bildningen och förmögenheten med det gröfsta sedeförderf, frihetswännerna skrika på byråkratien, penningemakten och sabelwäldet, och emigranterna förmoda att hwar dag blir allt wärre och wärre och den siste den wärste samt nicka derföre åstad för att rädda sina husgudar i Amerika. Hwad fan skulle Ryssland med ett så utskriket folk. Nu är det wäl sannt att denna genom sina egna koryfeer så illa beryktade nation är en tapper, arbetsam, fredlig, ädelmodig, storsinnad och i sjelfwa grunden förträfflig nation, som wisserligen med allt mensklig kan hafwa sina fel, men som äfwen har sina öfwerwägande stora dygder och upphöjda egenskaper, kortligen, ett folk som icke är att förakta, emedan det är ett ädelt folk, men allt detta är icke officiellt och Ryssland har ingen skyldighet att hafwa reda på denna nationalhemlighet. Och will ändtligen Ryssland hafwa Östersjön, hwem knäfweln hindrar det ifrån att helt och hållet besätta den med ryska sjögastar, och att lägga sina tredäckare så tätt tillsamman att man kan spatsera som på en flottbro mellan Åland och

---

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. fr. N:o 10.)

Länge betraktade han deß inre sida och skakade på hufwudet. Plötsligt lät han, utan att säga ett enda ord, handen sjunka och wände sig åt annat håll.

Nå—å! är redan eder konst all? frågade postmästaren i hånande ton. Icke sannt! att spå mig, derpå war ni icke förberedd?

"Ni mißtager er, min herre," swarade fremlingen allwarsamt; "men:"

"Hör menska! fresta himlen ej
Och fordra alldrig att få skåda
Din framtids bild i nakna drag.
Låt nattens dunkel än få råda
Den blottas nog ändå en dag."

Postmästaren stod tyst och stirrade endast framför sig men med ett wänligt "god natt, mitt herrskap!" tog spåmannen afsked af sällskapet och lät kyparen ledsaga sig upp på sin kammare.

"Den gamle har förderfwat för oß hela wår trefliga afton," knotade apothekaren efter honom. "Se bara huru nedstämd wår snälla Therese är; postmästaren står der, en annan Loths hustru, och blickar stirrande på sin hand, hwilken icke måste hafwa lofwat honom något särdeles önskwärdt, endast stadsskrifwaren kan fägna sig, ty i hans lineamenter kunde den gamle, hwilken just tycktes finna en glädje i andras mißmod, icke uppspåra något obehagligt.

Therese hade obemärkt dragit sig undan, och äfwen det öfriga sällskapet war nu af den mening att man måste begifwa sig hem. Tidigt den påföljande dagen afreste den gamle spåmannen.

Med den älskwärda Therese hade emellertid försiggått en påfallande förändring. De dagliga bordsgästerna måste umbära hennes sällskap, och om man ett ögonblick fick syn på henne, så fann man henne sluten och ofta med en tår i ögat.

Detta gjorde stadsskrifwaren orolig. Slutligen passade han på ett lägligt tillfälle att träffa henne ensam.

"Men säg mig för Gudsskull, kära, dyra Therese! hwarföre har ni alltifrån den aftonen, då den gamle skälmen förutsade oß saker, som aldrig kunna gå i fullbordan, lefwat så stilla och tillbakadraget? Gif mig del af eder sorg, edra bekymmer. Ni wet huru stor del jag tar deri, säg mig derföre hwilka lögner han intalade eder."

"Ack min Gud! till en början war det endast helt angenäma saker, men till slut — ack! — förskräckligt!" och dermed twärtystnade hon.

"F—n kan inte bli klok härpå," utropade stadsskrifwaren i wredesmod. "Den fördömda gamla spåmannen!"

Äfwen postmästaren hade sedan denna tid alldeles förändrat natur. Hans elaka tunga satt som fasthäftad i munnen och hans satiriska lynne war sin kos. Han lät alla dagar gamla kärringar lägga ut korten för sig, berättade apothekaren skrattande.

"Der ha wi det" — utropade ungefär åtta dagar derefter till bordsfällskapet, den i gästrummet inträdande apothekaren. "Den gamle spåmannen har talat sanning. För en timma sedan anlände oförmodadt från residenset en postsekreterare åtföljd af twenne polisbetjenter, lät postmästaren lemna sig kassan, förseglade böckerna och nu är wår wän, beledsagad af polisbetjenterne, redan på wäg, gud wete hwarthän."

För tusan ropade hela bordsfällskapet. Den gamle war då ingen bedragare. Ser ni, tillfogade apothekaren, mins ni, derföre war det, som han kastade en så skarp blick på postmästaren då han berättade om den der personen hwilken hade sett en af sina bekanta sitta fängslad i bojor; derföre war det som han swarade postmästaren, då denne fräckt steg fram och begärde, få weta sitt öde.

Hör menska! fresta himlen ej. ɔc. ɔc.

Åh! man kunde ju tydligt se på postmästaren huru det onda sammwetet rörde sig inom honom. Blef han icke blek som wäggen och stod han der icke som en saltstod. Nå derunder måste en hund ligga begrafwen. För f—n hwem hade kunnat tro något sådant."

Men på den stackars Thereses lidande tillstånd gjorde detta profetians tillfälliga inträffande ett högst ofördelaktigt intryck. Hon slöt sig helt och hållet inom sig sjelf, kinderna bleknade och det förr så klara ögat blef allt mattare. Hon undwek med flit stadsskrifwaren.

När han wänligt tilltalade henne och bad om hennes förtroende, fyllde tårar hennes ögon. Jag kan icke, bästa wän; wårt öde skiljer oß åt. Alldrig får jag tillhöra dig; men fråga icke widare, bästa Carl, jag kan icke säga mer.

Den fördömde gamle spåmannen, knotade stadsskrifwaren, att på detta sätt förbrylla den stackars flickans hjerna. Han wißte sig ingen råd mer att rycka flickan ur sitt mißmod.

"Ni har slutat ert uppdrag alldeles förträffligt, min kära assessor, tilltalade honom Grefwe Ziller wid återkomsten. Den knipslugaste diplomat skulle icke så wä

[10 september 1853]

Stockholm, aldeles som då Xerxes i gamla dagar med sin ofantliga skeppsmassa byggde en bro öfwer Hellesponten. Men den öfwermodige Xerxes måste helt snöpligt rymma tillbaka igen från det lilla Grekland i en fattig fiskarebåt, sedan man slagit hans millioner perser och förpassat hela hans skärgårdsflotta till hafsens djup. Det skulle kunna hända att det obetydliga Swerige kom att representera det fordna Hellas och att Österssjö-patronen fick maka sig hemåt i en lurendrejarsnipa. Men detta lär dock icke komma att inträffa, emedan Ryssland icke kan hafwa någon spekulation på det gamla Swithiod. Om Ryssland wore lika öfwerbefolkadt som det nu är glest bebygdt och uppodladt, så skulle man hafwa skäl till den förmodan att man kunde önska sig ett nytt land att kolonisera med ryska horder, sedan man exporterat de öfwerbildade och så illa anskrifne inwånarne till Nordamerikas träsk. Men detta är aldeles icke fallet. Och på dynastisk wäg har man från Ryssland aldeles inga anspråk på Swerige, utan är det twärtom wi som böra hafwa dem på Ryssland. Ty detta land är ursprungligen icke annat än en swensk provins och wår fordne så mäktiga konung Ifwar Widfadme förde äfwen spiran öfwer Gardarike och war på den tiden alla rysars sjelfherskare, så att ifall arfsrätt skall ega rum nationerna emellan, är det owilkorligen Swerige som bör taga Ryssland i arf efter Ifwar Widfadme. Detta bry wi oss i det längsta åtminstone icke stort om, utan göra oss kanhända hellre urarfwa, ifall kreditorerna engång skulle tränga på alla sidor och dela massan emellan sig. Men för att återkomma till kriget, så säger man att ryska österssjöflottan är segelfärdig. Det är sannt, men det kan ju blott wara meningen att sända den ut för att fånga kabeljo och kiwiksill åt wåra fattige norrländningar som äta fisk i stället för bröd. Man säger att rysssarna begärt en fast punkt på Gottland för att der kunna anställa sina observationer. Meningen härmed är naturligtwis ingen annan än att på Gottland, som man utomlands tror mestadels bestå af de widunderligaste myror, få anwisning på någon fastare fläck, hwarifrån man kan inspektera de werldsbekanta myrodlingarna, som så länge satt myror i hufwudet på sina egare och som man helst will sälja åt utländningar. Nu är kanske Ryssland den myrbjörn som will lägga sig till någon del af Gottlandsmyrorna. Och hwad de swenska regementen beträffa som D. P. tro sig weta skola kommenderas dit, så är det klart att meningen härmed är icke annat än att de ditsändas för att förnya brorskapet med rysssarna, icke från Narva, utan från Ifwar Widfadmes och hans dotter Djupaugdas dagar. Och tänk hwad det skall blifwa för ett dobbra podolski och ett swenskt hurrarop på kalkbackarna, och i stället för krig slår man sig ned kring bålar och fastager som en myrstack i myrodlingens land. Detta är det första initiativet i western men om något annat ultimatum kan kwmma efteråt lär icke ännu så noga kunna specificeras. Och hwad som under samma tid passerar i österlandet är oss äfwen obekant. — — — — — — —

Hwarjehanda.

Såsom bekant skola de qwinnor, hwilka söka få af dem framfödda oäkta barn gratis intagne å barnhuset inför en granskningsnämnd, som för detta ändamål wissa bestämda tider sammanträder, inställa sig och lemna uppgift på barnfadern m. m. i samma wäg. Inför denna kommitee, hwars ordförande är hr borgmästaren Eklund, inställde sig i början af sistl. wår en flicka, som under föregående sommar tjenat å Djurgården, med begäran att ett af henne framfödt gossebarn måtte blifwa å Barnhuset intaget.

Ordföranden: Nå, kära du, hwem är fader till barnet?

Flickan: En kabyl.

Ordföranden (skrattande): Men, kära flicka, hur är det möjligt? Kabylerna tala ej wårt språk, och huru kunde du wäl förstå honom?

Flickan: Åh jo! — han . . . . . tecknade! (Allmänt skratt).

Ordföranden: Nå, huru ser gossen ut?

Flickan: Åh jo, han är . . . . swart och hwit, som man wäl kan tänka.

Muntrations-Recept mot Kolera.

Af Höökenberg.

Dansa, skämta, muntert lefwa,
Icke rädas, icke bäfwa,
Muntert sinne och hwad mera:
Icke alls medicinera,
Aldrig låta modet falla,
Aldrig känslan häftigt swalla,
Ständigt gnola: falleralla;
Mättligt äta, något dricka,
Icke se på någon flicka;
Hemma natten och om dagen
Endast muntration är lagen;
Ropas sedan: "Ut med ringen!"
Skadar koleran allsingen.

Handelsnotiser.

Götheborg den 3 Sept. På fraktsökande fartyg är fortfarande brist, hwilket lägger hinder i wägen för exporten, hwilken eljest skulle wara rätt liflig, hellst de fredliga aspekterna böra animera till stegrad spekulation på de stora marknadsplatserna. Blifwer freden befästad, så låter allt förutse stor efterfrågan redan i höst äfwen på Swenska artiklar, hwilka derigenom torde kunna påräkna ännu ytterligare prisstegring. Jern gäller Bko 15: 32 a 16 rdr; Spik 23½ och 17½ Rdr. Spannmål är i afgjordt stigande på de flesta Europeiska stapelplatser; wälladt af klen skörd i Frankrike, Italien, Belgien och södra Tyskland, hwartill nu kommer en säker utsigt till felslagen potatisskörd, då den wanliga sjukan oförmodadt börjat på det mest förstörande sätt gripa omkring sig i flera länder Här gäller 15 lisp. Hwete 27 rdr, 14½ lisp. Råg 20 rdr Rgs; Korn och Hafra ännu utan synnerlig efterfrågan och tillgång. Bränwin gäller 1: 3, men torde ock dermed wara på reaktionspunkten, då flere anledningar låta förwänta en stegring, serdeles om potatissjukan skulle gripa omkring sig. I öfriga waror ingen anmärkningswärd förändring. På Salt är fortfarande brist och högt pris.

Inbjudning.

Kongl. Wermländska Hushållnings-Sällskapet har beslutit att under marknaden här i staden, nästkommande 11 Oktober, föranstalta en Exposition af Trädgårdsalster och får af denna anledning inbjuda alla wänner och idkare af Trädgårdskonsten inom Provinsen att derutinnan deltaga, genom insändande af dylika alster. De bidrag, som skola exponeras och hwilka böra bestå af utmärktare Jord-, Träd- eller Busk-frukter, Köks-Trädgårdswärter och äfwen odlade Blomster, skola wara försedde med wärtens, odlarens och ställets namn, samt inlemnas senast den 10 Oktober d. å. hos Kongl. Sällskapets Sekreterare, Bergmästaren von Schéele, som bor hos Garfwaren Wendt härstädes, och skall dagen för sjelfwa Expositionen i Tidningarne närmare uppgifwas. Carlstad den 19 Juli 1853.

På Kangl. Hushållnings-Sällskapets wägnar:

H. F. Oldewig.

Franz von Schéele.

Kungörelse.

Som Stadens Sundhets-Nämnd anmält, att åtskilliga personer skola företagit sig det oskicket att sent om aftnarna kringdrifwa stadens gator och derefter sällade tillsammans, under oljud och sång, flera gånger in- och utwandra genom westra tullporten, hwarest de med den der stationerade militärwakten skola haft åtstilliga uppträden, åsyftande hufwudsakligast att åstadkomma owäsende, samt dessa personer icke äro för närwaraude kände; så kungör Magistraten härmed att serskildt wakt af stadens polis kommer att anställas wid nämnde tull, för att utröna hwilka så beskaffade personer kunna wara, i den händelse oskicket fortsättes, på det att desse till laga ansWar må befordras; hwarjemte Magistraten allwarligen uppmanar en och hwar husbonde inom staden att tillse det deras tjenare icke sent om aftnarne kringstryka staden och oskick utöfwa. Carlstads Rådhus den 5 September 1853.

Borgenärers sammanträden.

Samtlige fordringsegare uti Hattmakaren J. Sundbergs konkurs kallas att sammanträda hos undertecknad, Syssloman, Lördagen den 24 Sept. 1853 kl. 9 f. m., för att besluta angående:

Massans tillhörige fastighets försäljning; Gäldenärens underhåll; Godemans och Syssloman arfwode och de återstående osäkra fordringarnes indrifwande m. m.; och erinras om lagens föreskrift ifråga om frånwarande kreditorer. Carlstad den 1 Augusti 1853.

Fr. Leopold Nygren.

Som, wid sammanträdet med Krono-Länsman Isac Bergs Borgenärer den 5:te i denna månad, något beslut icke kunde, af mellankomne anledningar, fattas, i fråga om den Skiffer och Golfsten, som Herr Großhandlaren Tranchell i Götheborg innehar; så warder bemälde Bergs Herrar Borgenärer härigenom kallade till nytt sammanträde å Frimurarelogen härstädes, Onsdagen den 14 näst kommande September klockan 10 f. m., för att öfwerlägga och besluta om följande massans angelägenheter:

1:mo. Hwad åtgärder, som skola widtagas för att få disponera massans andel uti den Skiffer och Golfsten, som Herr Großhandlaren Tranchell innehar till säkerhet för deß fordran;

---

kunnat förwilla den kloke grefwe Löwenhard, som ni har gjort; och en så lysande utgång hade jag ingalunda föreställt mig. Alla wåra förwäntningar äro öfwerträffade, och prins Oscar insatt i alla sina rättigheter. Till och med wår korrespondens gick, genom edra kloka anordningar, så säkert, som hade det warit de obetydligaste priwatbref. Huru kom ni på denna idé?

Nu berättade assessorn, hwad som händt honom på geheimerådet von Hagens gods, och huru han deraf hade slutat sig till att postmästaren wore förrädaren och att geheimerådet wisst icke endast för att njuta landtlifwets behag uppehöll sig på Volpingen.

"Sådan otrogen kanalje!" ropade den förbittrade ministern. "Nu blir det mig plötsligt klart hwarföre grefwe Löwenhard alltid kände innehållet af wåra bref före prinsen. Öfwerpostdirektören skall genast infinna sig hos mig," sade han till en inkallad betjent, "Skynda!"

"Här skall statueras ett exempel, döden af bödelns hand wore en wälförtjent lön för denne pligtförgätne tjenstеman."

På den ädelmodige assessorns förbön blef dock postmästarens straff förwandladt i lifstidsfängelse i kjedjor på klippborgen Brauenfels.

Den gamle spåmannens förutsägelse hade alltså gått i fullbordan. Äfwen furst Adalbar emottog assessorn med hjertlig wälwilja. "Öfwer min förwäntan, och till min synnerliga tillfredsställelse," sade den förre, "har ni på den eder knappt tillmätta tiden bragt till ett lyckligt slut denna högst wigtiga sak, hwilken måste medföra de lyckligaste följder. Ni har genom att besegra en i diplomatiska förrättningar gränad och owanligt slug motståndare bewisat er wara en särdeles kunskapsrik och skicklig man. Eder tacksamme furste beder er derföre att stanna wid hans sida såsom kabinettsråd, och edert fosterland, från hwilket wi måhända afwändt ett blodigt krig, belönar er med denna orden;" och med dessa ord hängde han kring den öfwerraskades hals det blå emaljerade korset med den gyllene sphinxen. "Men på det att edert rykte, hwilket måhända lidit af det nödtwungna plötsliga afskedet, på ett eklatant sätt måtte winna upprättelse, så skall wi, så snart ni hemtat er något efter det swåra och ansträngande arbetet, afgå såsom mitt ombud till edert förra kollegium och öfriga högre embetswerk. Jag har nemligen under eder frånwaro genomläst och gillat ert werk öfwer förenklingar i de allmänna ärendernas gång, samt om den för det allmänna skadliga byråkratien. Jag önskar att man för framtiden förfar efter edra grundsatser, och wäntar efter eder återkomst berättelse om det sätt hwarpå saken så fort som möjligt må kunna utföras.

Den stackars Julie satt med förgrätna ögon wid fönstret och stickade. Amtsrådinnan läste i en andaktsbok.

"På detta sätt förderfwar du då rent af dina ögon," ropade slutligen den sednare med owilja och slog boken tillsamman. "Han är en lättsinnig fogel, en menniska utan heder och tro. Slå du honom ur hågen."

"Hwem wet hwilka förhållanden afhållit honom att gifwa underrättelser om sig," ursäkuldade Julie den älskade.

"Hwad för något! Förhålla mig hit och förhålla mig dit" genmälte amtsrådinnan i wredesmod. "Under alla förhållanden kan man skrifwa åtminstone ett par ord, såsom, jag är frisk, befinner mig här eller der, det går wäl o. s. w. Nej! nej! förskona mig från att widare höra talas om den windbeuteln, han återkommer aldrig. Och hwad har du då egentligen att inwända emot det hederliga uppbördsrådet. Är han inte en präktig karl, och med goda inkomster sen? kort och godt," slutade hon, "i morgon erhåller han ditt ja! och dermed punkt."

"Hwarken i morgon eller någon annan dag," försäkrade deremot Julie, under en ström af tårar. "Min Ferdinand är mig trogen och har icke glömt mig, det säger mig en inre stämma.

"Och mig säger en inre stämma att han är en harsot och att du skall gifta dig med uppbördsrådet," hånade deremot modren, och gick ut i köket för att söka sig ett mål för sin utbrytande wrede; hon fann den också der ganska riktigt, ty pigan släppte just i detsamma, med ett häftigt skrik, soppterrinen med deß warma innehåll i golfwet.

Ytterligare förflöto åtta dagar utan underrättelser. Mor och tanter uppbjödo hela sin wältalighet för att förmå Julie att räcka uppbördsrådet sin hand. De utmålade för henne i de wackraste färger den framtid hon skulle gå till möte wid sidan af en så förträfflig man, fördömde deremot den otrogne assessorn, och wille till och med weta huru han redan wid afresan skulle hafwa yttrat, att han aldrig mer tänkte återkomma.

Men Julie skakade ändå otroget på sitt lockiga hufwud och swarade bestämdt, "det är icke så, jag wet wäl bäst hwad han yttrade till mig wid afskedet.

Nu först blefwo modrens och tanternas frågor riktigt närgångna. "Nå så låt oss få höra det då," ropade de med en mun, så att det arma barnet råkade i werkligt trångmål.

Då ljöd plötsligt det muntra smattrandet af ett posthorn; en högst sällsynt företeelse på den aflägsna, föga besökta gatan. Alla fönster ryckтes upp, och äfwen amtsrådinnan och tanterna läto den stränga examen för en stund hwila, och skyndade att efterse hwad den sällsynta tilldragelsen kunde betyda.

(Forts.)

2:do. Huruwida Borgenärerne, efter tagen del af den widräkning, som af dertill utsedde personer, deßförinnan skall hållas, emellan massan och Handlanden J. F. Odmann, wilja godkänna den såsom grund för uppgörelsen emellan honom och massan af deras gemensamma affärer uti Skifferbergen och den brutna Skiffern;

3:tio. Bestämma de wilkor som böra iakttagas wid försäljningen af massans fasta egendomar;

4:o. Öfwerenskomma med undertecknade om deras Godemäns arfwode.

Och erinras frånwarande borgenärer om konkurslagens föreskrift derutinnan att de få åtnöjas med de närwarandes beslut.

Carlstad den 16 Augusti 1853.

A. Waldenström. E. O. Palm.

Auktioner.

Genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Herr Rådman Ljunggwists gård wid lilla Herregårdsgatan här i staden, Tisdagen den 13 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer för Herr Majoren och Riddaren J. von Echstedts räkning att till försäljning utbjudas: Koppar, Malm, Bleck och Jernsaker, Glas och Porcellain, Linne och Sängkläder, Bord och Skåp, Laggkärl, en Wagn, en Slädsäll samt diwerse husgerådssaker. Kände säkre köpare erhålla betalningsanstånd till den 1 nästkommande December. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Fredagen den 16 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer att försäljas: för Skräddaren N. Örtenblads konkursmassas räkning: 1 Dragkista, 1 Dragsoffa, 1 Säng, Laggkärl samt diwerse Husgerådssaker. För afl. Capitainen G. Wallencronas konkursmassas räkning: 2:ne aktier i Carlstads Badhus. För Herr J. S. Askensteds konkursmassas räkning: 1 mindre Patent-Köksspis. För afl. Jerndragaren Swen Larssons Sterbhus räkning: diwerse Husgeråd och Mansgångkläder. För diwerse personers räkning: 1 Byreau, 1 Soffa, 1 Säng, Skåp och Bord, 1 Wäfstol, 1 Hyfwelbänk, diwerse Snickareredskap m. m. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionen.

Carlstads Auktionskammare den 7 September 1853.

Adolph F. Nygren.

Genom öppen och friwillig auktion, som förrättas uti Enkefru Westmans gård wid Tingwallagatan här i staden Måndagen den 19 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer för afl. Inspektoren A. G. Hedenströms sterbhus räknig att försäljas: Silfwer, Sängkläder och Linne, 4 st. Bikupor, Mansgångkläder m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 13 December detta år. Carlstads Auktionskammare d. 9 September 1853.

Adolph F. Nygren.

I anseende till afflyttning från orten kommer genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Gästgifwaregården här i staden, Fredagen den 23 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att för krögaren Swen Fyhrs räkning till försäljning utbjudas: Diwerse husgerådssaker, Bränwinsfastager, Laggkärl, en Häst och 2:ne Swinkreatur. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 2 Januari nästa år. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

Genom exekutiv Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Lördagen den 24 i denna månad kl. 11 f. m., kommer, så framt ligwid ej deßförinnan sker, att till den högstbjudande försäljas: 1 Chiffonier, 1 Soffa, 1 Slagborg, 1 Wäggur, 4 st. Stolar samt hälften i en Kransåg, utmätt från Stensättaren J. Hindriksson. En Hyfwelbänk samt diwerse Snickarewerktyg, utmätt från Spegelmakeriarbetaren J. W. Morell. Inropen betalas kontant eller sednast inom 8 dagar wid warans afhämtning. Carlstads Auktionskammare d. 7 September 1853.

Adolph F. Nygren.

På begäran af Syßlomannen uti Hattmakaremästaren J. Sundbergs konkurs, kommer genom offentlig auktion som förrättas å härwarande auktionskammare Lördagen den 24 nästkommande September klockan 12 på dagen, att till försäljning utbjudas: konkursmassans egande fastighet Gården och 1-8:dels Tomten N:ro 91, belägen wid södra kyrkogatan här i staden, med tillträdesrätt den 1 nästkommande Oktober. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionstillfället, och närmare upplysning om egendomens beskaffenhet meddelas före auktionen af Syßlomannen i konkursen Handlanden Herr Fr. Leopold Nygren. Carlstads Auktionskammare den 16 Aug. 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Frimurarесamhällets hus här i staden, Måndagen den 26 i denna månad och följande dagar samt börjas kl. 10 f. m., kommer för Källarmästaren Herr L. O. Palins räkning att till försäljning utbjudas: Koppar- och Jernkärl, Glas och Porcellain, Soffor, Stolar, Bord och Skåp, Sängställen, Skänkar med dertill hörande diskar, Ljuslampetter, Lamyor, Fönstergardiner, Rullgardiner, Duktyger, diwerse Akedon, en större Jernspis, Nya Sängkläder, bestående af Tagelmadraßer, Bollstrar, Dynor, Täcken och Filtar, Lakan och Drugottswar; 6 st. nya målade Kälkar, Bakbord med Lafwar samt diwerse sorter tomma Winkärl m. m. som ej så noga kan upptaknas. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 2 Januari nästa år. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

Entreprenadauktion.

Alldenstund något antagligt anbud å lefwerering af tjenlig sten, circa 820 cub. alnar, till stora torgets omsättning år 1854, wid i dag utlyste Auktion icke blifwit gjordt, kommer detta parti Materialier Fredagen den 16 i denna månad kl. 12 på dagen att å nyo inför Drätselkammaren å Rådhuset härstädes på Entreprenad till den minstbjudande upplåtas, till lefwerans efter slutad wintermarknad nästa år i mon af behof å platser som å torget warda anwisade. Börandes antaglig borgen ställas för åtagandet, deröfwer Drätselkammaren deßutom förbehåller sig pröfningsrätt samt att widare wid sjelfwa auktionstillfället före förrättningen wilkoren få närmare föreskrifwa.

Förseglade anbud kunna under tiden förut ingifwas.

Carlstad den 2 September 1853.

Drätselkammaren.

Till Salu.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester,*** å härvarande Boktryckeri.

För 2,500 Rdr Bko

försäljes c:a 1-16:dels mantal i hemmanet Atorp i Nysunds socken och Wisnums härad. Å denna hemmansdel, som har en synnerligt förmånlig belägenhet inwid stora landswägen nära kyrka, postkontor och qwarn, kan årligen utsås 1 och en half tunna råg och 8 tunnor wårsäd jemte rotfrukter, samt winterföder 4 a 5 nötkreatur. Åkerjorden är af en särdeles bördig och god natur och ståndskogen sparad och wäl wårdad. Åbyggnaden till denna egendom utgöres efter nyligen förrättad laga hemmansklyfning af en större 2-wånings Corps de logis byggning med 8 rum och kök, 1 ladugård samt loge med lador wid hemmansklyfning wärderade till 1725 rdr rgds, samt dertill brandförsäkrade i Wermländska Brandstodsbolaget. Den under byggnad warande Köping-Hult-Jernwägen är utstakad att gå öfwer egorna till denna egendom.

Wid egendomens tillträde, som kan få ske nu genast eller till nästa wår, erlägges af köparen 1000 rdr bko och återstoden kan få innestå i egendomen mot inteckning, allt efter köparens önskan. Närmare underrättelse lemnas af **Köpsluts-Byråen** i Carlstad.

Amerikanska Ankargångs-Ur, i trädfoderal, passande för såväl seglande, som ångfartyg.

Amerikanska Väggur, som går 8 dagar i endast 30 tum höga foderal af mahogny samt alla sorter finare och gröfre Ur för såväl herrar som damer, deribland Guld-Ankre-Ur, af 1:a qvalité, från 130 till 200 Rdr Rgs.

Patent cylinder- och spindel-urglas, m. fl. varor, som höra till yrket; allt till de lägst gångbara priser. Carlstad i Augusti 1853. JOH. W. BERG,

Urfabrikör.

Fransk Vinättika samt Klöfver- & Thimothejfrö m. m. hos

B. H. BRATT & Comp.

Stockholms Stearin-, Form- & Stöpljus hos A. H. FALKENGREN.

TOMMA KÄRL,

större och mindre, såväl träd- som jernbandade, finnas till salu på Herregården hos L. O. PALIN.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk äfven finnes svart och hvitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,

Perukmakare.

En Kopparpanna med kran, om 60 kannor i fullkomligt godt skick för billigt pris hos

F. Låstbom.

Bränwin

i större och mindre partier på Gästgifwaregården hos J. A. Johansson.

Kautschuk-Galocher,

såväl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Östgötha Grädd-Ost,

från Gräfstens egendom, hos

Fr. Leopold Nygren.

Godt Bäyerskt Öhl hos

WALLENIUS & EVERS.

AD. LJUNGQUIST

rekommenderar sitt, under Filipstads marknad, väl sorterade Manufakturlager, bestående af nya moderna artiklar, äfven stort lager af Fruntimmershufvudbonader af nyaste mode, allt säljes till möjligaste billiga priser. Lokalen är uti Herr Källarmästare Forsbergs hus vid lilla torget.

Utbjudes hyra.

Ett wäl omsedt och tapetseradt Rum, en trappa upp, finnes att hyra hos undertecknad nästa Oktober.

Carlstad i Aug. 1853. Em. C. Sjöberg.

Twenne Krogrättigheter, att tillträda den 1 nästa Oktober, äro att hyra af wälkända och ordentliga personer, då anmälan göres hos J. A. Johansson på Gästgifwaregården.

2:ne wäl belägna rum med kök att tillträda 1:ste nästa Oktober; widare underrättelse lemnas å boktryckeriet.

Diwerse.

Den 13:de dennes förfaller till betalning den Auktion, som jag den 10:de och 11:te sistlidne Mars förrättade på Gunnerud, och anmodas wederbörande att till undwikande af lagsökning sina inrop skyndsammast inbetala till Herr Auditör C. W. Geijer i Carlstad, hwilken sednares qwitto gäller som mitt eget. Högåsen den 9 September 1853.

N. Nilsson.

Till beredande af sorgfriare ålderdom för sina Enkor och nödens aflägsnande från sina barn, blef d. 23 Nov. 1846 af Borgerskapet, tillhörande handtwerksklassen härstädes, en insamling gjord till grundläggning af en pensionsfond, eller understödskassa, hwilken, dels genom friwilliga bidrag från samhällets, ej till borgerskapet hörande, medlemmar, och dels genom årsafgifter från kassans delegare, i närwarande stund uppgår till ett belopp af 1811 rdr 10 sk. bko, såwäl i Sparbanken, som hos enskilta personer räntebärande kapital. Glad öfwer denna för ett högst wälgörande ändamål bildade fonds ökade tillgångar ansåg Bestyrelsen ännu ej någon utdelning kunna ske, då den i slutet af förra månaden mottog från Enkefru L. Lundberg en testamentarisk disposition på 2000 rdr bko, att utbetalas af hennes sterbhusdelegare till denna fonds ökande. Denna gåfwa, i sig sjelf ganska stor, blifwer desto mera wälsignelserik, derigenom att Fru Lundberg förbundit sig att redan den 10 dennes utbetala ett års ränta till Bestyrelsen, för att utdelas bland Borgerskapets behöfwande enkor och omyndige barn, samt derjemte lofwat att under sin öfriga lifstid årligen på samma dag, då hon återkallar i minnet förlusten af en älskwärd och förhoppningsfull dotter, aflemna den förfallna räntan. Fonden kommer att bära namn af "Maria Lovisa Lundbergs minne", samt stå under Magistratens tillsyn. Carlstad den 5 Sept. 1853.

Bestyrelsen.

På undertecknads

BOKTRYCKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 12 af denna tidning utgifwes Lördagen den 17 September.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 12. **Lördagen den 17 September** **1853.**

I Domkyrkan predika,

17:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Stiftsnyheter.

Utnämnde: Lector *J. A. Millén* till Kyrkoherde i Hammarö præbende-pastorat och Kyrkoherden i Bolstad, L. W. O., Magister *C. L. Lalin* till Prost öfver S. Dals Contract.

Förordnade: Lectorn och Kyrkoherden *J. A. Millén* till v. Contractsprost öfver Kihls och Fryksdals Contracter under Contractsprostarne Malmstedts och Altahrs vistelse i hufvudstaden såsom stiftets ombud vid instundande riksdag;

L. Skånberg till vice Pastor i Nyed under samma tid;

A. G. Carlqvist till Pastorsadjunkt i Högsäter tillsvidare;

J. Ferlin till vice Comminister i Hvitsand tills vidare;

J. M. Wikström till Comministersadjunkt i Brunskog tillsvidare från den 1 nästa October;

J. Jacobi till vice Pastor i Bolstad till den 1 nästa Maj;

Löjtn. Frih. *C. Wrangel* till v. Gymnastiklärare vid Carlstads Elementarläroverk under innevarande Höst-ter-min.

Carlstad.

Ännu gudilof är här i staden friskt och dess belägenhet underlättar äfven den spärrning, som sundhetsnämnden med all nödig kraft låter fullfölja. Till och med wid Kanikenäset, dit fartyg dagligen ankomma från smittade orter, är allt godt och wäl, men hurn länge detta lyckliga förhållande kan komma att fortfara är icke godt att weta, då det tillräckligt wisat sig att spärrningarne, hurn strängt som hellst handhafda, icke i alla händelser förmå utestänga smitta, äfwensom det ännu ej är fullt bewisadt, att icke sjukdomen kan utweckla sig spontaneiskt af purt atmosferiska förhållanden. Så länge läkarekonsten swäfwar i okunnighet härom, är det derföre nödwändigt, att både förföka hwad spärrning kan uträtta och tillika att hålla allt i beredskap till den hemska gästens emottagande, hellst som det nu tillräckligt wisat sig att hon i år uppträder i hela sin förfärliga skepnad, hwilket bland annat kan ses af nedanstående utdrag af ett bref från Carlskrona, införd i Kalmarposten. Wi ogilla derföre på det högsta de utomordentligt bittra utfall man här och der förnummit emot de orter som beslutat spärra sig, då tydlig lag härtill berättigar dem. En annan sak wore om alla spärrningsåtgärder emellan olika orter i landet en gång för alla förbjödes; men så länge rättigheten dertill fortfar, är det en fruktlös möda att genom owett eller skrämskott i tidningarne föka afhålla de samhällen från att begagna sin rätt, i hwilka opinionen fordrar det, utan affeende på alla dermed förenade kostnader och olägenheter. Brefutdraget lyder sålunda:

"Då jag ännu är wid lif, äfwensom alla de mina, hwilka hittills haft nåden att förskonas ifrån den hemska sjukdomen och hastiga döden, will jag sända dessa rader. Måtte Gud förbarma sig öfwer oss och låta oss snart återwinna ett friskt tillstånd inom detta samhälle, och måtte han tillika förskona ert och andra samhällen ifrån en dylik fasa som wi nu måste utstå. En gång inkommen är den förfärlig och nära omöjlig att hejda eller utrota förr än den skördat allt som kan falla för dess ryswärda kraft. Läkarens konst kan ej hjelpa här det ringaste, då sjukdomen är werklig, ty man faller genast, på några minuter till ett intet, och om några timmar är lifwet slut. Det är blott kolerin som läkaren kan bota och ofta förekomma att den ej småningom öfwergår till utbildad kolera. Akta er derföre att sjukdomen ej inkommer och lyd mitt hjertliga råd, det enda jag häremot har att gifwa: "Spärra", men gör det med all kraft och ytterstа försigtighet. Se ej på hwad en dylik bewakning kan kosta, den kostar ändå aldrig så mycket som när sjukdomen är inkommen, ty då blifwa utgifterna wida större, nödwändiga men ock i det närmaste ändamölslösa. Werka sjelf för denna stränga spärrningsåtgärd och widtala alla bekanta att häri understödja.

"Eländet här är stort. Flere hus äro rent utdöda: flere barn föräldralösa; tillförseln börjar nu minskas, sedan allmogen fått egen öfwertygelse om sjukdomens allwar. Dagligen insjukna 90 a 100 menniskor och dö 50 a 60. Man fruktar för att tala med någon menniska. Sedan farsotens början äro 1,400 insjuknade och 750 döde. Alla sjukanstalter äro uppfyllde och Amiralen har i går (d. 30 Aug.) utrymt Barnhusskolans hela lokal, för att der intaga förfallna barn och rangerat om sköterskor för dem samt kokerskor; mat får tagas ifrån kronans magasiner mot framdeles redowisning. Jag är i största ledsnad då jag nu nödgas berätta om allt detta elände. Man ser ej annat än sjukbårar och likkistor på gatorna. 14 man äro dagligen sysselsatta att uppgräfwa långa diken, deri kistorna nedsättas bredwid hwarandra så tätt som möjligt är, 50 a 60 i rad och sedan kastar en af presterne jord öfwer alla på en gång.

"Ifrån alla håll hitsändas läkare, så att dagligen anlända en a twå och de äro högst behöfliga, synnerligast sedan de sjelfwa börja blifwa offer för sjukdomen. I Lördags gingo wi till Nattwarden, och nästan en hwar här har nu gjort likaledes och wänta stundeligen Herrans beslut. Jag skrifwer nu dessa rader som toge jag för alltid afsked af dig och de dina. Gud wet om wi få mera återse hwarandra på denna sidan grafwen. Kanske då du läst detta är jag redan för ewigt gömd i jorden. Bed Gud för oss arma, men bed uppriktigt!" — — —

— Sedan 8 dagar förlupit efter det att första kolerafallet förekom i Christinehamn, har hon åter utbrutit derstädes med flere sjukdoms- och dödsfall, till följe hwaraf Kgs Bfhde i Onsdags förklarade staden för kolerasmittad. I anledning häraf och då hon jemwäl wisat sig på Näset har Kgs Bfhde beslutat tillswidare inställa de wanliga höstmarknaderne i Nysäter, Skoga, Ombergsheden, Arwika, Christinehamn och Carlstad.

— Wäderleken fortfar att wara utmärkt wacker och mild, ehuru nätterna, serdeles åt morgnarne, såsom naturligt är wid denna årstid, börjat blifwa temligen kyliga. Potatisupptagningen pågår allmänt häromkring, af fruktan för den yppade potatissjukan, och på långliga tider har man wäl icke härstädes höstat en så rik och förträfflig skörd af nämnde rotfrukt som detta år. Den säljes också willigt till 2: 32 a 3 rdr tunnan. Wårsäden är för det mesta inbergad och grödan god.

— Wi tillåta oss fästa uppmärksamheten på hr direktör Söderströms i dagens tidning intagna inbjudning, angående inträde uti den förlidet år härstädes bildade sångförening. Redan de hittills åstadkomna resultaterna böra lemna en säker borgen för widare framsteg under hr Söderströms skickliga och oegennyttiga ledning, hwarföre de unge män, som tro sig ega sångens wackra gåfwa, och till hwilken uppmaningen är ställd, icke lära underlåta att willigt deraf begagna sig.

— Wid lastageplatsen Låkan, inloppet till Byelfs wattendrag, har en skeppare insjuknat med kolera symtomer och afled d. 11 dennes.

— Kronofogden i Söder-Syssels Fögderi i Wermland Hr Assessoren A. H. Lagerlöf har med den 10 Sept. återinträdt i tjenstеutöfning.

— Från Filipstad skrifwes under den 13 dennes: Marknaden, som i dag ingår, är gynnad af ett wackert wäder, hwilket ock haft till följd att det hitlockat en stor samling besökande af alla klasser. På fyrfotade marknadsbesökande är tillgången ingalunda heller mindre, ehuru priserna, twärtemot förmodan äro owanligt höga. Få köp blefwo i går afslutade, och blir troligen handeln i dag lika trög, om intet säljarne nedsätta sina pretentioner. — Priserna äro: för 14 qwarters Oxar 275 a 300 rdr, för 12 a 13 qwarters dito 200 a 250 rdr paret, samt för Kor 40 a 50 rdr stycket. För Norska hästar, hwaraf flera hitkommit, varierar priset mellan 200 a 300 rdr st., allt efter ålder och godhet. Af spannmål och andra landemannaprodukter är äfwen rik tillförsel och priserna derå nästan desamma som under föregående delen af hösten, eller för Råg 17: 24 a 18 rdr, Hafra 7: 24 a 8 rdr, Potatex 3: 24 a 4 rdr, Korn 15 rdr, Malt 14, Ärter 20 rdr pr tunna.

— Från Åmål skrifwes den 13 dennes:

Wi hafwa fortfarande att fägna oss åt en färdeles gynnsam wäderlek för den pågående sädesbergningen; nätterna äro wisserligen kyliga, men dagarne soliga med ren och behaglig luft. Hwad hälsotillståndet här i staden beträffar, äro wi ännu lyckliga nog att kunna förklara det wara i allo tillfredsställande.

— På hithörande ångpropellerskonerten John Eriksson som i går hitkom har en man aflidit i kolera under wistelsen i Götheborg, och en man mäst på uppresan hit illa sjua landsättas wid Trollhättan för att intagas å sjukhuset derstädes.

— Ingen har i Wennersborg insjuknat i kolera sedan den 6 dennes, och alla de förut insjuknade woro fremmande arbetsfolk, deraf 6 insjuknat, 5 dött och en tillfrisknat. På de 7 sista dygnen har warit alldeles friskt.

— I Götheborg synes koleran wara i tilltagande, ehuru ej starkt.

— Ryßland lärer hafwa förkastat de af Turkiet begärda modifikationerna till Wienertraktaten.

Stockholm.

Underrättelse har ingått att prinsessan Amalia Maria Charlotta, dotter till f. d. Konung Gustaf 4:de Adolf, aflidit ogift i Wien den 1 Sept. i en ålder af 48½ år. Af denna slägt finnas nu på fädernet ej flere qwar i lifwet än Prins Gustaf af Wasa, general uti Österrikisk tjenst, dess dotter prinsessan Carola, nyligen gift med kronprinsen af Sachsen, samt Storhertiginnan af Baden Sofia, dotter af Gustaf Adolf. — Landtbruksmötet på Ultuna, jemte tillämnad kreatursauktion, har blifwit inställdt i anseende till kolerans utbredande. — Ångkorvetten Thor har anländt till Holland med kolera ombord och få derföre undergå karantän. — Fregatten Eugenies werldsomsegling har kostat kronan Bko Rdr 295,670: 41. — Staden Kalmar har af Handels- och Sjöf.-fonden bekommit ett lån af 30,000 Rdr Bko till en kajbyggnad wid sin hamn. — En Nödhjelpskomitee har i dessa dagar bildat sig och emottager friwilliga bidrag till lindrandet af den nöd, som nödwändigt måste uppkomma till följe af kolerans härjande bland de fattigare och mindre bemedlade folkklasserna. — Den Swenska öfningseskadern har warit synlig från Wisby redd. Briggarne Nordenskjöld och Sleipner hafwa skiljt sig från den öfriga eskadern och afseglat, den förre till Carlskrona och den sednare till hemmet, Norrige.

Landsorten.

Från Mariestad skrifwes den 10 dennes: Choleran har nu äfwen i detta län inkommit. Förliden gårdag ingick till Kgs Befhde rapport från Provincialläkaren D:r Fryckman, det han af skälig anledning den 7 d:s besökte Flo församling. Twenne drängar, en från Baggården och en från Håberg, hade förliden Söndag besökt Wenersborg, hwarest choleran då redan utbrutit, och derifrån hemkommit påföljande Måndags morgon, samt hastigt insjuknat med wanliga symptomer till epidemisk cholera, hwari den förre efter 8 timmars sjukdom afled den 6 på eft. m., och den senare, under Hr Doktorns närwaro, sent på aftonen den 7, sedan patienten, oaktadt all möjlig omwårdnad, kommit i sjukdomens sista stadium och fullkomligen sanslöst tillstånd. — Denna underrättelse är så mycket mera bekymrande, som rödsot förut härjar i den trakten.

— Från Borås skrifwes den 1 September: Förliden Fredags föremiddag blef på afrättsplatsen wid Swenljunga tingsställe, en grof

brottsling halshuggen. Den afrättade, Erik Johansson i Mosebo, hade med berådt mod och full öfwerläggning ihjälskjutit sin husbonde, en förmögen bonde som, emedlertid tyktes äfwen warit en nedrig skurk. Erik Johansson hade med sig en wärdig kamrat, med hwilken han flera gånger haft öfwerläggningar, på hwad sätt de skulle komma åt penningar af Eriks husbonde, hwilken de wäl wisste wara förmögen, men som likwäl ej lärer innehaft några kontanta medel. Slutligen påhittade de följande fiffiga sätt. De gingo nemligen en dag till husbonden, och i allra största tysthet anförtrodde honom, att de af en annan person erhållit, också i allra största tysthet, underrättelse om, huruledes den sistnämnde innehade en stor summa penningar, och som han bekommit wid ett af de så många poströfwerier under sednare tider; men hwilka penningar han ej wågade anwända, af fruktan att derigenom blifwa röjd. Deras förslag gick derpå ut, att husbonden skulle erhålla rdr 5000 bko mot det att han i stället lemnade rdr 1000 bko andra penningar till poströfwaren hwilka denne utan fara kunde anwända. Husbonden nappade på den kroken, sökte i Götheborgs diskont erhålla som lån rdr 1000 bko, som efter någon tids wäntan också rigtigt utföllo. Sedan affären sålunda blifwit i ordningställd, skulle alla tre begifwa sig af, till en aflägse i skogen utsatt mötesplats, der den förmenade poströfwaren skulle först infinna sig och utwexlingen ega rum. Men att obewäpnad möta en poströfware uti en skog, ansåg husbonden ej rådligt; heldst poströfwaren naturligtwis måste weta att han medförde rdr 1000 bko. Han medtog derföre en skarpladdad bössa, hwilken han bad Erik Johansson bära. Då de kommit ett stycke på wägen, togo husbonden och Erik Johansson af från den större wägen, för att på en genwäg komma snarare fram. Då de kommit ett stycke fram, begagnade Erik Johansson, som gick bakefter, tillfället, lägger an med bössan, skjuter genom ryggen sin husbonde, hwilken dog på stället. Men mördaren blef likwäl genast så bestört och förwirrad, att han ej kom sig före att röfwa penningarne från husbonden, utan begaf sig straxt efter den ohyggliga gerningen åter mot hemmet. Men den andre sammansworne, som kom till stället sedan mördaren aflägsnat sig, war mindre blödig, så att han annammade penningsumman från den mördade. Historien om poströfwaren och hans önskan att utwexla de röfwade postmedlen war endast en af de båda wärdiga stallbröderna hopspunnen digt, för att narra den förmögne att förse sig med kontanter, som de båda sedan gemensamt skulle tillegna sig.

— Från Wisby skrifwes: Wid mullfösning å en nyodling har Husbonden Nils Wessman Kennungs i Hellwig hittat 79 stycken hela s. k. Kufiska mynt och 6 fragmenter, wägande tillsammans wid pass en half mark. Fyndet är Kgl. Maj:t genom dess Befallningshafwande till inlösen hembjudet.

— En dyster olyckhändelse, derwid för en tadelwärd, ehuru tillfällig och oaffigtlig oförsigtighet och möjligen mindre fullständig anordning ett menniskolif högstbeklagligen blef offer, tilldrog sig härstädes den 19 Aug. på morgonen. I strandbetningen, inwid stadsmuren, nedanför student-alleen och Jungfrutornet, woro 2:ne af Bewäringens Officerare sysselsatta att skottställa nya krono-tapp-gewär. En Artillerist, wid namn Roswall, skulle efter hwarje skott å skottaflorna ifylla och markera hålet. Medan denne i sådant ärende wid den ena taflan war sysselsatt, afskjöt med högst bedröflig oaktsamhet den ene officeraren, Underlöjtnanten J. Facht, ett skott som träffade Artilleristen genom hufwudet så att han genast störtade död till marken. Någon genom trumpet-stöt eller flaggning wid målskjutningar eljest wanlig signal, att skottbanan wore fri och ren, egde här icke rum. Ransakning öfwer den i mer än ett hänseende hjertligt beklaganswärda händelsen har wid krigsrätt begynt och lär i morgon skola fortsättas. Den skjutne Artilleristen, hwilken nämnes såsom en mycket wälfrejdad och ordentlig man, war gift, men barnlös.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten.

Återigen hafwa utsigterna förmörkats till en fredlig biläggning af denna för werldens lugn bekymmersamma fråga. De medlande stormakterna hafwa wisserligen instruerat sina gesandter i Petersburg att uppbjuda alla sina krafter för att förmå kejsar Nicolaus att antaga Wienernoten med de af Porten äskade modifikationerne; men man hyser i sjelfwa werket ganska litet hopp att häri lyckas, emedan kejsaren endast antog Wienernoten under det uttryckliga wilkor, att inga förändringar deri finge göras af turkarne och att han förbrigt endast af wänskap och konsideration för Österrike och Preussen ginge in på notens antagande. Swaret från Petersburg äe wäl ännu icke kändt, men man wet deremot att kejsar Nicolaus oförtöfwadt är att förwänta till Olmütz, der han begärt ett personligt möte med kejsar Frans Joseph i Österrike, och det är mer än troligt, att detta möte är föranledt af den orientaliska frågans nya inweckling, och att kejsar Nicolaus beslutat afbryta underhandlingarne och wädja till krigslyckan; så mycket mer, som han rätt wäl känner den krigiska sinnesstämningen i Constantinopel, och det werkligen aktningsbjudande modet hos turkiska befolkningen, hwilket så lätt, om Ryssland nu antoge Portens modifikationer, kunde öfwergå till en slags moralisk segerfröjd och Rysslands förödmjukande i Turkarnas ögon. Detta allt inser nog kejsar Nicolaus och förmår sannolikt icke smälta det, utan will i stället uppbjuda allt hwad öfwertalning, gammal wänskap och tacksamhet samt lysande löften kunna förmå för att skilja Österrike från England och Frankrike. Lyckas han häruti, så skall man få se att märkwärdiga händelser snart stå för dörren. Det är ingen hemlighet mer att Englands och Frankrikes gesandter i Constantinopel, långt ifrån att söka öfwertala Porten till Wienernotens antagande, twertom i hemlighet intalat honom att deri fordra modifikationer för att rädda sitt anseende i sina egna undersåtares och werldens ögon. Men det är detta som Ryssland framför allt fruktar; det är ett dicideradt moraliskt nederlag det åtminstone nu will tillfoga Turkiet, för att dermed bana wägen för framtida materiella segrar. Likson ryske czaren nu reser till Olmütz, så säges det att kejsar Napoleon såsom en kontrademonstration ämnar aflägga ett besök i England och då lärer wäl den länge wäntade brytningen inom Engelska kabinettet komma att gå för sig, hwilken skall kalla Lord Palmerston, L. Napoleons förklarade wän, till ledningen af de utländska ärenderna, och derefter torde krigslågans utbrytande kring alla kanter icke länge låta wänta på sig. Också börjar tonen inom den ministeriella pressen både i Frankrike och England att öppet taga Portens parti emot Ryssland. Porten anstränger också alla sina krafter för rustningarnes fortsättande både i Europa och Asien, och han har den glädjen att härwid kraftigt understödjas af den kristna befolkningen, hwilken wida föredrager turkarnes milda wälde framför den ryska despotismen. Denna åsigt lärer isynnerhet inplantas hos den grekiska befolkningen af dess prester, hwilka för ingen del wilja komma under den ryska fukteln. Å andra sidan förspörjes från furstendömena, att Rysarne ordna allting för sitt qwardröjande derstädes en längre tid. Långt ifrån att wisa goda utsigter till en fredlig lösning, har den orientaliska frågan alltså blifwit mera inwecklad än någonsin, och synes knappast, oaktadt alla diplomatiens ansträngningar, kunna lösas annat än med swärdet. Man wäntar också nu med wisshet att ett wägrande swar från Petersburg genast kommer att medföra de allierade flottornas insegling i Bosphoren, hellst som höststormarne i alla händelser twinga dem att ombyta ankarplats.

En icke owigtig underrättelse med sista posten är förbrigt att Engelska och Franska konsulerna i Moldau och Wallachiet nedtagit sina flaggor från konsulatbyggnaderna och afbrutit alla diplomatiska förbindelser med de regerande furstarne, så fort de fingo officiell underrättelse om att furstarne icke ämnade hörsamma Portens befallning att nedlägga sina fraktioner och begifwa sig till Constantinopel.

Koleran

synes ännu snarare wara i till- än aftagan-

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. fr. N:o 11.)

Framför det anspråkslösa huset höll en elegant postwagn. En rikt galonerad jägare sprang ned från kuskbocken och öppnade wagnen, ur hwilken en ung man i hofuniform hastigt utsteg. Äfwen Julie hade kastat en blick ut igenom fönstret. "Det är han, det är han," ropade hon nästan utom sig af förwåning, och med glädjeropet: "min Ferdinand", hastade hon i den inträdandes armar.

"Nå har jag icke hållit ord?" frågade han leende och tryckte den wackra fästmön till sitt klappande hjerta.

"O, du elake," swarade hon under glädjetårar. Ja! ja! nog har du hållit ord och lemnat mig mer än ett halft år utan alla underrättelser.

"Det lät sig icke göra," försäkrade han; "ed och pligt bundo mina händer. Men påminn dig den sednare delen af mitt löfte. Du ser mig munter, frisk och —"

Den inträdande jägaren afbröt fortsättningen med frågan, "hwart befaller herr Kabinettsrådet att sakerna skola föras?"

Juli, modren och tanterna lyssnade alla med förwåning.

"Min fordna kammare torde wäl ännu stå ledig," frågade kabinettsrådet och wände sig till amtsrådinnan, som, med en ödmjuk nigning, swarade, helt och hållet till er disposition, herr Assess— jag ber tusen gånger om förlåtelse, herr kabinettsråd; jag skall genast pligtskyldigast, underdånigst ordna det nödwändiga. Derpå trippade hon och tanterna af för att samspråka om den oerhörda tilldragelsen.

"Är du kabinettsråd?" frågade den förwånande flickan.

"Ja, sedan åtta dagar," swarade denne leende.

"Ack, min gud, ropade hon, i det hon fick ögonen på korset som hängde kring hans hals, och hwilket hon i sin glädje dittills hade förbisett, har du äfwen en orden? hwad måtte du icke på den korta tiden hafwa uträttat för stora saker att hafwa kunnat ernå en sådan ära?"

"Sade jag dig icke wid afskedet, att du skulle återse mig som en ärad och aktad man."

"Jo wisst, men jag kan dock icke begripa att du, som så plötsligt, jag kan nästan säga med skymf, blef endtledigad —."

"Bråka icke ditt lilla hufwud för den saken, kära Julie, afbröt fästmannen; wid lägligt tillfälle skall jag berätta dig allt. Ställ nu du allt i ordning, ty om åtta dagar står wårt bröllop, då jag har ganska knappt om tid."

"Men min gud! de trenne lysningarne," inwände hon.

"Äro icke behöfliga," försäkrade han.

"Jag blir riktigt rädd för dig," skämtade hon, "ty man skulle werkligen kunna föreställa sig att du studerat swartkonstboken."

"Nå ja, du kan på sätt och wis hafwa rätt, skrattade Ferdinand. När man icke kommer till målet med ärliga konster, så måste man taga sin tillflykt till de swarta."

"Gud oss nådeligen beware," ropade den inträdande, fromma amtsrådinnan, som hört de sista orden. "Du måtte wäl icke wara en annan doktor Faust?"

"Om icke just precist det," sade kabinettsrådet skrattande; "men sanning är det likwäl, att jag måst taga djefwulskonster till bistånd för att ärorikt kunna utföra mitt uppdrag. I förbigående spelte jag werkligen till mitt stora nöje en sådan roll, min kära mamma!" Dersatte han sig ned wid Julies sida, för att berätta henne om sin resa.

"Hwad för något, hur sade du!" ropade regeringsrådet följande morgon, i det han lade pipan åt sidan, och afkastade den begwäma nattrocken för att påtaga fracken; "v. Holm, kabinettsråd? Har du då werkligen hört rätt, Johan," frågade han ännu en gång.

"Jag ber om ursägt, men jag måtte wäl känna den fordna assessorn, till hwilken jag burit så många rättshandlingar," swarade den tillfrågade.

"Så för tusan!" mumlade den förre, "karlen måtte wara en hexmästare. Att för bara ett halft år sedan hafwa fått consilium abeundi på ett ganska groft sätt och i dag? Nej menniska! Johan! du har hört rasande, eller också är du blind."

"Ingendera, herr regeringsråd!" försäkrade Johan. "Det är bestämt assessorn, som han förr gick och stod. Skillnaden består bara i en präktig uniform, och ett kring halsen häogande kors."

"Så ja! har han också fått en orden? mumlade regeringsrådet. Nej detta går öfwer mitt förstånd. Han kan minnsann mer än äta bröd, och måtte wara en lärjunge till doktor Faust. Säg att jag skall straxt hafwa den äran."

"Min gud! hwad jag är både glad och förwånad," ropade han emot den i förmaket wäntande. "Hwilken lycklig wändning har icke edert öde tagit på denna korta tid," tillfogade han, ledsagande sin förnäma gäst till soffan, under det han sjelf tog plats på en stol på behörigt afstånd.

"Låt oss icke widare tala härom," swarade kabinettsrådet. (Forts.)

[3]

[17 September 1853]

de i hufvudstaden. Från den 10 till den 11 hade nemligen 131 personer insjuknat i utbildad kolera och 75 personer hade deri aflidit; men från den 11 till den 12 deremot 156 insjuknat och 116 aflidit. Från sjukdomens början woro i utbildad kolera, förutom alla såkallade prodromer, 2,373 insjuknade, deraf 1,288 dött, 531 tillfrisknat och 554 qvarlågo under läkarewård. I Norrköping, under starkt tilltagande, woro d. 10 dennes sedan sjukdomens början 569 personer insjuknade och 182 döde. I Gefle under lindrigt tilltagande till den 6 dennes 59 insjuknade och 29 döde. I Carlskrona i starkt aftagande med till den 9 dennes 1746 insjukn. och 922 döde. I Götheborg i tilltagande med till den 12 dennes 552 insjuknade och 241 döde. I Malmö är hon ännu ganska lindrig och i Ystad har hon så godt som upphört. I Christiania är koleran swår. Sedan sjukdomens början hade der 1,056 personer insjuknat och 663 aflidit. I Wenersborg har emot förmodan sjukdomen åter afstannat. För öfrigt utbreder sig sjukdomen på landsbygden kring de smittade städerna, men det blifwer för widlyftigt att här referera sjukdomens gång derstädes.

En förändrad bränwinslagstifnings följder för Swenska jordbruket.

Under den nu pågående skarpa agitationen emot bränwinet, har äfwen det nyss passerade allmänna landtbruksmötet i Lidköping uttalat sig för bränwinsbränningens skiljande från jordbruket, utan att derwid afhördes något yrkande på en motswarande ersättning för jordbruket i skattelindringar eller andra fördelar från det allmännas sida. Detta stora möte war dock bewistadt af landets utmärktaste jordbrukare, hwilka omöjligen kunde sakna förutseende af följderna för jordbruket i allmänhet af en från grunden förändrad bränwinslagstiftning, hellst som många ibland dem sjelfwa idkat bränwinsbränning i stort, hwarefter hela deras jordbruksekonomi sedan många år warit inrättad. Men icke en gång de sistnämnde tycktes hysa några allwarsamma betänkligheter mot öfwergången till ett nytt system. Om wi ock gerna wilja antaga att en god portion fosterlandskärlek härwid ledt deras handlingssätt, så lärer wäl dock ingen friwilligt medgifwa en sak, den han förutser skola för sig medföra en stor och säker förlust. Detta leder oss till den föreställning, att de flesta mera insigtsfulla jordbrukarne, allaredan satt sig in i de nya förhållandernes både möjlighet och sannolikt snara werklighet, och att de redan börjat ordna sitt jordbruk derefter. De hafwa sålunda icke fällt modet, utan ansträngt eftertankan och derwid funnit att deras wälfärd i sjelfwa werket icke wore så hotad, som det wid en ytlig betraktelse kunnat synas.

Emellertid hafwa här och der några röster höjt sig, hwilka ännu omöjligen kunnat fatta huru öfwergången från bränwinsbränningen, såsom hufwudsaklig jordbruksnäring, till en rationellare landthushållning, skulle kunna låta sig allmänt werkställas utan de största skakningar, egendomswärdenas fall och tusende skuldsattas ruin. En sådan åsigt må hafwa något sken af sanning wid en mycket ytlig betraktelse af förhållanderne; men den håller icke streck för en djupare forskning, icke ens för några enkla fakta, dem wi nu ämna framlägga.

Att fullkomligt säkert kunna bestämma Sweriges närwarande spannmålsproduktion låter naturligtwis icke göra sig; ty de härför tillgängliga statistiska data lemna i det afseendet mycket öfrigt att önska; men de så kallade femårsberättelserna gifwa dock härför någon ledning, genom hwilka jemförda med några andra förhållanden dem wi nedanför komma att widröra, wi sättas i tillfälle att approximativt beräkna densamma tillräckligt noggrannt för wår närwarande uppgift. Af Forsells statistik ser man, att enligt den år 1842 afgifna femårsberättelse medelskörden för hela riket under de 5 åren 1837—1842 utgjorde 11,935,156 tunnor spannmål och potatis, deraf 4,768,335 tunnor af sistnämnde slaget. 1828 års berättelse upptager deremot skörden för sista qwinqwinniet endast till 9,758,109 tunnor säd och potatis; hwaraf alltså synes att skörden under den mellanliggande perioden af 15 år skulle förökats med omkr. 2,200,000 tunnor. Att Swenska jordbruket sedan år 1842 gått framåt i ännu betydligare progression, än förut, är utom allt twifwel, ehuru under några af de sista åren potatiskulturen, i anseende till den bekanta sjukdomen å denna jordfrukt och deraf följande höga priser å utsädet, blifwit i någon mon hämmad. När man nu tillförlitligt wet att femårsberättelserna upptaga mindre och icke mera, än werkliga förhållandet, så tro wi att man för wisso kan antaga den närwarande medelafkastningen till aldraminst 17 millioner tunnor, deraf 6 millioner tunnor potatis, allt efter afdrag för utsädet.

Antaga wi att af dessa 17 millioner tunnor säd och potatis, 1 million tunnor säd och hälften d:o potatis konsumeras för stall och ladugård, så blir årliga tillgången för menniskornas behof öfwerhufwud 14½ millioner tunnor. I ett land som Swerige, der det ringare folket icke har råd att låta animaliska ämnen till någon hufwudsaklig del ingå i sina födoämnen, måste åtgången af cerealier blifwa så mycket större. Då nu derföre goda statistiska uppgifter beräkna att Frankrikes jord lemnar hwarje dess inbyggare ungefär 3¾ swensk tunna spannmål och jordfrukter, men Storbritanniens öfwer 4 till föda, hwarförutan England alla år importerar högst betydliga qwantiteter spannmål, och då härjemte både Fransmän, men isynnerhet Engelsmän, konsumera långt mera animaliska födoämnen än Swenskarne, så måste den beräkningen att till hwarje person i Swerige i medeltal erfordras 2½ tunnor säd och 1 tunna potatis icke wara för hög, utan snarare lägre än werkliga förhållandet. Sweriges 3½ million inwånare behöfwa alltså till brödföda:

Spannmål	8¾ million.
Potatis	3½ "

Folk och kreatur konsumera alltså 9¾ millioner tunnor spannmål och 4 millioner tunnor potatis. Öfwerskottet blifwer då per medium 1¼ million tunnor spannmål och 2 millioner tunnor potatis, hwilka, om export och import, såsom antagligt är, öfwerhufwud gå ihop, anwändas till bränwinsbränning.

1¼ million tunnor spannmål bör gifwa a 20 kannor bränwin pr tunna 25 mill. k:nor.
och 2 mill. tunnor potatis a
8 kannor . . . . . 16 " "
Summa 41 mill. k:nor.

Några statistiker beräkna wisserligen bränwinskonsumtionen i Swerige högre, såsom t. ex. öfwerste Hagelstam, som antager 54 millioner kannor; men detta är påtagligen för högt.

Se här en kalkyl, hwilken redan synes wara så tillskuren i wärten, att det wore alldeles förfärligt om superiet skulle stå på en ännu högre ståndpunkt:

750,000 qwinkön smaka ej bränwin.					
500,000	" förtära ½ jungfru pr dag				250,000.
500,000	" " 1	d:o	d:o		500,000.
1,750,000.					750,000.

gör i kannor pr dag 23,400 och pr år 8,541,600.

750,000 mankön supa ej					
250,000	" förtära	1	jungfru	pr dag	250,000.
250,000	" "	2	d:o	d:o	500,000.
250,000	" "	3	d:o	d:o	750,000.
100,000	" "	4	d:o	d:o	400,000.
100,000	" "	5	d:o	d:o	500,000.
50,000	" "	7	d:o	d:o	350,000.
1,750,000					2,750,000.

gör i k:nor pr dag i rundt tal 86,000 och pr år 31,390,000.
Summa kannor 39,931,000.

Detta stämmer, såsom man ser, rätt wäl tillsamman, och har man tillochmed, om man så will, ett öfwerskott af 1 million kannor bränwin för tekniska ändamål. Det må wara, att wi något för högt beräknat afkastningen i bränwin af 1 tunna spannmål till 20 kannor och 1 tunna potatis till 8 kannor; men mycket kan det icke wara, och enda skillnaden blir då, att spannmålsåtgången för bränwinstillwerkningen blifwer något större och tillgången till brödföda något mindre, det will med andra ord säga, att folket antingen swältes, för att i stället itrattas bränwin, eller att det bristande tages utifrån.

Om det öfwerskott som swenska jordbruket lemnar för att kastas i bränwinspannan alltså för närwarande icke uppgår till mer än 1¼ million tunnor spannmål och 2 millioner tunnor potatis, så skulle en genom hög beskattning genast till hälften nedsatt konsumtion, eller 20 millioner kannor bränwin, ändå medtaga 625,000 tunnor spannmål och 1 million tunnor potatis, och alltså det öfwerskott som tyngde på spannmålspriset blifwa jemt lika stort. Och beräkna wi att potatisodlingen, såsom sannolikt är, skulle genast inskränkas och jordbrukaren i stället lägga an på en större sädesproduktion och widsträcktare odling af foderwäxter, så bör i alla fall, till en början, innan en större gödseltillgång uppkommit från de utwidgade ladugårdarne, spannmålsöfwerskottet i medeltal de första åren föga komma att öfwerstiga en million, eller låt till och med wara 1½ million tunnor, deraf wi wilja antaga 1 million tunnor råg och ½ million korn och hafra.

För öfwerskottet af de begge sednare sädesslagen behöfwer man icke wara i förlägenhet. England tager så mycket hafra och Norrige så mycket korn wi kunna undwara ännu på lång tid. Endast hwad rågen beträffar blir förhållandet något kinkigare. Frankrike förbrukar wäl icke obetydligt råg och Holland samt Belgien proportionerligt ännu mer, och det sistnämnda landet är dertill så öfwerbefolkadt, att det alla år, liksom England, tarfwar spannmålstillförsel. Äfwen Norrige skall emottaga wår råg; men för exporten deraf tarfwas owilkorligt, att han först torkas, hwilket wåra landtbrukare hittills uraktlåtit, emedan de haft utwägar att genast kasta öfwerskottet i bränwinspannan. Torkinrättningars anläggande antingen på egendomarne eller wid stapelstäderna är alltså ett oundwikligt wilkor för wårt landtbruk, om det skall undgå en kännbar förlust efter bränwinslagstiftningens förändring, och jordbrukarne kunna derföre icke nog ifrigt uppmanas, att nu genast wara betänkta på anskaffandet af dylika, för att redan wid nästa skörd kunna begagnas. Men jordbrukaren måste också i tid wara betänkt på att icke hålla så mycken jord öppen, som för närwarande sker. Detta är ett fel som widlåder hela swenska jordbrukssystemet, hwilket är raka motsatsen mot Storbritanniens, af hwars till odling upptagna jord endast nitton millioner acres*) anses besådda med säd, men 27 millioner utgöra ängsmark, eller äro kultiverade med foderwäxter. Med det öfwerskott af spannmål wi ändå till en början komma att få, måste wi emellertid ingå i täflan på werldsmarknaden och äro då twungna att hålla den i lika billigt pris som andra spannmålsexporterande nationer. Detta kommer bestämt att inwerka på rågpriset, hwilket jordbrukarne ingalunda kunna hoppas skola längre hålla sig uppe wid den onaturliga höjd, det under de aldra sista åren, i anseende till potatissjukan, uppnått. Men redan ett medelpris i stapelstad af 8 rdr banko, wore icke att förakta. Under åren 1825 till 1832, en priod, då rågen föga ingick i bränwinstillwerkningen, utgjorde medelpriset 7 rdr 39 sk. bko. Å korn war det då 6: 22 och å hafra 4 rdr 11 sk. För öfrigt är härwid att bemärka, att en stor del af de kapitaler som nu anwändas i bränwinshandeln, skola efter denna waras inskränktare bruk, komma att nedläggas i spannmålshandeln, hwilken sednare af flere anledningar icke förr än efter en förändrad bränwinslagstiftning kan uppswinga sig till någon synnerlig betydenhet. Det ofta hörda föregifwandet att ingen skall wilja köpa landtmannens öfwerskott af spannmål, är alltså falskt; spannmålshandlaren skall bestämdt taga waran, så framt hon är god och torr, och priserna skola rätta sig efter dem på werldsmarknaden, qwantiteterna må nu wara huru stora som hellst. Ett stort steg till detta resultats underlättande kommer att tagas genom införandet i wårt land af jernwägar. Jordbrukaren kan också alldrig lägga sig nog winning om att deras införande må påskyndas, och detta kan icke ske på något ändamålsenligare sätt än genom den förhöjda bränwinsskattens anwändande dertill.

Wi hafwa förut antydt att den fattigare swenska allmogen och hela arbetsklassen för närwarande underkastat sig ett riktigt swältsystem för att kunna förskaffa sig sin älsklingsdryck — bränwin. De hafwa hittills icke kunnat emotstå den lockelse, som legat i ett onaturligt lågt pris och en aldrig trytande tillgång; men när waran blir dubbelt så dyr som den nu är under wanliga förhållanden, när tillgången inskränkes till hälften eller derunder, och när stränga lagar blifwa införda för försäljningen, då skall folket icke längre betänka sig wid walet emellan bränwin och föda, det skall nödtwunget inskränka bruket af det förra och det skall få resurser att förbruka mera af den sednare. Om nu

*) En acre är lika med 26 $\frac{160}{484}$ Sw. kappland.

icke förnuft och eftertanka härwid bliſwa ledande, så ſkall hungern, icke längre nedtyſtad af den döfwande supen, owilkorligt göra ſlag i saken. Man ſer alltſå att hela det bränwinspannan undandragna spannmålsöfwerſkottet wiſst icke behöfwer kaſtas på exporten; mycket, ja det meſta deraf ſkall nog till en början winna efterfrågan inom landet, och detta ſåledes i betydlig mån motwerka ett öfwerdriſwet prisfall.

(Forts.)

(Insändt och betaldt.)

Hwad de lärda finner omöjligt, det kan de olärda werkställa; hwad de rika anſåg för koſtſamt, det har de fattiga med tålamod uträttat. Orden finna tillämpning på Sunnemo kyrkas renoverande.

Gå der in ehwem du är och ſe,
Om du kyrkan igenkänner,
Sen hon ſin nya födelſe
Har fått af ſina trogna wänner.
Se takte är ej mera tak,
Ett hwalf har det i stället bliſwit,
Och lutad ſpira står nu rak,
Till ſkyn har den ſig återgiſwit;
Och Predikſtolen förr en mörk relik
Har fått en annan plats är ej ſig lik:
Med läktrar twå man kyrkan ökt
Och fönſter ſju för himlaljuſet,
Med ſolens glans man ock förſökt
Till att förſköna gamla Gudahuſet,
Samt orgel ny med ſina toner mång',
Högt ſtämme in i Sunmo kyrkoſång.

Twåhundra år äro nu förflutna ſedan kyrkan förſt anlades af borgmäſtaren Johan Börgeſon, efter dåwarande bruk; men war nu förfallen och i anſeende till folkökningen för trång, ſå att det war ganſka nödwändigt att förbarma ſig öfwer den fattiga Sunnemo-kyrkan, hwilket företag de olärda och mindre bemedlade medmenniſkorna inom ſocknen påbörjade förlidet år i Auguſti, och har nu genom Guds nåd lyckligen fullbordet detta arbete, utan att de rika ännu lagt hand derwid.

Gå och gör ſammaledes!

Kungörelſe.

Enär ſökande, ſom genom Kungörelſe bliſwit uppmanade att ſig anmäla inom näſtlidne Auguſti månads utgång till twenne ledigwarande Mätarebeſtällningar, här i ſtaden, icke låtit ſig afböra; kungöres härmed ytterligare ſamma ledighet att ſökas af wälfrädade perſoner inför Magiſtraten inom ſlutet af denna månad; och meddelas härmed, att mätarearſwodet, ſom förut warit Fyra runſtycken, nu är Sex runſtycken banko för hwarje tunna, ſom mätes.

Carlſtads Rådhus den 5 September 1853.

För att undersöka huruwida de wid Wårbrandſynen anbefallda förbättringar bliſwit fullgjorda eller icke, kommer den ſå kallade Höſtbrandſynen att förrättas Onsdagen den 5 näſta Oktober och följande dagar.

Carlſtad å Rådhuſet den 12 September 1853.

Borgmäſtare och Råd.

Examen anſtälles med Elewerna wid Gårdſjö Landtbruksſkola Fredagen den 7 näſtkommande Oktober kl. 10 f. m.

Gårdſjö den 7 Sept. 1853.

På Direktionens wägnar:
Franz von Schéele.

Auktioner.

Genom öppen och friwillig auktion, ſom förrättas uti Enkefru Weſtmans gård wid Tingwallagatan här i ſtaden Måndagen den 19 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer för afl. Inſpektoren A. G. Hedenſtröms ſterbhus räknig att försäljas: Silfwer, Sängkläder och Linne, 4 ſt. Bikupor, Mansgångkläder m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanſtånd till den 13 December detta år. Carlſtads Auktionskammare d. 9 September 1853.

Adolph F. Nygren.

I anſeende till afflyttning från orten kommer genom öppen och friwillig Auktion ſom förrättas uti Gäſtgifwaregården här i ſtaden, Fredagen den 23 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att för krögaren Swen Fyhrs räkning till försäljning utbjudas: Diwerſe husgerådsſaker, Bränwinsfaſtager, Laggkärl, en Häſt och 2:ne Swinkreatur. Kände säkre inropare erhålla betalningsanſtånd till den 2 Januari näſta år. Carlſtads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

På begäran af Syſſlomannen uti Hattmakaremäſtaren J. Sundbergs konkurs, kommer genom offentlig auktion ſom förrättas å härwarande auktionskammare Lördagen den 24 näſtkommande September klockan 12 på dagen, att till försäljning utbjudas: konkursmaſſans egande faſtighet Gården och 1-8:dels Tomten N:ro 91, belägen wid ſödra kyrkogatan här i ſtaden, med tillträdesrätt den 1 näſtkommande Oktober. Köpewilkoren uppgifwa wid auktionstillfället, och närmare upplysning om egendomens beſkaffenhet meddelas före auktionen af Syſſlomannen i konkurſen Handlanden Herr Fr. Leopold Nygren.

Wid ſamma tillfälle kommer att försäljas konkursmaſſan tillhörige 1 Marknadsſtånd, 1 Packwagn ſamt 1 Fjederbolſter, hwarföre anſtånd med betalningen till den 13 näſta December.

Carlſtads Auktionskammare den 16 Aug. 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom öppen och friwillig Auktion ſom förrättas uti Frimureraſamhällets hus här i ſtaden, Måndagen den 26 i denna månad och följande dagar ſamt börjas kl. 10 f. m., kommer för Källarmäſtaren Herr L. D. Palins räkning att till försäljning utbjudas: Koppar- och Jernkärl, Glas och Porcellain, Soffor, Stolar, Bord och Skåp, Sängſtällen, Skänkar med dertill hörande diſkar, Ljuslampetter, Lampor, Fönſtergardiner, Rullgardiner, Duktyger, diwerſe Åkedon, en ſtörre Jernſpis, Nya Sängkläder, beſtående af Tagelmadraſſer, Bollſtrar, Dynor, Täcken och Filtar, Lakan och Drngottswar; 6 ſt. nya målade Kälkar, Bakbord med Laſwar ſamt diwerſe ſorter tomma Winkärl m. m. ſom ej ſå noga kan upptaknas. Kände säkre inropare erhålla betalningsanſtånd till den 2 Januari näſta år. Carlſtads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

Som Privilegierna till Sjöſtedtſka Wädergwarnen, belägen å det ſ. k. Galgberget här inwid staden, bliſwit från platſen afyttrade, kommer genom öppen och friwillig Auktion, ſom förrättas på ſtället Lördagen den 15 näſta Oktober kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas, ſåwäl ſjelfwa Qwarnbyggnaden ſerſkildt, ſom ſamma tillhörige betydliga och i godt ſtånd warande Machineri med 2:ne par ſtörre ſtenar, deraf det ena är alldeles nytt och af bäſta ſort, ett parti ſåwäl ſmidt- ſom gjutjern, ett Storwerksträd m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanſtånd till den 10 Februari näſta år.

Carlſtads Auktionskammare den 12 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Genom öppen och friwillig Auktion, ſom förrättas på Ranſäter Måndagen den 19 September 1853 och följande dagar, förſäljes aſlidna enkefru A. C. Dahlgrens efterlemnade betydliga och wäl wårdade löſörebo, beſtående af Silfwer-, Koppar-, Malm-, Meſſing-, Bleck- och Jernſaker, Pläter, Glas och Porslin, Linne- och Sängkläder (ſärdeles utmärkta till mängd och beſkaffenhet), Möbler af mahogny och andra trädſlag, ett Fortepiano af Marſchall, Åkedon, hwaribland en Sufflettwagn i godt ſtånd med nya ſelar, Kreatur, neml. 1 tjur, 12 kor och 8 får, Wäfredſkap, Träd- och Laggkärl, med mycket annat mera ſom ej ſå noga kan anteckas. Säkre inropare erhålla betalningsanſtånd till den 10 Februari näſtkommande år. Mat för de auktionsbeſökande, ſamt foder för medhafwande häſtar erhålles på ſtället mot kontant betalning. Nattlogi upplåtes ſå långt utrymmet medgifwer.

Efter anmodan,
L. Larſſon.

Till Salu.

Å härwarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelſe för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såwäl i Provincial-Banken härstädes, som äfwen i Banko-Diskonten, äfwensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar,*** å härwarande Boktryckeri.

---

120 ſt. Ekar från 14 till 24 fots längd, från 6 till 15 tums groflek, torrt, friſkt och apterat wirke att genaſt anwända till Fartygs byggnad, finnes wid en af Wenerns hamnar och kunna i byte tagas Spik och Bräder. Widare upplyſning lemnas af

D. Wennerberg.

För 2,500 Rdr Bko

försäljes c:a 1-16:dels mantal i hemmanet Åtorp i Nyſunds ſocken och Wisnums härad. Å denna hemmansdel, ſom har en ſynnerligt förmånlig belägenhet inwid ſtora landswägen nära kyrka, poſtkontor och qwarn, kan årligen utſås 1 och en half tunna råg och 8 tunnor wårſäd jemte rotfrukter, ſamt winterföder 4 a 5 nötkreatur. Åkerjorden är af en ſärdeles bördig och god natur och ſtåndsſkogen ſparad och wäl wårdad. Åbyggnaden till denna egendom utgöres efter nyligen förrättad laga hemmansklyfning af en ſtörre 2-wånings Corps de logis byggning med 8 rum och kök, 1 ladugård ſamt loge med lador wid hemmansklyfning wärderade till 1725 rdr rgds, ſamt dertill brandförſäkrade i Wermländſka Brandſtodsbolaget. Den under byggnad warande Köping-Hult-Fernwägen är utſtakad att gå öfwer egorna till denna egendom.

Wid egendomens tillträde, ſom kan få ſke nu genaſt eller till näſta wår, erlägges af köparen 1000 rdr bko och återſtoden kan få inneſtå i egendomen mot inteckning, allt efter köparens önſkan. Närmare underrättelſe lemnas af **Köpſluts-Byråen** i Carlſtad.

Fransk Vinättika samt Klöfver- & Thimothejfrö m. m. hos

B. H. BRATT & Comp.

Stockholms Stearin-, Form- & Stöpljus hos A. H. FALKENGREN.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk äfven finnes svart och hwitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

En Kopparpanna med kran, om 60 kannor i fullkomligt godt ſkick för billigt pris hos Garfwaren F. Låſtbom.

Kautschuk-Galocher,

såwäl för Damer som Herrar, för billigaſte priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Östgötha Grädd-Ost,

från Gräfſtens egendom, hos

Fr. Leopold Nygren.

Klädeshandel.

Underteckned öppnar från denna dag ſin Klädeshandel härſtädes, beſtående af ett wäl ſorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabriksprис. Försäljningen bliſwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädeshandlare från Norrköping.

Metallhandſprutor i kommiſſion hos Hattmakaren J. P. Strömberg.

Almanachor

för år 1854 finnes hos

J. Lewenhagen.

Poliſongſwärta,

ſom ſitter i en längre tid finnes hos underteckned a 36 ſk. rgs ſatſen. C. G. Ahlſtrand,
Fältſkär och Hårfriſör;
boende i handl. Fagerſtröms gård, 1 trappa upp.

Åſtundas köpa:

Om någon ſkulle haſwa till ſalu en Wågballans med wikter och lod emot billigt pris, torde anmälan derom ſke hos underteckned.

Carlſtad den 15 Sept. 1853.

H. Johanſon,
Faktor.

Utbjudes hyra.

Ett wäl omſedt och tapetſeradt Rum, en trappa upp, finnes att hyra hos underteckned näſta Oktober.

Carlſtad i Aug. 1853. Em. C. Sjöberg.

2:ne wäl belägna rum med kök att tillträda 1:ſte näſta Oktober; widare underrättelſe lemnas å boktryckeriet.

Diwerſe.

Den 13:de dennes förfaller till betalning den Auktion, ſom jag den 10:de och 11:te ſiſtlidne Mars förrättade på Gunnerud, och anmodas wederbörande att till undwikande af lagſökning ſina inrop ſkyndſammaſt inbetala till Herr Auditör C. W. Geijer i Carlſtad, hwilken ſednares qwitto gäller ſom mitt eget.

Högåſen den 9 September 1853.

N. Nilsſon.

Som öfningarne uti Sångföreningen nu åter tagit ſin början, och hwilka oafbrutet under höſten och wintern komma att fortgå twenne gånger i hwarje wecka, neml. Måndagar och Thorsdagar från kl. 6—8 e. m., tager jag mig härmed friheten inbjuda de af Stadens herrar Handlande, Handelsbokhållare, Handtwerksmäſtare och Geſäller, hwilka äro begåſwade med röſt och gehör, att i Föreningen ſåſom ledamöter ingå. Då ändamålet med Föreningen wore eller är, att bilda en ſå mångtalig och ſtor Sångarechör ſom möjligt, wågar jag hyſa den glada förhoppning, att ingen, ſom af naturen bliſwit utruſtad med ofwannämnde ſtora förmåner, låter det här erbjudna tillfället för utbildande af deſamma gå förloradt, helſt då den fördel ſom derigenom winnes, bleſwe till både nytta och nöje för Föreningens medlemmar ſjelfwe, och deßutom en heder för ſamhället, i anledning hwaraf jag ock gör mig den föreſtällningen att Sångföreningen ſnart ſkall få att glädja ſig åt ett ſtörre antal medlemmar än hwad hittills warit fallet, och är det i denna förmodan jag ännu en gång får inneſluta företaget uti ſamteliga Herrarnes ſynnerliga åtanka. Anmälan till inſkrifning ſker hos underteckned, boende i fru Gjörkes gård wid Skoltorget. Carlſtad den 13 Sept. 1853.

Fr. Osc. Söderſtröm,
Muſikdirektör.

N:ro 13 af denna tidning utgifwes Lördagen den 24 September.

Carlſtad. D. Cronquiſt.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 13. **Lördagen den 24 September** **1853.**

I Domkyrkan predika,
18:de Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Stiftsnyheter.

Befullmäktigad den 21 dennes Komminister *C. G. Bergh* att vara Komminister i Ekshärad.

Ansökningstiden till Komministersbeställningen i Grava Præbende-Pastorat beräknas från den 21 innevarande September.

Utnämnd

till Löjtnant vid Wermlands Regemente, Underlöjtnanten *Alfred Axel Adolf Blum.*

Carlstad.

Ännu gudilof är här friskt; men den hemska koleran omsluter oss för hwarje wecka allt tätare, och endast den kyligare årstidens nära förestående ankomst låter oss hoppas, att, om ock sjukdomen slutligen skulle hitkomma, den åtminstone icke här torde uppträda i hela den fruktanswärda gestalt, som koleran denna gång antagit på flera ställen i wårt fädernesland. Skulle sjukdomen snart utbryta härstädes, så är högeligen att frukta brist på läkarewård; ty alla tillgängliga läkare äro redan på andra ställen så upptagna, att få kunna wara att hitwänta, under de första weckorna åtminstone. Under sådana förhållanden wore det måhända icke så oäfwet att realisera ett förslag, som wi hört framställas, neml. att några unge och raske män inom den bildade klassen, hwilka dertill kunde finnas willige, genast började emottaga några timmars underwisning af wåra nitiska och skickliga, men fåtaliga läkare, om kolerans natur, kännetecken och första behandlingssätt, innan hon öfwergått i andra stadiet. Är det så lyckligt att ingen kolera hitkommer, så wore med en sådan underwisning ingen annan skada skedd, än några timmars ömsesidig uppoffring, men kommer hon deremot, så tro wi för wisso, att herrar läkare sjelfwa uti de unge, raske männen skulle få en ganska god handräckning, tills examinerade läkare hinna anskaffas. Det wäsendtliga målet skulle då säkert ernås, att hwarken läkarne sjelfwe behöfde frukta att duka under för öfweransträngning, eller stadens inwånare löpa fara att gå miste om de erfarna läkarnes öfweruppsigt och wård i de swårare sjukdomsfallen. Äfwen sedan flere läkare hitkommit skulle nyssnämnde biträden kunna uppfylla en wigtig funktion deri, att ständigt gå omkring i husen, medhafwa medikamenter och genast gifwa dem in wid första tecken till förberedande kolera. Wi hafwa nyligen läst i hufwudstadens tidningar hwilket omätligt wigtigt inflytande en sådan tidig behandling och noggrann tillsyn haft på hejdandet af sjukdomens wåldsamhet i andra länder, framför allt i det praktiska England.

= De i dag inkomna rapporterne angående koleraſjukdomen i länet utwisa följande förhållanden:

Warnums socken:

Till den 22 Sept. 12 insjuknade 10 döde.

Staden Christinehamn till d. 22 Sept.:

insjuknade	119.
tillfr.	—
döde	52.

Torstensbyn i Kila socken till d. 23 Sept.:

insjuknade	7.
tillfr.	2.
döde	3.
qwarl.	2.
Summa	7.

Obs. De personer som insjuknat i Kila s:n, passerade under ditwägen från Christinehamn genom Carlstad, åtföljde af bewakning från tull till tull.

Låka den 23 Sept.:

insjuknade	12.
tillfr.	7.
qwarl.	2.
döde	3.
Summa	12.

= Dagens utländska post medför den wigtiga underrättelsen, att England och Frankrike beslutat twinga Porten till Wienernotens oförändrade antagande.

= Underrättelse har i dag ingått, att postinspektoren i Carlstad, Major E. Flach, aflidit i Stockholm efter en längre tids sjuklighet.

= Oaktadt Nysäters marknad war aflyst hade flera trafikerande ändå begifwit sig på wäg dit men blifwit afwiste.

— Utom det att koleraſjukdomen numera utbrutit inom Kila socken i Näs härad, har ett annat ondt derstädes uppwäckt mycket bekymmer och oro. Det är den så kallade predikosjukan, uppkommen derigenom att en offentligen straffad dräng från hemmanet Prestgården i Långseruds socken, wid namn Johannes, tagit sig för att hålla konwentiklar inom Långseruds, Gilberga, Swanskogs, Tweta och Kila socknar, hwilka konwentiklar synas hafwa tagit en förökad fart, sedan den bekante doktor Fjellstedt hållit predikningar i kyrkorna der på ortrn under loppet af Augusti månad och derwid bland annat wackert från predikstolen lärer yttrat: "att han tackade Gud för det wäckelse och rörelse wisat sig inom denna byggd, efter hwad han förnummit," ett yttrande så mycket mer att lägga märke till, som det från flere håll uppgifwits, att bemälde doktor från kyrka till kyrka warit åtföljd af nämnde dräng Johannes.

Konwentiklarne hafwa warit besökte af hundratals personer, deraf isynnerhet qwinnor, gifta och ogifta, emellan 20 och 30 år, warit hans största beundrare, och hwilka derwid biktat åtskilliga förseelser, såsom snatteri, bedrägt, stöld och olofligt könsumgänge, till sockenboars och anhöriges icke ringa öfwerraskning, hwarefter somlige fallit i wanmakt och slutligen efter uppwaknandet wisat en ytterlig glädje öfwer sin pånyttfödelse och andans emottagande. Några qwinnor hafwa till och med begynt att sjelfwe med hänförelse predika bot och bättring.

Sedan det onda nått den höjd, att inga förmaningar af ortens presterskap wisat sig något uträtta och flera qwinnor blifwit spritt galna, har efter underrättelse till Domkapitlet, detta anmält förhållandet hos Kgs Bfde, som med denna dagens post remitterar handlingarne till Justitie-kanslers-embetet för underställning om åtals anställande emot de brottslige.

= Från Magneskogs socken skrifwes den 16 Sept.:

"Kronolänsman Pallin, som på sednare tiden wisat sig serdeles nitisk för att till answar befordra alla lönbrännare och krögare, hwaraf finnes ett betydligt antal inom socknen, har för detta sitt tjenstenit ådragit sig dessa lagbrytares owilja och hämndlystnad, hwilken sednare nyligen gifwit sig tillkänna på följande sätt: Då Pallin för omkring 13 dagar sedan hitsände sin medhjelpare Piscator, dels för att kommunicera lagsöknings-handlingar, dels ock hufwudsakligast för att instämma en större mängd af uppgifne lagbrytare, så inträffade, att på ett ställe der Piscator logerat öfwer natten, skrufmuttrarne blifwit aftagna från hans åkdon, förmodligen i afsigt att han under åkningen skulle stjelpa och derunder skada både sig och åkdon. Denna afsigt omintetgjordes likwäl derigenom att knepet upptäcktes och olyckan förekoms. Då samme Piscator nu för några dagar sedan uppreſt hit i enahanda förrättningar och logerade på samma ställe, hade han låtit uti ett wagnsskjul indraga sitt åkdon, en nästan ny, i godt stånd warande, Pallin tillhörig, kariol och sedan tilläst dörren, hwarefter han begifwit sig till hwila. Under natten hade kariolen likwäl blifwit uttagen och war ingenstädes tillfinnandes, då Piscator andra morgonen skulle fortsätta resan. Efterspaningar widtogos genast i grannskapet och slutligen hade spår anträffats, hwilka ledde ned till en ej långt från stället befintlig elf, hwarwid man ock anträffade reminiscenserna efter kariolen, hwilken blifwit till den grad sönderhuggen att allt trädwirket kunnat begagnas till kakelugnswed. Fotsacken och en del af jernbeslaget befanns wara bortstulet. Att Pallin anwänder hela sin förmåga för att efterspana och till answar ställa dessa wåldswerkare, derom är wäl icke något twifwel. Emellertid är det sorgligt att sedeslösheten och wåldet till den grad kunnat rotfästa sig inom Brunskogs pastorat, att en tjensteman skall riskera lif och gods då han sköter sitt kall. Önskligt wore att wörd. Presterskapet i Brunskog, i likhet med hwad som sker på många andra ställen, sökte att förekomma dylika lagöfwerträdelser genom öfwerenskommelse på sockenstämma det en hwar församlingsbo måtte förbinda sig att wara anklagare på den eller de som gjorde sig skyldige till lönkrögeri. Ordningsmän och Sockennämnd borde allwartigen tillsägas att waka öfwer och förekomma dylika för samhället wådliga förbrytelser.

= Redogörelsen för Carlstads Sparbanks förwaltning under år 1852 utwisar följande förhållanden:

Sedan förlid. år innestående	307,765:	26.	
Under året insatte . . .	34,927:	14.	
Räntor lagde till kapitalet	15,559:	2.	
Premier till 224 insättare .	121:	14.	358,373: 8.
Under året uttagne			31,607: 5.
Wid årets slut alltså innestående . .			326,766: 3:
Hjelpfonden, som wid årets början uppg. till 35,968: 37, 6. — har efter afdrag af omkostnader förökats med .	774:	29, 2. —	
Och utgjorde alltså wid årets slut .	36,743:	18, 5.	
och begge fonderna sammanlagdt . .	363,509:	21, 8.	

Ett skriftligt anförande af ene rewisorn till sista allmänna sammanträdet den 18 sistl. Juli, hwilket allmänt gillades, är af den wigt och intresse, att wi här meddela detsamma:

"Sedan Sparbanken, genom den för några år sedan widtagna förändringen att högst 20 Rdr hwarje gång å samma motbok finge insättas, åter närmat sig sitt ursprungliga ändamål, neml. att wara en uppsamlare af de mindre bemedlades små besparingar och icke kapitalisternas kassaförwaltare, så synes nu tiden wara inne för arbetande på dess utwidgning i detta syfte; och blott för att leda tanken härpå och derigenom framkalla bättre förslag, anhåller undertecknad att få framlägga sitt.

För hwar och en som med någon uppmärksamhet gifwit akt på werkningarne af arbetarens och tjenstehjons insättningar i Sparbanken måste det wara en innerlig önskan att dessa klassers inträde såsom delegare måtte blifwa så allmänt som möjligt, ty ganska snart, kanske ofta efter första året, waknar hoppet om en framtid, som förut icke fanns. Före insättningen i Sparbanken anwändes hwarje skilling af dagspenning eller lön till, ofta nog, ganska öfwerflödiga, prydnader eller i bästa fall till kläder, som dock genom ett bättre anwändande af fristunder bordt kunna med egna händer åstadkommas. Efter insättningen åter och med det waknade hoppet att genom flit och sparsamhet under den kraftfulla åldern lätt kunde bilda ett litet kapital, som, då helsa och arbetsförmåga minskades, ändå betryggade för werklig nöd, då försakades gerna de förr så eftersökte nöjen och följden blef en ny insättning i Sparbanken. Werkan war dock icke blott för insättaren sjelf god; äfwen husbonden fick fördel deraf, ty med flit och omtanka för egen del följde ock flit och omtanka för husbondens bästa.

Att Sparbanken, oaktadt denna sin wälgörande werkan, likwäl så litet begagnas af den tjenande klassen, torde föranledas dels af deras egen tanklöshet och okunnighet om tillwaron af denna inrättning, dels af husböndernas försummelse att fästa sina tjenares uppmärksamhet härpå, dels, kanske hufwudsakligast, af swårigheten för de på landet boende, att få sina skillingar säkert lotfade till denna hamn. Det är afhjelpandet häraf, som mitt förslag afser.

Från Gilberga församling, der hr prosten Brelin biträder sina sockenboar med insändandet till Sparbanken af deras små sparkassor, är insättarnes antal långt större än från någon annan socken — med undantag af Sunne, der filialkontor finnes — och detta förhållande har gifwit mig anledning till den tankan, att om sparbankens direktion lät utgå en uppmaning såwäl till Husbönder att tillhålla sina tjenare till sparsamhet för att årligen kunna afsätta några riksdaler, som

ock menniskoälskande personer att inom hwarje socken eller församling åtaga sig besväret att emottaga och till hufwudkontoret insända hwad sålunda kunde besparas, så skulle dermed mycket godt winnas.

De personer, som wille åtaga sig detta bestyr, skulle då i hwar sin bok, upplinierad i likhet med Hufwudkontorets insättningsböcker, anteckna insättarnes namn och det insatta beloppet, äfwensom uti en genast till insättaren aflemnad motbok; hwad som under månaden influtit skulle före sista insättningsdagen till hufwudkontoret insändas, der hela summan antecknades å "N. N. församling eller socken" och under samma Nummer som den kontrabok insändaren erhölle; wid årets slut inskickades filialkontorets insättningsböcker och räntan, som icke beräknades insättarne till godo från tidigare dag än den sista Lördagen i hwarje månad, äfwen om medlen förr blifwit aflemnade, uträknades wid hufwudkontoret och summan af alla insättarnes räntor uti hwarje "Sockenbok" utdjorde enahanda belopp som räntan å motswarande N:o i boken wid hufwudkontoret. Wid uttagningar requirerades från filialkontoren i en summa hwad som behöfdes utöfwer de kontanter som under månaden blifwit insatta, för att derigenom undwika att sända dem fram och åter.

En kraftig sporre till flitigare insättningar tror jag ock skulle erhållas genom något förhöjda premier, mindre beräknade i förhållande till den insatta summans storlek i och för sig sjelf, än i förhållande till insättarens inkomster, så att den werkliga besparingen alltid kunde beräkna högre ränta. Tillgång till ökade premier skulle otwifwelaktigt fås just igenom de ökade insättningarne. — Denna princip har också under sista året blifwit iakttagen. Carlstad den 18 Juli 1853.

Otto F. Dalman.

Hwarefter åt direktionen uppdrogs att widtaga sådana åtgärder som möjligen kunde leda till uppfyllande af det med berörde anförande åsyftade ändamål.

= Från Åmål skrifwes d. 20 dennes:

Sedan wi sett koleran med hwarje wecka rycka oss närmare och utbreda sig äfwen till närbelägna socknar, torde wäl förhoppningarne om att här undgå den fruktade gästen allt mer lemnat rum för den lugna fattning, som dess emottagande påkallar då den omsider infinner sig. Rörande de sjukdoms- och dödsfall hwilka under de senare dagarne här inträffat, anföra wi Prow.-Läk. dokt. Segerstedts benäget afgifna yttrande.

Sedan Onsdagen den 14 d:s har helsotillståndet härstädes warit betänkligt och oroande. Nämnde dag insjuknade och afled i swåra, af kramp och kräkning åtföljde kolikplågor en på Örnäs, utom stadens södra tull, boende äldre hustru, som i flera år esomoftast warit beswärad af nämnde sjukdom och dessutom lidit af brist och bekymmer för sina 3:ne barn, hwilka alltsedan i wår lära hafwa plågats af kikhostan och då läkare nu först tillkallades woro högst uttärde och sjuke i nervfeber och maskplågor, hwaraf det medlersta barnet sedermera aflidit. Den 17:de kl. 10 e. m. insjuknade i häftiga kolera-symptomer arbetskarlen Lundberg äfwen boende å Örnäs. Sjukdomen hade första dagen sporadisk karaktär och följande dag hade kramp, diarrhe och kräkningar nära upphört, så att patienten tydligt war på bättringswägen; strax på eftern. förwärrades dock sjukdomen så, att han afled wid pass kl. 5. D. 19 insjuknade kl. 2 på natten och dog kl. 8 f. m. i elakartad kolera, förswarslöse Petter Lidstad, som flera år haft swagt bröst och lidit af lungtuberkler.

Twenne efter hwarandra så tätt följande sjuk- och dödsfall af kolera skulle hos en hwar wäcka oro, om det ej wore wälbekant att den förstnämnde Lundberg alltid warit begifwen på starka drycker och de sednare dagarne gått i ständigt rus. Hwad Lidstäd beträffar, hade han Söndagseftermiddag warit sysselsatt med fiske och derwid, under kall och regnig wäderlek, gått i wattnet ända upp till medjan. Ingendera af dessa båda hade weterligen wartt i beröring med kolerasmittad, eller från kolerasmittad ort anländ person. För öfrigt äro flera barn angripna af nerfeber, deraf 3:ne aflidit. Något kolerafall har i dag ej försports. Med anledning af ofwannämnde förhållanden har underwisningen wid såwäl Elementarskolan som Folkskolan tillswidare upphört.

= I Torstensbyn af Kila socken utbröt koleran den 16 dennes. Flera karlar, som warit anställda wid muddringen utanför Christinehamn hade blifwit hemförlofwade. Genast efter ankomsten till Torstensbyn insjuknade 2:ne, deraf den ene, 30 år gammal, dog inom halfwa dygnet innan läkaren hann till stället.

= Wid Sefflebron har en sjöman aflidit och 2:ne personer insjuknat i kolera. I Eskilsäters socken har sjukdomen äfwen wisat sig.

= Direktionen för Seffle kanalbolag har anmält att arbetet för inrättande af dragbron wid Nysäter, hwarom kungörelse den 5 sistl. Juli blifwit utfärdad, icke kunnat fullbordas, utan kommer att fortfara till medlet af nästk. Nowember månad. Resande få under tiden taga wägen öfwer Högsäters färja.

Stockholm.

Den härstädes nyligen bildade Nödhjelpskomiteen har sett sina uppmaningar till allmänheten om bidrag krönta med synnerlig framgång. Omkring 20,000 rdr bko hafwa redan influtit. Mycket godt skall härmed kunna uträttas. Under nuwarande olyckliga förhållanden är det ock glädjande att höra omtalas många wackra drag af enskild wälgörenhet i stor skala. Så låta flere personer dagligen uldela warma och goda matportioner i mängd. — Wår bekanta författarinna Fredrika Bremer har utgifwit ett nytt länge wäntadt arbete kalladt: "Hemmen i Nya Werlden, en dagbok i bref, skrifna under twenne års resor i Norra Amerika och på Cuba. Första delen är redan i bokhandeln. — Trenne Swenska officerare hafwa bewistat de stora truppmanöwrerna wid Berlin. — Statsrewisionen har begynt sin werksamhet. — Den för flottan nybyggda ångkorwetten "Drädd" gick af stapeln å tongl. skeppswarfwet i Carlskrona den 10 dennes på f. m. — Kapellmästaren A. Berwald har hit återkommit från sin utländska resa och medför smickrande witsord af Europas största musikaliska celebriteter för sina kompositioner.

Landsorten.

Från Norrköping skrifwes den 17 dennes: Kolerafarsotens härjningar fortfara att sprida sorg och fasa i rike mans hus och fattig mans tjäll. Numera är sjukdomen utbredd öfwer hela staden, och näppeligen någon gata finnes, der ej något sjukdoms- eller dödsfall inträffat. Wid jemförelse med hufwudstaden, finner man att den rasar här wida wildare, än på det förra stället. Likkörningen måste nu börja redan tidigt på eftermiddagarne, för att kunna medhinnas till nattens inbrott, och det hemska bullret af likwagnarne och de genom gatorna framilande läkarnes åkdon håller sömnen fjerran från många läger. Bulletinen för de sista dagarne wisar föröfrigt sifferförhållanderna med insjuknade, döde, friska och qwarliggande; man ser af dem, att det onda på långt när ej kan wara på wäg att lemna oss. Ännu många offer, ännu många scener af sorg, tårar och elände, innan hoppet om plågorisets afwändande får tillträde till wåra hjertan. Måtte Gud under tiden uppehålla wårt mod och bibehålla kraft och helsa hos alla dem, af hwilkas werksamhet farsotens hämmande och slutliga förjagande på ett eller annat sätt bero! Inom samhället uppbjudes allt för att lindra nöden och eländet och göra följderna af de många dödsfallen så litet kännbara som möjligt; och äfwen utom samhället tyckes man, att döma af Nödhjelpskomiteens redogörelse för mottagna gåfwor, behjerta den sorgliga belägenheten. Och i sanning, den kräfwer behjertande; och kommer att i ännu högre grad kräfwa det, i fall det ej behagar den Högste att låta denna jemmertid warda förkortad. Det har förut omnämnts, såsom något fasawäckande, att af Gula febern i New-York dagligen dogo 200 personer; en beräkning efter folkmängden skall wisa, att dödligheten härstädes är wida större. Men låtom oss dock icke derföre misströsta; döden i och för sig sjelf är ju ej något fruktanswärdt; mången af dem, som nu skonas, går kanske sådane framtida öden till mötes, att han skulle önska att heldre hafwa warit ett af farsotens offer denna gång. Wi wilja härmed hafwa sagt, att icke de äro de olyckligaste, som gå hädan; och att hwad Herran öfwer lif och död öfwer oss beslutar, är för oss alltid det bästa, det wisaste, det nyttigaste. Må denna tanka upprätthålla modet när det will swigta och lära oss att med wår Frälsare sucka: "Herre, icke som jag will, utan som Du will!" Under sådane betraktelser och med iakttagande af allt hwad försigtigheten bjuder, både hwad föda och klädedrägt angår, hwilket wi nu serdeles lägga dem på hjertat, som äro wana att företrädeswis anse Söndagen som en förströelsedag, böra wi kunna med lugn motse de dagar, som komma.

— Från Örebro skrifwes d. 21 Sept. Helsotillståndet här är ännu fullkomligt godt, liksom, så widt weterligt är, inom hela länet.

— Från Hammars socken här i länet skrifwes: Under året ifrån medlet af Mars månad är en Ångskonare byggd wid Råå gästgifwaregård inom Hammars socken, af gästgifwaren Carl Danielson derstädes och dess broder possessionaten D. Danielson å Hammar (föner af riksdagsmannen och häradsdomaren Dan. Danielson i Skyrsta) samt rusthållaren M. Gustafsson ifrån Dahls härad i Östergöthland, för en ackordsumma af 21,000 rdr bko, deruti de sjelfwe deltagit med 11,000 och serskilda aktieegare med 10,000 rdr. Fartygets dimensioner äro 107 fots längd, 22¼ fots bredd. Det går med 24 hästars kraft och är utwändigt plåtslaget. Ritningen är gjord wid Motala werkstad af Carlsund, och byggnaden derefter noggrannt werkställd af byggmästaren O. Andersson från Sunne socken i Carlstads län. Detta fartyg, som fått namnet "Wettern" och föres af en bland delegarne, M. Gustafsson, kommer att i dessa dagar göra reguliera turer emellan Askersund samt städerna wid Wettern och på Götheborg (troligen först sedan koleran der upphört?).

Utrikes.

Rysk-Turkiska twisten.

Ryssland har nu werkligen obetingadt förkastat Portens ändringsförslag till Wienernoten, ehuru det tillägges, att han ännu wore willig till en fredlig uppgörelse, och skulle utrymma furstendömena, derest Porten antoge Wienernoten oförändrad. Att Porten icke gör detta, har man all anledning att förwänta af den bestämda form, i hwilken dess sista not till stormakterna war affattad. Man wet att krigspartiet i Constantinopel länge legat öfwer, och att det icke war utan många swårigheter och långa öfwerläggningar, som Wienernoten antogs med modifikationerne. Pluraliteten inom divanen war redan då för kriget. Portens andra manifest till sina undersåtare är redan färdigtryckt, och skall wara hållet i en högst krigisk anda. Muslmanska befolkningens sinnesstämning öfwerensstämmer dermed och det är derföre icke omöjligt att en sammandrabbning wid Donau kan komma att ega rum hastigare än man wäntat. Turkarne ditskicka oupphörligt förstärkningar. Å sin sida försumma sig ej heller Rysarne, och det berättas att Lüderska korpsen börjat inrycka i furstendömena.

Denna sakernas krigiska wändning har framkallat en panisk förskräckelse på de stora börserne i Paris, London och Wien. I Paris hafwa 4½ proc. fonderna nedgått under pari, och i London 3 proc. consols ända till 95. Times skriker på fred till hwarje pris, äfwen med Turkiets uppoffring; men Globe, som anses stå ministeren närmare, är mindre bestämd angående hwad som är att göra. Emellertid säges den emot Österssjön bestämda engelska flottan hafwa fått order att utlöpa; men orderna få icke öppnas förr än flottan utkommit i sjön, och owissheten om deras innehåll ökar naturligtwis spänningen. Ryssland förser sig med guld, och har deraf nyss öfwer Hull indragit 300,000 pund, hwilket tolkas såsom ett tecken att det med allwar tänker på krig.

Om nu detta werkligen skulle utbryta, så är wäl det sannolikaste, att de westra stormakterna en tid bortåt låta Rysarne och Turkarne hållas bäst de gitta, och att de icke förr blanda sig i leken, såsom skiljedomare, än de stridandes krigiska ifwer fått någon tid på sig att afdunsta, och måhända Turkarnes underlägsenhet blir allt för stor. Furstendömenas definitiva förlust torde sedan blifwa slutresultatet för denna gång; ty att Rysarne nöja sig med mindre är föga troligt.

England.

På ett skeppswarf i London har en betyd-

[24 September 1853]

lig eldswåda härjat, hwilken nästan i grund förstörde de nära färdigbyggda ångbåtarne Christiania och Götheborg, hwilka redan denna höst skulle börja sina turer på de ställen, efter hwilka de uppkallats. Drottningen har återkommit från sin resa till Irland och Skottland.

Frankrike.

Kejsarparet har återkommit från Dieppe. För öfrigt tomt på nyheter.

Koleran utom Länet.

Koleran fortgår ännu i hufwudstaden med oförminskad kraft och har de sista dagarne hållit sig på nästan samma punkt. De sista rapporterna upptaga från den 15—16 insjuknade i utbildad kolera 148 och döde 84; från d. 16—17 insjuknade 138 och döde 91; från d. 17—18 insjuknade 109 och döde 82 samt från d. 18—19 insjuknade 115 och döde 84. Inalles hade till sistnämnde dag från sjukdomens början i förebud till kolera insjuknat 3,950 personer, deraf 285 öfwergått till utbildad kolera och 1,041 ännu woro under läkarewård, och i utbildad kolera insjuknat 3378 personer, deraf 864 tillfrisknat, 1,955 aflidit och 559 ännu lågo under behandling. I Norrköping rasar koleran wida wärre än i hufwudstaden; ty oaktadt sjukdomen mycket sednare inkom till förra stället, är likwäl redan de insjuknades och dödes antal der omkring 60 a 70 procent högre än i hufwudstaden, i förhållande till folkmängden. Rapporterne upptaga nemligen från farsotens början 1,494 insjuknade, 480 döde, 305 tillfrisknade och 709 under läkarewård. I Carlskrona är deremot sjukdomen lyckligtwis i starkt aftagande och utgjorde från den 15—16 de insjuknades antal endast 10, och de dödes 6. I Gefle fortfar koleran att wara lindrig. Från farsotens början till den 17 Sept. hade 123 insjuknat, 40 tillfrisknat och 59 aflidit. I Ystad har sjukdomen så godt som upphört. Inalles hafwa der 341 insjuknat och 192 aflidit. I Malmö 41 insjuknade och 22 döde. I Wenersborg hafwa några få nya sjukdomsfall wisat sig. I Åmål, Arboga, Westerås och Thorshälla likaså. För öfrigt finnes sjukdomen på landsbygden i följande län: Malmöhus, Halmstads, Götheborgs, Wenersborgs, Nyköpings, Fahlu, Westerås, Mariestads, Stockholms, Upsala, Gefleborgs och Carlskrona. Swårast har hon warit i Blekinge.

I Christiania är sjukdomen mycket allwarsam. Till den 15 Sept: hade inalles 1603 insjuknat i utbildad kolera, deraf 1079 dött. En mängd koleriner hade för öfrigt förekommit; men af 2704 sådane kände fall hade genom tidig hjelp icke mer än 115 utwecklat sig till werklig kolera.

En förändrad bränwinslagstifnings följder för Swenska jordbruket.

Forts. och slut f. föreg. N:o.

Wi hafwa sålunda sökt wisa det onödiga i fruktan för ett öfwerdrifwet allmänt fall i spannmålspriserna, förorsakadt genom den betydligt minskade bränwinstillwerkningen. Wi wilja nu tillse det inflytande en förändrad bränwinslagstiftning kommer att hafwa på de större och på de mindre jordbrukarne hwar för sig, hwilket är ytterst olika.

Hwad först de mindre beträffa, så kan wäl antagas för gifwet, att genom en så hög skatt å bränwinet, som allmänna rösten nu fordrar, hela den så kallade husbehofsbränningen kommer att upphöra; och utan att nu fästa oss wid den stora moraliska påföljd detta skall hafwa för wår allmoge, wilja wi endast betrakta den rent ekonomiska sidan af frågan. Det är då tydligt, att hela den mindre jordbrukareklassen genom husbehofsbränningens upphörande kommer att göra en högst betydlig besparing i säd, hwilken han då kan afyttra, i stället för att wräka i bränwinspannan för en minst sagt onödig öfwerflödsartikel. Med kontanterna härför i handen, skall han nog snart weta att derföre förskaffa sig en reelare waluta än bränwin, och han skall dertill winlägga sig om en bättre wara för att ernå en lättare och fördelaktigare realisation. Följden blifwer således både ett förbättradt jordbruk och en större besparing af dess afkastning. Han skall söka närmaste städer för dess realiserande och uppköpa åtskilligt af nyttiga behofwer eller mindre skadliga öfwerflödsartiklar till lifwets förljufwande. Handeln skall härigenom uppblomstra och taga en bättre rigtning genom upphörandet af det olyckliga skuldsättningssystem för den dagliga konsumtionen, hwilket nu så allmänt florerar till ömsesidig skada. Köpmännen, äfwen i småstäderna, skola lägga sig på spannmål supp-köp och genom konkurrensen uppehålla priset i de goda åren, och det skall sedan icke widare hända, att de i misswäxtår wäl hafwa bränwin men icke spannmål att afyttra till ett rimligt pris. De ofantliga fluktuationer i spannmålspriset som hittills så ofta inträffat, någon gång till spannmålshandlarens, men aldrig till de mindre jordbrukarnes, fromma, skola slutligen icke mera återkomma. Med ett ord, allmogen och de mindre jordbrukarne kunna icke i något tänkbart fall förlora, utan skola nödwändigt af den förändrade bränwinslagstiftningen skörda stora och stadigwarande fördelar.

Hwad deremot de större egendomsegarne angår, så hafwa de, om de blott wilja, så många resurser att anlita för afböjandet af en blott temporär skakning i fin ekonomi genom den förändrade bränwinslagstiftningen, att det blir deras eget, af ingen beklagade, fel, om de icke i tid bereda sig för de nya förhållandernes inträdande. De hafwa hypotheksföreningar, priwatbanker, diskonter och enskilda kapitalister att tillgå och anlita om de icke alltid skulle lyckas att lika lätt och hastigt afyttra sin, spannmål som hittills sitt bränwin, och skulle det än gifwas några få bland dem, hwilkas affärer äro af den ihåliga beskaffenhet, att de icke kunna motstå följden af en blott temporärt bristande affättning, så är det wisst ingen skada för det allmänna, om några sådane egendomar skulle komma att öfwergå på solidare händer; ty de bruka icke jorden till dess jemna förbättring utan utsuga den för en ögonblicklig hjelp. Men affättning bör, såsom wi förut wisat, icke ens tämporärt kunna fela med de kommunikationsmedel wi redan hafwa, och ännu mindre med dem wi så skyndsamt som möjligt böra och genom bränwinsskattens anwändande kunna tillegna oss; ty det strider emot all erfarenhet i andra länder att icke kapitalerna skulle uppsöka en så solid affärsgren som spannmålshandeln. Och skulle till och med egna fattas, hwilket wi alldeles betstrida, så skola utländska kapitaler bestämt uppsöka wåra marknader, så fort wi hafwa att bjuda på en god wara och så yass stora partier att det för dem lönar mödan att derwid infinna sig. Handeln i wåra dagar, är så ytterst omtänksam, så omfattande hela wårt jordklot, att intet enda ställe, hwarest den kan operera med fördel, undfaller dess uppmärksamhet. Utländska spannmålshandlare skola derföre, så snart de se att det lönar mödan, gifwa wåra egna köpmän i stapelorterna order för uppköp, och dessa skola i sin ordning wända sig till köpmännen inuti landet och till de stora egendomsegarne direkte för erhållande af det betingade, och sålunda skall spannmålen alltid draga sig dit, der den betalas bäst. Har misswäxt warit i landet, så skall detta uppehålla priset och har åter skörden warit god, så skall det billiga priset locka både utländska köpare och de inhemska spekulanterne, och täflan dem emellan skall owilkorligt uppehålla wärdet, att det aldrig mera faller till wanpris.

Wi se alltså af det nu anförda, att en förändrad bränwinslagstiftning i alla möjliga händelser måste blifwa af den största och genast inträdande fördel för wår allmoge, och att den icke eller kan blifwa wådlig för den större jordbrukaren med någon omtänksamhet å hans sida, och deref statsmakterna taga det kloka och nödwändiga steget att hufwudsakligen anwända bränwinsskatten till kommunikationsanstalternas förbättrande. Den större jordbrukaren saknar icke eller tid att bereda sig på de nya förhållandernes inträdande. Riksdagen börjar i Nowember och både regering och representation skola inse behofwet af att denna gång behandla bränwinsfrågan både sjelfständigt och skyndsamt, för att af dess utgång kunna bestämma sig för bränwinsskattens ändamålsenligaste anwändande. Ehuru inwecklad och swårlöst frägan än torde blifwa genom den ringa bekantskap med de förändrade grunder, hwarpå en alldeles ny lagstiftning bör fotas, som hos wår representation torde förefinnas; så kan man likwäl hoppas att god wilja hos densamma, och i tid inhemtade upplysningar af regeringen skall få påskynda den, att den kan wara afgjord i slutet af April nästa år, då de större possessionaterna kunna ordna sitt wårbruk efter de förhållanden, hwartill den nya bränwinslagen kan föranleda. Den nya beskattningen kan likwäl enligt 61 § Reger.-Form. icke widtaga förr än med början af år 1854 och detta sätter regeringen i absolut nödwändighet att i alla möjliga händelser och utan afseende på godt eller dåligt år förbjuda bränwinsbränningen under Nowember och December månader nästa år; ty det wore alldeles orimligt att tillåta en under nämnde månader till det aldra ytterst forcerad tillwerkning konsumera alla förråder efter en sannolikt 30 till 50 gånger lägre skatt, än den som genast med 1855 års ingång skulle widtaga. Detta är så klart och gifwet, att en hwar kan inse det; men i alla fall bör regeringens tillkännagifwande derom ske genast efter det den nya bränwinslagen blifwit antagen, på det att ingen må kunna klaga öfwer försinkadt regeringsbeslut och deraf uppkomna förluster för enskilde.

Slutligen kommer wäl ingenting att hindra de större jordbrukare, hwilka äro så intagne af bränwinshandteringen, att de ogerna wilja öfwergifwa den, att dermed fortfara, fast efter en ny beskattningsgrund; men denna blifwer icke så fasligt tryckande, om, såsom i Norrige sker, den erlägges wid hwarje månads början för det under den näst förlidna tillwerkade.

Betraktelser

wid åsynen af Tegners fordna boning i Lund, under festdagarne, Midsommaren 1853.

"Det war då hit Tegnerska sångmön sänkte
Sig strålande ifrån Olympen ner?
Och diktens skära rosenskimmer stänkte
Kring Sweas Skald, deß älskling mer och mer.

"Se! lågt är rummet, boningen så ringa —
Hur kunde der det stora rymmas så?
Hur der från harpan deßa toner klinga,
Som Seeler tjusta skola lyßna på?

Hur kunna Sångens Swanor wäl ha wågat
Sig härifrån mot Sol'n, som dristig örn?" —
Så häpna Fremlingen med undran frågat
Wid ett prosaiskt och litet gatuhörn.

Jag måste ut till Lundas sköna nacke
Med gröna lockar swajande mot skyn,
Den wackra, mångbesjungna "Helgonbacke,"
Med Sundets blåa band wid himlabryn.

Här jag förstår hur ibland skördens wågor
Den glada sångmö'n sina kransar knöt;
Hur ibland aftonrådnans milda lågor
Sig mången hägring ifrån Walhall bröt.

I swalkan utaf "Paradisets lycka,"
Dit Lundas tärnor ses så ofta gå,
Der kunde Skalden drömma Frithiofs lycka,
Och höra hjertats näktergalar slå.

Hwar gång när Sångens "Styrbjörn Starke" höjde
Sitt ljud wid ynglingsskarans lagerfest,
Och sjelfwa silfwerhjeßan ner sig böjde
Att Jubelkransen uppå sig få fast,

Då frambröt Skaldens inre wesld i ljuset
Af All sin mångfalds tjusningsfulla glans,
Och sjelfwa Finn blef manad fram ur gruset.
Förundrad öfwer högre kraft än hans.

Ej blott åt Snillet ärestoden höjdes,
Der Tänkarns, Lärarns, Wännens äfwen står.
Från Danas, Nores hjertan kärlek röjdes,
Och wördnad, lika täflande med wär.

Han war för stor att yfwas af sin ära,
Derför Hans Fest en fällspord hyllning får;
En flägt staf Hans Ande tycktes nära
Också wid Lagrens högtid, detta år.

Från "Brages hof"*) derföre midt i ringen
"Stod Sångens Furste" med sin Jubelkrans.
Bland "hoppets morgonrådnad" fans wäl ingen,
Som ej betogs af "minnets aftonglans."

Bland blommorne som utaf Sångmör rtka
Kring "nystöpt bronz" så ymnigt lades ner,
Om hedens ljung sig smyger dit tillika
Och o.n en hwiloplats wid foten ber.

Du wredgas säkert ej derför, Du Gode!
Dock ler din bild med mildt satiriskt skämt:
— "Om medelmåttorne den konst förstode
Att tiga! — Dock, förlåtom dem alltjemt!

*) Citationerna ur poemerna för Festen.

Handelsnotiser.

Götheborg den 17 Sept. Penningetillgången är ymnig. Angående warupriserna anteckna wi: för Spannmål, Hwete 22 a 28 rdr; Skånsk utmärkt Råg 20: 40, men lättare wara endast 19: 36; Korn 2-rad. 13: 24; Ärter 18 rdr tunnan. Amerikanskt Hwetemjöl är uppköpt till 28 rdr pr spilträd. Bränwin gäller 1: 7 a 1: 8 kannan. Några poster ord. Jern hafwa under weckan uppköpts till bko rdr 15: 32 pr skepp. Spik betalas med 23: 24 och 17: 24. På Salt är stor

brist. Sill gäller 18: 36 i bok. Sey 40 Rdr skepp.

Kungörelse.

Enär sökande, som genom Kungörelse blifwit uppmanade att sig anmäla inom nästlidne Augusti månads utgång till twenne ledigwarande Mätarebeställningar, här i staden, icke låtit sig afhöra; kungöres härmed ytterligare samma ledighet att sökas af wälfräjdade personer inför Magistraten inom slutet af denna månad; och meddelas härmed, att mätarearfwodet, som förut warit Fyra runstycken, nu är Sex runstycken banko för hwarje tunna, som mätes.

Carlstads Rådhus den 5 September 1853.

För att undersöka huruwida de wid Wårbrandsynen anbefallda förbättringar blifwit fullgjorda eller icke, kommer den så kallade Höstbrandsynen att förrättas Onsdagen den 5 nästa Oktober och följande dagar.

Carlstad å Rådhuset den 12 September 1853.

Borgmästare och Råd.

Examen anställes med Elewerna wid Gårdsjö Landtbruksskola Fredagen den 7 nästkommande Oktober kl. 10 f. m.

Gårdsjö den 7 Sept. 1853.

På Direktionens wägnar:
Franz von Schéele.

Sedan Konungens Befallningshafwande afbyst den till den 11 nästkommande Oktober utsatte marknad i Carlstad, warder, såsom följd deraf, den tillkännagifne Expositionen af Trädgårdsalster tills widare inställd.

Filipstad den 16 September 1853.

Franz von Schéele.

Auktioner.

Genom öppen och friwillig Auktion som förrättas uti Frimuraresamhällets hus här i staden, Måndagen den 26 i denna månad och följande dagar samt börjas kl. 10 f. m., kommer för Källarmästaren Herr L. O. Palins räkning att till försäljning utbjudas: Koppar- och Jernkärl, Glas och Porcellain, Soffor, Stolar, Bord och Skåp, Sängställen, Skänkar med dertill hörande diskar, Ljuslampetter, Lampor, Fönstergardiner, Rullgardiner, Duktyger, diwerse Åkedon, en större Jernspis, Nya Sängkläder, bestående af Tagelmadrasser, Bollstrar, Dynor, Täcken och Filtar, Lakan och Drugottswar; 6 st. nya målade Kälkar, Bakbord med Lafwar samt diwerse sorter tomma Winkärl m. m. som ej så noga kan uppteknas. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 2 Januari nästa år. Carlstads Auktionskammare den 2 September 1853.

Adolph F. Nygren.

På begäran af gode Mannen uti afl Rådmannen och vice Häradshöfdingen F. H. Syks urarfwabo, kommer genom offentlig Auktion, som förrättas i Fabrikör Frankes gård wid Norra Torggatan här i staden, Fredagen den 30 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att till den högstbjudande försäljas: Ett Guldrepeterur med ledja, Bröstnålar, Silfwer, diwerse bättre möbler, bestående af: En mahogny Chefonier med Stenskifwa, Speglar, flere Soffor, Stolar, Bord och Dragkistor, ett större Klädesskåp m. m.; en Souflettwagn, Sängkläder Böcker, Glas och Porcellain, Gångkläder m. m., som ej här kan specificeras. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 13 nästa December. Carlstad Auktionskammare den 23 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Som Privilegierna till Sjöstedtska Wädergwarnen, belägen å det s. k. Galgberget här inwid staden, blifwit från platsen afyttrade, kommer genom öppen och friwillig Auktion, som förrättas på stället Lördagen den 15 nästa Oktober kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas, såwäl sjelfwa Qwarnbyggnaden serskildt, som samma tillhörige betydliga och i godt stånd warande Machineri med 2:ne par större stenar, deraf det ena är alldeles nytt och af bästa sort, ett parti såwäl smidt- som gjutjern, ett Storwerksträd m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 10 Februari nästa år.

Carlstads Auktionskammare den 12 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Till Salu.

Å härvarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar***, å härvarande Boktryckeri.

För 2,500 Rdr Bko

försäljes c:a 1=16:dels mantal i hemmanet Åtorp i Nysunds socken och Wisnums härad. Å denna hemmansdel, som har en synnerligt förmånlig belägenhet inwid stora landswägen nära kyrka, postkontor och qwarn, kan årligen utsås 1 och en half tunna råg och 8 tunnor wårsäd jemte rotfrukter, samt winterföder 4 a 5 nötkreatur. Åkerjorden är af en särdeles bördig och god natur och ståndskogen sparad och wäl wårdad. Åbyggnaden till denna egendom utgöres efter nyligen förrättad laga hemmansklyfning af en större 2=wånings Corps de logis byggning med 8 rum och kök, 1 ladugård samt loge med lador wid hemmansklyfning wärderade till 1725 rdr rgds, samt dertill brandförsäkrade i Wermländska Brandstodsbolaget. Den under byggnad warande Köping=Hult=Jernwägen är utstakad att gå öfwer egorna till denna egendom.

Wid egendomens tillträde, som kan få ske nu genast eller till nästa wår, erlägges af köparen 1000 rdr bko och återstoden kan få innestå i egendomen mot inteckning, allt efter köparens önskan. Närmare underrättelse lemnas af **Köpsluts=Byrån** i Carlstad.

120 st. Ekar från 14 till 24 fots längd, från 6 till 15 tums groflek, torrt, friskt och apterat wirke att genast anwända till Fartygs byggnad, finnes wid en af Wenerns hamnar och kunna i byte tagas Spik och Bräder. Widare upplysning lemnas af

D. Wennerberg.

Fjeder

hos C. E. Holmberg.

Stockholms Stearin-

Form- och Stöpljus
hos C. E. Holmberg.

Fransk Vinättika samt Klöfver- & Thimothejfrö m. m. hos

B. H. BRATT & Comp.

Stockholms Stearin-, Form- & Stöpljus
hos A. H. FALKENGREN.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk äfven finnes svart och hwitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

Kautschuk-Galocher,

såväl för Damer som Herrar, för billigaste priser hos Fr. Leopold NYGREN.

Östgötha Grädd-Ost,

från Gräfstens egendom, hos

Fr. Leopold Nygren.

Hwitt Fönsterglas

af Bromö tillwerkning säljes till billigt pris af J. F. Lundin.

Som jag försedt mig med alla brukliga dimentioner Fönsterglas, wågar jag till billiga priser rekommendera för insättning af fönster, hellst i nya hus, då jag under 1 års tid answarar för de rutor som af sig sjelft efter insättningen spricka. Carlstad i Sept. 1853. J. F. Lundin.

Äkta Guld- och Blad-metall försäljes af J. F. Lundin.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl forteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

Almanachor

för år 1854 finnes hos

J. Lewenhagen.

Åstundas köpa:

Om någon skulle hafwa till salu en Wågballans med wikter och lod emot billigt pris, torde anmälan derom ske hos undertecknad.

Carlstad den 15 Sept. 1853.

H. Johanson,
Faktor.

Utbjudes hyra.

Ett Magasin wid Salttorget, är att hyra den 1 October detta år, hwarom öfwerenskommelse kan ske med

Lönberg & Granlund.

Diwerse.

Som Kolerafarsoten nu blifwit spridd till flere socknar inom länet, får Carlstads Sundhets=Nämnd uppmana kringliggande Socknars innewånare, att till undwikande af hinder för fri kommunikation med staden förse sig med bewis af wederbörande Sundhets=Nämnd, upplysande om helsotillståndet å den ort, hwarest de hafwa sine hemwist.

Carlstad den 1 September 1853.

Sundhets=Nämnden.

Den 13:de dennes förfaller till betalning den Auktion, som jag den 10:de och 11:te sistlidne Mars förrättade på Gunnerud, och anmodas wederbörande att till undwikande af lagsökning sina inrop skyndsammast inbetala till Herr Auditör C. W. Geijer i Carlstad, hwilken sednares qwitto gäller som mitt eget. Högåsen den 9 September 1853.

N. Nilsson.

Undertecknad får härmed rekommendera sig till rättegångars utförande, samt inlemnande och uttagande af handlingar wid härwarande Domstolar och Embetswerk. Bref besworas med omgående, då postporto medföljer.

Stockholm den 19 September 1853.

C. M. Florman.
Adreß Kongl. Swea Hof=Rätt.

Wördsam Anmälan.

Med anledning af Herr Notarien C. von Axelsons inträffade död, har undertecknad härmed welat tillkännagifwa, att jag, som är boende i Stockholm, emottager och utförer så wäl uppdrag med låns anskaffande och inbetalande, som försäljning och uppköp af waror, äfwensom uppdrag uti juridiska och administrativa ärender. Bref till undertecknad addresseras på Stockholm och Krigskollegium.

Fabian Lagerberg,
Kanslist uti Kongl. Krigs=Kollegium.

Examen i Filipstads Bergs-Elementar-Skola anställes Lördagen den 22 nästkommande Oktober kl. 9 f. m., och inbjudas till dess öfvervarande alla vänner af undervisningsanstalten och idkare af Bergshandteringen.

Franz von Schéele.

Som öfningarne uti Sångföreningen nu åter tagit sin början, och hwilka oafbrutet under höjten och wintern komma att fortgå twenne gånger i hwarje wecka, neml. Måndagar och Thorsdagar från kl. 6—8 e. m., tager jag mig härmed friheten inbjuda de af Stadens herrar Handlande, Handelsbokhållare, Handtwerksmästare och Gesäller, hwilka äro begäfwade med röst och gehör, att i Föreningen såsom ledamöter ingå. Då ändamålet med Föreningen wore eller är, att bilda en så mångtalig och stor Sångarechör som möjligt, wågar jag hysa den glada förhoppning, att ingen, som af naturen blifwit utrustad med ofwannämnde stora förmåner, låter det här erbjudna tillfället för utbildande af desamma gå förloradt, hellst då den fördel som derigenom winnes, bleſwe till både nytta och nöje för Föreningens medlemmar sjelfwe, och deßutom en heder för samhället, i anledning hwaraf jag ock gör mig den föreställningen att Sångföreningen snart skall få att glädja sig åt ett större antal medlemmar än hwad hittills warit fallet, och är det i denna förmodan jag ännu en gång får innesluta företaget uti samteliga Herrarnes synnerliga åtanka. Anmälan till inskrifning sker hos undertecknad, boende i fru Gjörkes gård wid Skoltorget. Carlstad den 13 Sept. 1853.

Fr. Osc. Söderström,
Musikdirektör.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 14 af denna tidning utgifwes Lördagen den 1 Oktober.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 14. **Lördagen den 1 Oktober.** **1853.**

I Domkyrkan predika,
Michaelie-dagen:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Carlstad.

Helsotillståndet inom staden fortfar ännu att wara fullkomligt godt.

— De i dag inkomne rapporterne angående kolerasjukdomen i länet innehåller:

By socken:

insjuknade	17.
döde	5.
tillfrisknade	8.
qwarliggande . . .	4.
Summa	17.

Christinehamn
från och med 27 till och med 29:

insjuknade	14.
döde	11.
tillfrisknade	18.
qwarliggande . . .	30.

Ifrån sjukdomens början:

insjuknade	169.
döde	84.
tillfrisknade	55.
qwarliggande . . .	30.
Summa	169.

Sjukdomen är alltså i märkbart aftagande.

— I Stockholm är koleran i starkt aftagande,

— Dagens utländska post låter mer än wanligt krigiskt. En sammanstötning emellan Ryssarne och Turkarne synes icke kunna undwikas. Ulemas i Konstantinopel hafwa lemnat sultanen walet emellan krig och afsättning. England tar Turkiets och Österrike Ryßlands parti, men Frankrike wet man icke hwar man har.

= Inom Jernskogs socken hafwa flera hemmansegare öfwerenskommit att hålla en täflingsplöjning i hemmanet Slerteg den 29 Sept. Önskligt och nyttigt wore om flera kommuner toge exempel häraf och inom sig anordnade sådane täflingar, hwilket skulle sporra den uppwäxande ungdomen till skicklighet i jordbrukets wigtigaste del.

= Med anledning af kolerans grasserande i Christinehamn hafwa wederbörande derstädes widtagit den wälbetänkta åtgärden att inställa arbetet wid kyrkobyggnaden, och kommer detsamma icke att fortsättas förr än nästa wår.

Stockholm.

Tidningarne bråka mycket i anledning af regeringens långsamhet att promulgera statsmakternas beslut om jordräntornas och tiondens erläggande efter medelmarkegångspris med forsellönens öfwerflyttande på den allmänna budgeten. Att de hafwa rätt till principen, synes wara utom all fråga; men att å andra sidan många skäl talat för sakens uppskjutande, kan icke heller förnekas, och man wet ju bestämt att regeringen ämnar utföra reformen i sammanhang med den skatte-persedels-förenkling, som icke kan undgå att blifwa antagen wid stundande riksdag. — De medel nödhjelpskomiteen nu emottagit uppgå till öfwer 26,000 rdr bko. Den kongl. familjen har efter wanligheten låtit utdela ansenliga gåfwor till nödens lindrande. — Den Swenska eskadern har lagt upp i Carlskrona. — Exellencen Stjerneld är illa sjuk. — Den tillämnade fruntimmersföreningen för fostermödrawård öfwer de fattiga barn, hwilkas föräldrar aflidit i koleran, har ännu icke kommit till stånd, ehuru talrikt besökta förberedande sammanträden egt rum. — Från Amerika förljudes att kapten Ericsson är sysselsatt med en större förbättring af machinen på sitt warmluftskepp, och att han hyser det bästa hopp att lyckligt öfwerwinna de brister, som hittills wisat sig i hans stora uppfinning. — Kongl. biblioteket har från Britisch Museum i London emottagit en dyrbar gåfwa af praktfulla planchwerk och andra wärdefulla arbeten. — Öfwerste Blom i flottans mechaniska korps har aflidit i koleran. Äfwen f. d. statsrådet Åkerhjelm har aflidit i hög ålder på sin egendom Ulfsunda. — Det synes nu blifwa allwar af den länge wäntade räfsten mot den förra direktionen öfwer Barnhuset för dålig förwaltning. — Till Barnhuset hafwa 24 barn blifwit af öfwerståthållareembetet remitterade till intagning sedan de i koleran mistat sina föräldrar och stöd. — Ångkorvetten Thor har hitkommit med Carl Johans och Birger Jarls statyer. — Bland Swenskar som gjort sin lycka med guldgräfning, är en f. d. perukmakare Sundell, hwilken nyss hitkommit från Melbourne i Australien, och som lofwat Aftonbladet att deri framställa åtskilliga intryck och minnen af sina resor.

— I Stockholm har man antagit en del jernbärare till sjukbärare och det klagas öfwer att dessa lika hårdhjertade som hårdhändte män behandla de stackars kolerasjuke som tackjern. Så berättas bland annat att några dylika en wacker dag satt sjukbåren med den sjuke utanför en krog, dit de sjelfwe ingått för att få sig ett litet preservativ ur bränwinsglaset, men då gossarna kommo ut igen så war båren tom, emedan den sjuke icke haft tålamod att afbida deras återkomst, utan under tiden tillfrisknat och marcherat sin wäg.

— Bland icke illa uttänkta industriknep kan följande förtjena omtalas:

En mjölhandlare antog en medelålders qwinna att för sin räkning sälja mjöl å ett torg här i staden; men gumman skötte affärerne ej bättre, än att hon under kort tid åsamkade sig en ballans af några hundrade riksdaler. Principalen, som ömmade för henne och hennes twenne minderåriga barn, efterskänkte dock summan och afskedaae henne. Uttryckande sin tacksamhet derföre, förklarade hon tillika, det en utwäg gafs, att bereda husbonden ersättning för sin lidna förlust och sig sjelf någon winst. Detta skulle ske derigenom att hon, såsom född i Norrland och egande kännedom om lokalförhållanderna derstädes, af husbonden erhöll ett parti mjöl att derstädes affätta, hwarå, enligt hennes uppgift, utom den henne tillkommande försäljningsprovisionen, en ej ringa winst skulle uppstå. Husbonden nappade på kroken och lemnade henne ett parti mjöl till omkring 2,500 rdr riksgälds wärde. Af åtskilliga mångelskor emottog hon derjemte omkring 600 rdr rgs i kontanta penningar, för att åt dem uppköpa lax, och begaf sig med allt detta å wäg till Gefle. Som emellertid mjölpatronen ej afhörde henne på ett par weckors tid och oaktadt anmaningar inga penningar ankommo, begaf han sig sjelf till Gefle, men dit anländ, erfor han, att qwinnan dagen förut rest till Stockholm. Mannen begaf sig då åter till hufwudstaden, men kunde å qwinnan ej winna någon spaning, och först flera dagar derefter erfor han, att hon, kort efter ankomsten till Stockholm, satt sig ombord å ett till Amerika gående fartyg, och tagit de penningar med sig hon på nu angifne sätt fått i handom för andras räkning, till ett belopp af något öfwer 3000 rdr rgs.

Landsorten.

Från Westerås skrifwes d. 22 Sept.: Stadens innewånare hafwa i dessa dagar haft tillfälle taga kännedom om det wid Motala mekaniska werkstad förfärdigade nya ångfartyget Köping, som är ämnadt att göra färder emellan staden af samma namn och hufwudstaden. Fartyget, som är wackert och ändamålsenligt inredt och med ett machineri af 60 hästars kraft, lärer wid profresan gjort ända till 14½ knops fart i timman, och är sålunda det mest snabbgående inom wår ångbåtsflotta. Det har legat några dagar härstädes i hamn, under det grosssh. Schwan, som lärer wara egare af ena hälften i detsamma, i staden Köping uppgjort om fartygets reguliera reseturer under det återstående af sommaren. Redan nästa Måndag skall fartyget göra sin första resa från Köping och kommer sedermera att med undantag af söndagarne hwarannan dag afgå ifrån sistnämnde plats. Man ser sålunda att det lyckats hr Schwan att förmå Köpingsboarne att upphöra med sin sperrning från sjösidan, och wi kunna ej annat än önska att icke nämnde stadboer måtte få tillfälle ångra att de lemnat staden öppen för kolerafarsotens införande från sjösidan.

— Kongl. Maj:t har under den 26 Aug. i nåder tillåtit att, i enlighet med hwad af Direktionen wid Kongl. Swenska Jernwägsbolaget för Köping—Hultbanan samt Bestyrelsen för allmänna wäg- och wattenbyggnader blifwit hemställdt, jernwägslinien ifrån Östtuna må ledas till slutstation å den plats, hwarest Köpings stads jernbodar sig för det närwarande befinna; och har Kongl. Maj:t derjemte fastställt direktionens planritning för slutstationen, hwarå äfwen upptagits den utwidgning af ån inwid stationsplatsen, som Köpings stad förbundit sig att tillwägabringa jemte upprensning af ån till 10 fots djup wid lägsta wattenhöjd med nödiga mötesplatser, wattenmärken m. m.; men beträffande begärd stadfästelse å de åtaganden, hwartill Köpings stad såsom wilkor för jernwägens ledning till staden sig sålunda förbundit, har Kongl. Maj:t funnit den emellan direktionen och staden ingångne öfwerenskommelsen icke till något serskildt beslut hos Kongl. Maj:t föranleda; dock med stadgande att, ifall den beslutade utwidningen af Köpings å skulle framdeles wisa sig otillräcklig för sjötrafiken, direktionen är berättigad att anlägga en grenbana från staden till Mälaren.

— I Götheborgsbladet berättas: Ett exempel på att häftiga sinnesrörelser werksamt befordra koleran wisade sig påtagligen af ett sjukdomsfall i början af weckan uti norra delen af staden, i det en skräddare, hwars hustru helt oförwäntadt fallit i barnsnöd, blef så förskräckt öfwer sitt brydsamma förhållande att wid detta tillfälle stå ensam och utan hjelp, att han genast angreps af koleran och efter några timmar afled.

— Från Halmstad skrifwes: Wid de sammanträden, som K:gs Befhde genom allmän kungörelse utlyst att hållas på åtskillige ställen inom länet, under förliden wecka, dit landtbrukare ägde att föra boskapskreatur, för att afyttras till herr Tholdorff, agent för ett handelshus i London, hafwa kreatursamlingarne i allmänhet warit betydliga och ett större antal kreatur än man hade wäntat blifwit försålde; priserna warierade emellan 150 a 160 rdr paret för 12 qwarters oxar, 70 a 100 rdr för bättre kor och 35 a 50 rdr för äldre, sämre, samt 30 rdr för ungkreatur, allt rgs. — Ett betydligt antal så wäl ståndspersoner som allmoge hade infunnit sig wid samlingsställena och funno sig särdeles belåtna att under denna swåra foderbrist kunna utan att misbjudas få afyttra en del af sine kreatur. — Det uti Woxtorp utlysta samlingsstället har blifwit åter aflyst, emedan hr Tholdorffs tid icke medgaf honom att inställa sig der. — De inköpta kreaturen skola lefwereras i Kongsbacka på bestämd dag i denna månad, då säljarne erhålla kontant betalning.

— Från Mariestad skrifwes: Då marknaden i Hofwa den 21 d:s hade blifwit aflyst, begagnades der inga marknadsstånd eller egde någon handel wid sådane rum; men boskap till hälften mot wanligt hade blifwit ditförd och affattes lifligt; priserna uppgifwas hafwa warit för oxar omkring 13 a 14 qw. 180: a 200: och 12 a 13 qw. 140 a 150 paret, och således ungefär lika höga som under år med medelmåttig fodertillgång.

— Från Skellefteå berättas följande: En tragisk-komisk händelse lärer enligt berättelse hafwa tilldragit sig i Urswiksby under sistl. wecka. Lotsen A. W. skall, efter en trefligt tillbringad stund med sin hustru wid bränwinsflaskan, hafwa råkat i oenighet med henne och under det uppkomna grälet yttrat, att hon skulle slippa honom, hwarpå han gått in i en kammare och hängt sig på spjellet. Hustrun, som wille se hwad han gjorde, fann honom hängande, men nedskar honom icke, utan sprang efter folk, under önskan, att de skulle komma och se hwilken präktig stek hon fått. Dit ankomne, hjelpte de ned mannen

och lyckades efter någon stunds bemödande återfå honom till lif, hwarmed hustrun dock ej skall hafwa warit riktigt belåten, förklarande, att steken gerna kunnat få hänga.

— Från Norrköping skrifwes den 24 Sept: Wid jemförelse rörande koleraSjukdomens förlopp under de twå sista i dag tilländalupne weckorna lärer man ega skäl att öfwerlemna sig åt hoppet, att farsoten icke obetydligt aftagit i wåldsamhet och utbredning. Under loppet af förra weckan från den 10 till den 17, insjuknade 925, afledo 298 och tillfrisknade 188; under loppet af den nu förflutna hafwa insjuknat 624, aflidit 195 och tillfrisknat 579. Ehuru här minskningen uppgår af insjuknade till 301 och af döde till 103, så är det dock i tillökningen af de tillfrisknades antal, som uppgår till 391, flera än i förra weckan, den största anledningen till belåtenhet bör ligga, emedan den tyckes tillkännagifwa, att sjukdomen aftagit i intensitet. Hwad som här är att fästa uppmärksamheten wid, är att farsoten på ett enda dygn, neml. det emellan den 17 och 18, gjorde ett werkligt språng i förhållande till det föregående dygnet, eller ifrån 158 insjuknade till 118 och från 53 döda till 34; detta dygn war just det, då ett nytt månskifte ingick och September månads nedan började. Wi anmärka det endast, utan att deraf wilja draga några slutsatser. Måtte nu de glada förhoppningar, som dessa förhållanden framkalla, ej gäckas, utan wi äfwen under den kommande weckan få fägna oss åt sjukdomens aftagande, i samma proportion åtminstone, som under den förflutna.

— Från Umål skrifwes den 27 Sept. Wi skrifwa i dag tionde dygnet sedan koleran här yppade sig och kunna derwid glädja oss att sjukdomen, sedan de förr omnämnde dödsfallen, tyckes hafwa antagit en mildare karakter och lättare låter sig behandla. Rapporten om sjukdomstillståndet intill denna dag kl. 12 midd. lyder sålunda:

Från sjukdomens början insjuknade	19.
Tillfrisknade	2.
Döde	5.
Qwarliggande	12.
Summa	19.

Wid Seffle kanal är friskt; endast ett kolerafall har der timat den 18, då en prämkarl från Jössefe härad afled ombord å sin båt utan beröring med land.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten

synes först kunna påräkna sin lösning i Olmütz, hwarest Ryska Kejsaren och Prinsen af Preussen i dessa dagar haft sammanträde med Österrikes kejsare. Uppgiften i de sista tidningarne att England och Frankrike beslutat, i nödfall med wåld, twinga Turkarne att antaga Wienernoten oförändrad, synes icke bekräfta sig; åtminstone påstå de Engelska ministeriella tidningarne att sådant är alldeles ogrundadt. Deremot uppgifwes nu från Wien, att de fyra medlande stormakterna, till Turkiets lugnande, uppsatt en kollektivnot, hwilken redan afgått till Konstantinopel, och hwari de förklarat att om Porten antoge Wienernoten oförändrad, så skulle sådant i intet afseende förringa dess suveränitetsrättigheter, och de omtwistade punkterna blifwa tolkade i enlighet med Portens önskningar. Om Turkiet härmed låter sig nöja, är dock mycket osäkert; men man hoppas emellertid att något sammandrabbande emellan de begge fienderna icke skulle komma att ske, förr än besluten i Olmütz blifwa kända. Att Ryssland derstädes söker winna Österrike och Preussen på sin sida, synes temligen påtagligt; huruwida det lyckas skall nu snart wisa sig. Blir det icke snart slut på denna owissbet angående twistens lösning, så lära de allierade flottorna i Besika icke komma att segla hem, utan i stället afgå till Konstantinopel. Sinnesstämningen på sistnämnde ställe är fortfarande serdeles krigisk, och truppsändningarne mot Donau fortgå oafbrutet. Der hafwa de begge armeerna närmat sig hwarandra och samtidigt werkställt en rörelse längre upp åt floden. Man wet icke annan orsak härtill, än möjligen den, att den Turkiska sidan, längre ned mot utloppet, är så starkt befästad, att en öfwergång derstädes synes omöjlig. Turkiska artilleriet berömmes af alla kännare såsom förträffligt och bättre än det Ryska, men om infanteriet kan detsamma ingalunda sägas; ty deri har Ryssland en obestridlig öfwerwigt. Persiska hofwet synes nu beslutadt att komma Porten till hjelp, derest kriget utbrister. Dess armee har redan närmat sig Turkiska gränsen. Porten säges nu hafwa beslutat upptaga ett utländskt lån, sedan det wisat sig omöjligt för den i Konstantinopel stiftade banken att tillwinna sig någon större kredit utomlands. Man är i Konstantinopel mycket orolig för Serbiens hållning, i händelse af krigets utbrott med Ryssland. Både detta och Österrike synas på sistone hafwa uppbjudit allt för att winna Serbien på sin sida. Många tro att Rysserna ämna taga wägen just öfwer Serbien, i fall det blir allwar af kriget.

Österrike.

Ryssland skall nu ändteligen hafwa lofwat Österrike att med allwar låta werkställa rensningen af de för handeln så wigtiga Donaumynningarne wid Sulina, hwilka Ryssland under de sista åren till Odessas upphjelpande låtit nästan alldeles igengrundas. De Ungerska kronregalierna, hwilka blifwit återfunna wid Orsowa, nära Turkiska gränsen, hafwa sedermera warit utställda till åskådande i Pesth, hwarefter de blifwit affända till Wien, der deras ankomst blifwit firad med stor pomp och ståt.

Frankrike.

Här talas mer och mer om sannolikheten af ett nytt statslån på 200 millioner francs. Kejsarparet har anträdt sin resa till de norra departementerna, ehuru den orientaliska krisen hållit på att inställa den; men kejsaren wille icke att de storartade anstalterna till hans emottagande skulle warit gjorda förjäfwes. Resan tros likwäl komma att sluta så fort som möjligt.

Tyskland.

Spannmålspriserna äro i starkt stigande, serdeles i Preussen. I Weimar synes den nye storhertigen wilja ansluta sig till en mera reaktionär politik, än sin företrädare.

Koleran utom Länet.

Ändtligen är nu koleran i ett märkbart aftagande i hufwudstaden. Under dygnen 22—23 Sept. insjuknade nemligen i utbildad kolera 74 och afledo 56, från 23—24 insjuknade 74 och afledo 54; från 24—25 insj. 63 och afledo 38 och ifrån 25—26 insj. 52 och afledo 46. Qwarliggande sjuke woro då 346. Inalles woro från sjukdomens början 8,450 personer insjuknade, deraf 2,357 aflidit. I Norrköping synes sjukdomen äfwen wara i ett sakta aftagande. Under de sista 3 dygnen hafwa de insjuknades antal utgjort, från den 21—22 insj. 78 och afledo 25; från den 22—23 insj. 76 och afledo 26; från den 23—24 insj. 48 och afledo 20. Inalles hafwa af 2,118 insjuknade 675 aflidit. I Carlskrona hafwa de fyra sista dygnen utwisat följande förhållande: Insj. 6, döde 5; insj. 4, död ingen; insj. 3, döde 5; insj. ingen, döde 2. Sjukdomen är alltså här i det närmaste öfwerstånden. Från farsotens början hade 1,904 insjuknat och 1,036 aflidit. I Götheborg håller sig koleran deremot serdeles enwist på nästan samma punkt. De 4 sista dygnen utwisa nemligen följande: från 22—23 ins. 24 döde 16; från 23—24 insj. 43 döde 24; från 24—25 insj. 37 döde 24 och från 25—26 insj. 30 döde 25. Inalles hade från sjukdomens början 1,090 warit insjuknade och 562 aflidit. I Ystad hade under de 4 sista dygnen endast 4 insjuknat och 5 aflidit. Hela antalet uppgick den 23 Sept. till 349 insjuknade och 199 döde. I alla öfriga städer der koleran utbrutit, utom Christinehamn, hwarom på annat ställe är omförmäldt, har hon hittills wisat sig ytterst mild. Detsamma fortfar i allmänhet att wara förhållandet på landsbygden, der hon fått insteg. I Christiania är hon i hastigt nedgående såsom synes af rapporten för de 4 sista dygnen. Från d. 18—19 woro nemligen de insjukn. antal 76 och de dödes 48; från 19—20 insj. 59 döde 47; från 20—21 insj. 33 döde 31 och från 21—22 insj. 44 döde 22. Från sjukdomens utbrott ins. 2,141 och döde 1,369.

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. fr. N:o 12.)

"Mitt ärende," och derwid öfwerräckte han till den förwånade en furstlig kabinettsskrifwelse, "är nu att öfwerenskomma med eder om några förändringar i ärendernas behandling, i den syftning som ni redan har eder bekant utaf mitt af eder så mycket ogillade werk. I morgon skall jag hafwa äran att bewista sessionen." Efter dessa ord tog han åter afsked."

Den gamle embetsmannen satt som slagen af åskan. "Detta begriper jag då rakt inte! och hwilken förnäm ton har han icke wetat att så hastigt tillegna sig," sade han för sig sjelf.

Hwad som följande dagen passerade under sessionen lärer föga intressera wåra läsare; men så mycket wilja wi säga, att mer än en af de gamla tjenstemännen, hwilka ogerna fogade sig i den nya sakernas ordning, ref sig bakom örat af owilja och bekymmer.

Den goda Julie hade slutat sina pröfningar. Efter åtta dagars förlopp låg hon som lycklig maka wid sin älskade Ferdinands bröst. Den stackars Therese gick det icke så lyckligt. Swärmod och bekymmer fyllde hennes själ.

Ett fjerdedels år hade wäl passerat sedan postmästarens plötsliga arestering, då en dag stadsskrifwaren fick ett bud att skynda till källaren Gyllene Swanen, hwarest en förnäm herre wäntade honom. En man af omkring 30 år, med ett wänligt, intagande ansigte emottog den inträdande artigt och började tala om nöjet att förnya bekantskapen samt att fråga honom angående den hemliga brefwexling som genom stadsskrifwaren blifwit befordrad. "Min herre," swarade denne, "här måste wara en förwexling. Så kärt det ock skulle wara mig att förr hafwa gjort eder bekantskap, så är det dock wisst och sannt, att det i dag är första gången jag har den lyckan att se eder."

"Kan wäl wara, men jag känner deremot eder sedan långt tillbaka," swarade den gåtfulle fremlingen, "och till bewis härpå kan följande tjena: Edert namn är Carl Bothe, född här på orten, har studerat i Göttingen, bekläder en liten klen syssla sedan twå år, önskar er en bättre och edert werksamma sinne mera passande anställning och skulle känna sig öfwerlycklig att så snart som möjligt kunna som brud hemföra en god och äfklig flicka. Will ni weta ännu mera."

"Nej! denna fullkomliga kännedom om min ringa person är fullt tillfredsställande," swarade den öfwerraskade stadsskrifwaren; "men ändock måste jag blifwa er skyldig ett nöjaktigt swar, tills ni haft den godheten att genom någon slags fullmakt öfwertyga mig att ni har rätt till en fråga, hwilken efter min tanka ligger helt och hållet utom området för mina tjenstealigganden."

"Ni har rätt," swarade fremlingen, "och jag anser att jag måste närmare förklara mig. Men det är en lång historia, derföre föreslår jag att wi dricka ett glas win dertill."

Han ringde och befallde den inträdande kyparen att hemta en flaska Rüdesheimer, "ty jag wet," sade han i det han leende wände sig till stadsskrifwaren, "att detta är edert älsklingswin."

"I sanning, min herre, ropade denne full af förwåning, "jag begriper werkligen icke —"

"Huru jag kan weta det," afbröt den förre; "påminner ni er icke att hafwa yttrat det i min närwaro? Dock derom sedermera, nu till saken."

"Jag war assessor," började han berättelsen, "och stod i wänskaplig förbindelse med herr Müller, ministern, greswe Zillers, sekreterare. Ofta talade denne med mycken tillgifwenhet och wänskap om eder, och deraf kommer det att jag känner så mycket af edra lefnadsomständigheter. Jag erhöll ett hemligt uppdrag till nabohofwet och måste få obemärkt som möjligt begifwa mig dit, för att undgå mäktiga fienders kabaler. Den tidigare korrespondensens genom posten befordrade innehåll hade alltid på ett obegripligt sätt kommit tidigare till det fiendtliga partiets kunskap, än i deras händer, för hwilka det war bestämdt. En kurirwexling war icke werkställbar utan att genast wäcka uppmärksamhet och efterforskningar. Genom omwägar skulle underrättelserna blifwit för länge uppehållna. Då föll ni mig i minnet. Herr Müller bad eder derföre, såsom ni torde påminna er, att åtaga eder befordrandet af en wigtig privatkorrespondens, och att lemna alla de bref han skulle skicka eder till jägmästare Lublin, ur hwars händer ni borde emottaga swaren på bestämda dagar, och befordra dem till nästa poststation, men icke till det härwarande; emedan ett wisst misstroende, hwilket sedermera fullt bekräftades, häftade wid postmästaren här i staden."

"Ni har redligt uppfyllt edert åliggande, och det glader mig att nu kunna säga er, att ni, under det ni endast trodde er fullgöra en wänskapstjenst, har gjort eder furste och fosterlandet en wigtig tjenst. Genom eder tystlåtenhet, och kloka uppförande i öfrigt, blef ändamålet med min beskickning fullständigt uppnådt. Emottag derföre ur min hand befattningen såsom öfwerarchiwarie i Gitschau. Aflöningen är ganska god och till eder ekipering har H. Durchlaucht för öfrigt anslagit en särskild

[1 Oktober 1853]

Wid bolagsstämman med intressenterne i det stora jernwägsföretaget mellan Köping—Hult, som afhölls i Örebro den 26 Sept., lemnades af direktionen bland annat följande upplysningar angående arbetets fortgång:

"Arbetet å jernwägsanläggningen, hwilket påbörjades de sista dagarna af nästlidne år, fortsattes under wintern allenast med werkställande af pålning wid Skebäck. Men icke blott årstiden lade hinder för arbetets kraftiga bedrifwande. Det af bekanta anledningar fördröjda meddelandet af bolagets Oktroy inskränkte wäsendtligen tiden för widtagandet af de förberedelser, som äro för ett så betydligt företag, som förewarande jernwägsanläggning, omnödgängligen af nöden. Direktionen har bemödat sig att gå entreprenören af arbetet, M:r Burge, på allt sätt med biträde tillhanda, så wäl i anskaffande af proviant för arbetsmanskapet samt materialier och redskap, som i beredande af tillgång på tillräcklig arbetsstyrka; i hwilket sistnämnda hänseende direktionen hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit om arbetskommendering ur armeen. Denna underd. begäran wann endast på det sätt Kongl. Maj:ts nådiga bifall, att direktionen hänwisades att wända sig till wederbörande Regementschefer för uppgörande af frifwilliga aftal med manskapet om arbetsbiträde; och då detta af direktionen ansågs alltför osäkert leda till det åsyftade ändamålet, fick saken tillswidare förfalla, och för innewarande år har begagnande af annat än fria enskilda arbetare sedermera icke ifrågakommit. Derigenom att till följd af wårens sena ankomst och de ifrågasatta, sedermera, på sätt redan nämndt är, af K. M:t fastställda förändringarne i banans rigtning jemte omöjligheten att medhinna expropriationen, någon widsträcktare rymd icke kunnat skyndsamt till entreprenören för bearbetande upplåtas, har äfwen arbetsstyrkan måst inskränkas wida under hwad eljest kunnat wara fallet, och endast mellan 400 och 500 man hafwa hittills blifwit wid arbetet anwända. Med hänseende till denna mindre betydliga arbetsstyrka, hwilken kommer att härefter ansenligen ökas, har arbetet emellertid fortskridit med tillfredsställande skyndsamhet och kraft. Det har, sedan banwallen å bibanan till Skebäck blifwit fullbordad, hunnit, i rigtningen åt Köping, något på andra sidan Dylta eller närmare 2 mil från Örebro, och det beror naturligtwis på beskaffenheten af wäderleken under den förestående hösten, huru långt arbetet kan ytterligare framskrida, innan wintern inträder. Det är emellertid att förmoda, det terrasseringen skall dessförinnan hafwa å denna sida uppnått Fröwi, wid norra sidan af sjön Wäringen, samt derjemte från Hult sträckt sig ett stycke å den westra linien mot Nysund och Swartå."

Wi anmärka, att direktionens berättelse war uppsatt för det sammanträde med bolaget, som war utlyst att hållas i Götheborg, och att således arbetet nu är ansenligt längre framskridet.

I afseende på det direkt. wid förra bolagsstämman gifna uppdrag att söka bereda en med Örebro-Nora jernw. förening, säger sig direkt. hafwa så widt i dess förmåga stått, bemödat sig att uppnå detta mål. Någon definitiv uppgörelse om wilkoren härför hade wäl ännu icke kunnat träffas, men det wore grundad anledning att hoppas, det inga hinder skola möta för den åsyftade föreningen om den gemensamma trafikens bedrifwande.

Af de å aktierna gjorda inbetalningarne hade bolaget den 31 sistl. December en behållning af bko rdr 1,590,178: 47, 10, efter det despostition i Statskontoret blifwit werkställd och åtskillige utbetalningar egt rum till ett sammanräknadt belopp af rdr 425,531: 4, 11.

De ärender, bolagsstämman hade att afgöra, woro denna gång af föga wigt och inskränkte sig till de 2:ne frågorna:

a) hurwida räntan skall, på sätt 14 § af bolagsreglorne föranleda, utkräfwas af de delegare, som fördröjt inbetalningen å sine aktier utöfwer den af direktionen föreskrifne tid; och

b) hwad åtgärd må widtagas med dem, som helt och hållet underlåtit att den föreskrifna inbetalningen å tecknade aktier fullgöra.

Och då hela beloppet af den ifrågaställda räntan uppgick till allenast omkring 70 rdr, ansågs detsamma icke löna beswäret och kostnaden för åtgärderne till beloppets indrifwande på en mängd spridda händer, hwarföre beslutet blef att icke göra bruk af den rättighet, omförmälde § i bolagsreglorne bolaget tillade.

Beträffande åter de personer, om wi minnas rätt, 5 till antalet, som underlåtit all inbetalning å aktierna, så beslöts att skilja dem från delaktighet i bolaget, utan att begagna den twångsrätt i afseende på den förfallna insatsens uttagande, som wore af bolagsreglorne äfwen i detta fall medgifwen.

(N. A.)

Hwarjehanda.

Fosforn. Denna enkla kropp upptäcktes på 1600-talet af en bankrutterad köpman i Hamburg, som wille reparera sina finanser med att göra guld. I brist på dyrbara ämnen anwände han till sina försök djuraffrälden o. d., och uppfann sålunda fosforn. Denna ingår nemligen wäsendtligen i djurens ben, hjernor och andra kroppsdelar. — Då ur förruttnade djurs ämnen fosforgas utwecklar sig, tänder den sig i luften. Så synas understundom, på sidlänta ängar, små lågor swäfwa hit och dit för winden. De kallas i allmänhet "Lyktgubbar;" och hafwa warit föremål för många widskepliga begrepp. Allmogen (wi tro det war i Småland) kallar dem för "landtmätare-själar," anseende dem wara några orättfärdiga landtmätares irrande andar. Fosforn har blifwit begagnad på allehanda sätt, att nära sådan widskepelse; i samband med den kända laterna magica, har den tjenat att frambringa stora effecter till uppskrämmande af okunnigt folk. Så t. ex. kan man åstadkomma groteska gestalter, om man klipper ut figurer i ett swart papper och med papperet öfwerdrager en flaska, deri fosforn förwaras i watten. Då flaskan skakas, lyser det igenom de utklippta öppningarne på papperet, hwilket i ett stort rum kan göra god effect. — Genom fosforn har äfwen lysmaskarnes lysande egenskap blifwit förklarad. Det är de winglösa honorna, som genom förmåga att afsöndra ett lysande fosforsämne, wisa de flygande hanarne wägen till sina rum. — Hafswattnets glänsande egenskap förklaras äfwen af små fosforesceranде infusionsdjur. — Den så kallade "ugglewеden" eller "lysweden" har för sin lysningsförmåga, att tacka en fosforesceranде swamp, som genomträngt trädets bark. Derför lyser ock denna wed endast så länge den är wåt.

— Koleraskyddsmedel gifwas det i mängd och alla påstås wara oswikliga. För att wara fullkomligt trygg för anfall har man således blott att iakttaga följande allmänt godkända försigtighetsmått, nemligen: hålla sig warm om fötterne, hafwa en yllemaggördel om lifwet, en kamfertpåse om halsen, en koppparplåt stor som en hand öfwer bröstgropen, kopparringar om armar och ben, Knolls preservativ-droppar och d:r Huss' "Emplastrum Anticholericum", i ena fickan, d:r Thielemans droppar i den andra, taga flitigt in grogg, konjak, dubbla malörtsdroppar; wäl läsa igenom Sw. Läkaresällskapets föreskrifter, röka sig med tjära oupphörligen samt desinfektera sig med chlorsyra, samt slutligen bibehålla en lugn sinnesstämning, anse sig för bättre folk, äta godt och iakttaga sitt wanliga lefnadssätt (så wida nemligen det wanliga lefnadssättet är helsosamt), så får man wisserligen icke kolera morbus.

Offer för spel.

(Ur Geheimnisse des grünen Tisches)

En förnäm militärs fru gjorde ofta, för att förströ sig, besök wid ett närbeläget bad, och kom der att se hazardspel, ehuru hon ej kände aldraminsta retelse att spela. Men att ofta se spel retar — så skedde ock med wår dam. Hon kände slutligen den lifligaste önskan att med en thaler försöka sin lycka, men då hennes stånd och finkänslighet ej tillät henne att spela sjelf, beslöt hon att genom sin betjent göra insatsen, och se saken lyckades; med den första thalern wann hon 35 thaler. Utomordentligt fröjdade hon sig att ha gjort upptäckten, på hwad sätt några tusen thaler kunde förwärfwas, utan att hennes man be-

---

gäfwa. Emottag således, tillika med denna wänskapliga omfamning, mina hjertligaste lyckönskningar.

Den så angenämt öfwerraskade stadsskrifwaren stod som fallen från skyarne. Förr hade han kunnat tänka sig himlens instörtande, än en så hastig wändning i sitt öde. Plötsligt föll honom spåmannen med deß förutsägelser i minnet. För andra gången hade inträffat hwad denne förutsagt. Ändtligen fick han ord för att uttrycka sin tacksamhet.

"Men hwem har jag då att tacka för denna fägnesamma underrättelse," frågade han.

"Åh! om ni är så angelägen att få weta det, "swarade fremlingen leende, "så kalla mig kabinettsråd; mitt namn är Holm. Jag hade kunnat låta underrätta er skriftligt om den nya anställning ni fått," fortfor han; men jag tyckte, uppriktigt sagdt, så mycket om eder strax wid wår första bekantskap, att jag icke gjort afseende på den lilla omwägen, för att sjelf få meddela eder det glada budskapet."

"Herr Kabinettsråd," swarade den nybakade öfwerarchiwarien, "så ärofull eder bekantskap än är, så måste jag dock tillstå, att jag aldrig har warit så lycklig."

"Nå! sådant dåligt minne, "sade skrattande den förre, "har ni då alldeles förglömt huru ni för omkring tre månader sedan trakterade en förfrusen resande, då han wid spöktimman inträdde just i detta hus."

"Skulle det hafwa warit ni? Är det möjligt? Men denne resande war dock —"

"Den ewige juden, en trollkarl, en spåman, will ni säga," afbröt kabinetsrådet honom leende. "Jag wet nog att deßa namn tilldelades mig af eder fästmö, och af några bland det öfriga fällkaper. Men till eder upplysning kan jag nämna, att då mitt ärende war nära på slutadt och min motståndare grefwe Löwenhard, såg sig öfwerlistad, swor han mig hämnd. Snart härom underrättad, skyndade jag mig att affluta saken. Som ni wet, måste man, för att uppnå wårt residens, genomresa en omkring en half mil bred landremsa, tillhörig Ellenbergs gebit. Här ämnade man anhålla mig. Man tänkte bemäktiga sig mina papper och låta mig förswinna tillswidare. Jag erfor detta nog tidigt, för att derefter taga mina mått och steg. Jag skyndade således till Mendzonetti, en berömd maskhandlare, och köpte mig en fin mask, hwilken noga paßade efter ansigtets alla former och gaf efter för deß olika uttryck. Då jag såg mig i spegeln, förskräcktes jag riktigt för mig sjelf. Jag war blifwen 30 år äldre, och hade ett hiskligt utseende. En rund peruk och en gammal aflagd rock gäfwo mig utseende af — ni wet wäl hwem ni höll mig för. Ett respaß som jag sjelf ifyllde, uppgaf mig att wara en resande köpman. En annan mask, den jag anlagt utanpå den andra; tjente att skydda den fina warmasken emot wäderlekens inwerkan. Redan wißte jag att flere husarpiketer sträfwade omkring på nyßnämnde, Ellenbergs, gebiet, för att anhålla alla resande. Ankommen till gränsen, klädde jag om mig obemärkt af alla andra än min betjent, och befallde honom att först om en stund följa efter med wagnen, hwarpå jag sjelf begaf mig af till fots. Mina papper woro inswdda i den gamla kappan."

"Jag mötte också ganska riktigt flere patruller; men i den obetydlige fotwandraren kunde de icke förmoda den eftersökte. Sålunda anlände jag lyckligt på hemmets jord. Husarerna hade wäl uppfångat min wagn, men fågeln war bortflugen. Min tjenare sade att jag hade gått ett stycke förut. Officeraren tillika med polistjenstemännen, satte efter mig, och genomsökte hwarenda buske; men jag war allaredan i säkerhet. Menniskan måtte wara en trollkarl, menade de slutligen, sedan de hade sökt halfwa natten, och wände derpå tillbaka till wagnen, hwareft de, trots alla inwändningar, wisiterade min betjent in på bara kroppen. Till och med min reskoffert blef noga genomsökt, men papperen woro i säkerhet."

"Jag fann er, och flere herrar, församlade kring en rykande bål och en wacker flicka som fyllde glasen åt er. Derunder lärde jag att känna eder alla; ty wid kringbärandet titulerade hon dem, herr doktor, herr apothekare, herr stadskasför. Eder och postmästaren kände jag förut. Att ni alla woro nyfikna att närmare lära känna mig, märkte jag lätt; och då den täcka Therese sakta yttrade till eder att jag liknade den ewige juden och hade en riktig hexmästarfysionomi, så beslöt jag att riktigt con amore spela den mig sålunda benäget tilldelade roll. Ni wet om jag deri lyckades och det fägnar mig att jag hade något angenämt att säga både er och den goda Therese."

"Ack," suckade öfwerarchiwarien, "den stackars flickan har allt sedan den tiden warit så grufligt bedröfwad och nedslagen, ni måtte säkert hafwa sagt henne något rätt ledsamt."

"Det skulle göra mig hjertligt ondt, inwände rådet, om mitt skämt hade förorsaket den söta flickan något bekymmer! Men jag kan sannerligen icke påminna mig att hafwa sagt något som borde oroa henne. Anmäl mig derföre hos henne, kanske kan jag förklara allt. Och om ni ännu har något otaladt med eder wackra fästmö, tillade han leende, så råder jag er att göra det snart, ty jag har glömt säga er, att ni måste resa redan i öfwermorgon."

(Forts.)

höfde weta om det. Hwilken öfwerraskning, hwilken glädje, kunde hon ej bereda honom dermed, och då ingen wisste eller kunde weta, att betjenten spelade för henne, så wille hon spela äfwen följande dagen. Betjenten försågs med 10 thaler och tillfägelse att förfara med dem efter godtfinnande. Tywärr war hon ej denna gång lika lycklig; — de tio thalerna woro snart förswunna i bankörens kassa. Åter hemtades 10 thaler från frun; men äfwen dessa ströko i skrinet. Nu förklarades denna dag olycklig; en annan gång skulle det gå bättre. Nästa gång medtogos 100 thaler i affigt att på allwar pröfwa banken. Betjenten försågs nu med eleganta civila kläder, och utrustades med behöriga instruktioner af sin fru; men detta allt oaktadt, woro inom en fjerdedels timma de medtagna 100 thalerna bortspelade. Detta nederlag kunde den nådiga frun icke tåla; hon förklarade nu att betjentens oskicklighet wore orsak till förlusten.

Den nådiga frun uppdrog nu åt sin fällskapsdam att spela för henne, och, ställande sig bakom denna, skulle hon hwiska det unga fruntimret i örat, huru hon wille det skulle punkteras. För detta ändamål medtogos 20 louisdorer; men oaktadt all försigtighet och beräkning, gingo alla de 20 louisdorerna i bankörens kassa. Detta förnyade nederlag upptände till den grad den nådiga fruns sinne, att hon föresatte sig taga den wärsta hämnd, en hämnd, som hon sjelf wille utföra. Hon trodde, att man wäl ej kunde förlora hwarenda gång, då hon ofta sett, huru andra spelande wunno stora summor. Emellertid blef den passionerade damens man oftare än wanligt anlitad om penningar till hushållet, under förewändning att alla lifsmedel blifwit så grufligt dyra. Äfwen upplånades tid efter annan småsummor, till temligen hög procent, en sak, som för frun ej war swårt, då hennes man åtnjöt utmärkt anseende i samhället. Emellertid fortfor oturen wid faraobordet; hoppet uppgafs dock icke att återwinna allt, som war förloradt. Hennes förlust, som börjat med några thaler, steg snart till flera tusen. Mannen, redan uppmärksam på de stora utgifterna för hushållet och fruns garderob, yttrade sin förwåning, utan att likwäl ana, på hwad sätt hon affatt medlen. Att gilltiga grunder uppgåfwos, låter lätt tänka sig, tills ändtligen mannen af en händelse inkommer i sin frus toilettrum, der han till sin förwåning, i stället för ett med silfwerpjeser öfwerlastadt toilettbord, finner ett sådant, blott betäckt med en hwit duk och några helt wanliga glaspjeser. På det högsta förwånad, frågade han, hwar silfwerpjeserna woro, hwart silfwerpjeserna tagit wägen?

— Kära du, war ej ond, jag har bortsändt dem till upputsning. Jag återfår dem om ett par dagar.

— Men förut har ju betjenten werkställt detta? Hwarföre fortsätter han ej dermed? Hwem har emottagit dem? Jag måste weta det; du wet jag har mycket intresse för din toilett. Den är ett minne af wårt bröllopp.

Wid dessa ord föll den nådiga frun i wanmakt, och allt upptäcktes.

Den högtärade och högaktade herrn måste nu erfara att hans fru hade gjort skulder på 15,000 thaler, och att hon sålt sin toilett, som war wärd tredjedelen af denna summa.

Mannen, intagen af blygsel och förargelse öfwer hustruns uppförande, måste betala hennes skulder och flytta bort från spelortens grannskap.

Kungörelse.

Sedan Konungens Befallningshafwande aflyst den till den 11 nästkommande October utsatte marknad i Carlstad, warder, såsom följd deraf, den tillkännagifne Expositionen af Trädgårdsalster tills widare inställd.

Filipstad den 16 September 1853.

Franz von Schéele.

Borgenärers sammanträden.

Samtelige Kreditorer uti afl. Brukspatron C. J. Tjeders och deß Enkas afträdes och urarfwa bo warda härmed kallade till sammanträde hos Auditör Geijer i Carlstad den 8 nästkommande Oktober kl. 10 förmiddagen, för att dels bestämma wilkoren för försäljningen af Maßans andel i Likåforß bruk, och dels afgöra huru och på hwad sätt Konkursomkostnaderna skola utgå, med hwad mera som möjligen kan blifwa föremål för Borgenärernas öfwerläggningar och beslut. Om Konkurslagens föreskrift i afseende på närwarande Kreditorers beslutande rätt erinras.

Carlstad den 7 September 1853.

Sysslomän.

För att bestämma begärdt underhåll åt Enkan och arfwode till Gode Männen samt fatta widare beslut om Egendomens skötsel m. m. warda härmed Borgenärerne uti framlidne Possessionaten A. W. Bratts Konkurs kallade till sammanträde hos Auditör Geijer i Carlstad den 8 nästkommande Oktober kl. Elfwa (11) förmiddagen. Om närwarande Kreditorers beslutande rätt enligt Konkurslagen erinras.

Carlstad den 10 September 1853.

Gode Män.

Auktioner.

Som wid härstädes hållen offentlig Auktion den 24 i denna månad, för försäljning af Hattmakaren J. Sundbergs Konkursmassas Fastighet, Gården och ⅛:dels Tomten № 91 här i staden, något antagligt anbud ej skedde, kom.ner genom offentlig Auktion, som härstädes förrättas Fredagen den 14 nästa Oktober kl. 12 på dagen, att owilkorligen försäljas förenämnde fastighet. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionstillfället.

Carlstads Auktionskammare d. 27 Sept. 1853.

Adolph F. Nygren.

Som Privilegierna till Sjöstedtska Wädergwarnen, belägen å det s. k. Galgberget här inwid staden, blifwit från platsen afyttrade, kommer genom öppen och friwillig Auktion, som förrättas på stället Lördagen den 15 nästa Oktober kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas, såwäl sjelfwa Qwarnbyggnaden serskildt, som samma tillhörige betydliga och i godt stånd warande Machineri med 2:ne par större stenar, deraf det ena är alldeles nytt och af bästa sort, ett parti såwäl smidt- som gjutjern, ett Storwerksträd m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 10 Februari nästa år.

Carlstads Auktionskammare den 12 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Till Salu.

Å härvarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar,*** å härvarande Boktryckeri.

120 st. Ekar från 14 till 24 fots längd, från 6 till 15 tums groflek, torrt, friskt och apterat wirke att genast anwända till Fartygs byggnad, finnes wid en af Wenerns hamnar och kunna i byte tagas Spik och Bräder. Widare upplysning lemnas af

D. Wennerberg.

Fjeder

hos C. E. Holmberg.

Stockholms Stearin-

Form- och Stöpljus

hos C. E. Holmberg.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk äfven finnes svart och hwitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,

Perukmakare.

Hwitt Fönsterglas

af Bromö tillwerkning säljes till billigt pris af J. F. Lundin.

Som jag försedt mig med alla brukliga dimentioner Fönsterglas, wågar jag till billiga priser rekommendera för insättning af fönster, hellst i nya hus, då jag under 1 års tid answarar för de rutor som af sig sjelft efter insättningen spricka. Carlstad i Sept. 1853. J. F. Lundin.

Äkta Guld- och Blad-metall försäljes af

J. F. Lundin.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,

Klädes-Fabrikör från Norrköping.

En i godt stånd varande Bränvinspanna om 46 kannors rymd, Potatisqvarn, kar, samt öfriga inventarier till ett bränneri finnes till salu för billigt pris hos

C. G. ZETTERVALL.

Almanachor

för år 1854 finnes hos

J. Lewenhagen.

Förloradt.

Ett mindre pakett, innehållande 3:ne Sparbanksböcker, förlorades den 25 dennes på wägen emellan staden och Grafwa. Upphittaren torde emot hittlön inlemna det å detta Boktryckeri.

Twenne fingerringar af Guld, den ena märkt med G. A. S. och S. C. E. D., och den andra med S. C. E. D., hafwa på ett oförklarligt sätt för ägaren bortkommit. Den som dessa tillrättaskaffar erhåller hederlig wedergällning då anmälan sker å detta tryckeri.

Utbjudes hyra.

Ett Magasin wid Salttorget, är att hyra den 1 October detta år, hwarom öfwerenskommelse kan ske med

Lönberg & Granlund.

Uti Handlanden Fagerströms gård finnes 3 rum i stora byggningen att hyra. Uppgörelse kan ske med

F. D. Kihlström.

Diwerse.

Examen i Filipstads Bergs-Elementar-Skola anställes Lördagen den 22 nästkommande Oktober kl. 9 f. m., och inbjudas till dess öfwervarande alla wänner af undersisningsanstalten och idkare af Bergshandteringen.

Franz von Schéele.

Undertecknad får härmed rekommendera sig till rättegångars utförande, samt inlemnande och uttagande af handlingar wid härwarande Domstolar och Embetswerk. Bref besworas med omgående, då postporto medföljer.

Stockholm den 19 September 1853.

C. M. Florman.

Adreß Kongl. Swea Hof-Rätt.

C. G. Ahlstrand,

(Hårfrisör och Fältskär.)

nu mera boende i f. d. handlanden Swanbergs gård wid Pumpkällegatan, recommenderar sig hos respektive Herrar och Kunder med Rakning, Hårklippning och Hårfrisering och till försäljning erbjuder, China-Extrakt-Pomada, som gör håret tjockt och mörkt samt hindrar dess affallande, a 1 rdr 12 sk. för större och 36 sk. för mindre burk.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

Boktryckeriet är från och med nästa weckas början flyttat till Bagaren Landtbloms hus å Pumpkällegatan.

N:ro 15 af denna tidning utgifwes Lördagen den 8 Oktober.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 15. **Lördagen den 8 Oktober.** **1853.**

I Domkyrkan predika,
4:de Böndagen:
Ottesången, Kateketen *K. L. Södergren.*
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Död.

Post-Inspektoren i Carlstad, Majoren, Riddaren af Kongl. Svärds-Orden samt innehafvaren af Guldmedaljen för tapperhet i fält, Välborne

Herr ERIC GABR. FLACH,

född den 22 Nov. 1783, har, efter långvarig sjukdom, stilla aflidit i Stockholm den 21 Sept. 1853, djupt saknad af maka och barn; hvilket, endast på detta sätt, slägtingar och vänner tillkännagifves.

Att Enkefru MARIA P. KEMPIS afled i Stockholm den 30 September 1853, i en ålder af 66 år, 6 månader och 8 dagar, varder. hennes härvarande vänner och bekanta, endast på detta sätt tillkännagifvet.

Carlstad.

Efter några skarpa nattfroster, har wädret åter slagit om till blidt med ymnig nederbörd och häftiga stormbyar, men i slutet af weckan har det åter blifwit wackert wäder. Wid Kanikenäset dog i Måndags ombord å fartyg en ung sjöman i utbildad kolera, efter fruktlöst anwänd medicin. All försigtighet blef anwänd wid hans jordfästning, wid det s. k. Lambergeget, långt utom staden och sedermera har fartyget afgått till Sjötorp för karantäns undergående.

— Koleran har nu sannolikt, oaktadt de stränga spärrningsanstalterna, utbrutit äfwen här i staden. Fyra kolerafall och 2 dödsfall hafwa neml. inträffat sedan i förrgår. Ingen bewislig anledning finnes dertill att sjukdomen blifwit införd genom smitta utifrån. Staden är dock ännu wid middagstiden ej förklarad smittad, men blir det troligen om Måndag. Skolan har i dag blifwit upplöst och skolungdomen hemskickad. Saluplatser äro utsedde utom tullarne, der allmogen kan affätta sina landtmannawaror. Allt är anordnadt för sjukdomens kraftiga motande, och wi wilja hoppas att den skall blifwa lika lindrig här, som i Wenersborg och Åmål, då årstiden nu är så långt framliden.

— Dagens rapporter till Landsh.-embetet uppgifwa från Christinehamn: d. 4—6 Okt. insjukn. 19, döde 9, tillfr. 13 och qwarl. 30, samt från början insjukn. 233, döde 115 och tillfr. 88. Från Warnums socken sedan den 3 Okt. ingen insjukn. Från By socken från 4—7 insjukn. 3, döde 2, och att Eskilsäters socken blifwit åter förklarad för frisk.

— Den utländska posten medför underrättelse att kejsaren af Ryßland, åtföljd af kejsaren i Österrike, afrest till Warschau, der kungen i Preussen skall wara dem till mötes. I Olmütz hade man icke kommit till något resultat i Turkiska frågan.

— Utförandet af jernwägen Örebro—Hult har bragt på tapeten ett förslag att låta bygga en snabbgående ångbåt för passagerareträfik häremellan och Hults lastageplats. Efter kommunikation med Motala werkstads styrelse har det wisat sig att en mindre, proper och för ändamålet lämplig snabbseglare, med machin om 30 hästkrafter, skulle komma att kosta cirka 30,000 rdr bko. Man har bestämdt aktiernas antal till 150 st. a 200 rdr bko, och deraf äro redan 40 st. tecknade bland stadens handelskorps. Fartyget fås färdigt från Motala på första öppet watten 1855. Man hoppas så mycket wissare att de öfriga aktierna skola winna afgång, som företaget icke gerna kan annat än blifwa serdeles lönande. Sedan nemligen jernwägen blifwit färdig, kan man göra resan härifrån till Hult på högst 2 timmar, från Hult till Köping öfwer jernwägen på 4 timmar och sedan derifrån med snabbgående ångbåt till Stockholm på 6 timmar, alltså tillsammans med uppehåll under wägen högst 14 a 15 timmar, och att wid en så snabb kommunikation passageraretrafiken på Stockholm kommer att öka sig högst betydligt, är påtagligt. All trafik emellan Christiania och Stockholm kommer ofelbart att taga den wägen. Fartyge: bör godt kunna göra 2:ne turer om dygnet härifrån till Hult. Wi önska företaget förtjenskull all framgång.

— Stadens yttre upputsande fortgår raskt, och bra mycket förändrad till sin fördel har den blifwit på de sista 15 a 20 åren. Sedan hypotheksföreningens nya hus med sina wackra ornamenter nu blifwit så färdigt, att det endast behöfwer till nästa wår någon fulländning af rustiken, har hamngatan fått ett serdeles prydligt utseende. Äfwen i andra delar af staden har under året nybyggts och reparerats och till wåren förberedas nya arbeten både wid torget och kungsgatan. Stora torget skall också omläggas nästa wår. Wid samma tid fås det nya för rådhuset beställda stadsuret färdigt, och i rådhuset undergå sessionsrummen en fullständig reparation och möblering.

— Ehuru höstmarknaderne warit aflyste, har likwäl icke obetydligt med folk infunnit sig både på Skoga och Ombergsheden, och äfwen i Arwika tror man att det warit god freqwens, då allmogen är i stort behof att afyttra en del kreatur.

— Majoren wid Werml. Inf.-Regemente ridd. af S. D. och K. Danska D. D. Lagerberg har blifwit utnämnd till postmästare i Hjo.

— Lidköpings höstmarknad är inställd.

— Från Christinehamn skrifwes: Bland de många beklaganswärda följderna af den härstädes härjande koleran, är äfwen den att en mängd minderåriga barn hafwa blifwit beröswade sitt stöd, genom det att deras föräldrar bortryckts af farsoten. Många sådane fader- och moderlösa barn äro redan på allmän bekostnad bortackorderade till fosterföräldrar, och troligen komma äfwen ännu flera att, för erhållande af omwårdnad, blifwa öfwerlemnade åt några för de armas bästa ömmande menniskor.

Tillfölje af den härstädes, med anledning af kolerans utbrott, nästan totalt afstannade trafiken, har ångfartyget Carl 9:de för i år slutat sina reseturer.

Såsom ett bland de många bewisen på sundhetsnämndernas å landet "priswärda" försigtighet i afseende å skyddsmedel mot koleran, kan anföras, att sundhetsnämnden i Wisnum uti skrifwelse till härwarande postkontor anhållit om tillstånd att så lång tid få uppehålla den postiljon, som härifrån medför postwäskan till Wall, att en förswarlig rökkur af nämnde postiljon må kunna wid Wall hinna undergås!

I Carlskoga bergsslag äro bomar öfwer wägen till Christinehamn anlagde wid Bodalen och i grannskapet af Kexsundet, samt innewånarne, wid äfwentyr af karantän, för återfärden, åtwarnade, att under närwarande förhållanden ej besöka staden.

— Från westra Wermland skrifwes: Inbergning af såwäl säd som potatis kan nu anses slutad och har försiggått under den mest tjenliga wäderlek. I allmänhet torde få antagas att skörden å wårsäden, ehuru på många ställen ojemt mogen, utfallit god; hwad potatis beträffar har på många år, sedan potatissjukans början, hwarken så rik eller frisk skörd erhållits som i år. I medeltal torde 10:de kornet kunna beräknas, ehuru ganska många beräkna 12:te, tillochmed 15:de kornet och deröfwer; också har man här anmärkt att nästan aldrig sjelfwa potätan erhållit en så stor utbildad volum som nu — ett enda potatis wäger från 2 till 5 skålp. — utan att likwäl wara synbart ihålig, som eljest wanligen brukar wara följden när frukten erhåller en sådan storlek. Till följe af denna rika skörd, utbjudes här potatis för 2 rdr rgs tunnan och derunder. Herrar bränwinspatroner lära och redan till detta pris afslutat en mängd kontrakter för sina bränneries, och komma i år, till följe af bränwinsförbudet, som gör denna wara dyr, "att skära guld med tälgknifwar," när råämnet fås till slikt wrakpris. (P.-B.)

Stockholm.

Öfwerste Renard, i Belgisk tjenst, har hitfört sin monarks swar på konung Oscars gratulationsbref, i anledning af Belgiske kronprinsens förmälning, och har i anledning deraf haft företräde här på hofwet. — Exell. frih. Stjernelds helsotillstånd är nu så förbättradt att inga widare bulletiner utgifwas. — Generkonsul Michaelson har gjort kongl. museum en present af Byströms wackra staty Hero, hwilken han inköpte på auktionen i somras. — Kongl. theatern öppnade sina representationer d. 3 dennes med "Den Stumma från Portici." Några förändringar äro widtagna i theatersalongen. — Crusenstolpes Septemberhäfte af "Ställningar och Förhållanden" har utkommit i bokhandeln. — Chefen för landtförswars-departementet, grefwe Gyldenstolpe har erhållit afsked från sekundchefsembetet wid Swea Lifgarde, med pension och tillstånd att såsom generalmajor i armeen qwarstå. I hans ställe har förste majoren wid samma regemente C. H. Möllerswärd blifwit utnämnd till dess öfwerste och sekundchef. — Postkontoren i Westerwik, Hjo och Alingsås hafwa blifwit tillsatta, alla med militärpersoner och i Warholm, det sämsta af dem, med en civil tjensteman utom postwerket. — Tidningare sysselsätta sig till betydlig del med de wälsignade koleraspärrningarne och Aftonbladet sliter ganska ondt för det ampra sätt hwarmed det uttalat sig emot desamma. Men det är ju en gammal erfarenhet att det icke är wärdt att tala för döfwa öron, och sådana äro de påtagligen här i Swerige för närwarande. Passionen både döfwar och förblindar, och en till passion uppdrifwen fruktan är otillgänglig för skäl och bewis. Eljest kunde man wäl säga dem, att här icke är fråga om kolerans smittbarhet, utan att frågan gäller bibehållandet af karantänsinrättningar endast för kusterna till bewarande från utländsk smitta, men att sedan koleran en gång inkommit, upphöra med spärrningarne inuti landet; emedan de i 9 fall af 10 misslyckas, såsom det wisat sig i Gefle, Norrköping, Jönköping, Lidköping och Christinehamn med flere ställen; emedan de medföra oerhörda förluster för all rörelse; emedan de alstra den otäckaste egoism och liknöjdhet för andras wäl, än det egna kära jagets, samt en feghet, som otaliga gånger öfwergår till werklig löjlighet, och hwilken wållar att just de städer som strängast spärrat sig blifwa wärst hemsökta af farsoten om spärrningarne misslyckas, såsom wi sett talande exempel på i wårt land under denna kolerasejour, under det andra samhällen som alls icke spärrat sig, men legat midt i gapet på farsoten, såsom t. ex. Wenersborg, blifwit så lindrigt hemsökta, att man der knappast wet utaf den hemska gästens påhelsning, och sluteligen emedan alla andra civiliserade stater upphört med det fruktlösa och förderfliga försöket att spärra den inrikes kommunikationen.

Landsorten.

Från Åmål skrifwes den 4 dennes: Sedan den 28 Sept., således på sex dygn, har intet widare sjukdomsfall här inträffat.

— Wid Hökeströmmen i Kila socken afled en qwinna i koleran den 1 dennes.

— Marknadens aflysande har ej hindrat att stadens torg det oaktadt i dag företer en något lifligare rörelse än en wanlig torgdag. Man kunde äfwen wänta att åtminstone närboende allmoge skulle infinna sig, utan att akta på de råd och förmaningar, som åtskilliga sundhetsnämnder i kringliggande socknar låtit ljuda från predikstolarne, eller de befästningar de medelst wägbommar uppfört mot den "besmittade Staden". En sådan med lås försedd bom finnes anbragt wid Bräcke gård i Hesselskogs socken, hwarigenom ingen härifrån dristar sig återwända utan att få underkasta sig den grundligaste och mest genomluttrande rökkur.

För den torgförda slagtboskapen gälla höga priser i förhållande till qwaliteten. Gamla Kor utbjudas till 25 a 30 rdr, Oxar till 75 och Gäss till 2 rdr a 1: 24.

— Till Mellerud anlände förliden Onsdag

den engelske agenten för boskaps-exportbolaget, hr Tholdorph, jemte en ledamot af bolagets bestyrelse, för att upphandla kreatur. En mängd säljare woro äfwen der till mötes, men den medförda boskapen war nästan samt och synnerligen af så mager och för gödning oduglig race, att blott ett enda köp lärer afslutats. Ett sorgligt bewis på det utsvältningssystem, som af allmogen följes inom denna gren af landthushållningen.

— I Norrige, der man inser hwilken mäktig häfkraft till landets förkofran ligger i wäganläggningar och kommunikationernas lättande, förberedes till det stundande stortinget rikliga anslag till allmänna wägwäsendet. En korrespondent till en dansk tidning berättar om den täflan som för närwarande råder emellan städerna Christiania och Drammen att lätta förbindelsen med det omgifwande upplandet och fortfar sålunda: Denna konkurrens kommer säkert att bringa landet stora fördelar då båda parterna måste anstränga sig mycket för att winna seger. En dylik konkurrens har redan till en del blifwit öppnad och skall genom kommunikationernas förökande bli ännu starkare mellan Fredrikshald och Christiania å ena sidan och de swenska gränsstäderna, ja sjelfwa Götheborg å den andra, då de swenska gränsboarne ha stor böjelse för att handla och afsluta affärer i Norrige. Om en gång en kanal eller jernwäg anlägges ända upp till Kongswinger, hwarom ofta warit tal, och om widare det Fredrikshaldska wattendraget blir satt i förbindelse med de swenska gränssjöarne, isynnerhet med stora Lee, samt flera nya wägar till riksgränsen i Smaalenes och Hedemarkens amt bli färdiga, skola wåra handlande få en stor tillökning i sitt upland, en sakernas wändning, som icke heller i politiskt hänseende kan wara oss emot.

— Från Mariestad skrifwes den 1 dennes: I går war här samladt nästan lika mycket folk, som wid wanligt marknadstillfälle. Uti en ega wid Marieholm och wid båda sidor om wägen till densamma fanns en mängd kreatur, men då uppköpare woro få och knappt någon af dem sökte större parti, så war afsättningen trög och troligen blefwo twåtredjedelar af boskapen hemförde osålde. Priserne woro för oxar om 11 qw. 90 a 100 rdr, om 12 qw. 110 a 125 rdr, 13 qw. 140 a 150 rdr rgs paret. Något spannmål affattes ock; Hwete till 23 rdr och Råg till 15 rdr rgs pr tunna.

— Från Ystad skrifwes: Skörden här rundtomkring är nu inbergad och skördetiden har gynnats af serdeles wackert wäder. I det betydligt ringare antalet af utestående hesar, emot förlidet år, märkes bäst skillnaden i afkastningen. Potäterna, som länge höllo sig wackra, äro öfwerallt angripna af den wanliga sjukdomen och kålen totalt affallnen.

— Från Wenersborg skrifwes: Inom staden har Koleraasjukdomen hos dem, som deraf angripits, under senaste weckan wisat sig mild och wikande för den medicinska behandlingen, till och med hos personer med hög ålder. Wi wåga således numera hoppas på möjligheten ati denna gång hafwa hunnit sjukdomens wärsta stadium; och om så är, lärer wäl ingen Wenersborgsbo eller annan person, som wistats ibland oss, någonsin mera tänka på spärrning annorlunda, än att med lif och själ motwerka dylika barnsligheter.

— Sistlidne gårdag infördes på härwarande torg en myckenhet kreatur, i ändamål att till försäljning uppwisas för den hit anlände engelske kreaturs-upptöparen herr Toldorph, hwilken åtföljdes af ledamoten i bestyrelsen för boskaps-export till England, hr Burchard. De införda kreaturen woro likwäl till det mesta af den beskaffenhet, att icke kunna till export antagas, emedan desamma woro dels för magra, dels gamla och dels af för dålig race till gödning. Endast 12 kreatur blefwo här uppköpte till priser, som, efter nuwarande förhållanden, icke woro låga.

På de ställen inom länet, hwarest hr Toldorph förut warit, har han uppköpt omkring 350 större kreatur, alla att levereras på Lerje egendom wid Götheborg.

Början är således gjord att sätta wåra landtbrukare i förbindelse med England för kreaturs-export, en fördel, hwaraf flere andra länders landtmän länge warit i åtnjutande. Det är otwifwelaktigt att denna handelsgren, ehuru flere år torde erfordras för densammas utweckling, i sinom tid kommer att fördelaktigt inwerka på wårt jordbruk och dermed förenad ladugårdsskötsel, äfwensom till anskaffande af sådane kreaturs-racer, som äro mest begärlige för denna handel.

— Från Carlskrona skrifwes: En härifrån nyligen förymd lifstidsarrestant blef i Thorsdags morgon af en bonde på salutorget igenkänd och gripen. Omständigheterna wid fångens rymning äro märkliga. Karlen blef neml. i häktet angripen af kolera och afförd till sjukhuset, hwarifrån han likwäl snart afgick som konvalescent, men icke till häktet, utan till landsbygden genom rymning. — Han tillegnade sig båtsmanskläder i byte mot sin fångdrägt, satte sig i — ett badkar och dref dermed af öfwer fjerden, med en brädstump till roder. Den äfwentyrliga seglatsen lyckades och arrestanten kom på fri fot utåt landet; men nyssnämnde morgon war han nog djerf att blanda sig i folkhopen på salutorget härstädes, förmodligen i något ändamål, som bäst anstod en person af hans yrke. Det försöket misslyckades."

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten

Rysslands wägran att antaga Portens ändringsförslag till Wienernoten blef känd i Konstantinopel den 15 September under Bairamsfesten; men uppwäckte alldeles icke den oro och uppståndelse bland befolkningen som man hade wäntat nästan skulle öfwergå till allmänt uppror och öppna wåldsamheter mot de kristna. Emellertid hade först den Franske, och sedermera äfwen den Engelske, ambassadören, uppskrämda af dessa rykten, utaf sultan begärt firman för flottornas fria fart genom Dardanellerna, hwilket han först synes hafwa wägrat, men sedan medgifwit för 2:ne fregatter af hwardera flottan, hwilka den 19 på morgonen werkställde genomgången. En sednare telegrafnotis från Paris förmäler att hela den öfriga förenade flottan passerat Dardanellerne samma dag den 19 på aftonen, men detta tarfwar allt bekräftelse. Att passagen likwäl skett något sednare, är så mycket sannolikare, som flottorna warit utsatta för stormar i Besica-bugten under de sista weckorna och derföre icke gerna kunna der qwardröja längre. Från Malta hade högst betydliga förråder af ammunition och proviant blifwit affända till den Engelska flottan. Turkarne skicka immerfort förstärkningar mot Donau och deras krigsmateriel skall wara ganska god. Å sin sida hafwa Rysarne ökat sina stridskrafter i furstendömena med hela 5:te armekorpsen under general Lüders, och andra trupper äro på wäg mot Pruth från det inre af Ryssland. Emellertid har den årstid numera redan inträffat, som gör ett fälttåg i år mindre sannolikt. Turkarne äro icke nog starka, för att försöka en öfwergång af Donau och gå anfallswis till wäga mot Rysarne, och dessa sednare hafwa intet hopp att före wintern kunna uppnå Balkan, hwilken bergskedja, så befästade som alla dess pass nu äro, måste blifwa ännu omöjligare att öfwerstiga, än 1826, då ett dylikt försök totalt misslyckades och kostade Ryssland ofantliga offer. Följaktligen komma nog fiendtligheterna, om de werkligen utbryta, att i år stanna wid mindre förpostaffärer och skärmytslingar, hwarefter sannolikt en wapenhwila ingås för wintermånaderne, under de andra makternas garanti, och så har man god tid på sig att åter upptaga underhandlingarne. Men huru Porten skall kunna för så lång tid bestrida rustningskostnaderne, är en gåta som ännu återstår att lösa. Bedraga wi oss icke, så har Rysslands afsigt från början aldrig warit att med allwar börja ett fälttåg i år, utan will twertom ruinera Porten utan swärdsslag, och sålunda twinga honom att på nåd och onåd antaga de wilkor, det behagar föreskrifwa. Det är icke otroligt att denna plan kan lyckas genom de westra makternas obeslutsamhet att genast från början taga Portens parti.

Det är ock möjligt att hela stridsfrågan blifwit löst i Olmütz; ty de Engelska och Franska ambassadörerne i Wien blefwo af Österrikiske utrikesministern anmodade att äfwen begifwa sig till kongressen derstädes. När

---

Spåmannen.

(Humoristisk skildring från Tyskan.)

(Forts. o. slut fr. N:o 14.)

"Wet du hwad! min söta Therese, sade öfwerarchivarien i det han med glädjen tecknad i sitt ansigte inträdde i hennes lilla kammare, der hon satt wid sitt handarbete. Wet du att den ewige juden, spåmannen, åter är här?

Det stackars barnet bleknade och stammade: Är han här igen? dock icke i huset will jag hoppas?

"Jo wisst! Och tänk så märkwärdigt, äfwen hwad han förutsade mig har gått i fullbordan. Just nu har jag fått anställning såsom öfwerarchivarie i Gitschau."

"Äfwen detta, ropade Therese och tårar strömmade ur hennes wackra ögon. Ja! jag ser det, allt hwad han sade är sanning."

"Ja wisst, ja wisst, instämde han. Nu kan jag bjuda dig mitt hjerta och min hand, min dyrkade Therese och frågar dig derföre om du will bliswa min älskade hustru."

"Nej, nej, det är omöjligt," klagade hon.

"Men, hwarför icke? Säg mig då för guds skull orsaken."

Rörd af hans böner, wille hon just afgifwa berättelse, då kabinettsrådet inträdde med hexmästarmasken för ansigtet och den swarta peruken på hufwudet.

"Therese gaf till ett högt rop af förskräckelse och wille fly undan."

"Stanna, stanna, mademoiselle! ropade han och bortkastade både mask och peruk. Jag är wisst icke någon elak trollkarl, såsom ni tyckes tro."

"Det är ju kabinettsrådet von Holm, kära Therese," försäkrade Bothe. Då han den der gången wid sitt inträde märkte allas wår förwirring beslöt han att drifwa litet gäck med oss."

"Men huru kommer det sig då?" frågade hon suckande, "att allt hwad han då förutsade, sedermera inträffat?"

"Det måste så, min lilla wän, försäkrade Holm, och skall än widare slå in."

"Gud bewars derifrån, icke allt åtminstone, protesterade Therese. Till all lycka kan det också icke ske, eljest wore ni ju medbrottslig, och hade gjort eder förfallen till strängt straff, om ni icke yppat det för rättwisans tjenare, tillfogade hon leende."

Kabinettsrådet eftersinnade en lång stund. Slutligen kom honom hans goda minne till hjelp. "Mademoiselle," sade han med tillgjordt allwar, "då ni förklarar mig för en falsk profet, så måste jag förswara mig. Päminner ni er ännu fullkomligt hwad jag sade."

"Helt wisst, ganska wäl." Det har gjort mig icke litet bekymmer.

"Godt, så skall jag upprepa alltsammans och ni skall finna att allt måste inträffa. När jag då, fortfor han, hade betraktat eder hand, sade jag, ert hjerta är icke mera fritt, ni hyser en öm böjelse för en ung man, som befinner sig här i rummet. Hade jag inte rätt?" Therese nickade rodnande med hufwudet.

"Widare, fortfor han, sade jag, den man ni älskar måste inom kort lemna eder och denna stad. Derwid blef ni högst förskräckt. Min förutsägelse har dock gått i fullbordan. Den nya öfwerarchiwarien måste redan i öfwermorgon bort, och jag tror icke att ni ämnar följa honom; ty —"

"Men det sista, det förskräckligaste ni sade mig," afbröt Therese. "Gud ware lof! detta kan icke gå i fullbordan."

"Och ändå har det kanske redan inträffat," försäkrade Holm."

"Då är det ock förbi med all min glädje här i werlden, utropade hon, nästan i förtwiflan wridande sina händer. We den, som går till lyckan genom ett brott, sådant kan aldrig gå honom wäl."

"Det skall ni ej heller, kära, ädla, goda barn," tröstade kabinettsrådet. Men päminner ni eder noga hwad jag sade?

"O! rätt wäl, min herre, swarade hon. Den afskywärda förutsägelsen lydde så här: — edert ödes lyckliga lösning, uppfyllandet af edra warmaste önskningar, kunna först då gå i fullborden, sedan en oskyldig, hwilken befinner sig i denna gård har dött en wåldsam död för bilan."

"Ganska riktigt," instämde kabinettsrådet. "Och jag står ännu fast derwid. Se här upplösningen."

"Då jag den gången inträdde i förstugan, samtalade händelsewis eder syster med stadskassören om den feta gödoxen, som om några dagar skulle slagtas. Den arma stackarn har helt wisst icke begått någon förbrytelse, och dog ju således oskyldig," tillade han leende.

Rodnande öfwer öronen, och ur stånd att längre undertrycka det skratt som hennes djupa och långwariga förwillelse framkallade, sprang Therese kiknande af skratt ifrån dem.

"Låt henne wara, menade Holm; men förtiga kan jag icke att jag känner mig djupt rörd öfwer ett hjertas oskuld, som bäfwar tillbaka att uppnå sin lefnads högsta lycka genom en menniskas död. Jag kan fördenskull icke annat än förnya min innerliga lyckönskan till edert wal, och då jag nu ännu en gång har öfwertagit en spåmans roll, så förutsäger jag eder härmed af full öfwertygelse det lyckligaste äktenskap."

Och äfwen denna förutsägelse gick i fullbordan.

Slut.

[3]

[8 oktober 1853]

kejsar Nicolaus der erfor att England och Frankrike icke ryggat tillbaka att låta sina flottor passera Dardanellerna och när han får notis om sinnesstämningen i England, så torde han allt blifwa medgörligare, helst som äfwen han icke torde hafwa så lätt att hela wintern underhålla stora slagfärdiga armeer.

Österrike.

Kejsar Nicolaus inträffade i Olmütz på bestämd dag, den 24 Sept., och dagen förut hade prinsen af Preussen dit anländt. De höga potentaterna hade sedermera bewistat stora truppmanöwrer med de deromkring församlade 40,000 man, och man iakttog allmänt att kejsar Nicolaus derunder uppbjöd hela sin förmåga att wisa artighet mot den unge kejsaren af Österrike och hans omgifning. Efter mötets slut skulle kejsar Nicolaus begifwa sig till Odessa, hufwudskådeplatsen för rustningarne. Det torde nu icke dröja många dagar, innan man får kännedom om de derstädes fattade beslut på hwilka man naturligtwis är ytterst nyfiken.

England.

De orientaliska angelägenheternas bekymmersamma wändning och en förestående handelskris hafwa gemensamt i ytterlig grad tryckt kursen som nedgått ända till 91¼, den lägsta notering allt sedan Februarirevolutionen. Anledningen till handelskrisen är den, att klingade mynt under hela året blifwit utskeppadt i en aldrig förr sedd skala. Myntet har gått, silfret till China, Australien och Indien och guldet till Ryssland och de öfriga länderna på kontinenten, och Englands fordringar kunna icke så hastigt indragas som behofwet fordrar. Derföre har räntan på de bästa papper stigit från 2 till 5 proc. Men när penningar kunna placeras så fördelaktigt i sjelfwa England, så lärer det icke dröja länge innan de åter inströmma från hela werlden, ty England har fordringar i hwarje civiliseradt land på hela jordklotet. Engelska Österssjöflottan ligger i Corks hamn på Irland, färdig att afgå wid första order.

Frankrike.

Den franska ministeriella pressen har nu börjat kraftigare taga sig an Turkiets bästa och det ser för tillfället ut som skulle Frankrike handla i bästa förstånd med England i de Orientaliska angelägenheterna. Flottan, som tros bestämd mot Österssjön, är samlad utanför Boulogne för att af kejsaren inspekteras under hans uppehåll derstädes.

Spanien.

Här har hela ministeren resignerat för att lemna rum för en annan med mera liberala tendenser.

China.

Insurgenterna hafwa nu marcherat på sjelfwa Peking, för att utföra sista akten af den stora revolution som föregår i detta märkwärdiga land.

Koleran utom Länet.

Koleran i hufwudstaden har under de sista dygnen utwisat följande förhållanden: Den 29—30 Sept. insjuknade i utbildad kolera 32 döde 29; d. 30 Sept. till 1 Okt. insjuk. 37 döde 23; d. 1—2 Okt insjukn. 32 döde 16, och fr. d. 2—3 insjukn. 27 döde 19. Qwarliggande under läkarewård i utbildad kolera woro då 205. Sjukdomen har såsom häraf synes icke de sista dagarne aftagit så betydligt, som man haft skäl att hoppas, och tillskrifwes detta till någon del den inträffade flyttningstiden med sina mångfaldiga bestyr som lätt utsätta för förkylningar. Från sjukdomens början utgjorde de insjuknades antal, prodromerna inberäknade, 9230, deraf 2535 aflidit. — Uti Norrköping hafwa från d. 28—29 33 personer insjuknat och 6 aflidit; den 29—30 34 insjuknat 12 dött, och den 30 Sept.—1 Okt. 29 insj. och 7 dött. Äfwen der har alltså sjukdomen de sista dagarne hållit sig på ungefär samma punkt. Från början woro 2392 insjuknade 759 aflidne, 1368 tillfrisknade och 265 ännu under behandling. I Götheborg hade från den 29—30 Sept. 22 insjukn. och 5 dött; från d. 30 Sept.—1 Okt. 15 insjuknat och 10 dött; från 1—2 22 insjukn. och 7 dött och från 2—3 16 insjuknat och 14 dött. Qwarliggande under läkarewård woro då 187. Inalles woro från sjukdomens början 1258 insjuknade; 639 döde och 432 tillfrisknade. Smittade städer sedan wår förra uppgift äro Westerås, Köping, Jönköping och Lidköping, uti hwilka några enstaka sjukdoms- och dödsfall förekommit. Ystad, Gefle, Carlskrona, Wenersborg och Åmål har kolera n så godt som upphört, ehuru de ännu icke blifwit för fria förklarade. I Christiania är sjukdomen i starkt aftagande. Sista dygnet hade 10 personer insjuknat och 9 aflidit.

Utdrag af ett Bref från Stockholm.

— — — — — — — — — —

— När wi sålunda från sjelfwa stundens bekymmer hemtat mera än ett bewis, att på botten af all denna flärd och ytlighet, af lättsinne och njutningsbegär, af egoism och likgiltighet, likwäl gömmas några gedigna guldkorn af den renaste halt, hwilka olyckan ensamt förmått bringa i dagen; så böra wi icke alldeles förlora hoppet om bättre dagar.

Jag önskade att kunna säga detsamma om wår politiska utweckling; men tillstår att det dermed ser ganska mörkt ut. Ej för det att jag nu sedan länge wäntat några sådana förbättringar, hwilka slutligen skulle leda till en sann constitutionell styrelse och ett bättre afpassadt förhållande emellan statsmakterna, ty jag inser alltför wäl, att det erfordras mycket ljusare hufwuden och långt större förmågor än wåra nuwarande statsmän kunna berömma sig af, för att rätt urskilja det goda i tidens rigtning från det falska och olycksbringanda deri, lika mycket som en god wilja att taga sig an det förra, äfwen om det skulle stöta för hufwudet några gamla wanor, några inbitna fördomar; men jag hade dock tänkt att wår nuwarande, icke utan en wiss affektation såkallade, konservativt-reformerande ministere skulle inse, hwad hwar och en annan gör, att om den ännu ej will, under något wilkor, inlåta sig på de stora politiska och juridiska reformerna, så måste den med så mycket mera allwar och kraft gripa sig an med och söka bringa till ett lyckligt slut de ekonomiska reformer, dem tidsandan owilkorligt påkallar och som wårt land såwäl behöfwer, för att icke blifwa alltför långt efter på kulturens stora täflingsbana. Men jag misströstar nu äfwen om dessa, ty kungens utan twifwel wälwilliga afsigter stranda emot hans ministrars ohjelpliga oduglighet, och jag bereder dig på — kom ihog dessa mina ord — att de med sina wäntade förslager till rikets snart sammanträdande ständer, komma att göra ett fullständigt fiasco. Jag kan och will icke nu yttra mig tydligare; men bespetsa eder dernere på saken; att icke sanningen, då den framträder i sin nakenhet, måtte alltför mycket öfwerraska eder. Det måste ock så wara, äfwen detta måste inträffa, för att ända till påtaglighet bewisa hwar och en, äfwen den mest sangwiniska, att innan wi få ett annat representationssätt äro inga werkliga förbättringar i någon rigtning att wänta. Men derefter skall wäl, om icke allt sammansmurit sig till wår undergång nationen omsider wakna ur denna besynnerliga och långwariga lethargie; blygseln om intet annat skall förmå herrar rådgifware att stryka på foten och andra, bättre utrustade, och bättre lidna, skola med allwar bereda den reform, hwilken nödwändigt måste wara en föregångare till alla de öfriga. — — — —

Ett ord i frihandelsfrågan.

Bland wäntade reformer wid riksdagen intager en liberalare tullagstiftning ett framstående rum. En af prohibitismens förnämsta koryfeer, k. sekret. Johansson, utgifwaren af sal. Argus, har nu oförmodadt fadlat twert om i denna fråga och från trycket utgifwit en brochyr under namnet: "Nu eller Alldrig", ett ord i Tullfrågan, deraf twenne häften redan utkommit och hwari han förordar en radikal omstöpning af hela tulltaxan. Brochyren har wäckt mycket uppseende och förtjenar det äfwen; ty den är skrifwen med wanlig klarhet och noggranhet i sifferuppgifter. Man har klagat öfwer tryckande skatter, men nu wisar det sig af obestridliga fakta, att inga bland dem warit så groft tillskurna, som de hwilka folket fått erlägga i tullumgälder; ty det är allmänheten som slutligen får betala dem, fast de drabba köpmannen i första hand. I synnerhet är det embetsmannaklasserna och det fattiga arbetande folket, som wärst betungas af dessa orimliga tullsatser på de oumbärligaste lefnads- och beklädnadspersedlar, och man måste werkligen häpna öfwer den uppgiften, som författaren dock bewisar, att, endast till följe af öfwerdrifna tullar, en embetsman med 6 personers hushåll och 1,500 rdr inkomst betalar, dels i skatt till staten och dels genom förhöjda priser till landtmannen sina 2 a 300 R:dr B:ko utöfwer den dessutom alltför dryga bewillningen af sin lön. Och det är de oumbärligaste lifsmedel som på detta sätt äro jemförelsewis drygast betungade! Hwilken orimlighet! För att winna rättelse häruti måste allt hwad embetsmän och borgerskap heter förena sig på det intimaste och drifwa på saken wid riksdagen; ty mäktiga intressen komma att stötas för hufwudet af tullreformen och man får hafwa ögonen öppna om man skall lyckas besegra dem.

Författaren föreslår att den brist i påräknad statsinkomst som genom borttagna och nedsatta tullar skulle uppkomma för statswerket, borde ersättas det af den wäntade förhöjda bränwinsskatten; men det är af några tidningar redan anmärkt, att den nedsatta tullen på en del artiklar skulle gifwa anledning till en mycket förökad import och att en måttlig tull på några wigtiga fabrikater, hwilka förut warit till införsel förbjudna, men smuggglats i stor skala, skulle bereda en tullinkomst i det närmaste motswarande, hwad staten förlorar på nedsättningarne. Wi rekommendera på det högsta nämnde brochyr hos allmänheten till winnande af en klar åsigt i den nu så wigtiga frihandelsfrågan.

Hwarjehanda.

En äkta man, sådan han bör wara, gör äfwen om hwardagarne promenader med sin fru och är aldrig rädd för nipperbodar. Han bär alltid sin börs på sig och har den aldrig liggande hemma. Han anser icke under sin wärdighet att bära ett paket eller sin frus paraply eller galoscher; han finner sig äfwen uti att wid en omnibusfärd hålla det yngsta barnet på sin arm. Om det regnar, så springer han förut och öppnar wagnsdörren, och om wagnen är full, så sätter han sig bredwid kusken. Han stiger upp om natten för att wagga barnet eller se efter hwem som ringer på portklockan. Han låter alltid minst ett par swägerskor, om han har några, bo i sitt hus, och är alltid artig emot dem. Wid bordet är han nöjd med allt hwad man sätter för honom; soppan är aldrig widbränd eller för saltad, kaffet aldrig för swagt. Han tror på swaga nerver och röres af en enda tår. Är hans fru trrmpen och knarrig, så lugnar han henne med en ny klädning; har hon tråkigt, så fördrifwer han ledsnaden genom en utflygt på landet. Han betalar hwad hon förlorar på kortspel, och gifwer henne hwad han winner. Hans kläder lukta aldrig tobak, han respekterar de hwita gardinerna och röker endast utom hus. Han skär för wid bordet, men behåller aldrig den bästa biten för sig sjelf. Han aktar sig noga att skingra det kronologiska mörker, som hwilar öfwer hans äkta hälfts ålder; han låter tjenstefolket hafwa sitt wälde och beträder aldrig köksregionen. Han kommer tidigt hem och har ingen portnyckel. Han hyr årligen ett sommarställe och stannar sjelf, under denna tid, från måndagen till lördagen, i staden, hjelper sig fram med en knif och en gaffel, sitter på en med linneöfwerdrag, för dammets skull, beklädd stol, och sofwer i en säng utan gardiner, samt betjenas af en uppasserska. Han betalar hushållskostnaderna utan att knota, och är blind för "diwerse utgifter". Han är alltid godmodig och kärleksfull, firar punktligt årsdagen af sitt bröllop; beklagar sig aldrig, om han måste wänta på maten; kokar sjelf kaffe med spritkokare, då hans fru ännu icke är uppstigen, och låter henn gå på baler, om han ock stannar hemma. Han uppfyller alla hennes önskningar; betalar alla hennes räkningar, — och gråter som ett barn wid hennes död.

———

— Tjära. Att röka med tjära, säger man, skall wara ett ofwikligt medel mot kolerans uteslängande och aflägsnande. Serra tri, mina gubbar, låt oss då tutta på det bästa wi kunna och skaffa oss hwar sin grundlig tjärbimpel till detta ändamål hwarendaste dag, så att det osar tjära öfwer hela landet. Ja wi föreslå till och med att hwarje morgon genomgå en ordentlig brunnskur på tjärwatten och att hwarje afton bespisa sig med en tjärad sill, för att göra saken rätt hastant och

grundlig i alla måtto. Det skulle till och med ej wara så galet att öfwersmörja sig med tjära, icke blott i ansigtet och på händer, såsom man brukar i Lappland för att aflägsna de näswisa myggorna, utan äfwen hela kroppen, och will man sedermera ur tjärtunnan hoppa i fjärtunnan, så kom man att se befjädrad och flygande ut. Kunde man då icke skrämma koleran, så wete fan hwad man skall göra wid henne. Derjemte föreslå wi att man åtminstone en gång om dagen tänder upp ett fyrwerkeri af några tusen tjärtunnor längs stadens kanaler för det allmännas wälstånd. Detta kan bli ett rökwerk utan like i kolerans historia. Men skulle wi med hela detta tjärwerket bliswa i brist på tjära, så gripa wi till beckbarken, som icke är något annat än tjära i en mera stelnad form, och då becket och alla beckträdarne ta slut, så lägga wi beslag på skomakaren, hwilken, ifall han är rätt nerbeckad bör göra samma lysande effekt som en tjärtunna. Och sedan man sålunda får sig en tilltjärad, samt ifall man will tillblanda litet brunrödt, äfwen rödfärgad allmänhet, hwilket icke wore så rasande, emedan swenskarne, som man i alla fall will göra till wildar och barbarer, då komma att likna de röda männen i Nordamerika, så kan man gerna helsa hwarandra med den bekanta latinska frasen: Alte gloria illi pix pons ibi, d. ä.: högt=ära=de tjära (eller tjärade) bro=der. ꝛc.

Terminer till 1853 års Mantals= och Skattskrifningar i Wermlands Län:

Öster=Sysslets Fögderi:

Nov. 14 med Nysunds s:n kl. 8 f. m. å Åtorps gästgifwaregård.
s. d. „ Rudskoga s:n kl. 1 e. m. i hemm. Skottlanda.
15 „ Wisnums s:n å Tingsstället Wall.
16 „ Kihls s:n å dito.
17 „ Råda s:n å dito.
18 „ Christinehamns stad i Sockenstugan i Christinehamn.
19 „ Warnums s:n i dito.
21 „ Kroppa s:n kl. 2 e. m. å Storforss bruk.
22 „ Lungsunds s:n å Bjurbäcks bruk.
23 „ Nordmarks s:n i Sockenstugan.
24 „ Fernebo s:ns Östra Bergslag utom grufworna å Tingshuset i Philipstad.
25 „ Dito s:ns Westra Bergslag utom grufworne å d:o.
26 „ Dito s:ns samtelige grufwor å d:o.
28 „ Gåsborns s:n kl. 2 e. m. å d:o.
29 „ Räms s:n å d:o.
30 „ Philipstads stad å Rådhuset.
Dec. 1 „ Brattfors s:n å Brattfors bruk.
2 „ Nyeds socken till bokst. N. skatte å Tinst. Molkom.
3 „ återstoden af Nyeds s:n å d:o.
5 „ Elfsbacka s:n å d:o.
6 „ Allsters s:n i Sockenstugan.
7 „ Fogelwiks s:n i Sockenstugan
8 „ Wäse s:n till bokst. T. skatte å Tingst. Thorsgården.
9 „ återstoden af Wäse s:n å d:o.
10 „ Olme s:n till bokst. S. skatte i Sockenst.
12 „ återstoden af socknen.

Westersysslets Fögderi.

Nov. 14 med Boda s:n samt Brunsbergs och Östra Takene rotar af Brunskogs s:n å Brunsbergs bruk.
15 „ Magneskogs s:n och Gullsby rote af Brunskogs s:n i Brunskogs Sockenstuga.
16 „ återstoden af Brunskogs s:n i d:o
17 „ Arwika s:n till bokst. T. skatte i Sockenst.
18 „ återstoden af Arwika s:n i d:o
19 „ Arwika köping å gästgifwaregården.
21 „ Elgå s:n i Sockenstugan.
22 „ Ny s:n i Sockenstugan.
23 „ Köla s:n i Sockenstugan.
24 „ Eda s:ns Sexmansrotar N:ris 1, 2 och 3 i Sockenstugan.
25 „ Dito s:ns dito N:ris 4, 5 och 6 i dito.
26 „ Gunnarskogs s:ns ståndspersoner och bruksegare med deß underlydande kl. 11 f. m. i Sockenstugan.
28 „ Gunnarskogs s:ns återstående Öfre del i d:o
29 „ Dito s:ns Nedre del i d:o.
30 „ Bogens Capell=Församling å Fredros bruk.
Dec. 1 „ Gräsmarks s:ns Swenskjord i Sockenstug.
2 „ Dito s:ns Finnjord i d:o.
5 „ Lyswiks s:n i Sockenstugan.
6 „ Sunds s:ns Östra del till bokst. S. skatte. i Sockenstugan.
7 „ återstoden af Sunds s:ns Östra del i d:o.
8 „ Sunds s:ns Westra del till bakst. S. skatte i d:o.
9 „ återstoden af Sunds s:ns Westra del i d:o.
10 „ Östra Emterwiks s:n i Sockenstugan.
12 „ Westra Emterwiks s:n i d:o.

Mellan=Sysslets Fögderi:

Nov. 14 med Segerstads s:n i Segerstabyn kl. 10 f. m.
15 „ Nors s:n i Lillnor kl. 10 f. m.
16 „ Eds s:n i Malöga kl. 11 f. m.
17 „ Borgwiks s:n i N:a Borgwik kl. 10 f. m.
18 „ Grums s:n i Ö:a Malsjö kl. 9 f. m.
21 „ Frykeruds s:n i Sockenstugan kl. 9 f. m.
22 „ Kihls s:n i Rud kl. 9 f. m.
23 „ Ö. Ulleruds s:n till litt. P. skatte i Sockenstugan kl. 2 e. m.
24 „ Samma s:ns öfriga hemm. ibem kl. 8 f. m.
25 „ Ransäters s:n på Ransberg kl. 10 f. m.
26 „ N. Ulleruds s:n i Risäter kl. 2 f. m.
30 „ Carlstads s:n å Tingstället kl. 2 e. m.
Dec. 1 „ Hammarö s:n i Nohlgård kl. 10 f. m.
2 „ Carlstads stad å Rådhuset kl. 9 f. m.
5 „ Grafwa s:n till litt. S. skatte i Sockenstugan kl. 9 f. m.
6 „ Samma s:ns öfriga hemm. ibem. kl. 10 f. m.

Kungörelse.

Magistraten kallar härmed stadens innewånare att inför Magistraten å Rådhuset sig inställa nästa Måndag, den 10 dennes, kl. 10 f. m., till wal af Ledamöter i stadens Brandstods=Kommité för lösören.

Carlstads Rådhus d. 3 Okt. 1853.

Auktioner.

Som wid härstädes hållen offentlig Auktion den 24 i denna månad, för försäljning af Hattmakaren J. Sundbergs Konkursmassas Fastighet, Gården och 1/8:dels Tomten № 91 här i staden, något antagligt anbud ej skedde, kom.ner genom offentlig Auktion, som härstädes förrättas Fredagen den 14 nästa Oktober kl. 12 på dagen, att owilkorligen försäljas förenämnde fastighet. Köpewilkoren uppgifwas wid auktionstillfället.

Carlstads Auktionskammare d. 27 Sept. 1853.

Adolph F. Nygren.

Som Privilegierna till Sjöstedtska Wädergwarnen, belägen å det s. k. Galgberget här inwid staden, bliswit från platsen afyttrade, kommer genom öppen och friwillig Auktion, som förrättas på stället Lördagen den 15 nästa Oktober kl. 10 f. m., att till försäljning utbjudas, såwäl sjelfwa Qwarnbyggnaden serskildt, som samma tillhörige betydliga och i godt stånd warande Machineri med 2:ne par större stenar, deraf det ena är alldeles nytt och af bästa sort, ett parti såwäl smidt= som gjutjern, ett Storwerksträd m. m. Kände säkre inropare erhålla betalningsanstånd till den 10 Februari nästa år.

Carlstads Auktionskammare den 12 September 1853.

Adolf F. Nygren.

Till Salu.

Å härvarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar,*** å härvarande Boktryckeri.

Fjeder

hos C. E. Holmberg.

Stockholms Stearin=

Form= och Stöpljus
hos C. E. Holmberg.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk äfven finnes svart och hwitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

Hwitt Fönsterglas

af Bromö tillwerkning säljes till billigt pris af J. F. Lundin.

Som jag försedt mig med alla brukliga dimentioner Fönsterglas, wågar jag till billiga priser rekommendera för insättning af fönster, hellst i nya hus, då jag under 1 års tid answarar för de rutor som af sig sjelfst efter insättningen spricka. Carlstad i Sept. 1853. J. F. Lundin.

Äkta Guld= och Blad=metall försäljes af J. F. Lundin.

Wacker Hwitkål

till 6 rdr rgs skocken hos H. Nybelin.

Torr Kastwed

hos Skomakare J. Nilsson.

Goda Kålrötter

a 3 R:dr tunnan, samt wacker Hwitkål, å Färgestad.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen bliswer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes=Fabrikör från Norrköping.

En i godt stånd varande Bränvinspanna om 46 kannors rymd, Potatisqvarn, kar, samt öfriga inventarier till ett bränneri finnes till salu för billigt pris hos

C. G. ZETTERVALL.

Almanachor

för år 1854 finnes hos

J. Lewenhagen.

Utbjudes hyra.

Twenne rum med kök samt nödiga uthus, belägna wid reel gata, finnes att hyra nu genast. Adress här.

Uti Handlanden Fagerströms gård finnes 3 rum i stora byggningen att hyra. Uppgörelse kan ske med

F. D. Kihlström.

Diwerse.

Undertecknad får härmed rekommendera sig till rättegångars utförande, samt inlemnande och uttagande af handlingar wid härwarande Domstolar och Embetswerk. Bref beswaras med omgående, då postporto medföljer.

Stockholm den 19 September 1853.

C. M. Florman.
Adreß Kongl. Swea Hof=Rätt.

C. G. Ahlstrand,

(Hårfriför och Fältskär.)

nu mera boende i f. d. handlanden Swanbergs gård wid Pumpkällegatan, recommenderar sig hos respektive Herrar och Kunder med Rakning, Hårklippning och Hårfrisering och till försäljning erbjuder, China=Extrakt=Pomada, som gör håret tjockt och mörkt samt hindrar deß affallande, a 1 rdr 12 sk. för större och 36 sk. för mindre burk.

Examen i Filipstads Bergs-Elementar-Skola anställes Lördagen den 22 nästkommande Oktober kl. 9 f. m., och inbjudas till dess öfvervarande alla vänner af undervisningsanstalten och idkare af Bergshandteringen.

Franz von Schéele.

Undertecknad har flyttadt ifrån Liljas gård till f. d. Dahlströmska gården å Lilla Herregårdsgatan. Carlstad i Oktober 1853.

J. Sundberg,
Hattmakare.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

Boktryckeriet är nu mera flyttadt till Bagaren Landtbloms hus å Pumpkällegatan.

N:ro 16 af denna tidning utgifwes Lördagen den 15 Oktober.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 16. **Lördagen den 15 Oktober.** **1853.**

I Domkyrkan predika,

21:ste Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Vigde:

Collega Scholæ Magister CARL OSCAR SCHENSON och Demoiselle JOHANNA CAROLINA WALLROTH, dotter af Brukspatronen C. J. Wallroth och dess kära maka Joh. Cath. Wallroth, född Berggren, i Philipstad den 6 Oktober 1853.

Handlanden FR. BERNAD. PETTERSON och Demoiselle BETTY CHRISTINE LANNER, på Skalleby den 6 October 1853.

Carlstad.

Koleran härstädes har lyckligtwis icke hittils antagit någon swårare karaktär, hwilket synes deraf, att till kl. 8 i morse från sjukdomens utbrott icke fler än 22 personer insjuknat och 5 aflidit. Redan tillfrisknade äro 8, så att de under behandling liggande utgör 9. Många af förutnämnde sjukdomsfall hafwa icke warit annat än simpla koleriner, hwilka genast blifwit häfda genom medicin. I går indrogs bewakningen wid tullarne och allmogen från landsbygden synes icke frukta att begifwa sig hit. Undersökningarne gifwa wäl anledning misstänka smittans hitförande med en last hampa från Norrköping; men bewisligt är nog detta ändå icke. Stadens befolkning är fullkomligt lugn och allt går sin gilla gång.

— Dagens utländska post medför bekräftelse på Portens krigsförklaring mot Ryßland; men den will icke gripa till offensiven, så wida Ryßland inom 40 dagar utrymmer furstendömena.

— Det torde, då man ser åtskilliga alldeles olagliga åtgärder widtagas af sundhetsnämnderne på landet, icke wara ur wägen att ännu en gång erinra derom, att på samma gång författningarne medgifwa ett samhälle rättighet att på egen bekostnad från sig afhålla personer, som ej i 10 sednast förflutne dagar wistats på frisk ort, det ingalunda är tillåtet att på ringaste sätt förbjuda rörelsen på allmän landswäg, insjöar floder och kanaler; att wägfarande med rena sundhetsbetyg icke må i karantän under någon förewändning förläggas; att resande från smittade eller misstänkte orter icke kunna på gästgifwaregårdarne förwägras härberge, förplägning eller wård, hwilket dock må med nödig försigtighet werkställas; att läkare och prester, som skola besöka sjuke, samt de, som äro på wäg till eller ifrån desse tjenstemän, eller wägfarande till kyrka, qwarn, ting, uppbördsstämma eller annan af wederbörande påbjuden sammankomst, äfwensom de, hwilka resa i Kgl. M:ts och kronans ärender, ej få förhindras att framkomma; att förbud icke får meddelas för gemenskap med koleraſmittad ort; och att skeppare eller godsegare, som will lossa eller lasta gods, eger sådant werkställa, under iakttagande af behörige försigtighetsmått och under den uppsigt af strandinnewånare, till förhindrande af besättnings eller passagerares gemenskap med folket å land, som kan anses nödig, utan att likwäl fartyget eller det lossade godset, med undantag af gång- och sängkläder samt lumpor, må underkastas någon slags karantän.

Det åligger Sundhetsnämndens Ordförande, på hwilken ensam alla werkställighetsåtgärder ankommer, att ställa sig till noggrann efterföljd berörde med författningarne öfwerensstämmande föreskrifter, till undwikande af de answars- och ersättningspåföljder, som af underlåtenhet deraf kunna följa; likſom gästgifware allwarligen och wid lika påföljd anbefallas att icke, under någon förewändning, neka resande härberge, förplägning eller wård; dock bör gästgifware, der tillfället sådant medgifwer, uti särskildte rum emottaga sådane resande, hwilka komma från af kolera smittade eller misstänkte orter.

— Nedanstående wäl skrifna uppsatts i Christineh.-Bl. angående kolerafarsoten derstädes, jemte några betraktelser öfwer ämnet i allmänhet, synes oss wäl wärd att begrundas af flere än det bladets publik, hwarföre wi här återgifwa densamma.

"Under dessa olyckans och sorgens dagar har staden warit likſom förklarad i belägringstillstånd och belagd rundtomkring med fiendtliga härskaror, spärrningsbommar och flere andra upptåg till kommunikationens hämmande. Ingen tillförsel af lifsmedel på de wanliga torgdagarne, till mehn och affaknad för isynnerhet den fattigare befolkningen; — inga besök från kringliggande landsort, hwilka eljest, under glädjens dagar och då ingen fara är å färde, wanligen icke uteblifwit; — ingen omsättning af waror; och ehuru konungens befallningshafwande i länet genom allmän kungörelse bestämt wissa försäljningsplatser på 2:ne sidor af staden, hwarigenom förutsättes att säljare hafwa fritt tilltäde till dessa platser, lärer dock en wiss sundhetsnämnd funnit sig wärdigt att, medelst en uppsatt bom wid ett hemman i stadens grannskap och således utom sitt område, hindra werkställigheten af konungens befallningshafwandes påbud; — således förefinnes ett af författningar helgadt swältsystem «cum gratia et privilegio«, jemte det alla offentliga arbeten inställts och all seglation nära nog upphört. På detta sätt hafwa alla samhällslifwets pulsar i denna ort afstannat, såsom det egnar och anstår ett utbildadt kolera-stadium; hwartill kan läggas, att familjelifwet brustit i sina fogningar, ty föräldrar och barn, syskon och anförwandter hafwa warit afstängda från hwarandra. Och detta allt till följd af de fatala spärrningsbegrepp, som ingjutits hos nationen och widmakthållas af okunnighet och skuggräddsla; — en nation, hwars kända mod, sunda förstånd och menniſkokärlek göra den fullt wärdig till emottagande af helt andra begrepp och föreställningar.

Wi måste härwid framlägga några fakta, som ådagalägga de ömkliga följder, hwartill dessa spärrningsbegrepp leda:

Då pigan A. B. H—e, en af stadens omkring ett hundra "sjelfsittare", anmältes insjuknad i kolera, uti dess kyffe-bostad på södra utgatan, der hon war omgifwen af andra hyresgäster, hwaribland skomakaren **, besöktes bemälda piga genast af doktor L, som fann henne liggande naken i sängen, under krampsymptomer, med ett spädt barn wid sidan, sökande näring wid modrens bröst. Då doktor L. förebrådde skomakaren och hans hustru för det de icke lemnat hjelp åt den arma qwinnan, swarade de; att de icke wågat sådant, utan wille spärra sig sjelfwa från umgänge med henne, som länge ensam och hjelplös wältrats i sina plågor, hwilka om få timmar ändade hennes lif.

Widare; Då för någon tid sedan en enkefru **, åtföljd af flera minderåriga barn, afreste härifrån till Sjötorp, och anlände till gästgifwaregårdarne söderut från staden, blef det henne wägradt att inträda uti gästgifwarestufworne eller stiga utur åkdonet, för att skaffa sig hwila och lifsförnödenheter. En handfast man hade nog skaffat sig rätt, men en wärnlös qwinna, med inga andra wapen än böner och tårar, kunde intet uträtta mot personer, som trodde sig göra Gudi och mannom en tjenst med att förneka hjelp åt en medmenniſka, och med att underlåta fullgörandet af en stadgad pligt.

Ännu mera: Då för någon tid sedan en qwinna insjuknade i ett af boningshusen wid torget, anmodades enkan **, som bodde i en wiss persons hus wid Lötsidan (en del af staden, som genomskäres af den så kallade Lötelfwen, öfwerfylld af orenligheter och smuts) att åtaga sig sjukwaktarekall hos den sjuka qwinnan, och sålunda förwärfwa sig uppehälle i sin stora fattigdom. Då hennes wärd, i hwars hus koleraſjuke redan befunnits, erfor det åt bemälde enka gjorda anbudet, förnekade wärden den fattiga qwinnan att åtaga sig den erbjudna sjukwården och hotade henne med tio dygns karantän: ett förfaringsſätt, som utmärker destomera oförstånd, som den qwinna, för hwilken sjukwården skulle ega rum, icke war anfäktad af egentlig koleraſjukdom.

Se der några få fakta, hwilkas antal kan mångdubblas, i fall omständigheterne dertill gifwa anledning.

Till slut några upplysningar, till den kraft och werkan, som de må anses förtjena, och till sinnenas lugnande, i fall inbitna fördomar och okunnighet sådant medgifwa:

Wi wilja med ingen twista om kolerans smittbarhet, eller icke smittbarhet, utan öfwerlemna den frågan åt sakkunniga läkare och wetenskapsmän och anföra nu endast, att herrar läkare härstädes likasom prosten Björkman, hwilka warit i daglig och nära beröring med de koleraſjuke, deraf icke erfarit ringaste olägenhet. Hwad spärrningar och karantäner angår, så, då koleran numera, enligt tillförlitligg underrättelser, utbrutit i både Lidköping och Jönköping, har ju den strängt hållna spärrningen i dessa städer icke haft någon lycklig påföljd, utan twertom medfört den skadliga, att sinnena alltjemt hållits i en feberaktig oro och wånda.

Swerige lärer numera wara snart sagdt det enda land, der spärrningar och karantäner florera. Wi betwifle att detta talar till fördel för wårt lands bildningsgrad och samhällsskick. Man kan med nära nog apodiktisk wisshet antaga, att farsoten sällan uppkommer i full epidemisk gestalt å landsbygden med dess glesa befolkning och bostäder. Farsoten trifwes bäst uti städer, med belägenhet på kärraktig mark, intill stillastående och af orenligheter fyllda watten, och hwarest osedlighet, osnygghet jemte osunda boningar, och ett priviligieradt kroglif sig innästlat. Må de, som stå i spetsen för polis och ordning besinna detta och söka tillwägabringa helsosamma förändringar deruti, hwaraf lyckliga följder kunna uppstå, fullt jemnförliga med hwilka andra samhällsförbättringar som hellst.

Emellertid och huru man än betraktar dessa och flera omständigheter, som hafwa sammanhang med koleraſarsoten, så står dock fast att högsta regeln för allt samhällslif är den, att sammanbinda och förena menniſkor i hjelpsamhetens och den kristliga kärlekens werksamhet; att wi i Swerige hafwa Gudi nog af förändringsämnen uti många olika samhällskaster, utan att äfwen begagna landsplågor till ett dylikt förändringsämne; och att sjelfbewarelse-instinkten icke bör intaga herrawäldet uti menniſkans själ, danad för högre syften i humanitetens och menniſkokärlekens tjenst. Berörde instinkt må de wilda djuren uteslutande hylla, då de i sina kulor wakta det wunna rofwet."

Stockholm.

Emot all förmodan och rimlighet, har Aftonbladet blifwit af juryn fälldt derföre, att det berättade hurusom en skendöd person i koleran skulle blifwit lefwande begrafwen, hwilken uppgift dock af tidningen redan följande dagen återtogs, såsom fullkomligt oriktig. Det kan werkligen kallas att sila mygg och swälja kameler. Emellertid har hr Bergstedt fått böta 100 Rdr Bko för omaket. Säg nu att tryckfrihetslagen icke duger till något, bara man will tillämpa den. Ett annat tryckfrihetsåtal, på sitt sätt ännu celebrare, har drabbat Folkets Röst för en artikel om den orientaliska frågan, deri bladet warit något för mycket oartigt emot Fransmännens kejſare, Louis Napoleon. Den förmodan att åtalet skett på begäran af Frankrikes härwarande minister, hr Lobstein, saknar dock grund. — Af Brauns humoriſtiſka penna har i dessa dagar utkommit ett nytt arbete kalladt "Sju Sofwar e", med anledning deraf, som han säger i företalet, att det blifwit färdigt just på den dagen. Det wittnar dock tywärr alltför mycket om det fallna snillet. — I anledning af misförstånd om författningens rätta tydning har det nu blifwit uttryckligen förklaradt: att fartyg som ankomma från smittade orter icke må förwägras att innan deras karantänstid tillända-

gått lossa och lasta waror såwäl wid karantänsplatsen som wid anlopps- och destinationsort, dock under iakttagande af nödiga försigtighetsmått till förekommande af beröring från land med å fartyget warande personer. — Emellan Swerige och Norrige å ena sidan och Grekland å andra lärer ett handels- och sjöfartsfördrag wara afslutadt. — Stockholms Fruntimmersförening för barnawård annonserar nu i tidningarne om sin organisation, och uppmanar till ingående deri jemte friwilliga sammanskott af båda könen. Uti adressen uppgifwes att de fader- och moderlösa barn i hufwudstaden, hwilka blifwit utan allt stöd genom kolerafarsoten uppgå till ett antal af minst 500. Mamsell Fredrika Bremer är föreningens ordförande. — Motpetitionen mot handtwerkarnes i hufwudstaden petition till regeringen om inskränkningar i näringsfriheten är nu färdig och står att läsa i Aftonbladet. Det wore icke ur wägen att man äfwen i landsorterna underteckade denna wäl motiverade och uppsatta motpetition.

Landsorten.

Från Westerås skrifwes, den 6 Oktober: Just under det man som bäst började sätta förhoppningar, att mordengeln koleran denna gång skonsamt skulle förbigå wår stad, nödgades stadens läkare sistl. Lördag efter inalles inträffade 5 sjukdomsfall, som alla slutat med döden och deribland 3:ne inom en kortare tidrymd, förklara farsoten härstädes utbruten. Sundhets-Byrån öppnades derpå genast, och till Måndagsafton hade redan 6 nya dödsfall tillkommit, under det sjukdomsfallen under samma tid uppgingo till 18. De farhågor, som man med anledning häraf hyste, att smittan skulle blifwa elakartad, hafwa dock sedan dess, Gudi ware lof! i betydlig mån minskats, enär allt intill denna stund icke något nytt dödsfall inträffat och de 9 personer, som ytterligare insjuknat, icke förete några swårare symptomer. Wisserligen äro blott 3 personer tillfrisknade, men flere äro konwalescenter, och derigenom att Sundhets-Nämndens ledamöter blifwit genom flere frivillige personer förstärkt och att husvisitationerna sålunda kunna oftare anställas wågar man med Guds hjelp hoppas att snart kunna besegra den bistre fienden.

— Från Åmål skrifwes, den 11 dennes: Helsotillståndet, så wäl i staden, som omgifwande landsbyggd är fortfarande fullkomligt godt; sista sjukdomsfall af kolera inträffade här den 28 Sept., och då intet sådant under 13 dygn sedermera förekommit ega wi nu grundad förhoppning att för denna gång hafwa öfwerstått den hotande faran.

— Från Örebro skrifwes, den 12 dennes: Härstädes fortfar det att wara fullkomligt friskt, och ännu har också ingenstädes i Länet, så widt wi wete, något kolerafall inträffat. Nästl. thorsdag spridde sig i staden det oroande ryktet om hastiga dödsfall wid jernwägsarbetsstationen Afdala i Erwalla socken, tre mil härifrån. Ryktet sade i det hela sannt, ehuru det ej war kolera, som förorsakat dödsfallen. Den för jernwägsarbetarne engagerade Läkaren, Doktor Langell i Örebro, reste samma dag ut till stället och undersökte förhållandet. Enligt de underrättelser, som han benäget meddelat oss hafwa en karl och en qwinna der borta dött i nerffeber. För närwarande äro några få sjuka i gastrisk feber och några konwalescenter. Någon kolera eller anledning dertill har icke yppat sig, der jernwägsarbetet pågår.

— En mycket tragisk händelse inträffade i närheten af staden Nora natten emellan den 30 Sept. och 1 Oktober. Nio personer af båda könen, embarkerade sig i en ganska bräcklig öka, för att med densamma frakta sig öfwer Norasjön till sina på andra sidan af densamma belägna hem. Ware sig att några af karlarne i staden intagit förmycket af de "starka sakerna" eller ej; alltnog en af dem war nog lättsinnig att — oaktadt farkostens hårda lastning — genom sina waggningar eller andra sina allt för fria rörelser komma båten att intaga så mycket watten, att den började sjunka, hwarwid sex (6) peesoner drunknade, men 3:ne dock genom ankommande hjelp lyckligtwis blefwo räddade. Staden är spärrad sedan för en wecka, och tillåtes ingen utan med sundhetspass försedd person, inkomma med mindre, än han kan styrka sig wara hemma inom Nora härad eller i Kihls, Axbergs; Hofsta eller norra delen af Lindes socknar. Dock war iakttagandet af detta stadens beslut under marknaden nästan förgätet, ty de wakthafwande wid de s. k. tullbommarne läto nästan alla, såwäl åkande som gående, från hwilken ort som helst, fritt passera,

---

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten

Det påstås nu att kejsar Nicolaus under sitt wistande i Olmütz gjort Porten ett par wäsendliga medgifwanden, hwaribland det, att om Porten oförändradt wille underskrifwa den så kallade Wienernoten, så skulle kejsaren af Ryssland deremot utfärda en kontraförklaring af innehåll att Portens suweränitetsrättigheter derigenom på intet sätt förnärmades, äfwensom han medgaf de öfriga stormakterna att efter eget skön gifwa Porten försäkringar i samma syftning. Om ock detta medgifwande i sig sjelf warit af någon wigt, och kunnat inwerka på Portens handlingssätt, så synes det likwäl, om man får sätta lit till de sista från Konstantinopel ingågna underrättelserna, nu komma för sent; ty det uppgifwes i flere utländska tidningar att telegrafdepescher ingått från Wien: att det turkiska statsrådet den 26 September enhälligt fattat beslutet att förklara Ryssland krig. Några tillägga dock, att afgörandet i sista hand berodde på Sultan, och att de utländska ambassadörerna uppbjödo allt för att inwerka på honom till beslutets förkastande, eller åtminstone uppskjutande. Hurwida de häruti haft någon framgång är ännu ej bekant genom de sista utländska tidningarne; men Aftonbladet säger sig genom enskild wälwilja, med en resande från Lübeck hafwa bekommit en telegrafnotis från Paris af d. 5 Okt. af innehåll: att Portens krigsförklaring bekräftar sig. De allierade flottorna skola inlöpa i Swarta hafwet och hjelpa Porten emot Ryssland om det behöfwes. Kursen har fallit ytterligare 1½ francs. Det kan dock wara möjligt att sistnämnde telegrafnotis grundar sig på ett misstag och förblandar divanens ofwannämnde omröstning och Sultanens eget beslut. Emellertid är det för ingen del otroligt att uppgiften kan wara riktig; ty det gammal-turkiska partiet är hänfördt af krigisk lidelse och har länge haft sina blickar fästade på Sultans yngre bror, hwilken mera än Sultan sjelf sympathiserar med dem, äggad måhända af äregirighet och hopp att kunna undanstöta sin redlige, men slappare, broder.

Att likwäl kejsar Nicolaus hyst föga hopp om en wänlig förlikning, äfwen om han welat en sådan, hwilket wi wil ja lemna osagdt, synes deraf, att han föranstaltat ett nytt furstemöte i Warschau emellan Preussens, Österrikes och Rysslands monarker, hwilket försiggick emellan den 3—6 dennes. Att både den orientaliska och andra wigtiga politiska frågor der blifwit aftalade lider wäl intet twifwel. Besluten torde wäl snart komma att röja sig i handlingar; också tala de sista Preussiska tidningarne om möjligheten af härens mobilisering. Tager då werkligen Österrike och Preussen parti för Ryssland, så ställa sig England och Frankrike otwifwelaktigt på Turkiets sida och då står det länge förutspådda werldskriget för dörren. Wi wilja dock hoppas i det längsta att det icke skall komma till denna ytterlighet, hwilken skulle fylla werlden med fasa och hwaraf utgången omöjligt kan beräknas.

Danmark.

Riksdagen öppnades af konungen den 3 dennes med ett throntal, hwilket icke innehåller något särdeles märkligt. Riksdagens wigtigaste öfwerläggningsämne blifwer grundlagens förändring för att sätta honom i närmare samklang med den, som konungen ämnar oktrojera för hertigdömena. Förslaget är redan kändt och öfwerensstämmer för ingen del med önskningarne i monarkiens Danska delar. Det är så tillkrångladt, att det måste gifwa de rikaste anledningar till framtida twister mellan de olika landsdelarne, och för öfrigt i hög grad förnärmande för Danska folkets frihet. Årets skörd uppgifwes nu wara wida under det förlidnas.

England.

Det synes icke bekräfta sig att en afdelning af den så kallade Östersjöflottan afgått till Medelhafwet. Den lärer emellertid werkligen warit på wäg dit; men fått kontraorder. Englands minister i Swerige Sir Edm. Lyons, har blifwit utnämnd till underbefälhafware på flottan i Medelhafwet.

Frankrike.

Kejsarparet har återkommit till Paris. Tidningarnes språk i den Orientaliska frågan har antagit en afgjordt krigisk stämning. Det säges att armeen i tysthet sättes i ordning att på första order kunna uppbryta.

Koleran utom Länet.

Man ser nu af alla ingågna underrättelser, att koleran är i starkt aftagande öfwerallt i hela landet, med undantag af de få städer, der hon de sednare dagarne utbrutit. Så utgjorde i Stockholm under de sista 4 dygnen; den 6—7 Okt. de i utbildad kolera insjuknade 27 och aflidne 15; den 7—8 14 insj. och 10 döde; den 8—9 insj. 16, döde 11 och den 9—10 insj. 13 och döde 3. Från farsotens början insj., med prodromerna inberäknadt, 9,648, döde 2627 och qwarliggande 171. — I Gefle under de sista 3 dygnen insjuknade 9, 5 och 3 samt döde 2, 4 och 3, och från sjukdomens början insj. 331 och döde 181. I Norrköping under de 3 sista dygnen insj. 16, 13 och 20 samt döde 2, 6 och 3 och från sjukdomens början insj. 2558 och döde 803. I Götheborg utgjorde under de sista 4 dygnen från den 6 till den 9 Okt. de insjuknades antal 16, 14, 11 och 14, samt de dödes 11, 5, 6, och 6. Från sjukdomens början insjuknade 1369 och döde 517. I Carlskrona är nu friskt; men på landet i Blekinge förekomma ännu enstaka sjukdomsfall. Ystad är att anse som åter friskt. Likaså Malmö och Åmål. I Wenersborg förekommer ännu då och då några sjukdoms- och dödsfall. I Jönköping hafwa ännu blott 15 insjuknat och 3 aflidit. I Lidköping deremot har sjukdomen blifwit ganska allwarsam, alldenstund under första weckan 120 insjuknat och 130 aflidit. I Arboga, Köping och Westerås, är koleran serdeles lindrig, och synes icke få någon fart. Nya smittade städer sedan wår förra berättelse äro Westerwik med några få sjukdoms- och dödsfall och sannolikt äfwen Kalmar, hwilken sednare stad dock ännu ej är officielt förklarad för smittad. I Christiania från den 2—6 Okt. insjuknade 6, 9, 5 och 6 och döde 7, 5, 4 och 5. Inalles insjuknade 2,377 och döde 1547. Äfwen i Drammen, Moss, Laurwig, Fredrikswärn och Fredrikshald går koleran, ehuru utan synnerlig häftighet.

Österlandets historiska drama.

(Ur Augsburger Allgem. Z.)

Den österländska förwecklingen kan liknas wid ett werldshistoriskt drama, som uppföres inför den europeiska allmänheten, och som, drifwet af den inre nödwändigheten, hunnit till sin femte akt, hwilken, som bekant är, efter den fjerde aktens sammanlöpande trådar, i sig innefattar hela handlingens upplösning eller utweckling. Det är obestridligt, att tragedien — den gamla nemligen — eftertryckligare än någon filosofi eller theodice förkunnar och bewisar satsen: Summa hominum stultitia et maxima Dei misericordia regitur mundus (Af menniskornas ytterliga dårskap och Guds gränslösa barmhertighet styres werlden). Deraf följer dock icke, att alla i handlingen ingripande personer äro dårar, utan blott, genom en persons — såsom i Sofokles' Antigone — eller ock genom fleres dårskap eller förblindelse, förwecklingen fortskyndas och upplösningen betingas. Såsom inre grunder till denna företeelse nämner Antigones wise skald lättsinniga böjelser och derpå byggda tomma förhoppningar, som drifwa de mäktige att öfwerskrida måttans gräns. De föras derigenom i förderfwet, och märka det icke förrän de satt foten i elden. Huru djup är icke de gamles uppfattning af de mensliga tingen, och huru troget upprepas icke till följe deraf, i det stora och hela, deras iakttagelser i det lilla och enskilda!

Nödwändigt är dock att noga behålla i sigte handlingens gång under de fyra första akterna, för att förstå den sista, eller för att förutsäga dess innehåll så långt det, med någon uppmärksamhet på det hela, lärer gissa sig af den föregående utwecklingen.

Till första akten hörer Sir Stratford Cannings förklaring, att Turkiet, då det

[15 oktober 1853]

hwarken lyckats beträda reformens wäg, ej heller förmår genomföra de gammal-turkiska grundsatserna, är att betrakta som förloradt. Denna förklaring utgör prologen — i hwilken äfwen hos Euripides ganska ofta, t. ex. i Hippolytus, sorgespelets hela innehåll i förwäg antydes — och hwilken förkunnar det Europeiska Turkiets undergång såsom en inre nödwändighet. Straxt derefter börja de händelser upprullas, hwilka, såsom de också woro menade, närma sig eller inleda utwecklingen. Främst deribland det twunga wal, som förelägges den högsinte sultanen, den egentligen tragiska personligheten i detta drama, mellan att strypas af det gammal-turkiska partiet under hans äregirige broders ledning, eller att inkalla gammal-turkarne i regeringen och förwaltningen, samt de mått och steg, som efter deras återinsättande i styrelsen blifwa widtagne för att återföra de kristne under koranens och den rättslösa wåldsmaktens herrawälde, äfwensom i följd deraf den kristna befolkningens i de norra landskaperna fullkomliga afwäpning, upphäfwandet af Tanzimat, samt angreppet på den kristna sjelfständighetens sista förskansning i det turkiska riket, — på "swarta berget." Ty Suli war redan förut genom Ali Paschas swek, och Parga genom den trolöse Maitlands och Engelsmännens ännu skändligare förräderi underkastadt halfmånan. Genom detta tillgrepp hade det gammal-turkiska partiet straxt från början kastat handsken för de europeiska makternas fötter. Det war Nemisis, wedergällningen der för att de på Wienerkongressen upptagit deras barbariska rike bland de legitima monarkierna samt i politiskt afseende ställt Evangelium och Koran i jemnbredd med hwarandra. Österrike — och detta länder det till oförgänglig ära — war den första kristna makt, som med rask beslutsamhet upptog den kastade handsken. Dess ingripande och dess framgång hämmade för ögonblicket den gamla styggelsens besinningslösa framfart och afslöt första akten af dramat.

Den andra akten öppnas med furst Mentschikoffs wåldsamma och obetänksamma uppträdande i Konstantinopel. Framkallad genom kränkningen af eller hotelserna mot alla åt de kristne förut bewiljade fri- och rättigheter, som äro oförenliga med koranens gällande kraft, samt formligen rättfärdigade genom fördrag, i hwilka Porten hade gifwit den ryske segraren sitt löfte på att wara "ett fast wärn" för den kristna religionen i turkiska riket, blir handlingen ännu ytterligare fortskyndad genom Österrikes framträdande och dess fullkomliga framgång; men detta berörer icke förhållandernas innersta wäsende. Dermed war emellertid den egentliga förwecklingen gifwen, som det tillkommer den andra akten att inleda. Divanen inser hwad furstens fordringar, i deras första form, innebära, och — hwilken sällsam skickelse! — den uppmuntras till motstånd genom den statsmans ankomst, hwilken war bestämd att blifwa härolden för det ottomaniska rikets undergång. Man förlitade sig på det skydd, som denne utlofwade, och "Moskowiternes" första anfall blef tillbakaslaget. Denna första framgång lifwade den engelska statsmannens förhoppningar och stegrade hans sjelfförtroende till öfwermod. Nu råder han att icke ens då gifwa efter för den hatade medtäflaren wid Newa, när Mentschikoff hade inskränkt sina fordringar till den hans herre genom fördrag medgifna rättigheten att skydda sina trosförwandter. Den moskowitiske statsmannen, besegrad af den engelske, lemnar Bosphoren, och bakom honom reser sig den ryske jätten wäpnad. Förderfwets gudinna, Ate, hade, till streff för hans öfwermod, gripit den "ädle lorden" i nacken.

Tredje akten framdrifwer handlingen i den af denna sakernas belägenhet utstakade rigtningen. De westra makterna låta, af fruktan för den ryska öfwermakten, förmå sig att billiga denna rättswägran, och deras förenade flottor lägra sig till sultanens förstärkning och skydd, wid Skamanders mynning; men deras uppträdande är för de ryska härarne signalen till öfwergång öfwer Pruth och till wäpnadt inbrott i turkiska rikets Donaulandskaper. Ett manifest af czaren förkunnar för hans "rättrogna folk", att han förer dem till ett heligt krig för korset och tron. Genom så kraftiga påtryckningar blir rörelsen bland Osmanli, redan förut wäckt till skydd mot den gamla tron, stegrad till fanatism; nitet för koranen griper dess folk i de tre werldsdelarne, och från minareterna kalla muezzims röster de trogna till bön och till "heligt krig." Den mäktiga folkrörelsen har innan kort öfwerflyglat den beräknade diplomatiens affsigter och planer, och med förfäran ser den på båda sidor stiga ur historiens graf dessa wäldiga andar, som hwarken lord Redcliffe och hr de la Cour, eller stormakterna wid Themsen och Seine förmå begripa, än mindre beswärja.

Nu börjar i fjerde akten peripetien, d. w. s. händelsernas sammanfallande med hwarandra, som inleder slutupplösningen: de westra makterna wilja krig lika litet som de tyska; de kunna icke wilja det, utan att draga öfwer sig ett answar, som i den ställning, hwari de befinna sig, är för tungt för mensklige skuldror, hellst de sjelfwa blifwit orsaken till exempellös förwirring derigenom, att de motsatt sig rättwisan, — d. w. s. den ryska maktens, på de kristnes belägenhet ännu mera än på gällande fördrag, grundade anspråk på skyddsrätt öfwer den rättrogna kyrkan, — men derigenom också å sin sida hemfallit under Ate, och nu befinna sig i Kreons belägenhet hos Sofokles, då han med samma halsstarrighet tillbakawisar råd och warningar och derigenom uppbeswärjer Ödet emot sig, samt, då han träder det till mötes, utbrister:

Wäl, jag det känner, djupt mitt hjerta skakadt är,
Ty skräckligt är att wika, — skräckligare dock
Med jernhård själ att möta ofärds wilda storm.

Österrikes bemedling sökes och erhålles; ett förslag uppsättes och antages i S:t Petersburg, som skall twinga den olycklige sultanen att antaga hwad han, mera efter fremmande inrådan än af egen wilja, förkastat, att prisa hwad han tadlat, att erkänna såsom tillbörligt hwad han och hans råd, under omständigheternas påtryckning, hade förklarat wara omöjligt och oförenligt med hans sjelfbestånd. Man tror, man inbillar sig kunna hoppas, att han lika fullt skall göra det "omöjliga", att han skall underkasta sig. Förhoppningen om denna framgång genomilar Europa, som kastas ur den ena willan i den andra; men nu blir man alltför snart uppskrämd ur sitt ljuswa sjelfbedrägeri af den dubbla underrättelsen, att krigspartiet, d. w. s. gammal-Turkarne, tillbakawisat förslagets wäsendtligaste bestämmelser, och att czaren med bestämdhet förkastadt de af samma parti föreslagna ändringarna, hwilka undanskjuta sjelfwa kärnpunkten af stridsfrågan, eller Rysslands uräldriga skyddsrätt öfwer den anatoliska kyrkan. Härigenom har slutupplösningen ryckt fram till portarna af Stambul.

Dess utweckling i femte akten motser nu den europeiska allmänheten med spänd wäntan, med den fruktan eller förhoppning, som wäckes i sinnena genom det österländska sorgespelets anläggning och gång, och som afbrytes af den, utaf den turkiska fanatismen förtrampade, kristna befolkningens i de turkiska landskaperna weklagan och rop om hjelp.

Just nu går ridåen åter upp. Scheich ul Islams hotande gestalt, omgifwen af hufwudmännen för mollahs och ulemas, wisar sig inför sultanens thron, för att erbjuda honom walet mellan affättning och krigsförklaring. Endast 24 timmars betänketid förunnas honom. Nu flyga till honom från Paris och London uppmaningar att obetingadt underkasta sig de kristna makternas gemensamma beslut, sådant det innefattas i Wiener-förslaget, och man lofwar honom skydd af deras flottor mot hans egna undersåter, d. w. s. mot hans lands och hans folks grundlagar, religiösa tro och hänryckning eller fanatism.

Behöfwa wi ännu påpeka på hwilken sida "menniskornas ytterliga dårskap" befinner sig, samt huru och hwarigenom "Guds gränslösa barmhertighet" derwid röjer sin?

Wi behöfwa wäl icke påpeka att förestående uppsatts är uppenbart hållen i Rysslands intresse, ehuru det icke kan förnekas, att den innehåller mycken sanning. Men wi hafwa dock ännu ej sett mer än början till femte akten och det är icke så alldeles säkert att upplösningen kommer att blifwa precist sådan som här antydes. Detta beror efter wår tanka helt och hållet på Rysslands hållning i de sista scenerna. Om det deri öppet lägger i dagen sin wanligen alldrig mättade eröfringslystnad och med Preussen och Österrike öfwerenskommer om Turkiska wäldets delning, så kan det blifwa ganska owisst huru saken slutas; ty England och Frankrike skola då med all sin makt ställa sig på Portens sida och striden blifwer då Europeisk samt måhända slutligen en kamp på lif och död emellan friheten och despotismen. Men om deremot Ryssland uppträder med moderation, under det att det gammal-turkiska partiet få öfwerhand i Konstantinopel och måhända firar sin seger med större wåldsamheter mot de kristna af alla trosbekännelser, då ser det i sanning mörkt ut: för Turkiska wäldets bewarande, ty opinionen i Europa kan då lätt wända sig på Rysslands sida, hellst som det är och blir en absurditet att ett halfbarbariskt wälde skall finnas qwar i Europa i det 19:de seklet. Om Rysslands, Österrikes och Preussens monarker, hwilka nu äro församlade i Warschau, derifrån utfärda ett manifest till hela kristenheten, hwari de tillkännagifwa sin affsigt att göra slut på Turkarnes wälde i Europa, dock utan att sjelfwe tillegna sig en bit af landet mer än att Ryssland utsträckes till Donau, och att Turkiska rikets alla öfriga prowinser i Europa för all framtid sammanslås med Grekland, med Konstantinopel till hufwudstad, så äro wi fast öfwertygade att hela Europa skulle klappa händerna åt en sådan frågans lösning, äfwen af det skäl att det då skulle kunna emotse ett slut på Rysslands eröfringslystnad åt Europeiska sidan.

Hwarjehanda.

En Bacchidyrkares Aftontankar.

Nu tror jag det kan wara tid
att lunka af åt krogen,
se'n hela dagen man i frid
stått wid sitt arbet' trogen.
Ty icke är man kommen hit
att förpla bara watten,
men toddy, öl och aqwavit
att swälja hela natten.

Bland gubbarne jag gerna trifs
uppå den "Hwita Dufwan,"
ty säg mig hwad som bättre gifs,
än saften utaf drufwan!
Der har man rätta konsten lärt
att se sitt glas i botten
och älska, hwad är kärlek wärdt:
buteljen — ej karotten.

Låt andra frossa wid sitt bord,
jag det dem ej förmenar;
men jag, jag blifwer wid mitt ord:
ej kärlek det förtjenar!
De få ej någon ädel färg
uppå sin näsa bleka,
de få ej heller någon merg
i sina ben, de weka.

Nej, tacka will jag denna färg,
som uti Bacchi tempel
af öl och win och kopparerg
på näsan sätter stämpel. —
Att detta lif, jag med min hand
försäkrar, ej kan bytas
mot något annat, och de band
bli starkast, som der knytas.

Hwad gör det wäl wid klockan twå,
om jag ej kan stå lullen,
och hemåt gatan wandra då? —
mig märker ej patrullen.
Men om han gör det säger jag:
"Kom med mig, bror tillbaka;
ännu wi slutat ej wår dag,
än ska' en tår wi smaka."

Han gör det; tiger se'n, förstås!
och hjelper mig tillrätta.
Hur underligt! Han inom lås
mig annars kunnat sätta,
— på kurran — för att sofwa af
mig ruset, se'n få plikta,
Men Bacchus frigör hwarje slaf
och stöder dem som swigta.

Hwad gör det, om min maka kär
mig bannar smått på qwällen?
Jag tar tillgodo med det der:
"Ohjelplig är den fällen!"
Hwad gör det om jag saknar bröd,
att ta på morgonqwisten?
Dock icke supen, ty min död,
det gjorde om jag miste'n.

Globe omtalar följande karakteristiska anekdot om den nyligen aflidne General Napier. Efter ett af fältslagen i Ostindien besökte en berömd taskspelare engelska lägret och förewisade sina konster för generalen, hans familj

och stab. Bland annat klöf mannen med ett sabelhugg en citron eller apelsin, som han lade i sin medhjelpares flata hand; men då generalen trodde att något underslef härwid skedde, erbjöd han sin egen hand till ett förfök och räckte härtill ut den högra. Taskspelaren betraktade handen uppmärksamt, men wägrade derefter att göra försöket. "Jag trodde nog att jag skulle fånga dig" utropade Napier. "Wänta lite," sade taskspelaren, "låt mig se er wenstra hand." Wenstra handen räcktes fram, och mannen sade lugnt: "Håll er arm stilla, så will jag göra konsten." "Men hwarför den wenstra och icke den högra handen?" frågade generalen. "För det er högra hand har en fördjupning i midten, så att jag skulle hugga af tummen; er wenstra är deremot upphöjd och faran således mindre." Napier öfwerraskades. "Jag blef rädd," berättade han; "jag såg att det berodde på en utmärkt färdighet att föra klingan, och hade jag icke förut förolämpat mannen, tillstår jag öppet att jag dragit mig tillbaka. Emellertid lade jag citronen i min hand och utsträckte armen. Mannen ställde sig i positur och högg med ett raskt hugg citronen i twå stycken. Jag kände eggen af klingan på flatan af min hand liksom om en kall tråd blifwit dragen öfwer den, och," tillade han, "sådana fäktmästare war det som wåra käcka soldater öfwerwunno wid Miani."

— Under rubriken "Rättegångs- och Polisfaker", innehåller tidningen Gefle följande, hwartill reflexionerna göra sig sjelfwa:

"Ynglingen Johan Olof Zetterberg, som i en trädgård här i staden tagit några körsbär, dömdes fistlidne gårdag af Rådhusrättens 2:a afdelning att för första resan snatteri böta En skilling banko och undergå enskild skrift, eller, wid brist af böter dem i stället aftjena med trenne dagars enkelt fängelse."

Sättet att samla och föda kreatur med Renmossa.

Renmossan samlas då mossan är wåt eller upptinad på frusen mark. Den förwaras i högar i skogen eller hemma, eller i skjul. Förr får den ej samlas. 18 a 24 sk. betalas för 12-tums Kolryss plockad, temligen ren och fri från barr och ljung.

Den gifwes helst i förp; men blötes alltid, antingen den gifwes kreatur blandad med agnar och boss eller enbart. Nio delar kan gifwas i blandning med agnar, boss, eller hackelse emot en del. Gifwes enbart Renmossa så må djuren få så mycket de wilja äta, och derjemte ymnigt med halm.

Lättaste sättet att wänja owana kreatur att äta Renmossa är att lägga en hög sådan på Ladugården och slå sillake derpå, då kreaturen när de utsläppas, äta af den af nyfikenhet och sedan af smak.

Renmossan ej allenast föder djuren wäl, utan kor öka mjölken, som desutom blir god och mustig.

Hos undertecknad praktiseradt sätt att genom tillsats af potatis bereda godt och mycket bröd.

Potatis skröljes, renas och skrapas wäl samt rifwes rå såsom till mjöl. Massan lägges 3 till 4 timmar i watten, som kan några gånger ombytas, om man så will. Efter denna tid afhälles wattnet, hwarefter massan upphettas samt kokas under påspädning emellanåt med kokhett watten och flitig omrörring tills den blir liksom en tjock wälling, hwilken till rågmjölet nyttjas i stället för s. k. degspad i proportion af massa efter 1 ända till 2 kappar potatis för hwarje lispund rågmjöl.

Af 34 kappar sålunda anwänd potatis har hos undertecknad blifwit nära 300 kakor bröd mer, än utan tillsats, af den storlek hwaraf wanligen fås 30 kakor ur lisp. oblandadt rågmjöl. Ur 1 tunna potatis och 12 lisp. rågmjöl böra således kunna blifwa 640 till 660 kakor. Ett hushåll, som anwänder 3 kakor om dagen, kan således genom dylikt bruk af en tunna potatis dryga ut sitt bröd för 3 månader. E. J. von Post.

Terminer till 1853 års Mantals- och Skattskrifningar i Wermlands Län:

Norr-Syssels Fögderi:

Nov. 15 med Östmarks s:n och hemmanen Östra samt Södra Marken i Millmark.
16 „ återstoden af socknen i dito.
17 „ Lekwattnets Kapell i S:a Lekwattnet kl. 11 f. m.
18 „ Fryksände s:n till bokst. R. å Tingsstället Thorsby.
19 „ återstoden af socknen å d:o.
21 „ Hwitsands s:n å Aspe.
23 „ N:a och S:a Finnskoga Kapell å Ransby gästgifwaregård.
24 „ Dahlby socken i Sockenstugan.
25 „ Ny s:ns Finnbyggd och till Litt. L. Grafohls gästgifwaregård kl. 11 f. m.
26 „ återstoden af socknen å d:o.
28 „ Ekshärads sockens skatte, krono och krono Säterier i Sockenstugan.
29 „ återstoden af socknen i dito.
30 „ Gustaf Adolfs socken å Uddeholm.
Dec. 1 „ Råda sockens öfra del i Östra Råda.
2 „ dito sockens nedra del å dito.
3 „ Snnnemo s:n i Sockenstugan.

Södersyssels Fögderi:

Nov. 14 „ Gillberga sockens skattehemman i Sockenst.
15 „ återstoden af samma socken i dito
16 „ Långseruds socken i Sockenstugan.
17 „ Swanskogs dito i hemmanet Björbyn.
18 „ Sillerud socken till bokst. R. i Sockenstug.
21 „ återstoden af samma socken i dito.
23 „ Trankihl och Blomskogs socknar i Skolhuset wid Sundstabyn.
24 „ Silbodahls socken i hemmanet Årjeng.
26 „ Österwallskog och Tyksmarks socknar i Tyksmarks Sockenstuga.
28 „ Fogelwiks och Holmedahls socknar i Holmedahls Sockenstuga.
29 „ Carlanda socken i Sockenstugan.
30 „ Skillingmark och Jernskogs socknar i Jernskogs Sockenstuga.
Dec. 2 „ Glafwa socken i Sockenstugan.
5 „ Högeruds socken och Stafnäs sockens westra del i Stafnäs Sockenstuga.
6 „ Stafnäs sockens östra del i dito.
7 „ Wermskogs socken i Sockenstugan.
10 „ Kihla socken i Sockenstugan.
12 „ Tweta socken i Sockenstugan.
13 „ By socken å Gästgifwaregården Göstakrog.
14 „ Bro socken å dito.
15 „ Huggenäs och Ny socknar å dito.
16 „ Eskilsäter och Milleswiks socknar i Millespiks sockens Skolhus.
17 „ Olseruds och Bolilsäters socknar i hemmanet Kalfhagen.

Och börjas Skrifningen på hwarje ställe kl. 9 förmiddagen, der annan tid ej är utsatt.

Auktioner.

Genom Auktion som Fredagen den 21 innewarande Oktober kl. 10 f. m. förrättas i hemmanet Rud i Carlstads socken, kommer återstoden af aflidne Posessionaten A. W. Bratts Konkursmassas lösa egendom att försäljas, bestående af 4 st. Hästar, 1 par Dragoxar, 4 st. Kor, Silfwer, diwerse Köksaker och Porcelain, Sängkläder, Träd- och Laggkärl, något Duktyg, all Åker- och Körredskap deribland 2:ne nära nya Agnhammarsplogar, Smedje- och Snickarewerktyg, 50 tunnor Råg, 100 tunnor Potatis, Råg-, Korn-, Hafre- samt Ärthalm, Hö, 100 famnar Kastwed m. m.

Säkre och kände köpare erhålla anstånd med betalningen till nästa års wintermarknad i Carlstad.

Carlstad den 10 Oktober 1853.

Gustaf Berg.

Till Salu.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar,*** å härvarande Boktryckeri.

Snusser:

Gluntens blandning,
Magisterns blandning, m. fl. sorter hos
C. E. Holmberg.

Fjeder

hos C. E. Holmberg.

Stockholms Stearin-

Form- och Stöpljus
hos C. E. Holmberg.

Underteckad rekommenderar i parti och minut, ett wäl sorteradt lager af Norrköpings **Kläden.** Lokalen är hos handlanden Falkengren. Carlstad i Oktober 1853.

A. O. Stenström,
Fabriks-idkare i Norrköping.

Trädgårdssaker,

såsom Hwitkål, Kålrötter, Morötter, Potatis, Lök, Meiram och Winterfrukt, försäljes i undertecknads wiktualiehandel.

Carlstad i Oktober 1853.

H. Nybelin.

Några skott wacker

fågel hos H. Nybelin.

Goda Kålrötter

a 3 R:dr tunnan, samt wacker Hwitkål, å Färgestad.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

Utbjudes hyra.

Twenne rum med kök samt nödiga uthus, belägna wid reel gata, finnes att hyra nu genast. Adress här.

Diwerse.

SOIRÉE

tillställes på Skog i Gillberga socken, Söndagen den 23 Oktober och börjas kl. 6 e, m.

De wanliga sammanträdena i Sångföreningen, Måndagar och Thorsdagar, inställas tillswidare. Carlstad den 15 Okt. 1853.

F. O. Söderström.

Andra uppropet i Länsmannen J. Bergs wid Carlstads Tingslags Häradsrätt anhängiga konkurs, som warit utsatt att hållas å Tingsstället här i staden den 15 innewarande månad, har i anseende till kolerafarsotens utbrott härstädes blifwit inställdt och i stället utsatt att ega rum wid sammanträde med Häradsrätten å Södra Wärnäs i Carlstads socken Lördagen den 26 instundande November kl. 11 förmiddagen; hwilket härmed till wederbörandes efterrättelse kungöres.

Carlstad den 13 Oktober 1853.

På Domare-Embetets wägnar,
F. F. Mæchel.

Uppbörds-Stämma

för erläggande af Stadsutskylderna, hålles på Drätselkammaren i Rådhuset härstädes, Fredagen den 21 dennes kl. 9 förmiddagen.

Carlstad den 12 Oktober 1853.

Drätselkammaren.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

Boktryckeriet är nu mera flyttadt till Bagaren Landtbloms hus å Pumpkällegatan.

N:ro 17 af denna tidning utgifwes Lördagen den 22 Oktober.

Carlstad. O. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 17. Lördagen den 22 Oktober. 1853.

I Domkyrkan predika,
22:dre Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

I morgon Söndag hålles Nattvardsgång.

Efter högmessans slut i morgon Söndag hålles Sockenstämma med Landtförsamlingen, för att höras öfver Zieglers och Tjeders ansökan, att få anlägga på Eriksberg en Fabrik för alla slags lackerade bleckarbeten.

Carlstad den 22 Oktober 1853.

L. F. MELLQUIST.

Vigde:

Bokhandlaren och Skolläraren i Arvika J. F. BRANDT och Mamsell L. U. AHLBOM, i Arvika Köping den 26 September 1853.

Döde i Koleran,

från den 7 till och med den 22 Okt. 1853:

Den 7: Arbetskarlen Olof Erikssons hustru Stina Andersdotter.

Den 8: Arbetskarlen Olof Eriksson.

Den 9: Skomak. Vinbergs hustru Brita Maria Vinberg.

Den 14: Muraren Jonssons hustru Helena Jonsson.

Den 15: Pigan Brita Nilsdotter å Fattighuset; Enkan Christina Follin från Östmarks socken; Fången Lars Jonsson från Grafva; Skomakaren Anders Jansson å Näbben; Bengt Bengtsson från Vadje, Fryksände socken.

Den 16: Enkan Lisa Skog från Fattighuset.

Den 17: Skomakaren Anders Janssons Enka Stina Maja Gäfvert; Arbetaren Petter Anderssons son Johan Fredrik.

Den 18: Bodkarlen Lars Larsson; Drängen Lars Larsson hos Handlanden Hage; Skomakaren Vinbergs son Carl Petter; Enkan Lena Molén.

Den 19: Musikanten Bergs hustru Anna Stina Eriksdotter; förre Jägaren Johan Skarp; förre Handelsbetjenten Jonsson.

Den 20: Handskmakaren Falks hustru Brita Olsdotter; förre Bryggaredrängen Svan från Mariestad.

Den 21: Boddrängen Gustaf Gustafsson Drake; Hattmakare Hedins dotter Anna Lovisa; pigan Maja Stina Magnusdotter från Näbben.

Den 22: Petter Anderssons dotter Stina Maja från Näbben; Enkan Stina Palin från Näbben.

Carlstad.

Wäderleken fortfar att wara mycket fuktig, men att detta haft något synnerligt inflytande på den härstädes gångbara koleran, har icke kunnat märkas. Lyckligtwis fortfar sjukdomen härstädes att bibehålla en ringa utsträckning; men de utbildade kolerafallen hafwa, som wanligt, warit mycket intensiva och i de flesta fall trotsande alla läkarnes ansträngningar. Af de i utbildad kolera sedan sjukdomens början insjuknade 42 hafwa nemligen ej fler än 3 tillfrisknat under det att 26 dött och 13 qwarligga under behandling. Sjukdomen har nästan uteslutande hållit sig till den fattigare klassen och wi weta icke att ett enda utbildadt kolerafall förekommit bland de såkallade bättre. Prodromer eller förebud hafwa dock warit temligen talrika, såsom på annat ställe synes; men i alla fall icke hälften så talrika, som under förra koleraepidemien, år 1834. Märkwärdigt är att betrakta huru sjukdomen här, såsom annorstädes företrädeswis älskar sådane trakter och gårdar, der de fattige äro trångt hoppackade, och som ega en sank och osund belägenhet. En sådan gård, kallad Allmänningen, uppbyggd på aktier för fattigt folk och som hyser icke mindre än 170 personer har redan haft 31 sjuka och 8 döde. Ett annat ställe, nemligen det gamla häktet, nu inredt till fattighus och hwarest några och 70 personer hafwa sitt tillhåll, och derifrån sjukdomen först uppkom och spridde sig i staden, har deremot endast haft några få sjukdomsfall, synbarligen i anseende till det höga och sunda läget; ty uselheten bland dess befolkning är ojemförligt mycket större än bland dem som bebo allmänningen. Att den stränga tillsynen bland folket på gamla häktet i det lyckligare förhållandet haft någon andel, wilja wi äfwen gerna antaga, hwilket ju ock bör uppmuntra till fortfarandet dermed. Sinnesstämningen bland stadens befolkning synes oss ojemförligt mycket lugnare nu, än före sjukdomens utbrott, förmodligen derföre att faran nästan alltid genom inbillningen wisar sig i förstorad skala på afstånd. Att derföre sundhetsnämnderne på landsbygden ännu fasthålla wid sina radikala spärrningsåtgärder emot staden, kan icke annat än förefalla oss lika löjligt, som oförnuftigt; ty om än sjukdomen här och der wisat sig swår i städerna, så har sådant deremot nästan ingenstädes warit fallet på landsbygden med sin glesa befolkning, och der grassera ju ofta andre sjukdomar såsom kopporna, rödsot, febrar och frossor wida wärre, utan att man någonsin tänker på att spärra sig mot dem, ehuru flere deribland bewisligen smitta wida wärre än koleran. Men wi hafwa oss wäl sjelfwa att tacka för hwad som sker; ty det är just städernas fanatiska spärrningsraseri som uppskrämt landsbygdens befolkning, och narrat dem till lika okloka åtgärder. Men wi wilja hoppas att man nu blifwit wis af skadan och att spärrningar för koleran alldrig mer skola komma ifråga, derest hon ännu en gång besöker wåra bygder. Emellertid se wi nu att Landshöfd.=Embetet funnit sig föranlåtet att stadga ett wite af 50 Rdr Bko för den som på landsbygden i länet lägger något hinder för allmänna trafiken eller hindrar resandes fortkomst. Wi wilja hoppas att detta ansenliga wite skall förekomma hwad fördom och en otidig fruktan eljest kunde wara benägna att fela emot gällande lagar och författningar, icke mindre än emot förnuft och eftertanka.

— Under sista dygnet från i går till i dag kl. 8 f. m. hafwa 8 personer insjuknat i förebud, 1 öfwergått från förebud och 7 insjuknat i utbildad kolera. Döde äro 4. Sjukdomen synes wara i tilltagande och af högre intensitei, så att sjukdomsfall stundom sluta med döden efter blott få timmars förlopp. Rapporten upptager från sjukdomens början inalles insjuknade 106, deraf 42 haft utbildad kolera. Af de sednare hafwa 26 aflidit, blott 3 tillfrisknat och 13 qwarligga under behandling. Häraf synes huru swår hjelpen är då sjukdomen öfwergått i andra stadiet af utbildad kolera.

— I Christinehamn, Wenersborg och Götheborg har koleran i det aldra närmaste upphört. I Stockholm hafwa dödsfallen under de 3 sista dygnen utgjort 5, 6 och 5.

— Wenersborgs köpmän hafwa öfwerenskommit att tillswidare betala för god spannmål: Hwete 27 rdr, Råg 19: 24, Korn 13 rdr, Ärter 17 a 18 och för 9 lispunds Hafra 7 rdr rgds tunnan.

— Kriget emellan Turkiet och Ryssland synes oundwikligt och krigoperationerne anses bestämdt redan wara började i Asien wid Kaukasiska gränsen, der Turkarnes stridskrafter skola wara öfwerlägsna.

— Från Gilberga skrifwes den 17 dennes: En händelse af, till sina följder, högst bedröflig art har timat här inom socknen. I går, Söndags förmiddag, skulle nemligen åtskilliga personer, till antalet 8, i båt färdas från Nysätersbron till Gilberga kyrka. Då det blåste en stark sydlig wind begagnades segel och båten fördes således raskt framåt, men wid den såkallade Gilbergaöns östra udde, helt nära stora elfwens ådra, kantrade båten hastigt genom påstötning af några ej synliga, i wattnet befintliga stakar. Klockan war nu nära 10 och efter de nödställdes rop om hjelp blef flertalet af kyrkallmogen wittne till den hemska tilldragelsen. Genast utsändes trenne båtar med erforderligt manskap, hwarigenom 5 personer bergades, men de andra, twenne qwinnor och en karl, funno sin graf i wågorna. Det war uppskakande att höra slägtingars och anförwandters klagoutgjutelser öfwer de på detta sätt så oförmodadt bortgångne.

— Från samma härad skrifwes ytterligare: För någon tid sedan har i hemmanet Wegerbohl af Wermskogs församling tilldragit sig följande: Mannen Carl Olsson från Stora Skärmnäs, 27 år gammal, har genom ett mot underlifwet riktadt skott, som warit ögonblickligt dödande, afhändt sig lifwet efter att förut hafwa gjort försök att, medelst viktriolsolja, afdagataga sin twååriga styfdotter. Af de wid undersökning om denna händelse förekomna omständigheter äfwensom flera personers afgifne berättelser, wisar det sig att Carl Olsson med berådt mod och utan åtminstone synbar ånger öfwer sitt förut wisade uppsåt att afdagataga flickan, werkställt sjelfmordet. Wid förenämnde undersökning lefde ännu den olyckliga warelsen, som sålunda blifwit utsatt för en styffars owanliga hämndkänsla, uppkommen af ingen annan orsak än att, efter Carl Olssons åsigter, modren alltförmycket sysselsatte sig med barnets omwårdnad och tillsyn, hwarigenom hennes biträde wid jordbruksarbetet blifwit mindre än han beräknat. Efterlefwande enkan, som trädde i äktenskap med Carl Olsson sistlidne annandag=jul, befinner sig i stor sorg öfwer hwad som timat. Dwisst är den lilla flickans öde; det förmodas emellertid att hon blir wid lif.

— Kongl. direktionen öfwer Stockholms stads underwisningswerk har under den 12 dennes utnämnt och förordnat kollega wid Nikolai lägre apologistskola, mag. A. F. Weßman, (Werml.) att wara rektor wid nämnde skola.

— Uppå und. ansökning har K. M., den 30 sistlidne månad, bewiljat häradshöfdingen i Westersysslets domsaga J. G. Ehrenerona ledighet från domareembetet i Jössе härad till den 18 September nästkommande år.

— En insändare i Nerikes Allahanda berättar om en godsegare, den han kallar baron, att denne tillreder ett bränneri N:o 2, och lärer, utom stora spannmålspartier, hafwa uppköpt eller påtingat omkring tio tusen tunnor potatis, hwarförutan fem tusen ytterligare behöfwas, allt naturligtwis för att deraf tillwerka bränwin. Berättelsen åtföljes af bittra anmärkningar mot aristokratien, men säkert är, att många godsegare, som icke tillhöra denna samhällsklass, göra sig i närwarande stund skyldige till samma ofosterländska winstberäkningar.

— Uppå derom gjord und. ansökning har K. M., den 4 innewarande månad, behagat i nåder tillåta biskopen m. m. C. A. Agardh att från instundande riksdag uteblifwa.

Stockholm.

E. E. Frih. Stjerneld, som warit mycket betänkligt sjuk i koleran, är nu så återställd att han förmodas snart kunna återtaga sitt höga embete. — Icke blott den kongl. theatern har nu öppnat sin säsong, utan äfwen wid alla publika läroanstalter har underwisningen ånyo begynt. — Riksdagen får att röra sig med ganska betydliga öfwerskott på statswerkets inkomster under de sista 3 åren. Endast för år 1851 uppgå de till 1,422,215 rdr bko, och tillsammans till mer än 3 millioner. — Konstföreningens exposition, som öppnades den 8 dennes, erbjuder flera utmärkta saker, framförallt en stor historiemålning af J. Höckert, föreställande Monaldeschis mord, äfwensom några serdeles wackra taflor af Wahlbom. — Den kungliga familjen lärer ännu någon tid komma att qwarstanna på Tullgarn. — Tryckfrihetsmålet emot tidningen Folkets Röst, för smädliga utlåtelser emot Fransmännens kejsare, har förewarit wid Rådhusrättens 3:dje afdelning; men blifwit uppskjuten på 8 dagar. — Från Småland skrifwes att utwandringarne derifrån till Amerika tilltaga i betänklig skala, och att så många bereda sig till affärd nästa sommar, att det redan betydligt inwerkat på egendomspriserna. — DD. MM. konungen och drottningen hafwa tillsammans skänkt 1,200 rdr bko till den nyligen bildade fruntimmersföreningen för barnawård. Man hoppas att detta wackra föredöme skall finna många efterföljare. — I stället för den hemkallade Engelske ministern, Sir Edm. Lyons, har en son till förre premierministern, Lord Grey, anställd wid legationen i Paris, blifwit utsedd att hit afgå i egenskap af charge d'Affaires. — Åtskilliga skräddare=werkstäder hafwa afstannat genom gesällernas arbetswägran, i anseende dertill att deras wilkor oförmodadt blifwit af mästarne nedsatte, förmodligen till straff derföre att de underteckнat motpetitionen i näringsfrihetsfrågan. — Från Norrköping underrättas man att fabrikanterne derstädes börjat inse, att det icke längre duger att drifwa fabriksrörelse i den lilla skala som på sednare tiderne warit så all-

män, hwarföre flere bolag redan bildat sig för att drifwa arbetet för gemensam räkning och i stor skala. — Kronolänsman Mellin i Stockholms län har fått guldmedaljen "för medborgerlig förtjenst" till belöning för 11 års nitisk tjenstutöfning; en wacker påminnelse till öfrige herrar länsmän att söka förtjena samma utmärkelse. — Kongl. M:t har utnämnt majoren och ridd. af S. D. Georg Adlersparre, till chef för Jemtlands hästjägarekorps. — H. M. Konungen håller nu täta konseljer, sannolikt i och för den nära förestående riksdagens angelägenheter. Hwad der beslutes hålles emellertid mycket tyst. — Mamsell Michal har tagit engagement wid operan för denna säsong, hwaraf musikwännen lofwar sig mången rik konstnjutning.

Landsorten.

Från Malmö skrifwes, den 12 dennes: Det är intressant att se med hwilken kurtis wåra sädesåkande bönder behandlas af schåarne. De möta fororna en half mil eller ännu längre utom staden och omringa bonden, så att han knappast wet hwar han har hemma. Han ryckes i tröjan, han drages åt sidan, han hwiskas i örat, han öfwerbjudes, så att han blir alldeles förbryllad i planeten. Och på så sätt följa de honom till staden, wanligen så att han har en wid hwardera sidan. Den ene tager honom om halsen, den andre klappar honom på ryggen och det är så oändligt rart och herrligt. Den, som bjuder mest, winner troligtwis mest gehör. — I gamla dagar hade wi också ett slags schåare, men en sämre upplaga och som mest kurtiserade bönderna för egen räkning och för att kunna lura dem. Det war de så kallade "Kongarne". Wi minnes en historia. En bonde med en kalf i wagnen och en liten son wid sidan gick och körde sin wagn, kommande från Calendegatan och wred af åt Compagnigränden för att komma till torget. Här antastades han af 2:ne soldater, en wid hwarje sida, mycket familiera och förtroliga män. "En utmärkt wacker son bror har, sade den ene, ja min själ är det så. Hör på bror, fortfor han, jag har inga barn, låt mig få denne wackre pojken till min fosterson, jag sitter och mår bra och har eget hus." Bonden war lika flat som blyg och wiste ej hwad han skulle säga, men nekade. Soldaten förnyade sin begäran med stegrad wärma, men förgäfwes. "Ja så min själ så tar jag pojken ändå." Och med dessa ord nappar han gossen i sin famn, springande utåt gränden och nedåt Calendegatan och bonden efter. Mot slutet af gatan släpper han pojken och springer sin wäg. Bonden fick wäl sin son igen, men när han kom till wagnen, hade kamraten nickat af med kalfwen och den såg han alldrig mera. Det war den tidens schåare.

— Såsom ett litet bidrag till spärrningssystemets befängda krönika kan följande fullt sanningsenliga förhållande anföras. En flicka, försedd med sundhetspass från Lund, begaf sig ut på landsbygden för att helsa på sin syster. Då hon wistats der ett par dagar hade någon skälm, naturligtwis på spektakel, satt ett rykte i omlopp att hon kommit från Köpenhamn direkte öfwer Landskrona. Presten en lika rik och snål som myndig sockenpatron och som war rädd för döden och koleran som en katt för het gröt, troende sig måhända skola blifwa, odödlig hade uppsnappat ryktet och sände genast sundhetsnämnden såsom sina handtlangare åstad för att undersöka förhållandet och låta spärra det farliga stället. Dessa utskickade sundhetshjeltar hade redan beställt wakt a 1: 16 bko om dagen, hwilket det spärrade husets egare skulle betala. Wid framkomsten uppwistes sundhetsbetyget och ehuru man härigenom stod så flat som om man fått sig en munfisk, så började gubbarne likwäl, för att ej blifwa utskrattade, att göra sina enfaldiga inwändningar, menande som så, att hon wäl äfwen under resan kunnat besöka Lund och der få sig ett betyg, men att detta icke hindrade att hon ju ej nyligen kunnat warit i Köpenhamn. Ja man började slutligen att granska hennes dialekt och gubbarne gäfwo sig in i en ganska treflig och kurtisant diskurs med flickan för att höra om hon icke möjligtwis bröt på danska. Men förgäfwes. Hennes uttal war fullkomligt skånskt. Hwad war då att göra? Man stod twehogse, emedan man fruktade för prestens wrede. Men nu hade händelsewis flickan i annexförsamlingen en morbror, en mycket ansedd och för presten trowärdig person. Det beslutades alltså att om hon kunde skaffa hans intyg öfwer att hon ej kommit från smittad eller för smitta misstänkt ort, så fick det stå sitt kast och huset skulle befrias från spärrning. Hon uppfyllde deras begäran och dermed afstannade det rysligt tillämnade företaget.

— Från Upsala skrifwes: En särdeles djerf inbrottsstöld föröfwades härstädes för någon tid sedan, sannolikt omkr. kl. 2 på natten, på handlanden Ulanders kontor helt nära stora torget. Under ett förskräckligt skrål på torget, sannolikt för att dölja illgerningen, hade tjufwarne borrat en mängd hål på ytterdörrarna till boden, aflyftat stängseln och på kontoret borttagit kassakistan med dess innehåll utan att för öfrigt röra något annat än att ur dagkassan borttaga några rdr i silfwermynt. I kistan funnos 1,400 rdr bko i penningar samt en mängd handlingar rörande åtskillige konkursmassor, men hr Ulanders flesta böcker och reverser förwarades lyckligtwis icke denna gång i kassakistan. Troligen hade tiden icke medgifwit en närmare undersökning, hwarigenom det kontanta bytet kunnat blifwa mångfaldigt större. Tjufwarne hade dock haft ljus upptändt, spillt talg och bränt i åtskilliga papper, så att här lätt en swår eldswåda äfwen kunnat uppkomma. — Brandwakten, som gick i Kungsängsroten kl. 2, lärer warit swårt öfwerlastad och oredig; troligen har han blifwit fylld af tjufwarne eller deras medhjelpare, som sannolikt warit flera.

På middagen återfanns kassakistan i ån och befanns då wara uppbruten. Sedelmynt, omkring 1,400 rdr bko, war borttaget, men en bleckläda med silfwermynt samt alla deri förwarade reverser och handlingar woro tillstädes.

— I närheten af Westerwik har ett ohyggligt nidingsdåd blifwit begånget, hwarom "Westerwiks Weckoblad" för den 8 d:s innehåller följande:

"Inom stadens eljest så fredliga område har en förskräcklig wåldsgerning blifwit begången, som wi likwäl för denna gång endast kunna omnämna i korhet, emedan domstolsransakning härom ännu icke företagits, när wår tidning lades i pressen.

Måndagen den 3 dennes, kl. half 11 på afton, reste hr rådmannen och vice häradshöfdingen N. F. Nibelius med skjuts från staden, för att begifwa sig till Lunds gästgifwaregård; men knappt hunnen bortom landtstället Ulricælund, blir han af 2:ne för honom okända karlar bakifrån nedryckt ur åkdonet, släpad till landswägsdiket och derefter på det grufligaste sätt misshandlad, hwarwid wåldswerkarne såsom tillhygge anwände en afbruten tjock stör, med en deri qwarsittande spik. Då häradshöfding N. egde den själsnärwaron att låtsa wara sanslös, sedan han förut med sin wenstra arm i det närmaste afwärjt de slag, som måttades åt hufwudet, tyckte angriparne slutligen, att deras offer hade fått nog, och buro honom till den nära qwarstående wagnen, utan att skjutsdrängen under tiden på något sätt sökte att hindra nidingsdådet. Så snart hr N. återkommit till full sans och sett sina fiender gå bort, låter han skjutsen stanna qwar wid torpet Westra Lund, dit han öfwer natten tar sin tillflykt. Frampå morgonen hemförd till staden, blef han genast besigtigad af stadsläkaren doktor Forling, då ett honom tillfogadt sår förklarades för möjligen lifsfarligt och hans många andra kroppsskador befunnos wara af den swåraste beskaffenhet.

Det har redan lyckats Herr Stadsfiskalen Wahlbergs nitiska bemödanden, att upptäcka och gripa de twenne egentliga wåldswerkarne, hwilka, tillika med den misstänkte, också häktade skjutsdrängen, i dag skola undergå förhör inför Rådhusrätten.

— Från Götheborg skrifwes: Klockan 3, natten till den 5 dennes, strandade wid södra udden af östra Inholmen, straxt norr om Winga, ryska proviant-korvettskeppet "Neman", kaptenlöjtnant Scott, på resa från Cronstadt till Portsmouth, med 80 mans besättning. — Lasten bestod af 75 kanoner. — Alla man äro räddade och förda till Känsö. Ena masten kapades och på den räddade sig besättningen i land på holmen; då den sista man kom i land gick hela fartyget med allt till botten på 14 a 16 famnars djup. Bränn-

---

Öfwerraskningen.

Öfwersättning.

1.

Alexander von Palmen hade med möda lyckats rädda tusen Thaler af sin fars efterlemnade egendom, som blifwit hårdt medtagen under krigstiden; det öfriga behöllo kreditorerna. Han war ung, bildad, egde ett Apolloansigte, och borde således icke sakna anställning i fädernesslandet; men då han redan twå gånger fått ett afslående swar och blifwit tröstad med löften på en owiß framtid, hade han mistat lusten att söka å nyo. I utlandet fördes intet krig, hwarwid han kunde försöka sin lycka som soldat — hwarpå skulle han slå sig ut? De tusen Thalerna kunde snart wara förtärda, och sedan blefwe hans ställning långt wärre. — I nya werlden kunde måhända lyckan ännu blomstra för honom; ty huru många äfwentyrare hade ej funnit en owäntad lycka i Amerika!

Sålunda satt Alexander på "Swarta Örn" i Hamburg och tänkte öfwer sin lefnadsplan, då han plötsligen blef störd. En tjock man med eldrödt ansigte presenterade honom en kolossal snusdosa och sade gladt och godmodigt:

"God dam! jag ser ogerna andra än glada ansigten, i synnerhet hos ungt folk. Hwad felas er? Är winden konträr, eller är en storm i faggorna?"

"Winden är konträr," swarade Alexander leende.

"Det är bättre än en fördömd stiltje!" återtog den främmande; "ty, unge herre, en stiltje är det wärsta för sjömannen; han måste lägga armarne i kors, kommer icke från stället och har en storm att wänta. Wid konträr wind lowerar man, och i storm måste man uppbjuda alla krafter för att undwika klippor och sandbankar."

"Ni är säkerligen sjöman?" frågade Alexander.

"Jag har warit det i fyrtio år, min herre. Jag kallar mig Glason, mitt skepp heter Fortuna och seglar om åtta dagar till Westindien."

Denna lägenhet war som kallad för Alexander, och han sade derföre wänligt:

"Jag will anförtro mig åt er Fortuna, i händelse ni will taga mig med som passagerare."

"Hwem är ni, min herre, och hwad har ni för yrke?" frågade sjökaptenen.

"Mitt namn är Alexander von Palmen, och jag har wisserligen studerat, men man anwänder mig icke här, och medan ännu min förmögenhet består i tusen Thaler will jag derföre söka min lycka i nya werlden."

"Det är rätt!" swarade sjökaptenen och tog sig en dugtig pris. "Man måste trotsa stormen med sin egen kraft; är den lyckligen förbi, så är glädjen stor; men man måste också hafwa en god seglare och förstå att föra rodret. Ni följer med mig till Jamaika; der är jag wäl bekant och skall nog finna något för er. Kan ni engelska?"

"Engelska och franska."

"Topp!" utbrast sjökaptenen; "ni följer med mig till Jamaika."

2.

Alexander gjorde resfällskap med sin nya bekantskap, och sedan han öfwerstått några dagars sjösjuka begagnade han tiden att göra sig noga bekant med inrättningarne på fartyget, som war en wälbyggd brigg. Glason war också outtröttlig att underrätta honom om allt; han wisade honom den Hadleyska reflexions-octanten, hwarmed man mäter solhöjden för att deraf beräkna dagens längd eller solens upp- och nedgång och dagens timmar; han kastade logglinan för att wisa honom skeppets hastighet, och det förgick ingen dag utan att kaptenen wisade honom något nytt. — Man hade en serdeles god wind, utan starka, ihållande stormar, så att Alexander nästan ansåg resan som en lusttur.

Slutligen warsnade man kedjan af de höga blå bergen på Jamaika. Allt jublade, och snart lopp man in i Kingstons goda, säkra hamn.

Alexander måste några dagar qwarblifwa i qwarter hos sjökaptenen; derpå förde denne honom till en rik plantage-ägare, en Herr Flood, som på Glasons förord antog honom på sitt kontor, med fördelaktiga wilkor.

Då han för närwarande ingen bättre anställning hoppades finna, och dessutom kunde spara sina 1000 Thaler, så war Alexander snart tillfreds med sitt öde. Han fann sig i göromålen, och språkkunskap i förening med hans arbetsamhet gjorde honom snart omtyckt hos hans principal. Endast hans begge kamrater, William och Ernst, gjorde sura miner och tycktes undwika honom, men det bekymrade honom föga. På sina fritimmar sysselsatte han sig med sin principals icke obetydliga bibliothek, samt promenerade eller red en och annan gång till Kingsston.

Herr Flood war en mycket rik man, men egde derjemte ett serdeles godt hjerta. Han hade en enda dotter, som blifwit uppfostrad hos hans syster i England, men nu skulle återwända till Jamaika. Flere rika plantage-egares söner äfwensom Alexanders kamrater wäntade med längtan på Miß Jennys ankomst, och en hwar arbetade redan på det nät, hwarmed man hoppades fånga guldfisken; ty Herr Flood hade en gång yttrat, att hans dotter fick wälja fritt, och att den fattigaste såwäl som den

[22 oktober 1853]

[3]

ölotsar observerade ljus och hörde skott från Inholmen under natten, men kunde ej för wädret komma dit. I första daggryningen foro de dock dit och förde folket i land till Känsö.

— Från Åmål skrifwes den 17 d:s: Härstädes fortfar att wara fullkomligt friskt och med anledning deraf hafwa stadens innewånare hos Konungens Befhde i Wenersborg gjort anhållan om utsättande af marknad till den 9 November.

— Från Wenersborg skrifwes den 12 dennes: Ifrån kolera-sjukdomens uppträdande härstädes, den 5 sistl. Sept., intill den 1 i denna månad hafwa endast spridda sjukdoms- och dödsfall inom staden förekommit. Sistnämnde dag på aftonen och under några derpåföljande dagar uppstod sjukdomen i form af farsot uti 2:ne mindre hus, belägna i stadens nordöstra hörn, så att af 18 personer, 9 i hwardera huset, 4 insjuknade i det ena och 3:ne i det andra, hwar efter annan, och alla afledo. Torsdagen den 6:te började man i dessa hus och på sjukhuset att begagna kol af bränntorf, dels till rökning och dels stående utan eld i sjukrummen. Sedan dess har icke mera än en af de återstående 11 qwarliggande personerna insjuknat, nemligen en 10-årig gosse, hwilken under sistliden gårdag war fullkomligt återställd till helsan. De sju aflidna tillhörde alla åldrar från 5 till 68 år. I staden finnes för närwarande inga andra sjuka än 2:ne konwalecenter, hwilka om en eller par dagar torde wara fullkomligt friska.

Sedan ett så lyckligt resultat inträffat efter begagnande af bränntorfskol, hafwa wi ansett oss böra meddela hurn med dessa kol här förfarits: Man har tagit kol af bränntorf, beredda efter wanlig kolningsmethod, 5 a 6 st., hwardera om en kubiktums storlek, uppglödgat desamma, så att endast en sida bibehållits swart, och sedan burit dem i en skyffel af jernbleck några hwarf omkring i de rum, som skolat rökas. Detta har skett morgon, middag och qwäll.

Uti alla sjukrum har under större delen af dygnet i spis eller kakelugn befunnits en mindre glödeld. På denna glödeld har under öppet spjell emellanåt blifwit lagda 2 a 3 st. bränntorfskol, som der småningom blifwit förtärde. Dessutom har man söndersmulat bränntorfskol till storlek af en ärta och haft stående i sjukrummen på en tallrik, så mycket att botten deraf warit wäl skyld.

Denna senare method rekommenderas jemwäl hos friska och synnerligast i säng- och barnkamrar. Dessa kalla kol måste likwäl glödgas en gång i dygnet eller ersättas af nya, emedan desamma eljest blifwa mättade och förlora sin dragkraft.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten

Uppgifterna angående den orientaliska frågans werkliga ställning äro från olika håll så ytterst motsägande, att det är ferdeles swårt att efter deras kollationerande derutur framleta sanningen.

Följande synes dock wara temligen tillförlitligt:

Kejsar Nicolaus afsåg hufwudsakligen med sitt besök i Olmütz att skilja Österrike och Preussen ifrån alliansen med de begge westra stormakterna, England och Frankrike; och synes så till wida deri hafwa lyckats, att de begge förstnämnde staterna icke lägga Ryssland några hinder i wägen, eller taga parti emot det, i striden med Turkiet, hwaremot Ryssland förmodligen å sin sida gjort dem några medgifwanden, hwilka dock tillswidare äro insweptа i diplomatiens djupaste mörker. Att deremot föka förmå dem till aktivt bistånd, i händelse England och Frankrike uppträda bewäpnade till Turkiets förswar, synes icke ens hafwa warit ifrågasatt, emedan deraf nödwändigt måste uppkomma ett werldskrig, hwilket för de östra makterna, färdeles Österrike, sannolikt skulle medfört de betänkligaste följder. Kejsar Nicolai försök att skilja Frankrike från England, synes deremot hafwa fullkomligt misslyckats, alldenstund Frankrike nu wisar sig wara den som kraftigast uppträder till Portens förswar. För öfrigt tyckes det som Ryssland icke skulle wara så angeläget om ett krig; ty kejsar Nicolaus framkom i Olmütz med nya förslager till en wänlig förlikning, bestående egentligen deri, att Porten skulle antaga Wienernoten oförändrad, men deremot erhålla en försäkran från kejsar Nicolaus, att Portens suweränitetsrättigheter alltid skulle respekteras. Detta förslag har likwäl både Frankrike och England redan förkastat och deremot gemensamt fattat det beslut att i principen erkänna de ändringsförslag i den ursprungliga Wienernoten, som Porten fordrat, såsom wilkor för sitt samtycke. Men som det icke är att wänta Ryska kabinettets bifall till dessa Portens ändringsförslag, då de redan en gång af detsamma blifwit förkastade, så hafwa England och Frankrike beslutat att alldeles lägga Wienernoten å sido, att ensamme öfwertaga medlarekallet, då Österrike och Preussen nu dragit sig undan, och uppställa ett annat förslag, såsom sitt ultimatum, hwilket af begge parterna bör kunna antagas, så framt Ryssland werkligen står att förmå till en fredlig öfwerenskommelse. Det är med anledning af detta de begge medlande makternas deciderade uppträdande, som Porten beslutat att icke börja fiendtligheterna förr än 15 dagar efter notifikationen af den redan beslutade krigsförklaringen, på det man måtte få rådrum för de nya negociationerna med Ryssland. Men som det är nödwändigt att England och Frankrike uti sin medlareroll intaga en imposant ställning till begge makterna, så komma de förenade Engelska och Franska flottorna att genast inlöpa genom Dardanellerna, hwarom ordres afgått, så att de säkerligen i detta ögonblick ligga för ankar wid Konstantinopel, och betydliga förstärkningar wäntas dessutom från både England och Frankrike. Under denna sakernas ställning är icke att wänta ett så hastigt afgörande af frågan angående krig eller fred, utan får man nog ännu en tid wänta derpå.

Emellertid säges Ryssland hafwa satt i rörelse mot söder ofantliga truppmassor från både Polen och det inre af sjelfwa Ryssland, så att det synes genom sjelfwa storleken af sina stridskrafter wilja imponera icke mindre på England och Frankrike, än på Turkiet. Men Ryssland kan icke anwända så ofantliga massor i Furstendömena utan tillförsel af lifsmedel från sjön och detta kommer helt och hållet att förhindras af de förenade flottorna, om kriget utbryter. Det är derföre ej så farligt för Turkiet som det kunde synas. I nödfall torde äfwen en fransk armeekorps komma att affärdas till Turkiet, om Ryssland tränger för hårdt på. Turkarne å sin sida uppbjuda alla sina krafter för att kunna möta Ryssarne med eftertryck både i Europa och Asien. Hela landet emellan Donau och Balkan är späckadt med fotaliga befästningar och i Kaukasus kan Ryssarne få en mycket hård kamp att bestå.

Det må emellertid gå hurn det will med det turkiska kriget, så synes det likwäl nu wara en glädjande wisshet, att striden i intet fall kommer att öfwergå till ett allmänt Europeiskt krig, äfwen om England och Frankrike skulle komma i nappatag med Ryssland för att twinga det till billighet emot Turkiet. Detta synes uppenbart deraf, att Österrike just i närwarande period är sysselsatt med en reducering af sin armee i stor skala.

Koleran utom Länet.

I Stockholm är sjukdomen stående wid ungefär samma punkt. Från den 13—16 utgjorde de i utbildad kolera insjuknades antal 8, 16, 7 och 11 och de dödes 8, 9, 4 och 7. Qwarliggande under behandling woro då ännu 147. I Götheborg är sjukdomen enwis att icke wilja upphöra, ehuru dagligen endast några få sjukdoms och dödsfall inträffa. Insjuknade under de 4 sista dygnen den 13—16 woro 4, 8, 7 och 8, samt döde 2, 2, 4 och 3. I Norrköping äro under de 3 sista dygnen insjuknade 8, 9 och 8 och döde 1, 3 och 0. Sjukdomen synes alltså hafwa förlorat sin kraft, och är wäl derföre snart förbi. I Gefle är sjukdomen i aftagande. I Westerås, Arboga, Westerwik och Wenersborg fortfar den, utan att wara af swårare art. På Thorsö nära Marieſtad har sjukdomen utbrutit. I Söderköping hafwa inträffat ett par kolerafall, hwaraf det ena slutats med döden. I Jönköping har sjukdomen tagit upp sig temligen starkt. I Lidköping är den något lindrigare, och från sjukdomens början äro der insjuknade 208, och 57 döde.

---

rikaste swärson, hwilken hon älskade, skulle wara honom lika kärkommen.

Ändtligen hette det att Miß Jenny war ankommen till Kingston och skulle i morgon inträffa på plantagen.

Redan ganska tidigt dagen derpå ankommo flere unga herrar från Kingston jemte andra plantage-egares söner, för att önska den rika arfwingen wälkommen. Alexanders kamrater hade klädt sig i galadrägt; han ensam blef lugnt sittande wid sin pulpet och log åt deras dårskap.

Miß Jenny ankom. Hundrade swarta och hwita händer woro beredda att emottaga henne. För att icke wisa sig ohöflig, kom Alexander långsamt efter, då Jenny redan inträdt i salen. Efter att hafwa önskat henne wälkommen gick han åter lugnt till sin plats, medan William och Ernst sakta hwiskade med hwarandra; Alexander gissade lätt till deras samtal.

Man blef kallad till bords. Alexander inträdde med sina kamrater i matsalen, hwarest gästerna woro församlade. Jenny satt wid förstret, hennes far stod bredwid henne, och gästerna hade bildat en halfcirkel omkring dem.

"Det är mina kontorsbetjenter!" sade Flood, då han presenterade henne dessa.

Jenny nickade förnämt och häftade några ögonblick sina sköna ögon på Alexander, som stod kall framför henne. Men dessa ögon woro också det enda sköna hos henne; ty både fram och bak hade hon en stor puckel, rödt hår och ansigtet fullt af muscher. Då hon nu stod upp och med krycka släpade sig fram till bordet, förlorade Alexander all lust att komma i närmare beröring med den rika arftagerskan. William och Ernst jemte de öfriga unga gästerna slösade smicker och artigheter på henne; men han blef stum och swarade kort, ehuru höfligt, när hon talade till honom. Hon satt som en apa på stolen och mottog med synbart wälbehag rökelsen, som man tände för hennes guld. Alexander föraktade smickrarne och den rika krymplingen.

3.

Jenny egde mycken bildning, det war det enda som kunde hålla Alexander i hennes närhet; men aldrig kom ett ord smicker öfwer hans läppar.

En Söndagseftermiddag satt han i trädgården och läste Miltons förlorade Paradis, då Jenny plötsligen stod framför honom med sin krycka; han sprang upp och wille lemna lusthuset.

"Är jag då endast i edra ögon så gräslig, Herr von Palmen, att ni will fly mig?" sade hon med stolt ton.

Alexander swarade förlägen: "Jag will icke störa."

"Hemta mig den der blomman!" befallde hon.

Alexander bröt blomman och lemnade henne den.

"Ingen kompliment derwid? Ni måtte warit mycket litet bland damer!" sade hon spefullt, i det hon satte blomman på puckeln, hwarifrån den wajade som en fana från ett torn. "Sätt er och läs något för mig! Hwad läser ni?"

"Miltons förlorade Paradis."

"Godt, läs då."

Alexander hade snart glömt sin granne och läste med utryck och känsla.

"Ni läser wäl," afbröt hon honom plötsligt, "och ni må oftare läsa för mig; ty det är säkert den enda tjenst ni kan bewisa mig, då jag eljest icke har märkt annat än torr höflighet hos er."

"Jag är aldrig annorlunda mot damer," swarade Alexander.

"Ha, ha, jag will sätta er på prof; men akta er för en qwinnas hämnd!" sade hon och linkade ut ur lusthuset.

Alexander såg medlidande efter henne, och läste åter sin Milton.

4.

William blef snart utmärkt af Jenny; derföre war han äfwen hennes trogne ledsagare, och hans smicker förmådde till och med ofta den skönas bepläſtrade ansigte att rodna. Han uppträdde med en wiß stolthet i huset och wille redan börja mästra Alexander; men några kraftiga ord i Jennys närwaro bringade narren till tystnad. Jenny såg förundrad och allwarligt på honom, men teg, emot wanligheten.

Sålunda hade några månader förflutit sedan Jennys ankomst, då Alexander blef utsänd till ett af de längst aflägsna plantagerna för att afgöra några förrättningar med uppsyningsmannen. Denne war tyst och mottog landsmannen hjertligt samt förestälde honom sin familj, som bestod af hustru och twenne fullwäxta döttrar. Men den ena, en sann madonnabild, hwilken den mest lifliga fantasi icke kunde måla skönare, fängslade wår Alexander så hastigt och mäktigt att han icke åter kunde wända sitt öga från den hulda gestalten. Den sköna Elise rodnade och wißte icke hwart hon skulle wända sina blickar.

Han närmade sig henne med den första, rena kärlekens framspirande känsla och sade lifligt:

"Redan länge har jag warit här och har likwäl aldrig haft den lyckan att se er hos oß; redan i så lång tid blomstrar en obekant underblomma i denna ensamhet."

(Forts.)

Handtwerksarbetarnes s. k. motpetition, i fråga om inskränkningar i den bestående, redan nu allt för mycket begränsade friheten till arbete eller som den wanligen benämnes "näringsfriheten," finnes meddelad i sednast utkomne n:r af Aftonbladet, och skall, såsom önskadt är, otwifwelaktigt erhålla största deltagande ej blott hos handtwerksklassen, såwäl i hufwudstaden som i landsorterna, utan äfwen hos alla, som intressera sig ej mindre för handtwerksindustriens framgång och widare utbildning till större fullkomlighet i wårt land, än för folkets mest naturliga rätt att, utan hinder af skrålagar, få genom omtanka och nyttigt arbete förwärfwa sitt lifs uppehälle.

I nämnde, till Kgl. Maj:t ställde motpetition, som skall wara författad af herr Lars Hjerta, ej blott wederlägges på det tydligaste de af inga bewis styrkte förhållanden, som blifwit i de 11 handtwerkmästarnes i Stockholm m. fl:s petition föregifne om handtwerksklassens försämrade belägenhet, sedan Kgl Maj:ts under d. 22 Dec. 1846 utfärdade handtwerksordning blef gällande, utan de, till riktigheten bestyrkte, uppgifterna, att dels de burskapsegande mästarnes antal tillwäxt till nära hälften mera efter den ifrågawarande förordningens utgifwande, än det utgjorde under åren näst före samma författning, dels ock att konkursernas antal inom samma klass för de fem åren efteråt endast utgjort tre mera än för fyra af de föregående åren, och i medeltal för året utgjort för den äldre tiden 32½, och för den sednare blott 27⅗, styrka fastmer, att handtwerksklassens ekonomiska belägenhet blifwit högst betydligt förbättrad och nära dubbelt så fördelaktigt efter den nya författningen som före densamma. På lika sätt gendrifwes i motpetitionen en mängd andra påståenden och förslag, såsom förbud för inrättande å landet af werkstäder till förfärdigande af handtwerksarbeten till affalu m. m., jemte det att en historisk framställning ger wid handen, att en långwarig erfarenhet hos Englands, Frankrikes och Nordamerikas folk rotfästat sig om nödwändigheten och nyttan af oinskränkt näringsfrihet.

Hwarjehanda.

Hustru, Fru, Gemål. När man gifter sig af kärlek, blir det man och hustru; när man gifter sig för begwämlighets skull, blir det herre och fru; och när man gifter sig af "konweniens" blir det gemål och fru gemål. Man älskas af sin hustru, skonas af sin fru och fördrages af sin gemål. Man har hustrun för sig sjelf, frun för sina gäster, och gemålen för werlden. Man finner sig i allt med sin hustru, lämpar sig efter omständigheterna med sin fru, och arrangerar sig med sin gemål. Hushållningen besörjes af hustrun, huset af frun, och tonen af gemålen. Blir man sjuk, sköts man af hustrun, besökes af frun, och gemålen frågar hur man mår. Man går ut och spatserar med sin hustru, promenerar med sin fru, och gör partier med sin gemål. All sorg delar hustrun, penningarne delar frun, och glädjen delar gemålen. Hustrun är barnens moder, frun deras wäninna, och gemålen presenterar dem i salongen. När man dör, gråter hustrun, klagar frun, och gemålen bär sorgdrägt. Ett år derefter gifter sig åter hustrun, sex månader derefter frun, och efter kondolenstiden gemålen.

— Inga orimligheter. Wid en samling som en gång hölls i en by, war der en gumma som icke kunde låta bli att prata, utan störde alltjemt förrättningen med sitt prat, hwarföre den närwarande länsmannen ropade till henne: "Åh håll tand för tungan kärring!" — "Gud bewars," inwände hon, "Kommissarien skall inte begära orimligheter; jag har inte haft tand i munnen på 10 år.

Handelsnotiser.

Götheborg den 15 Oktober. Fraktrörelsen har under weckan warit obetydlig, hwilket kommer sig af ringa tillgång både på fartyg och frakter. Jern betalas med 16: 32 per kontant, eller kort kredit. Spik 23: 24 och 17: 24 bko på konditioner. Spanmålen står högt. Bästa skånsk Råg har betalts med 23 Rdr Rgs. Sämre wara kan köpas till 20 Rdr; 2-rad. Korn 15 Rdr och 6-rad. d:o 14: 24. Af Hafre är ännu föga tillförsel och intet börspris. Bränwin gäller 1: 4 kontant. Sill 18: 36 och T. B. Salt 11 Rdr.

Kungörelse.

Som en daglig soppkokning åt stadens fattige erfordras i anseende till Cholerafarsoten härstädes, och hwilket stadens Sundhets-Nämnd äfwenwäl till Magistraten framställt; så kallar Magistraten härmed stadens innewånare att inför Magistraten å Rådhuset sig inställa nästa Måndag den 24 dennes kl. 10 f. m., för att derom besluta, och meddelas, att soppkokningen emedlertid måst ställas i werkställighet.

Carlstads Rådhus den 17 Oktober 1853.

Auktioner.

Genom öppen och friwillig Auktion, som Fredagen den 28:de innewarande Oktober kl. 10 f. m. förrättas utanför Carlstads westra Tull, försäljes 4 st. Hästar, 2 par Oxar, 4 st. Kor samt Fourage. Säkre köpare erhålla anstånd med betalningen till den 10 Februari nästa år.

Carlstad den 21 Oktober 1853.

Gustaf Berg.

Entreprenadauktion.

Direktionen för Läns-Lasarettet och Kurhuset i Carlstad emottager under innewarande Oktober månad skriftliga anbud å levererandet af nedanför uppgifne matpersedlar, hwilka under kommande år 1854, från deß början till slut, böra aflemnas för de sjukas utspisning, efter dagligen skeende requisitioner, nemligen: 1:o å färskt och salt Kött; 2:o Mjölk; 3:o Bröd; 4:o Dricka; och kunna hugade spekulanter af Inrättningens Tjenstemän erhålla kännedom, ej blott om beskaffenheten af nämnde matpersedlar, som för dagen kunna erfordras, utan äfwen om andra, i och för levererandet, bestämda åligganden. Jemte kungörandet häraf, får Direktionen utlysa auktion å mathållningen wid Lasarettet och Kurhuset för nästa år, hwarwid matportionen odelad utbjudes, och kommer denna auktion att muntligen hållas inför Direktionen den 3:dje nästa November månad kl. 12 på dagen. Direktionen, som förbehållit sig oinskränkt rättighet, att pröfwa anbudens antaglighet, fordrar proprie borgen, af 2:ne wederhäftige män, för leveransernes behöriga fullgörande och för de förskotter, som möjligen kunna erhållas. I den händelse anbudet å levererandet af matportionen odelad kommer att antagas, bibehålles Leverantören wid hittills åtnjutna förmåner.

Carlstad den 16 Oktober 1853.

Direktionen.

Till Salu.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar,*** å härvarande Boktryckeri.

Härmed får jag äran hos resp. kunder tillkännagifva det jag från Stockholm hemfått nya Modeller å

FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER,

samt att beställningar å alla sorters Fruntimmers-hufvudbonader fortfarande emottagas och förfärdigas med största ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad den 22 Oktober 1853.

MARIE FRYKLIND.

Flera sorter fasonerade och släta Boijer, blått, grönt, swart och grått wadmal, utmärkt wackra Hel- och Halfyllefoder samt Foderkatuner i kommission hos

H. Nybelin.

En stark, ung och felfri Häst finnes till salu hos Ed. Bauer.
Körsnär.

Snuser:

Gluntens blandning,
Magisterns blandning, m. fl. sorter hos
C. E. Holmberg.

Fjeder

hos C. E. Holmberg.

Stockholms Stearin-

Form- och Stöpljus
hos C. E. Holmberg.

Utmärkt god och för håret konserverande Märgpomada, priset 42 sk. pr burk, äfven finnes svart och hvitt Hårvax hos

C. A. STRÖMBERG,
Perukmakare.

Å härvarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

Undertecknad rekommenderar i parti och minut, ett wäl sorteradt lager af Norrköpings **Kläden.** Lokalen är hos handlanden Falkengren. Carlstad i Oktober 1853.

A. D. Stenström,
Fabriks-idkare i Norrköping.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

GODT SMÖR

i kommission hos
WALLENIUS & EVERS.

Förloradt.

Uti Pelarsalen å Logen är på besynnerligt sätt bortkommit en Musselin-klädning med grå botten och gröna blommor samt en tygskappa.

Wedergällning utlofwas till den som kan lemna någon upplysning härom.

Utbjudes hyra.

Twenne rum med kök samt nödiga uthus, belägna wid reel gata, finnes att hyra nu genast. Adress här.

Diwerse.

Andra uppropet i Länsmannen J. Bergs wid Carlstads Tingslags Häradsrätt anhängiga konkurs, som warit utsatt att hållas å Tingsstället här i staden den 15 innewarande månad, har i anseende till kolerafarsotens utbrott härstädes blifwit inställdt och i stället utsatt att ega rum wid sammanträde med Häradsrätten å Södra Wäxnäs i Carlstads socken Lördagen den 26 instundande November kl. 11 förmiddagen; hwilket härmed till wederbörandes efterrättelse kungöres.

Carlstad den 13 Oktober 1853.

På Domare-Embetets wägnar,
F. F. Mæchel.

SOIRÉE

tillställes på Skog i Gillberga socken, Söndagen den 23 Oktober och börjas kl. 6 e. m.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

Boktryckeriet är nu mera flyttadt till Bagaren Landtbloms hus å Pumpkällegatan.

N:ro 18 af denna tidning utgifwes Lördagen den 29 Oktober.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 18. **Lördagen den 29 Oktober.** **1853.**

I Domkyrkan predika,

23:dje Söndagen efter Trefaldighet:
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Döde.

Att aflidne Häradshöfdingen Th. Sandelins Enka Fru HEDDA SVEDERUS, född den 20 Sept. 1791, efter en långsam sjukdom stilla afled i Carlstad den 26 Oktober 1853; varder, enligt den aflidnes serskildte förordnande, endast på detta sätt slägtingar och vänner tillkännagifvet.

Tillkännagifves att Perukmakare-Mästaren CARL AUGUST STRÖMBERG stilla afled, efter en långsamt tärande sjukdom, i Carlstad Thorsdagen den 27 Oktober 1853, i en ålder af 31 år, 3 månader och 27 dagar.

Att Landtbrukaren J. Nilzons i Ökne kära Hustru MATHILDA JULIANA, född Andersson, genom vådlig händelse afled i Gilberga, Söndagen den 16 Oktober 1853 kl. 10 f. m., uti en ålder af 23 år och 19 dagar; djupt sörjd ocå saknad af maka, barn, moder, syskon samt öfrige slägtingar och vänner, varder endast på detta sätt tillkännagifvet.

Döde i Koleran,

från den 22 till och med den 29 Okt. 1853:

Den 22: Pigan Cajsa Svensdotter från Näbben; Enkan Lisa Wiktberg.

Den 23: Enkan Katrina Mattsdotter å Näbben; Arbetskarlen Lars Persson från Hvitsands socken; Pigan Stina Jonsdotter från Näbben.

Den 24: Pigan Mari Charlott Winberg från Näbben; Anders Eriksson från Bråten i Grums socken.

Den 25: Arbetskarlen Magnus Jonsson från gamla Häktet; Lars Magnusson från Näbben; Smeden Göran Sjöberg från Kanikenäset.

Den 26: Skomakaren Schylts hustru Maria Kruse.

Den 27: Musikanten Bergs dotter Maria Lovisa på Näbben.

Den 28: Arbetskarlen Olof Eriksaons son Magnus i Bagar Engholms gård; Pigan Anna Larsdotters oäkta son i Hedbäckska gården.

Den 29: Ringkarlen Nils Eriksson i Melanderska gården.

Stiftsnyheter.

Sökande till Dahlskogs Sacellani: Pastoratsadjunkterne J. Almqvist och Fr. Thorelius samt S. M. Adjunkterna D. Gillén, S. J. Bergendal, E. G. Edgren och N. Berghman.

Carlstad.

Kolera-rapporterna under sista 8 dygnen upptaga:

Okt. 22—23.	Insjukn.	8,	döde	2,	tillfr.	7,	qvarl. 25.
23—24.	—	9	—	3	—	4	— 27.
24—25.	—	8	—	4	—	4	— 27.
25—26.	—	4	—	1	—	4	— 26.
26—27.	—	8	—	1	—	7	— 26.
27—28.	—	8	—	3	—	8	— 23.
28—29.	—	11	—	1	—	6	— 28.
Från farsj. utbrott	—	162	—	41	—	94	— 28.

Af sjukdomsfallen hafwa endast 59 warit utbildad kolera.

— I den så kallade allmänningen ha nu inalles inträffat icke mindre än 52 sjukdomsfall, under det att i baracken på gamla häktet ännu är alldeles kolerafritt. Wäderleken fortfar att wara särdeles mild med stadig sydlig wind.

— Af förekommen anledning få wi fästa uppmärksamheten derpå, att 5 mom. af Kgl. Brefwet den 22 Sept. 1834 stadgar det hinder för gemenskap emellan stad, der kolera utbrutit och omkringliggande ort, hwarifrån staden med sina förnödenheter wanligen förses, icke må läggas, och att den som häremot bryter, ware sig enskild person, eller hela sundhetsnämnder, t. ex. genom stadganden af witesförbud, icke allenast handla olagligt, utan sjelfwa göra sig förfallne till det wite af 50 Rdr Bko, som Kon. Befhde här i länet nyligen stadgadt för dylikt olagligt hinder.

— Då kolerafarsoten på alla andra ställen i länet, utom Carlstad, redan upphört, och då den äfwen här är af så lindrig beskaffenhet, att den inom samhället knappast fäster annan uppwärksamhet, än i och för de hinder den wållar i trafikens med landsorten ostörda gång, och då sjukdomen jemwäl upphört i grannlänen; så hoppas hela dess industridkande befolkning, att Kgs Befhde icke skall låta inhibera den till den 26 Nowember utsatta marknad här i staden, eller uppskjuta densamma till någon dag i December månad. Stadens handels- och handtwerksidkande borgare hafwa werkligen lidit så mycket mehn af höstmarknadernas inställande, att det wore synd att utan allt rimligt ändamål beröfwa dem den afsättning, som med säkerhet wore att påräkna, efter den långwariga stagnationen, om Nowembermarknaden finge hållas på den bestämda tiden, liksom allmogen wäl behöfwer att få afyttra sina landtmannawaror, serdeles öfwerflödiga kreatur, dem de ej förmå framföda öfwer wintern. Blifwer åter marknaden utsatt på annan tid, än den i almanachan bestämda, så kan man för säkert antaga att icke hälften så mycket folk kommer att besöka den som eljest. Det är fördenskull ingalunda likgiltigt om den hålles på wanlig tid eller först längre fram.

— Till Kgs Bfhde har skrifwelse af den 17 dennes ingått från Kontraktsprosten Lignell i Kila, af hufwudsakligt innehåll, att några konventiklar icke hållits i pastoratet sedan Kgs Bfhdes kungörelse med warning mot dylika lagöfwerträdelser blifwit uppläst i kyrkorna den 25 Sept.; men att konventiklar sedermera lära blifwit hållna af den bekante läsaredrängen Johannes uti Silleruds socken, wid hwilka det skall hafwa gått rätt stormigt till. Han omförmäler jemwäl ett rykte, att den bekante Doktor Fjellstedt sjelf, den 18 Aug., skulle, sedan han på f. m. predikat i Långseruds kyrka, på aftonen hållit konventikel i hemmanet Prestegården, i det hus der drängen Johannes har sitt hemwist, och hwarwid mycket folk warit tillstädes, äfwensom att konventiklar sedermera ofta warit derstädes hållna.

Ifrån v. Pastorn i Sillerud har jemwäl till härwarande domkapitel inkommit en skriftlig berättelse om ofwannämnde oordningar, hwilken skrifwelse är i hög grad märklig. Den finnes intagen i Werml. Tidn. och wisar hwarthän det skulle leda, om sådane heliga Guds män, som H:r Doktor Fjellstedt och hans gelikar fritt finge hållas, såsom det nu tydligt wisar sig att de skulle hafwa god lust till. Det påstås neml. i skrifwelsen, att Doktor Fjellstedt rent ut uppmanat folket att hålla konventiklar och att han sagt, det hwem som hellst, hwilken kände sig wäckt och inspirerad af den Helige Ande derwid kunde hålla religiösa föredrag. Hwad säges om slikt!!!

— I anseende till de orowäckande läserirörelserna inom Kila, Gillberga och Silleruds Pastorater, har Kontraktsprosten Freudenthal erhållit Domkapitlets förordnande att hålla visitation inom Långseruds socken.

— Enligt utfärdad kungörelse af Landsh.-embetet i Wenersborg, kommer marknad i Åmål att hållas Onsdagen den 9 November i stället för den, i anseende till kolerans utbrott aflysta Oktober-marknaden.

— Under loppet af Sept. månad hafwa af Wermlänningar följande examina blifwit aflagda wid universitetet i Upsala: A. Ljung och C. F. C. Höök filosofie-kandidat-examen, A. J. Gihl medico-filosofie-examen och C. A. Ekström examen till kammar- och räkenskapswerken.

— Wid Carlberg har blifwit anlagd en trädgårdsmästareskola, der underwisning meddelas i köks- och fruktträdgårdsskötseln samt wården af sådane wexter som trifwas i wanliga boningsrum. Terminen warar från d. 1 Mars till den 24 Oktober, och 2:ne sådane terminer utgöra kursen för att erhålla betyg såsom trädgårdsmästare. Endast de personer, hwilka till inrättningen teckna bidrag, ega att deri insätta elever och turen dem emellan bestämmes genom lottning. Företaget förtjenar allt loford och den warmaste uppmuntran.

— Koleran i Jönköping är i tilltagande. Insjuknade der woro inalles d. 21 dennes 448 och döde 87.

— I Stockholm hafwa under de sista tre dygnen den 25—27 Oktob. i utbildad kolera warit insjuknade 6, 7 och 10 samt döde 6, 2 och 3.

— Dagens såwäl utländska post som den ifrån Stockholm, innehåller icke det ringaste nytt af intresse.

— Från Arwika skrifwes: Ränkeseds jernwägs-aktie-bolag hade d. 8 dennes allmänt sammanträde härstädes, hwarwid bland annat beslöts att arbetet med planeringen redan nu i höst med all drift skall företagas, under hr löjtnant Adelskölds öfwerinseende såsom arbetschef.

— Till förekommande af Elgslägtets utödande i Riket har Kongl. Maj:t med upphäfwande af hwad uti Kongl. Kungörelserne den 11 Oktober 1836 och den 22 Februari 1850 är i sådant afseende stadgadt, genom nådig Kungörelse den 30 sistlidne September förordnat, att, utom i hägnade djurgårdar, jagt, fångst eller dödande af Elg hädanefter och tillswidare endast är tillåtet från och med den 1 Augusti till och med den 31 Oktober hwarje år, men annan tid af året förbuden wid det äfwentyr att den som olofligen dödar, skadar eller fångar Elg, skall böta 50 Rdr med skyldighet derjemte, att i de fall då djuret icke tillrättafås, så att wärdering derå kan ske, för detsamma utgifwa ersättning med 50 rdr berörde mynt; börande ersättningen, då förbrytelsen egt rum under förbuden tid, alltid tillfalla Jagtkassan.

I öfrigt länder i afseende på elgjagten, Kongl. Maj:ts nådga Stadga angående Jagt och Djurfång under den 13 April 1808 fortfarande till underdånig efterlefnad.

Stockholm.

Under den 26 sistl. Sept. har Kgl. Maj:t beslutat wissa förändringar i 1842 års folkunderwisningsstadga. Det wigtigaste af de nya stadgarne är ett skarpare särskiljande emellan de större stads- och sockenskolorna samt mindre aflägsna byskolor. Wid de förra kunna numera endast antagas lärare hwilka genomgått ett seminarium, men wid de sednare få äfwen mindre kunnige lärare eller lärarinnor antagas. Endast de större skolorne erhålla bidrag af statsmedel. Till elev i seminarium får hädanefter ingen antagas före 18 års ålder. — Wår utmärkte zoolog Wahlberg har ånyo afrest till Goda Hopps-udden för att fortsätta sina framgångsrika, naturwetenskapliga undersökningar. — Kongl. M:t har medgifwit jernwägsbolaget Köping—Hult rättighet att widtaga åtskillige mindre förändringar i banans rigtning. Från England hafwa i dessa dagar ankommit twenne Engelsmän med fullmakt från 4 af Englands största jernwägsentreprenörer att göra swenska regeringen ett anbud om öfwertagandet af alla de föreslagna hufwudbanorna i Sweriges jernwägssystem, hwilka, som man wet, i längd uppgå till nära 200 mil. Förberedande undersökningar öfwer dessa wägsträckningar hafwa blifwit ombesörjda af förenämnda Engelsmän, så att de redan äro färdiga att göra ett bestämdt anbud per mil. — Regeringen har å mindre kreditivet i och för utomordentliga utgifter till rikets försvar å nyo lyftat 150,000 Rdr Bko. De lära komma att anwändas till komplettering af bestyckningen på Kungsholms fästning wid Carlskrona, samt till befästningsarbetena wid Slitö på Gottland. — Kronprinsen och Kronprinsessan hafwa inflyttat till hufwudstaden. H. M. Konungen är wanligen inne i staden 2 gånger i weckan för konseljers hållande. — Man bråkar mycket om rätta platsen för Birger Jarls staty. Att platsen blifwer på Riddarholmen är wäl säkert; men flere olika punkter äro derstädes på förslag. — Till landshöfding i Fahlun har Kongl. Maj:t utnämnt chefen för Westg.-Dahls regemente öfwersten grefwe P. E. Cronhjelm. — Guwernören på S:t Barthelemy, öfwerste Haasum, har anländt till staden.

Landsorten.

Från Trelleborg berättas följande: En högtid af ganska wacker art firades här å orten den 26 Sept. på f. m., i det en mängd

personer från Köpingen och kringliggande trakt hade enligt förut träffad öfverenskommelse begifwit sig ut till det en half mil härifrån belägna Stafsten, der ett monument finnes uppreft på den plats der Carl den 12:e landsteg år 1715 och hwilket monument nu blifwit på bekostnad af en del ortens innewånare restaureradt och förbättradt. Minnesstenen war för tillfället af Köpingens yngre damer smakfullt smyckad med blommor, girlander, flaggor och en dragonwakt war uppställd deromkring. Prosten Eklund höll tal, slutande med ett lefwe för Carl den 12:tes minne, hwari församlingen enthusiastiskt inföll, hwarefter, under kanonsalut (den Swenska lösen af 15 styckeskott) "Kung Carl den unga hjelte" uppstämdes i korus. Ryttm. Löwenhielm deklamerade derefter för tillfället passande wersar, hwarpå Folksången afsjöngs. I ett wid platsen uppslaget tält druckos sednare åtskilliga skålar. I Trelleborg egde slutligen en festlig middagsmåltid rum.

— Från Åmål skrifwes i Postb. följande: En här boende Zoolog har benäget meddelat följande ornithologiska notis.

I Maj månad detta år förekom härstädes ett owanligt stort antal af Flugsnappare (Muscicapa atricapilla) under deras flyttningståg mot Norden. Icke blott i stadens trädgårdar påträffade man en mängd af dessa små sångare, utan äfwen midt inne bland husen förekom en och annan individ, och insändaren eger ett exemplar, fångadt uti en förstuga. Äfwen i närgränsande trakter af Wermland lärer man hafwa observerat att dessa foglar i år woro serdeles talrika. Denna observation winner emellertid uti intresse, då man nu finner att förhållandet warit enahanda på widt aflägsna ställen. Så skrifwer en tysk ornitholog från Anhalt-Köthen, uti Qwartalsskriften "Naumannia": "Utomordentligt talrik war i början af Maj, Musc. atricapilla. Jag skulle wilja påstå, att fjerdedelen af alla synbara och hörbara fångfåglar här i trakten bestod af dessa foglar." Och från Münster: "Wid Pingstdagen war här i år ett owanligt stort antal af Musci. atric.; nära på hwarannan fogel man påträffade war denna lilla sångare. Åtta dagar efter Pingst woro alla förswunna." Då denna fogelart wäl har sitt egentliga hem i östra Central-Europa, och man wet att han fordom just ej war så serdeles talrik i wårt fädernesland, så torde han böra räknas till de foglar, som äro stadde uti "emigration," liknande den, som årligen bland oss menniskor föregår till Amerika. Det är allmänt kändt, att en wiss rörlighet förefinnes i alla länders faunor.

T. H—n.

— Från Malmö skrifwes: Koleran har nu slutat sin sejour i Skåne för denna gången. Såwäl Ystad som Borstahusen äro förklarade för fria och wår stad har den 17 dennes åtnjutit samma lycka. Det ledsammaste är att spärrning och karantän åter kommit i gång wid sjösidan, hwaraf kommunikationen på hafwet lider kanske betydligt nog och rörelsen wid wår hamn, som nu en tid warit ganska liflig, måhända förminskas. Besynnerligt nog att icke Köpenhamn förklaras för fritt, då man på lång tid icke föesport något i kolerawäg derifrån, så att ångfartygsfarten, som nu måst inställas, kunde gå sin wanliga gång. Likwäl lär man söka att undwika så mycket twång och bråk som möjligt och endast hafwa uppsigt öfwer de fartyg som komma från de städer der sjukdomen ännu fortfar med häftighet, hwilket också wore rätt wäl, ty wår stad har haft spärrning och bekymmer nog under senare halfåret. Emellertid har man medelst ett plank fränstängt karantänshusen, i händelse de skulle komma att begagnas.

— Carlskrona lär äfwen i dessa dagar blifwa förklaradt fritt för kolera.

— Från Westerås skrifwes: Wid bolagsstämman med delegarne i Mälarebanken den 22 sistl. Sept. beslöts en utdelning af fulla 10 procent på det kontant insatta kapitalet och öfwerskottets läggande till reservfonden. Tjenstemännens löner undergingo äfwen förhöjning, så att kamereraren fick 200 rdr i stället för 1500 och ombudsmannen 1000 rdr i stället för 750.

— Från Mariestad skrifwes den 22 d:s: Hos Hr Statsrådet Sandström woro Hrr kommitterade för jernwägsundersökningen inom länet förl. gårdag samlade å Marieholm, och fingo af Civilingeniören Tottie, som hitkommit, emottaga kostnadsförslag och betänkande i afseende på anläggningen. Hrr komiterade beslutade att kalla subskribenterne och de länets innewånare, som intressera sig för saken att sammanträda i Skara Thorsdagen den 3 nästa Nov. för att emottaga berättelse om komiterades åtgärder och öfwerlägga om hwad som bör åtgöras, för att, om möjligt, bringa det wigtiga företaget till werkställighet.

— Från Kalmar berättas följande sorgliga tilldragelse: Blinde undantagsmannen Anders Knutssons å N:o 5 Alfwara af Böda socken hustru, Brita Jonsdotter, utgick natten till den 9 dennes, jemte en 7 år gammal dotterson, för att hemta watten ur en dagen förut rensad, 3 alnar djup brunn. Då hwarken hustrun eller gossen efter 2:ne timmars förlopp återkommit, utgick den blinde i förstugan och ropade på sin hustru, hwarwid han af den wid brunnskaret sittande gossen erhöll det swar, att Brita "nedkommit" i brunnen. Sedan Anders Knutsson med gossens tillhjelp äfwen kommit till stället och hört hustrun med swag röst jemra sig, gick han till fönstret der sonen, bonden Per Anderssou, bodde och tillsade honom att hjelpa sin mor ur brunnen. Då Per Andersson, som med största skyndsamhet infann sig, nedkom i brunnen, hade gumman wisat tecken till lif, men då han med henne inkommit i boningsrummet befanns hon död. Uti brunnen hade efter rensningen icke tillrunnit mera än högst 2:ne ämbar watten, hwilket war blandadt med blod, som runnit utur ett Brita i hufwudet tillfogadt sår. Såsom af hwad sålunda förekommit icke kan bestämmas, huruwida Brita ljutit döden genom egen eller andra personers medwerkan, och dertill kommer att sonen Per Andersson och dess hustru ständigt legat i kif med den döda om hwarjehanda undantagsförmåners utgörande, har wederbörande kronolänsman till länsstyrelsen hemställt, huruwida icke, till utrönande af werkliga dödsorsaken, medikolegal besigtning å den döda kroppen bör werkställas

— Från Lidköping skrifwes: Till den 22 dennes hade 325 personer insjuknat och 100 aflidit i koleran. Sjukdomen som i början grep wåldsamt omkring sig i gamla staden, har nu öfwer en weckas tid härstädes warit ganska lindrig. I går lära likwäl några personer fått recidiv. I nya staden deremot, åt sjösidan till, har sjukdomen warit serdeles swår under denna och slutet af förra weckan, hwartill den fuktiga, ruskiga wäderleken säkerligen mycket bidragit, enär under sistlidne Onsdag, en klar och wacker dag, högst få insjuknat. Såsom något anmärkningswärdt ha wi att förtälja, det en Kopparslagare-gesäll aflidit i koleran.

Utrikes.

Ryfk-Turkiska twisten

De sista tilldragelserna i Konstantinopel, före Sultanens undertecknande af krigsförklaringen, kunna i korthet sammanfattas som följer. Söndagen den 25 och Måndagen den 26 September hade ministeren låtit sammankalla stora rådet, bestående af 280 de förnämsta civila och militära statsembetsmännen; hwilka sent på qwällen i andra sammankomsten enhälligt beslöto att intet annat för Turkiet återstode, än wädjandet till krigslyckan, hwilket beslut genast underställdes sultanen, som dock ej utfärdade sin fetwan, eller stadfästelse, derå förr än den 29, sedan Frankrikes, Österrikes och Preussens gesandter förjäfwes gjort alla möjliga försök att förmå honom till ett längre uppskof. Endast det hade de utwerkat, att ingen embargo kommer att läggas på ryska skepp, utan de få rådrum att lemna de Turkiska farwattnen, äfwensom att handeln på Swarta hafwet lemnas fri för alla neutrala fartyg. Sedan detta war afgjordt fick öfwerbefälhafwaren wid Donau, Omer Pascha, befallning att underrätta den ryske högstkommenderande i furstendömena, furst Gortschakoff, om den wilkorliga krigsförklaringen, hwilket skedde uti en skrifwelse af följande innehåll:

"Herr general! På min regerings wägnar har jag den äran att tillställa er denna skrifwelse. Medan den höga Porten har uttömt alla medel till försoning för att bewara freden och sin oafhängighet, har det keiserliga ryska hofwet icke upphört att wäcka swårigheter och slutligen till och med kränkt fördragen genom att besätta

---

Öfwerraskningen.

Öfwersättning.

(Forts. fr. föregående N:r)

"Mina döttrar måste arbeta, Herr von Palmen," sade fadren; "de ärfwa ingen förmögenhet efter oß men skola blifwa goda husmödrar. Min Elise kommer snart att lemna oß som sådan."

"Ni skall således gifta er?" frågade Alexander öfwerraskad.

"Jag kan icke längre wara mina föräldrar till börda," swarade Elise med en suck.

"Hon är en lydig dotter och känner wåra omständigheter," sade modren och klappade hennes rosenkinder.

Uppsyningsmannen anmärkte nu! höfligt att ännu många förrättningar woro att afgöra, och Alexander kastade wid utgåendet en kärleksfull blick på Elise, hwilken som det tycktes honom blef beswarad.

Efter göromålens slut war dagen förliden, och Alexander måste qwarstanna på plantaget öfwer natten. Han njöt ännu några lyckliga stunder wid Elises' sida och sade derpå god natt. Men han kunde icke sofwa. Elises bild swäfwade beständigt för honom, och wißheten att för alltid förlora henne ingaf honom de bittraste qwal. Han beslöt att ej återse henne för att icke blifwa ännu mer fängslad af flickans behag och derigenom öka sin smärta. Wid dagens inbrott tog han derföre endast afsked af uppsyningsmannen och red hem.

Hans munterhet war borta, och en djup tungsinthet hade gripit honom, hwilket äfwen snart blef märkbart för hans principal, som en dag wid bordet frågade honom om han war sjuk.

Jenny föll genast i talet med sin skorrande stämma: "Herr von Palmen will säkert snart draga sig tillbaka i ensamheten, utwälja sig en wild och dyster klippdal till boning och der föra ett indraget lif . . . O, jag ber, gör mig ingen komplimang, ty det förstår ni ända intet!"

De andra skrattade, och Alexander bet sig i läppen af förargelse.

5.

Några dagar derefter mötte Alexander uppsyningsmannen. Han frågade hastigt efter Elise och hörde att hon redan war afrest till sin brudgums föräldrar.

Med tårfyllda blickar bad han uppsyningsmannen mottaga 100 Pund St. till sin dotter, men icke säga från hwem de kommo. Uppsyningsmannen studsade, men Alexander hade redan tryckt banknoten i hans hand och aflägsnat sig. Han hade ilat till trädgården för att undfly sin smärta; men till sin stora förargelse såg han strax derpå Jenny komma linkande emot honom.

"Jag har något att talala med er om," sade hon något skarpt och stödde sig mödosamt på sin krycka, i det hon drog efter andan. "Ni har talat wid Elise, en af wåra uppsyningsmäns döttrar, och skall derwid hafwa wisat mer än höflighet; tillstå blott, er melankoli härrörer från detta besök? Den kalle Herr von Palmen! Ha, ha, ha!"

"Miß!" sade Alexander uppflammande, "jag talar aldrid sjelf om mina känslor . . . .; men då ni tyckes hafwa stor glädje af att göra mig till skottafla för ert lynne och edra qwickheter, får jag förklara att jag will wända tillbaka till Europa med nästa fartyg. I morgon skall jag också gifwa tillkänna detta mitt oåterkalleliga beslut för er Herr Far."

Derefter lemnade han henne, djupt kränkt.

Nästa morgon gjorde han Herr Flood bekant med sitt beslut att wilja lemna Jamaika, emedan han icke tålde klimatet.

Herr Flood drog på axlarne och sade godmodigt:

"Jag släpper er ogerna, men will ej heller hindra någon i sina föresatser. Glason ankommer hit inom fyra wecker; med honom kan ni återwända till Europa."

De fyra weckorna woro snart förflutna, under hwilken tid Jenny icke bewärdigade Alexander med en enda blick. Glason ankom och förundrade sig icke litet öfwer Alexanders beslut att lemna Jamaika.

"Det är bättre att blifwa i hamn, unge herre, till och med när man förutser owäder," sade han. "Hwad nöd driswer er ut i stormande sjön?"

Alexander gaf honom en bedjande blick, och den ädle Glason frågade icke widare.

6.

Tiden för afresan nalkades.

Alexander hade ströfwat omkring i ett närbeläget plantage och kom på återwägen genom parken. Han satte sig på en bänk framför paviljongen, och hans tankar woro wända på den förestående afresan, på hans tillkommande dunkla öde och på Elise.

"Ack om jag ännu en gång finge återse henne!" suckade han, så kunde detta stormande hjerta förtäras af sin egen låga.

"Hwarföre så sorgsen, Herr von Palmen?" afbröt honom en mild, wälbekant röst.

Hwem kan beskrifwa hans öfwerraskning och hänryckning, då han såg henne som uppfyllde hela hans själ. Elise stod framför honom i all sin skönhet. Hon såg ömt på honom och sökte läsa i hans inre.

[29 Oktober 1853]

furstendömena Moldau och Wallachiet, integrerande delar af turkiska riket. Sitt fredssystem trogen, inskränkte sig Porten då, i stället för att öfwa repressalier, till en protest, utan att afwika från den wäg, som kunde leda till en förlikning. Ryßland deremot aktade sig för att yttra liknande tänkesätt och slutade med ait förkasta förslag, som anbefalldes af upphöjda medlande hof och som woro nödwändiga för Portens säkerhet och ära. Det blifwer följaktligen för Porten ingenting annat öfrigt än den oeftergifliga pligten att taga sin tillflykt till krig; då dock infallet i Donaufurstendömena och det dermed förenade traktatsbrottet är den oundwikliga orsaken till kriget, så gör den höga Porten, såsom det sista bewiset på sina fredliga tänkesätt, genom mig, ers excellens det förslag att utrymma de begge nämnde prowinserna och erbjuder härtill en tid af 15 dagar, räknad från emottagandet af denna skrifwelse. Skulle inom denna tid ett afslående swar från ers exc. komma mig tillhanda, måste begynnelsen af fientligheterna deraf blifwa den naturtiga följden. Detta har jag den äran o. s. w.

Omer Pascha."

Fursten swarade genast att hans instruktioner icke tilläto honom att lemna sin ställning i furstendömena. Sultan utfärdade samtidigt ett manifest till sitt folk, hwilket är märkwärdigt i det affeendet, att förestående krig icke kommer att betraktas som ett religionskrig, utan är förestafwadt af nödtwång för rikets politiska existens, och att följaktligen hwarje ofredande af de kristna trosbekännare, hwilka icke äro ryska undersåter, kommer att oblidkeligt, och på det alldra strängaste, bestraffas. Derjemte skedde en ny rekrytutskrifning på 150,000 man, hwilken d. 30 Sept. upplästes i alla moskeer. De fremmande gesandterna underrättades om det passerade och erhöllo tillsägelse att alla bemedlingsförsök numera woro ändamålslösa. Blott den Engelske ministern hade lemnat Sultan oantastad af alla försök till inblandning.

Turkarnes hållning i denna bekymmersamma belägenhet skildras från alla håll såsom öfwer allt beröm. Utan den ringaste öfwerilning, synas de hafwa beräknat allt med den största kallblodighet, underkastat sig de största uppoffringar med en exempellös fosterlandskärlek, ilat till fanorna från alla håll och på intet enda ställe låtit den ringaste excess emot de kristne komma sig till last. Moskeerna hafwa redan till skattkammaren utlemnat 30 millioner piaster och utlofwat att efter behof gifwa mera; de store hafwa utfäst sig att ensamt på sin bekostnad underhålla 30,000 man, sultan har skickat stora massor bordsilfwer till myntet och stammarne i Asien hafwa erbjudit talrika hjelptrupper. Till följe af denna allmänna enthusiasm kan Turkiet börja wapenleken med ganska respektabla stridskrafter. Öfwer 100,000 man stå under Omer Paschas befäl slagfärdiga wid Donau och hafwa wid Schumla ett befästadt läger af den högsta styrka. Wid Adrianopel bildas en reservarmee på 60,000 man under den krigiske Reschid Paschas befäl och kring sjelfwa Konstantinopel skall med de nya utskrifningarne bildas och inöfwas en tredje armee på minst 100,000 man. I Asien stå wid gränsen till Kaukasus omkring 120,000 man och en reservarmee skall genast af utskrifningarne och de frifwilliga hjelptrupperne från Druserne, Arabien och andra håll upprättas på lika styrka, så att man säkert icke kan uppskatta de Turkiska stridskrafterna en månad härefter till mindre än en half million soldater. Till sjös anses de förenade Turkiska och Egyptiska flottorna fullt kunna mäta sig med den ryska i swarta hafwet, och Engelska flottan är i hwarje ögonblick färdig till bistånd, om det skulle behöfwas.

Å sin sida utweckla Rysfarne motswarande ansträngningar. Minst 200,000 man synas färdiga att öppna fälttåget i Europa och omkring 100,000 man i Asien. Men som en öfwergång öfwer Donau wid denna årstid erbjuder ofantliga swårigheter, så är det högst troligt att kriget i Europa under återstoden af detta år kommer att inskränka sig till skärmytslingar utefter Donaus stränder och några operationerna till sjös på swarta hafwet; men att Turkarne med alla tillgängliga krafter kasta sig löst på Ryslands Asiatiska prowinser, hwilka till en stor del bekänna islam och endast med största owilja underkastat sig Ryslands herrawälde. Här har Ryssland en mycket sårbar sida, och här kan det möjligen få upplefwa tilldragelser som det icke wäntat sig.

Så stå nu sakerna och man kan redan med de nästa posterna wänta sig få höra att krigsoperationerna tagit sin början.

Danmark.

Det af regeringen framlagda grundlagsutkastet har af riksdagen blifwit förkastadt. Hwad följden häraf kan blifwa, antingen riksdagens upplösning eller ministerens afskedstagande, är icke godt att förutsäga. Riksdagen will helt och hållet lägga regeringens förslag åt sidan och i stället sjelf uppsätta ett nytt förslag på basis af den bestående grundlagen, uti hwilken endast skulle utgallras de bestämmelser, som icke kunna stå tillsammans med den blifwande helstatsföreningen. Man är i spänd wäntan på följden af denna strid emellan ministeren och riksdagen.

Frankrike.

Man börjar att icke rätt weta hwar man har detta land i den Turkiska stridsfrågan. Några tro att det skall alldeles draga sig ur spelet; men andra underrättelser synas antyda att det gör sig färdigt att afsända en armee till Turkiets hjelp. Politiska arresteringar förekomma ännu ofomoftast. Statsinkomsterna äro i ett betydligt stigande.

England.

Åtskilliga möten hafwa hållits till förmån för Turkiet; men de anses icke hafwa warit af den betydenhet som man wäntat. Finansministern, Lord Gladstone, har wid inwigningen af Sir Robert Peels monument i Manchester, uttalat sig i den Turkiska frågan temligen krigiskt och emot Ryssland fiendtligt; men att England i sjelfwa werket icke kommer att draga swärdet utan i ytterste nödfall, är högst sannolikt. Först om Rysfarne blifwa öfwermäktiga i striden, kommer wäl England att lägga sitt swärd i wågskålen.

Koleran utom Länet.

I Stockholm upptaga rapporterne för de 4 sista dygnen följande: I utbildad kolera insjuknade 8, 5, 6 och 10, samt aflidne 1, 3, 4 och 6. Sjukdomen skulle alltså snarare kunna synas wara i till- än aftagande, så wida icke detta wore ett blott tillfälligt förhållande, utan widare betydenhet. Qwarliggande under läkarewård woro 127. Från sjukdomens början hade, förebuden inräknade, sjukdomsfallen warit 10,065 och dödsfallen 2,704. I Götheborg äro under de 4 sista dygnen insjuknade 2, 5, 4 och 3, samt döde 1, 4, 0 och 3. Sjukdomen har alltså här förlorat sin epidemiska karaktär, och de fall som förekomma äro numera att anse såsom sporadiska. Från sjukdomens början woro 1,456 insjuknade, 731 döde, samt 55 qwarliggande under behandling. I Norrköping hafwa under de 3 sista dygnen 19—22 insjuknat 0, 4 och 2 samt aflidit 0, 0 och 3. Qwarliggande woro endast 12. Alltså är koleran såsom epidemisk äfwen härstädes att betrakta såsom upphörd. Från sjukdomens början äro insjuknade 2654 och döde 824. I Söderköping hafwa på 4 dagar inga nya kolerafall inträffat. Staden är derföre endast förklarad för misstänkt. I Jönköping har koleran aftagit något. Från början insjuknade 332 och döde 52. I Lidköping till d. 22 insjuknade 325 och döde 100. Sjukdomen alltså temligen allwarsam. I Wenersborg friskt. I Gefle under de 4 sista dygnen 15—19 insjuknade 1, 6, 4 och 7 samt döde 2, 0, 1 och 2. Från början insjuknade 375 och döde 202. I Westerwik från farsotens utbrott insjuknade 57 och döde 8. I Carlskrona hafwa wäl de sednare dagarne förekommit ett och annat sjukdoms- och dödsfall, utan att sådant lärer komma att fördröja stadens friförklarande från epidemisk kolera. Från sjukdomens början insjuknade 1,921 och aflidna 1,050. I Skåne har sjukdomen upphört. I Alingsås hafwa wäl förekommit några kolerafall, till följe hwaraf staden blifwit förklarad smittad, men sedan har den åter upphört. Samma förhållande är med Nyköping. I Arboga är sjukdomen nära förbi. Från början äro insjuknade 231 och döde 51. Ett par dödsfall af kolera hafwa egt rum i Fellingsbro socken af Nerike, 3¼ mil från Örebro, men i sjelfwa staden är friskt.

(Insändt.)

Bland de många goda saker för hwilka Wermland under de sednare åren har att tacka sitt Hushållningssällskap, intager organiserandet af häradshushållsnämnderna ett ingalunda owigtigt rum. Wäl hafwa dessa ännu icke öfwerallt börjat sin werksamhet, är högst sannolikt. Först om Rysfarne blifwa öfwermäktiga i striden, kommer wäl England att lägga sitt swärd i wågskålen.

"Elise!" ropade han uppspringande, och en rodnad öfwerfor hans bleka kinder. Elise! detta ögonblick skall förljufwa mitt lidande. Jag har sett er ännu en gång innan jag lemnar denna ö,"

"Herr von Palmen," bad hon wemodigt, följ mig in i paviljongen."

Alexander följde och Elise stängde dörren. Man satte sig på soffan.

"Att ni ser mig här," började hon, "är Miß Jennys werk. Hon har i ett bref anmodat mig att i hemlighet komma hit för att — taga afsked af er."

"Jenny! Ädla flicka," ropade Alexander med rörelse, "nu högaktar och ärar jag dig."

"Jenny är säkert god," sade Elise sakta.

"Det måste hon wara," sade han eldigt.

"Och nu, Herr von Palmen, måste jag äfwen fullgöra en ljuf pligt, att bjuda er min obegränsade högaktning och tacksamhet. Min far har sagt mig från hwem den dyrbara gåfwan . . ."

"Han har brutit sitt ord," stammade Alexander.

"Jag mottog den gerna, då jag wiste hwarifrån den kom," swarade hon utan att uppslå de silkesfransade ögonlocken.

"Är ni lycklig?" frågade han rörd.

"Jag är icke gift," stammade hon.

"För Guds skull! utropade Alexander öfwerraskad.

"Miß Jenny förhindrade det — och . . ."

"O, tala ut, dyra flicka!"

"Jag kunde icke älska min brudgum," hwiskade hon.

"Ack, Jenny, huru har jag icke mißkänt dig!" sade Alexander för sig sjelf; "huru mycket har jag icke att afbedja!"

I Elises ögon perlade ett par tårar; hon böjde sig ned till honom, öfwerwunnen af kärleken, och han drog i namnlös hänryckning den sköna flickan till sitt hjerta.

"Dyrkade Elise! älskar du mig så outsägligt som jag älskar dig," jublade han och såg in i hennes himmelsblåa öga, "så ila wi till Miß Jenny och framstamma wår tacksamhet."

"Jag är fattig, Herr von Palmen," sade Elise med glödande kinder.

"Jag har heller icke mycket, men min flit skall skydda oß för nöd. Will du blifwa min?" bad han med en blick, i hwilken hans själ afspeglade sig.

Hon sjönk tyst i hans famn, och en innerlig kyß beseglade kärlekens förbund.

"Nu måste wi lemna hwarandra," sade Elise, "men i morgon förmiddag träffas wi här åter."

7.

Först wid aftonbordet kunde Alexander få se Miß Jenny, men hon tycktes undwika honom.

"Om några dagar skall Glason lyfta ankar," sade Flood, "och om ni, Herr von Palmen, ännu har i sinnet att resa tillbaka, så måste ni redan i morgon låta föra edra saker ombord."

Alexander kastade en bedjande blick på Jenny, som inföll:

"Herr von Palmen synes ännu swäfwa i owißhet. Hwad slår ni wad, att om jag säger att han skall bli qwar, så stannar han?"

"Det wore mycket, min dotter," swarade Flood, "ty jag har erbjudit honom ganska fördelaktiga wilkor, om han wille stanna qwar hos mig. Hwad säger ni härom, Herr von Palmen?"

"Jag underkastar mig gerna Miß Jennys befallning," swarade han, icke utan förlägenhet.

William och Ernst sågo förundrade på hwarandra.

"Ni stryker redan flagg!" log Flood; "min dotter har alltså wunnit. Jag är endast nyfiken att få weta genom hwilka medel hon will fasthålla er."

Alexander teg, men sökte, sedan man uppstått från bordet, att få tala ensam med Jenny. Hon hotade honom med fingret, och då salen war tom linkade hon emot honom och sade wänligt leende:

"Ni har egentligen icke förtjent min gunst; men edra flersidiga egenskaper hafwa bewekt mig att blifwa er beskyddarinna."

"Ack, Miß!" sade Alexander med den största aktning, "huru skall jag kunna uttrycka mina ohycklade känslor."

"Jag wet allt och gillar edra känslor. Men nu till saken: Ni går i morgon till min far och säger honom att ni will stanna qwar samt att ni will gifta er med Elise — men älskar ni då flickan så högt?"

"Ädla flicka! ni har sett mitt lidande då jag trodde Elise förlorad för mig, ty det qwinliga hjertat märker snart smärtans källa . . . Utan Elise är mitt lifs lycka borta."

Jenny syntes rörd; hennes sköna ögon fylldes med tårar.

"Så säg då till min far att ni walt Elise till er hustru, och att ni äfwen är outsägligt älskad af henne. Säg ni honom — att hans dotter är lycklig i medwetandet att hafwa beredt en annans lycka."

Alexander fattade tyst hennes hand och kyßte den, ty Jenny stod nu som en högre uppenbarelse för honom.

Denna komplimang kom från hjertat," log hon under tårar. — "God natt!"

(Forts.)

men flerestädes hwarest ståndspersoner finnas med nog omtanka och nit för allmänt bästa, att wilja åtaga sig bördan af dess åligganden, hwilka åtminstone i början ingalunda äro tacksamma, hafwa de dock redan burit frukt, såsom man finner af de flere profplöjningar, hwilka i år uti åtskilliga härader warit anställda. Endast man kommer så långt, att allmogen blifwer werkligt intresserad för saken, så är ett stort steg framåt taget. Inom Kihls härad har Hushålls-nämnden serdeles ifrat för den goda saken, och profplöjningen den 8 Oktober på Åsen under Mölnbacka wisade äfwen rätt lyckade bemödanden derwid. De wid plöjningen täflande utgjorde neml. 48, bland hwilka många sjelfegande bönder, och resultatet af plöjningen, hwilken af flera werkställdes med sjelfgjorda plogar af goda modeller, war ganska tillfredsställande och utwisade tydligen, att allmogen redan fästat uppmärksamhet wid denna wigtiga detalj af landtbruket. De täflande uppmuntrades med lämpliga priser och uti den diskussion som efter plöjningen hölls öfwer förut bestämda frågor i landtbruket, deltogo äfwen några bland allmogen, hwilka derwid wisade både intresse för och insigter i ämnena. Ett stort antal af ortens ståndspersoner war äfwen närwarande wid tillfället. Om profplöjningen den 15 wid Ekenäs kan fällas samma goda omdöme, fast i mindre utsträckning, efter som samlingen der war föga talrik, då endast 15 täflade wid plöjningen; och har man isynnerhet att tacka den på stället boende utmärkt skicklige landtbrukaren, äfwensom några närboende för landtbruket intresserade personer, att så pass mycket kunde åstadkommas. Att allmogen i den trakten mindre intresserade sig för tillställningen bör dock ej förundra, om det är sannt som man hörde, berättas, att de underhafwande wid den största possessionen i denna trakt, långtifrån att uppmuntras, twertom woro förbjudna att deruti deltaga. Sådane åtgärder äro wäl ej så owanliga mot allt som rör allmänt wäl och framåtskridande, men denna gång torde dock koleraskräcken deruti haft sin dryga del, och saken sålunda stå i sammanhang med spärrningen af Hyensbron, en bland de märkligaste i den wägen. Lika så litet som Inf. will förneka spärrningars möjliga nytta, lika litet kan han utan löje åse huru slika spärrister stundom wid dylikas anordnande förneka ända till sunda förnuftet, och att spärra en landswäg, lagd emellan twenne närbelägna sjöar, hwilka lemna öppet tillfälle att på båt komma förbi och då dertill på den paralellt löpande jernwägen tillåtes en mycket liflig trafik, det är werkligen att tröska för bara halmen. Och hurudana woro sedan arrangemangerna för sjelfwa bewakningen? jo! de passade just i stycke. En gröfre stör laggd twert öfwer brons ledstänger, med 2:ne mans bewakning och en riskoja för rökningsoperationen; se der alltsammans! — "Nätt men inte präligt." När nu härtill lägges det olagliga i sjelfwa åtgärden, så wore wäl den mer än lofligt dum, som af sådan barnlek låter förhindra sin framkomst, och sedan röka sig på köpet. Bewakningen hade äfwen ett temligen förläget utseende då den skulle tillkännagifwa de enfalldiga instruktioner den emottagit, och på tillfrågan om de påträffat någon nog medgörlig för att låta röka sig, sade de att det hände "endast bönder". Mån tro ej sådant kunde rubriceras såsom "Bondförtryck?" och när härtill kommer att just Härads-Profossen war Chef för bewakningen, så ser det sannerligen ut, som meningen warit att imponera, eller hade man måhända walt denne man, såsom ett kändt, wärderadt och säkert stöd för det konservativa spärrningspartiet, och af den anledningen hedrat honom med ett förtroende, åt hwilket han på samma gång genom sitt Embete kunde lemna nödig wärdighet och auktorite? Inf. nödgas beklaga att den allmänna farhågan för koleran, hwilken föröfrigt af Inf. lifligt delas, för några tyckes hafwa medfört förlusten af det lilla förnuft, som en mild försyn möjligen förut låtit komma på deras lott.

«Sens Commun.«

Entreprenadauktion.

Direktionen för Läns-Lasarettet och Kurhuset i Carlstad emottager under innewarande Oktober månad skriftliga anbud å levererandet af nedanför uppgifne matpersedlar, hwilka under kommande år 1854, från deß början till slut, böra aflemnas för de sjukas utspisning, efter dagligen skeende reqwisitioner, nemligen: 1:o å färskt och salt Kött; 2:o Mjölk; 3:o Bröd; 4:o Dricka; och kunna hugade spekulanter af Inrättningens Tjenstemän erhålla kännedom, ej blott om beskaffenheten af nämnde matpersedlar, som för dagen kunna erfordras, utan äfwen om andra, i och för levererandet, bestämda åligganden. Jemte kungörandet häraf, får Direktionen utlysa auktion å mathållningen wid Lasarettet och Kurhuset för nästa år, hwarwid matportionen odelad utbjudes, och kommer denna auktion att munteligen hållas inför Direktionen den 3:dje nästa November månad kl. 12 på dagen. Direktionen, som förbehållit sig oinskränkt rättighet, att pröfwa anbudens antaglighet, fordrar proprie borgen, af 2:ne wederhäftige män, för leveransernes behöriga fullgörande och för de förskotter, som möjligen kunna erhållas. I den händelse anbudet å levererandet af matportionen odelad kommer att antagas, bibehålles Leverantören wid hittills åtnjutna förmåner.

Carlstad den 16 Oktober 1853.

Direktionen.

Till Salu.

REVERSALER

på godt skrifpapper, för nya och omsatta lån, såväl i Provincial-Banken härstädes, som äfven i Banko-Diskonten, äfvensom ***Prest-Attester*** och ***Förbudssedlar,*** å härvarande Boktryckeri.

Härmed får jag äran hos resp. kunder tillkännagifva det jag från Stockholm hemfått nya Modeller å

FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER,

samt att beställningar å alla sorters Fruntimmers-hufvudbonader fortfarande emottagas och förfärdigas med största ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad den 22 Oktober 1853.

MARIE FRYKLIND.

Hos

AD. LJUNGQUIST

äro hemkomna Nya Modeller af FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER.

Beställningar häraf utföres på smakfullt och skyndsamt sätt.

Hos

C. FORSSELL

finnas färdiga Manskläder till salu, bestående af: Vinterytterrockar af flera slags goda och fina tyger, Kontorsrockar och Bonjourer samt Västar af silkessammet, siden, kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beställningar emottagas och expedieras med möjligaste ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad d. 29 Okt. 1853.

Utmärkt vackert prässadt & Glacéepapper af många kulörer, prässadt guld- & silfverpapper till billigt pris hos

J. LEVENHAGEN.

Lädermarmor- & Grekiskt marmorerade papperssorter till billigt pris hos

J. LEVENHAGEN.

Interfolierade Almanachor för 1854 hos

J. LEVENHAGEN.

Regal-, Bok-, Skrif- & Postpapper af pappersbruket Klippans tillverkning, säljes till billiga priser hos

J. LEVENHAGEN.

En stark, ung och felfri Häst finnes till salu hos

Ed. Bauer.
Körsnär.

Snuser:

Gluntens blandning,
Magisterns blandning, m. fl. sorter hos

C. E. Holmberg.

Å härvarande Boktryckeri finnes till salu à 2 sk. B:ko exemplaret:

Underrättelse för Allmänheten, om Kolerasjukdomens kännetecken, om skyddsmedel mot densamma för friske, samt om de läkemedel, som böra användas för sjuke, intill dess Läkare hinner ankomma eller då Läkare ej finnes att tillgå; meddelad af Svenska Läkare-Sällskapet.

Undertecknad rekommenderar i parti och minut, ett wäl forteradt lager af Norrköpings **Kläden.** Lokalen är hos handlanden Falkengren. Carlstad i Oktober 1853.

A. D. Stenström,
Fabriks-idkare i Norrköping.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl forteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

GODT SMÖR

i kommission hos

WALLENIUS & EVERS.

Diverse.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

De som weta sig wara skyldiga för gjorda Auktionsinrop, som till betalning äro förfallna, anmanas härmed att skyndsamt uppgöra liqvid, och får jag af förekomne anledningar tillkännagifwa att räkningar icke kringsändas, samt att fördröjd liqvid twingar till laga åtgärd. Carlstad den 28 Oktober 1853.

På Auktionskammarens wägnar:
Adolph F. Nygren.

KOMMISSIONS- OCH

Affärs-kontor i Lidköping. Undertecknade emottaga alla till ett sådant Kontor hörande göromål, Penningars indrifvande, Varors emottagande och expedierande m. m.; och skola vi med ferm och noggrann expedition uträtta allt hvad oss anförtros, under adress till wår firma:

NORELIUS & FINNSTRÖM.

Hvar och en som af undertecknad erhållit räkning intill denna dag, anmodas, till undwikande af ändamålslösa påminnelser, att liqvid inom November månads utgång insända, efter hwilken tid det resterande bortlemnas till laglig behandling.

Carlstad den 29 Oktober 1853.

C. FORSSELL.

Undertecknad emottager fortfarande *Kommissioner*, så wäl i handelsväg, som i utförande af Lagsökningar wid härwarande Embetsverk, meddelar undervisning i *Bokföring* efter en lättfattlig method, passande både för handel och andra affärer, samt erbjuder sitt biträde wid *Räkenskapers afslutning och revidering.*

Carlstad den 25 Oktober 1853.

P. CONR. KINDBERG.

N:ro 19 af denna tidning utgifwes Lördagen den 5 November.

Carlstad. O. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 19. **Lördagen den 5 November.** **1853.**

I Domkyrkan predika,

Allhelgonadag:

Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

I morgon Söndag blifver nattvardsgång.

Då i anseende till Kolerans fortfarande uti Stadsförsamlingen inga husförhör nu blifva hållna får jag härmed tillkännagifva, att de vanliga uppskrifningarne till Förhörsboken komma att hållas i Sakristian och börjas nästa Måndag den 7 dennes med första roten, Tisdagen med 2:dra, Onsdagen med 3:dje, Thorsdagen med 4:de, Fredagen med 5:te, Lördagen med 6:te. Uppskrifningarne börja hvarje dag kl. 9 f. m. Frivilliga gåfvor till Stamböckerna uppbäras. Med Landtförsamlingens vestra del sker uppskrifningen hos undertecknad Söndagen den 13 dennes kl, 8 f. m. och med socknens östra del Söndagen den 20 kl. 8 f. m., samt med Alsters bruk Lördagen den 19 klockan 9 f. m.

Carlstad den 1 November 1853.

L. F. MELLQUIST.

Döde.

Att Bruksförvaltaren JOH. ANDERS MELLIN stilla afled i Carlstad den 31 Oktober 1853, i en ålder af 72 år och 2 månader, ömt sörjd af efterlemnade barn och barnabarn; varder endast på detta sätt slägtingar och vänner tillkännagifvet.

Enke-Fru Krigsrådinnan AURORA CHARL. BÄCK, född Sahlin, å Sällboda Bruk i Wermland den 10 Okt. 1853, 56 år, 8 månader och 4 dagar.

Tillkännagifves att Conditorn E. A. Hambergs ömt älskade Maka BRITTA HAMBERG, född Svensson, stilla afled i Christinehamn den 8 Oktober 1853 kl. ¼ till 6. e. m., i en ålder af 53 år och 8 månader, sörjd, saknad och begråten af maka och 9 barn, samt öfrige anhörige.

(Införes på begäran)

Grymma Död! dig blott det vissna fägnar,
Ingen saknads tår kan lena upp din barm,
Icke barnens gråt, ej mannens tårar,
Den kallade måst' falla för din arm;
Men vägen som du visar här på jorden
Är ju bestämd af skaparn vorden.

Så kom du till en ömsint moder
Och tog från barnen deras goda stöd,
Från makan en så älskad vän, så goder
Och obeveklig hörde du dess nöd,
Och då när hennes plågor blefvo lindrade,
Snart mina små blef alla skingrade.

Men när vid hoppets ljus
Mig himlen blicka låter,
Jag går till hennes graf
Och der en blomma strör,
Jag torkar tåren af
Och tröstar mig och dör. E. A. H.

Döde i Koleran,

från den 26 Okt. till den 5 November:

Den 30 Okt.: Kakelugnsmakare Svenssons dotter Lovisa; Gossen Carl Hamberg; Arbetskarlen Anders Olsson.

Den 31 Dito: Skomakaren Sven Petterssons hustru; Drängen Anders Hindriksson från Fryksdalen.

Den 1 Nov.: Pigan Karin Svensdotter å Fattighuset.

Den 2: Fången August Mark å Cellfängelset; Gårdegaren A. Bäckelins hustru; Enkan Kjerstin Thorstensdotter i Hagströmegården.

Den 3: Sotaren Strömbäcks hustru.

Den 4: Pigan Anna Maja Olsdotter.

Stiftsnyheter.

På förslag till Sacellaniet i Dalskog uppfördes den 2 dennes: 1:o S. M. Adj. D. Gillén, 2:o Pastorats-Adjunkten J. Almqvist, 3:o S. M. Adj. S. Bergendal.

Carlstad.

Kolera-rapporterna under sista 8 dygnen upptaga:

Okt. 29—30.	Insjukn.	7,	döde	1,	tillfr.	11	qwarl.	23.
30—31.	—	9	—	4	—	5	—	23.
Nov. 31—1.	—	8	—	2	—	5	—	24.
1—2.	—	9	—	0	—	3	—	30.
2—3.	—	10	—	4	—	6	—	30.
3—4.	—	0	—	0	—	9	—	21.
4—5.	—	1	—	1	—	2	—	19.
Från sjukd:s börj.	—	206	—	52	—	135	—	19.

Under behandling qwarligga 19, deraf i utbildad kolera 16 och i förebud 3.

Såsom häraf synes torde wäl sjukdomen nu wid 5:te weckans ingående wara i bestämdt aftagande. Man har anmärkt att sjukligheten warit störst wid köld. Mer än 2-3:delar bland de insjuknade hafwa warit qwinnor.

— I Götheborg anses sjukdomen upphörd. I Stockholm hafwa under de sista 3 dygnen insjuknat 10, 21, 14 och dött 5, 6 och 6.

— Första kanonskottet har smällt wid Donau. 2 Ryska ångbåtar och 8 kanonbåtar hade forcerat förbigången af fästningen Isaitscha och fingo derwid 4 officerare och 12 man dödskjutna samt några och 50 sårade,

— Uti Lidköping lär koleran wara i aftagande; till den 28 Oktober war dödsnummern 129.

— Äfwen här i länet har man att beklaga den oheidade ifwer hwarmed bränwinsbränningen öfwerallt bedrifwes, hwilket nu wisar sig af de många nya tillståndsresolutioner som Kgs Befhde under de sednare månaderna mäst utfärda. Högst beklagligt är att de wäntade följderna af regeringens allmänt gillade åtgärd att inskränka brännings-tiden skola på detta sätt till stor del omintetgöras, och årets knappa gröda till så betydlig del kastas i bränwinspannan, att werklig spannmålsbrist till brödföda kan wara att befara fram på wåren. Man börjar derföre äfwen här, likson på andra ställen, att fråga hwarandra hwarthän detta skall leda, derest spannmålsexporten derjemte skulle blifwa af någon större betydenhet. Detta sednare beror wäl hufwudsakligen derpå, om de westra stormakterna möjligen skulle komma i en allwarsam kollision med Ryssland och handeln på Österjjön och Swarta hafwet derigenom blifwa stängd. Priserna i engelska och franska hamnar komma då säkerligen att raka upp ännu högre än för närwarande och spekulationsandan skall derefter hålla sig framme likson år 1847, hwarhellst något spannmålskorn står att få. Man har derföre äfwen här börjat tala om möjligheten af ett exportförbud på wåren; men med friskt minne af alla de olyckliga följderna för enskilda af ett dylikt steg, tyckes man allmännast förena sig derom, att endast det aldra ytterste nödfall kunde rättfärdiga ett sådant steg. Hwetepriset är redan nu så uppdrifwet, att någon export deraf synes alldeles förbjuda sig sjelf. Nästan detsamma är förhållandet med rågen, hwilken spannmålssort föröfrigt icke torde röna någon synnerlig efterfrågan. Det wore då hufwudsakligen korn och hafra som skulle efterfökas, och då Sweriges norra prowinser i år fått en god kornskörd och Wermland alldeles icke behöfwer någon fremmande tillförsel af hafra, så tro wi att ett icke så ringa öfwerskott af sistnämnde båda sädesslag förefinnes i rikets södra och westra prowinser att aflåta till utlänningen, och betänker man dertill hwilka wälgörande werkningar landet skulle röna af några miljoner Riksdalers inströmmande för den försålda spannmålen, så borde intet annat kunna rättfärdiga ett exportförbud, än den olyckliga händelsen att Sverige sjelft skulle komma i krigstillstånd, då naturligtwis alla konsiderationer måste förswinna.

Deremot är man temligen allmänt af den tanken, att bränwinsbränningen borde alldeles förbjudas för April, en månad då bränningen uteslutande bedrifwes med strtd säd, äfwensom att spannmålsimporten borde genast alldeles frigifwas, hwarigenom de öfwerdrifna hwete- och råggpriserna kunde komma att något sänkas.

— A propos om den öfwerdrifna bränwinsbränningen, så tro wi det icke skulle wara olämpligt om Konungens Befallningshafwande här i länet lät utgå en skärpt skrifwelse till samtlige länsmännen att med ännu större eftertryck än wanligt söka waka öfwer författningarnes efterlefnad till hämmande af lönbränneri, lönkrögeri och fylleri. Icke för det att wi just wilja direkte förebrå någon wiss försummelse eller bristande nit i detta afseende; men det är en himmelswid skillnad emellan att åtala hwad man icke kan undgå att erhålla kunskap om, och att med alla tillgänglig medel efterspana och till straff befordra de brottslige. Hwad lönbränningen angår, så är det höga bränwinspriset alltför lockande, att icke befara dylika lagbrott på många ställen, och hwad lönnkrögeriet beträffar, så har det redan notoriskt uppnått en höjd, som owilkorligt tarfwar skärpta straffbestämmelser om det skall kunna utrotas, och en mycket noggrannare tillsyn af kronobetjeningen, om ens pluralitéten af lagbrytarne skall blifwa befordrad till en wälförtjent näpst. En bland länsmännen, Hr E. J. Pallin i Jösse härad, synes dock hafwa tagit i saken med allwar, alldenstund han nu till höstinget för oloflig bränwinsbränning och minutering hade instämt det betydliga antalet af 107 personer, af hwilka omkring hälften blefwo fällda och de öfriga målen uppskjutna för bewisnings anskaffande. Lagbrytarne kalla naturligtwis sådant för kitslighet och elakhet, och de söka tillochmed någongång hämnd derför, såsom händelsen nyss warit med denne samme länsman, då de bortstulo och sönderhöggo hans karriol; men allt annat hederligt folk håller den driftige länsmannen räkning för hans nit, och detta skulle för honom icke blifwa på långt när så tungt, om hans kamrater följde exemplet och lika litet lade fingrarne emellan.

— Filipstads-jernwägen, hwilken förbinder sjöarne Yngen och Daglösen ärnu så färdig att trafiken tros öppnas d. 7. Äfwen Kroppajernwägen tros kunna blifwa färdig i höst, såwida det milda wädret skulle fortfara ännu ett par weckor. Fördröjd leverans af rails har försinkat arbetet; men sedan de nu ankommit, tänker man snart få det färdigt. Begge dessa arbeten äro utförda under tillsyn af löjtn. Cl. Adelsköld, hwilken äfwen åtagit sig öfwerinseendet wid Ränkeseds-jernwägen i Jösse Härad, hwilken förbinder sjöarne Hugn och Ränken med Glafsfjoln.

— Den plats å Lamberget, hwilken blifwit utsedd till begrafningsplats för i kolera aflidna sjömän, inwigdes i Måndags.

— Åmåls marknad den 9 dennes blifwer tillgänglig äfwen för personer som komma från smittade orter. Flere anledningar äro till den förmodan att nämnde marknad blifwer mycket liflig.

— Det berättas att det redan lyckats Hrr Dickson et komp. att slå under sig afbrukningsrätten till större delen af de skogar i Westerdalarne, hwilka nyligen blifwit fördelade på hemmanen, och att på en kort tid mer än 200,000 Rdr för nämnde ändamål härifrån dit afgått.

— Tidningsstriden angående koleraspärrningarnes nytta eller skada har redan uppnått en höjd, hwilken den lugnare betraktaren icke kan undgå att både beklaga och ogilla. Kan man då icke wara af olika åsigter i detta ämne, utan att tillskrifwa hwarandra de mest infama bewekelsegrunder? Är det icke å ena sidan lika orätt att tillskrifwa spärrningarnes widtagande endast af feg fruktan och okunnighet, som å den andra att påstå det yrkandet på deras afskaffande icke kan härleda sig från annat än den lumpnaste egennytta och krämaranda. Det är ett gammalt ordspråk, att "det wållar icke en att twå träta", och så är äfwen händelsen här. Det är sättet som hos begge är förkastligt. Hwardera sidan will säkerligen endast det rätta; men så länge sjelfwa det rätta är twifwel underkastadt, lärer ingendera sidan öfwertyga den andra genom blotta skällsord och insinuationer om dåliga bewekelsegrunder. Lugnar man sig deremot, så torde frågan få en lättare lösning. Den kunde uppställas på en helt enkel grund, om man å ömse sidor komme öfwerens att koleran wore både kontagiös och miasmatisk. Utan att då alls bestrida möjligheten af att någon gång wid lyckliga tillfälligheter kunna genom spärrningar utestänga sjukdomen, så kunde man fråga: Förtjenar blotta möjligheten af att häri lyckas, alla de uppoffringar, alla de olägenheter och stundom olyckor, som blifwa en oundwiklig följd af konsequent fullföljda spärrningsåtgärder och äro icke halfmesyrer sämre än inga? Härtill kunde man lägga den frågan: är det icke troligt att just det myckna bråket med denna sjukdom mest bidrager till sjukdomens intensitet, genom sjelfwa den fruktan, som alla de utomordentliga åtgärderna uppwäcka hos okunnigt folk? Swaret på begge dessa frå-

gor synes redan wara gifwet hos Europas alla öfriga nationer. Wäl bibehålles här och der karantänerne från sjösidan; men i intet enda land försöker man numera att stänga landkommunikationen, sedan koleran inkommit i landet eller dess närmaste grannskap. Och hwarföre försökes det icke ens? Tydligen emedan man anser chancerna att lyckas icke motswara de alldeles gifna förlusterna. Och äro förhållanderne hos oss annorlunda beskaffade än annorstädes? Icke det wi kunna se, och de utjemnas föröfrigt med hwarje år. Få wi blott jernwägar, så lära wäl spärrningarne icke mera komma ifråga. Se wi nu till kolerans fysionomi öfwerallt annorstädes, så finna wi att hon på intet ställe uppträder så elakartad, som just der, hwarest man uppjagat det obildade folkets inbillning och farhågor genom utomordentliga anstalter, hwilka, då de misslyckas, endast alstra nedslagenhet och misströstan. Eller är det icke att lägga serskildt märke dertill att koleran numera alltid uppträder mera swårartad i Swerige än annorstädes.

— Från westra Wermland skrifwes: Med oro hafwa wi hört att Koleran har utbrutit i hemmanet Björkebohl af Carlanda socken, hwarest smittan inpraktiserats med waror från Christiania, ithy att genast efter sonens i huset hemkomst derifrån, fadren warit behjelplig aflasta warorna och ögonblickligen insjuknade i kolerasymptomer, samt afled efter några få timmar. Sedan har ytterligare 3 personer i samma hus insjuknat, hwaraf 2:ne aflidit; det märkwärdiga är att sonen som fraktat warorna från Christiania ännu undgått smittan. En tillkallad Norsk läkare har wäl förklarat att sjukdomen ej kan anföras till utbildad kolera, men att det är starka förebud dertill. Huset är emedlertid spärradt. Wi äro bra wanlottade å denna ort på läkarehjelp, om sjukdomen skulle hemsöka oss. Närmaste doktor bor i Arwika på 4 a 6 mils afstånd.

— I Chr.-Bl. läses: Bomarne öfwer wägarne till Carlskoga och Bjurkärn äro nu borttagna. I allmänhet har förskräckelsen gifwit allt mera wika på landsbygden, i den mon man observerat, att sjukdomen skonar eller lätt botas hos dem som kunna och wilja lefwa ordentligt, samt ej genom öfwerdrifwen fruktan göra sig tillgänglige derför.

Stockholm.

Åter har regeringen af lilla kreditivet lyftat 200,000 Rdr Bko och således hela återstoden af det för utomordentliga försvarsanstalter affatta belopp, hwilket tyckes utwisa att regeringen anser den orientaliska förwecklingen hafwa tagit en sådan wändning, att den möjligen kan hafwa inflytande äfwen på wårt aflägsna land. Också är det icke utan att man hyser farhågor för möjliga försök af Rysarne att åtminstone för en tid besätta Gottland, hwilket skulle wara dem en förträfflig position i händelse af ett sjökrig med England. Man har derföre beslutat befästa Enholmen, utanför Slitö förträffliga hamn, och derpå arbetas nu med ifwer, men såsom det tyckes med alltför liten styrka. Troligen komma äfwen trupper och artilleri, att snart föras öfwer till ön, om det werkligen artar sig till fredsbrott emellan England och Ryßland. — I och för nödiga utgifter till kolerafarsotens hämmande har regeringen äfwen måst af lilla kreditivet lyfta 125,000 Rdr Bko. — Chefen för Skånska Husarregementet grefwe von Essen har blifwit utnämnd till generalbefälhafware i 1:a militärdtstriktet, och major Sjökrona har i stället blifwit öfwerste och chef för nämnde regemente. Borgmästarne i Malmö och Carlskrona hafwa fått Nordstjerne-orden och Borgmästaren i Ystad Wasen, sannolikt till belöning för nitiska bemödanden att söka mildra deras samhällens lidanden genom kolerafarsoten. Wid flottan hafwa åtskilliga befordringar egt rum. — Det är i fråga att nödhjelpskomiteen skall på allmänna barnhuset söka få inackorderade ett betydligare antal af de genom koleran föräldralösa barnen. Till Nödhjelpskomiteen har nu inalles influtit Bko Rdr 30,106 och 8 dukater. — Biskop Faxe i Lund har fått Kgl. M:ts tillåtelse att från riksdagen utebliswa. — Förre Landshöfdingen i Fahlun, Lorichs, afled på sin egendom Rottneby nära Fahlun den 25 Oktober. — Riksdagsmännen börja anlända. Kommerserådet Wijk och domprosten Thomander äro redan komna. Till sekreterare i bondeståndet lärer en häradshöfding Roij af regeringen wara utsedd. — Handelsbolaget Granlund et Komp. stat är nu inlemnad och upptager skulderna till 545,163: 12, 2 samt säkra tillgångar 490,745: 11, 7, hwaremot bolagsmännens enskilda tillgångar något öfwerstrida deras enskilda skulder. — Den del af kungliga familjen, som ännu wistas på Tullgarn förmodas komma att i nästa wecka inflytta till hufwudstaden, så framt icke koleran skulle fortfara att wilja taga upp sig. De sista tre dygnen har hon dock warit allwarsam nog, hwilket tillskrifwes tjenstehjonsflyttningen, då dels många utsätta sig för förkylningar, dels de från andra orter inflyttade ännu äro owana wid atmospheren, hwilken ännu torde wara inficierad af koleragiftet. Åtskilliga medlemmar af Mariæ församling hafwa haft en sexa för doktor C. M. Groth, hwilken tjenstgjort såsom öfwerläkare wid nämnde församlings sundhetsnämnd, och hwarwid tillika såsom ett minne öfwerlemnades honom ett dyrbart guldur med kedja och nyckel. — Måndagen den 7 November skall Herr Schwartz debutera på kongl. theatern uti Hamlets tacksamma men swåra roll.

Landsorten.

Från Malmö skrifwes: Wädret är, med undantag af några duktiga regnskwal i medlet af weckan, alldeles gudomligt. Också betjena bönderna sig af det wackra wädret och besöka wår stad från alla håll. I dag (den 22) ha wi haft en så magnifik tillförsel utaf spannmål att hela staden hwimlade af sädeslaß, och det war med möda man kunde tränga sig fram bland ök och rågsäckar, hwilket bewisar att wi icke hafwa någon sädesbrist i Skåne. Men att bönderna wilja sälja medan de få säden så enormt betald är ganska naturligt, ty rätt som det är så falla priserna betydligt. Äfwen utan utförselförbud skall europeiska spannmålsmarknaden blifwa öfwerfylld och då är det stopp med det klingande priset.

— Söndagen den 23 Okt. hölls bön och Te Deum i stadens kyrkor med anledning af kolerans upphörande härstädes. Efter gudstjenstens slut uppstämdes psalmen 272 i S:t Petri kyrka, ackompagnerad af musik på orgelläktaren.

— Det har berättats, att personer här i Skåne arrenderat brännerier i Danmark och dit öfwerfört skånska produkter för att förwandla dem i bränwin. Är detta sannt, så bewisar det en snikenhet efter slem winning.

— Från Wenersborg skrifwes den 26 Oktober: Helsotillståndet inom staden är mycket tillfredsställande, äfwensom å närmaste orter häromkring, så att wi hoppas inom några dagar blifwa förklarade frie från all kolera. Under sistförflutna weckan har wäl ett sjukdoms- och dödsfall inträffat i staden, nemligen med en 16:årig yngling, tillhörig en arbetarefamilj från Dalsland, åt hwilken läkarehjelp icke nog tidigt söktes. Detta enstaka fall, förorsakat af wanwård, kan så mycket mindre anses såsom tecken till härwaro af någon farsot, som sjuklighet föröfrigt icke på länge förefunnits. Med anledning af detta lyckliga förhållande ha stadens borgerskap och rörelse idkande personer genom magistraten anhållit hos Konungens Befallningshafwande att, i stället för den indragna höstmarknaden, få en allmän marknad härstädes pålyst till Tisdagen den 15 nästa November, hwilken anhållan wi hafwa skälig anledning förmoda blifwa bifallen.

— Från Götheborg berättas: En 30-årig gift bonde, som beslutit ett par af sina kamrater på penningar, hwilka tillochmed återfunnos i hans kläder, sökte först att neka till sitt brott, men utbrast slutligen, sedan polismästaren wisat honom det fåfänga i ett sådant försök, i följande ord: "Ja så i Guds namn kan l'a då ingen hjelpa't! Jag har l'a tatt pengarna från gossa', det kan wäl hwar och en begripa, ättersom de fans i mina kläder, för inte ha de gått dit af sig sjelfwa."

Utrikes.

Rysk-Turkiska twisten

Efter öfwerenskommelse emellan Turkiska regeringen samt de Engelska och Franska ministrarna i Constantinopel, hafwa de förenade flottorna passerat Dardanellerna; men icke gått upp till Constantinopel, utan ankrat wid ön Marmora, belägen i sjön af samma namn, halfwäges från Besika-bugten till hufwudstaden. Anledningen härtill uppgifwes dels wara, att flottorna icke wågade för höststormarne längre qwarstanna wid den osäkra ankarplatsen i Besika, dels den, att de westra makternas regeringar, icke wilja synas ingripa i händelserna förrän fiendtligheterna tagit sin början. Dessa troddes icke, åtminstone på Europeiska sidan, komma att begynna förr än den 24 Oktober, då Omer Pascha sades ämna öfwerstiga Donau och anfalla Rysarne i Wallachiet. Andra underrättelser ifrån Constantinopel förmäla dock, att befallning till krigshären afgått långt tidigare att genast börja fiendtligheterna. Är detta sednare grundadt, så bör man redan om en wecka kunna hafwa underrättelser om krigsoperationernas början. Men huru swäfwande frågan ännu i sjelfwa werket är, kan man finna deraf, att ifrån twenne olika håll ingått andra underrättelser af mycket fredligt innehåll. Den ena af dessa är ifrån Berlin och förmäler att Preussen erbjudit sin bemedling, hwilken antagits af England, Frankrike och Österrike, och att Preussen sannolikt icke tagit detta steg utan påstötning från Ryssland. Den andra berättar från Wien, att de fyra makternas representanter der blifwit ense om en ny not, hwilken är så skickligt uppställd, att hwarken Ryssland eller Turkiet gerna kan wägra den sitt bifall efter begges flere gånger försäkrade beredwillighet till en hederlig uppgörelse. Man bör derföre icke ännu antaga krigets utbrott för så alldeles säkert.

Uti Franska Monitören för den 27 Okt. förekommer emellertid en artikel, hwilken låter temligen krigisk; men som dock i det afseendet är sägnande, att den bestämdt uttalar den försäkran, att Frankrike och England fortfara att handla i fullkomlig öfwerensstämmelse och att denna går så långt, att de äfwen i nödfall ämna låta sina flottor operera gemensamt till Turkiets förswar, hwilket rike de nu beslutat att skaffa en hederlig och pålitlig fred.

Troligt är derföre af flere anledningar, att, äfwen om Turkarne skulle anfalla Rysarne i Wallachiet, fredsbemedlingarne komma att gå sin gilla gång; men om dermed så snart något då kan uträttas, det står wäl i wida fältet; ty få Turkarne framgång i början, så kan man wara förwissad att Rysslands stolte Czar icke wiker en hårsmån förrän lyckan åter wänder sig till hans wapen, och går det åter genast illa för Turkarne, så är nu deras fanatism så uppspeld, att den troligen icke swalnar i första rappet. Utsigterna äro altså i det hela wida mer krigiska än motsatsen. En wecka härefter bör som sagt frågan om krig eller fred wara löst.

Att denna fråga är af högsta wigt för hela Europa kan man nu lätt sluta till af flera företeelser. Både Sardinien, Neapel och Belgien rusta starkt, och äfwen i det aflägsna Swerige ser man att regeringen widtager sina försigtighetsmått, allt sannolikt derföre, att om England och Frankrike werkligen blifwa inblandade i en strid med Ryssland, det är omöjligt att förutse huru långt den kan komma att föra.

Luthers mening om Konventiklar.

Lönnpredikningar (Winkelpredigten = Konventiklar) och hemliga ceremonier — böra alldeles icke tålas. Föröfrigt må hwar en för sig sjelf läsa och tro hwad han will. Will han icke höra Gud, så höre han djefwulen. Men skriftens bestämda artiklar skall man så wäl offentligen predika, som ock i husen föreläsa och lära husfolket. Med allt detta är dock ingen twungen till trona, utan församlingen har frid för de enwisa hufwudena, och för lönnpredikares bedrägeri är en gräns satt hwilka utan kallelse och utan att wara sände smyga här och der i husen och utsprida sitt gift innan pastorn eller öfwerheten fått kunskap derom. Desse äro de tjufwar och mördare, om hwilka Christus i Joh. 10: 8 talar som falla in i främmande församlingar och ingripa i en annans embete, hwilket dem icke är befaldt, utan förbudet.

En medborgare är ock skyldig, då en sådan lönnsmygare till honom kommer, att, innan han hörer honom eller låter honom lära, derom tillsäga sin öfwerhet, äfwensom den pastor, hwars sockenbarn han är. Gör han icke detta, så bör han weta, att han, såsom Öf-

[5 November 1853]

werheten olydig, handlar emot sin ed, och såsom den der föraktar sin pastor, hwilken han är skyldig wördnad, handlar emot Gud, dertill sjelf är brottslig, och blifwer lik smygarena, en tjuf och skälm, såsom det heter i Ps. 50: 13—20. "Till den ogudaktige säger Gud: "hwi förkunnar du mina rätter och tager mitt förbund i din mun? Efter du dock hatar tuktan, och kastar min ord bakom dig. När du ser en tjuf (d. ä. en själatjuf, Joh. 10: 8), så löper du med honom och hafwer din del med horkarlar (d. ä. med wantrogne och kättare). Din mun låter du tala det ondt är, och din tunga bedrifwer falskhet. Du fitter och talar emot din broder: dine moders son förtalar du."

Hade man icke låtit Müntzer, Carlstadt och dennes stallbröder*) smyga omkring och inästla sig i fremmande hus och församlingar dit ingen sändt dem, och hwartill de icke hade någon befallning, så hade wäl den stora olyckan uteblifwit. Men att Apostlarne till en början gingo i fremmande hus och predikade, det war dem befaldt, och dertill woro de förordnade, kallade och sände, att de på alla orter skulle predika, såsom Christus sade, Marc. 16: 15: "går ut i all werlden och prediker Evangelium allom creaturom." Men sedan har ingen fått en sådan allmän apostolisk befallning, utan hwar och en biskop eller pastor har sin wissa församling eller sitt prestgäll, hwilken S:t Petrus, 1 Petr. 5: 3 också derföre kallar Cleros, d. ä. del, så att hwar och en är anförtrodd en del af menniskor (såsom ock S:t Paulus skrifwer till Titus), inom hwilken ingen annan eller fremmande utan hans wetskap och wilja skall understå sig att predika för hans sockenboer, hwarken hemma eller offentligen, ej heller skall någon, wid lif och salighet, afhöra honom, utan kungöra eller gifwa det tillkänna för sin pastor eller öfwerhet.

Och alltså skall man detta fast hålla, att ingen prest, så from och rättskaffens han ock må wara, skall understå sig att predika eller hemligen lära i en annans församling, utom hans wetskap och wilja. Ty det är honom icke befaldt. Men det, som icke är befaldt, det skall man afhålla sig ifrån. Wi hafwa nog att göra, om wi wilja uträtta det befaldta. Det hjelper dem ej heller att de föregifwa: alla christna äro prester. Det är sannt alla christna äro prester, men de äro icke alla pastorer (socknepresters). Ty utom det, att han är en christen och prest, måste han ock hafwa ett embete och en honom anförtrodd församling. Kallelsen och befallningen gör pastorer af predikare. Likasom en borgare eller lekman wäl kan wara lärd, men är icke derföre doktor (lärare), så att han offentligen får läsa i skolorna, eller tillwälla sig ett sådant embete, utan att dertill wara kallad.

(Ur Luthers Skrifter, Walchs Uppl. 5 delen sid. 1059 följ. Förklaring öfwer Ps. 82.)

*) Hwilkas fanatism så betydligt bidrog till oroligheterna under det hemska Bondekriget.

Uti Östgötha Corresp. finnes följande tänkwärda uppsatts:

Några ord, med anledning af det sista Bränwinsbrännings-förbudet.

"Till afböjande af den eljest för brödfödan i länet möjligen uppkommande spannmålsbrist har wår, om sine undersåters wäl och bästa nitälskande Konung funnit för godt att under den 13 sistlidne Juli i nåder stadga, det bränwinsbränningen i riket skulle inställas under 4 månader, samt att tillwerkare, allt eftersom de funno det för sin näring fördelaktigare" — som orden lyda — skulle ega att för instundande December månad utbyta April månad nästa år.

Det lärer wäl lemnas obestridt af äfwen den ifrigaste hatare utaf alla exceptionella påbud i wår ekonomiska lagstiftning, att denna damlucka för fäderneslandets syndaflod — bränwinet — war af behofwet högeligen påkallad. Redan förl. års skörd — betydligt ymnigare än det innewarandes — wisade sig likwäl otillräcklig; spannmålspriserna uppjagades sistl. wår; den fattige led nära nog brist på brödfödan, under det att landet öfwerswämmades af bränwin.

Ehurwäl ins. icke är så stor hatare af bränwinet, att han tillskrifwer detsamma utesluta nde det direkta answaret för den mängd brott, hwarpå wår tid öfwerflödar; så deltager han af hjertat för den mindre bemedlade och will efter sin förmåga bidraga att nivelera det onda, der detta kan ske, ware sig med ord eller handling.

Men låtom oss tillse, huru menigheterne räcka handen att understödja och befrämja den landsfaderliga affigt, som uttalat sig i ofwan antydda nådiga kungörelse.

Strax efter densammas allmängörande förspordes ifrån alla håll en spekulationsifwer att åstadkomma bränwin. Mäskekarens innehåll blef den Australiska jord, som skulle guldwaskas i bränwinspannan. Nya bränwinsbrännare uppstodo öfwer allt, man ansträngde sig och sina yttersta krafter, för att medhinna uppförandet af nya brännerier; de äldre werken förstorades o. s. w. allt med en sådan ifwer att flere än 400 — säger fyra hundra — ansökningar om dels nya bränwinsbränningswerk, dels utwidgning af äldre sådane redan ingått till Konungens Befallningshafwande i länet. Icke nog härmed, man wille jemwäl kringgå den kongl. författningen sålunda, att åtskilliga jordinnehafware ämna tillwerka bränwin under icke mindre än 3 månader. Detta skulle neml. så tillgå, att innehafwaren af 2 eller flere skilda gårdar bränna de förstkommande 2:ne månaderne på det ställe, hwartill de wid årets mantalsskrifning sig anmält; derefter flyttas redskapen m. m., eller om den befunnits otillräcklig, så göres en ny sådan, till ett annat ställe, hwarpå man i wederbörlig ordning anmäler sig till bränwinsbränning derstädes under inst. April månad.

Nog lärer man finna detta sätt "för sin näring" "fördelaktigare"; men är det att "utbyta" en månad emot en annan? Är det att rätt uppfatta andemeningen af det Kongl. påbudet? Är det att befrämja den ädla affigt, som dermed åsyftades? Det ärliga swaret ligger i ordet: Nej!

Men hwad kan wäl blifwa den sannolikaste följden af detta kringgående utaf Kongl. författningen? Denna torde icke blifwa någon annan än ett exportförbud af spannmål. Flere skäl tala för ett sådant. Spannmålen står redan på höstten till det höga pris, att ins. kan icke erinra sig något föregående, dermed jemförligt, år. I utlandet är ock brist på spannmål. Det för sina ymniga skördar beprisade Danmark har redan fått sig tillsändt 2 laster af råg ifrån uppstaden Linköping. Ordres för spannmåls uppköp för utländsk räkning finnas på flera platser i landet. Lägg nu härtill de utwidgade bränwinspannornas konsumtion — och jag frågar: om icke bristen på brödföda för den fattigare arbetsklassen är gifwen?

Dagspenningen ökas icke i samma förhållande, som spannmålspriset stegras. Den blir otillräcklig för fyllandet af äfwen de mest inskränkta behof. Häraf alstras likgiltighet, tredska och ändtligen brott. Härigenom bränwinets indirekta åtgörande till det med skäl öfwerklagade nationens moraliska fall.

Wådan af ett export-förbud för spannmål lefwer ännu i friskt minne sedan wåren 1847. Regeringen betänker sig derföre ganska nogsamt, innan en så genomgripande åtgärd widtages. Men en annan åtgärd, som ligger närmast för handen, som icke störtar affärsmannen eller producenten, och som likwäl skulle bespara tusentals tunnor spannmål åt den fattige, "är ett owilkorligt förbud" af bränwinstillwerkning i riket under näst. April månad, häri jemwäl innefattad den s. k. pressjästberedningen.

Måtte dessa rader, nedskrifna utan alla biaffigter, ådraga sig den uppmärksamhet, hwaraf de må wara förtjenade, och ins. har wunnit sitt mål: lindring i de fattiges bekymmer.

(Insändt.)

Kolera-Wisa.

("När jag bärs ur mitt hus,
Och min begrafning firas etc.")

Wisst är det bister tid,
Och Koleran graserar
Ja, grufweligt marterar
Den som hon kommer wid,
Dock war ej rädd min bror!
Men blott förståndet bruka
Och war ej någon kruka,
Så står du dig jag tror.
Ja! du dig står
Jag förespår,
I många år,
Derför gutår!
Slå i! det är min tanka,
Och stå ej som en anka,
Fast saken synes swår.

Om dig man will förmå
Att wäl och säkert spärra,
Och hindra hwarje kärra,
Att fram på wägen gå;
Om man dig bjuder stå,
Att sitta, ligga stilla,
Det lätt bekommer illa,
Det bör du tänka på.
Dock du dig står, etc. etc.

Dig sägs wäl med reson,
"Se ej på någ on qwinna
För att dess kärlek winna
Min wördige patron!
Ty är du känslofull,
För hetsig blott på saken
Och koleran tar kraken,
Det blir din egen skull.
Dock du dig står, etc. etc.

Med Hussens, Tielemans
Och dubbla malörtsdroppar,
Du magen genast stoppar
Och gifwer honom sans;
Om sen en liten plåt,
Af några skålpund koppar
Du uti barmen proppar,
Du wankar lugnt din stråt.
Och du dig står, etc. etc.

Köp Kamfertspiritus,
Och kräkpulfwer med mera
Och äfwen Theer flera,
Samt plåster utaf Huss;
Och håll en god diet,
Drick bara simpelt watten,
Om dagen och om natten,
Och koleran blir bet.
Och du dig står, etc. etc."

Dock wet du hwad jag tror?
Jo! doktorn säkert ljuger,
Ej den dieten duger,
Min redelige bror!
Nej tag du dig en hel,
Med halfwan sen och tersen
Och står du ej den persen,
Så blifwer det mitt fel.
Dock du dig står, etc. etc.

Tro ej på fagert snack
Af nykterhetsprelater
Urlakade krabater,
Och sådant dylikt pack;
Låt dem få ha sin tro,
Sköt du med fröjd din syssla
Och wäl om corpus pysla
Samt lef i frid och ro.
Och du dig står
Jag förespår,
I många år,
Derför gutår!
Slå i! det är min tanka,
Och stå ej som en anka,
Fast saken synes swår.

Spannmålspriser.

Malmö: d. 26 Okt. Hwete 21 a 26 rdr; Råg 19 a 20 rdr; 2 rad. Korn 13 rdr; 6 rad. dito 12: 24; Ärter 16 a 18 rdr; Hafre 7: 24; Blandsäd 8: 24 a 9 rdr. Wadstena d. 21 Hwete 25 rdr; Råg 15 a 16 rdr; Korn 13: 24 a 14 rdr; Blandsäd 7: 24 a 8 rdr; Ärter 14 a 15 rdr. Motala d. 14. Hwete 24 a 26 rdr; Råg 15 a 16 rdr; Ärter 12 a 14 rdr; Korn 12 a 13 rdr; Blandsäd 6 a 7 rdr; Potatis 2: 24. Westerås d. 26 Okt. Hwete 24, 26 a 28 rdr; Råg 18 a 18: 24; Korn 14: 24 a 14: 36; Ärter 18 a 22 rdr; Blandsäd 8 a 9 rdr; Hafra 7: 24 a 8: 12 Potatis 2: 36 a 3 rdr. Norrköping d. 22 Okt. Hwete 26 a 30 rdr; Råg 19 a 20 rdr; Korn 14 a 15 rdr; Ärter 20 rdr; Hafra 7: 12; Potäter 2: 12. Boräs d. 22 Okt. Hwete 26 a 30 rdr; Råg 19 a 20 rdr; Korn 14 a 15 rdr; Ärter 20 rdr; Hafra 7: 12; Potäter 2: 12.

Hwarjehanda.

För ett tiotal af år sedan war hwetebröd på landet nära nog en sällsynthet och skulle barnen någongång hafwa sig en "hwetekaka", så war det när far hemkom från staden, hwilket också betraktades som ett särskildt högtidstillfälle. Nu deremot har man hwetebrödsbagare nästan i hwarenda bondby och kakkärringar wandra från hus till hus och utbjuda de wackraste kringlor och smörbullar man will tänka sig. Ty liksom den tiden är förbi, då man i okunnighet om kaffeberedningen kokte sina kaffebönor i gryta med fläsk och köttstycken

likſom till en ärtſoppa, ſå är det äfwen ur moden att bjuda fram en blott och bar kopp kaffe, om man ockſå har ſocker och grädda af det aldra ſubtilaſte ſlaget. Man ſkall nödwändigt hafwa ett par nybakta bullar, några ſockerkringlor eller i det minſta en tallrik ſkorpor till ſitt aromatiſka fluidum, ſå wida man ej will råka ut för bakdantares tungor och för kritiſka anmärkningar. Och ſom det på landet äfwen kommit i ſwängen att dricka the, hwilket omöjligt kan njutas med behag utan en mjuk tillſats af hwetebröd, ſå är det naturligt att detta bröd ockſå på landet blifwit en nödwändighetswara. Och då man nu derjemte tager i betraktande alla de nya uppfinningar i hwetebrödswäg, af örfilar, kältringar, ſniglar, pannknäppar och Gud wete hwad alla ſlags benämningar, ſå har man ſkäl till den erfarenhet att äfwen hwetebrödskonſten följer med ſin tid och går framåt i fullkomlighet. Men för närwarande ger wårt hwetebröd likwäl anledning till ganſka ſorgliga betraktelſer. Ty utom det att wi ſåwäl i godhet ſom ſtorlek aldrig kunnat jemföra det med det danſka, hwarpå Danmarks bekanta twebakker lemna ett ſå talande eller åtminſtone wälſmakande bewis, ſå har det i ſednare tiderna torkat in och blifwit ſå magert ſom ett af de ſju magra axen i Faraos dröm. Man ſade att munnorna fordomdags ſkuro brödet till tiggare ſå tunnt att då det kaſtades ut om kloſterfönſtret ſå flög det bort med winden. Det ſer ut ſom om wårt hwetebröd ſkulle wilja flyga på ſamma ſätt. Men det kan ej wara annat, då ſäden är ſå dyr, att man näſtan får betala en ſtyfwer för hwarje hwetekorn. (M. n. A.)

— Ett till Hamburg anländt engelſkt fartyg har i Nordſjön haft följande äfwentyr: Styrmannen råkade olyckligtwis att öfwer relingen falla hufwudſtupa i ſjön, men en Newfoundlandshund ſtörtade genaſt efter honom och fattande ſtyrmannen i armen ſimmade han efter ſkeppet. Emellertid wiſade ſig en haj när ſtyrmannen föll i ſjön och war tillreds för att uppſluka honom, men wid hundens åſyn blef han ſå förbluffad att han dök åt djupet. Skeppet ſaktade ſin fart för att rädda ſina trogna tjenare, hwilket äfwen lyckades. Men juſt ſom de drogos upp på däck wiſade ſig åter hajen, ſom beſlutat fatta kurage, och ſatte ſig i beſittning af en del af den trogne hundens ſwans; men begge woro glade att för ſå billigt pris hafwa undſluppit det farliga wilddjurets gap.

— I anledning af de nya befäſtningsarbetena å Enholmen utanför Slitö, hwilka utföras af 150 man kronoarbetskarlar under kapten Nycanders befäl, meddelar Gottlands Läns Tidning följande hiſtoriſka upplyſningar:

"Den på ſamma ſkälle fordom belägna Carlſwärds fäſtning blef raſerad efter krigets utbrott 1788, då äfwen hufwudſtyrkan af det på ön förlagda artilleri blef bortkommenderadt. Genom Kongl. breſwet af d. 22 April 1788 till generalmajoren wid fortifikationen Hermansſon, blef anbefaldt, att fäſtningen (wid hwilken fanns en ſkans kallad Carlsbälte, förſedd med 5 batterier, kallade Baljan, Klingan, Doppſkon, Fäſtet och Haken) ſkulle ſprängas och raſeras, ſamt förſwarsmedlen till annan ort bortföras. Werkſtälligheten uppdrogs åt generalmajoren och kommendören Toll, ſom ingifwit förſlaget om fäſtningens raſerande. Förbemälte bref upptager ſåſom ſkäl härtill, att fäſtningen wore onödig och koſtſam att underhålla, ſamt att den lätt kunde falla i fiendens händer, enär ön icke war med erforderlig krigsſtyrka förſedd. Widare anbefallte ſumma bref, att 2:ne officerare och 40 man af artilleribataljonen med 2:ne exerciskanoner ſkulle ſåſom ett ſlags utpoſt på ön qwarſtanna.

Nämnda fäſtning hade blifwit anlagd i följd af en utaf Carl 10:de Guſtaf ſåſom arfprins gjord framſtällning derom, att Wisby ſtad med deſs widlyftiga ringmurar och det förfallna Wisborgs ſlott icke mera wore lämplige att förſwara, utan att det wore af nöden att utſe en annan tjenlig plats på ön till befäſtning. Detta arfprinſens betänkande bifölls af drottning Chriſtina genom deſs reſolution af den 30 Juli 1653.

Om det nya fäſtningsarbetet på Enholmen är för G. L. T. ingenting bekant, men det tyckes att derſtädes en större befäſtning är affedd.

Kung Carl 12:te ämnade wid Slitö anlägga en ſtad."

— Omätliga upptäckter af guld och andra dyrbara metaller i Turkiet. En upptäckt har blifwit gjord i Turkiet under loppet af nu pågående jernwägsunderſökningar, ſom ſannolikt ſkall öka Czarens lyſtnad efter detta land. Jernwägs-ingeniörerne hrr Leaby hafwa anländt till Konſtantinopel, medförande i ſtora partier malm af näſtan alla ſlags metaller, ſåſom guld, ſilfwer, qwickſilfwer, koppar, bly, antimon, arſenik och jern; och äfwenledes ſtenkol, alun, ſaltpeter och ſwafwel. Det är beräknadt att årliga afkaſtningen på fälten kan uppgå till fyra millioner pund ſterling. Guldet har blifwit funnet nära Adrianopel, på ſlätterna bildade af jordlager, och i den jernhaltiga ſanden från floden Osda, och äfwen på ſluttningen af berget Pelion och berget Oſſa i Teſſalien, blandadt med widſträckta lager af Lignit. Silfwerminorna och blyminorna ſynas blifwa af större wärde och af en owanlig utſträckning, ſynnerligaſt wid berget Pelion, der mer än 200 ſerſkilda gallerier redan blifwit öppnade, utwiſande näſtan fabelaktiga rikedomar i deſſa minerallager. Blyminorna på berget Pelion äro endaſt 3 a 4 engelſka mil från hamnarne Zaoras och Volo, och har ymnig wattenkraft och bränſle.

Kungörelſer.

Magiſtraten anſer lika med Stadens Sundhets-Nämnd, att Stadens gator, rännſtenar och gårdar böra omſorgsfullt ſopas och renhållas och förthy härmed ålägger tomtegare och disponenter af tomter att alltid låta renhålla de till dem anſlagne gator, rännſtenar och gårdar och för ſådant ändamål dem ſopa i medlet och ſlutet af hwarje wecka, ſamt oftare, der ſå erfordras, wid wite af 3 Rdr 16 ſk. Banko, och ålägges Stadens polis att ſådant noga efterſe och att den förſumlige till böter åtala.

Carlſtads Rådhus den 31 Oktober 1853.

Jernwägen emellan Yngen och Daglöſen kommer att för perſonal- och warutransporter öppnas Måndagen den 7 näſtkommande November, hwilket till allmän kännedom härigenom meddelas. Filipſtad den 29 Oktober 1853.

På Direktionens wägnar:
Frans von Schéele.

Entreprenadauktion.

Till leſwerering af Soppa, mjukt Rågbröd och oſyrad ſamt wälſmakande Swagdricka åt Sadens fattige under ett år från den 11 inſtundande Januari kommer Entreprenad-auktion att af Magiſtraten hållas å Rådhuſet Måndagen den 14 näſta November kl. 10 f. m., hwilket härmed kungöres, med tillkännagifwande att före utropen meddelas underrättelſe om auktionswilkoren; ſkolande ſkriftlig borgen, ſom af Magiſtraten godkännes genaſt ſtällas för inropens fullgörande och för de förſkotter, ſom kunna få uppbäras.

Carlſtads Rådhus den 31 Oktober 1853.

Till Salu.

Härmed får jag äran hos resp. kunder tillkännagifva det jag från Stockholm hemfått nya Modeller å

FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER,

samt att beſtällningar å alla ſorters Fruntimmers-hufvudbonader fortfarande emottagas och förfärdigas med störſta ackuratess och ſkyndsamhet.

Carlstad den 22 Oktober 1853.
MARIE FRYKLIND.

Hos

C. FORSSELL

finnas färdiga Manskläder till salu, beſtående af: Vinterytterrockar af flera slags goda och fina tyger, Kontorsrockar och Bonjourer samt Västar af silkessammet, siden, kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beſtällningar emottagas och expedieras med möjligaſte ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad d. 29 Okt. 1853.

Utmärkt vackert prässadt & Glacéepapper af många kulörer, prässadt guld- & silfverpapper till billigt pris hos
J. LEVENHAGEN.

Lädermarmor- & Grekiskt marmorerade papperssorter till billigt pris hos
J. LEVENHAGEN.

Interfolierade Almanachor för 1854 hos
J. LEVENHAGEN.

Regal-, Bok-, Skrif- & Postpapper af pappersbruket Klippans tillverkning, säljes till billiga priser hos
J. LEVENHAGEN.

Fogel
hos E. Chriſtman.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag ſin Klädeshandel härſtädes, beſtående af ett wäl ſorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Förſäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

Snuſer:

Gluntens blandning,
Magiſterns blandning, m. fl. ſorter hos
C. E. Holmberg.

Åſtundas köpa:

En eller twenne Höſtkor. Adreſs erhålles å detta boktryckeri.

Diwerſe.

En ung man, ſom i flera år ſkött ett större landtbruk i ſåwäl yttre ſom inre göromål, önſkar ſig en dylik plats nu genaſt eller till wåren. Närmare underrättelſe om perſonen lemnar Auditör C. W. Geijer i Carlſtad.

De ſom weta ſig wara ſkyldiga för gjorda Auktionsinrop, ſom till betalning äro förfallna, anmanas härmed att ſkyndſamt uppgöra liqwid, och får jag af förekomne anledningar tillkännagifwa att räkningar icke kringſändas, ſamt att fördröjd liqwid twingar till laga åtgärd. Carlſtad den 28 Oktober 1853.

På Auktionskammarens wägnar:
Adolph F. Nygren.

Hvar och en som af undertecknad erhållit räkning intill denna dag, anmodas, till undvikande af ändamålslösa påminnelser, att liqwid inom November månads utgång insända, efter hvilken tid det resterande bortlemnas till laglig behandling.

Carlstad den 29 Oktober 1853.
C. FORSSELL.

Som den Auktion, hwilken af undertecknad förrättades på Rud i Carlſtads ſocken den 8 och 9:de ſiſtlidne Auguſti, nu är till betalning förfallen, erinras härmed de reſtſkyldige att ſina inrop till mig liqwidera, ſednaſt fjorton dagar härefter wid lagſöknings påföljd.

Carlſtad den 2 November 1853.
Guſtaf Berg.

Att undertecknad fortfarande emottager uppdrags utförande wid härwarande Landshöfd.-Embete, och derwid beräknar det wanliga och billigaſte arfwode, får jag på förekommen anledning härmed meddela och mig fortfarande rekommendera. Carlſtad och Commiſſions-Contoret i November 1853.

C. W. Geijer.

L. M. Retterwall
uppköper Mård-, Räf-, Utter-, Lo- och Wargſkinn, och förſäljer flera leſwande Ankor.
Carlſtad i November 1853.

VÖRDSAM ANMÄLAN.

Undertecknad, som vistas på härvarande Lands-Kansli, får härigenom rekommendera sig till emottagande af måls utförande derstädes, lagsökningars expedierande, penningars inkasserande och uttagande jemte andre loflige uppdrag; och utlofvar jag att ordentligt och skyndsamt utföra hvad mig anförtros, äfvensom billigt arfvode. Carlstad den 2 November 1853.

FR. SCHAGERLIND,
Lands-Kanslist. Adress: *Carlstad.*

N:ro 20 af denna tidning utgifwes Lördagen den 12 November.

Carlſtad. D. Cronquiſt.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 20. **Lördagen den 12 November.** **1853.**

I Domkyrkan predika,

23:dje Söndagen efter Trefaldighet:

Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Uppskrifningarne till Förhörsboken komma att fortsättas i Sakristian under nästa vecka i följande ordning: nästa Måndag den 14 dennes med 8:de roten, Tisdagen med 8:de, Onsdagen med 9:de, Thorsdagen med 10:de och Fredagen med 11:te. Uppskrifningarne börja hvarje dag kl. 9 f. m. Frivilliga gåfvor till Stamböckerna uppbäras. Med Landtförsamlingens vestra del sker uppskrifningen hos undertecknad Söndagen den 13 dennes kl, 8 f. m. och med socknens östra del Söndagen den 20 kl. 8 f. m., samt med Alsters bruk Lördagen den 19 klockan 9 f. m. Carlstad den 8 November 1853.

L. F. MELLQUIST.

Vigde:

Inspektoren A. ANDERSSON och Jungfrun CATH. MARIA FALK, på Bredene den 31 Okt. 1853.

Döde.

Tillkännagifves att Magister SVEN LARSSON, född den 15 Sept. 1806, stilla afled på Sandbäcken den 6 November 1853; djupt sörjd och saknad af maka och barn.

Döde i Koleran,

från den 5 till den 12 November:

Den 6: Flickan Johanna, dotter till förut afl. pigan Anna Maja Olsdotter i Hedbäcksgården; Pigan Brita Jonsdotter, från Lunds gård.

Den 7: Arbetskarlen Andreas Nilsson i Skrubbgården; Drängen Anders Svensson från Lunds gård; Flickan Kristine Wollbrand.

Den 8: Skomakaren Nystedts dotter Anna; Garfvare-Gesällen J. Sjöstedt.

Den 10: Hustrun Brita Olsdotter från Hesselbol, Alster; Skräddaren Svenssons dotter Maria Charlotta; Arbetskarlen Anders Olsson Bäck.

Carlstad.

Kolera-rapporterna under sista weckan upptaga:

Fr. d.	5—6.	Insjukn.	3,	döde	1,	tillfr.	2	qwarl.	19.
	6—7.	—	2	—	3	—	0	—	18.
	7—8.	—	3	—	3	—	3	—	15.
	8—9.	—	5	—	0	—	3	—	17.
	9—10.	—	3	—	0	—	2	—	18.
	10—11.	—	4	—	3	—	1	—	18.
	11—12.	—	2	—	0	—	5	—	15.

Insj. från farsotens början 228, deraf i utbildad kolera 92. Af dessa hafwa 62 aflidit.

En jemförelse för hwarje wecka utwisar följande:

1:sta weckan	insj.	3	döda	2	tillfr.	0	qwarl.	1.
2:dra „	—	32	—	7	—	12	—	14.
3:dje „	—	79	—	19	—	49	—	25.
4:de „	—	55	—	13	—	44	—	23.
5:te „	—	40	—	12	—	32	—	19.
6:te „	—	19	—	9	—	14	—	15.

— Dagens tidningar såwäl med södra, som westra, posterne, äro mer än wanligt magra. Angående den orientaliska frågan, förljudes det att den Engelska konungafamiljen, deri inräknad kung Leopold af Belgien, som för närwarande uppehåller sig i London, uppbjuder allt för en fredlig lösning genom en allmän kongress, som skall sammanträda i London. Det tros att Ryska regeringen bjuder handen till detta steg.

— I Stockholm hafwa under de sista dygnen, 7—9, insjuknat i utbildad kolera 13, 10 och 5 samt dött 9, 1 och 4. Qwarliggande under läkarewård äro 105. Koleran i Jönköping tycks wara något lindrigare. Insj. från början 1,191 och döde 247.

— Ångfartyget Arwika berättas ligga i Gilberga-elfwen med afbruten propeller, hwarigenom deß återstående turer för året måste inställas.

— Konungens Befallningsh. har ansett sig böra inställa den till den 26 i denna månad utsatta marknaden härstädes, men tillkännagifwit att marknad i stället längre fram kommer att utlysas till någon dag i December månad. Det är wäl möjligt att denna åtgärd kan lagligen försvaras; men å andra sidan finnas goda skäl till den förmodan, att koleran innan den 26 skall hafwa upphört, här såwäl som i hela Wermland, hwarföre någon fara af marknadens hållande i wanlig tid, icke gerna kan antagas skolat inträffa; ty om än möjligen wid den tiden någon kolerasjuk skulle qwarligga i typhus eller annan efterssjukdom, så lärer wäl dock sjukdomen såsom epidemi redan nu kunna sägas wara förbi här i staden.

— Wäderleken fortfar att wara mycket blid, utan synnerlig nederbörd, med solskensdagar i slutet af weckan.

— Bland opinionsyttringar i bränwinsfrågan, är en, som omtalas från Carlshamn under den 31 Oktober, bland de märkligaste. Nästan hela arbetspersonalen wid warfwet, jemte en mängd andra arbetare, upptågade i processión till den utsedde riksdagsmannen, borgmästaren Ekenmans, bostad, och uppmanade honom, då han utkom på trappan, att anwända allt sitt inflytande såsom riksdagsman för arbetsklassernas befriande från det tryckande bränwinstyranniet, hwilket i år, genom en ohejdad bränwinsbränning uppjagat spannmålspriserna till en höjd, som nästan totalt sätta de fattiga arbetareklasserna ur stånd att förse sig med lifwets oumbärligaste förnödenheter. Om arbetarne sålunda drefwos till förtwiflan, så wille de icke swara för hwad som kunde inträffa, och man kunde då bittert få ångra att hafwa förbisett deras wäl. Herr Ekenman swarade lugt och wärdigt, bad dem hwar för sig först sjelfwa söka medwerka till den goda sakens genomförande medelst nykterhet; men sade sig erkänna bränwinsbränningens öfwerdrift och allt det onda som deraf förorsakades, samt lofwade att af alla krafter söka bidraga till dess inskränkande inom rimliga gränsor.

— Kgs Befhde härstädes har uti underd. skrifwelse af d. 26 Okt. tillstyrkt bifall till Werml. Hush.-Sällskapets underdåniga ansökan, det Kongl. M:t nådigst täcktes till Rikets snart sammanträdande Ständer aflåta proposition såwäl om fortfarandet af anslaget, 2000 Rdr, till länets landtbruks-skola wid Gårdsjö, som om ett nytt, lika stort, anslag till en annan dylik skola, hwaraf länet har werkligt behof. Kommer denna framställning att winna Kgl. M:ts och Ständernas bifall, så förmoda wi att egendomen Edsgatan är assedd i och för den nya skolan och under deß skicklige egare, agronomen Kollanders, ledning, skulle nog orten röna stort gagn af en ny skola derstädes.

— Tredje årswertberättelsen för detta län, afgifwen den 26 Okt., är af följande lydelse:

Hwete, som obetydligt odlas, och Råg har i Näs härad, hwarest höstsädet å den hårdare leran der och hwar alldeles utgått, samt i Wisnums och Nyeds härader, endast gifwit 4:de a 6:te kornet; men i öfriga delar af länet från 7:de till 10:de och sålunda en medelmåttig skörd.

Wårsäden, hwaraf Hafra utgör ortens hufwudsäde, har wäl på åtskilliga ställen inom Norr- och Westersyssłet allenast gifwit 3:dje kornet; men i allmänhet, både der och å öfriga orter, från 4:de till 8:de kornet och kan således afkastningen af detta sädesslag antagas wara medelmåttig.

Potatisen har minst lemnat 8:e till 10:e, men å flere orter från 12:te till 25 kornet, samt sålunda en god, och mångenstädes en ymnig, skörd. I södra Fryksdals härad förmäles den wara af såkallad torröta betydligt angripen, samt äfwen i mindre mån på ett och annat ställe i de öfriga fögderierna; men allmännast är denna jordfrukt af god beskaffenhet.

Höfångsten har, på sätt i min förra berättelse omförmäldes, warit mycket ringa, och gränsande till misswäxt.

— Wid markegångsfättningen den 3 d:es med detta län, bestämdes följ. priser: Hwete 16: 32; Råg 13: 16; Korn 9 rdr; Hafra 5 rdr pr tunna; Smör 6 rdr 5 sk. 4 rst. pr lisp.; torrt Fläsk 4: 24 pr d:o; Talg 6 rdr 5 sk. 4 rst. pr d:o; en Oxe om 15 lisp. 33: 16; en Ko 22 rdr; ett Får 3: 16; en Gås 1: 8; ett winterlass Hö om 48 lisp. 24 rdr; ett sommarlass dito om 24 lisp. 12 rdr; ett skeppund Tackjern 7: 12; allt Banko.

— K. M:t har, d. 2 dennes, utnämnt och förordnat till öfwerste och chef för Westgötha-Dahls regemente, öfwersten i armeen, förste majoren och öfwerstelöjtnanten wid Werml. regem., riddaren af K. S. O. samt Danska D. O., C. S. Sandels.

— K. M:t har, under den 26 sistl. Oktober, i nåder bewiljat häradsskrifwaren i Södersyssłets fögderi af detta län, G. M. Nygren, ett års tjenstledighet, räknad från den 14 innewarande månad, samt förordnat e. o. landskontoristen G. Warholm att berörde häradsskrifwaretjenst under tiden förestå.

— Samma dag har K. M. bewiljat bergsfogden i Wermlands bergmästaredöme, kamereraren C. A. Sundin ytterligare tjenstledighet under ett års tid, räknad från den 11 Januari 1854, samt bemyndigat Bergskollegium, att annan lämplig person till förrättande, under nämnde tid, af ifrågawarande bergsfogdetjenst förordna.

— Uppå derom af häradshöfdingen i Carlstads tingslags samt Grums och Kihls härader domsaga gjord underd. hemställan, har K. M., funnit godt i nåder förordna, att Carlstads tingslag samt Grums och Kihls härader må tillswidare wid Wermlands läns cellfängelse hafwa gemensam tingstad för handläggning, efter hwad kongl. förordningen den 20 November 1845 innehåller, af brottmål angående häktade personer, hwilka tilltalas för inom tingslaget eller någotdera häradet begånget brott; dock att ej mindre wederbörande härads rätt, inom förenämnde domsaga, må wara oförhindrad, att, i händelse under pågående ting någon warder i orten för brott häktad och till ransakning inför rätten inställd, målet wid samma ting till handläggning företaga, än äfwen domaren ega, att, der omständigheterne så fordra, för ransaknings hållande i dylika mål, utsätta urtima ting i orten, der brottet skett.

Stockholm.

Gaslysningsinrättningen har nu fortskridit så långt, att, om blott några mindre ännu felande maschiner hinna anlända från England före wintern, man hoppas kunna börja tändningen fram emot jul. Enskilda personer, till wida större antal än man wågat påräkna, hafwa anmält sig till erhållande af gas för sina lokaler. — Befälet wid kronoarbetskorpsen och bewakningskommenderingen wid Slitö hafwa fått sin aflöning förhöjd med 50 procent. — Elektriska telegrafen mellan Upsala och hufwudstaden öppnades till allmänhetens begagnande den 1 Now. Afgifterna synas wara billiga. — I bokhandeln har utkommit en liten ströskrift med titel: "Några ord om koleraspärrningar och krämareintresse", och hwari strängt, qwickt och förtjent gisslas den nuwarande koleraskräcken, med thy åtföljande oförståndiga spärrningar, hwilka försätta städer och socknar i belägringstillstånd och menniskoana i saknad af sund besinning. — Man wäntar att till regeringen snart skall inkomma en petition från städerna i fråga om nedsättningar i tulltaxan wid instundande riksdag. Den lärer wara författad i Götheborg och cirkulerar nu i städerna till underskrifters erhållande. — Häradshöfdingen i Kinds och Redswägs häraders domsaga R. af N. O. John Roij har nu, såsom ryktet förutsade, blifwit utnämnd till bondeståndets sekreterare wid tillstundande riksdag. Herr Roij har redan anländt till hufwudstaden. — En nyhet inom den litterära werlden, är att herr Mag. Jon. Wahlström sålt sin andel i Aftonbladet och lemnat redaktionen. Herr Wahlström hade egentligen haft de ekonomiska bestyren på sin del. — En annan nyhet är en af Hr Herrm. Bjursten utgifwen ny roman kallad: "Gyltas Grotta, romantisk skildring från medeltiden". Den skall wara ganska underhållande. — Gesällerna hafwa fått sin motpetition i näringsfrihetsfrågan färdig och den cirkulerar nu för underskrifters erhållande. Författaren är hr Lars Hjerta. Af denne finner man i de sista numrorna utaf Aftonbladet en ledande artikel i skatteregleringsfrågan, med den talang framställd, att den nog kommer att göra wederbörande åtskilliga bekymmer. — Som man

torde påminna sig blef den wid Helgoland strandade statyen af Gustaf 2:dre Adolf bergad af öns lotsar, hwilka derför fordrade en så stor ersättning, att assuradörerne föredrogo att beställa en ny afgjutning i München, hwilken nu jemwäl är färdig. Lotsarne lära sedermera hafwa sålt statyen till ett sällskap i Hamburg, hwilket har för afsigt att der uppställa densamma, om auktoriteternas bifall dertill kan erhållas. Detta wore alldeles i sin ordning, ty Gustaf Adolfs bedrifter räddade lika mycket Tyskklands som Sweriges religionsfrihet. Götheborgs inwånare upprefa dock statyen af annan anledning, nemligen till ett tacksamhetsbewis mot stadens store grundläggare. — En Preussisk ångkorvett, "Preussische Adler" har inkommit på redden och ingått i docka för att reparera en erhållen läcka. — Professor Huss har i en brochyr uppmanat till anskaffandet af en ny och förbättrad kuranstalt i hufwudstaden för sinnessjuke, ett behof som äfwen doktor Sonden nyligen uttalat. — Riddarhusdirektionen har redan tillsatt den wid riksdagen öfliga kanslipersonalen. — Kajerna på ömse sidor om slussplanen närma sig nu sin fullbordan och på grundwalen för Carl Johans staty arbetas ifrigt. Deremot går det smått med öfwerhyggnaden af gamla slussgrafwen, som knappt är påbörjad. Statyen kommer måhända att afstäckas midsommardagen nästa år. — Ansvarige utgifwaren af Folkets Röst har af domstolen blifwit frikänd för den åtalade artikel, hwilken ansetts innebära personliga förolämningar emot Fransmännens kejsare, sedan juryn med Nej besvarat frågan om artikelns brottslighet.

Landsorten.

Från Örebro berättas i Nerikes Allahanda angående Jernwägsarbetet wid Örebro-Hult, att det fortsättes med synnerlig ifwer och framgång. De i Örebro, inom kontraktörens faktorigård, redan förfärdigade, och jemwäl sedan någon tid begagnade 50 st. stjelpkärror för hästar på 3:ne hjul möttes wisserligen af allmogen i början med motstånd och inwändningar; men sedan några blifwit mera wande wid dem, hafwa icke saknats körare, och spänner bonden numera heldre sin häst för en af dessa, än för sina wanliga fordon. — Skebäcksbanan, hwars bank haft tid att sätta sig, är till större delen ballastad (betäckt) med 2 fot grus, och har en stor del material och wirke m. m. m. m. lossadt wid bolagets lastbrygga inwid Skebäck, redan den wägen uppkommit.

Bibanan till Skebäck kommer denna höst att förenas med hufwudbanan, och arbetet på denna förening började i Lördags. Från England är redan ett lokomotiv afsändt och på wäg hit, och förmoda wi att så widt icke naturhinder genom otjenlig wäderlek möta, man redan i år får se lokomotiven rulla på Skebäcksbanan.

Personalen wid jernwägsarbetet har nu en längre tid utgjorts af 7 a 800 personer, deribland blott 10 Engelsmän. Nu är arbetspersonalen nära 900 och blir i denna wecka omkring 1,000.

Genom swårigheter wid expropriationen har antalet af arbetare hittills icke kunnat ökas mer. Emellertid har arbetet ändock så framskridit, att det för närwarande pågår ända inwid Fellingsbro, således i närheten af Arboga, och är på denna sträcka af nära 4 swenska mil så mycket widgjordt, som kunnat göras, tills jordwagnarna blifwa i ordning samt rails och lokomotiver hinna anlända.

— Uti Tidningen Postbudet i Amål läses: Såsom ett bewis på sädespriſernas närwarande ståndpunkt i Wermland kan anföras att Ångf. Arwika wid nedgående till Götheborg d. 30 sistl. Okt. som last innehade ett större parti Råg, skördad å säteriet Gate i Arwika socken, för att i sistnämnde stad försäljas till högre priser än de på produktionsorten nu gångbara. Det är utan exempel att spannmål från dessa trakter befraktats till Götheborg, men alla år twertom. Råg gäller i Arwika köping 17 a 18 rdr, Hafre 6 rdr och Potäter 2 rdr tunnan.

— Från Malmö skrifwes i Alleh.: Som bewis på de storartade bränwinsspekulationerna i wår brödlösa och dyra ttd, kan anföras att inom ett och samma fögderi äro ej mindre än 60 nya brännerier anmälda och 5 d:o förändrade till större, hwilka alla icke betala mindre skatt hwardera än 100 rdr bko. Inom samma fögderi äro derjemte 5 ångbränneriер ändrade till dubbelt eller till tredubbelt större än förut. Och så lär förhållandet wara nästan öfwerallt. Wid Halmstad berättas en klädesfabrikör hafwa anlagt ett nytt ångbränneri, på hwilket minst hundra tunnor potatis förwandlas i bränwin för hwarje dygn, naturligtwis Söndagen inberäknad. Ty så länge böterna för bränning å sön- eller helgedag ej äro mer än 10 rdr bko, så lönar det sig nog att låta werket gå, äfwen om man kommer att plikta derför. På detta sätt husera wåra patrioter under ett år då den fattige får swälta och då brödpriserna redan äro högre än de sannolikt någonsin warit i Skåne under denna tiden. Men hwad betyder det om folket icke har bröd, så länge det har öfwerflöd på bränwin. Man påstår ju att swenskarna utgöra en försupen nation, och om detta är en osanning, så arbetas dock af alla krafter på att göra den både utfattig och raglande.

Under sådana omständigheter, då säd och potatis, allt hwad brännas kan förwandlas i finkel och drank i stället för att komma folket tillgodo som bröd och då spannmålspriserna med hwarje wecka icke falla, utan twertom synas stiga, så undra wäl de flesta om icke ett utförselförbud skulle wara af nöden, synnerligast om Ryssland, hwilket är ganska tryligt, förbjuder spannmålsutförsel från sina Österssjöhamnar. Detta lär redan wara förbjudet från hamnarna på liffländska och kurländska kusten och de öfriga blifwa wäl äfwen snart tillstoppade, helst om kriget bryter riktigt löst i orienten.

Det är likwäl mer än sannolikt, att regeringen icke widtager något afgörande steg i en så wigtig angelägenhet förr än rikets ständer blifwit samlade och landets ställning från alla orter kan derigenom blifwa tillräckligen bekant. Detta kan så mycket säkrare antagas, som denna tiden är förhanden inom kort tid, och om regeringen hänskjuter saken åt riksdagsombudens hufwudsakliga bestämmande, så är densamma derigenom fredad från allt klander öfwer sitt görande eller låtande härutinnan.

— Såsom något eget kunna wi meddela att en nykterhetspredikant i Färs härad, som med munnen på det mest fanatiska sätt ifrar emot det förderfliga bränwinet, far omkring och söker att få låna kärl, för att derpå förwara det bnänwin, hwilket han sjelf tillwerkar, ehuru rörelsen bedrifwes i en beskedlig bondes namn. Så handla nykterhetspredikanter.

— Konungens befallningshafwandes sista berättelse om årswexten i länet upptager årswexten under medelmåttan, med undantag af kornet, som anses medelmåttigt; dock, säges det, är den tillräcklig för ortens behof och kan lemna något öfwerskott till afsalu.

— I Kalmarposten skrifwes: I ett bref från twenne fruar härifrån Kalmar, hwilka tillbragt sommaren i Köpenhamn och nu med seglande fartyg woro på hemwägen, berättas att fartyget Thorsdagen den 20 Okt. råkat ut för en storm, som i närheten af Klippan afbröt masten och kastade den öfwerbord tillika med båten. Fartyget blef läck och höll flera gånger på att kantra. Från kl. 9 på f. m. till kl. 4 på e. m. suto de genomwåta och stelfrusna på det redlösa wraket, hwarje ögonblick i fara att spolas öfwerbord. På en enda stång som fanns ombord, hade man hissat nödflagg, men flere fartyg seglade förbi utan att hjelpa, tills ändtligen kaptenen på ett Gottländskt fartyg, med fara att sjelf förlora, i anseende dertill att wraket drifwit in på klipporna, slutligen ur dödsfaran räddade de olyckliga, som han derpå ädelmodigt förde till Carlskrona.

— Från Christinehamn skrifwes d. 5 d:s: Wi hafwa i dag den glädjande underrättelsen att meddela wåra läsare, det ingen kolerasjuk numera finnes i staden. Sedan den 18 sistl. Oktober, således på sjutton dygn, har ingen aflidit i kolera och sedan den 26 har ingen insjuknat, och alla, som wid förra rapportens afgifwande woro qwarliggande, hafwa tillfrisknat. Wi böra således med Guds hjelp kunna hoppas att staden snart skall blifwa förklarad för frisk, och den här afstannade rörelsen återkomma till sin förra lifligthet, hwarmed en god början redan är gjord, i det att både i förra och ännu mer i denna weckan en stor mängd allmoge, synnerligast å torgdagarne, bewistat staden och medfört landtmannawaror af alla slag. I går war tillförseln å dessa ganska stor.

Staden har sedermera blifwit af K. Befallningshafwande förklarad fri från kolera.

Utrikes.

Ryss-Turkiska twisten

Åter omtala de sista notiserna en uppenbar fiendtlighet emellan de begge stridande armeerna. Omer Pascha har nemligen gått öfwer Donau från Widdin till byn Kalafat i Lilla Wallachiet. Antalet af de trupper han derwid haft med sig uppgifwes högst olika. Några säga 3000 man fotfolk och 400 hästar; andra åter tala om 54,000 man, som redan skulle kommit öfwer. Något motstånd synes han icke hafwa rönt wid sjelfwa öfwergången; men sednare talas det om åtskilliga förefallna skärmytslingar. Ett rykte, hwilket wäl icke förtjenar mycken tillit, will weta, att Rysssarne ämna draga sig till Moldau och lemna hela Wallachiet åt Turkarne; att en demarkationslinea sedermera skall uppdragas emellan de begge armeerna, ett wapenstillestånd ingås, och underhandlingarne ånyo upptagas under de 4 stormakternas bemedling. Eger detta någon grund, så har wäl Ryske kejsaren fått fredligare tankar, sedan han sett de westra stormakternas bestämda uppträdande till Turkiets fördel. Möjligt kan det också wara att han endast söker winna tid; ty general Gortschakoff sjelf anser sig icke stark nog att utan talrika förstärkningar, dem han enträget begärt, bjuda Turkarne spetsen. Också känner man med wisshet att twå andra armeekorpser äro på wäg till furstendömena.

Från Asien hör man ännu icke talas om några fiendtligheter emellan Ryssar och Turkar; men wäl att den bekante Schamyl skulle levererat Rysssarne en allwarsam drabbning i närheten af Tiflis, och hwilken slutade med Rysssarnes återtåg. Att någon öfwerdrift ligger häri är wäl sannolikt, då det ligger i Turkarnes intresse att uppmuntra alla muselmän till gemensamt motstånd mot denryske kolossen.

Å sin sida synas Grekerne icke wilja hålla sig stilla. Från de norra prowinserna hafwa flere bewäpnade band öfwerskridit gränsen och plundrat på Turkiska området. Sannolikt komma England och Frankrike att twinga Grekland till passiwitet. Att nämnde makter på sista tiden allt bestämdare uppträda till Turkiets skydd, synes af flere deras åtgärder. Så har Frankrike återkallat sin hittillsvarande minister i Constantinopel, de la Cour, och i stället ditskickat den krigiskt sinnade och beslutsamme generalen Baraguay d'Hilliers, åtföljd af, som det säges, ett stort antal officerare. Widare säges 2:ne läger skola sammandragas wid Lyon och Toulon, hwardera på 50,000 man, äfwensom order lärer afgått till Toulon att klargöra alla disponibla fartyg för trupptransporter. Äfwen England säges ämna skicka en general till Turkiet.

Under allt detta, är det dock fullkomligt säkert, att isynnerhet England uppbjuder allt möjligt för en fredlig uppgörelse. Parlamentet sammanträder i slutet af November och så opopulärt som ett krig nu är i England, wågar ministeren wisst icke se parlamentet i ansigtet, utan att fullständigt kunna rentwå sig och sitt handlingssätt i denna fråga. Endast i det fall, att all tort skulle kunna tydligt wisas ligga på Rysslands sida, lärer parlamentet uttala sig för energiska åtgärder till Rysslands qwäsande. Detta wet nog det Ryska kabinettet, och deraf kommer sig utan twifwel den långsamhet och den obeslutsamhet, som dess operationer på sista tiden utwisat, äfwensom dess werkliga eller skenbara lust att på hederligt sätt alldeles komma ifrån hela affären. Allt tyckes dock utwisa, att de öfriga stormakterna numera under intet wilkor wilja lemna frågan i swäfwande skick, utan att en högtidlig diplomatisk akt, under allas gemensamma garanti, blifwer upprättad, hwilken för framtiden afböjer alla widare försök af Ryssland att förswaga Turkiet och inblanda sig i dess inre angelägenheter.

Underrättelsen om Turkarnes öfwergång af Donau war icke känd i Paris och London wid sista posternas afgång derifrån och man är mycket nyfiken att erfara det intryck som denna tilldragelse kommer att göra derstädes.

[12 November 1853]

Utdrag af ett bref från Stockholm,

den 7 November.

— — — — Såsom du sett af tidningarne, har koleran i stället att upphöra, hwilket wi alle med tillförsigt hade wäntat, de sednare dagarne rätt allwarsamt tagit upp sig igen, och detta har föranledt ett prat om ny importerad smitta, hwilket dock efter noggranna undersökningar befunnits sakna all grund. Anledningen är ingen annan än den, att en bland hufwudstadens högst belägna delar, hwilken hittils warit förskonad från farsoten, nu fått den till sig, och att just denna stadsdel företrädeswis utmärker sig för smuts och allt slags elände. I de andra stadsdelarne är nu friskt, och sedan sjukdomen wäl fått skörda sina utsedda offer på de sist angripna ställena, så blir wäl allt åter godt. Att det dock kan draga ut dermed ännu ett par weckor, göra wi oss beredda på; men wi wilja hoppas att riksdagsmännen icke deraf skola lida något mehn till helsan.

Den kungliga familjen uppskjuter sin återresa till staden i det längsta och hitwäntas icke förrän den 14, dagen före riksdagens öppnande. Anledningen finner du wäl.

Apropos Riksdagen, så möter regeringen representationen denna gång under mycket ledsamma auspicier. Icke nog dermed, att den lyftat hela den för förswarswerkets möjliga behof affatta andelen af lilla kreditivet, hwaraf nödwändigheten lärer blifwa swår nog att ådagalägga för wissa klentrogne, hwilka lätt kunna föreställa sig att man endast begagnat den inwecklade orientaliska frågan till ett swepskäl för att få öda folkets med swett och möda sammansparda styfrar på det med så mycken förkärlek omfattade militärwäsendet, hwilket mer och mer hotar att ensamt för sig taga alla landets resurser i anspråk. Det är en annan ännu obehagligare tillfällighet, hwilken lärer wålla en werkligt allwarsam oro hos regeringen att just nu nödgas möta representationen, nemligen den ofantligt ökade beskattning, som jordbrukarne till året få widkännas genom de höga markegångsfättningarne, hwarom underrättelser just nu ingå från alla kanter, men hwaraf olägenheterna hade för jordbrukaren undwikits, derest regeringen ställt sig Ständernas beslut wid sista riksdagen i statteregleringsfrågan till skyldig efterrättelse. Jag wille nu icke för mycket godt wara i Herr Palmstjernas kläder; ty att han får sina fiskar warma, serdeles från Bondeståndet, lärer wäl icke wara tu tal om. Om nu dertill regeringen, såsom det säges, alldeles icke skulle wara färdig med förslagerne till de allmänt wäntade ekonomiska reformerna, för att dermed tysta mun på de belackare, så äro Hrr ministrar werkligen att beklaga, och torde hafwa att wänta sig ett concilium abeundi från mer än ett af riksständen — "och thet med rätta."

Utan att på något sätt wilja blanda oss i striden emellan Hr Löjtnant Weinberg och hans antagonister i Werml.-Tidningen, och fastän wi bestämdt måste ogilla åtskilligt af hwad som under skriftwexlingens lopp flutit ur hans penna, anse wi dock icke för rätt att wägra honom plats för nedanstående uppsatser.

"Om redacteuren af nya Werml.-Tidn., som synes ha en serdeles smak för den hyggliga sysselsättningen att författa artiklar med syfte att om möjligt nedsätta andra, hade gjort sig underrättad om de arrangementer för sjukwård som Sundhets-Nämnden i W. delen af Carlstads landtförsamling widtagit, och under sistl. Aug. och Okt. månader för Konungens-Befh. anmält; så hade han, så wida man på det hållet någon gång får antaga rättskänslans seger öfwer skadebegäret, besparat sig skammen af att i förstn. tidning för den 5:te Now. ha kringfört en ytterligare falsk insinuation om mig*).

Filip Wilh. Weinberg."

Med anledning af Werml.-Tidn. för 4:de gången, Onsdagen den 9 Nov., gjorda flere kränkande anspelningar; så får jag här endast yttra, att jag mycket wäl förut wiste och insåg att dess redaktör skulle känna sig i högsta grad förgrymmad och misslynt, då han så oförmodadt fann sig icke längre kunna undertrycka min yttranderätt, likasom det äfwen war gifwet att han, slagen af de owederlaggda och owederläggliga bewis jag anfört, att i intet fall ha handlat emot författningarne rörande landwäga kommunikationerne m. fl., skulle söka sig hjelp af gästgifwaren (hwars artikel jag kände till) för att gemensamt med denne, som han äfwen kallar "skjutsbonde", wåga en ytterligare attaque, hwilken jag dock lika lätt afslår som de förra, ty då nämnde gästgifware först fordrade af mig 1 Rdr Bko såsom oeftergifligt wilkor för lemnande af hästar, men jag detta bestred, af skäl att han på den missskrifna beställningssedeln skulle antingen gjort ingen beställning eller ock följt datot, hwilket måste wara bestämmande, då deremot dagens namn är af ingen wigt, emedan det kan helt och hållet uteslutas, och derpå begärde se mitt pass, samt, då jag ej hade sådant, och han ej kände mig, slutligen antydde sin affigt att qwarhålla mig och i sådant affeende lät bortföra de redan för wagnen ställda hästarne (på hwilket allt jag tog 2:ne ojäfwiga wittnen) och icke heller wille lyssna till min uppgift att jag wore känd i orten, så, och för att förebygga den tillernade obehagligheten, sade jag honom slutligen på allwarligt wis, att derest han wågade uppehålla mig, som af Herr Landshöfdingen tillsatt ordf. i en sundhetsnämnd, och på wiss tid permitterad, således wore af honom sjelf, känd; så skulle jag, wid min wäl en gång inträffande framkomst till Carlstad, skyndsamt anmäla gästgifwaren till wederbörlig näpst; och sedan detta werkat så, att till den beställda tiden kl. 11 hästarne åter woro förspända; gaf jag mannen till skänks 1 Rdr Bko, hwilket han dock i sin skrift ej nämnt, ehuru han wid tillfället derför tackade; och hwaraf så wäl han som andra kunna finna, att jag gerna gör en uppoffring då man icke på olagligt sätt söker aftwinga mig den; och härmed wardt den förskräckliga historien, på hwilken man byggt sig så stora men bedragna förhoppningar om mitt nederlag, slut; deremot wäntar jag intet slut på redaktörens i Werml.-Tidn. grofwa otidigheter, hwilka dock omöjligt kunna bereda mig hederligt folks missnöje, tilläggande jag, att i hela hans sednaste radoterier ingen annan reflexion är tillbörlig än den: att Hr Doktor Engholm är "en allmänt aktad och aktningswärd man;" hwilket mycket wäl kan stå tillsammans med möjligheten att, såsom man af Handels-Tidningen sett, misstaga sig om författningars anda och mening.

Filip W. Weinberg.

*) Icke förr än d. 7 Nov. om afton erhöll jag Werml.-Tidn. från i Carlstad boende medprenumerant, och då jag icke förut från wederbörande uppsyningsman erhållit den ringaste rapport om redan den 1 Nov. inträffat koleradödsfall å Sandbäcken; lärer ingen med något skäl kunna anse mig ha begått någon försummelse, då jag först den 8:de å stället, jemte Prow.-läkaren, inställde mig, för att tillse wården af derwarande sjuke.

Uti Swenska Tidningen läses följande skildring, som wi funnit rätt träffande:

Om Koleran år 1853.

Wi weta att det är i Upsala, det heroiska Upsala, som wår ungdom bildas till dessa modiga och oförskräckta stridsmän, som icke behöfwa andra wapen än champagne-korken och ett harmoniskt: "Ur wägen Moskowiter!" för att freda wåra gränser.

Men, de akademiska fäderna äro äfwen förredömen af den utsöktaste försiktighet, hwaraf wi nu lemna några exempel:

1. Inställes alla akademiska föreläsningar, och när kansleren befaller deras återupptagande, anordnas försigtiga wistelseorter, der det tillåtes studenterna att tillbringa 1-3:dels månad, och att dagligen påkosta 3 till 5 rdr;

2. Tullarna stängas, ingen slipper in, — ty stadens modiga borgerskap håller sjelf wakt;

3. Och Flottsunds bro-reparation? Som pågår redan under 6 weckor, utan att hinna längre, förmodligen derföre, att den antagna byggmästaren har läst sin Odyssee, och huru Penelope rifwer upp om natten allt hwad hon knutit på dagen. Emellertid förhindrar detta att koleran må släpas*) öfwer bron;

4. Och när den resande måste släppas igenom staden, huru omtänksamt att låta honom åtföljas af 6 man af den modiga wakten, med en trumpet eller bockhorn i spetsen, då alla, så lärda som olärda, hafwa att kasta sig i närmaste hus, likasom kaniner uti deras hålor.

Oss förundrar det likwäl, att den elektriska tråden, som sammanbinder Upsala med Stockholm, icke längesedan blifwit afklippt, — ty mot dennes hastiga meddelanden hjelper ingen bewakning, och den kunde ju meddela kolera? Hwar och en torde ju finna, att alla de akademiska åtgärderne äro egnade att utbilda wår ungdom till modiga stridsmän i farans stund, om någonsin ödet släpar fienden till wår gräns.

Upsala är likwäl icke den enda staden, der man wet hwad försigtighet är. Uti Örebro tillåter man icke den delen af landskyrkans församling, som bor utom staden, att besöka kyrkan, om de ej uppwisa sundhetsbewis wid tullen, — och uti Kalmar har en resande icke tillåtits komma ombord å Gauthiod annorlunda, än att som Robinson Crusoe utsättas på en kal klippa wid inloppet, der ångskeppet, som såg hans nödsignaler, utsatte en båt att taga honom ombord.

Men det gifwes förwägna menniskor, som mena annorlunda om koleran, och det tillhörer oss att pröfwa, enligt ordspråket: «Audiatur et Altera pars.«

Rätta frågan här är att, så långt man det förmår, för sig uppgöra huru kolera uppkommer, samt om och huru den må anses smittsam.

I detta afseende förekommer:

1. Att den första kolerapatienten har tydligen icke fått sjukdomen genom smitta, ty då war den som smittat honom den förste.

2. Kolera måste således uppkomma af andra orsaker, och deribland;

a) Luften, som wi weta wara uppfylld af warelser dem wi, t. o. m. förnimma, då en solstråle insläppes uti ett mörkt rum;

b) Watten, hwaraf hwarje droppe, lagd under Solar-mikroskop, wisar oss en mängd djur som bekriga och förtära hwarandra;

c) Jorden, hwars många infusorier redan länge blifwit undersökta af Ehrenberg i Berlin, och hwilkas werksamhet bewittnas af de sjukdomar som angripa wåra jordfrukter;

d) Slutligen menniskan sjelf, som redan i lifstiden hyser 1000:de tals maskar i alla sina wätskor, endast wäntande på wår död för att infinna sig till Polonii måltid.

3. Om nu några af dessa skapelsens dimmutiver, genom för oss okända orsaker, blifwa förskämda eller sjuka, hwad under då om wi, som wid hwarje andetag, hwarje matbit, hwarje dryck nödgas insupa dem, äfwen insjukna?

Det gifwes således andra orsaker än beröringen, som kunna wålla sjukdomens utbredande.

4. Smitta genom widröring kan ej antagas — då wi se att af alla wåra läkare och sjuksköterskor ytterst få fått sjukdomen — ej heller ser man i de familjer, der föräldrar, syskon och tjenstefolk wårda en sjuk att alla dessa insjukna. Erfarenheten synes således bewisa, att widröringen af sjuka icke är ett wilkor för smittan, och än mindre kan smittan anses komma af döda ting.

5. Huru skall man då förklara de många fall, då personer som omgifwa en kolera patient, insjukna?

Swaret blir: det gifwes 2:ne kända anledningar — den första och allmännaste är oordentlig lefnad, som sätter magen i ett öfwerretadt skick — det andra: skrämsel, förargelse och andra passioner, som uppreta nervsystemet. Genom dessa orsaker blir man benägnare att duka under, — och blir sjuk — och dertill bidraga alla de spärrningar af städer, byar, hem, hwarwid inwånarnes inbillning stegras.

6. Men är då ingen spärrning anwändbar?

Jo — men ingen annan än den som kan uppfylla ändamålet. Sålunda kan spärrning af sjöhamnar gagna, derföre att den är möjlig — hwaremot spärrningar af wägar, byar, städer från landsidan icke gagna, derföre att de äro omöjliga att utföra, och tjena endast att uppjaga inbillningen hos folket. Ju lugnare man är — desto mindre fara för sjukdomen.

*) Släpas är det favorit-uttryck, som anwändes mot kolera. Jag har hört folk af mindre upplystare klassen föreställa sig, att släpandet skedde med en smittad trasa om foten, — andra att det wore med något ludet. Det sednare är möjligt; men man bör ju ej swedja allt ludet, säger ordspråket. Jag har äfwen haft ett annat exempel af den ringare klassens omdömesförmåga, då jag satt ensam i en roddarebåt, wäntande på flera passagerare: "Nå, — sade den ena madamen åt den andra, — nu wet jag huru det tillgår på Kastellholmen. Gud bewaре oss derifrån! Tänk bara, att så snart en sjuk kommer dit, kastar läkaren osläckt kalk öfwer honom, och han får 10 rdr af polisen för hwarje lik."

Wi hafwa nu gifwit läsaren tillfälle att se huru en högt uppjagad skrämsel söker skygd bakom en, ända till barnslighet, stegrad försigtighets-anda — wi hafwa äfwen sökt bewisa att smittan, der den finnes, icke uppkommer af beröring, utan är förberedd af den smittades förewarande kropps-konstitution, af dess lefnadssätt, af dess passioner och synnerligen deribland skrämsel för smittan, och således hufwudsakligen är beroende af nervsystemets fasthet eller slapphet.

Wi tillägga, att om ock många af denna sednare orsak blifwa kolera-sjuka, så kan man äfwen antaga, att ännu flera insjukna, likasom den första kolera-patienten, till följe af luftens skämda konstitution.

Wi hafwa äfwen sökt tydliggöra hwilken spärrning, som kan af det lugna förståndet gillas, och hwilken, som endast är frukt af en öfwerdrifwen inbillning,

(Forts.)

Handelsnotiser.

Götheborg d. 5 November. Wäderleken fortfar att wara mild, så att skeppsfarten fortgår med temlig liflighet, ehuru bristen på fartyg fortfar och de öfwerdrifna frakterna förswåra expeditionerna. Jernpriserna äro oförändrade. Till Okt. månads slut hafwa härifrån utskeppats 198,757 Skepp. diwerse jerneffekter. Deraf har England ensamt tagit 129,150 Skepp. Omsättningen i spanmål har under weckan icke warit betydlig, hwartill de höga noteringarne wäl hufwudsakligen äro wållande. Bästa Hwete gäller 31 a 32 rdr tunnan; Råg 20: 24; Korn 15 a 15: 24 och Hafre 8: 12 a 8: 24. Hö, inkommet från England och Belgien har betalts med 17 a 17: 12 pr skepp. Nytt Bränwin har kommit i handeln och blifwit betaldt med 1: 4, under det att gammal wara gäller 1: 5 kannan.

Kungörelser.

Jernwägen emellan Yngen och Daglösen kommer att för personal- och warutransporter öppnas Måndagen den 7 nästkommande November, hwilket till allmän kännedom härigenom meddelas. Filipstad den 29 Oktober 1853.

På Direktionens wägnar:
Frans von Schéele.

Till wal af revisorer att granska Stadens Sundhets-Nämnds redogörelse för omkostnaderna i och för den befarade Cholera-farsoten 1848 till och med 1850 kallar Magistraten Stadens innewånare att inför Magistraten å Rådhuset sig infinna nästa Måndag den 14 dennes kl. 10 f. m. Carlstads Rådhus den 7 November 1853.

Entreprenadauktion.

Till lefwerering af Soppa, mjukt Rågbröd och ofyrad samt wälsmakande Swagdricka åt Sadens fattige under ett år från den 1 instundande Januari kommer Entreprenad-auktion att af Magistraten hållas å Rådhuset Måndagen den 14 nästa November kl. 10 f. m., hwilket härmed kungöres, med tillkännagifwande att före utropen meddelas underrättelse om auktionswilkoren; skolande skriftlig borgen, som af Magistraten godkännes genast ställas för inropens fullgörande och för de förskotter, som kunna få uppbäras.

Carlstads Rådhus den 31 Oktober 1853.

Till Salu.

Härmed får jag äran hos resp. kunder tillkännagifva det jag från Stockholm hemfått nya Modeller å

FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER,

samt att beställningar å alla sorters Fruntimmers-hufvudbonader fortfarande emottagas och förfärdigas med största ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad den 22 Oktober 1853.
MARIE FRYKLIND.

Hos

C. FORSSELL

finnas färdiga Manskläder till salu, bestående af: Vinterytterrockar af flera slags goda och fina tyger, Kontorsrockar och Bonjourer samt Västar af silkessammet, siden, kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beställningar emottagas och expedieras med möjligaste ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad d. 29 Okt. 1853.

Utmärkt vackert prässadt & Glacéepapper af många kulörer, prässadt guld- & silfverpapper till billigt pris hos
J. LEVENHAGEN.

Lädermarmor- & Grekiskt marmorerade papperssorter till billigt pris hos
J. LEVENHAGEN.

Interfolierade Almanachor för 1854 hos
J. LEVENHAGEN.

Regal-, Bok-, Skrif- & Postpapper af pappersbruket Klippans tillverkning, säljes till billiga priser hos
J. LEVENHAGEN.

Fogel
hos C. Christman.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

H. v. HAGES

Galanteri-lager har i dessa dagar blifvit tillökt med åtskilliga nya artiklar, såsom Ljuskronor och Ljusstakar af Brons och Pläter, Lampor, Kenke Moderateur och Solair, 8 dygns gående Bord-Studsare, Schwartzwalder-ur och Amerikanska Väggur. Ett större parti Skjutgewär, dubbla och enkla; Kruthorn, Hagelpungar och Jagtväskor. Diverse Engelska smidesarbeten, Bordknifvar, Saxar och Pennknifvar; Thé- och Caffebrickor; Karafiner och Blomvaser; Gräddskålar; Thé- och Caffekannor af äkta Britannia metall; Portefeuller och Portemonaier af flera slag; äfven ett parti Musikaliska instrumenter, såsom Violiner och stråkar, Flöjter, Clarinetter och Jägarhorn; 300 st. fina fransyska taflor; Paraplyer, Käppar, Pirater, Nessisairer, Gummigalocher, Resväskor och Nattsäckar, Parfymerier af alla slag såwäl utländska som af Pauli välkända tillverkningar, m. m.

Carlstad den 12 Nov. 1853.

H. v. HAGE

säljer för vinnande af omsättning följande nyss hemkomna moderna och smakfulla varor till ytterst låga och billiga priser: Sidentyger af utmärkt god qvalité, kulörta och svarta; Halfsiden dito rutiga och släta, Barege- och Challytyger, rutiga hel- och halfylletyger, Merinos, Sattin de Espagne, Mixed Lystres, Caubaurghs och Crepe m. m. Ett större urval Paramattor från 24 sk. rgds aln, d:o yllemeuseliner från 18 sk. aln, tryckta Jaconetter och Nätteldukar från 18 sk. aln, d:o Scherting i alla färger á 18 sk. aln. Kapptyger, hel- och halfylle; Scawlar af Crepe, Cachimir, Silke, ylle & Bommull; ett fullständigt lager af engelska dubbla filtar, en- och två-mans, d:o piquetäcken d:o; Möbel- och Gardintyger af alla slag, borddukar, engelska Flanell- & Holländska Dammastduktyger; färdigsydda fruntimmerskappor, Morgonrockar; Fransar, Galler och Band; Västtyger, Halsdukar, Handskar och Vantar, m. m.

Carlstad den 12 Nov. 1853.

Hos A. T. Brattberg
till billiga priser:
Stockholms Form-, Stöp- et Stearin-Ljus, Cabbeljou i fjerdingar,
Klippfisk,
Gräsey,
Spil- och Saltlångor,
Lüneburger Salt och Ryskt Lin.

Hos A. T. Brattberg:
Gluntens och Magisterns Snusssorter, fina och ord. Cigarrer.

Hos A. T. Brattberg:
Pickles, Sardiner, Fransk Senap, och utmärkt god Anjovis.

Åstundas köpa:

En eller twenne Höstkor. Adreß erhålles å detta boktryckeri.

Diwerse.

De som weta sig wara skyldiga för gjorda Auktionsinrop, som till betalning äro förfallna, anmanas härmed att skyndsamt uppgöra liqvid, och får jag af förekomne anledningar tillkännagifwa att räkningar icke kringsändas, samt att fördröjd liqvid twingar till laga åtgärd. Carlstad den 28 Oktober 1853.

På Auktionskammarens wägnar:
Adolph F. Nygren.

Hvar och en som af undertecknad erhållit räkning intill denna dag, anmodas, till undvikande af ändamålslösa påminnelser, att liqvid inom November månads utgång insända, efter hvilken tid det resterande bortlemnas till laglig behandling.

Carlstad den 29 Oktober 1853.
C. FORSSELL.

En ung man, som i flera år skött ett större landtbruk i såwäl yttre som inre göromål, önskar sig en dylik plats nu genast eller till wåren. Närmare underrättelse om personen lemnar Auditör C. W. Geijer i Carlstad.

Undertecknad får härmed rekommendera sig för emottagande af hudar och skinn till beredning, äfwensom till försäljning finnes ett wäl sorteradt läderlager och saffianer.

Obs. Alla sorters råa hudar och skinn uppköpes af mig till högsta gångbara priser.

Carlstad i Nov. 1853.
F. Ljåstbom.

L. M. Zetterwall
uppköper Mård-, Räf-, Utter-, Lo- och Wargskinn, och försäljer flera lefwande Ankor.

Carlstad i November 1853.

VÖRDSAM ANMÄLAN.

Undertecknad, som vistas på härvarande Lands-Kansli, får härigenom rekommendera sig till emottagande af måls utförande derstädes, lagsökningars expedierande, penningars inkasserande och uttagande jemte andre loflige uppdrag; och utlofvar jag att ordentligt och skyndsamt utföra hvad mig anförtros, äfvensom billigt arfvode. Carlstad den 2 November 1853.

FR. SCHAGERLIND,
Lands-Kanslist. Adress: *Carlstad.*

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 21 af denna tidning utgifwes Lördagen den 19 November.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 21. Lördagen den 19 November. 1853.

I Domkyrkan predika,
Yttersta Domen:
Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Döde i Koleran,

från den 12 till den 19 November:

Den 12: Pigan Märtha Jonsdotter, i C. Lunds gård.
Den 13: Carl Olssons dotter Maria Chrtstina, i Melanderska gården.
Deu 14: Fången Sven Danielsson, å Cellfängelset; Jonas Jonsson, å Lasarettet.

Carlstad.

Kolera=rapporterna under sista weckan upptaga:

Fr. d. 12—13.	Insjukn.	1,	döde	2,	tillfr.	8	qwarl. 6.
13—14.	—	0	—	0	—	1	— 5.
14—15.	—	3	—	2	—	1	— 5.
15—16.	—	0	—	0	—	1	— 4.
16—17.	—	0	—	0	—	0	— 4.
17—18.	—	0	—	0	—	0	— 4.
18—19.	—	0	—	0	—	1	— 3.

Sjukdomen kan alltså anses här hafwa upphört, tillochmed såsom sporadisk, ty de nu på sjukhuset qwarliggande patienterne hafwa wanliga efterssjukdomar, och äfwen på egendomen Sandbäcken, i landsförsamlingen, är tillståndet bättre. Wi wilja derföre hoppas att stadens frifórklarande icke kommer att dröja så ferdeles länge.

— Ett exempel bland de många, hwilka förefinnas på wanskligheten i förhoppningarne att, äfwen med de strängaste och noggrannaste spärrningsåtgärder i längden kunna utestänga koleran från ett samhälle, sedan hon wäl inkommit i landet, och så framt sjukdomen har någon benägenhet att taga sin kosa åt den trakten, kom oss tillhanda med förra posten, hwilken underrättar oss, att äfwen staden Örebro fått sjukdomen på halsen. Staden blef i Måndags officielt förklarad för smittad. Till i Tisdags kl. 12 midd. woro inalles anmälde 8 sjukdomsfall, deraf 4 slutat med döden. Sjukwårds=anstalterna skola wara i god ordning, och befolkningen säges wara lugn. Sjukdomen har äfwen utbrutit på flera ställen i länet; mest bland arbetarne wid jernwägen. Man har, detta oaktadt, icke welat inställa arbetena och hemförlofwa folket; emedan mo[illegible]efarat, att det då kunde uppstå en allmännare owilja mot dem, som hade befattning med jernwägen, i alla de orter dit hopar af arbetare från jernwägen, hwareft koleran yppat sig, komma att anlända. Med posten i dag underrättas wi att sjukdomen artar sig att blifwa ganska lindrig.

— Dagens utländska post omtalar, att den emellan Ryssar och Turkar förefallua bataljen wid Oltenitza förnyats 3 dagar å rad och slutats med Rysarnes tillbakadrifwande samt förlust af 3000 man i döde och sårade. England och Frankrike synas färdiga att gripa till swärdet för Turkiets sak.

— Såsom något owanligt förtjenar nämnas att ett fartyg härstädes inlastar öfwer 2000 tunnor hafra, att skeppas på England.

— Wice härådshöfdingen Adolf Rydberg har blifwit förordnad att förrätta detta årets höfteting i Elfdals öfre tingslag.

— Lidköpings stad har gjort en stor förlust genom doktor Frykmans hastigt timade död. Tidningen derifrån för den 5 d:s yttrar sig derom sålunda:

"Wi hafwa ett sorgligt dödsfall att anmäla. Sedan koleran en hel weckas tid wisat sig i aftagande, bortryckte hon sistl. Måndag den omistligaste inom hela samhället, provincialläkaren, doktor Johan Magnus Frykman, blott 43 år gammal, och således i sin kraftfullaste ålder. Wi hafwa sagt, att han war den omistligaste och wi tycka oss icke behöfwa frukta motsägelse härutinnan. Han war en ömsint fader, och har efterlemnat 4 minderåriga barn, nu både fader= och moderlösa. Han war en ömsint son och broder, och har efterlemnat i sorghuset en 78=årig moder och sin enda syster. Och tänka wi på det allmänna, så war han en ömsint och skicklig läkare, som under 15 års tid haft tillfälle lära allt närmare och närmare känna, i staden och orten widt omkring, både friska och sjukliga, deras lefnadswanor och sinnelag m. m., hwilken kännedom wäl måste wara af oberäknelig wigt för hwar och en, som har till yrke att söka skaffa menniskor helsan igen. Att ersätta honom såsom läkare, det torde icke bli lätt på lång tid, om någonsin.

Men han hade icke blott wunnit godt rykte såsom läkare; genom sitt älskliga sätt att wara och redbara wäsende i öfrigt förskaffade han sig wänskap och högaktning af alla, som med honom kommo i beröring. Denna wänskap och högaktning yttrade sig ock på ett rörande sätt på hans begrafningsdag. Då under denna hemsökelsens tid jordfästningarne fått gå för sig helt obemärkte, så hade nu hundradetals personer ur alla klasser dels redan församlat sig på kyrkogården, dels slutit sig till likwagnen under färden dit, till den oförgätlige wännens graf, der härwarande sångförening afsjöng en psalmwers före och en efter jordfästningen. Så bewisade man i det yttersta sin warma tillgifwenhet för honom, som war omistlig för enskilda, omistlig för det allmänna."

— Wenersborgs Tidning omtalar att den riksbekante apothekaren Hans Nikolaus Riis har slutat sin kringwandrande bana på hemmanet Stigen i Ferglanda socken på Dalsland den 3 dennes. Han ankom den 2:e till Ferglanda, hwareft några kolerafall inträffat under föregående dagar, insjuknade på aftonen och afled frampå natten i utbildad kolera.

— En sannolikt wigtig nyhet för swenska bruksrörelsen är att man synes i Frankrike med allwar wilja yrka nedsättning i införsels=tullen på jern. En deputation af jernwägsegare hade den 5 Nov. i sådant ändamål uppwaktat kejsar Napoleon. Egarne af jernbruk yrka denna nedsättning på gjutjern och kol, men ej på smidesjern, hwaremot gjutjernstillwerkarne önska nedsättning på allt jern. Kejsaren har utnämnt en komitee, för att pröfwa frågan. Bland ledamöterne befinner sig äfwen hr de Morny.

— Från Philipstad skrifwes d. 11 d:s: I ett föregående nummer af denna tidning tillkännagåfwo wi att den nu nära färdiga Yngs=Daglöse=jernwägen såsom i Måndags första gången skulle öppnas till allmänt begagnande, hwilket ock skedde utan några serskildta högtidligheter, och i dag kunna wi redan omtala en olyckshändelse som timat på densamma. Förl. Onsdag inträffade wid det s. k. Abborberget, hwareft, (för att minska farten i den starka sluttningen 1 fot på 4) en dubbelbana blifwit anbragt på så sätt, att då den ena wagnen går utför, drager densamma medelst en jernlina, som i backens öfra ända är omwirad ett s. k. spelhjul, en annan wagn uppför. På detta wis skulle sagde dag 2:ne wagnar som woro lastade med 16 Skepp. jern transporteras nedför berget eller till staden, då deremot blott en (tom) skulle fraktas uppför. Sedan jernlinan å ömse sidor blifwit fästad i wagnarne sattes densamma i gång, ehuru de lastade wagnarne, tillfölje af sin öfwerwägande tyngd mot den motswarande olastade, snart tog öfwerbalansen och den sistnämnde derigenom erhöll en sådan fart, att den hoppade ur skenorna och ej stannade förr än wid spelet, der den wid slaget mot stolparne krossades. På de 2:ne andra wagnarne, som gingo utför, blefwo likaledes betydliga blessyrer gjorda. Som ingen person wid tillfället åkte, kunde naturligtwis intet menniskolif spillas, hwilket i motsatt fall säkerligen hade inträffat. En gosse, som wid wagnarnes afgång för nöje skull satte sig upp på en af desamma, hade nog fjälsnärwaro att kasta sig af och sålunda skadeslöst komma från äfwentyret.

Sistl. Måndags morgon den 7 d:s öppnades Kroppa=jernwägen emellan sjöarne Yngen och Östersjön, för waru= och person=trafik, hwarmed kommer att fortfättas så länge på hösten som wäderleken det tillåter. Den till samma bolag hörande Storforsjernwägen war redan i Augusti färdig till begagnande för trafikerande, och sedan nu den större såkallade Kroppa=banan är öppnad, kan man på denna linie å sjöar och jernwägar färdas ända till Christinehamn från den cirka 7 mil derifrån belägna norra ändan af sjön Långban i Gåsborns socken.

Stockholm.

Statsministern H. E. Friherre Stjerneld har nu efter återwunnen helsa återtagit utöfningen af sitt embete. — Såsom en motswarande artighet för de ordnar Danska regeringen utdelat till swenska sjöofficerare, i anledning af den gemensamma sjöexpeditionen under förlidne sommar, har Kongl. Maj:t nu dekorerat trenne Danska sjöofficerare med swärdsorden. — En ledsam nyhet från Upsala är, att f. d. statsrådet m. m. S. Grubbe derstädes aflidit den 6 November, efter en kort tids sjukdom. — Ett annat dödsfall, hwilket man wäl anar, men ännu ej har full wisshet om, torde hafwa träffat den genom sina stora förtjenster om swenska tabellwerket utmärkte hofmarskalken Leyonmarck. Hr L. som, nu wid 78 års ålder, för några weckor sedan träffades af en förnyad lindrig slagattack, har sedan dess tidtals warit oredig till sinnes och synes uti ett sådant tillstånd hafwa lemnat sin boning, utan att sedan hafwa återkommit, eller att man fått någon reda på hwart han tagit wägen. Ehuru swag af år och sjuklighet, skall han likwäl hafwa warit sedd i flere delar af staden; men oaktadt de ifrigaste efterspaningar, har man ännu icke lyckats upptäcka hans slutliga öde. Omständigheterna äro werkligen ganska besynnerliga.

— Den länge påtänkta förändringen af bergskollegii och bergsstaternes organisation har nu omsider blifwit tillwägabragt. Bergmästarne få sina löner förhöjda till 1200 rdr årligen. Geschworner= och bergsfogdetjensterna komma deremot att indragas. — Wid Kongl. Wetenskapsakademiens sammanträde den 9 dennes tillkännagafs, att den af herrar Scheutz far och son, uttänkta maschin för uträkning och tryckning af mathematiska tabeller, hwilken under nämnde herrars ledning blifwit förfärdigad på herr fabrikör Bergströms werkstad, nu är färdig samt högst fulländad och pålitlig. — Rikets Ständers Revisorer hafwa slutat sina arbeten. — DD. MM. Konungen och Drottningen, samt prins Oscar och prinsessan Eugenie inflyttade från Tullgarn i Lördags och anlände kl. 4 e. m. Äfwen Enkedrottningen inwäntades om Tisdag eller Onsdag. — H. M. Enkedrottningens födelsedag den 8 Nov. firades med en landtlig fest på Rosersbergs lustslott, wid hwilken H. M. lät utdela så wäl förplägning för en mängd personer, som penningar och kläder till de fattige. Glädjen och belåtenheten war allmän. H. M. gjorde derwid sjelf en promenad i det fria, för att bese tillställningarne. — Herr Salomon Heine i Hamburg har hedrat sig med en gåfwa af 2,500 rdr rgs till den härstädes i och för kolerafarsoten bildade nödhjelpskomiteen. — Om Tisdag skulle riksdagen öppnas med gamla, öfliga bruk. Landshöfding Hamilton i Linköping är utsedd till landtmarskalk, och till talmän i borgare= och bondestånden sägas borgmästaren Lagergren i Norrköping och den bekante N. Strinnlund från Norrland wara bestämda. Plenum plenorum på riksalen, då konungen kommer att helsa rikets ständer, troddes ej blifwa utsatt förr än i medio af nästa wecka. — Stockholms handelsförening har enhälligt antagit en till Kongl. Maj:t ställd petition om revision af wåra tullförfattningar. Petitionen förordar dels tullfrihet, dels mycket låga tullsatser på lifsförnödenheter ock råämnen, borttagandet af förbuden samt införande af förtullning efter mått, mål och wigt i stället för efter wärden m. m. — Aftonbladet har åter fått sig en tryckfrihetsaktion på halsen, efter framställning af landshöfdingen på Gottland, generalmajor af Dahlström, för en artikel, som uppgifwes wara af osannfärdig beskaf=

fenhet. — Kronouppbörden 1852 steg till rdr 7,124,709: 33, 8.

Landsorten.

— Från Åmål skrifwes: En owanligt mild och wacker höstwäderlek, som äfwen i wåra nejder framlockat blommor och bär, har hittills warit rådande; nederbörden har de sednare weckorna warit ringa, hwarföre landswägarne ännu äro jemna och torra, som sommartiden. Dessa gynnsamma omständigheter hade wäl i sin mån bidragit till en liflig och talrikt besökt marknad förliden wecka. Spannmålstillförseln war dock mindre än wanligt, troligen emedan säljarne hålla på sin wara i förbidan på högre priser. Såsom gällande i marknaden hafwa wi hört uppgifwas följande: Hwete 25 rdr; Råg 17 rdr; Korn 13 rdr; Hafre 6 a 6: 24; Ärter 16 rdr; Potäter 2: 32 tunnan; Kött 2: 16 pr lisp.; Gurkor 1: 32 pr fjerding; Hwetemjöl 3 rdr lisp.; Smör 20 a 22 sk.; Ost 8 a 12 sk.; Talg 20 sk. skålp; Ägg 32 a 36 sk. tjoget, allt rgs. På boskap tyktes wara brist, med undantag af swinkreatur, hwaraf en myckenhet woro torgförda och betaltes dyrt. Nu, en wecka efter marknaden, wisar sig deras frukttan, hwilka förespeglade faran af ny importerad kolera genom marknadsbesök från smittade orter, hafwa warit fullkomligt ogrundad.

— Från Carlskrona skrifwes under den 5 dennes: Efter långa sorgfulla månader fingo stadens innewånare i går fira en stor högtidsdag, ty staden förklarades då frisk och fri från kolerafarsoten. Klockan 10 på förmidd. öppnades Trefaldighetskyrkan till allmän gudstjenst, som förrättades af stadens kyrkoherde, biträdd af båda kyrkoadjunkterna. Kyrkoherden, hr prosten Feuk, predikade öfwer texten, hemtad ur Esaiæ 12:te kapitel och det deraf härledda ämnet: "Guds wrede, wänd i tröst." Både dagens stora högtid och predikantens lyckliga förmåga att tala till åhörarnes hjertan, gåfwo denna gudstjenst, ehuru förrättad på en söcknedag, helgden af en stor bönedag. — Från kl. 10 till kl. 12 f. m. woro stadens handelsbodar tillslutna, och kl. 12 till 1 midd. anställdes allmän ringning med stadens kyrkoklockor efter de 1055 samhällsmedlemmar, som blefwo offer för farsoten. — På aftonen anställdes andlig konsert i Trefaldighetskyrkan, bewistad af så många åhörare, som uti templet kunde få plats. Behållningen war anslagen till förmån för de genom farsoten härstädes föräldralösa barn.

— Wi omnämnde för någon tid sedan att en petition från Kalmar län om inskränkning i tillwerkning och försäljning af bränwin och andra spirituösa drycker, underskrifwen utaf 18,000 personer, hlifwit till H. M. Konungen öfwerlemnad. H. M:t har, enligt Kalmarposten, härå låtit afgifwa ett swar, hwaraf ett utdrag meddelas, så lydande:

"H. M. Konungen, som låtit sig föreläsas och derefter behållit så wäl den underdåniga petitionen rörande minskning af spirituösa dryckers tillwerkning och försäljning, som den tryckta uppmaning, hwarpå denna petition stöder sig — — — — — — — — — — — har förklarat att Hans M:t med serdeles wälbehag deraf funnit, huru i den landsort, hwarifrån petitionen utgått, de arbetande klasserna börja inse de beklaganswärda följderna af en i samma skala som hittills fortsatt bränwinstillwerkning och önska minskning deri, och att H. M. Konungen will taga den härmed sammanhang egande fråga under allwarligaste pröfning och föreslå sådane åtgärder, hwilka kunna hämma de olyckor, som drabbat och ännu kunna förestå folk och land, om bränwinstillwerkningen får widare fortgå såsom hittills."

På grund af detta H. M:ts yttrande, uttalar nämnde tidning sin glädje deröfwer att landet med säkerhet kan påräkna en kraftig werksamhet från konungamaktens sida till förqwäfwande af det ifrågawarande onda; men yttrar derjemte sin fruktan att möjligen hos Ständerna, hwilka slutliga afgörandet af saken tillkommer, bränwinsbrännarnes egennyttiga intresse skall i mer eller mindre mån förmå öfwerrösta landets allmänna fördel, och erinrar derföre de blifwande riksdagsmännen, att icke underlåta wid riksdagen handla i enlighet med de från landets alla orter högt uttalade åsigter och önskningar.

— För ett par dagar sedan anställdes i Kalmar en jagt, som torde böra upptecknas som en kuriosité. En pråm utgick nemligen iråu en af "wedgårdarne" derstädes, med en brädlast till ett på redden liggande fartyg. Då manskapet ditkommit och började upplasta bräderna, uppstod rundtomkring ett förfärligt surrande i prämen. Icke mindre än omkring 100 rapphöns hade neml. funnit för godt att gömma sig in i densamma och göra en lusttur utåt Kalmar sund. En stor del flögo utåt sjön, der de säkerligen omkommo; men 45, som icke woro nog rappa, blefwo fångade under ett segel, hwilket besättningen kastade öfwer desamma. Förr ansåg man det för en owanlighet att sparfwar flögo en i halsenz nu deremot är det mycket wanligt, att rapphönsen i Kalmar anställa nämnde försök. Hwar och en gör derföre klokast uti, att icke gapa för mycket.

— Arbetet wid hamnbyggnaden i Wadstena har nu så långt framskridit att fartyg redan kunna anlöpa hamnen, och ligga derstädes flere fartyg som intaga fraktgods.

— Från Mariestad skrifwes: Kgs Bfhde erbjuder de länets jordbrukare, som icke kunna till nästa sommar utfodra deras hela antal nötkreatur, ytterligare tillfälle till affsättning för export af sådane, genom uppköp af 2 a 300 st., som sker hos handl. J. G. Lithman i Skara d. 19 dennes eller i Wenersborg den 15, 16 och 17 dennes.

— Uti Lidköping är Koleran i aftagande. På de tre sista dygnen till d. 11 dennes hafwa blott 4 dödsfall inträffat, och 9 personer insjuknat. Från farsotens utbrott hafwa insjuknat 480, dött 157, tillfrisknat 309 och qwarligga 21.

— Från Westerås skrifwes d. 10 dennes: Under den i dag kl. 12 ändade weckan har farsoten wisat sig i märkbart aftagande. Sjuknumern, som under närmast föregående weckan uppgick till 77, har nu förminskats till 42, och hafwa dessutom sjukdomsfallen warit i så måtto af lindrigare natur, att de flesta kunnat häfwas, utan att öfwergå till utbildad kolera. Dödsfallen hafwa ock betydligt aftagit, så att de från 18 nedgått till 10. Deßutom har de tillfrisknades antal, som föregående wecka utgjorde 43, stigit till 54, hwadan de qwarliggandes antal nu blott utgör 5. Det, är sålunda af flera sammanstämmande tecken som wi anse oss kunna hysa de glada förhoppningar, att farsoten snart måtte aflägsna sig från wårt samhälle. Deremot har densamma under weckans lopp spridt sig till 2:ne ställen i stadens grannskap. I Wedbo egor inom S:t Jlians socken hafwa 5 personer insjuknat och deraf 3:ne aflidit. Wid Johannisbergs kungsladugård inom Lundby s:n hafwa likaledes 3:ne sjukdomsfall inträffat, utan att dock något ännu, så widt wi weta, slutat med döden. Båda dessa ställen ligga blott en half mil från staden.

— Från Lund skrifwes den 5 dennes: I dag kl. 11 öfwerlemnades på Akademiska föreningen, under sång och fanfarer, åt rektor Sommelius härstädes, ett dryckeshorn af silfwer, såsom ett minne af studentkåren och en tacksam gärd för det nit och den drift, hwarmed rektor S. under många år skött Föreningens ekonomi. Hornet lär hafwa kostat 600 rdr rgd.

— I Landskrona Korr. läses följande: Å härwarande fästning förwaras twenne till döden dömda grofwa förbrytare, nemligen en gammal gumma och hennes son. Man påminner sig det swåra brott, som för omkring ett par år sedan begicks i Konga pastorat, der en snickare Lindwall på det grymmaste sätt afdagatogs. Mördarne woro ofwannämnde gumma, hennes man, twenne deras söner och en dotter, hwilken sistnämnda war hustru till den mördade. Modren och äldsta sonen, af hwilka den förra war sjelfwa driffjedern och den senare werktyget till illgerningen, hafwa nu ändtligen, efter så lång ransakningstid, blifwit i högsta domstolen dömda att undergå dödsstraffet. De sitta nu i detta ändamål på beredelse härstädes och lär någon dag under månaden wara utsatt för afrättningen, som kommer att ega rum i Annelöf. De öfrige i familjen, d. w. s. fadren, den yngre sonen samt dottren, såsom alla mer och mindre delaktige i brottet, hafwa blifwit dömde till några års allmänt arbete, dels å fästning, dels å spinnhus.

— Från Christianstad skrifwes: Ett djerft rymningsförsök har egt rum wid kronohäktet i Engelholm natten till den 24 Okt. Klockan 2 på de tre sista dygnen till d. 11 dennes hafwa blott 4 dödsfall inträffat, och 9 personer insjuknat. Från farsotens utbrott hafwa insjuknat 480, dött 157, tillfrisknat 309 och qwarligga 21.

— Från Westerås skrifwes d. 10 dennes: Under den i dag kl. 12 ändade weckan har farsoten wisat sig i märkbart aftagande. Sjuknumern, som under närmast föregående weckan uppgick till 77, har nu förminskats till 42, och hafwa dessutom sjukdomsfallen warit i så måtto af lindrigare natur, att de flesta kunnat häfwas, utan att öfwergå till utbildad kolera. Dödsfallen hafwa ock betydligt aftagit, så att de från 18 nedgått till 10. Deßutom har de tillfrisknades antal, som föregående wecka utgjorde 43, stigit till 54, hwadan de qwarliggandes antal nu blott utgör 5. Det, är sålunda af flera sammanstämmande tecken som wi anse oss kunna hysa de glada förhoppningar, att farsoten snart måtte aflägsna sig från wårt samhälle. Deremot har densamma under weckans lopp spridt sig till 2:ne ställen i stadens grannskap. I Wedbo egor inom S:t Jlians socken hafwa 5 personer insjuknat och deraf 3:ne aflidit. Wid Johannisbergs kungsladugård inom Lundby s:n hafwa likaledes 3:ne sjukdomsfall inträffat, utan att dock något ännu, så widt wi weta, slutat med döden. Båda dessa ställen ligga blott en half mil från staden.

— Från Lund skrifwes den 5 dennes: I dag kl. 11 öfwerlemnades på Akademiska föreningen, under sång och fanfarer, åt rektor Sommelius härstädes, ett dryckeshorn af silfwer, såsom ett minne af studentkåren och en tacksam gärd för det nit och den drift, hwarmed rektor S. under många år skött Föreningens ekonomi. Hornet lär hafwa kostat 600 rdr rgd.

— I Landskrona Korr. läses följande: Å härwarande fästning förwaras twenne till döden dömda grofwa förbrytare, nemligen en gammal gumma och hennes son. Man påminner sig det swåra brott, som för omkring ett par år sedan begicks i Konga pastorat, der en snickare Lindwall på det grymmaste sätt afdagatogs. Mördarne woro ofwannämnde gumma, hennes man, twenne deras söner och en dotter, hwilken sistnämnda war hustru till den mördade. Modren och äldsta sonen, af hwilka den förra war sjelfwa driffjedern och den senare werktyget till illgerningen, hafwa nu ändtligen, efter så lång ransakningstid, blifwit i högsta domstolen dömda att undergå dödsstraffet. De sitta nu i detta ändamål på beredelse härstädes och lär någon dag under månaden wara utsatt för afrättningen, som kommer att ega rum i Annelöf. De öfrige i familjen, d. w. s. fadren, den yngre sonen samt dottren, såsom alla mer och mindre delaktige i brottet, hafwa blifwit dömde till några års allmänt arbete, dels å fästning, dels å spinnhus.

— Från Christianstad skrifwes: Ett djerft rymningsförsök har egt rum wid kronohäktet i Engelholm natten till den 24 Okt. Klockan

---

Öfwerraskningen.

Öfwersättning.

(Forts. och slut fr. N:ro 17.)

8.

Ännu innan Flood gick på kontoret, följande morgon, inträdde Alexander i hans rum, och sade honom, icke utan förlägenhet, att han wille stanna qwar, och bad tillika om hans samtycke till förbindelsen med Elise.

Ett hjertligt leende flög öfwer Floods ansigte.

"Det war alltså kärlekens band som kunde fasthålla er hos oß!... Nå i Guds namn," fortfor han rörd, "blif lycklig med den flicka ert hjerta walt!

Alexander ilade nu till sin pulpet, fullgjorde med outtröttlig ifwer sitt arbete, gick derpå till trädgården och fann paviljongen öppen, hwarifrån Elise winkade honom med ett englaleende.

"Min älskade Elise," ropade han, "allt har gått bra! Den ädla Jenny och hennes redlige far glädja sig åt wår förening, och intet hinder ligger oß mer i wägen.... men jag skulle dubbelt känna den saligheten att få kalla dig min, om Miß Jenny också kunde wara så lycklig."

"Gode Alexander!" sade Elise rörd och omslingrade honom med sina snöhwita armar; " hon känner säkert den renaste glädje. — I dag skall jag spisa med er, ty Jenny har föranstaltat en liten öfwerraskning för gästerna som äro bjudna, och" — tillade hon, skälmskt leende, i det hon kyßte honom — "låt det icke öfwerraska äfwen dig!... Gå nu, min älskade, wid bordet träffas wi åter."

Alexander kunde knappt fatta sin hastiga lycka, och han måste ännu en stund ila omkring i trädgårdens blomstergångar, för att hemta sig. Derefter inträdde han i matsalen, hwarest gästerna woro samlade och den hederlige Glason äfwen war tillstädes. Nu öppnades en sidodörr och — Elise trädde in i all sin skönhet, och allas blickar häftades owilkorligen på den förtjusande uppenbarelsen.

"Låten icke störa er, mina herrar!" sade Flood. — "Efter maten skolen j få weta något nytt."

Man satte sig. På en wink af Flood fick Alexander sin plats wid sidan af Elise. Tyst frågade han henne:

"Hwar är Miß Jenny?"

"Efter middagen skall du få se henne," war swaret.

Man åt och drack, men gästerna wille det icke smaka, alla hade blott ögon för den sköna främmande och afundades Alexander hans bekantskap med henne. Endast Flood, Elise, Alexander och Glason upplifwade sällskapet.

Wid deserten började ändtligen Flood:

"Mina herrar! I weten att jag lät uppfostra min dotter hos min syster i England. Då jag nu börjar blifwa gammal och blott har detta enda barn, lät jag henne komma hit, för att, så wida hon ännu icke gjort något wal, söka sig en make i nya werlden. Hon skref till mig att hon wille åtlyda min önskan, men måste först lära känna männerna och wälja obekant ibland dem. Hon kom hit som krympling, såsom I alla ha sett; nu har hon walt sin brudgum, hwilken redligt har bestått profwet, och hon har i dag för första gången uppträdt i sin sanna gestalt ... Här sitter min Jenny wid sidan af sin utkorade brudgum, Herr von Palmen.

Hogarths pensel skulle icke kunnat måla oß gästernas olika ansigten, huruledes de sutto förwånade, öfwerraskade och förlägna; många kastade till och med giftiga blickar på Alexander, som icke war minst öfwerraskad.

Jenny fattade hans hand, blickade med ett wänligt leende in i hans ögon och hwiskade:

"Jenny njuter blott med dig kärlekens lycka och sällhet."

Nu sprang Alexander upp, föll med tårar den gamle Flood om halsen och framstammade sitt af saliga känslor öfwerswallande hjertas tacksamhet.

Flood beswarade hans omfamning och sade:

"Ni har redan för länge sedan haft min wälsignelse, ty ni är min dotter wärdig."

Glason höjde glaset och ropade:

"Nu är skeppet wälbehållet och med god wind inlupet i hamn! — Lefwe brudparet!"

Sällskapet inföll ganska swagt i denna skål; endast få blefwo så mycket herrar öfwer sig sjelfwa, att de kunde önska brudparet lycka.

Alexander och Jenny märkte ej hwad som föregick omkring dem, de lefde blott i sin kärlek.

Sedan slutligen den ene efter den andre af gästerna aflägsnat sig och man åter war allena, gåfwo de sina känslor luft och berättade huru de hade älskat hwarandra.

Den gamle Flood klingade leende med Glason, och pekande på de älskande, sade han:

"När ditt skepp blir läck, gamle, så lägg dig för ankar hos oß, ty du har ju äfwen del i wår lycka."

"Derföre heter mitt fartyg också Fortuna!" jublade Glason.

[3]

[19 November 1853]

kan mellan 12 och 1 hade fångknekten Grönwall hört något rasslande i en af cellerna och derom genast underrättat waktmästaren Grönholm, hwarefter de båda med tänd lykta begåfwo sig smygande upp till korridoren, då de förnummo bullret komma från den cell, der lifdömde och under beredelse (sedan Juni månad) warande fångarne Nils Andersson och Pål Snygg förwarades. I samma ögonblick Grönholm öppnade dörren rusade Snygg mot honom och tilldelade honom flera slag och Nils Andersson dröjde ej att deltaga i wåldet, så att Grönholm slutligen blef omkullslagen, hwarefter de rusade på Grönwall, då en förfärlig kamp uppstod, hwarwid Grönwall, som war försedd med sabel, och Grönholm, som lyckats förskaffa sig ett annat tillhygge, wärjde sig med förtwiflad ansträngning, till dess flera personer hunno ankomma, med hwilkas tillhjelp bofwarne slutligen öfwermannades. Rymningsplanen lärer warit uppgjord i samråd med en annan, likaledes lifdömd, fånge, Pramberg, som förwarades i cellen näststintill, och werktygen (ett huggjern och några jernbitar), hwarmed arbetet på muren werkställdes, hade Snygg tillegnat sig dagen förut, då han begagnades till wedhämtning i en bod. Fångarne hade redan hunnit genombryta wäggarne i båda cellerna, då upptäckten skedde. Hade företaget lyckats, så war det, enligt fångarnes egen utsago, deras affigt att begifwa sig till Danmark. Hwilken som warit planens upphofsman, är ej utredt; ty bofwarne skylla i detta afseende, såsom wanligt är, på hwarandra. — Det war Pramberg och Nils Andersson, som föröfwade den rysliga illgerningen i Starby den 13 Mars 1851, då en bonde, hos hwilken de njutit gästfrihet, och hans dotter på det grymmaste sätt mördades, huset utplundrades samt derefter antändes. — Äfwen här i staden gjordes den 28 Okt. på morgonen af 2:ne fästningsfångar ett rymningsförsök, men hwilket lyckligtwis likaledes misslyckades. Den ene greps nästan omedelbarligen och den andre, på Näsby-mark, 1-8:dels mil från staden, inom en timma derefter.

Utrikes.

Turkiet.

Daktadt alla diplomatiens bemödanden till en fredlig biläggning af stridigheterna med Ryssland, står nu likwäl kriget i full låga, så att flera större och mindre träffningar redan äro kända. Ordern från Constantinopel till Omer Pascha om fiendtligheternas uppskjutande till den 1 Now. kom för sent. Träffningen wid Isatscha hade redan förefallit, och Omer Pascha började genast derefter ordna allt för öfwergången af Donau. Denna är dels werkställd, dels förberedd, på icke mindre än 5 olika punkter; wid Widdin, Nicopoli, Rustchuck, Silistria och Hirsowa. Tager man nu fram chartan och betraktar denna ofantliga operationslinea, hwilken innefattar öfwer 40 geografiska mil, och wet att Ryska höggwarteret befinner sig i dess medelpunkt Bucharest, samt att Ryska hufwudstyrkan kamperar några mil föder om nämnde Wallachiets hufwudstad, närmare Donau, så kan man ungefärligen fatta Omer Paschas storartade, men ytterst djerfwa och farliga operationsplan. Den tyckes då wara, att till en början förskansa sig i centern wid Oltenitza, der hålla ryska hufwudstyrkan i schack och djerft framrycka på begge flyglarne, hwarest Turkarne kunna utweckla öfwerlägsna stridskrafter, afskära Rysarne återtåget till Moldau, och, om allt lyckas, fånga ryska armeen i en säck, liksom Turkiska storwiziren Baltadschi Mehemed fångade Czar Peter år 1711 wid Pruth. Men om denna stora plan skall lyckas, så måste Turkarne i de stundande drabbningarne bibehålla öfwerwigten på alla punkter, och detta är föga att hoppas. Emellertid har detta likwäl skett, åtminstone wid första betydligare sammandrabbningen. Denna föreföll den 4 November wid Oltenitza, hwarest Turkarne den 2 hade öfwergått Donau och genast förskansat sig wid några gamla raserade fästningswerk, hwilka beslutsamt sattes i förswarsskick. 9000 Rysar angrepo derstädes 12,000 Turkar och efter en mycket het strid, som warade i 3 timmar, måste de förra slutligen retirera med betydlig förlust. Denna uppgifwes till 14 stupade och sårade officerare samt 600 stupade och sårade gemena. Turkarnes förlust war ännu icke bekant. Icke eller wiste man med säkerhet, hwem som kommenderade Turkarne i nyssnämnde träffning, eller hwar Omer Pascha sjelf då befann sig. Efter denna seger hade Turkarne ytterligare befästat sin ställning och draga oupphörligt till sig nya stridskrafter, så att man utan twifwel snart har att förwänta underrrättelser om större slagtningar i denna trakt. På wenstra flygeln synas Turkarne hafwa befästat sig wid Kalafat och inwänta förstärkningar från Sofia, för att sedan rycka fram mot Krajowa, hufwudstaden i Lilla Wallachiet.

Äfwen i Asien skola Turkarne hafwa öfwerskridit ryska gränsen wid Batum, och lefwererat Rysarne en lycklig träffning, men detaljer derom saknas.

Den 1 November undertecknade kejsar Nicolaus i Petersburg krigs-manifestet emot Turkiet. Det är ställdt på skrufwar, som wanligt, och i wissa delar stödt på alldeles falska grunder och uppgifter. De allierade flottorna lågo ännu för ankar i Marmora sjön och man wiste icke om och när de skulle rycka widare fram. Men Turkarne synas hysa godt förtroende till sina egna krafter, och äro öfwerallt lifwade af den största enthusiasm.

Rörande Englands och Frankrikes blifwande hållning i den pågående striden, är ännu förtidigt att döma. Sannolikt kommer denna att till hufwudsaklig del bestämmas af stridens gång. Kunna Turkarne reda sig på egen hand, och lyckas de bibehålla öfwerwigten på längden, hwilket dock är föga troligt, så är det klart, att de westra stormakterna hellst hålla sig stilla; men träffas Turkarne deremot af några allwarsammare motgångar och skrida Rysarne derefter å sin sida till Donaus öfwergång, för att förflytta krigstheatern till hjertat af Turkiet, så tycks det numera wara fullkomligt säkert, att de westra stormakterna blanda sig i leken och förklara Ryssland krig. Isynnerhet lärer Frankrike wara fullt beslutadt att taga detta steg. Det rustar starkt både till lands och watten och hotar att genast återkalla sina sändebud i Berlin och Wien, derest Preussen och Österrike taga det minsta steg till Turkiets skada. England deremot tyckes mindre beslutsamt, men skall ock, äfwen det, betingas wid ett säkert beslut, om det går illa för Turkarne; ty både England och Frankrike synas fullkomligt eniga deri, att på intet wilkor tillåta Rysslands widare utwidgande på Turkiets bekostnad.

Emellertid wet man nu med wissbet, att Ryska kabinettet på allt sätt bjuder till att ställa sig in med Engelsmännen, och att det lofwat dem, det deras personer och egendom skola wara fullt betryggade i Ryssland, äfwen i händelse af fredsbrott. Detta är ett så owanligt steg, att det icke gerna kan tillskrifwas något annat, än en fin plan att genom ett storartadt ädelmod afwäpna Engelsmännens missnöje.

— Den proklamation, som Omer Pascha aflåtit till sin armee, är, enligt en fransysk öfwersättning, af följande lydelse:

"Soldater! Då wi skola bekämpa wår flende, starka och modiga, få wi icke fly, och för att hämnas på honom skola wi offra wårt hufwud och wårt lif. Wi hafwa swurit det på koranen. I ären muselmän, och jag twiflar icke att I skolen offra ert hufwud och ert lif för religionen och för regeringen.

"Men om det bland eder finnes en enda man, som fruktar kriget, må han då säga det rent ut; ty det är farligt att wisa sig inför fienden med sådane män. Fruktan är en sjukdom i hjertat. Den, som är rädd, skall bli anställd wid sjukhusen och till andra tjenster; men den, som sedan wänder sienden ryggen, blir nedskjuten.

"De tappre männen deremot, som wilja offra sig för religionen och för thronen, må de stanna qwar. Deras hjerta är förenadt med Gud; om de wisa sig tappre och sin religion trogne, skall Gud säkerligen förläna dem seger.

"Soldater! låtom oss rena wåra hjertan, och sedan förlita oss på Guds bistånd.

"Låtom oss kämpa och offra oss såsom wåra fäder; och liksom de hafwa lemnat oss i arf wårt land och wår religion, så böra äfwen wi lemna dem i arf åt wåra barn.

"I weten alle, att ändamålet med wårt lif är att troget tjena Gud och sultanen, och att derigenom förwärfwa himmelriket.

"Soldater! den hwars hjerta klappar för äran bör tänka och tjena i denna öfwertygelse. Gud är med oss!"

Om Koleran år 1853.

(Forts. o. slut fr. föreg. №)

Sluteligen återstår att betrakta denna fråga ur dess religiösa ståndpunkt och dess inwerkan på samhälls-tillståndet.

Spärrnings-systemet, utfördt annorstädes än i sjöhamnar, förwandlas till ett upplösningstillstånd af alla de behof den ena menniskan, eller den ena kommunen, har af de andra.

Att wänta mätta och förnuft hos den, hwars inbillning är uppjagad af skrämsel, wore fåfängt, när man ser huru spärrning anordnas i städer, t. o. m. i den stad, der högsta grad af förstånd borde förutsättas. På landet är oftast än wärre. När en fattig bonde får kolera i huset, wet man ej bättre än att tillspika hans dörr, beröfwa honom all den tröst, all den hjelp han kunde få af wälwilliga grannar, och tacka Gud om honom gifwes watten och bröd. Dömd att se de sina förgås uti en rysswärd sjukdom, har han icke ens tillgång till religionens tröst, ty presten är lika försigtig, som alla öfrige kommunens inwånare.

En lycka, om tillkälligt läkare-biträde gifwes och läkemedel finnas — ty läkaren är utesluten ur deras antal, som det tillåtes att wara försigtiga — han anses pligtig att umgås med kolera-patienter, och der sjukhus finnas, lockar man genom god dagspenning dit ett tillräckligt antal sköterskor, hwilka spärrnings-systemet anser wara warelser, dem man gerna kan uppoffra.

Sådan är inkonsequensen uti spärrningssystemet, oförnuftigt utfördt — sådan den menniskokärlek wår Frälsare förklarat wara dess andra bud till sina bekännare.

Går man nu till öfriga störda samhällsförhållanden, skall man finna lika många orimligheter och orättwisor.

Ingen kommun nekar t. ex. den resande, att fara igenom sitt område, men wäl att stanna qwar — icke ens öfwer natten — och hwad är wäl då en resandes öde, om alla kommuner berättigas att lemna honom utan herberge eller mat? Medgifwes detta någorstädes, så [illegible] spärrning wärd, så framt icke hela gästgifweriet då anses misstänkt och spärradt; och hwad är grunden till allt detta ofog? Intet annat än att den främmande misstänkes för möjlig smitta. Det är således på en ur luften gripen misstanka, som alla resande qwäljas med olaglig medfart. Är sådant rättwist? Är det att bära aktning för andras rättmätiga fordringar? Kan icke möjligen den resandes hela wälfärd bero på framkomst wid wiss timma, och hwem ersätter honom förlusten?

Spärrningssystemet går längre. Det motiverar stängning af ungdomens underwisning, stängning af domstolar, aflysning af marknader och auktioner, stängning af kyrkan, såsom i Örebro, och förstörd handel och wandel. Allmogen skrämmes från städernas torg; städerna sjelfwa lida deraf och den fattige blir ännu fattigare.

Men wi fråga dessa ultra-försigtige spärrare, t. ex. i Upsala, huru de skulle förhålla sig om kolera utbryter hos deras bagare, slagtare, i deras hökarbodar, kryddbodar? Skola wäl alla dessa bodar, (de kunna ju alla smittas), skola de stängas?

Sådane äro spärrningssystemets oundwikliga följder, förutom det att det stegrar den skrämsel, som är det farligaste wehiklet för sjukdomens utbredande.

Må det tillåtas mig här anföra en sannings-enlig historia om en i Zürich för få år sedan företagen spärrning. Stadens wise församlades och alla beslöto den strängaste spärrning, då en borgare bad att få få weta huru mycken tid han behöfde för att gå ut till sin lilla landtgård och medtaga 2:ne honom kära turturdufwor. "Bewars," swarade man, "ni kan ju bara kasta dem öfwer stadsmuren, så flyga de nog till er." "Det wågar jag wäl aldrig," swarade borgaren, "ty det är just den wägen koleran går" — och nu funno stadens wise, att spärrning war onödig.

Hwad är då egentligen att göra då kolera inkommit i landet? Endast ett medel — det att inrätta sjukhus, der insjuknade kunna skiljas ifrån friska och erhålla nödig wård. Dernäst att upplysa folket om den bästa dietiska lefnaden, och tillråda förtroende och undergifwenhet till försynen.

Alla andra medel, alla spärrningar by mot by, hus mot hus, stad mot stad, äro förderfliga för landet och endast tjenande att gifwa näring åt en fruktan, som bereder smittan rum.

Detta medel, som med lätthet kan ordnas i städer, kan äfwen af den suweräna kommunal-nämnden ordnas inom hwarje socken eller by, och en förståndig man eller qwinna anställas wid den sjukes wård, efter de råd och instruktioner prowincialläkaren gifwit, och med de läkemedel hwarje kommun, ja hwarje husfader alltid borde i sådana tider ega till hands.

Då har man gjort, utan att inkräkta på andras rätt, allt hwad menniskor kunna göra — och då må man med lugnt mod öfwerlemna sig i Försynens händer.

Dö är menniskans lott — förr eller sednare — men man dör ännu långsammare då man släpar fram sitt lif under beständig fruktan. Det tillhörer presten och hwarje mera upplyst medlem inom socknen, att upplysa och lugna menigheterna — och detta sker ej med otidig bäfwan för ett ondt, som ännu ej är nära.

Hwarjehanda.

Ett mord har nyligen blifwit begånget i Frankrike, hwilket wäckt mycket uppseende. Brigadgeneralen grefwe de Neuilly, kommendant i Chalons sur Marne, har blifwit ihjelskjuten af sin adjutant, kapiten Laporte. Det berättas att kapitenen stått i närmare förhållande till generalens fru, hwilken esomoftast lärer hafwa emottagit besök af honom. Hela Chalons kände till detta förhållande, emedan generalskan och hennes intime icke synnerligen generade sig för werlden. Några wänner till generalen beslöto derföre att underrätta honom om hans hustrus uppförande; de gåfwo honom en hemlig wink och generalen begaf sig i största förbittring till kapitenens bostad, hwarest generalskan just befann sig. Generalen fordrade att man skulle öppna för honom och hotade att slå in dörren, då hans hustru utropade: "Det är han! Det är han! Wi äro förlorade!" Under det generalen höll på att sparka upp dörren, öppnades den och — kapitenen trädde honom till mötes med en pistol i hwardera handen, hotande att nedskjuta generalen, om han gjorde ett enda steg framåt. En kort och häftig ordwexling uppkom nu, hwilken slutades dermed att kapitenen affköt begge pistolerna. Generalen träffades af begge skotten i bröstet och föll utför trapporna. Flera personer skyndade dit och funno generalen i dödskamp; han dog efter att hafwa utropat: "den nedrige, han har mördat mig." — Enligt en annan berättelse hade generalen straxt utmanat kapitenen, och då de ämnade slåss utan wittnen, begärde kapitenen ett skriftligt intyg, att han handlat som en man af heder. Generalen, högeligen uppbragt öfwer denna oförskämda begäran, kallade kapitenen en skurk och slog honom med en käpp öfwer ansigtet; Laporte som hade de för duellen ämnade pistolerna i handen, hämnades denna förolämpning med att skjuta generalen ihjel.

Till Salu.

Härmed får jag äran hos resp. kunder tillkännagifva det jag från Stockholm hemfått nya Modeller å

FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER,

samt att beställningar å alla sorters Fruntimmers-hufvudbonader fortfarande emottagas och förfärdigas med största ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad den 22 Oktober 1853.

MARIE FRYKLIND.

Hos

C. FORSSELL

finnas färdiga Manskläder till salu, bestående af: Vinterytterrockar af flera slags goda och fina tyger, Kontorsrockar och Bonjourer samt Västar af silkessammet, siden, kachimir och piquéer i åtskilliga mönster. Beställningar emottagas och expedieras med möjligaste ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad d. 29 Okt. 1853.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

H. v. HAGES

Galanteri-lager har i dessa dagar blifvit tillökt med åtskilliga nya artiklar, såsom Ljuskronor och Ljusstakar af Brons och Pläter, Lampor, Kenke Moderateur och Solair, 8 dygns gående Bord-Studsare, Schwartzwalder-ur och Amerikanska Väggur. Ett större parti Skjutgevär, dubbla och enkla; Kruthorn, Hagelpungar och Jagtväskor. Diverse Engelska smidesarbeten, Bordknifvar, Saxar och Pennknifvar; Thé- och Caffebrickor; Karafiner och Blomvaser; Gräddskålar; Thé- och Caffekannor af äkta Britannia metall; Portefeuller och Portemonaier af flera slag; äfven ett parti Musikaliska instrumenter, såsom Violiner och stråkar, Flöjter, Clarinetter och Jägarhorn; 300 st. fina fransyska taflor; Paraplyer, Käppar, Pirater, Nessisairer, Gummigalocher, Resväskor och Nattsäckar, Parfymerier af alla slag såväl utländska som af Pauli välkända tillverkningar, m. m.

Carlstad den 12 Nov. 1853.

H. v. HAGE

säljer för vinnande af omsättning följande nyss hemkomna moderna och smakfulla varor till ytterst låga och billiga priser: Sidentyger af utmärkt god qualité, kulörta och svarta; Halfsiden dito rutiga och släta, Bareger- och Challytyger, rutiga hel- och halfylletyger, Merinos, Sattin de Espagne, Mixed Lystres, Caubaurghs och Crepe m. m. Ett större urval Paramattor från 24 sk. rgds aln, d:o yllemeuseliner från 18 sk. aln, tryckta Jaconetter och Nätteldukar från 18 sk. aln, d:o Scherting i alla färger á 18 sk. aln. Kapptyger, hel- och halfylle; Scawlar af Crepe, Cachimir, Silke, ylle & Bommull; ett fullständigt lager af engelska dubbla filtar, en- och två-mans, d:o piquetäcken d:o; Möbel- och Gardintyger af alla slag, borddukar, engelsk Flanell & Holländska Dammastduktyger; färdigsydda fruntimmerskappor, Morgonrockar; Fransar, Galler och Band; Västtyger, Halsdukar, Handskar och Vantar, m. m.

Carlstad den 12 Nov. 1853.

Fina utländska **Cigarrer** nu hemkomna hos H. v. HAGE.

VAXSTAPLAR hos
H. v. HAGE.

Hos A. T. Brattberg

till billiga priser:
Stockholms Form-, Stöp- et Stearin-Ljus,
Cabbeljou i fjerdingar,
Klippfisk,
Gråsey,
Spil- och Saltlångor,
Lüneburger Salt och Ryskt Lin.

Hos A. T. Brattberg:

Gluntens och Magisterns Snusforter, fina och ord. Cigarrer.

Hummer och Ostron

finnes från denna dag till jul ständigt att tillgå, då jag efterfrågas hos handl. Christman.

Carlstad den 15 November 1853.

J. Wennerlind.

Hos A. T. Brattberg:

Pickles, Sardiner, Fransk Senap, och utmärkt god Anjovis.

Hampfrö

till försäljning i Garfwaren Lidbergs gula gård hos P. Conr. Kindberg.

J. F. Lundin

försäljer wackra och moderna Divansbord af Mahogny. Som de äro utaf egen tillwerkning, tilltror jag mig att för dessa answara ett års tid. Carlstad i November 1853:

Utbjudes hyra.

På Södra Sandbäcken finnes 2:ne trefliga Rum och Kök jemte nödig wedbrand; widare meddelar Handl. Hr A. T. Brattberg.

Diwerse.

L. M. Zetterwall

uppköper Mård-, Räf-, Utter-, Lo- och Wargskinn, och försäljer flera lefwande Ankor.

Carlstad i November 1853.

SE HIT!

Ett par nya pinnade Galoschor, inuti fordrade mod kläde och i botten samt klackarne med svart blankläder, bortbyttes förliden Thorsdagsafton hos Handlanden J. A. Nygren, emot ett par äfvenledes nästan nya sydda; och torde utbyte med aldra första göras dersammastädes.

Undertecknad, som bott i Norrige i flera år och under tiden der och på Swenska sidan efter gränsen förrättat Wattenwerks-byggnader af nya Smedjebruks-anläggningar etc., är nu ledig att åtaga sig byggnader.

A. Högberg.
Adress: Arwika och N. Mohn.

De som hafwa oafslutade affärer med aflidne Pernamätaren C. A. Strömberg, behagade sådant i Sterbhuset anmäla inom denna månads utgång. Carlstad den 8 Nov. 1853.

Charlotte Strömberg.

De som stå i skuld till Garfwaren L. G. Holms Sterbhus, anmodas med aldraförsta ligwidera till undertecknad, som har Reverser och Räkningar. Carlstad i November 1853.

L. M. Zetterwall.

Sedan Bokhandlaren E. H. R. Swanberg härstädes å sin broder Herr Conrad Th. Swanberg i Stockholm transporterat sina efter Bok hos åtskillige personer egande fordringar och sistnämnde Herre befullmäktigat mig att samma indrifwa, så får jag härmed uppmana alla dem som weta sig hos bemälde Bokhandlare häfta i skuld att samma skyndsammast inbetala. Som de mig tillställde räkningarne äro på Innehafwaren transporterade, kan jag dem icke utan ligwid utlemna.

Carlstad den 12 November 1853.

C. W. Geijer.

De som häfta i skuld till Handlanden J. Blixts konkursmassa, anmodas att samma inom detta års utgång till undertecknad God Man inbetala, så kärt dem är att undwika lagsökning. Carlstad den 14 November 1853.

C. W. Geijer.

Jag uppmanar Arrendatorn Låstbom på Romstad att, i fall, såsom allmänt säges, han är författare till, och låtit i Nya Werml.-Tidningen införa, de mitt goda namn och rykte i högsta grad kränkande, och med grofwa och otaliga förnärmelser (så wäl enskildta som med afseende på min befattning i Sundhets-Nämnden) fyllda uppsatserna i N:ris 58, 60, 67, 68 och 70 af nämnde Tidning, då, i först utkommande № af det bladet, antingen erkänna det, om han det wågar, eller ock, om rygtet ej har någon grund, eller han ej törs medgifwa dess rigtighet, att han då förnekar det, och anser jag ett undwikande swar endast förestafwadt af fruktan; i alla händelser anhåller jag, att han bekräftar sina ord med sitt namns underteckande. Föröfrigt skall jag nästkommande lördag söka plats i Werml.-Posten för ett tillbakawisande af förstnämnde Tidnings 5:te gången förnyade owärdiga beteende mot mig.

Filip Wilh. Weinberg.

N:ro 21 af denna tidning utgifwes Lördagen den 26 November.

Carlstad. O. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 22. **Lördagen den 26 November.** **1853.**

I Domkyrkan predika,

1:ste Söndagen i Adventet:

Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

Liqvid för bänkrum i härvarande Domkyrka nppbäres för platser å stora gången Måndagen den 28 kl. 10 f. m., samt för öfriga betalande platser Tisdagen den 29 dennes i Sacristian. Liqvid mottages ej utan förevisande af polett.

Carlstad den 25 November 1853.

S. HARDIN,
Domkyrkosyssloman.

Wermländska Barnvårdsföreningens årssammankomst hålles den 1 December på vanligt ställe kl. 11 f. m.

Döde.

Tilskännagifves, att aflidne Faktoren Petter Nilssons efterlemnade maka, ANNA MAGNUSDOTTER, stilla afled pn Grossbohl Thorsdagen den 17 Nov. 1853, på sitt 67:de år.

Döde i Koleran,

från den 19 till den 26 November:

Den 20: Enkan Maja Andersdotter från Edsvalla.
Den 22: Fången J. P. Hedin från Sjöstad.
Den 24: Enkan Norholm från Näbben.

Stiftsnyheter.

Sökande till Grafva Sacellani, anmälde intra fatalia den 21 denncs. kl. 12 på dagen: 1:o S. M. Adj. O. Bäckelin, 2:o vice Pastorn L. Skånberg, 3:o Pastorats-Adjunkten, Mag. E. Gullbrandsson, och 4:o vice Comministern Lars Edgren.

Carlstad.

Kolerarapporterna under weckan uppgifwa:

Den 19—20	Nov.	Insj.	1	död	0	tillfr.	0	qwarl. 4.
20—21	„	—	0	—	1	—	0	— 3.
21—22	„	—	0	—	0	—	0	— 3.
22—23	„	—	1	—	1	—	0	— 3.
23—24	„	—	0	—	1	—	0	— 2.
24—25	„	—	0	—	0	—	0	— 2.
25—26	„	—	0	—	0	—	0	— 2.

Wid det lyckliga förhållande, som förestående rapport angifwer, synes det som man nu skulle saklöst kunna genast indraga alla extra anstalter, såsom sjukhus och sundhetsbyrå samt föröfrigt tillåta allt hafwa sin wanliga gång, såsom marknader, auktioner, sammankomster och offentliga nöjen. Wi säga rent ut wår tanke att ett längre inhiberande häraf icke wore annat än ett pedanteri som omöjligt kan försvaras af författningarnes werkliga anda, och att auktoriteterna derföre utsätta sig för en allmännare owilja, om de widare lägga några hinder i wägen för sakernas wanliga gång. I Norrköping är marknaden utsatt till den 29 dennes, oaktadt, der som här, förekommer ett och annat enstaka sjukdomsfall, men icke kan sådant kallas epidemi.

— Großhandlaren J. E. Geijer, född i Wermland, afled efter en kort sjukdom i Götheborg i Thorsdags.

— Från Frankrike har ingått den glädjande underrättelsen att regeringen beslutat betydlig nedsättning i jerntullen och att man hwar dag kunde wänta bekräftelse derpå genom beslutets omnämnande i Monitören.

— På befallning från Konstantniopel har Omer Pascha dragit alla sina trupper tillbaka ur Furstendömena. Från Frankrike låter det högst krigiskt.

— I går och i dag har staden warit besökt af mycket allmoge, med icke obetydlig tillförsel af wiktualiewaror; men föga spanmål.

— Wi hinna ej nu att införa H. Maj:t Konungens throntal till Rikets Ständer på Riksfalen i Thorsdags, men kunna likwäl som hastigast nämna att deri utlofwas att regeringen skall framlägga förslag till förändring i bränwinslagstiftningen, till serskilda bestämmelser för grundräntornas förenkling, till näringarnas förkofran och till förbättrade kommunikations-medel. Widare förklarades att regeringen ämnar framlägga en omfattande framställning af försvarswerkets behof, hwars bewiljande under Europas nuwarande ställning throntalet lägger Ständerna warmt på hjertat. Slutligen säges att allmänna bewillningen icke behöfwer ökas.

— Dahlby Skyttesällskap, som stiftades förlidet år, hade sin 2:dra målskjutning i hemmanet Möre d. 16 innewarande månad, derwid följande priser wunnos: För skjutning å tafla på 180 alnars distance, erhölls första priset med 32¾ point och andra priset med 29¼ point samt på rörlig björn med 75 aln. distance, 19 point. Dessa priser wunnos alla af personer bland ortens allmoge.

— K. M:t har, under den 9 i denna månad, till häradsskrifware i Norrsysslets fögderi af detta län utnämnt t. f. häradsskrifwaren, landskontoristen L. G. Odhelius.

— Från Filipstad skrifwes den 18 dennes: Kongl. Maj:t har af gunst och nåd befriat handlanden Berg ifrån det honom ådömda fängelsestraffet.

Wäderleken, som i slutet af förra weckan öfwergick till winter med skarp köld, har nu ånyo återtagit sin förra mulna uppsyn. Regn, stundtals blandadt med snö, nedkommer dagligen, hwilket gjort att wäglaget är högst uselt. Torgtillförseln war, oaktadt wäglagets dåliga beskaffenhet, i onsdags ej så obetydlig, men spannmålspriserna höga. Råg betaltes med 21 rdr och Hafra, hwaraf nästan hwartenda korn uppköptes innan det ankom till torget med 8: 24 a 9 rdr samt Potatis 3: 24 tunnan. — För Hwetemjöl begärdes 3: 24 a 4 rdr pr Lisp.

— Tit. Weinberg på Widön har begärt rum i Tidningen för ett swar på en mot honom rigtad artikel i №. 70 af Werml.-Tidningen; wi kunna dock i följd af ett gifwet löfte till den sednares redaktion ej intaga den, ehuru den synes fullt bewisande att intet fel i afseende å arrangementer för sjukwård af honom begåtts, men att en uppsyningsman som försummat sin pligt icke fullgjort hwad honom enligt instruktion ålegat.

Stockholm.

Till subskription anmäles nu en officiel berättelse om fregatten Eugenies resa omkring jorden med chartor och plancher. Arbetet redigeras af premierlöjtnanten C. Skogman. — Ryssland har låtit kungöra att handeln på alla dess hamnar under kriget blifwer fri och obehindrad för neutrala flaggor. — Det af de stora engelska jernwägsentreprenörerna till regeringen ingifna förslag om utförandet af samtliga Sweriges hufwudbanor, synes wisserligen wid första påseendet temligen liberalt; men man kan dock wara öfwertygad, att de icke gjort anbudet, utan att påräkna en stor och säker winst, hwilken landeti alla fall får betala; men som kunde besparas om staten sjelf för egen räkning låter utföra arbetena och derwid hufwudsakligen anwände egna ingeniörer och arbetare samt egna materialier. — För guvernören på St. Barthelemy, öfwerste Haasum, som f. n. wistas härstädes, hafwa några sjöofficerare haft en festlig tillställning. — Generalpoststyrelsen har i dessa dagar till K. finansdepartementet inlemnat förslag om en wigtig reform inom postwerket genom införandet, efter utländskt mönster, af ett för hela riket gemensamt medelporto. Medelportot för bref utgör för närwarande 5½ sk. banko, och gen.-poststyrelsen föreslår derföre antingen ett lika porto för alla stadsbref, af högst 1 lods wigt, till 5 sk. banko, men som af Kongl. Maj:t må kunna nedsättas till 4 sk., eller också 2:ne portosatser af 3 sk. banko för alla bref inom 10 mils omkrets och 6 sk. för alla bref med längre bestämmelse. Deremot föreslås att alla såkallade lösbref skola betalas med 2 sk. för första lodet, samt ytterligare 2 sk. för hwarje öfwerskjutande lod till och med 8 lod, hwarefter ett modereradt porto widtager. Lika mycket wi instämma i den första åtgärden, lika obetingadt måste wi förkasta den sednare; ty den skall bestämdt i betydlig grad hämma den trafik, hwarwid man nu blifwit wan, och dertill alldeles onödigt föröka postmästarnes i alla fall mer än billigt stora inkomster. — Några aktningswärda män hafwa ställt sig i spetsen för insamling i ändamål att åstadkomma en grundfond till pensionsinrättning för swenska läkare, och hwarigenom man tillika will uttrycka sin erkänsla för swenska läkarekorpsens osparda bemödanden och ansträngningar under den nu gudilof i det närmaste öfwerståndna kolerafarsoten i landet. Inbjudningen återfinnes på annat ställe i dagens blad och förtjenar utan twifwel allmänhetens allwarligaste behjertande. — Franske gesandten wid härwarande hof, hr Lobstein, som någon tid wistats i Frankrike på permission, har i dessa dagar hit återkommit.

Landsorten.

Från Örebro skrifwes den 19 dennes: Koleran fortfar, men långt ifrån så fruktanswärdt, som man kunde haft anledning att befara och werkligen fruktat. Twertom synes den i afseende på antalet af werkliga fall af utbildad kolera högst skonsam, hwaremot hittills här, såsom annorstädes i början, döden synes utgöra det wanligaste slutet på sjukdomsfall af utbildad kolera. Utom de 2, som först insjuknade i förebud till kolera, har sedermera ingen öfwergått från sådana till utbildad kolera, antingen nu kolerasjukdomen hos oss är af en lindrigare art eller uppmärksamheten på äfwen det minsta maglidande redan i första begynnelsen qwäfwer sjukdomens frö. Blir det icke wärre hos oss, än det nu är och warit, då kunne wi sannerligen prisa oss lyckliga, och det ser werklgen så ut, som skulle man med största skäl kunna hoppas den lindrigaste hemsökelse af den på andra ställen så grymt härjande fienden.

— Från Dito skrifwes den 23 d:o: Koleran är serdeles lindrig och tyckes på de twå sista dygnen afstannat. Inalles äro af 15 i utbildad kolera insjuknade, 11 döde.

— Sistl. Fredag ankom en mängd arbetare från jernwägen till Örebro, sedan, som man säger, åtskilliga schakter (arbetareafdelningar) i Näsby socken blifwit upplösta och arbetarne hemförlofwade till nästk. Februari månad. De af dessa, som passerat wår stad, äro wäl till någon del från Nerike, men mest från Carlstads samt Skaraborgs och Elfsborgs län. Wi wilje icke yttra oss om lämpligheten eller olämpligheten af en sådan upplösning nu. Skäl kunna finnas, och det möjligen ganska talande, för densamma, hwilken dock af läkare blifwit afstyrkt. Ibland dessa skäl är säkerligen ett ganska giltigt, nemligen, att fullt tjenliga bostäder för arbetsfolket under den nuwarande duskiga och den kommande kalla årstiden swårligen kunna beredas. Emellertid få de afdankade, bland hwilka dessutom koleran hade innästlat sig, att kämpa med många beswärligheter på sin hemwäg, som för de flesta icke är kort. Så fullproppad, som hwarje den fattigare klassens boning är här i staden, hafwa de ankommande icke kunnat inhysas, och man har derföre sett dem ligga sammanpackade i förstugar på stengolf och jemwäl på öppna gårdsrum på magen i smutsen. Att de, innan de walt sig sådane sofplatser, intagit en försvarlig laddning af lifswattnet (dödswattnet?), kan icke dragas i twifwelsmål. Deras lugna och djupa sömn på det hårda, kalla eller smutsiga underlaget ha gjort det klart. Och detta händer i en stad, der koleran utbrutit, utan att också de, som fara så illa, blifwa af sjukdomen angripne! Sannerligen måtte en sådan liggplats under en hel natt wara wida mindre farlig för Skaraborgare och Wermlänningar än lax och ölsnpa för oss här i Örebro!

De stackars wandrarne måtte wäl nu till en del hafwa nått sina hem? Men med hwilka swårigheter! Wi förmode, att de nödgats tillbringa mången, icke allenast dag, utan äfwen natt, under bar himmel och med liten eller ingen förtäring, utom bränwin, som de säkerligen icke saknat, och som mer än en är nog enfaldig att anse såsom det bästa sättet

att förekomma sjukdomen samt derföre förtär i ymnigt mått.

— Från Wenersborg skrifwes den 16 d:s: Wår höstmarknad, som tog sin början i går, är talrikt besökt, så wäl af "ståndspersoner" som allmoge. Handeln i går war i allmänhet ganska liflig och aflopp marknaden, med undantag af några förplägades tillwaratagande, lugnt och fredligt.

En mängd kreatur och ladugårdsprodukter torgfördes. 12 qwarters oxar betaltes med 90 a 100 rdr paret, sämre kor med 20 a 25 rdr stycket: hästar, hwaraf en owanligt stor mängd funnos i marknaden, erhöllo icke köpare, hwarföre endast byteshandel dermed kunde åstadkommas; och ansåg sig den, som derigenom kunde bereda sig kontant mellangift, hafwa gjort en god affär. Spannmål betaltes: råg med 20 a 21 rdr, korn sämre wara, 13 rdr och hafre 7½ a 8 rdr tunnan; färskt fläsk 4 rdr lisp., smör 22 a 24 sk. och ost 10, 12 a 16 sk. skålp., allt rgs.

— Från Wadstena skrifwes d. 15 dennes: Om wår aflysta Oktobermarknad war talrikt besökt, så war den äfwen aflysta marknaden sistl. Tisdag ännu talrikare, ty alla torg och gator hwimlade af marknadssökande. Spannemålstillförseln war god och affättningen högst liflig. Priserna noteras: Hwete 24 a 25 rdr; Råg 15 a 16 rdr; Korn 12 a 14 rdr; Ärter 12 a 14 rdr; Blandsäd 7 a 7: 24; Potatis 2: 36 a 3 rdr pr tunna; Westgöthalin 4: 24 a 5 rdr; Smålandslin 6 a 7 rdr pr lisp. På kreatur war god tillgång. Oxar gälde 100 a 130 rdr paret; Kor från och med 20 till och med 40 rdr paret, allt rgs.

— Från Westerås skrifwes d. 17 dennes: Koleran har under den sista weckan warit i jemnt aftagande, så att wid Sundhetsnämndens sammanträde sistl. gårdag beslut fattades, att Sundhetsbyråen nästa Lördag kl. 12 skall tillslutas, och alla här i staden tjenstgörande extra läkare entledigas.

— I Westerås hafwa handlande borgerskapet förenat sig, att för gemensam räkning drifwa spannmålshandeln, med fästadt afseende äfwen derpå, att kunna bereda stadens inneboende tillfälle att förse sig med hwad de behöfwa.

Utrikes.

Turkiet.

Oaktadt alla Rysslands ansträngningar, och fastän Turkarne två gånger blifwit fördrifna från Oltenitza, lyckades det ändå de sednare att på tredje dagen blifwa mästare af slagfältet, hwarefter Rysslarne drogo sig tillbaka, alldeles utmattade af den långwariga och blodiga striden. Huru häftigt denna rasat, kan man förstå deraf, att nästan alla Ryska korpscheferna blifwit sårade eller dödade. Samma öde träffade en general och flera öfwerstar. Turkarnes förlust känner man ännu icke; men äfwen den måste wara mycket stor. Att efter denna strid ingen widare sammanstötning inträffat på denna punkt till den 8, är det enda man wet med wisshet. Både Ryssar och Turkar synas hafwa behöft mellantiden att hemta sig, begrafwa sina döda och draga till sig förstärkningar. Det säges att Spanska generalen Prim anfört Turkarne i slaget. Det uppgifwes widare att Omer Pascha sjelf den 6 inträffat på Wallachiska sidan af Donau och derefter förenat sig med segrarne wid Oltenitza, så att Turkarne derstädes skulle den 8 haft en styrka af 40,000 man samlad; men detta är mindre tillförlitligt. Säkert är deremot att Ryska öfwerbefälhafwaren, furst Gortschakoff, med hela sin stab den 8 lemnade Bucarest för att begifwa sig till Oltenitza, hwarest man dagen derpå wäntade en ny sammandrabbning. Också hörde man den 9 i Bucharest hela dagen ett ihållande kanondunder; men om detta kom från Oltenitza eller Giurgiewo, wisste man icke. Mähända har det warit Omer Pascha som sjelf ledt anfallet den 8 på Giurgiewo, hwarest Ryssarne sökt kasta honom tillbaka för att förhindra hans förening med Turkarne wid Oltenitza. Nästa post skall wäl lemna förklaring häröfwer.

Från Lilla Wallachiet förljudes att Ryssarne samlat betydliga stridskrafter i Krojowa under general Fischbach och att man wäntade det en sammandrabbning skulle ske der med de wid Kalafat öfwergångna Turkarne. De sednares styrka uppgifwes till 24,000 man, hwilka starkt befästat sig wid Kalafat under Ismail Paschas befäl.

Äfwen från Asiatiska krigstheatern låta underrättelserna ganska gynsamt för Turkarne. Selim Pascha, som der för öfwerbefälet, har med storm intagit ryska fästningen Nicolajewsk och flere mindre ryska skansar skola derefter blifwit intagne och förstörda. Äfwen bergsboerna rusta sig af alla krafter för att angripa de förhatade Rysslarne. Ryska fångar hafwa ankommit till Konstantinopel från Asien. Det synes sålunda hittils hafwa gått lyckligt för Turkarne, och man kan lätt tänka sig huru detta måste hafwa eldat deras redan förut så häftiga stridslust. Sultanen har låtit utfärda ett manifest, uti hwilket han lofwar att till wåren sjelf begifwa sig till krigstheatern, hwaraf synes att man alldeles icke påtänker något snart biläggande af striden. Äfwen Ryssland är sysselsatt med storartade rustningar; men det synes nu wara satt utom allt twifwel, att de stora armeer som i höst skulle tågat mot söder till krigstheatern, endast existerat på papperet. Rysslarne hafwa i furstendömena bestämt icke öfwer 75,000 man, och reserven under Osten Sacken wid Pruth öfwerstiger icke 50,000 man, sedan man måst afsända en mängd trupper derifrån till Asiatiska sidan. Det är derföre alldeles icke omöjligt, att Turkarne kunna få öfwerhanden i år och att Rysslarne blifwa förträngda ur furstendömena; men att kejsar Nicolaus då icke gifwer tappt, utan förnyar striden till wåren, är wäl nästan säkert.

En tilldragelse, som kan blifwa af mycken wigt, och hwilken redan lärer orsakat Rysslarne stora bekymmer, är att en hop Wallachiska adelsmän, förbittrade öfwer Rysslarnes beslut att insticka Wallachiska landtwärnet i ryska lederna flytt till Karpatiska bergen, der samlat betydande stridskrafter och höjt upprorsfanan i afsigt att falla rysslarne i ryggen. Omer Pascha uppbjuder nu allt för att gifwa fart åt denna resning, och har ditsändt både wapen och penningar.

Rysslarnes plan att reta Servien till anfall på Turkarne synes äfwen totalt hafwa strandat efter de Turkiska wapnens framgång och till följe af den wäldiga turkiska armeee, som kamperar omkring Sofia, färdig att genast inrycka i Servien, om det icke håller sig stilla.

Franska och Engelska flottorna ligga nu i närheten af Konstantinopel och det säges att Lord Redcliffe från Malta begärt alla disponibla trupper för flottan. I Konstantinopel talades om att en Fransk armee skulle sändas till Turkiets hjelp och att en Engelsk dito skulle besätta Grekland, om denna stat gjorde min af att taga Rysslands parti. Äfwen sades det att kejsar Nicolaus förklarat sig betrakta Franska och Engelska krigsskepps inlöpande i Swarta Hafwet såsom liktydande med en krigsförklaring. Den Tunesiska flottan med hjelptrupper wäntades dagligen till Konstantinopel.

Angående de westra stormakternas hållning, tyckes det nu wara Frankrike som uppträder med största eftertryck till Turkiets fördel, och man talade redan i Paris om Ryske ambassadören, Kisselleffs, snara afresa, efter ett häftigt uppträde emellan honom och franske utrikesministern.

Riksdagen

öppnades den 15 Nov. på öfligt sätt, genom kungörandet på wanliga platser i hufwudstaden af härolder, beledsagade af en afdelning utaf lifgardet till häst. Samma dag utnämnde Kongl. Maj:t i statsrådet, landshöfdingen i Östergöthland, grefwe Henning Hamilton till landtmarskalk. Denne beledsagades derefter af de twenne äldste grefwarne till Riddarhuset, der han helsades wälkommen af Riddarh.-direktionens ordförande, hwars tal beswarades af landtmarskalken. Till talman i presteståndet är enligt grundlagen Erkebiskopen Holmström, sjelfskrifwen, och till dess v. talman har Kongl. Maj:t utnämnt biskopen i Wexiö doktor Heurlin. Borgmästaren Lagergren är utnämnd till talman och handlanden i Stockholm Brinck till vice talman i borgareståndet; Strinnlund till talman och Swartling till vice talman i bondeståndet. Den 17 inlemnades de tre ofrälse ståndens fullmakter till herr justitie-statsministern för att med biträde af dessa ståndens fullmäktige i banken och riksgäldskontoret till granskning företagas. I Lördags war denna granskning fullbordad, och polletterna till riksdagsmännen aflemnade. Samma dag kl. 11 f. m. konstituerade sig presteståndet. Mötet öppnades med sång och bön, hwarefter talmannen helsade ståndet och vice talmannen, å ståndets wägnar, swarade. Derefter utsägs enhälligt Regem.-pastorn Sven Harald Almqwist till ståndets sekreterare. Samma dag hade borgare- och bondestånden korta sammanträden. I Måndags höll Ridd. och Adeln sitt första plenum, derwid ordningsstadgan upplästes och de personer, hwilka önskade deltaga i de öfliga helsnings-deputationerna, anmodades att anmäla sig hos riddarhusfiskalen, äfwen som beslut fattades om läktarens öppnande för åhörare. Äfwen tillkännagafs att Ridd. och Adelns klubb blifwit öppnad å wanligt ställe i Kongl. operahuset. Landtmarskalken utsåg derefter som wanligt, ledamöter i talmanskonferensen, dertill han utsåg grefwe G. Lagerbjelke och generalen J. P. Lefrén. Derefter wäckte grefwe Lagerbjelke motion om att ett serskildt utskott, bestående af 6 ledamöter utaf hwarje stånd, måtte tillsättas för behandling af frågor rörande bränwinstillwerkningen; hwilken motion begärdes på bordet.

Samma dag hade Borgareståndet plenum, i hwilket den samma dag utnämnde talmannen och vice talmannen helsade ståndet. Derefter waldes enhälligt till ståndets sekreterare, lagman Runeberg, hwilken nu för 6:te gången innehar detta uppdrag.

Bondeståndet hade plenum samma dag på eft. midd., i hwilket den utnämnde talmannen och vice talmannen helsade ståndet. Sedermera förekom justering af förslag till åtskilliga tal, samt af förteckningen på ståndets ledamöter, hwarjemte ordningsmän utsågos.

Tisdagen skulle ständen genom deputationer helsa hwarandra; Onsdagen uppwakta ständen de Kongl. Personerna och Thorsdagen skulle blifwa plenum plenorum på Rikssalen.

Pensionsinrättning för Swenska läkare.

Under den farsot, som innewarande år å nyo hemsökt nordens riken, och i wida utsträckning öfwer land och stad spridt sina härjningar, hafwa samhällets förbindelser emot Sweriges aktningswärda läkarekorps blifwit i högst betydlig mån ökade. Då en wunnen närmare och säkrare kännedom om kolerans natur och förlopp ledt till den öfwertygelse, att densamma, så widt sig göra låter, bör motas i sina förebud, samt sämedelst förhindras att uppnå den utbildade form, i hwilken den så ofta trotsar läkarekonstens alla hittills kända medel, har ock deraf följt, att, under det farsoten nu pågått, läkarnes uppmärksamhet, ihärdighet, påpasslighet och alltid påräknade tillgänglighet warit mer än wanligt tagna i anspråk. En tröstande erfarenhet och ett bland de få angenäma minnen från sednast genomlefda sorgens och bekymrens dagar wittna gemensamt, att dessa anspråk blifwit motswarade och uppfyllde medelst ådagalagde ansträngningar, uppoffringar och försakelser, på ett sätt som knappt lemnat läkarne ro dag eller natt, — ansträngningar, hwilka, om de lyckligtwis under dessa swåra tider icke bortryckt så många af Sweriges läkare, dock säkerligen åt flere beredt en förtidig bortgång, och hwilka rättwist påkalla att erkännas och wärderas.

Under sådana förhållanden har man föreställt sig, det mången skulle med beredwillighet följa den uppmaning, wi, efter yttrad önskan, göra, att understödja ett företag, som, jemte uttrycket af medborgares tillfredsställelse och belåtenhet, tillika beredde åt läkarekorpsen ett wärderikt, waraktigt och wälförtjent wedermäle af samhällets tacksamhet och erkänsla.

Såsom allmänt kändt är, måste läkarne genomwandra en lång och kostsam studiibana, hwars slut af få uppnås utan föregången skuldsättning, hwarå löpande räntor och kapitalafbetalningar under en längre följd af år medtaga de ringa löner, som i tjenst warande läkare wanligen bestås. Daktadt läkaren, mer än någon annan, borde påräkna befrielse från ekonomiska bekymmer, för att åt fortfarande wetenskapliga forskningar kunna egna den tid, som ej af egentliga yrkesgöromål upptages, nedtynges således ofta hans sinne och hämmas hans werksamhet af näringsomsorger, förenade med bekymmer om utkomst; och då för ålderdom och sjuklighet han nödgas taga afsked, undfår han, så widt

[26 November 1853]

ordinarie tjenst på stat af honom innehafwes, en i förhållande till lönen beräknad, merendels för lifsbergning otillräcklig pension, men ej ens denna förmån kommer tillgodo stads- och bruksläkare m. fl. äfwensom enskilte praktici, då de af ålderdom, sjukdom och öfweransträngning sättas ur werksamhet. Erfarenheten har ock lärt, att ingen samhällsklass i allmänhet eger en så kort lifstid, som läkarnes, hwilket äfwen i sin mån bidrager till det wanliga förhållandet, att då läkaren bortryckes från sin familj, lemnas denna i ytterst knappa wilkor.

Behofwet af en pensionsanstalt, gemensam för hela swenska läkarekorpsen, hade sålunda länge warit insedt och kändt, innan på en enskildt läkares förslag, år 1839 började teckning till en sådan inrättning, för hwilken, under benämningen af Pensionsinrättning för Swenska Läkare, deras Enkor och Barn, upprättades ett reglemente, deråK. M:t under den 31 Oktober 1844 utfärdade nådig stadfästelseresolution.

Då denna inrättning i saknad af någon egentlig grundfond, måste bildas och uppehållas enfamt af delegares tillskott, måste dessa blifwa så stora, att blott ett ringa antal läkare förmådde, eller funno med sin fördel öfwerensstämmande att deri inträda; och, sedan utan framgång wid sednaste riksdag, försök blifwit gjordt, att af allmänna medel erhålla ett understöd af 20,000 rdr bko till förstärkande af inrättningens kapitalfond, har hoppet om uppnående af det affedda ändamålet småningom minskats, nitet för inrättningens upprätthållande afswalnat, och frågan slutligen uppstått om densammas upplösning.

Att förekomma en sådan upplösning af ifrågawarande, till grund och syfte wackra stiftelse, genom beredande af medel till en för densamma erforderlig kapitalfond, är föremålet för denna framställning, medelst hwilken undertecknade wördsamt inbjuda alla dem, som dela här ofwan yttrade åsigter, att å för sådant ändamål här uti staden tillgänglige subskriptionslistor, efter wilja, råd och lägenhet, teckna och aflemna bidrag, hwilka, af oß hopsamlade, skola blifwa till direktionen öfwer pensionsinrättningen för swenska läkare, deras enkor och barn öfwerlemnade.

Då wi härwid afse att werka för hela landets läkarekorps, och wi tro ofwan framställda åsigter i Sverige allmänt delas, så wåga wi hysa den förhoppning, att samtlige tidningsredaktioner i riket benäget införa denna wår inbjudning, och hoppas att de, likasom andra, hwilka gilla och nitälska för detta företag, ej undandraga sig upprätta teckningslistor, och mottaga bidrag.

Insamlade medel torde benäget hit remitteras under adress: Hrr Schön et Komp., som deråt lemna qwitto, hwarefter dessa medel genast blifwa i rikets ständers bank för ofwannämnde pensions-inrättning insatte.

Fullständig redowisning öfwer de influtna beloppen skall blifwa lemnad af direktionen för ifrågawarande pensions-inrättning.

Stockholm i November 1853.

Joh. Lagerbjelke, f. d. Statsråd. — H. D. Holmström, Erkebiskop.
L. J. Loween, Expeditionssekreterare. — J. G. Schwan, Großhandlare.

Demonstrationen i Carlshamn emot Bränwinsbränningen.

Wi hafwa i ett föregående nummer berättat, att i Carlshamn arbetarne i massa till Borgmästaren Ekenman framfört sin klagan öfwer lifsmedlens fördyrande, i följd af bränwinsbräningen. De hafwa nu öfwerskridit laglighetens gränsor. Den 7 d:s på morgonen samkade de sig hundradetals på torget, der flere af stadens bränneri-egare medelst goda ord försökte skingra dem, men förgäfwes. Utan hetta, utan buller, men med bestämdhet fordrade de afhjelpande af den stora bristen på lifsmedel och säkerhet mot hungersnöd under tiden till nästa skörd. För att fullfölja den affigt, hwarför de samlats, tågade hela skaran utom staden genom Asarums-dalen, der ett dussin ångbränneries inom föga mer än en fjerdingswäg äro i full gång och till bränwin förwandla många tusentals tunnor säd och potates. Anlända till en af de wäldigaste bränwinsfabrikanternes hem, framställde de fogligt, men kärnfullt, sin nöd och sina fordringar. Han erbjöd hopen 50 rdr, blott han sedermera blefwe dem qwitt, men fick det swaret, att de icke woro utgångna för att preja någon på penningar, utan för att bereda sig wisshet, att de under året skulle kunna för rimligt pris förskaffa sig samt hustru och barn föda, så att de icke blefwe twungna att förfalla till brott och elände. Derifrån begaf sig hopen åter mot staden och släckte under hemwägen elden i alla bränneriera med warning att icke widare koka någon "helfwetessoppa" förrän man fått se hwad beslut komme att fattas å ett af ortens samtlige bränneri-egare till följande dagen bewiljadt och beramadt möte, för hwilket ändamål Länets Höfding, Statsrådet Faxe, anländt till staden. Detta sammanträde öppnades af Landshöfdingen med en, i följd af förefallna oordningar, till stadens Innewånares behjertande framställd skildring af det stränga answar, som, enligt gällande lagar och författningar, drabba deltagarne i åtgärder, hwilka wid sidan af eller emot lagen åsyfta att störa den ordning, som af lagen upprätthålles, då fredsstörarne derigenom endast förwärra sin egen ställning och ådraga hela samhället betydliga och — serdeles för de obemedlade — tryckande kostnader, om ett förnyande af de sednaste uppträdena icke skulle kunna förekommas utan mellankomst af wäpnad styrka, hwarföre Hr Stats-Rådet hemställde till alla de närwarande nödwändigheten att af kärlek till ordning och under hörsamhet mot Öfwerhetens bud med förenade krafter motarbeta och för framtiden afstyra dylika oordningar.

De närwarande — ett betydligt antal af stadens Innewånare utaf alla klasser och icke minst talrikt af arbetsklassen — instämde alla med en mun deri, att de wille förblifwa wid trogen efterlefnad af lag och ordning. Men med detsamma man tillförband sig att inom staden bjuda till att afstyra alla oordningar, gaf man äfwen tillkänna att hwad "helfwetesmaschinerna" i Asarum beträffade, finge egarne sjelfwe skydda dem så godt de förmådde. Derefter skred man till klagomålen: fördyrandet af lifsmedlen, handtwerkares och arbetares betänkliga ställning under ett år, då särdeles hemsökelser föranledt swårigheter, som under bättre förhållanden icke woro wanliga, de högst mörka utsigterna för wintern och wåren, och under allt detta den stegrade bränwinsproduktionen, med uppköp i förwäg af lifsmedlen, under det man hade wäntat — till följe af Regeringens sednaste beslut i ämnet — en inskränkning i tillwerkningen. Spridda röster ropade om hwarandra, alla klagande och anklagande bränneriera såsom roten till de närwarande bekymren då brödet blir allt knappare och bränwinet flödar allt starkare, då den laglydigaste måste besanna ordspråket "Nöden har ingen lag!" Flere personer yttrade sig särskilt och framhöllo hwar för sig sin egen och det allmännas närwarande swåra belägenhet, och det i allmänhet med hoffamhet, ehuru den förmånen att få tala inför Länets Höfding hänförde en och annan till mera wärma i framställningssättet. — Å andra sidan uppträdde en medlem af handelsklassen, som i en redig och från affärsmannens ståndpunkt bewisande framställning förklarade, att orsaken till den dyra tiden bör sökas i de, till följe af öfwer hela Europa inträffad dålig skörd, uppstegrade spannmålspriserna, hwilka, högre i andra länder, följa sina egna lagar och äro helt och hållet oberoende af bränwinstillwerkningen; att här i orten brännes endast potatis, hwaråt ingen brist förefunnes; att denna wara af en handlande och bränwinstillwerkare utbjudits på torget till 32 sk. skeppan, utan att finna afnämare, att i orten icke tillwerkas mer än hälften bränwin emot förra året, hwarföre demonstrationerna wore lika orimliga, som wådliga, då, i händelse att landtmannens intresse skulle uppoffras för wissa personers hugskott, följderna äfwen blefwe menliga för städernas innewånare. — Härutinstämde öfrige handlande och possessionater samt förklarade, att, då de erbjödo sig att bidraga till lindring i nöden, de äfwen förbehöllo sig frihet och frid i sin lagliga handtering. En af herrar handlande upplyste, att när några handelshus härstädes år 1846—47 införskrifwit utländsk råg till 30 rdr, måste de sälja den till 20 rdr, då deras hjelpsamhet ådrog dem betydliga förluster. Detta erkändes af de näwarande.

Efter att hafwa upptagit och beswarat klagandernas yttranden, lät nu herr Statsrådet, under förnyade warningar, uppläsa de straffbestämmelser, som för förewarande fall äro stadgade, och wände sig derefter till Herrar handlande och possessionater med den allwarliga uppmaning att för skäligt pris tillhandahålla lifsförnödenheter. Flere handlande utfäste sig då att öfwer wintern tillhandahålla de behöfwande Råg till 22 rdr tunnan och potatis till 32 sk. skeppan. Sedan samtlige husfäder lofwat att afhålla tjenare och arbetare från deltagande i sådane uppträden, som störa det allmänna lugnet, och de närwarande enhälligt utfäst sig att, wid uppfordran af polismyndigheten, wara behjelplige till afstyrande af alla oordningar i staden, blef det allmänna sammanträdet upplöst.

Sedermera hölls särskilt förhör för upplysningars winnande om de redan förefallne oordningarne, hwilket warade i nära tre timmar.

Hwarjehanda.

Frieriet. Fem fjerdingswäg från Fredrikshamn finnas flera förtjusande fröknar Fagerhjelm. Fröken Fredrike fick främst flera friare. Först förekom Fändriken Fabian Fussbrandt, förtröstansfullt föredragande förslaget för frökens far. Fadren, försagd, förutseende felslaget försök, föreställde fändriken för fröken. Fröken, förståndigt fruntimmer, försmådde friaren, fastän förnäm från födseln, förutseende fattigdomens förfärliga följder. Fändriken for, förmodligen fasligt flat. Flere förwägna följde Fussbrandts friareförslag för flickan, fast förgäfwes. Friherren framgick fördenskull frimodigt, fixerande föremålet; fröken förundrades. Frökens förskönade flammor förrådde friherrens förhoppningar, frökens förestående fara, förtjusande fara! Fruktlöst fördöljer flickan förtrollningens feemakt. Fadren framträder, finnande friherren framför flickans fötter, försökande fintligt förjaga fängslade flickans förlägenhet. Följden förorsakade friwillig fångenskap. Förlofningen firades formligt, förbindelsen fröjdefullt. Flickan fann fruskapet förträffligt, fast frihet, fast fägring förswann.

— En förfärlig olycka har nyligen timat wid Niagara-fallet. Trenne till en timmerflotta hörande karlar, som wågat sig ut i en liten slup på den farliga floden, funno sig snart bortförda emot det brusande wattenfallet. Twenne af de olycklige störtade genast ned uti hwirfweln, under det att den tredje till åskådarnes stora förwåning, lyckades haka sig fast wid en utskjutande klippa, alldeles inwid branten af afgrunden. Man försökte skaffa ut till honom flera små båtar, hwilka alla krossades; man lyckades dock att skaffa honom lifsmedel uti små lådor, dem man kastade ut wind för wåg. Slutligen ankommo några räddningsbåtar, dem man hemtat från Buffalo; den olycklige, som just då befann sig på en liten timmerflotta, hoppade derifrån uti båten, då en häftig stöt störtade honom uti wattnet. Han förlorade emellertid icke modet, utan sökte simma fram till en närbelägen ö, men hans krafter woro nu redan uttömde, och han fördes allt mera emot fallet; för sista gången upprese han sig nu till sin fulla höjd, uppgaf ett jemrens rop, kastade med armarne såsom en förtwiflad och förswann för den på stranden församlade hopens ögon. Detta uppträde räckte från kl. half 10 om aftonen den 18 ända till kl. half 7 om eftern. den 19 Juli.

En Bränwins- och en Mustasche-Historia.

En ung prestman D—m hade, likasom många andra, råkat att blifwa kär, och den unga wackra flickan, för hwilken han yppat sin böjelse, kunde ej dölja, att hon delade den. Lycklig i känslan af att wara älskad, beslöt han att begära hennes hand. Men hwad swar fick han? Jo ett alldeles owäntadt, ett alldeles förkrossande. Jag wet att ni super, så lydde det — och jag kan ej derföre besluta mig att blifwa er maka. Den unga presten i en slags förtwiflan går hem och super sig blixt full. Om morgonen derpå, då han sofwit ruset af sig — säger han högtidligt: Se nu smakar jag alldrig mera bränwin under hela min återstående lefnad. Han omtalar sin fasta föresats för den älskade flickan och, i stället för korgen får han hennes hand. De lefde länge i ett lyckligt äktenskap, och prosten D—s i G—å hade mod att under hela sin lefnad hålla sin föresatts.

En Dragon-löjtnant älskade näst efter sig sjelf mest sina wackra mustascher. Han hade högtidligen förklarat att han aldrig kunde förmås, att aflägga dem. Baron L—, hans

kamrat, slog wad med honom, att innan kort skulle de ej finnas på hans öfwerläpp. Dragonlöjtnant L— war kär i den rika och wackra mamsell B—. Baronen skyndar till henne, talar om sitt wad och ber både lifligt och skalkaktigt att hon wille säga till sin adorateur, att mustascherna misskädde honom. På den första balen, der löjtnant L— wisade sig i sin wackra hwita Dragonuniform och under första walsen fick han höra, att hans mustascher hade något motbjudande. Följande morgonen funnos ej mer mustascherne på löjtnant L—s öfwerläpp — de hade fallit för rakknifwen och baronen hade wunnit sitt wad.

Det är allmänt kändt, huru ädelt fruntimmerna i Amerika hafwa brukat sitt wälde öfwer männerne, för att befrämja nykterhetens framgång och motwerka fylleriet. Och skulle fruntimmerna i wårt land lika ädelt bruka detta wälde, så skulle troligen ej så mången moder gråta öfwer barn, som sakna bröd, eller hustrur darra för berusade männer.

Ett sjelfmord. För någon tid sedan slutade en ung elegant man sina dagar genom att lägga sig ned på jernskenorna till wägen emellan Frankfurt och Wiesbaden, strax innan det sista tåget ankom. Till följe af nattens mörker märkte machinisten ingenting; men som lokomotivets rörelse förefallit honom något besynnerlig på detta ställe, inlemnade han genast en berättelse derom till jernwägs-byrån, tillläggande att han trodde, det jernwägståget gått öfwer någon. Man begaf sig genast till den anwista platsen, der man till sin fasa strax bredwid skenorna, upptäckte liket efter en ung man. Hufwudet, som låg på andra sidan om skenan och skiljdt ifrån den öfriga kroppen, wisade ett wackert ansigte med swarta mustascher och polisonger. Polisen, som genast sattes uti werksamhet, fann några papper hos den olycklige, enligt hwilka han kallade sig Theureau och hade warit anställd hos en notarie i något fransyskt departement. För öfrigt fann man hos honom bref från hans fästmö och fader, hwaruti denne sednare tillät honom att gifta sig; andra läto misstänka, att han drifwits till detta hemska beslut till följe af förlust på spel. Samma dag, som han tog lifwet utaf sig, hade han ankommit till Hamburg och på derwarande spelhus förlorat återstoden af sina penningar, belöpande sig till omkring 20 floriner.

Kungörelser.

Magistraten kallar härmed stadens innewånare att inför Magistraten å Rådhuset sig infinna Måndagen den 28 dennes kl. 10 f. m., för att erhålla del af och sig förklara öfwer de beswär Wermländska Hypoteks-Föreningen anfört öfwer Magistratens utslag den 12 sistl. Oktober angående en täckt ränsten från Föreningens nybyggda hus wid Clarelfwen. Carlstads Rådhus den 14 November 1853.

Sammanträde.

A. L. samtelige Ledamöter Thorsdagen den 1:ste December klockan half 11 förmidd.. . till Högtidsdagens firande.

Auktioner.

Genom öppen och frifwillig Auktion, som förrättas i öfra wåningen af Enkefru Frykmans gård här i staden, Fredagen den 2:dre nästkommande December, kommer, i anseende till egarens afflyttning från staden, att till den högstbjudande försäljas diwerse Lösegendom, hwaribland en bättre förmaksmöbel, rörstolar, diwerse bord, ett bokskåp, chiffonierer m. m.; Sängkläder af god beskaffenhet, Linne, Glas och Porslin, en god Roddbåt med segel, diwerse fiskredskap, hwaribland ett Eng. Slantspö med tillbehör, ett Eng. Skjutgewär, något gångkläder samt ett mindre bibliothek, af till en del wärdefulla böcker m. m, som wid tillfälet är att bese. Anstånd med betalningen lemnas för säkre och kände inropare till den 10 nästkommande Februari.

Carlstads Auktionskammare d. 26 November 1853. Adolp F. Nygren.

På begäran af Syssloménnen uti Krono-Länsmannen Isac Bergs konkurs, kommer genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 15 nästkommande December kl. 11 f. m., ati till försäljning utbjudas, konkursmassans här i staden ägande fastigheter, neml.: hälften uti gården och $1\frac{7}{16}$:dels tomten N:ris 160 a 161 samt Landeriet Margreteberg med åbyggnader och jord om tillsammans 39 tunneland $10\frac{3}{4}$ kappl. arealwidd. Tillträdestiden den 1:ste April nästa år. Köpewilkoren uppgifwas wid Auktionstillfället, och kan närmare besked om egendomarnes beskaffenhet, dessförinnan erhållas af ena Syssloménnen i konkursen, Hr v. Häradshäfdingen A. Waldenström.

Carlstads Auktionskamm. d. 22 Nov. 1853.
Adolph F. Nygren.

Till Salu.

Härmed får jag äran hos resp. kunder tillkännagifva det jag från Stockholm hemfått nya Modeller å

FRUNTIMMERS-HUFVUDBONADER,

samt att beställningar å alla sorters Fruntimmers-hufvudbonader fortfarande emottagas och förfärdigas med största ackuratess och skyndsamhet.

Carlstad den 22 Oktober 1853.
MARIE FRYKLIND.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

URHANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt ytterligare kompletterade Ur-lager, af Guld- och Silfver-Ankre- Cylinder- och Spindel-Ur, Patent-Ur-glas, med flera artiklar som höra till yrket, allt till de billigaste priser.

Carlstad i Nov. 1853.
P. J. HÅKANSSON.

Fina utländska **Cigarrer** nu hemkomna hos H. v. HAGE.

VAXSTAPLAR hos
H. v. HAGE.

Hos A. T. Brattberg

till billiga priser:
Stockholms Form-, Stöp- et Stearin-Ljus,
Cabbeljou i fjerdingar,
Klippfisk,
Gråsey,
Spil- och Saltlångor,
Lüneburger Salt och Ryskt Lin.

Hos A. T. Brattberg:

Gluntens och Magisterns Snusforter, fina och ord. Cigarrer.

Hos A. T. Brattberg:

Pickles, Sardiner, Fransk Senap, och utmärkt god Anjovis.

J. F. Lundin

försäljer wackra och moderna Divansbord af Mahogny. Som de äro utaf egen tillwerkning, tilltror jag mig att för dessa answara ett års tid. Carlstad i November 1853:

Wid nya Bay.-Bryg-

geriets Försäljnings-Magasin rti Fabrikör Frankes gård, försäljes godt Bayerskt Öhl, Swagdricka och Gäst, requisitioner från landet adresseras till J. A. Nygren.

Goda Handskar.

Skånska och af egen tillwerkning, alla brukliga koulörer, laskade och olaskade Renhudshandskar, fina swarta laskade Mans-handskar med hwita sömmar, Castor-handskar, winterhandskar med och utan brämer, m. fl. sorter till billiga priser. Äfwen finnes Swarta Pelsskinn, Klippingsskinn, semskberedda Renhudar, passande till Ridbyxor, undertröjor och Calsonger. Carlstad i November 1853.

S. Skog,
Handskmakare.

Malt

hos C. F. Backman.

Hampfrö

och utmärkt godt Hwetemjöl hos
C. F. Backman.

Blherts-Deglar

hos C. F. Backman.

Å härvarande Boktryckeri finnes att tillgå:
Reversaler till lån såväl i Provincial-Banken härstädes som Rikets Ständers Banko-Diskont-Verk;
Prestattester, i 8:vo samt
Förbudssedlar.

Utbjudes hyra.

På Södra Sandbäcken finnes 2:ne trefliga Rum och Kök jemte nödig wedbrand; widare meddelar Handl. Hr A. T. Brattberg.

Diwerse.

De som med Sundhets-Nämnden härstädes hafva räkning, eller förmenar sig af densamma ega fordran, anmodas till mig sednast inom den 6:te nästkommande December derå ingifva specifik räkning.

Carlstad den 24 November 1853.
G. KARLSTEEN.

Hvar och en som af undertecknad erhållit räkning intill denna dag, anmodas, till undvikande af ändamålslösa påminnelser, att liqvid inom November månads utgång insända, efter hvilken tid det resterande bortlemnas till laglig behandling.

Carlstad den 29 Oktober 1853.
C. FORSSELL.

Undertecknad, som bott i Norrige i flera år och under tiden der och på Swenska sidan efter gränsen förrättat Wattenwerks-byggnader af nya Smedjebruks-anläggningar etc., är nu ledig att åtaga sig byggnader.

A. Högberg.
Adress: Ariwika och N. Mohn.

De som hafwa oafslutade affärer med aflidne Personåkaren C. A. Strömberg, behagade sådant i Sterbhuset anmäla inom denna månads utgång. Carlstad den 8 Nov. 1853.
Charlotte Strömberg.

De som stå i skuld till Garfwaren L. G. Holms Sterbhus, anmodas med aldraförsta liqwidera till undertecknad, som har Reverser och Räkningar. Carlstad i November 1853.
L. M. Zetterwall.

Efterlysning.

Lördagsaftonen den 19:de i denna månad omkring kl. 6 e. m. borttappades, emellan gården och tomten № 164 och stora Torget, 70 Rb. Bko, bestående af 6 st. sedlar a 6 Rb. 32 sk., 6 st. dito a 3 Rb. 16 sk. och 2 st. a 5 Rb. bko alla af Wermlands Provincial-Bank. Den, som dessa penningar upphittat eller om dessamma kan lemna någon upplysning, erhåller hederlig wedergällning då anmälan derom göres antingen hos undertecknad eller hos Bagaren Engholm. Carlstad den 21 Nov. 1853.
Erik Pettersson,
Dräng i № 164.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 22 af denna tidning utgifwes Lördagen den 3 December.

Carlstad O.. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 23. Lördagen den 3 December. 1853.

I Domkyrkan predika,

2:dre Söndagen i Adventet:

Högmessan, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Död.

Att vår ömt älskade son GUSTAF stilla afled på Forshaga den 24 November 1853, i en ålder af 3 år 2 månader 1 dag, varder endast på detta sätt slägtingar och vänner tillkännagifvet. Sv. Ps.-B. № 345.

MARIA SKRÖDER, CHR. N. SKRÖDER.
född Traung.

Carlstad.

Konungens Befallningshafvande har utsatt marknad att hållas i Carlstad Fredagen den 16 nästa December, och i Arwika Tisdagen den 13.

— Wäderleken, som i början af weckan förespådde winter har de sednare dagarne slagit om till regn. Från flera håll omtalas med glädje den ännu alltjemt fortfarande wackra wäderleken, hwarigenom kreaturen kunnat föda sig ute och de knappa fodertillgångarne sålunda besparas, hwarföre foderbristen anses blifwa mindre swår än man hade skäl att frukta.

— Sedan wår förra kolerarapport har ingen insjuknat, de 2:ne då qwarliggande har blifwit som friska utskrifne den 2 dennes, således har intet koleraſjukdoms- eller dödsfall inträffat härstädes på 8 dagar; sjukhuset och Sundhetsbyråen upplöses i dag.

— Till Kongl. General-poststyrelsen hafwa inom ansökningstiden inkommit följande ansökningar till den lediga postinspektorstjensten härstädes, neml. af postinspektorerne i Fahlun, Wigander och i Wisby, Printz; postmästaren i Säther, Murray; öfwerstelöjtnanten och ridd. Cederkrona; dito dito Nauckhoff; kommendör-kaptenen och ridd. Malmborg, landssekreteraren i St. Kopparbergs län, R. N. O. de Laval; och å förslaget äro den 22 Nov. uppförde: i första rummet landssekreteraren och ridd. de Laval, i 2:dra rummet postinspektoren i Fahlun Wigander; i 3:dje rummet dito i Wisby, Printz.

— Från Nordmarken skrifwes: Söndagsaftonen den 13:de dennes tilldrog sig följande olyckshändelse. Hemmansegaren Gunnar Olsson i Lotsbyn Jernskog ⅓ skulle begifwa sig från Koppom till sitt hemwist, och begagnade sig af en genwäg öfwer fjellet. I mörkret har han dock tagit miste om wägen, som slingrar sig omkring den nedan belägna afgrunden och faller utför klippspetsen, flera famnar lodrätt ned, en ögonblicklig död till mötes. Morgonen derpå fans han död liggande i djupet af klyftan, med krossade lemmar, blott några få steg från sin grannes bostad. Wid närmare efterseende uppå fjellstigen syntes spåren efter honom, hurn han ett par gånger förut stapplat wid randen af djupet, men lyckligen då undgått att falla, förän sednare, då en sten troligen lossnat under foten och han deraf förlorat jemnwigten, och störtat utföre branten. Månhända hafwa få genomgått så hårda prösningar i lifwet, som han. För många år sedan nedbrann genom wådeld hans bostad, hwarigenom jemte en stor ekonomisk förlust, hans hustru af sorg och bekymmer lades på sjuksängen. När han sedan efter stor wedermöda och ihärdighet fått sina hus ånyo uppbyggde och trefnaden börjat inträda i den nya bostaden, utbrister åter wådeld, lägger allt i aska, men derjemte, det smärtsammaste af allt, innebränner hans gamla swärmoder samt 2 hans barn. Undergifwen försynens outransakliga skickelser, bar han med tålamod äfwen denna hjerteſorg — äfwensom han alltid warit ansedd som en stilla, from och fredsam granne.

——

Landsorten.

Från Götheborg berättas i Handelstidningen för den 12 Nov. att under loppet af då förflutna wecka blifwit handlagda 198 mål, af hwilka 95 eller nära hälften woro bränwinsmål. (Sannolikt woro en god del äfwen af den återstående hälften mer eller mindre direkt förorsakade af bränwin.) För fylleri dömdes 73 personer, af hwilka 6 tillika fälldes för derwid begånget sabbathsbrott och en för oljud att tillsammans böta 272 *Rbg.* bko, och för olaga handel med starka drycker plikfälldes 22 till ett sammanräknadt bötesbelopp af 560 rdr samma mynt eller tillsammans 832 rdr bko. — Detta blott i en stad och på en enda wecka! Till hwilket oerhördt belopp skall icke då summan af bränwinsböterna gå för ett helt år och för hela landet! Och räknar man dertill den förlust för staten och enskildta af penningar och arbetstid, som orsakas af wittnesförhör, utmätningar och fängelsestraff, m. m., blir summan så stor att man måste förwånas öfwer att land och folk, efter så många tiders bränwinsslafweri, ännu kunna wara hwad de äro. Sannerligen: ett land som kunnat bära så oerhörda förluster och ett folk som under dylika förhållanden ännu kan ega så många goda och stora egenskaper, måste äfwen hafwa oerhörda resurser, det ena i materielt och det andra i moraliskt hänseende. Hwad skulle, under andra förhållanden, icke hafwa kunnat blifwa af ett sådant land och ett sådant folk! och hwad skulle icke ännu kunna blifwa af dem, om blott de fyra ståndens representanter wille! Konungen will nog, men kan icke ensam afhjelpa det onda, hwarunder landet förblöder.

Till de många sorgliga och upprörande berättelserna om det onda, bränwinet förorsakat, har Eskilstuna Allehanda för den 9 Nov. lagt följande: Måndagen den 7 dennes woro en i Eskilstuna boende f. d. kopparslagare och hans hustru kallade inför stadens rådhusrätt för att höras öfwer ett deras twååriga barns omenskliga wanwård. Hustrun hade icke kunnat anträffas, men det utröntes dock att hon, som är särdeles begifwen på bränwin, under mannens frånwaro på en resa bortgått från sitt genom swält och wanwård uttärda barn, läst igen om detsamma och låtit det så utan wård och matligga i två dagar. En granngwinna, som hade sig bekant att den onaturliga modren förut lemnat hus, hem och barn för att gå ut och supa, bröt sig in i huset och antog sig det sjuka barnet, som, öfwerhöljdt af orenlighet och smuts, alldeles utmärgladt och förtärdt af wanwård och swält, nu är intaget på härwarande arbetsinrättning. Man kan göra sig ett begrepp om barnets wanwård då det är 2 år gammalt och wäger icke mer än 11 marker! — Såsom bewis på hurn ringa den personliga säkerheten är i Eskilstuna anföres äfwen i nyssnämnde tidning att en Wermlänning, som med några andra personer helt fredligt gick gatan framåt, af en genom bränwin i berserkaraseri försatt smidesarbetare öfwerfölls och med knif tillfogades ett större sår i bröstet. En dräng har äfwen nyligen på öppen gata och på ljusa dagen blifwit så illa slagen i hufwudet med en sten, att det länge war frågan om lifwet. "Nästan ingen torgdag går förbi — heter det — utan att fredliga landtboer klaga öfwer att antingen wåldsamt hafwa blifwit antastade eller åtminstone öfwerfallna med owett. Nästan hwarje Söndags afton är det wanligen förenadt med lifsfara att komma förbi de större krognästena, der litet emellan s. k. baler anställas, der man wanligen finner berusade folksamlingar utanför, som icke sällan förolämpa fredliga wandrare."

— Från Upsala berättas följande tilldragelse: Torparen Er. Ersson i Pehrsbo, Harbo socken under Ullfors bruk, begaf sig d. 8 Nov. klockan nära 8 på morgonen försedd med skjutgewär ner till sjön Tämnaren i afsigt att skjuta sjöfogel, och under wägen blir E. Ersson warse i en buske något owanligt, som rördes; under förmodan att det wore ett odjur, lägger Er. Ersson an med det medhafda skjutgewäret, aflossar skottet och wid efterseende om skottet träffat, finner han till sin stora förskräckelse sin 11:årige son Erik Adolf liggande sanslös träffad af skottet i hufwudet. Gossen hembars genast af fadren och lemnades honom all den wård, som för ögonblicket kunde tillwägabringas, men gossen afled omkring 2 timmar derefter. Enligt fäwäl v. Pastor Hedenströms med anledning af förhör fattade öfwertygelse som närmaste grannars lemnade witsord och fadrens wifade synnerliga bedröfwelse öfwer olyckshändelsen har detta af wåda skett. Gossen hade enl. hwad kändt är utgått för att utsätta snaror för fågel.

— Från Örebro skrifwes: Från Postförwaltaren i Askersund har till h. w. Postkontor ingått nedanstående "Rapport," dat d. 27 November: "Wid postens ankomst i går afton hit till Askersund befanns wäskan fönderskuren på öfre sidan af ungefär en alns längd och den ena Stockholmsposten borttagen. Den innehöll påsar till Motala, Hjo och Wasbacken från Stockholm. De öfriga 2:ne påsarne fanns oskadde qwar. Postiljonen tror, att stölden skrtt på Läggesta postgård."

Länsman Swensson i Askersund inberättar till Kon. Befhde samma dag, att den ifrågawarande posten ankom kl. omkring 11 på aftonen i Lördags; — att ofwannämnde påse war borta, men deremot funnos qwar 2:ne andra, behörigen förseglade, neml. en med Stockholmspost till Askersund och Carlsborg, samt en med Örebropost till Askersund och Motala; — att Länsman Swensson straxt efter postens ankomst infunnit sig å postkontoret och hållit förhör med postiljonen Malmgren (som är från Skeninge, och, såsom wanligt, wid Tystinge posthemman emottagit denna sidopost), hwilken skall uppgifwit, att han förmodade tillgreppet hafwa skett wid Läggesta (en dryg half mil från Askersund), dit han begagnat såsom skjutsbonde från Sahlsbro i Wiby socken, And. Andersson i Skarboda, som skulle wara mindre wäl känd, och der ombyte af skjuts skulle ske och skedde; M. sade sig för stölden misstänka bemälde A. Andersson, som, under det M. sakta gick in åt Läggestapostförarens boning, sedan wäskan blifwit flyttad i det åkdon, som derifrån af postiljonen skulle begagnas, några ögonblick qwarstannade wid åkdonen, men dock upphann postiljonen på trappan, der han skall hafwa till honom yttrat: "Om nu någon olycka skulle ske, så finge wi wäl fästning båda." Efter några minuters wistande i stugan hade M., sedan C. J. Larsson, son till postföraren L. Nilsson i Läggesta, emellertid spänt för, utan att widare undersöka wäskan, afrest till Askersund, der han först wid dess inbärande på postkontoret funnit henne sönderskuren.

I Hr Swenssons rapport finner man widare, att han genast efter undersökningen på postkontoret affändt 2:ne personer åkande åt Wiby för att uppsöka And. Andersson och framlemna skriftlig anmodan till Länsman Hallblom att anställa undersökning, samt derefter sjelf med postmästaren Nordwall i Askersund afrest till Läggesta för anställande af dylik undersökning, hwarwid bekräftades, att Malmgren och And. Andersson samtidigt omkr. kl. 10 på aftonen inkommit, då C. J. Larsson, som skulle skjutsa till Askersund och widare till Hamma, strart gått ut att spänna för sitt åkdon, att postiljonen och skjutsbonden Andersson stadnat inne 8 a 10 minuter, att hwarken M. eller C. J. Larsson i det tjocka mörkret märkt, att wäskan warit skadad, utan blott den sednare makat henne under stolen, emedan han tyckt henne wara mindre wäl nedlagd o. s. w. Daktadt noggrann undersökning i Läggesta och trakten deromkring, hade ännu icke något spår kunnat finnas efter tjufwen eller den saknade påsen. Lars Nilsson och C. J. Larsson skola wara kände som redlige och ordentlige personer.

Att postiljonen begått en i hög grad tadelwärd försummelse, då han under mörkret kunnat lemna posten obewakad och icke en gång efter återkomsten gittat undersöka dess tillstånd, innan han afreste, synes oss wara en afgjord sak; men sådane äro ofta de, åt hwil-

anförtror wärden om det dyrbaraste. För det, att det en eller flere gånger lyckats att wara wårdslös, tro de, att så skall ske_beständigt.

— Från Jönköping skrifwes: Fördomen mot förtärande af hästkött synes nu ändtligen wara på god wäg att skingras bland wår allmoge, åtminstone har man inom Westbo härad härutinnan föregått med ett berömwärdt exempel. Flera bolag i sådant ändamål hafwa der ingåtts, och ett bland dessa, under ledning af Riksdagsmannen Peter Mårtensson, hade den 15 i förra månaden på Kappeleds gästgifwaregård en tillställning, som kan betraktas såsom en förståndets segerfest öfwer fördomen och okunnigheten. I närwaro af en mängd allmoge slagtades en 24 år gammal, fet häst, tillhörig Kontraktsprosten Nordin; anrättning deraf förtärdes på stället med god smak, och utdelade slagtstekar blefwo lika begärligt emottagna för anwändande hemma i hushållen. — Klockaren C. M. Claesson i Wårhult och åboen Swen Ingemarsson i Ulfwekull med flera hafwa också för sina hushåll slagtat gamla, men feta hästar, och flera sådane djur wänta nu, under gödning, samma öde; lyckligt äfwen för de arma djuren, hwilka sålunda undgå att genom swält, släp och misshandlingar plågas till döds.

— Från Malmö skrifwes: För brott mot fjerde budet har prosten Smith i Hammarlöf för andra gången blifwit anklagad. Första gången blef saken nedtystad och man tror att den rike wällustingen äfwen nu skall weta ställa så till att han blir strafflös. Det är en del af den brottsliges nya åhörare, som gjort anklagelsen, emedan — säga de — "det är odrägligt att till själaförjare hafwa en person, anklagad för ett nesligt brott, hwilket efter lag bestraffas med högsta kroppsplikt, emedan wi ej med tillbörlig andakt kunna höra det heliga ordet, predikadt från så orena läppar, och emedan wi anse otillbörligt att prestenl genom sitt handlingssätt är den mest förargelsewäckande medlemmen i församlingen.

Utrikes.

Ryssk-Turkiska kriget.

Telegrafnotiser af den 19 Nov. från Wien bekräfta underrättelsen om Oltenitzas utrymmande af Turkarne och deras återtåg på högra Donaustranden. Denna rörelse war icke följden af någon ny drabbning emellan de begge armeerna. Öfwergången tillbaka öfwer Donau har werkställts i ordning och utan att Turkarne oroades. Liktidigt utrymdes Kalarasch och Giurgewo. Förtrupperna af Osten-Sackenska armeekorpsen hade passerat Jassy. Turkiska trupperna höllo ännu med 25,000 man besatt Kalafat och kringliggande nejd på wenstra Donaustranden; de erhöllo förstärkningar från Wiblin och Sophia. Det skall hafwa legat i Omer Paschas Plan att från Oltenitza marchera på Bukarest, öfwerrumpla denna stad och derifrån förjaga Rysarne. Skulle denna plan hafwa lyckats, måste Turkarne hafwa handlat med utomordentlig snabbhet. Men i anseende dertill att wägarne hade genom fallet regn blifwit ytterst swåra blef deras rörelser fördröjda, så att Gortschakoff hann att emellan Bukarest och Oltenitza samla en respektabel styrka, med hwilken dock Omer Pascha, hwars djerfwa karaktär är bekant, säkerligen icke skulle hafwa twekat att mäta sina krafter, om det endast berott af honom sjelf och icke Turkiska regeringen skickat till honom Fuad Effendi med bestämda order att undwika en batalj på wenstra stranden. Det tros ingå i Turkarnes plan att ändå bibehålla ställningen wid Kalafat på wenstra Donaustranden, för att till nästa wår med mera lätthet kunna återbegynna operationerna på norra sidan af floden. Det förmäles redan från Wien, att Rysarne, förstärkte af Osten-Sackens armeekorps, laga sig till att företaga ett kraftigt anfall emot Kalafat, för att återkasta Turkarne på högra Donaustranden.

Från Wien telegraferas under d. 21 Nov., att, enligt hwad Öster. Corr. förmäler, Turkarne i Asien, emellan Gumri och Akabzick, blifwit af furst Bariatenski (rysk general) slagna och tillbakakastade. Sednare notiser will weta att detta ej eger någon grund. En notis från Konstantinopel af d. 10 förmäler, att d. 8 andra afdelningen af de förenade flottorna börjat inträffa derstädes och att till d. 12 alla fartygen förmodades skola hafwa anländt.

Från Wien telegraferas under den 23 Nov., att på krigsskådeplatsen råder för ögonblicket hwila. Tills d. 18 hade wid Donau endast skärmytslingar och förpost-affärer egt rum. Man will emellertid weta, att Gortschakoff, som af czaren förljudes hafwa fått bestämda order att gå anfallswis till wäga, bereder sig att i sin tur försöka en öfwergång af Donau och att för det ändamålet talrika pantonbryggor affändts till Oltenitza. Det torde emellertid ej blifwa en lätt sak för Rysarne att komma öfwer Donau. Hela turkiska stranden, ända från Widdin till Isatschka, skall wara befästad med skanskorgar och besatt med ett starkt artilleri. Säkert är, att Rysarne hafwa för afsigt att utdrifwa Turkarne ur lilla Wallachiet. Den 14 hade de uppbrutit från Krajowa emot Kalafat. Denna position synas Turkarne wara sinnade att förswara, i det de der skola befästat sig på ett fruktanswärdt sätt. I synnerhet skall ön wid Kalafat wara starkt befästad och besättningen bestå af Albanesare, hwilka, såsom bekant torde wara, äro ganska duktiga krigsbussar. Deras befälhafware, Ismael Pascha, är Tscherkes. Det heter i de engelska tidningarne, att ryska kejsaren betraktar de förenade flottornas insegling i swarta hafwet för en krigsförklaring. Nu har till Wien ankommit en telegrafdepesch från Konstantinopel af det innehåll, att den 10 2 engelska och 2 franska örlogsångare, jemte 2 fregatter inlupit i swarta hafwet. Denna underrättelses sanningsenlighet bestrides dock på det bestämdaste afen pariserkorrespondent, som påstår att emellan de westra makt. blifwit öfwerenskommet att flottorna icke skola inlöpa i swarta hafwet, förrän Rysarne gå öfwer Donau. I England trodde man emellertid, att engelska och franska krigsskepp skulle inlöpa i swarta hafwet och att de hafwa order att krysta utanför Donaus mynning.

Fredsrykten dyka nu åter upp igen. Från Wien skrifwes, att England rådt Porten att inleda omedelbara fredsunderhandlingar med Ryssland och denna sistnämnda makt anses icke wara så alldeles obenägen att, under wissa förutsättningar, ingå på dylika underhandlingar. Äfwen förljudes att Wienerkonferensen åter upptagit sitt bemedlingswerk. Då knappt kriget ännu riktigt börjat, torde det wara alltför tidigt att på allwar tala om eller tro på några fredsunderhandlingar.

I anledning derutaf att äfwen wi i wårt blad reproducerat ifrågawarande artikel ur Filipstads Tidning, anse wi oss äfwen böra intaga nedanstående beriktigande deraf, insändt till Nya Werml.-Tidn. af Hr Bergmästare von Scheele:

"Filipstads Tidning för den 11 dennes innehöll berättelse om en så kallad "olycks-händelse," som inträffat å Yngs-Daglöse-jernwägen och af den omständlighet hwarmed tilldragelsen btifwit relaterad skulle man kunna tro att saken warit af någon wigt, ehurn denna "olycka" slutligen reducerade sig till en skadad wagn. Så länge denna berättelse endast förekom i Filipstads Tidning, war det icke nödigt att fästa något affeende derpå, men då Tit. behagat reproducera densamma, anser jag mig böra upplysa Tit. och den publik som läser Tit tidning att denna tilldragelse icke war af ringaste annan art än alla dylika små motgångar som inträffat och ofta inträffa på, nästan alla, jernwägar; att dess egentliga orsak låg i arbetarnes mindre wana af att sköta maschineriet och att då denna bana under fortgående transporter inhämtas, skola dylika missöden i framtiden säkerligen aldeles uteblifwa samt slutteligen att händelsen hwarken minskat Direktionens belåtenhet med den bestämda planen och inrättningarne derstädes eller haft den ringaste menliga inwerkan på trafikanternas förtroende till transportmedlet.

Filipstad den 26 Nowember 1853.

Franz von Scheele.

Uti tidningen Swea från Christianstad läser man följande:

Bröd eller Bränwin!

Hurn mycket än talas och skrifwes om bränwinsbränningens förderf — för mycket kan det aldrig blifwa. Wi hafwa i dag att meddela en berättelse af den wackraste karakter, men likwäl ohygglig. Ej nog med att det f.

Den hwita slöjan.

(Efter Gutzkow)

Första Kapitlet.

Pensionsanstalten.

Det war en Söndags eftermiddag. Himlen strålade, jorden glödde, winden lekte taga fatt med de hwirflande stoftskyarne utan att akta på trädens och buskarnes klagan, att de måste umbära sin söndagsprydnad. Den brokiga swärmen af menniskor drog ut genom alla portar i det fria, för att wederqwicka sig i solskenet och under den blå himlen.

Mig gick det som träden. Stoft och wärme tryckte också på mitt hjerta och min sinnesstämniug. Derföre blef jag hemma och gick bort till bokskåpet, för att hängifwa mig åt den stilla njutningen af mine älsklingsförfattare. Men, du nyckfulla dag! Jag fann länge icke något, som behagade mig — wåra wänner och wåra skalder skola wi blott närma oß med gladt sinne och friskt hjerta. Då föll en bok med guldsnitt mig i händerna, en bok, på hwars röda, något förslitna gammaldags band stod "Album." Jag öppnade den. Från deß gula blad, från deß förbleknade skrift kom mig det förflutna till mötes. Jag återsåg ställen för länge sedan öfwergifna, menniskor nu mera nästan bortglömda. Det war mig, som om barnahjertat äunu en gång slog i mitt bröst, fullt af längtande åtrå. Huru mycket trängde sig icke på mig! Huru rörd war jag icke!

Ja, det war också en söndag, då jag, en fjortonårig flicka, sorgsen och rädd, anträdde wägen till pensionsanstalten med min far. Jag hade hitintills lefwat i en dyrbar frihet, Nu hotade mig, som jag tänkte, uppfostriugsanstaltens fruktanswärda twång. Jag kunde blott föreställa mig den som en klosterlik byggnad, innesluten af höga murar, beskuggad af urgamla, mörka lindar, med gallerfönster, dystra salar, långa genljudande gångar, hwiskande gestalter. . . För huru mycket war jag icke rädd! Men jag bedrog mig. Wagnen höll utanför ett nytt elegant hus. Min far drog i klockströngen. Man öppnade så förekommande och wänligt. Det lät som om man hade wäntat oß. Utur fönstren i den öfra wåningen blickade glada ansigten ned på oß, nyfikna, skämtande, leende flickhufwuden. I förstugan stodo blommor, på trappan blommor; solljuset trängde obehindradt in genom stora glänsande rutor. Fru Bernad, föreståuderskan, hade ljusa kläder, brokiga band, log, wisade de wackraste hwita tänder, strök med handen öfwer de omsorgsfullt uppsatta lockerna. Kortligen, det war ett förtrolladt slott. Ett par uppmuntrande ord af den wänliga damen, som satt i en swällande divan — och jag war införd i mina systrars krets. Det war en glädje! Här war intet mörkt, intet allwarligt; det måste wara ett herrligt lif bland tretio till fyratio sådana unga brushufwuden till systrar! Och man kom wänligt emot mig — de fleste stodo wäl något betänksamm på passande afstånd — men med undantag af en enda stor brunett flicka, som snart skulle lemna anstalten och yttrade sig så: "Det gör mig ondt, fru Bernad! de bästa eleverna måste hon låta gå härifrån, och i stället får hon icke annat än små pysslingar, som icke hafwa ringaste spår till turnyr!" woro de alla milda och goda, och äfwen denna spotska elev blef till slut wänligt stämd mot mig, och skref sedermera, då hon reste, dessa stolta ord i mitt album!

"Om också de orden: "Jag älskar dig!" icke uttalas med wältalighet, så äro de dock utrycket af en innerlig, upprikting wänskap.

Till minnr af din ewigt älskande

Amalia."

O dessa ewigt älskande Amalior! De finnas dussinwis i hwarje stambok. När wi återse dessa hjertats förpantningsbref, sedan wi erfarit, hwad kärlek och wänskap äro, aflocka deras högtrafwande prål och deras högmodiga förskrifningar oß ännu knappt ett wemodigt leende. Och likwäl — emellan dessa fattiga fraser, emellan dessa hwardagliga, rörande utgjutelser finner du dock åter ett ord af djupare betydelse, en önskan, ett löfte och en bild af qwinnosjälen, som ännu under de senaste tider uppfyller oß med wemod, rörelse, kanske också med glädje.

Af dessa blad låter jag ett tala. Det ligger framför mig, skrynkladt och bleknadt, samt lyder öfwerraskande och sällsamt nog;

"Herren säger: Fädernas mißgerningar will jag hemsöka på barnen allt intill tredje och fjerde led.

Leonora von Werdenberg."

Den goda Fru Bernard war aldrig stoltare, än den dagen, då man förde Elisbeth och Leonora von Werdenberg, de fjortonåriga döttrarne af ortens adliga slägt till oß. De woro twillingar, men mycket olika hwarandra. Elisabeth war hög, smärt, blond, blåögd, full af behag och älskwärdt wankelmod och swaghet; Leonora war deremot mindre, fyllig, brunett, långsam, men mycket säker i sina handlingar, modig, fast och af naturen liksom bestämd till stöd åt en syster, som hon älskade nästan till afguderi. Att aflägsna allt hwad som war mattande, förwirrande och smärtande ifrån den älskade systern, det war Leonoras lefnadsuppgift. Elisabeth deremot tog tacksamt emot allt hwad systern bjöd, utan att pröfwa detsamma. Man kunde knappt märka, huru det andliga lifwet hos dessa twenne ädla syskon söndrat sig i twenne olika wäsen. Barnen hade lefwat

[3 December 1853]

[B]

k. "bildade" folket wisa sin afsky för spritdryc=ken, om ej för dess tillwerkare, äfwen den s. k. "dräggen" eller kanske rättare det arbetan=de folket, har börjat inse att, om det får fort=fara som hittills med bränningen, intet an=nat återstår än hungersnöden eller — brot=tet. Det är glädjande att dessa tecken kraf=tigt och på många ställen uppenbara sig, ty derigenom måste det onda förswinna eller åtminstone förminskas. Från wår ort saknas, Gudi lof, ej heller exempel på att den fatti=gare "supande" befolkningen inser sitt elände och önskar ändring deruti. Det är ett af des=sa exempel wi wilja berätta:

För några dagar sedan wandrade en gam=mal nära 60 års man från F—a socken till presten i en annan församling. Mannen war torpare, fattig och endast högst tarfligt, ja utslitet klädd.

"Wi weta", sade han åt presten, "att ni ej, såsom så många andra, hålla med bränwins=brännarne, utan anser bränningen för ett stort förderf. Äfwen wi torpare, som likwäl från unga år want oss wid att supa, erfara nu de bittra följderna af att all jordens afkast=ning förswinner i bränwinspannorne och ön=ska en ändring deruti. Det gick wäl an så länge wi hade wår fria wilja att köpa brän=win om wi wille och låta bli i motsatt fall, men nu gifwer bränwinsbrännarne oss wår arbetslön uti bränwin. Wi äro ej nog starka att kunna motstå frestelsen — ty wi äro nära nog försupne, men hustru och barn swälta, under det att dagspenningen re=dan insöft oss uti den grop wi nyss gropat och för hwilket arbete wi redan erhållit wår lön uti bränwin. Wi wilja derföre bedja er att hjelpa oss häruti."

"Men på hwad sätt kan jag i så fatta om=ständigheter wara er till nytta," frågade den deltagande presten.

"Jo, herre, wi äro nu 2 eller 3 stycken gamla, kanske redan af finkeln förderfwade torpare som beslutat att begifwa oss direkte till Stockholm och der inför sjelfwa Kungen framställa wår bittra nöd och bedja om hjelp."

"Och huru wiljen j komma dit?"

"Till fots! wi wilja derföre bedja, att ni måtte hjelpa oss. Wi skola gå från försam=ling till församling och samla intyg och un=derskrifter, ända tills wi komma till Stock=holm; der skola wi säga Kungen hurudant det werkligen är och han skall säkert sända oss hjelp. I morgon går jag till staden och får pass för oss af wår landshöfding."

Till wår allmänt wärderade landshöfding ankom också riktigt i förra weckan en bonde, som anhåll om pass, i och för ofwanangifne ändamål. Då det emellertid skulle wara gan=ska påkostande för de stackars torparne att till fots begifwa sig till Stockholm, tillrådde hr landshöfdingen dem att till honom öfwerlem=na de af dem samlade underskrifterna, då han af nit för saken wille desamma på rätt sätt Konungen tillsända. — Huruwida de ifrige petitionärerna antaga denna proposition är oss obekant.

Hwarjehanda.

I Söndagsbladet läses:

Stor Revolution utbruten inom Spinnhuset.

De upproriske utslå alla rutor å stället.

Styrelsen utfärdar en proklamation till de upproriske.

De neka att hörsamma den.

Alla underhandlingar afslås.

Den bewäpnade styrkan, 16 poliskonstaplar, anförda af Kommisarien Ottenius, anlända till stället.

De förmå ingenting uträtta.

Polismästaren ankommer, håller tal till rebellerna och lyckas stilla dem.

Fängelseportarne öppnas.

Stället förklaras i belägringstillstånd.

Lugnet återställdt.

Ja, kära läsare, hwad kan wäl ej hända, då till och med inom Spinnhuset revolutions=yran utbreder sig och de derwarande damerna, bewäpnade med slefwar, trefötter, grytkrokar, hackknifwar, talriksställare m. m. tåga ut mot sin lagliga, dem icke af Gudi, men af herr Emil von Troil, gifna öfwerhet.

Tilldragelsen beskrifwes såsom högst tragi=komisk.

Någon spefogel, som troligen fått tillfälle underwisa damerna i rabulismens a=b=c=d, har förmodligen instiktat dem att hwissla och hurra samt slå ut rutor. Utan att någon anar det, höres alltså, bäst det är en den gräsligaste kattmusik, hwarom man kan göra sig ett begrepp då det nämnes att wid pass 300 qwinnor exequerade den på hwarjehanda instrumenter af det mest olika slag, på samma gång klangen af krossade rutor hördes från alla håll.

Öfwerraskade häraf börja styresmännen se sig omkring, och nu se de amazonerna i utslaget hår, befriade från sina hinderliga hwita släp=uniformer, iklädda de poetiska och magnetiskt dragande stubbarne under häftiga rop fordra en tete a tete med de manliga styresmännen.

Dessa trodde, förlåtligt nog, att damerna wille göra dem en liten kärleksförklaring, samt studsade för det stora antalet och sin egen ringhet.

I sin nöd efterskickade de kommissarien Ottonius.

När han kom till stället och fick ögat på de 300 damerna i stubbarne, må man förlåta att han, likt Joseph då Potifars hustru wille locka honom i snaran, beskedligt retirerade, och, rädd om sina medhafda poliskonstaplar, anfåg han ej heller rådligt att gifwa dem till offer för de skönas karesser. Kysk som en jungfru, slog hr kommissarien ned sina ögon för alla de behag, som blottades för honom i sin fulla fägring, och förmanade damerna med orden:

"I lagens namn uppmanar jag er, syndiga qwinnor, att taga på er edra öfwerplagg."

Men de sköna fröso icke, utan surrade som bien i en kupa i sina stubbar, hurrade, grym=tade och knäckte rutor, så att det wattnades i munnen på de i närheten boende glasmästarne. Omsider inträffade hr Polismästaren De Mare, och efter hwarjehanda parlamenteringar för=klarade sig de upproriske benägna att kapitulera, af brist på lifsmedel, sedan de uthärdat en belägring af ett dygn, utan att hafwa erhållit en matbit. Fästningsportarne öppnades, och hr Polismästaren De Mare, stod likt Furst Paskiewitsch wid Wilagos låtande rebellerna defilera sig förbi.

———

— Wederwärdigheter i lifwet. Hwarje stånd har sin plåga; det är en gammal sanning; en bodbetjents stånd är wisst intet sött stånd, ehuru kandisocker, raffinad och sirap spela en stor roll i detsamma. Det är ett stånd, som alla Arabiens wällukter ej kunna försötma. Ja, det är till och med ett gudlöst stånd. Ty då en bodbetjent måste pläga så mycket umgänge med olja, talg, tjära o. s. w., så kan han tywärr ej föra någon fläckfri wandel. Från edamerosten måste han nedlåta sig till mise=rabla sillnackar, och knappt är han i den trak=ten der "die citronen blühn". förrän en gam=mal kökса jagar honom dit pepparen wexer.

En skräddares stånd är just ej heller något angenämt stånd, ehuru det syndiga ögat gör honom mången reel tjenst och ofta betäcker hans familjs nakenhet. En skräddare har mycket att lida af menskligheten skefwa rikt=ning, och tålamodets tråd får han aldrig af=slita. De döldigas hemliga fel måste han be=täcka med den kristliga kärlekens kappa, och i trots af alla förhatliga utwexter, får han ej förlora sitt mått. En skräddares stånd är wisst icke utan sina obehagligheter.

En nattwäktares stånd är ännu mindre behagligt, ty en nattwäktare är ej alldeles o=lik det goda swenska folket. Under det att alla andra äro wakna och fägna sig åt dagens herrliga ljus, tillsluter han ögonen och snar=kar — och under det alla andra öfwerlemna sig åt en ljuf sömn, måste han i storm och owäder sjunga för döfwa öron. En nattwäk=tare liknar en profet. Största delen hör ej på honom, och de få, som höra honom, för=döma honom, emedan han beröfwar dem sön=nen.

En boktryckerisättares stånd är likaså ett högst obehagligt stånd. Författaren till en tråkig roman, eller något dylikt, drömmer i sin fåfänga om lagerkransar och känner sig ganska lycklig i denna sin fåfänga, och läsa=ren af den tråkiga boken har dock den sköna rättigheten, att wid denna opiumsfråga till=sluta sina trötta ögon. Den arme sättaren åter är dömd att bokstafligen ujuta ledsnaden. Han måste lika ofta gripa efter brottet, som efter dygden, efter smärtan som efter glädjen; han plockar ihop synden bit för bit, under det han straxt derpå twingas att sönderplocka dyg=den, den himmelska. Han har lika mycket att skaffa med friheten som med slafweriet. Hu=

---

så länge ensamma på föräldrarnes slott, och så helt och hållet warit nog för sig sjelfwa, att det för dem föll sig swårt att finna sig i den förtroliga ton, som rådde i pensionen. Derjemte woro de, en följd af deras uppfostran, något för mycket genomträngda af sitt namns wigt; de stämplade alla skolböckerna med familjewapnet, hade allt sitt linne märkt med adlig krona, hwarföre de också som man lätt kunde wänta af ungdomens humor och ofta träffande qwick=het, gerna benämndes: "Kejsarinnorna."

Men småningom närmade wi oss hwarandra. De förträffligt uppfostrade flickornas godhet, glädtighet och finhet hesegrade wåra fördomar, och de kommo oss till mötes allt mer och mer wänliga och hjertliga, men höllo sig alltid på afstånd från alla som alltför enträget sökte dem. Och som de woro flitiga och fogliga wunno de derjemte, utan att wara serdeles begåfwade, alla lärarnes hjertan. När deras moder, en stolt, skön och lysande dam, kom kunde Fru Bernard icke tröttna att försäkra henne, det Fröknarne von Werdenberg woro pensionens stolthet, och skulle en gång bli en prydnad för societeten.

Men det war annorlunda beslutadt med dessa barn. Ett år efter deras ankomst insjuknade Elisabeth. Det war en feber, som först långsamt förtärde hennes krafter, och derefter med fruktanswärd kraft kastade sig på hjernan. Leonora wek icke från hennes säng. En underlärarinna och jag woro hennes sjukwakterskor, ty uppriktigt taladt, den goda Fru Bernard war klok nog att begagna den moderna "barmhertigheten" ekonomiskt. Ack! det war tunga dagar, ångestfulla nätter, wi genomwakade hos wår wäninna.

Wi suto en afton trötta och bedröfwade i sjukrummet. Läkaren hade lemnat oss. Det war ett ohyggligt wäder. Blott Elisabeths tunga, oregelbundna andedrägt, och Leonoras djupa suckar afbröto tystnaden. Då gick dörren plötsligt upp. Långsamt trädde en hög qwinnogestalt in i rummet. Aldrig skall jag förgäta det intryck den gjorde på mig. Hennes steg woro afmätta, ljudlösa; men hennes långa swarta atlasklädning raßlade på golfwet. Hennes ansigte war kallt och sträft; ett smärtsamt leende spelade kring den fint bildade, ehuru redan tandlösa munnen, gråa lockar omgåfwo hufwudet, som war betäckt af en hwit skrynklig mössa. Leonora sprang upp. "Farmor!" ropade hon och wille omfamna henne; men denna sträckte ut händerna likson till motwärn, trädde långsamt och högtidligt fram till den sjukas säng, drog gardinen till sidan och böjde sig ner öfwer den synbart sofwande. Då hon åter lyfte hufwudet upp och tryckte de knutna händerna mot bröstet, uttalade hennes ansigte en bitter, ja wild smärta. "Leonora!" hwiskade hon nu knapt hörbart. Leonora närmade sig rädd, nästan som om hon med all kraft kämpade mot ett demoniskt inflytande från den spöklika matronan. "Hwar är din moder?" frågade hon. "I hufwudstaden", swarade den bäfwande flickan. Far=modren grep hennes motsträfwande hand, drog henne närmare till sig och sade i en bitter ton: "Der äro nu lysande fester, lyckliga dagar, prunkande glans, medan döden här skördar sitt byte!" "Farmor!" ropade Leonora i ett häftigt utbrott af jämmer. Den sjuka waknade. "Ser du slöjan öfwer Elisabeths ögon?" hwiskade den gamla, under det hon beständigt höll tag i Leonora. "Nej", afbröt henne denna, — nej, jag ser intet. — Farmor — bort, bort!" — Derpå slet hon sig lös, stör=tade på knä framför systerns säng, gret, slog sig för brö=stet och pannan, och war döf för all tröst. "Farmor, du är fruktanswärd!" tjöt hon. Och den sjuka, som reste sig upp i sängen och igenkände gestalen, winkade henne mildt till sig, och hwiskade: "Farmor! jag will gerna dö." Få timmar derefter började dödskampen. Tidigt på morgonen war hon död. Wi woro alla djupt skakade. De fleste af oss hade för första gången sett döden på så nära håll. Det föreföll oss, som om med Elisabeth ett stycke blifwit ryckt ur wårt eget lif, som om wi icke mera kunde låta wåra blickar få dristigt swäfwa ut i werlden; de riktades alltjemnt mot likkistan, som inneslöt wår älskwärdaste leksyster. Elisabeths moder hade, då hon fjerran från hemmet emottog underrättelsen om den fara, hwari dottren swäfwade blifwit sjuk af förskräckelse och sorg. Hennes man wågade icke lemna henne. Intill föräldrarnes återkomst till slottet Werdenberg bisattes liket i stadens kyrka, och en slägtinge ankom, för att hemta Leonora. Då hon skulle skiljas från systerns jordiska qwarlefwor, då hon af smärta föll i kramp, förklarade läkaren hennes resa omöjlig. Småningom blef hon lugnare; det war ett lugn, som följer på en fullkomlig utmattning. Med stel, kall blick såg hon sina wäninnor komma och gå, swarade icke på någon fråga och wisade blott några af oss, som hwarken hade warit henne serdeles kära eller obehagliga, tillbaka med betäckt ansigte, häftiga åtbörder och de besyn=nerliga orden: "Bort, bort, I hafwen den hwita slöjan på er!"

De widskeplige påstodo, att den gamla frun från Werdenberg hade ett ondt öga, och att hon derigenom medfört döden åt Elisabeth. Andra erinrade sig ha hört, att Baronens moder lefde i största ensamhet, och aldrig wågade närma sig sin swärdotter. Andra åter talade om en husande, som ständigt spökade under den äldste familje=, medlemmens gesta.t — kortligen, man berättade så mycket att Leonora sjelf blef fruktad af de öfriga som ett hemskt spöklikt wäsen. Man undwek henne, för att icke träffas af den sorgliga blicken. (Forts.)

ru ofta måste han sätta ett frågtecken wid troheten och oskulden, huru ofta slita wänners band och aflägga heder, dygd och blygsamhet, för att af de sednare åter sammansätta deras motsatser. Ja, sättarens stånd är ett ganska oangenämt stånd! De skönaste blommor i det menskliga lifwet måste han, så att säga, blad för blad sönderslita och utsträcka alla fingrarna efter författarens större och mindre dumheter, hwarigenom han för sig förderfwar njutningen af det sköna och såras hundrade gånger om dagen af det wederwärdiga. När han slutat sitt werk, så tackar honom ingen derför, och hans flit och hans dygder komma ej i dagen, utan endast hans fel och hans misstag; ingen förbrytare behandlas så korrektionelt som en sättare.

Men ibland alla stånd — sjelfwa riksständen, så utsatta de också äro för ett allmänt fördömande, ej undantagna — är wisst en länbibliothekaries det sämsta. Det är redan illa att han för idel titlar ej lär att känna menniskor, men ännu wärre är, att han för bara boktitlar ej lär känna en enda bok. Så länge jag war länbibliothekarie, war jag på det hela ej annat än en illa bunden katolag med infallna kinder och långa ben. Hwarje symamsell wille slå efter mig; hwarje kokerska wille genombläddra mig och det tillhörde mitt stånd, att låta fritt slå och genombläddra mig. Jag hade intet ögonblicks lugn och förekom mig ofta sjelf som ett plågadt helgon, som den oförnuftiga massan öfwerhopar med böner och önskningar. Än begärde en huspiga "Äktenskapets hemligheter" af mig; än war det en bodbetjent, som af mig begärde "Westerlånggatans Engel". Den ena stunden bar en kökfa till mig: "Kärlekens barn"; den andra måste jag klättra upp för stegen, för att hemta ned åt en bedagad mamsell: "Äktenskapets himmel". Knappt hade jag försedt en bagaregesäll med "Tolf sofwande jungfrur," så beklagade en syflicka sig för mig, att "Qwinnans sedlighet" i längden war tråkig. En twätterska begärde "Den byrlöse äfwentyraren Lassemaja", under det en enka önskade andra delen af "Robert, eller mannen sådan han bör wara". Men knappt hade jag tillfredsställt dessa, så bestormade mig en tredje med frågan om "Mjölkflickan" ej war tillhandakommen från landet än, under det en fjerde harmades öfwer att det fanns så många smutsiga blad i "Wår tid", och en femte klagade öfwer, att de skönaste sidorna fattades i "Europas hof." Ack, jag war en plågad warelse!

Handelsnotiser.

Götheborg d. 26 Nov. Spannmål noteras sålunda att Råg wägande 14 lisp. 8 skålp. har betalts med 15 rdr bko samt Westgötha och Wermlands dito till bko rdr 15: 5 a 15: 32 efter godhet, men för god harpad Westgötha Råg fordras bko rdr 16: 16, hwilket pris dock ännu icke betalts. 6-rad. Korn har omsatts till bko rdr 10 och 2-rad. till banko rdr 10: 32; men Korn i allmänhet har saknat efterfrågan under sednast förflutna weckor; dock hafwa 150 tunnor 2-rad. Korn funnit köpare till 9: 40 pr tunna. På Bränwin har under weckan warit stark efterfrågan från 35 sk. 4 r. till 38 sk. bko, som i går betaltes för en större post och numera fordras 38 sk. 8 rst. bko pr kanna. Jern har omsatts till bko rdr 15: 32 samt för sortimenter 15: 24, med wanliga mellangifter.

Auktioner.

På begäran af Syssloménnen uti Krono-Länsmannen Isac Bergs konkurs, kommer genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 15 nästkommande December kl. 11 f. m., ati till försäljning utbjudas, koukursmassans här i staden ägande fastigheter, neml.: hälften uti gården och 1 7/16:dels tomten N:ris 160 a 161 samt Landeriet Margreteberg med åbyggnader och jord om tillsammans 39 tunneland 10 3/4 kappl. arealwidd. Tillträdestiden den 1:ste April näsla är. Köpewilkoren uppgifwas wid Auktionstillfället, och kan närmaee besked om egendomarnes beskaffenhet, dessförinnan erhållas af ena Syssloman nen i konkursen, Hr v. Häradshäfdingen A. Waldenström.

Carlstads Auktionskamm. d. 22 Nov. 1853.

Adolph F. Nygren.

Genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Fredagen den 9 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., kommer till den högstbjudande att försäljas:

1:mo Diwerse in- och utländska Cigarrer, och 1 säck Caffe.

2:do Diwerse Böcker, Musikalier, Violer, m. m tillhörige afl. Bokhandlaren C. A. Bagges urarfwa-bo.

3:tio Diwerse Böcker i Lagfarenheten, 2:ne Aktier uti uya Badhuset härstädes, Papper och åtskillig Lösegendom tillhörig afl. vice Häradshöfdingen F. H. Syks urarfwa-bo.

4:o En Kardmaschin för Bruksförwaltaren T. D. Odhners konkurksmassas räkning.

Säkre kände inropare erhålla betalningsanstånd till den 10 Febr. näsla år.

Wid samma tillfälle kommer att försäljas för Herr Grosshandlanden Engels i Götheborg räkning:

18 lådor Eau de Cologne, 4 lådor Pomada, 3 lådor Bischoff-essence, 27 buteljer diwerse Likörer, 1 korg med Hårolje-flaskor, 2:ne helankare med Spirituosa m. m., hwarföre betalning kontant erlägges.

Carlstads Auktionskammare den 1 Dec. 1853.

Adolf F. Nygren.

På begäran af Gode männen uti handlanden J. Blirts konkurs, kommer genom offentlig Auktion, som förrättas uti gården № 80 wid Kungsgatan här i staden, Onsdagen den 14 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att till den högstbjudande försäljas konkursmassans waru-lager, bestående af Porcellain, Specerier och Färgstoffer, Bomullstyger och Dukar, diwerse Kramwaror, Bodinventarier m. m., äfwenso.n Massans Lössörebo bestående af: Guld, Silfwer, Koppar, Bleck och Jernsaker, Möbler, Linne och Sängkläder m. m. Kände säkre köpare erhålla betalningsanstånd till den 15 Mars nästa år.

Carlstads Auktionskammare den 1 Dec. 1853.

Adolph F. Nygren.

Till Salu.

Wallenius et Ewers

försäljer till billiga priser:

Stockholms Stöp-, Form- och Stearin-Ljus,
Klippfisk,
Cabeljo i fjerdingar,
Gråsej,
Spirlångor.

Högamås Lerkärl

af flera dimensioner hos

Wallenius et Ewers.

Bäijerskt Öhl

af E. A. Rosenqwists tillwerkning, försäljes i kommission af

Wallenius et Ewers.

Hos C. F. Pieper:

Rökt Skinka,
Medwurst,
Rökt Lax,
Godt Smör m. m.

Carlstad i Derember 1853.

Blanksmörja

såwäl pr skålpund som i askar hos

C. F. Pieper.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

GODT SMÖR

i kommission hos

J. F. LUNDIN.

URHANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt ytterligare kompletterade Ur-lager, af Guld- och Silfver-Ankre- Cylinder- och Spindel-Ur, Patent-Ur-glas, med flera artiklar som höra till yrket, allt till de billigaste priser.

Carlstad i Nov. 1853.

P. J. HÅKANSSON.

J. F. Lundin

försäljer wackra och moderna Divansbord af Mahogny. Som de äro utaf egen tillwerkning, tilltror jag mig att för dessa answara ett års tid. Carlstad i November 1853:

Goda Handskar.

Skånska och af egen tillwerkning, alla brukliga koulörer, laskade och olaskade Renhudshandskar, fina swarta laskade Mans-handskar med hwita sömmar, Castor-handskar, winterhandskar med och utan brämer, m. fl. sorter till billiga priser. Äfwen finnes Swarta Pelsskinn, Klippingsskinn, semskberedda Renhudar, passande till Ridbyxor, undertröjor och Calsonger. Carlstad i November 1853.

S. Skog,
Handskmakare.

Malt

hos C. F. Backman.

Hampfrö

och utmärkt godt Hwetemjöl hos

C. F. Backman.

Blyerts-Deglar

hos C. F. Backman.

Fina utländska **Cigarrer** nu hemkomna hos H. v. HAGE.

VAXSTAPLAR hos

H. v. HAGE.

Å härwarande Boktryckeri finnes att tillgå:

Reversaler till lån såwäl i Provincial-Banken härstädes som Rikets Ständers Banko-Diskont-Verk;

Prestattester, i 8:vo samt

Förbudssedlar.

Diwerse.

De som med Sundhets-Nämnden härstädes hafva räkning, eller förmenar sig af densamma ega fordran, anmodas till mig sednast inom den 6:te nästkommande December derå ingifva specifik räkning.

Carlstad den 24 November 1853.

G. KARLSTEEN.

KOMMISSIONS- OCH

Affärs-kontor i Lidköping. Undertecknade emottaga alla till ett sådant Kontor hörande göromål, Penningars indrifvande, Varors emottagande och expedierande m. m.; och skola vi med ferm och noggrann expedition uträtta allt hvad oss anförtros, under adress till wår firma:

NORELIUS & FINNSTRÖM.

De som hafwa oafslutade affärer med aflidne Perukmakaren C. A. Strömberg, behagade sådant i Sterbhuset anmäla inom denna månads utgång. Carlstad den 8 Nov. 1853.

Charlotte Strömberg.

Jag får härmed wördsamt tillkännagifva att jag, genom en i yrket skicklig Perukmakare, forrsätter den rörelse min man i lifstiden idkade. Carlstad den 22 November 1853.

CHARLOTTE STRÖMBERG,
Perukmakare-Enka.

På undertecknads

BOKTRYKERI

emottagas

beställningar

af: vanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qvittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såväl i svart, som Silfver-, Bronz och vanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

N:ro 24 af denna tidning utgifwes Lördagen den 10 December.

[Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 24. Lördagen den 10 December. 1853.

I Domkyrkan predika,

3:dje Söndagen i Adventet:

Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Regementspastorn *L. F. Mellquist.*

De utaf samhällets lyckliga medlemmar, hvilka önska sprida glädje och trefnad uti nödens boningar under den stundande Julhelgen behagade ju förr, desto heldre, insända kontanta bidrag till undertecknad, samt Matvaror och Klädespersedlar till Sysslomannen G. J. Anderzon på Fattighuset före den 24 dennes.

Carlstad den 6 December 1853.

L. E. MELLQUIST.

Stiftsnyheter.

Utnämnde af H. H. Doktorn och Biskopen till Prostar i egna församlingar den 23 sistl. Nov.: Kyrkoherden i Hammarö Præbendepastorat, Lektor J. A. Millén: Kyrkokerden i Torp C. Edgren; Kyrkoherden i Rölanda J Norbäck och Kyrkoherden i Millesvik M. Frykholm; till Koutraktsprost öfver Vestra Dals Kontrakt, Prosten och Kyrkoherden i Ed, Mag. A. M. Wennersten.

Högv. Domkapitlet har den 23 Nov., med anledning af Guunarskogs församlings vid sockenstämma den 11 sistl. September gifna enhälliga kallelse och Kyrkoherden m. m. Kontraktsprosten L. P. Gagners på grund derutaf gjorda hemställan, förordnat S. M. Adjunkten J. M. Wikström att vara Fjerdedagspredikant i Gunnarskogs församling samt att derjemte Komministern derstädes J. Rolén i embetet biträda.

Förordnade den 23 Nov. af Högv. Domkapitlet: vice Pastor E. Berggren att tillsvidare fortfara med bestridandet af pastoralvården i Philipstad, på derom gjord begäran af Kyrkoherden derstädes Professor N. J. Sillén; Komminister P. J. Lidback till vice Pastor i Hammarö tillsvidare; på derom gjord begäran af Kyrkoherden derstädes, Prosten J. A. Millén; S. M. Adj. S. D. Mellqvist till Komministersadjunkt i Brunskog.

Missiverad: S. M. Adjunkten S. J. Bergendal, på egen begäran och med Carlstads Konsistorii bifall, af H. DomKapitlet i Götheborg den 26 sistlidne Oktober att i embetet tillsvidare biträda Kyrkoherden i Qville af Götheborgs Stift, Mag. J. H. Holmquist.

På förslag uppförde den 2 Nov. till 2:dre Komministraturen i Örs Pastorat: S. M. Adj. D. Gillén; 2:o PastorsAdj. J. Almqvist; 3:o S. M. Adj. S. J. Bergendal; den 30 Nov. till Grawa Sacellanie: 1:o S. M. Adj. O. Bäckelin; 2:o dito dito L. Skånberg; 3:o PastoratsAdj. Mag. E. Gullbrandsson. Medsökande vice Komministern Lars Edgren.

Profdagar i Ör för de föreslagne till Dalskogs Sacellanie, den 4, 11 och 18 December. Valförrättare Kontrakssprosten, L. W. O., Mag. C. L. Lalin.

Ansökningstiden till Komministraturen i Hesselskog beräknas ifrån den 19 sistl. Oktober.

Med anledning deraf, att undernisningen vid härvarande Elementar-Läroverk redan under sistl. Oktober månad måste, i anseende till Cholera-farsotens utbrytande i läroverksstaden, inställas, har Vårterminens början blifvit utsatt till Tisdagen den 17 nästkommande Januari kl. 10 f. m.; hvilket jag härmedelst får tillkännagifva. Samma dag börjar ock undervisningen vid härvarande Folkskollärare-Seminarium.

Carlstad den 9 December 1853.

J. A. Millén.

Carlstad.

Konungens befallningshafwande har genom i dag utfärdad kungörelse förklarat staden fri från kolerasmitta.

— Wårterminen wid härwarande förenade lärowerk tager sin början den 17 Januari nästa år.

— Kronofogden i Östersysslets fögderi C. Unæus har erhållit tjenstledighet till medlet af April månad nästkommande år och har e. o. kammarskrifwaren Hamberg blifwit förordnad att Kronofogdetjensten under tiden föreslå.

— Wi hafwa några dagar under weckan haft en ganska allwarsam winter, som isbelagt både Clarelfven och wikarne af Wenern häromkring. Den så länge wäntade marknaden härstädes tager sin början nästa Fredag.

— Näst kommande års lagtima Winterting inom Wermlands län förrättas å följande tider och ställen:

Med Wisnums härad i Wall den 16 Januari; med Ölme härad i Christinehamn d. 18 April; med Nyeds härad i Molkom den 6 Februari; med Fernebo härad i Filipstad den 13 Mars; med Wäse härad i Thorsgården den 24 April; Carlstads tingslag i Carlstad den 6 Februari; med Grums härad i Lillnor den 13 Mars; med Kihls härad i Illberg den 18 April; med Fryksdals nedre tingslag i Åmberg den 27 Mars; med Jösse härad i Högwalta den 15 Februari; med Elfdals härads öfre tingslag i Wärnäs den 20 Januari; med Fryksdals härads öfre tingslag i Thorsby den 24 Februari; Elfdals härads nedre tingslag i Skoga den 31 Mars; med Nordmarks härad i Långelanda den 26 Januari; med Näs härad i Råglanda den 6 Mars; med Gilbergs härad i Häljebohl d. 10 April.

— I Swenska Tidningen läses: Franska regeringen har beslutat nedsättning å införseltull af utländskt jern till wid pass hälften. Enligt en i Monitören för den 28 sistl. November kungjord förordning, äro nemligen följande tullbestämmelser fastställde: För tackjern, infördt i franska fartyg, 5 francs samt infördt i utländska fartyg 5 1=2 fr. för wigt af 100 kilogrammer; för smidt jern i platta, fyrkantiga och runda stänger, äfwensom för jernwägsskenor, allt efter dimensionerne, från 12 till 16 fr., om jernet införes i franska fartyg eller landwägen; sker införseln i utländska fartyg, erlägges tullen en tiondedel högre; för stål 40 fr. infördt i egna, och 44 fr. i utländska fartyg. — Dessa tullafgifter skola med år 1855 ytterligare nedsättas, nemligen för tackjern i egna fartyg till 4 fr. och i främmande till 40 fr. 40 cent.; för stångjern och jernwägsskenor från 14 till 10 fr. i egna fartyg, samt en tiondel förhöjning i utländska; för stål i egna fartyg till 30 fr. och i utländska till 33 fr., allt beräknadt för wigt af 100 kilogrammer.

— Genom testamente af d. 30 Juli 1846 har framl. komministern i Wermskog Mag. Jacob Aurén till Carlstads elementarlärowerk skänkt en summa af 2000 rdr banko att under namn af Aurenska Stipendiifonden af Högw. Domkapitlet emottagas, wårdas och förräntas, hörande räntan fördelas i trenne lika stora delar för att såsom stipendier efter Högw. Dom=kapitlets bepröswande tilldelas wid Carlstads lärowerk studerande obemedlade ynglingar som sig för flit och ett godt uppförande utmärka. Ehuru kommin. Aurén afled redan den 23 Aug. 1846, har likwäl berörde fond icke blifwit till Domkapitlet öfwerlemnad förrän under loppet af sistl. November månad; emellertid kommer första stipendieutdelning att ske nästa wårtermin.

Dessa stipendier utdelas nemligen med halfwa beloppet hwarje höst= och wårtermin och kunna under berörde terminer af olika ynglingar innehafwas, men äfwen af samma ynglingar, då de deraf gjort sig förtjente; dock får ingen längre än twenne år åtnjuta detta stipendium; och skall det ena stipendiibeloppet, enligt Testators förordnande, "tilldelas wid Gymnasium och det andra wid klasserna studerande ynglingar."

Komminister Aurén donerade derjemte till Gymnasiibiblioteket ett betydligt antal böcker som enligt hans önskan blifwit bland sterbhusets bokförråd genom h. h. biskopen och kommendören m. m. dokt. Agardh utsedde.

Slutligen stadgas i kommin. Aurens testamente, att om sterbhusets realiserande tillgångar skulle icke allenast lemna full tillgång att utbetala ofwannämnde 2000 rdr banko, utan äfwen något öfwerskott uppkomma, detta, det må wara större eller mindre, skall tillfalla Wermländska Barnwårdsinrättningen för länet, eller om någon sådan icke komme till stånd inom fem år efter Testators död, annan nyttig och wälgörande inrättning i Wermlands län, derom pastor i Stafnäs och t. f. utredningsmannen härads=skrifwaren herr G. M. Nygren då uppdrages beslutande rätt.

— Kongens befallningshafwande har utfärdat följande kungörelse, hwarpå wi fästa resp. läsares uppmärksamhet:

"I nu ankommen skrifwelse har K. Generalpoststyrelsen tillkännagifwit, att då det förhållande, som för närwarande eger rum, att Postwerket, utan någon inkomst derför, bekostar skjuts och postilions aflöning ensamt och uteslutande för transport af löswäskor å flere serskilda wägar ifrån Carlstad inom Wermland samt åter till Carlstad, icke wore med Postwerkets fördel förenligt, samt följaktligen icke borde få oafbrutet fortfara, hade Kongl. Generalpoststyrelsen för afsigt att hos Kongl. Maj:t i underdånighet föreslå inrättandet af Posterpeditioner å lämplige ställen wid de wägar inom Wermland, der postfordring af förenämnde beskaffenhet nu af Postwerket bekostas; och wore inrättandet af sådane posterpeditioner föreslaget wid Öxne i Gilbergs härad; wid Råda i Elfdals härad och wid Sunne i Fryksdals härad; i sammanhang hwarmed den emellan Carlstad och Byn i Gilbergs härad en gång i weckan fram och åter gående post borde från Borgwiks gästgifwaregård utsträckas till Öxne.

I anledning häraf underrättas de Korrespondenter, hwilkas löswäskor nu genom Postwerket befordras till eller förbi de ställen, der de ifrågasatte posterpeditionerne skulle komma att inrättas, att dereft de önska i ämnet afgifwa yttranden, de böra dermed till Konungens Befallningshafwande inkomma före innewarande månads utgång, hwarefter desamma blifwa till Generalpoststyrelsen insände."

Stockholm.

— H. K. H. Kronprinsen, som några dagar warit opasslig af en å ena handen samt nedra delen af armen erhållen brännskada, är nu så återställd, att H. K. H. kunnat lemna sina rum. En kaffekokare, som af wåda kullfallit öfwer H. K. H:s hand och öfwerskållat densamma med kokhett kaffe, hade förorsakat brännskadan.

Landsorten.

Från Carlskrona skrifwes: Åter ett fasawäckande exempel på en del personers oförlåtliga uraktlåtenhet att akta små barn för elden. Bonden Ola Swensson och dess hustru i Dynarum hade den 10 dennes begifwit sig på resa hit till staden och uppdragit åt en äldre son, att tillse sin lilla syster; men han fullgjorde ej bättre sitt uppdrag, än att han begaf sig ut på arbete, och då han återkom hade den lilla flickan så illa brännt sig af kakelugnselden, att hon påföljande dagen afled. Hundratals sådana inträffade fasansfulla olyckor hafwa ännu icke kunnat werka eftertanke hos en del menniskor, att hindra barn från att åtkomma elden, och tywärr lärer wäl ej denna olycks=händelse blifwa den sista af det slaget.

— Malmö Allehanda berättar följande: Som en kuriositet kan omnämnas att en skepps=last skånska trädskor i dessa dagar afgått på Stockholm. Om dessa reqvirerats för riksdagens behof, är ännu en hemlighet, men tänk hwad Stockholmaren skall ta sig ut i en sådan fotbeklädnad. Och måhända kommer ett äkta Stockholmslejon hädanefter att bland annat briljera i Skånska handskar och trädskor.

— Från Uddewalla skrifwes: Wid nu pågående höstetig med Dronst och Tjörns härader på Swanesund, har ej mindre än 5 personer, alla tillhörande en familj, nemligen fader, moder, 2:ne döttrar och 1 son, blifwit dömda att böta hwardera 9 *Rb.* och 19 sk. b:ko samt undergå uppenbar kyrkoplikt, såsom alla kompromitterade i en bedräglig smörhandel af 10¼ skålpund. Förhållandet är följande: Ena dottren till gymnasii=åboen Samuel Jonsson i Lerskall, på Dronst, hade för någon tid sedan infunnit sig hos en landthandlare derstädes och utbjudit smör till salu. Priset ackorderadas till 22 sk. rgs. skålp. Sedan waran blifwit uppwägd af bodbetjenten, tog han densamma och kastade i en tunna, men olyckligtwis för säljaren, sprang den itu, då det befanns inte wara annat än s. k. "potätsmör", utwändigt

med omkring 1 a 2 skålp. wanilgt smör. Flickan blef genast häktad, och sedermera de andra personerna, sedan de inför häradsrätten slutligen erkände sitt medwetande af bedrägeriet. De undergingo alla 5 förl. Söndag i Röra kyrka på Drust den ådömda kyrkoplikten.

— En mordbrand med den mest djefwulska ihärdighet och djerfhet, som låter tänka sig, utförd — utan att mordbrännaren likwäl blifwit å bar gerning ertappad eller ännu är bewisligen känd, egde rum å hemmanet Sammeröd, endast 1=8:dels mil från staden beläget, Söndagen den 27 sistl. Nov. kl. omkring 2 eftermiddagen; hwarwid hela ladugårdslängan med deri belägne byggnader nedbrann, med deri inbergadt hö och halm samt största delen af årets ännu otröskade sädesgröda.

Första mordbrandsförsöket gjordes den 23 November på eftermiddagen på så sätt att en del gamla sopqwastar och andra lätt antändliga ämnen blifwit uppstapplade intill wäggen af en wid gården belägen Kölna; men upptäcktes i tid och släcktes. Förl. Lördag (d. 26) omkring klockan 4 eftermiddagen anlades åter eld på baksidan af den nu nedbrunna längan, under det gårdens torpare woro på logen sysselsatta med tröskning. Innan elden upptäcktes, hade den redan antändt wäggen och derintill närmast liggande säd eller halm, så att en god del deraf måste utkastas. Bud sändes nu till staden, men innan friwilliga Brandkorpsens spruta och folk derifrån hunnit ankomma, war elden redan dämpad och all fara förbi, så att den utkastade säden åter inrymdes, och wakt hölls oafbrutet hela natten och intill kl. 11 f. m. påföljande Söndag, då wakten aflägsnade sig för att intaga någon förfriskning. Detta tillfälle hade mordbrännaren afwaktat, och hans ilbragd lyckades honom nu så fullkomligt, att han till och med undkom, utan att blifwa sedd af någon. Ett rykte förmäler, att wakten under natten observerat en person, som smög utmed ladugården, men räddade sig med flykten då han blef eftersatt.

Egaren af stället, f. d. handlanden Christian Hegardt, en i ordets sanna bemärkelse gammal hedersman, som med sin aktningswärda familj, nu till största delen från honom aflägsnad, bebott stället i nära ett halft sekel, befinner sig nu wid fyllda åttatio års ålder och sin några år yngre maka, wäl icke just, som man säger på blotta marken, alldenstund den wackra och rymliga mansbyggningen ännu qwarstår oskadad; men om man föreställer sig hans belägenhet wid så hög ålder, den sinnesoro som af händelsen nödwändigt måste blifwa en följd, och som ingalunda måste minskas af den omständighet, att icke ett strå finnes öfrigt till framfödande af hans icke fåtaliga kreatur, så förtjenar han i sanning hwarje redlig menniskas uppriktiga deltagande.

— Från Wennersborg skrifwes den 30 Nov.: Nästa Måndag skall förre gästgifwaren Anders Rundqwist från Kringlarp, hwilken begått mord å postiljonen Anders Johansson från Jönköping och försökt att röfwa posten, utföras från härwarande cellfängelse, för att Onsdagen den 7 nästa December kl. 12 på dagen undergå döosstraff genom halshuggning å Redwägs härads afrättsplats wid hemmanet Knallen. Tremne af den lifdömdes söner hafwa warit här under senaste dagarne och tagit afsked af sin fader, hwilken nu synes wara beredd att gå sitt öde till mötes.

— Från Mariestad skrifwes den 30 sistl. November, att eld uppstått ombord på ångfartyget Westergöthland, hwilken man dock lyckligtwis blef herre öfwer, så att endast några få waror blefwo skadade, deribland en bal med kläden, som ansågs wärd 13 a 1400 rdr, hwilken blef nästan förtärd. Elden troddes hafwa upptommit från töket ombord.

— Från Wexiö skrifwes den 28 Novemb: Sistlidne Fredag öfwerlemnades åt den tysta grafwens sköte stoftet af den store Skaldekonungens efterlemnade Maka, Fru Biskopinnan Tegner, som hit anlände på aftonen, från Kjellstorp i Skåne. Likkistan emottogs wid westra tullen af Ecclesiastikstaten härstädes, hwilken i processión beledsagade densamma till sitt bestämda hwilorum wid sidan af den förut hänsofne älskade Maken. — Tryckta werser, författade dels af den aflidnas Måg Herr Professor Böttiger och dels af herr doktor Wieselgren, utdelades efter den dystra ceremonien.

— En f. d. grenadier från Östergöthland, som förl. Maj månad, efter att i penningar hafwa förwandlat allt det han egde, begaf sig med hustru och 7 minderåriga barn på wäg till Götheborg, för att derifrån afresa till Amerika; men hade det missödet, att i afwaktan på lägenhet för öfwerfarten, qwarliga i Götheborg till Augusti månad utan att winna sin önskan, hwarföre och sedan hans penningetillgångar woro betydligt medtagna han beslöt att derifrån begifwa sig till Sleswig, hwarest han trodde sig finna arbetsförtjenst för underhållandet af sin talrika familj. Han afreste således från Götheborg till Köpenhamn, der till hans olycka koleran hindrade dem att komma till den bestämda orten. Efter någon tids wistande i Köpenhamn blef han jemte familjen affänd till Ystad; efter ankomsten dit nedkom hans hustru med åttonde barnet. Uti sitt sälunda utblottade tillstånd, då penningarna till det mesta woro nära slut, wände han sig till autoriteterna för att blifwa förhjelpt till sin hemort, der han wore wäl känd, och blef med fångtransport återsänd dit, der han nu likwäl ej eger tak öfwer hufwudet. Hela sällskapet ankom hit till staden den 3 dennes, utan tillgångar till lifsuppehälle.

— Från Jönköping skrifwes: Wid den rigtning brännwinsfrågan på sednare tiden tagit, och af den samfällighet hwarmed opinionen i densamma uttalat sig, kan man nästan taga för afgjordt att beskattningen å brännwinets tillwerkning blir wid nu öppnade riksdag ganska betydligt förhöjd. Måtte man emellertid i denna sak söka undwika det fel som i så många andra blifwit begånget. Då någon större olägenhet i samhällstillståndet wäckt allmänna uppmärksamheten, har opinionen wanligen nästan uteslutande fästat sig wid någon wiss åtgärd till olägenhetens undanrödjande, och då denna blifwit genomförd har man ansett allting wäl beställdt, och intresset för saken har upphört. Men om man i brännwinsfrågan anser tillwerkningsskattens förhöjande enjamt tillfyllestgörande, frukta wi att man swårligen irrat sig. Med en sådan förhöjning asses naturligtwis hufwudsakligen minskad förbrukning, men derjemte, såsom ett icke oväsentligt biändamål, ökad statsinkomst. Det är likwäl fara wärdt att detta biändamål blir en högst farlig medtäflare till hufwudsaken. Det är ej utan att man icke redan börjat förslagswis slitas om det wäntade rofwet, och hwad skall icke då ske om det erhållna! Den ene will hafwa det till jernwägar, den andre till tullnedsättning, den tredje till fattigwården, den fjerde till lättnad i än den ena, än andra af nu befintlige skattebördor o. s. w. Det är i frågan om den motsedda statsinkomstförökningens anwändning wi befara de största swårigheterna, ty det är klart att om denna ej anordnas så, att statsregleringen när som helst kan undwara tillökningen, så afskäres myjligheten att på lagstiftningens wäg söka närma sig hufwudsyftemålet: brännwins=förbrukningens successiva minskning ända till, om görligt wore, dess totala upphörande. Wi hoppas wäl icke att man på den wägen skulle komma synnerligen långt ändå: men när man försöker, är det af wigt att icke på förhand stänga sig från fortgående på den beträdda banan.

En betydligt förhöjd skatt på brännwinsrörelsen, så wäl tillwerkning som försäljning, i förening med en så långt som möjligt stadgad begränsning för utminuteringen, är sannolikt det enda som för närwarande kan på lagstiftningens wäg försökas till brännwinsflodens hämmande. Men abstrakt taget äro dessa åtgärder icke på långt när de lämpligaste, och det är endast det ondas förfärliga widd och för hela samhällets bestånd hotande styrka som kan gifwa dem egenskapen af nödfallsmedel. Att genom beskattning fördubbla en allmänt eftersrågad waras pris kan aldrig wara grundsatsenligt wälbetänkt och skall nödwändigt framkalla en mängd försnillningsförsök medelst smygtillwerkning eller smugling, medderaf följande fiskaliska beslag och dylikt, som ingalunda befrämjar moraliteten. Man har ansett detta onda skola blifwa mindre än det nu rådande; wi hoppas så äfwen, och det skall ofelbart aftaga i samma mån öfwertygelsen om brännwinets skadlighet winner insteg hos massan af folket. Men detta är, ehwad för öfrigt göres, hufwudsaken, och

---

Den hwita slöjan.

(Efter Gutzkow)

Första Kapitlet.

Pensionsanstalten.

(Forts. från föreg. N:r.)

Emellertid anlände tröstande underrättelser om Baronessans helsa, och efter några weckor anlände hon sjelf, för att söka tröst i att återse sitt barn, som nu war hennes enda. Det war middag, då hon kom. Wi stodo just kring bordet och gjorde bön, den bleka Leonora wid föreståndarskans sida. Det goda barnet wille så gerna lefwa, och likwäl war deß själ alltjemt orolig och frånwarande. Modren hade redan slutit henne i sina armar, innan hon märkte hennes ankomst. "Leonora, mitt kära goda barn!" utropade den wackra modren, under det att hon betäckte dottrens ansigte med kyssar och tårar. Flickan tryckte sitt ansigte mot modrens bröst och snyftade. Men plötsligt reste hon sig upp, ett fruktanswärdt, hemskt leende, som så ofta hade förskräckt oß, genombäfwade hennes ansigte, och med sakta röst och afwisande rörelse med handen bad hon: "Moder! tag bort den hwita slöjan, jag är rädd för den." Baronessan for tillsammans och blef dödsblek. "Leonora!" ropade hon med ett uttryck af fasa, "jag ber dig, Leonora, tänk på hwad du säger!" Men barnet betraktade henne än en gång med samma wilda och smärtfulla blick, for hastigt med handen öfwer modrens hufwud och panna, och betäckte derefter sitt ansigte under ett hjertskakande gråt. I den häftigaste sinnesrörelse hastade baronessan ut. Strax derefter for hon sin wäg. Wi hörde blott, att hon haft ett samtal med läkarne. Om Leonoras afresa talades nu icke mera, men hon skiljdes ifrån oß af fru Bernard sjelf. Hon betraktades som en person, hwilken lider af en smittosam sjukdom. Några dagar sednare kom Baronen och hans moder. Wi återhöllo andedrägten och bäfwade, när wi hörde stegen eller stämmorna af de mörka gestalterna. Ack! det war för oß alla, som om en tung sten hade fallit från wåra hjertan, då det ändtligen hette: "I morgon reser Leonora bort med sina slägtingar, och lemnar oß för alltid.

Då hon skulle taga afsked af oß, infördes wi en och en i sender. Jag blef förskräckt då jag såg henne. I hennes bleka orörliga drag war der en i ögonen fallande likhet med det spöklika uttrycket i farmodrens blick. Hon war afmagrad, och såg derföre större och mörkare ut än wanligt. Med ett sorgligt leende räckte hon mig den iskalla handen och sade: "Jag tar afsked, gråt icke! Jag är som en gammal qwinna bland barn. Den Leonora, som du hade kär, ligger begrafwen med Elisabeth!" Derefter tog hon mitt Album och sade med ett slags skämt: "Skola nu spöken också skrifwa i edra böcker?" Och utan att bry sig om att jag satte mig deremot, nedskref hon det ofwannämnda bibelspråket, om hwars sammanhang med hennes öde jag förgäfwes frågade henne.

Jag anså den stackars qwinnan för sinnesswag, och wågade icke fråga längre. Fru Bernard wille icke inlåta sig i förklaringar, och förbjöd oß slutligen att widare tala om Leonora. Derigenom fingo spökhistorierne först sin rätta betydenhet och wunno mera trowärdighet. Systrens rum fruktades, det måste upplåtas åt de nya underlärarinnorna. Windens skakning i fönsterkarmarne, löfwens praßlande, de nakna grenarnes knakande tillförde oß Leonoras klagan öfwer hennes förlorade lefnadsglädje, och när ugglan på det närbelägna kyrkotaket tillsände oß sin hemska helsning, hörde wi tydligt Leonoras oförstådda och derföre för oß dubbelt oroande tal om den hwita slöjan.

Andra Kapitlet.

På slottet Werdenberg.

Flere år hade förflutit. Jag hade blott hört litet om Leonora och wisste blott, att hennes moder war död snart efter dottrens återkomst från fru Bernard. Baronen, hennes fader, wistades sedan den tiden på resor utomlands. Leonora lefde med den gamla farmodren år ut och år in på slottet Werdenberg.

En dag förde en resa mig i min ungdomswäninnas granskap. Jag kunde icke motstå den önskan att helsa på henne, och beslöt att besöka henne på hennes fäders stamgods.

Det war höst. Den fuktiga aftondimman drog hän öfwer de tomma fälten, de aflöfwade träden. Wid foten af Werdenberg bröto de böljande dunstmassorna sig, och det gamla slottet — traktens wäktare eller underkufwade — lyfte sig stolt och glänsande i aftonens guld. På fälten war allt ensamt och stilla. En gosse dref med nöjd min en fårhjord hem. Från dalen genljöd wattnets brusande, och en klockas genomträngade ljud klingade genom luften. Men former och färger förlorade sig snart i det tilltagande mörkret. Allt påminte om undergång och skiljsmessa. Ju närmare jag kom slottet, desto tydligare wisade sig på murarne och tornen spår af förfall, som murgrönans grönskande matta icke för-

[10 December 1853]

i den rigtningen bör den nu på en tid så liflig wordna werksamheten icke upphöra, äfwen om de åtgärder, man nu fordrar af lagstiftningen, blifwa widtagna. Utan att folket blir nyktert af föresats, böjelse och wana, skola de mest drakoniska lagar icke förmå hämma bränwinsfloden.

Årsberättelse

af Wermländska Barnwårdsföreningens Förwaltnings-komite d. 1 Dec. 1853.

Äfwen under det år, som förflutit sedan komiteen afgaf sin sednaste redowisning och hwilket år är det åttonde från början af Föreningens werksamhet, har den fått erfara framgång i sina bemödanden att werka för det ändamål, hwilket Barnwårdsföreningen åsyftar, och på det sätt, som wid Föreningens stiftande blifwit bestämdt. Komiteen, som icke kan omedelbarligen waka öfwer de antagna barnen, måste inskränka sin werksamhet till att bereda dem tillfälle till kristlig wård och uppfostran inom familjer, som dertill befinnas lämplige, samt att utse wårdemän, som med deltagande uppmärksamhet följa barnens utweckling och det sätt, hwarpå fosterföräldrarne fullgöra sitt åliggande att utså gudsfruktans och dygdens frö i de ungas hjertan. Och huru omsorgsfullt bör det icke wårdas detta utsäde, om det skall kunna rota sig och skjuta brodd på tegar, som antingen legat från början alldeles wanhäfdade eller ock, der de någon tid warit arbetade och besådda, sedermera blifwit genom bristande skötsel och genom det ogräs, som owännen icke försummade att under tiden der utså, helt och hållet öfwerbewäxte med törne och tistlar! Äfwen om jordmånen af naturen är god fordras under sådana förhållanden träget arbete och oförtröttad omsorg, om någon skörd skall wara att hoppas, och huru måste man icke nästan misströsta härom, der den i och för sig är ond och förderfwad? Men ingen misströstan får afskräcka från försöket att rensa bort detta onda ogräs, ty åkerfältet är för dyrbart, för att lemnas åt sitt öde, och skörden för herrlig, der den werkligen winnes, för att icke wara wärd äfwen de största ansträngningar.

Af de 10 barn, som i förra årsberättelsen anfördes såsom åtnjutande uppfostran och wård på Föreningens omkostnad, hafwa 4 hunnit till den ålder och stadga, att komiteen icke ansett sig behöfwa längre bekosta deras underhåll. Dessa äro: Stina Nilsdotter från Nors socken, Carolina Fernberg från Filipstad, Jan Fredrik Swensson från Carlstad och Olof Nilsson från Östmarks socken, hwilken sistnämnde blifwit af en wälkänd skräddare i Filipstad antagen till lärling på 3 års lärotid. Likaledes har Jan Fredrik Swensson, som ifrån hösten 1849 till hösten 1851 på Föreningens bekostnad war inackorderad i Långserud under Hr Comminister Schröders tillsyn, genom komiteens föranstaltande sedan hösten 1851 warit skräddarlärling hos Olof Andersson derstädes, utan att numera något bidrag till gossens underhåll behöfwer af Föreningen lemnas.

De barn, som för närwarande af Föreningen åtnjuta uppfostran och hjelp, äro: 1:o Jan Peter Johansson från Olme socken, som är inackorderad hos Nämndemannen Lars Olsson i Gärdslösa i samma socken, under uppsigt af Häradshöfding von Wicken; 2:o Marit Olsdotter från Fryksände socken, som uppfostras hos Häradsdomaren Nils Pehrsson i Ganterud under uppsigt af Kronolänsman Robsahm; 3:o Christina Ulrika Österman, som är hos Hemmansegaren Nils Hindriksson i Blomsterhult, Alsters socken; 4:o Gustaf Österman hos hemmansegaren Jan Andersson i Nybacka af nämnde socken, båda under närmaste tillsyn af Pastor Wennergren; 5:o Anders Nilsson från Östmarks socken, som åtnjuter wård och uppfostran hos hemmansegaren Håkan Olsson i Ransäter under uppsigt af Pastor Swensson; 6:o Herman Lindqwist från Hammarön, som nu wårdas af hemmansegaren Jan Peter Swensson derstädes under tillsyn af Pastor Lidback; 7:o Johannes Johannisson från Östmarks socken, som wårdas af Soldaten Anders Classon Berg i Segersta socken under tillsyn af Kapiten Sellden; 8:o Anna Sofia Olofsdotter från Filipstad, som wårdas af arbetskarlen Magnus Ersson derstädes under uppsigt af Pastor Björlin och 9:o Erik Gustaf Mård, som är inackorderad hos hemmansegaren Anders Jansson i Brunskogs socken under tillsyn af v. Pastor Unger. Af dessa hafwa de tremne sistnämnde under loppet af detta år blifwit af komiteen antagna.

Dessutom har komiteen beredt hem och dermed förenadt tillfälle till wård och uppfostran åt gossen Andreas Gustafsson, som upptagits från härwarande länshäkte. Men denne gosse, som är af Zigenare-slägtet, har af ett sådant kringstrykande sällskap blifwit tubbad att öfwergifwa sitt nya hem, och det är för komiteen obekant, hwart han sedan tagit wägen.

Föreningens utgifter under året för barnens underhåll uppgå till Bko rdr 278: 41: 4, hwaremot dess inkomster utgjort 377: 38, så att en tillwext af 98: 44: 8 uppkommit och föreningens behållning nu utgör 5566: 42: 3, hwilket således är det kapital, hwarpå komiteen för det närwarande har att stödja sin werksamhet. Denna fond är wäl icke betydlig helst då man tager i betraktande det stora antal barn, som äro i behof af wård och uppfostran, men komiteen wågar hoppas, att det warma deltagande, som föreningen redan rönt från allmänhetens sida, icke skall afswalna, utan fortfarande förblifwa stiftelsens egentliga grundfond, som skall fätta komiteen i tillfälle att alltmera utwidga sin werksamhet till wårdande af den späda plantering, som åt den blifwit anförtrodd. Men wi kunna endast så och wattna — Gud är den som wäxten gifwer.

---

mådde skyla. Också på borggården war stilla och öde. Långt, fuktigt gräs betäckte stenläggningen. Mossa och ogräs wexte på wäggarne. I gångarne och på trapporna kom en kylig grafluft mig till mötes. Man kan tänka sig, huru dessa elaka förebud werkade på mitt beklämda hjerta. — Men så mycket warmare war Leonoras mottagande. Blott den första skygga blicken erinrade mig om det dystra afskedet; men då förde hon mig med gästfri omwårdnad till kaminelden, frågade mig wänligt om hwad som rörde mig, och öfwertygade mig snart om att hon, oaktadt sin slutenhet, likwäl tog del i alla werldslifwets intressen. Småningom kände jag mig hemmastadd i hennes grannskap, och frågade henne frimodigt om sättet, hwarpå hon tillbragte sitt lif. Då såg jag med förskräckelse och sorg, att det besynnerliga leendet åter öfwerfor hennes bleka ansigte, och att hon kämpade med sin rörelse. Men hon tycktes wara öfwad i denna kamp, ty hon swarade med lugn ton och hastigt klarnad blick:

"Mitt lif, kära wäninna! är här mycket ensamt, och skall också fortfara att wara det. Dagar, månader och år förswinna och bringa ingen omwexling i detta landslifs enformighet, utan det af ljus och mörker och af naturens blomstring och förwissning." "Men hwarföre denna frimilliga afsöndring och owerksamhet? frågade jag åter. Din ande har ingen del deri, Leonora, ty den omfattar en widsträckt synkrets, och ditt hjerta —". Jag wågade knapt att fortsätta i denna forskande ton. Men Leonora afbröt mig helt lugn: "Mitt öde känner du icke tillräckligt; om du kände min familjs förflutna historia skulle du förstå mitt lif." — I detta ögonblick blef hon afbruten. Der hördes jagthorn och hundskall. Leonora hastade till fönstret. Jag följde. Men det war för mörkt, för att tydligt urskilja de ryttare, som kommo från skogen till slottet. "Min kusin Ulrik kommer tillbaka från jagten," sade Leonora. "När han är, och det är mycket ofta, så waknar allt upp. De gamle tjenarne erinra sig sina glada dagar. Farmor blir då pratsam, jag ler sjelf, och slottet med deß trädgårdar och borggård synes då mindre stilla och ensligt, mindre skiljdt från werlden, hwars lyckligaste och wackraste barn Ulrik är. Det skall glädja dig att göra hans bekantskap."

Ulrik trädde in. Jag måste gifwa Leonora rätt. Den unge mannen war af en hög gestalt, wacker och kraftig. Mun och ögon woro fulla af lif, eld och dristighet. Ungdomens öfwermod mildrades af ett något swärmiskt uttryck. I hans leende, ord och åtbörder fanns en så munter och älskwärd godmodighet, att han wid sidan af den allwarsamma, bleka Leonora werkligen såg ut som ett lyckligt barn. Men jag märkte snart att hans munterhet dolde en oupphörlig ängslan för Leonora. Allt, som kunde nära hennes tungsinthet och framkalla sorgliga bilder för hennes tankar, sökte Ulrik det aflägsna. Han wisste, att ständigt aflocka henne en munter motsägelse, och tackade mig med glada blickar derföre att jag understödde honom i hans ädla bemödanden.

Då wi blifwit inkallade i matsalen till supeen, funno wi farmodren der. I långa, släpande kläder mottog hon wi efter supeen återwände till det dagliga rummets muntra kamineld.

Den gamla damen ledsagade oß. Eldens fladdrande ljusstrålar föllo på hennes wißnade orörliga drag. Hon uppslog de tunga ögonlocken, och begynte tala om hwarjehanda. Man hörde tydligt, att hon nästan mekaniskt upprepade något, som hon ofta hade sagt. Ändtligen kom minnet af wår första bekantskap, och tillfölje deraf minnet af wår aflidna wäninna. Jag wågade göra en anspelning på den hwita slöjan, Leonora nickade bifall, Ulrik sökte afböja detta samtalsämne, men den gamla gick lugnt in derpå och började:

"Wåra förfäder, Baronerne von Werdenberg, tillhörde en gammal slägt. De woro tappre, stolte, kloke och en prydnad för ridderskapet. Under korstågen hade de aflagt prof härpå, men den hårdaste tiden för dem inträdde med reformationen. En del af deras rikedom gick förlorad, de blefwo den nya lärans anhängare. Den tiden lefde blott twenne ättemän, bröderna Johan och Melchior. Johan war gift, och hade sju barn. Melchior bodde på brodrens slott, och bröderna prisades öfwerallt, som mönster af endrägt. Fru Hilda, Johans hustru, sade ofta med sjelfbelåtenhet: "Om det också gifwes nog så mycken twedrägt i werlden, i mitt hus skola frid och ro icke störas." Men under detta fredliga yttre dolde sig onda lidelser och stora synder. Johan war för renhjertad, för att fatta mißtankar, och likwäl hade under loppet af flera år ett brottsligt förhållande egt rum mellan Hilda och Melchior, utan att Johan ett enda ögonblick hade wacklat i sin tro på sin hustrus trohet och sin broders ärlighet. (Forts.)

Auktioner.

På begäran af Gode männen uti handlauden J. Blixts konkurs, kommer genom offentlig Auktion, som förrättas uti gården *N:o* 80 wid Kungsgatan här i staden, Onsdagen den 14 i denna månad och börjas kl. 10 f. m., att till den högstbjudande försäljas konkursmassans waru-lager, bestående af Porcellain, Specerier och Färgstofter, Bomullstyger och Dukar, diwerse Kramwaror, Bodinventarier m. m., äfwensom Massans Lösörebo bestående af: Guld, Silfwer, Koppar, Bleck och Jernsaker, Möbler, Linne och Sängkläder m. m. Kände säkre köpare erhålla betalningsanstånd till den 15 Mars nästa år.

Carlstads Auktionskammare den 1 Dec. 1853.

Adolph F. Nygren.

På begäran af Sysslomännen uti Krono-Länsmannen Isac Bergs konkurs, kommer genom offentlig Auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare Thorsdagen den 15 nästkommande December kl. 11 f. m., ati till försäljning utbjudas, konkursmassans här i staden ägande fastigheter, neml.: hälften uti gården och $1\frac{7}{16}$:dels tomten N:ris 160 a 161 samt Landeriet Margretebèrg med åbyggnader och jord om tillsammans 39 tunneland $10\frac{3}{4}$ kappl. arealwidd. Tillträdestiden den 1:ste April nästa år. Köpewilkoren uppgifwas wid Auktionstillfället, och kan närmaee besked om egendomarnes beskaffenhet, dessförinnan erhållas af ena Syssloмannen i konkursen, Hr v. Häradshäfdingen A. Waldenström.

Carlstads Auktionskamm. d. 22 Nov. 1853.

Adolph F. Nygren.

På begäran af Syssloмannen uti Herr J. S. Askenstedts konkurs, kommer genom offentlig auktion, som förrättas å härwarande Auktionskammare, Thorsdagen den 15 i denna månad kl. 12 på dagen, att till den högstbjudande försäljas konkursmassans utestående fordringar, hwarå förteckning finnes att bese hos undertecknad. Inropet betalas kontant.

Carlstads Auktionskammare den 6 December 1853.

Adolph F. Nygren.

Till Salu.

Wallenius et Ewers

försäljer till billiga priser:

Stockholms Stöp-, Form- och Stearin-Ljus,
Klippfisk,
Cabeljo i fjerdingar,
Gråsej,
Spirlångor.

Höganäs Lerkärl

af flera dimensioner hos

Wallenius et Ewers.

Bäijerskt Öhl

af E. A. Rosenqwists tillwerkning, försäljes i kommission af

Wallenius et Ewers.

Hos C. F. Pieper:

Rökt Skinka,

Medwurst,
Rökt Lax,
Godt Smör m. m.
Carlstad i December 1853.

Blanksmörja

såwäl pr skålpund som i askar hos
C. F. Pieper.

Klädeshandel.

Underteckнad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl sorteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen blifwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.
J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

GODT SMÖR

i kommission hos
J. F. LUNDIN.

URHANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt ytterligare kompletterade Ur-lager, af Guld- och Silfver-Ankre- Cylinder- och Spindel-Ur, Patent-Ur-glas, med flera artiklar som höra till yrket, allt till de billigaste priser.
Carlstad i Nov. 1853.
P. J. HÅKANSSON.

Goda Handskar.

Skånska och afegen tillwerkning, alla brukliga koulörer, laskade och olaskade Renhudshandskar, fina swarta laskade Mans-handskar med hwita sömmar, Castor-handskar, winterhandskar med och utan brämer, m. fl. sorter till billiga priser. Äfwen finnes Swarta Pelsskinn, Klippingsskinn, semskberedda Renhudar, passande till Ridbyxor, undertröjor och Calsonger. Carlstad i Nowember 1853.
S. Skog,
Handskmakare.

Malt

hos C. F. Backman.

Hampfrö

och utmärkt godt Hwetemjöl hos
C. F. Backman.

Blyerts-Deglar

hos C. F. Backman.

Utmärkt godt Råg-

mjöl samt Hafrehalm hos
C. F. Backman.

LOUISE BERG,

född *Hallman*,

får till instundande marknad och framdeles härmed rekommendera sitt med nya vackra varor kompletterade varu-lager, bestående af: rutiga Hel- & Halfylletyger, fina fac. Silkes-Lystriner, släta och tryckta Madonnas och Paramattor i alla koul., Franska & Svenska Sittser, Bomulls- och Ylle-Mussliner, Ylle-Barèger, Crepe, Chasemir, och Ylle-Schawlar, Schawletter, Broderade Kragar & Näsdukar, Under-Ärmar och Slöjor, Gardintyger, Dame-Handskar i alla kulörer, stort lager af Briljant Zefir- och Schéne-Garner, samt Briljant Tråd till Broderier & Virkning, med flera varor, allt till de mest billiga priser. Carlstad i Dec. 1853.
OBS. För dem af mina på landet boende respektive kunder som sjelfve äro hindrade besöka staden lemnas med nöje profkartor pr posto.

URHANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt ytterligare kompletterade Ur-lager, af Silfver-Ancre-, Cylinder- och Spindel-Ur, Bordstudsare, Amerikanska Vägg-Ur och Franska Pendyler, Patent-Ur-Glas med flera artiklar som höra till yrket, allt till de billigaste priser. Carlstad i Dec. 1853.
JOH. WILH. BERG.
OBS. Pr posto expedieras med nöje, såväl nya, som till reperation insände Ur efter ingångne reqvisitioner.

L. PHILIPSON,

från *Göteborg*,

som kommer att bevista instundande Dec.-marknad i Carlstad och har sin lokal uti nedra våningen af Capitain Adelsköld hus vid Torget, recommenderar sitt väl sorterade Manufaktur-lager, bestående af de flesta till en dylik handel hörande artiklar. Serskilt bör nämnas ett större parti ord. Ylle-Mussliner till ytterst billigt pris, då hela stycket, på 30 a 50 alnar, tages. De öfriga artiklarne säljas äfven till de mest billiga priser.

EXPOSITION

af

GALANTERI-VAROR OCH PLANCHER,

såsom **Portemonaier, Portfeuiller, Plåter, Bronzer, Porcellain, Glas, Läderarbeten** m. m., till bestämda priser.

Expositionen öppnas Thorsdagen den 8 dennes af undertecknad, i hr Apothekare Lindqvists gård, 1 trappa upp genom P. Svanberg. Carlstad d. 7 Dec. 1853.

H. v. HAGE.

FÄRDIGA MANSKLÄDER

till salu.

Undertecknad, som genom ombud bevistar marknaden i Arvika d. 13 dennes, medtager färdiggjorda Paletåer, Contorsrockar och Bonjourer samt Västar; flera slags Tyger i åtskilliga façoner, som mot kontant lemnas till de billigaste priser.
Carlstad den 7 December 1853.
C. FORSSELL.

J. J. Rönning

försäljer godt Swenskt Kannöl samt Swagdricka. På samma ställe kan erhållas goda Wörter till bak, om derom förut tillsäges.

Dame-Kappkläden, 9 à 10 qv. breda, hos
F. L. NYGREN.

Rökt Medwurst, Holländsk Sill, Amerikansk Anjowis, samt god Ost hos
H. Nybelin.

Hos undertecknad säljes i minut, flera sorters godt Mjöl, Hwita Kokärter, Bruna Bönor, Krosgryn, Hafregryn, Saltadt fläsk, godt Smör, Talg-ljus, Caffe, Socker, Sirap, Sill, Salt, Spirituosa, god Win-ättika, Bäjerskt Öhl till fabrikspris, god Swagdricka, Råg- och Hweteröd, med flera artiklar, som till en Wiktualiehandel hörer. Carlstad i Dec. 1853.
H. Nybelin.

Flera sorter godt Wadmal, slät och fasonerad Boj, Hel- och Halfyllefoder, samt Foderkattuner i kommission hos H. Nybelin.

H. v. HAGE

rekommenderar för instundande Julen sitt väl assorterade Siden- och Manufakturlager, hvilket blifvit tillökt med åtskilliga nya, vackra & moderna varor, hvaribland får nämnas ett större parti Svarta Hel- & Halfylletyger, färdigsydda Damkappor & Mantiller samt Yllekoftor m. m.
Carlstad i December 1853.

Vid nya Bay.-Bryg-

geriets Försäljnings-Magazin uti Fabrikör Frankes gård, försäljes godt Bäij-Öhl samt Swagdricka och Gäst; reqwisitioner från landet adresseras till J. A. Nygren.

Utbjudes hyra.

I öfra wåningen af Enkefru Gust. Eke-lunds gård wid Tingwallagatan finnas 2:ne wackra rum med möbler att hyra under instundande marknad.

Diverse.

BAL

anställes å Frimurarehuset härstädes Söndagen den 18 dennes kl. 7 efterm., dertill biljetter à 1 Rdr för Herrar och 32 sk. Bko för Damer finnas att tillgå såväl hos Vaktmästare Andersson, som vid ingången. Carlstad den 10 Dec. 1853.
Direktionen.

SOIRÉE

anställes på Skog i Gilberga socken Annandag Jul den 26 December och börjar kl. 6 e. m.

Som undertecknad kommer under instundande Marknader härstädes att öppna ***Värdshusrörelse*** uti Hr Stadskassör Cederroths egendom vid stora torget, så får jag detta härmedelst äran tillkännagifva och mig vördsammeligen rekommendera.
Carlstad i December 1853.
L. O. PALIN.

VÖRDSAM ANMÄLAN.

Sedan jag numera öfvertagit den Bokhandel, Herr C. H. R. Svanberg härstädes idkat, har jag uti den af Herr Svanberg begagnade lokal i dag öppnat

BOK-, MUSIK- OCH KONST-HANDEL,

med såväl in- som utländska alster.

Understödd genom fullständiga relationer till respektive Herrar Bokförläggare och Bokhandlare, hoppas jag att, så mycket möjligt är, ständigt kunna erbjuda den läsande allmänheten ett rikt och väl försedt lager af såväl Svensk som utländsk litteratur, hvarjemte jag vågar utlofva ett punktligt och skyndsamt utförande af alla uppdrag till anskaffande af hvad som icke genast finnes härstädes tillgängligt.
Carlstad den 5 December 1853.
Alex. d'Augbigné.

Sedan Kolerafarsoten härstädes nu alldeles upphört, och staden blifvit förklarad fri från smitta, företager undertecknad, på förekommen anledning, den vanliga Stämresan till Näset Söndagen den 11 dennes, och inträffar vid Liljedals bruk aftonen samma dag; hvilket härmed har äran tillkännagifva. Carlstad d. 9 Dec. 1853.
Fr. Osc. SÖDERSTRÖM,
Musik-Direktör.

Fördelaktigt Arrende.

I anseende till nu warande arrendatorns afflyttning från orten, kan arrendet af chefsbostället wid Wermlands Regemente 1 mantal Kronosäteri Kärne inom Grafwa socken, så öfwertagas den 25 Mars nästkommande år. Om wilkoren erhålles upplysning hos undertecknad. Carlstad i December 1853.
Fr. Thollander.

Till slipning emottager undertecknad större och mindre Sarar och Pennknifwar, äfwen dragas Rak- och Pennknifwar på oljesten.
C. G. Ahlstrand, Fältskär och Hårfrisör; boende i handl. Swanbergs f. d. gård.

Som Carlstads Sparbank för insättningar och uttagningar å motbok icke är öppen från Lördagen d. 17 December 1853 till Lördagen den 14 Januari 1854, så kunna uppsägningar af insatte medel under berörde tid ske hos Räkenskapsföraren. — Räntor för lån emottagas å Sparbankens kontor Fredagen den 30 December från kl. 9 till 12 förmiddagen samt 3 till 5 eftermiddagen.
Direkttonen.

N:ro 25 af denna tidning utgifwes Lördagen den 17 December.

Carlstad. D. Cronquist.

WERMLANDS-POSTEN.

N:ro 25. Lördagen den 17 December. 1853.

ANMÄLAN.

WERMLANDS-POSTEN

utkommer under nästa år 1854 Två gånger i veckan eller Onsdags och Lördags eftermiddagar kl. omkring 6; men, om högtidsdag då inträffar, näst föregående söcknedag. Prenumerationspriset blifver för helt år, med 104 nummer, hela blad af denna storlek, Fyra Riksdaler, för halft Två Rdr 24 sk., samt för 1-4:dels 1 Rdr 16 sk. banko, hvartill kommer postförvaltare-arfvoda för prenumeranter utom staden, 24 sk. bko; och kunna reqvisitioner ske såväl hos mig som å alla postkontor. Annonser emottagas mot vanlig afgift och böra dessa till tryckeriet inlemnas sist Måndags och Thorsdags e. m.

O. CRONQUIST,
Boktryckare och ansvarig utgifvare.

Red. vill endast nämna att den för sitt blad till nästkommande år har lyckats vinna flera skicklige och ansedda medarbetare, och fastän de för närvarande icke uppträda öppet, skall nog tidningen sjelf komma att bära vittne derom. Wermlands egna angelägenheter kommer i första rummet att afhandlas med största uppmärksamhet. Och härmed innesluta vi vår tidning i allmänhetens välvilja och förtroende.

Redaktionen.

I Domkyrkan predika,
4:de Söndagen i Adventet:
Högmessan, S. M. Kandidaten *B. J.. Warodell.*
Aftonsången, S. M. Kanditaten *N. Wermelin.*

De utaf samhällets lyckliga medlemmar, hvilka önska sprida glädje och trefnad uti nödens boningar under den stundande Julhelgen behagade ju förr, desto heldre, insända kontanta bidrag till undertecknad, samt Matvaror och Klädespersedlar till Sysslomannen G. J. Anderzon på Fattighuset före den 24 dennes.

Carlstad den 6 December 1853.

L. E. MELLQUIST.

Död.

Kronolänsmannen P. Eriksons ömt älskade maka HILDA LOVISA, född Blidberg, på Aspsäter den 9 December 1853, kl. half till 8 f. m., 27 år och 25 dagar. Sörjd och saknad af Make, Barn, föräldrar, syskon och vänner.

Med anledning deraf, att undernisningen vid härvarande Elementar-Läroverk redan under sistl. Oktober månad måste, i anseende till Cholera-farsotens utbrytande i läroverksstaden, inställas, har Vårterminens början blifvit utsatt till Tisdagen den 17 nästkommande Januari kl. 10 f. m.; hvilket jag härmedelst får tillkännagifva. Samma dag börjar ock undervisningen vid härvarande Folkskollärare-Seminarium.

Carlstad den 9 December 1853.

J. A. Millén.

Den till Annandag Jul, på Skog i Gilberga, annonserade Soiréen, varder i anseende till mellankommet hinder härigenom inställd.

BAL

anställes å Frimurarehuset härstädes Söndagen den 18 dennes kl. 7 efterm., dertill biljetter à 1 Rdr för Herrar och 32 sk. Bko för Damer finnas att tillgå såväl hos Vaktmästare Andersson, som vid ingången. Carlstad den 10 Dec. 1853.

Direktionen.

Musikaliska Aftonunderhållningar gifves af den 15-åriga Violinspelerskan Paulina Meijer, med sällskap från Stockholm, hvarje afton under marknaden i Herr Roos' lokal å Gästgifvaregården.

Carlstad.

Marknaden, som började i går har warit mycket besökt af både allmoge och ståndspersoner, men tillförseln af landtmannawaror i det hela ringa. Marknaden som fortsätter i nästa wecka blir säkert mycket besökt af ståndspersoner för upphandling af julklappar m. m. Priserna hafwa warit: Råg 18, 19 a 20 rdr, Hafre 7: 24 a 8 rdr tunnan, Fläsk 4: 24 a 5 rdr lisp., Smör 20 a 22 sk. skålp., Ägg 40 sk. tjoget.

— Kongl. Maj:t har den 2 dennes utnämnt wid Wermlands regemente: till tredje Major, kaptenen och kompanichefen, R. S. O., B. O. Unger.

— Kongl: Maj:t har ogillat de besvär åtskillige personer inom Gilberga socken anfördt öfwer Konungens befallningshafwandes resolution, hwarigenom landthandlanden D. Nilsson erhållit tillstånd att förflytta sin handel från hemmanet Närbyn till Högsäter i nämnde socken.

— Götheborgs poliskammare, som nyligen i ena bot förwandlade en mängd af poliskammaren ådömde böter för oloflig bränwinsminutering, dömde derwid en enka, hwilken åsamkat sig en bötesskuld af 720 rdr bko, att wid bristande tillgång i stället undergå 225 dagars fängelse med arbete i wederbörligt häkte; en "handlande" dömdes till 120 dagars och en jungfru till 105 dagars dylikt fängelse med arbete. Flera "handlande" dömdes till 90 dagars fängelse, allt på wanlig fångkost.

Landsorten.

Från Kalmar skrifwes den 8 dennes: I slutet af sistlidne wecka hände sig, att, under transport från Wasmolösa tingsställe af 3:e fångar, som der förewarit till ransakning, 2:e af dessa, båda bröder från Blekinge, förrymda fästningsfångar ytterst farliga förbrytare, plötsligen kastade sig öfwer gewaldigern och tillfogade honom så swåra åkommor att han för en stund war oförmögen att företaga något till förhindrande af fångarnes rymning. Den ene af wåldswerkarne inhemtades snart nog af skjutsbonden, som lyckades slå bofwen till marken, men den andre den wildaste af de båda brottslingarne, hade redan fått ett godt försprång och skulle troligen hafwa undkommit, om icke den tredje fången, en för bedräglig konkurs häktad bonde, raskt efterfatt den flyktande bofwen, som wäl satte sig till motwärn, men af angriparen snart bibringades ett slag, som gjorde honom oförmögen till widare motstånd. Utom denna den nämnde bondens raskhet skulle den djerfwe bofwen sannolikt fått tillfälle att ännu mer öka listan på sina många och stora förbrytelser.

— Från Sundswall berättas: Lördagen den 26 Nov., kl. half 8 e. m., kommo några personer wester ifrån, som under skrik och sjungande passerade landswägen förbi kronohäktet å mon. Under förbigående lossades ett gewärsskott emot fönstret å fångrummet N:ro 13 på öfra botten der arrestanten Ekenstjerna, jemte 2:ne andra fångar suto och läste wid ljus. Ekenstjerna satt med sitt hufwud midt för den ruta, som krossades af kulan, men lyckligtwis mötte den jerngallret; elljest hade Ekenstjerna ögonblickligen blifwit offer för det oerhörda otyrnet. Man har skäl hoppas, att illgerningsmannen blifwer strängt efterspanad och om möjligt befordrad till laglig näpst.

— Från Linköping skrifwes: I Östgötha Korresp. förordas en kanalanläggning från sjön Roxen genom wattendragen Erlången, Jernlund, Åsunden, Juttern, Krön, Findelen, Gnötligen, Hulingen samt Em-ån till utloppet wid Pataholm, hwarigenom Södra Östergöthlands och Norra Smålands skogs- och bergstrakter förenades med hafwet genom en lätt transport. Kanalen skulle bära namnet Kinda kanal. Företaget wore af stor nytta för kringliggande orter, i fall det kan bringas till werkställighet.

— Magistraten i Carlskrona har utfärdat en kungörelse om förbud af gatuhandel och förköp derstädes.

— Från Lund skrifwes: En garfwaregesäll wid namn Sandberg från Oxie härad har försökt att härstädes sätta i omlopp falskt silfwermynt, bestående af 16 skillingar banko och riksbanksdalersstycken. Han hade endast hunnit utprångla några få stycken af båda slagen, då bedrägeriet lätt upptäcktes, emedan de saknade klang och befunnos wara förfärdigade af tenn. För 16 skillingarne hade han begagnat en form af bly och till riksbanksdalrarne en sådan af lera.

— Gottlands Läns Tidnings' korrespondent berättar från Klintehamn följande högst egna tilldragelse:

"Den 10 November inträffade den omständigheten, att skepparen S. Andersson, förande slupen "Sälla Hoppet", kommande från Ystad och bestämd till Stockholm, måste för stark storm angöra Klintehamn. Då Karantänsbefälhafwaren wid prejningen på öfligt sätt äfwen lemnade till besvarande de tryckta frågorna, bland andra äfwen den: "Finnes nu sjuk eller död ombord, och af hwilken sjukdom, så widt skepparen kunnat bedömma?"; blef swaret: "2 sjuka och 28 döda, men utaf hwad sjukdom är mig obekant, om det är af förkylning eller sjösjuka." —

Skulle man tycka att förenämnda allwarsamma tjenstefråga blef något hönsigt besvarad, så tycker man ej orätt, alldenstund de resande å "Sälla Hoppet" woro — Kalkoner, deribland hönsen bestämdt haft mest att säga."

— Från Borås skrifwes den 24 Novemb.: Ett fall af rabies canina har härstädes egt rum. I Tisdags morgon sågs en stor s. k. dalbohund, som inkommit från landet, drifwa omkring på gatorna, med flere tecken till sjukdom, såsom slö blick, hes röst, m. m., men hwilka tecken ej nog hastigt fäste uppmärksamheten, att icke raseriet dessförinnan hann brista ut. Till en början anföll han endast hundar, hwaraf han bet ihjel en på stället och sårade flere, hwilka, åtminstone de man med wisshet wet wara bitna, redan äro skjutna. Men det skulle ej wara nog härmed; en stackars gosse, som, ingenting anande, gick på gatan, blef anfallen och illa biten både i handen och i benet. Gossen blef wisserligen förd till läkaren; men man wet ej om han kan botas eller skall blifwa ett offer för den förfärliga sjukdomen. En stund derefter war den galne hunden synlig på landeriet Annælund, der han bet en på gården stående häst i nosen, och ehuru hästen reste sig på bakfötterne, hängde hunden qwar med det tag han der hade fått, tills man med wåld drog honom lös. Trädgårdsmästaren på stället, som befann sig på gården, hade den olyckan att blifwa biten i armen. Han skyndade genast till doktorn, som behandlade såret med kaustikt kali; och då hunden bet igenom kläderna, och således saliven, som är sjelfwa giftet, möjligtwis blifwit aftorkad deremot, så är det mycken anledning att hoppas, att bettet ej skall medföra några farligare följder. Slutligen sedan han drifwit omkring en god stund, och kanske haft tillfälle att bita flere hundar eller andra djur, blef han skjuten. Då utan

ej med säkerhet wet när han kom till staden, och han således kan hafwa besmittadt flere hundar, böra egare af sådane djur ha noga tillsyn, dels att de ej få löpa fria, dels giswa akt på hwarje tecken som kunde bebåda ett utbrott af sjukdomen, och wid minsta anledning dertill genast låta döda dem, såwida djuret ej är en favorit eller serdeles dyrbart, då man wisserligen ej bör förhasta sig. Man bör dock ihågkomma att försigtighetsmått härwidlag alldrig äro öfwerflödiga, och man bör alldrig tro, att man, genom försummande af deras iakttagande, wisar någon bravur; ty äran att blifwa biten af en galen hund är en ganska dålig ersättning för de lidandrn man derigenom komme att utstå.

— Från Westerås skrifwes: Då förbättrade kommunikationsanstalter äro för hwarje land af ett synnerligt wärde, så är det glädjande att erfara hwarje framsteg, om äfwen i mindre skala, som i dylikt hänseende inom wårt land åstadkommes. Så har, utom de jernwägar, hwilka, under sednare åren, blifwit fullbordade inom Wermland, äfwen en jernwäg, af något öfwer en fjerdedels mils längd, blifwit öppnad till begagnande den 30 sistl. September, gående, å lutande plan, från Grängesbergs betydliga jernmalmsgrufwor, inom Grangärdes socken af Dalarne, till lastageplats wid sjön Södra Hörken, hwaröfwer malmen på fartyg föres till en på samma gång färdigblifwen wacker kanal- och slussbyggnad, samt widare in uti sjön Norra Hörken, emellan hwilka sjöar förut icke funnits någon kommunikation. Företaget anses ock i helt ganska wäl lyckadt. Likaledes blef under den 1 December malmforsling börjad från Norbergs stora jernmalmsfält inom Norbergs socken af Westmanland, å den då till begagnande färdigblefne öfra delen af Norbergs jernwäg, hwars hela, under snar fullbordan warande sträckning, utgörande något öfwer en och en half mil, löper, för det mesta å lutande plan, utmed Högfors bruk till Engelsbergs bruk wid sjön Åmänningen, der segelfarten å Strömsholms kanal framgår. Den sålunda befarna delen af sistnämnde jernwäg utgör omkring en tredjedel af hela wägsträckan, som till största delen belägges med jernskenor, tillwerkade å Finspongs styckebruk, och på hwilka forslingen nu, på försök, underlättades medelst en locomotiv om 25 hästars kraft, tillwerkad å wår förtjenstfulle mechanikus Th. Munktells werkstad i Eskilstuna. — Då detta war första försöket inom Swerige, att med ångkraft werkställa landtransport, så wäckte det så mycket större glädje, att detsamma utan några äfwentyr, lyckades så wäl, att man deraf kan för framtiden hoppas betydliga fördelar.

Utrikes.

Ryss-Turkiska kriget.

I Paris och tillochmed äfwen i London har man helt plötsligt börjat hängifwa sig åt de mest öfwerdrifna förhoppningar om fredens snara återställande. Allt är slut, freden är återställd, heter det i tidningar och bref från Paris. Man undrar naturligtwis, hwad som kan hafwa framkallat dessa förhoppningar. Enligt hwad det synes finnes för dem inga andra grunder än en notis från Wien, enligt hwilken den såkallade Wienerkonferensen, som man trodde hafwa gått till hwila, åter skulle hafwa waknat till lif och uppträdt med ett nytt förlikningsförslag, som den 6 skulle afsändas till Konstantinopel, hwartill kommer en korrespondensartikel från London i Augsb. Allg. Zeitung. Denna artikel förkunnar, att de 4 fredsmäklande makterna skulle hafwa blifwit ense om att afgifwa en gemensam förklaring att de alla wilja garantera Turkiets integritet och oberoende. Derefter skulle de spörja Turkiet på hwilka wilkor det skulle wilja sluta fred med Ryssland. Nya konferenser, wid hwilka Turkiets wilkor toges till utgångspunkt, skulle då öppnas på neutralt område, och man skulle föka att emellan de kringförande makterna lillwägabringa en förlikning. Huru skulle nu denna förlikning wara beskaffad? Enligt samma korrespondent förutser icke det nya projektet denna wigtiga omständighet.

För så widt fredsförhoppningarne icke hafwa andra grunder än de ofwan angifna, att det icke är synnerligen bewändt med detta så plötsligt uppståndna förtroende till fredens återställande. Wi wilja emellertid blott nämna, att sultanen wid den nya franska ambassadören Baraguay d'Hilliers emottagande öppet förklarat, att för närwarande en förlikning är omöjlig så framt icke Ryssland helt och hållet afstår från sina fordringar och genast och fullkomligt utrymmer Donaufurstendömena, som äro integrerande delar af hans rike. Då det nu icke endast bekräftar sig att Turkarne i Asien wunnit betydliga fördelar öfwer Rysarne, utan äfwen, enligt en telegrafdepesch från Triest, eröfrat den wigtiga ryska fästningen Achalzik, så är det också att förmoda att Turkiet, hwilka konstgrepp diplomatien än må använda, icke låter förmå sig att wika från denna högst billiga fordran, hwars antagande från Rysslands sida åter innebär en sådan förödmjukelse för denna makt, att, om ock czaren såsom Times förmäler är bekymrad öfwer den wänning saken tagit, det likwäl icke är troligt, att han för det första åtminstone utan yttre twång underkastar sig densamma. Det otroliga deri, att Österrike och Preussen skulle bidraga att twinga Ryssland till antagandet af dylika wilkor behöfwer wäl knappast påpekas.

Enligt Patrie har Omer Pascha förlagt sina trupper i winterqwarter, men qwarlemnat posteringar wid Donau för att bewaka alla fiendens rörelser.

Flera försök af Rysarne att återtaga fästningen S:t Nicolai hafwa misslyckats. Det berättas också att en rysk ångare med 800 man totalt förolyckat på kusten. Den hade närmat sig fästningen S:t Nicolai, för att beskjuta densamma, men blef så kraftigt emottagen af Turkiska artilleriet, att den, under försök att draga sig tillbaka, sjönk med man och allt. Egyptiska korvetten "Nil" lyckades dock att lefwande uppfiska 25 man, men de öfriga funno sin graf i böljorna.

Riksdagen

Af prosten Altahr wäcktes motion den 7:de dennes om förhöjda straffbestämmelser, för olaglig handel å helgedag, för första resan öfwerträdelse till 43 rdr 16 sk. bko, samt för itererade fall dubbelt, hwilka böter, wid bristande tillgång, skulle förwandlas till watten och bröd.

En motion samma dag af Petter Jönsson i Träslanda, om spöstraffets återinförande för stöld, förorsakade en liflig debatt. O. Månsson och Sahlström förkastade spöstraffet: såsom barbariskt, förhärdande, och Peter Mårtensson tillade att det wore syndarens "hjerta som borde träffas och förbättras — icke hans "rygg". — Petter Claesson påminde om folkens lifliga önskan af straffens skärpning, och trodde för öfrigt att skammen ligger mer i brottets än i straffets beskaffenhet. Anders Andersson i Walla wiste ej att spöstraffet war borttaget. Han bor i närheten utaf en plats, der hwarje Lördag 1, ja 4 tjufwar få sina 40 par, och han har ofta sett den oförskämdhet och det förakt, de wisa före, under och efter exekutionen, men deremot aldrig funnit någon förbättrad. Peter Mårtensson undrade om denna målning kunde hugsvala motionären. Man spöar ryggen der tjufbördan legat, yttrade han, men hjertat kommer man ej åt. Lekberg önskade en kraftigare lag, än watten och bröd. Nyqwist åter wille afskaffa allt spöstraff. Motionen remitterades till lagutskottet.

En af v. talmannen Swartling wäckt motion om ändring i flyttningstiden för tjenstehjon å landet, föranledde en långwarig diskussion, derwid många af ståndets ledamöter talade emot motionen, som innehåller förslag, att flyttningstiden måtte förändras från Oktober till slutet af Juni månad. Henrik Andersson och Anders Persson från Örebro län woro deremot af samma tanke som motionären. Nils Nilsson från Wermland talade jemwäl i samma syftning. J. J. Ruthberg ansåg åter den nuwarande flyttningstiden wara den lämpligaste, uti hwilken rigtning Matts Persson från Stockholms län jemwäl yttrade sig, och en stor del af ståndet förenade sig med honom. Motionen, jemte derwid afgifna yttranden, blef till lagutskottet remitterad.

Johan Perssons från Upsala län motion angående afskaffande af, eller åtminstone nedsättande af stämpelafgiften å tidningar, blef, sedan en stor del af ståndets ledamöter förenat sig med motionären, remitterad till bewillningsutskottet.

— Med afseende på fäderneslandets ställ-

Den hwita slöjan.

(Efter Gutzkow)

Andra Kapitlet.

På slottet Werdenberg.

(Forts. från föreg. N:r.)

Men en afton, då bröderne återwände från jatgen, blefwo de mordiskt öfwerfallne af röfware eller krypskyttar. Melchior träffades af en kula, och då han fördes till slottet som död, öfwerlemnade den olyckliga swägerskan sig helt och hållet åt utbrottet af en rasande förtwiflan. Hennes barn, hennes make, presten och läkaren sökte trösta henne, men hon aktade icke på deras ord. Då Johan under djup bedröfwelse sade: "Hilda, wi förlora båda den trognaste wän, men låtom oss icke glömma, huru mycket wi ännu ha qwar", — då kastade sig den wansinniga öfwer den döende och ropade: "Melchior, dö icke, du får icke dö! Låt mig behålla honom, tag allt annat, som är mig kärt. Jag wille gerna se min make och mina barn dö, om blott Melchior får behålla lifwet!" Och denna önskan blef på ett förfärligt sätt uppfylld. Melchior kom sig. Han lefde, men hans andes ljus war förmörkadt. Grym mot menniskor och djur, hade han hwarken öga eller ord för Hilda. Blott Johon kunde tämja honom, men han utöfwade icke länge detta inflytande öfwer honom. Efter sin syndiga önskan såg Hilda, liksom hon under nämnde förskräckliga natt hade sett förbindningen om Melchiors hufwud, beständigt ett hwitt kläde om sin mans och sina barns hufwuden

Hon anade deri ett dödstecken. Ett år derefter bars Johan v. Werdenberg till grafwen. Så såg hon inom kort tid alla sina barn och allt sitt husfolk dö. Blott Melchior wandrade i oförminskad lifskraft bland de andra, som buro dödsmärket. Hans skratt och bannande woro de enda toner, som ljödo i salarne och gångarne. Då Hildas förloßningstimma, efter femton fasansfulla år, ändtligen närmade sig, hade den wansinnige intet kärlekstecken åt den så länge plågade, hwars dödssmärta förtyngdes af medwetandet derom, att hennes förmåga att skåda det öfwernaturliga skulle gå som ett arf i hennes familj. Under det sista året hade hennes sondotter, Gertrud, ofta sagt: "Farmor, hwad betyder den hwita bindeln om din panna?" Och som Hilda lefde, så lefwa alla hennes döttrar. Den rysning, som beherrskar oß, wårt hjertas aldrig förstummade klagan, ligger som en förbannelse öfwer wår stammoders graf. Hon har icke ens i grafwen någon ro — hör! hör! huru hon klagar och tjuter!"

Ett sakta, klagande ljud lät werkligen höra sig, då hon yttrade dessa orden. Dock war det en willa. Det war winden, som kastade sig på fönsterna, och for genom skorstenen. Wi hade glömt att det war höst.

Ulrik satt tyst och tankfull. Leonora bleknade. Den gamla frun fortfor: "Jag war det yngsta barnet i huset. Jag hade fem bröder. Hugo, den äldste, hade blifwit krympling genom ett fall från hästen; han lemnade sällan slottet, men såg gerna muntert sällskap hos sig, och wanligen war en af de yngre bröderna, som alla woro officerare, med några af sina wänner hos oß. Oftast kom Fredrik von Werdenberg, wår kusin och den ende arfwingen af wårt hus, yngre linie, till oß. Han war wacker, liflig och älskwärd. Han war för mig, hwad Ulrik är för dig, Leonora. Han försäkrade mig, liksom Ulrik försäkrar dig, att den hwita slöjan aldrig skulle förstöra hans lifs lycka. Jag hyste ingen betänklighet wid att helga Fredrik mitt hjerta och mitt lif. Mine bröder gåfwo sitt samtycke till wår förlofning, men Fredriks föräldrar dröjde. Fadren war snål, modren äregirig. De hade en annan förbindelse i sigte, och woro kloka nog att icke öppet sätta sig emot Fredriks böjelse. Wi woro ännu för unge, hette det. Fredrik skulle först bli ett år wid hofwet, wi kunde skrifwa till hwarandra o. s. w. Kortligen, wi åtskildes med hopp att återse hwarandra. Men efterhand blefwo hans bref mera fåsynta, och slutligen utebleſwo de helt och hållet. Jag erfor, att han älskade Fröken — Grefwinnan Aurora Rosen. Då påsken tillförde oß de första wårgästerna från residenset, så frågade de oß, om wi icke ämnade bewista wår kusins och Auroras bröllop. Hugo bibehöll sin fattninng, men då wi blifwit ensamme, wisade sig hans häftiga natur oaktadt hans sjukdom. Han wille utmana förrädaren, hämnas systern. Men jag älskade honom ännu, den trolöse. Jag ljög för mig sjelf, då jag försäkrade, att Hugos död war för ringa straff för hans falskhet. Det dröjde länge innan Hugo gaf efter. Ändtligen segrade mina hämndplaner Wi beredde oß till en resa till hufwudstaden, Då bröllopsgästerna körde till kyrkan, war wår wagn också med i raden. Wapnet, tjenarnes livré igenkändes genast. Jag såg Fredriks moder blekna, då jag wid Hugos sida långsamt närmade mig sakristian. Också jag war nära att swimma, och förmådde knappt att följa inbjudningen att taga plats hos de närmaste slägtingarne. Brudparet hade lyckligtwis ännu icke anländt. Således hade jag tid att hemta mig. Alla sågo förundrade på Hugo och mig, under det att Fredriks föräldrar helsade oß med twungen

[17 December 1853]

ning till utländska makter, i händelse ett allmänt europeiskt krig skulle utbryta instundande wår, lärer H. M. Konungen komma att af Rikets Ständer begära tillsättandet af ett hemligt utskott. Man förmodar, att de af Reg. begärda statsanslagen, dels till fortsättandet af påbörjade fästningsarbeten, dels ock för kompletterande af krigsmaterialier, derwid komma att diskuteras. Inträffar detta, synes oss att Reg. icke gerna kan gå upprikti-gare till wäga.

Blad ur "Stockholms Mysteriernas" portfölj.

För åtskilliga år sedan åtföljdes en af hufwudstadens barnmorskor wanligtwis af en swag, mager, liten, blek flicka. Hennes ansigte war nästan som ett pergament. Tusental af Stockholmare hafwa sett både den ena och den andra, men få eller kanske ingen af dem har brytt sig om att närmare taga kännedom om hwilken flickan war, hennes härkomst och slutliga öde.

Huru många förfärliga passioner inom samhället skulle likwäl icke de omständigheter utweckla omkring hwilka denna flickas lif knyter sig, fullkomnade man endast bilden; men det lönar ej mödan att gifwa annat än skizzer.

För ännu flere år tillbaka inträdde en wacker dag hos barnmorskan en officer, likamycket wid hwilket regemente. Frun kände honom icke, och han sade ej heller sitt namn.

— Min fru, yttrade han, will ni göra mig en tjenst, ni förstår i hwad afseende?

— Det är min pligt; war god och säg.

— Utan att ni gör mig några frågor, får jag då bedja er uppfylla hwad jag anhåller om. Om någon tid — jag kan ej nu säga er dagen med säkerhet, — skall jag sända er ett bref hwari ni likwäl icke finner en enda rad, icke ett enda ord — det är blankt. Så snart ni öppnat det, hastar ni till N:ro 00 på Österlånggatan. Ni går 2 trappor upp, men får ej fråga efter någon, utan handla så, att ingen ger akt på er. När ni uppkommer i korridoren, finner ni en dörr genast till höger. Ni inträder der, och finner en sjuk qwinna. Ni gör er skyldighet: och sedan den är fullgjord, aflägsnar ni er genast derifrån, medtagande allt, som kan blottställa det okända fruntimret — ni förstår ju — allt. Derefter beger ni er dermed till blå slussen, hwareft ni finner ett ekipage, i hwilket jag befinner mig. Ni uppwisar för mig hwad ni medför och erhåller er betalning samt en inwisning på ett handelskontor af en årlig underhållssumma för barnet, hwilket ni måste uppfostra. Will ni åtaga er denna sak?

— Ja.

Tiden gick, och Frun höll på att glömma hela saken, då hon omsider mottager ett bref, som blott innehöll ett hwitt papper. Hon erinrar sig nu löftet, förser sig wid Brunkebergs torg med en hyrwagn skyndar till Österlånggatan och stiger ur ett stycke från det uppgifna huset, med tillsägelse till kusken att inwänta hennes återkomst. Hon finner huset och letar sig försigtigt twenne trappor upp. Uppkommen, stadnar hon lyssnande, då hon hör en swag jemmer. Ljudet är henne wäl bekant. Hon öppnar dörren . . det är första dörren till höger . . . och finner ett ensamt fruntimmer. Närmande sig med deltagande och försigtighet, befarade hon ändock att hon kunnat misstaga sig, då fruntimret klagar öfwer en förfärlig hufwudwerk. Med wan blick märker emellertid frun, huru det i sjelfwa werket förhåller sig och tillkännagifwer hwem hon är. Ögonblicket är också inne. Dörren stänges. Hon fullgör sin sköldighet, insweper derefter wittnesmålet och hwad som skett i ett täcke, samt beger sig åter till wagnen, med tillsägelse att kusken skall köra till slussen, der hon före sig finner ett ekipage, hwari hon igenkänner den mansperson, som först inledt affären, och af hwilken hon nu emottager betalning.

Trenne månader sednare gifte sig det okända fruntimret med en annan.

Åren gingo. Flickans uppfostran wanwårdades. Länge såg hon i Barnmorskan sin egen mor, men upptäcker sin orkta härkomst wid dennas död. Föräldralös, förtwiflad, med tärande oro i sitt bröst, kastar hon sig in i de tusentals förwillelser, som, lika en hwirfwelwind, sopa genom hufwudstadens gator. Seden hon genomgått alla graditioner af förderf, återstår henne ingenting mera än att dö.

Modren hade ej helt och hållet öfwergifwit den arma, utan följt henne, ehuru på alltför långt håll, för att kunna utöfwa något fullkomligt inflytande.

En dag dränker sig en qwinna i Clara sjö. Man upptager liket. Det lägges på politikärran och betäckes med ett swart skynke. Kärran rullar fram, gata för gata, förföljd af smutsiga pojkar, som häda den döda.

Modren, som på de sednaste weckorna förlorat dottren ur sigte, läser i tidningare att en flicka dränkt sig. Beskrifningen derom öfwerraskar henne. Oro och samwetsqwal inställa sig. Brgäret att winna wisshet leder hennes steg till politirummet; hon kommer — och igenkänner med fasa sin egen dotter.

Detta är historien om den swaga, magra, bleka flickan.

Kungörelser.

Till inställelse inför Magistraten å Rådhuset Måndagen den 19 dennes kl. 10 f. m. kallar Magistraten härmed Stadens Borgerskap, Tomt-, Hus- och Jordegare, samt Fabriksidkare, att i de afgåendes ställen inwälja Ledamöter i Stadens Drätselkammare och Rewisorer till granskning af Drätselkammarens förwaltning och Stadskassörens redogörelse för innewarande år, samt Fullmäktige och Suppleanter för nästkommande år uti Handels- samt Fabriks- och Handtwerks-föreningarne här i Staden, äfwensom Skådemästare för inkommande mästareprof under fistnämnde år. Carlstads Rådhus den 12 December 1863.

Borgenärers Sammanträden.

Kreditorerne uti Handlanden J. Blixts konkurs behagade sammanträda på underteckнads Contoir här i staden Fredagen den 30:de i denna månad kl. 11 förmiddagen, för att bland andra angelägenheter bestämma af Gäldenären begärt underhåll. Om konkurslagens föreskrift i afseende på närwarande Borgenärers beslutande rätt erindras.

Carlstad den 5 December 1853.

C. W. Geijer.

Auktioner.

På begäran af Sterbhusdelegarne efter aflidna Fru Pallin på Thollerud i Grafwa socken, kommer, genom öppen och frifwillig Auktion, som derstädes förrättas, Måndagen den 19 innewarande December kl. 10 f. m., att försäljas: Silfwer, Koppar, Tenn, Bleck- och Jernsaker, Glas och Porcelain, Möbler och Husgeråd, Sängkläder samt diverse Laggkärl m. m. Betalningsanstånd erhålles till den 1:ste nästa Mars.

Carlstad den 13 December 1853.

Gustaf Berg.

Till Salu.

AD. LJUNGQUIST.

rekommenderar sitt med flera nya artiklar tillökta, väl sorterade Manufakturlager äfvensom flera småsaker passande till Julklappar.

Efter nyaste mode förfärdigade fruntimmers Hufvudbonader utaf olika sorter, äfvensom emottages beställningar härpå till möjligaste bästa priser.

Klädeshandel.

Undertecknad öppnar från denna dag sin Klädeshandel härstädes, bestående af ett wäl forteradt lager af finare och gröfre Kläden, Drapper och Korderoijer till fabrikspris. Försäljningen bliwer i min wanliga lokal hos Herr Hattmakaren J. P. Strömberg.

J. Rydhammar,
Klädes-Fabrikör från Norrköping.

GODT SMÖR

i kommission hos

J. F. LUNDIN.

URHANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt ytterligare kompletterade Ur-lager, af Guld- och Silfver-Ankre- Cylinder- och Spindel-Ur, Patent-Ur-glas, med flera artiklar som höra till yrket, allt till de billigaste priser.

Carlstad i Nov. 1853.

P. J. HÅKANSSON.

---

wänlighet och presenterade oß för en och annan. Man kunde swårligen tänka sig någon större kontrast, än min mörka skepelse i denna lysande krets. Jag hade i min stora sorg aflagt all werdslig prydnad. Jag hade den långa, hwita klosterkjolen på mig, slöjan nådde nästan till jorden. Men den klosterliga drägten dolde ett hämndtörstande hjerta. Jag gömde mina wapen, de utgjordes af bref, som innehöllo Fredriks kärlekslöften, förlofningsringen och minnen af alla slag. Jag wille följa brudparet till altaret, närma mig det liksom för att lyckönska, öfwerlemna åt fröken Aurora mina skatter som brudgåfwa, samt återwända till min plats, utan att hafwa wäckt något uppseende. O, huru lifligt hade jag icke under de sista glädjelösa dagarne och sömnlösa nätterna utmålat denna bild för mig! Jag hade sett och njutit af brudens swimning, föräldrarnes fasa, den anklagades skam, skadefröjdens hånlöje. Huru förwirringen än kom att lösas, måste dock alltid en tagg stadna qwar hos den lyckliga, som kanske aldrig skulle kunna borttagas. Jag glömde mig sjelf och lefde blott i hämndbegäret. Då trädde bruden in. Twå furstar gingo som brudförare wid hennes sida. Jag hörde heunes släp frasa. Jag hörde det mummel af beundran, som helsade henne. Jag såg Fredrik inkomma efter henne, förd af blomsterkransade jungfrur, strålande af juweler. Ack, denna prakt skulle wisserligen icke hafwa omgifwit wår wigsel! Offer för rikedomen och fåfängan! ropade det inom mig, och min hand sammankramade de gömda papperen. Fredriks förskräckelse war redan förebudet till min triumf. Wi trädde ut i det med åskådare fyllda rummet. Wi ställde oß kring det upplysta altaret. Till höger brudens föräldrar och slägtingar, till wenster brudgummens familj. Fredriks moder hade fört mina bröder, hans fader mig. Det afgörande ögonblicket närmade sig redan. Min broders ögon tillwinkade mig uppmuntran, jag framdrog paketen. Bruden går förbi mig på wägen från altaret. Då står jag upp, — uppger ett rop, alla springa om hwarandra — öfwer brudens lockar, mellan myrthen och diamanter, låg dödens tecken på den jungfruliga pannan. Det mest blomstrande ansigte på jorden war betäckt af den hwita slöjan."

Den gamla gjorde djupt skakad ett uppehåll. Ulrik sprang fram och förbjöd henne att fortfara, men hon fortsatte dock: "En högre domare hade talat. Det hat, som bott i mitt hjerta, förstummades. Wälsignande hade jag kunnat utbreda mina händer öfwer det sköna, olyckliga paret, som leende, hoppfullt, törstande efter glädje icke gick det nya lifwet, utan döden till mötes. Den heliga handlingen war slutad. Hugo öfwerhopade mig med förebråelser. Jag förswarade mig. Han war förwillad nog, för att ännu triumfera. Jag — jag återgaf stilla och gråtande Fredrik bewisen på hans skuld. Wi skildes wemodigt från hwarandra. Aurora Werdenberg dog några weckor derefter. Fredrik tog tjenst i kriget. Hans moder dog. Twå af mina bröder hade stupat i fält — Fredrik wände åter. Sorgen slöt oß innerligare tillsammans, än den ungdomliga munterheten förr hade gjort. Jag blef Fredriks hustru. Wi woro lyckliga tills jag också såg dödstecknet på hans pannna, och tills wårt hus' förbannelse, efter twänne sondöttrars födelse, också fortplantades till kommande tider."

"Nej," afbröt henne Ulrik, "nej, förbannelsen har wikit! Intet ord mera, god natt! Och tala aldrig mera om dessa saker, Farmor! Leonora! Gud skall beskydda dig mot denna olycka! Dröm om oskuldens och förtroendets blick, som icke eller i werkligheten skall öfwerge dig! God natt! god natt!"

Tredje Kapitlet.

Leonora von Werdenberg.

Ungdomen, i känslan af sin lilskraft och rättighet till glädje, böjer sig icke gerna för traditionela makter och spöklika inflytelser. Med lifliga ord skildrade Ulrik sin kärlek till Leonora och sitt hopp om hennes återställande, när hon wid hans sida åter kom att träda in i det friska glada lifwet. Derjemte upprepade han under de dagar, jag uppehöll mig på slottet, dessa ord: "Jag tror gerna, att I sen slöjan, och tänken att det är dödstecknet, men denna syn är en sjukdom liksom somnambulismen, och kan läkas liksom den." Leonora skakade sorgset hufwudet. Det war hennes fasta öfwertygelse, att hon wor bestämd att bära den förbannelse, som hwilade öfwer hennes hus. Då jag en afton war ensam med Ulrik, talade wi länge om den mensliga naturens hemligheter. Detta område är så stort, så intressant. Det sammanhänger med wårt århundrades wigtigaste frågor. Jag lofwade honom att werka på Leonora och bekämpa den inbillning, som hade rotfäst sig i hennes själ. Nu följde några ljusa, lugna dagar. Leonora talade med förtröstan om sin helsa, och tycktes finna lugn i att se oß sorglösa. Hon älskade Ulrik, men hon hade en oförklarlig ångest, som farmodern å sin sida underhöll, wid tanken på att tillhöra honom. Hon ansåg sig twungen att afsäga sig honom på grund af deras nära slägtskap och hennes familjs traditioner. Men Ulrik, som i mig hade fått en bundsförwandt, cederade icke sitt hjertas böjelse.

(Forts.)

Goda Handskar.

Skånska och afegen tillwerkning, alla brukliga koulörer, laskade och olaskade Renhudshandskar, fina swarta laskade Mans-handskar med hwita sömmar, Castor-handskar, winterhandskar med och utan brämer, m. fl. sorter till billiga priser. Äfwen finnes Swarta Pelsskinn, Klippingsskinn, semskberedda Renhudar, passande till Ridbyxor, undertröjor och Calsonger. Carlstad i Nowember 1853.

S. Skog,
Handskmakare.

Utmärkt godt Rågmjöl

samt Hafrehalm hos

C. F. Backman.

LOUISE BERG,

född ***Hallman,***

får till instundande marknad och framdeles härmed rekommendera sitt med nya vackra varor kompletterade varu-lager, bestående af: rutiga Hel- & Halfylletyger, fina fac. Silkes-Lystriner, släta och tryckta Madonnas och Paramattor i alla koul., Franska & Svenska Sittser, Bomulls- och Ylle-Mussliner, Ylle-Barèger, Crepe, Chasemir, och Ylle-Schawlar, Schawletter, Broderade Kragar & Näsdukar, Under-Ärmar och Slöjor, Gardintyger, Dame-Handskar i alla kulörer, stort lager af Briljant Zefir- och Schéne-Garner, samt Briljant Tråd till Broderier & Virkning, med flera varor, allt till de mest billiga priser. Carlstad i Dec. 1853.

OBS. För dem af mina på landet boende respektive kunder som sjelfve äro hindrade besöka staden lemnas med nöje profkartor pr posto.

URHANDEL.

Undertecknad rekommenderar sitt ytterligare kompletterade Ur-lager, af Silfver-Ancre-, Cylinder- och Spindel-Ur, Bordstudsare, Amerikanska Vägg-Ur och Franska Pendyler, Patent-Ur-Glas med flera artiklar som höra till yrket, allt till de billigaste priser. Carlstad i Dec. 1853.

JOH. WILH. BERG.

OBS. Pr posto expedieras med nöje, såväl nya, som till reperation insände Ur efter ingångne reqvisitioner.

L. PHILIPSON,

från ***Götheborg,***

som kommer att bevista instundande Dec.-marknad i Carlstad och har sin lokal uti nedra våningen af Capitain Adelsköld hus vid Torget, recommenderar sitt väl sorterade Manufaktur-lager, bestående af de flesta till en dylik handel hörande artiklar. Serskilt bör nämnas ett större parti ord. Ylle-Mussliner till ytterst billigt pris, då hela stycket, på 30 a 50 alnar, tages. De öfriga artiklarne säljas äfven till de mest billiga priser.

EXPOSITION

af

GALANTERI-VAROR OCH PLANCHER,

såsom **Portemonaier, Portfeuiller, Plåter, Bronzer, Porcellain, Glas, Läderarbeten** m. m., till bestämda priser.

Expositionen öppnas Thorsdagen den 8 dennes af undertecknad, i hr Apothekare Lindqvists gård, 1 trappa upp genom P. Svanberg. Carlstad d. 7 Dec. 1853.

H. v. HAGE.

J. J. Rönning

försäljer godt Swenskt Kannöl samt Swagdricka. På samma ställe kan erhållas goda Wörter till bak, om derom förut tillsäges.

H. v. HAGE

rekommenderar för instundande Julen sitt väl assorterade Siden- och Manufakturlager, hvilket blifvit tillökt med åtskilliga nya, vackra & moderna varor, hvaribland får nämnas ett större parti Svarta Hel- & Halfylletyger, färdigsydda Damkappor & Mantiller samt Yllekoftor m. m.

Carlstad i December 1853.

Rökt Medwurst, Holländsk Sill, Amerikansk Anjowis, samt god Ost försäljes i mark och styckwis hos H. Nybelin.

Flera sorters godt Mjöl, Hwita Kokärter, Bruna Bönor, Krossgryn, Hafregryn, Saltadt fläsk och ister, godt Smör, Talg-ljus, Caffe, Socker, Sirup, Sill, Salt, Norsk Storsill, wackra Spirlaugor, Spirituosa, god Winättica, Bäjerskt Öhl till fabrikspris, god Swagdricka och Spisbröd, med flera artiklar, som till en Wiktualiehandel hörer försäljes nu och framgent hos H. Nybelin.

Diwerse.

Som undertecknad kommer under instundande Marknader härstädes att öppna ***Värdshusrörelse*** uti Hr Stadskassör Cederroths egendom vid stora torget, så får jag detta härmedelst äran tillkännagifva och mig vördsammeligen rekommendera.

Carlstad i December 1853.

L. O. PALIN.

VÖRDSAM ANMÄLAN.

Sedan jag numera öfvertagit den Bokhandel, Herr C. H. R. Svanberg härstädes idkat, har jag uti den af Herr Svanberg begagnade lokal i dag öppnat

BOK-, MUSIK- OCH KONST-HANDEL,

med såväl in- som utländska alster.

Understödd genom fullständiga relationer till respektive Herrar Bokförläggare och Bokhandlare, hoppas jag att, så mycket möjligt är, ständigt kunna erbjuda den läsande allmänheten ett rikt och väl försedt lager af såväl Svensk som utländsk litteratur, hvarjemte jag vågar utlofva ett punktligt och skyndsamt utförande af alla uppdrag till anskaffande af hvad som icke genast finnes härstädes tillgängligt.

Carlstad den 5 December 1853.

Alex. d'Augbigné.

Ytterligare får jag uppmana alla som äro skyldiga för gjorda och till betalning förfallna Auktionsinrop, att skyndsammeligen uppgöra liqwid, och derjemte tillkännagifwa, att laga åtgärd för hwad som wid detta års utgång resterar, utan undantag kommer att widtagas.

Carlstad den 12 December 1853.

På Auktionskammarens wägnar:
Adolph F. Nygren.

Fördelaktigt Arrende.

I anseende till nu warande arrendatorns afflyttning från orten, kan arrendet af chefsbostället wid Wermlands Regemente 1 mantal Kronosäteri Kärne inom Grafwa socken, få öfwertagas den 25 Mars näst kommande år. Om wilkoren erhålles upplysning hos undertecknad. Carlstad i December 1853.

Fr. Thollander.

Som Carlstads Sparbank för insättningar och uttagningar å motbok icke är öppen från Lördagen d. 17 December 1853 till Lördagen den 14 Januari 1854, så kunna uppsägningar af insatte medel under berörde tid ske hos Räkenskapsföraren. — Räntor för lån emottagas å Sparbankens kontor Fredagen den 30 December från kl. 9 till 12 förmiddagen samt 3 till 5 eftermiddagen.

Direkttonen.

På Balen förliden Tisdag hade någon tillegnat sig ett par bättre Galoschor samt qwarlemnat ett par sämre dito. Ombyte torde ske hos Körsnären Bauer.

Suplik eller Inkast.

Thomas-Mesdag finns hos den så kallandes Elfdaling-Floren ett antal kakelugnswed för 12 fk. aln, säljas till det minsta för 6 fk., det will säga 1 Bunt. Weden har det besynnerliga sättet att den ej sprakar och det finnes ingen wed i hela Filosofet maken till min. — Som man på Julastonen ej får förrätta några ogudaktiga eller Jesuitiska eller Tartariska ohyggligheter inser jag utaf naturiala att Weden skall köpas som sagdt är. Punkt och Prikationerat.

Eric Floren.

Utgifvaren af

"Nytt Kabinettsbibliothek af blandad Svensk och utländsk Romanlitteratur"

får härmed äran anmäla Bibliothekets fortfarande äfven till nästa år.

Under loppet af nära ett århundrade, räknadt från 1720, utvecklar sig inom fäderneslandets historia en tvekamp emellan Konungamakten och aristokratien, en tvekamp, som lägger i öppen dag sina fiendtliga elementer intill revolutionen 1772, fortgår derefter under täckelset af hvarjehanda försigtighetsmått intill katastrofen 1792, samt sedermera småningom upplöser sig i vidunderliga poliliska svagheter, för att slutligen dö bort och begrafvas under ruinerna af den 1809 störtade dynastien.

Den mest framstående och glänsande stjernan på den stora, i så många dagrar och skuggor skiftande, i ett så brokigt sceneri omvexlande, samt i en så rik och framstående gruppering af händelser och personer lefvande taflan, var Gustaf III. Uppmäter man honom på en och samma gång efter måttstocken, såväl af den höga tillgifvenhet och beundran, som han tillgodonjöt af sina vänner, som äfven af det bittra och oförsonliga hat, som hans fiender egnade honom, måste han alltid blifva, om icke en i verklig mening alltid stor, dock högst lysande och sällsynt, på sin tid mägtigt ingripande man.

Också har ingen Svensk Konung framkallat en så rikhaltig litteratur, rörande sig och sin tid, som Gustaf III. Vid det blodiga monumentet på hans graf strida till och med ännu i dag partierna med och mot. Ännu för knappast ett år sedan utkom ett större arbete, som ville gälla för en sanningskär och opartisk skildring, och ehuruväl många karaktersteckningar deri äro gjorda med onekligt mästerlig skicklighet, är den närmaste omgifningen, lika litet, som de politiska partierna i bakgrunden, riktigt framhållna, hvarföre äfven hufvudbilden i sitt relativa läge, framstår i en origtig dager.

Med anledning häraf, och understödd af en ganska betydlig materiel af ännu okända, dels originalhandlingar och dels kopior af handskrifter, vill undertecknad äfven söka skildra samma tid. *)

Men då det är historieforskarens pligt, att ur annalerna skapa en trogen stereotypbild af fakta, har romanförfattaren för uppgift att ställa densamma lefvande midt ibland oss. Gustaf den III egde också nog lif — att kunna lefva ännu i dag. En häfdatecknare har sagt, att han hade tvenne profiler af den största olikhet, och häfdatecknaren må skildra dem; romanförfattaren deremot kan vända sig ifrån dem båda och betrakta honom — en face. «Ju själfullare ett ansigte är,« yttrar Franzén, «ju mindre ligger karakteren i de stående dragen.« Har den snillrike författaren häri rätt, då må man också hafva rätt att söka Gustafs karakter i uttrycket, i det hela, i den strålande blicken, i anletsdragens genialiskt milda och leende glans. När Sergel moddellerat Leopold, sade någon, att modellen ej var lik. «Man bör ej betrakta den,« svarade konstnären, «så här nära, utan högt uppsatt i ett tempel, så som efterverlden skall se skalden.« Det är så. Snillet har i sanning inför efterverlden större privilegier än konungarne. Må man äfven — såvida Gustafs handlingar förtjena det — gissla honom, säsom Konung, men, såsom snille, ändock betrakta honom, så der i ett tempel. «Hvad fel hans tid än egde,« utlåter sig Tegnér, «så fanns det dock sol, så fanns det dock ljus deri.« Detta ljus, allt för aflägset, för att nu mera kunna förblända oss, bör likväl kunna upplysa oss. Efter Gustafs död betviflade man inför Sergel, att han var salig. På sitt vanliga kärnspråk utropade denne: «men han var i alla fall ett genie, och ta' mig tusau djeflar är han icke salig.« Vi svära på ingenting, men skola försöka att låta honom tala och handla sjelf.

Med anhållan om tillgift för vår kanske allt för långa anmälan, vilja vi med några få ord endast tillägga, att vår afsigt är, att i en följd af romaner genomgå det tjugutal af år, som sammanfattar Gustaf III:s regering.

Bibliothekets blifvande årgång kommer äfven att öppnas med det första arbetet i denna romanföljd, under den särskilda rubriken:

1772 eller Guldringarne.

Hvarefter följer:

De tre Gracerna.

Redan titlarne å dessa arbeten hoppas vi angifva ämnena. Beträffande uttrycket «Guldringarne,« torde vi likväl böra upplysa, att Gustaf III efter revolutionen utdelade några guldringar af följande beskaffenhet: sjelfva ringens plåt utgjordes af en i guld innefattad matta af Gustaf III:s hår, på hvilken var anbragt hans i matt guld arbetade bröstbild; på sjelfva ringen lästes i upphöjda bokstäfver: «Den 19 Augusti 1772. Rätta friheten.« Undertecknad har i sin ego en sådan ring.

Bibliothekets årgång blifver 30 häften, och hvarje häfte till omfånget fyra ark. Priset är för prenumeranter 7 rdr 24 sk. banko och för Subskribenter 8 rdr, samma mynt. Vid reqvisition å Postkontoret tillägges särskildt postförvaltarearfvode. För bestämmandet af upplagans storlek, anhålles vördsamt, att reqvisitionerne insändas så snart, som möjligt.

Linköping i December 1853.

C. F. Ridderstad.

*) Skulle någon, som är i besittning af ännu okända handlingar och anekdoter från denna tid, af intressa för dess skildring, benäget vilja meddela dem åt författaren, stannar han derför i den största förbindelse.

N:ro 26 af denna tidning utgifwes Lördagen den 24 December.

Carlstad. O. Cronquist.

VERMLANDS-POSTEN.

N:ro 26. Lördagen den 24 December. 1853.

Till ALLMÄNHETEN!

Som denna tidning utgör den 26:te, eller det antal som prenumerationsan mälan utlofvade, så utkommer tidningen icke vidare, ej heller nästa år, och behagade de personer, hvilka på densamma redan prenumererat, för år 1854, å Postkontoret återtaga prenumerationsafgiften.

Carlstad den 24 Dec. 1853.

O. CRONQUIST.

I Domkyrkan predika,

Juldagen:

Ottesången, Regementspastor *L. F. Mellquist.*
Högmessan, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*
Aftonsången, Lektorn Mag. *L. M. Groth.*

Annandag Jul:

Högmessan, S. M. Kandidaten *N. Wermelin.*
Aftonsången, Komministern Mag. *C. G. Hultgren.*

Stiftsnyheter.

Sökande till Hesselskogs Sacellani: Kommin. A. M. Brattén; Pastorats-Adj. A. Lindbäck: Kapellpred. J. N. Janson; Pastorats-Adj. Chr. Hedrén; Komminister B. G. Ullstrand och vice Pastor C. J. Fogelberg.

Högv. Domkapitlet har genom Utslag den 10 dennes öfver anförda besvär, icke funnit skäl att ogilla Carlskoga Styrelses åtgärd, att, sedan Folkskolläraren derstädes P. Wikström derstädes blifvit för stöld åtalad, honom från tjenstens utöfvande skilja, intill dess dom i målet fallit.

Med anledning deraf, att undervisningen vid härvarande Elementar-Läroverk redan under sistl. Oktober månad måste, i anseende till Cholera-farsotens utbrytande i läroverksstaden, inställas, har Vårterminens början blifvit utsatt till Tisdagen den 17 nästkommande Januari kl. 10 f. m.; hvilket jag härmedelst får tillkännagifva. Samma dag börjar ock undervisningen vid härvarande Folkskollärare-Seminarium.

Carlstad den 9 December 1853.

J. A. Millén.

SOIRÉE

anställes å Fimurarehuset härstädes **Tisdagen** den 27 i denna månad, samt **Söndagen** den 1 nästkommande Januari. Soiréerna börja kl. 7 eftermiddagen.

Carlstad den 20 December 1853.

DIREKTIONEN.

AVERTISSEMENT.

Då undertecknade komma att uppehålla sig här i siaden under Julhelgen, erbjuda vi stadens resp. Herrskaper vårt biträde med Dansmusik, såväl vid mindre bjudningar, der dans kan komma i fråga, som äfven vid större Baltillställningar inom enskilda familjer.

Carlstad den 24 December 1853.

A. ÅKERRHOLM. PAULINA MEIJER. W. MEIJER

Vårt logie är å Gästgifvaregården.

Carlstad.

Ehuru wi i dag ha sjelfwa julaftonen, ämna wi ej bjuda den wördade allmänheten på något nytt "grötrim", hwilket också wore öfwerflödigt då dessa poetiska alster, hwilka icke äro underkastade Estetikens strängare lagar, af hwarjom och enom utan serdeles stor wånda kunna produceras, och derjemte en stor mängd dylika finnas att tillgå hos wår nye bokhandlare. Längre fram i bladet meddela wi i stället ett par wersar, hwilka, oaktadt de äro ställde serskildt till en af Eder, unga lärarinnor, likwäl kunde angå Er alla. Hwarföre skulle också icke fjärilarna kunna mißtaga sig på edra af winterluften och julglädjen purprade kinder, likaså wäl som bien, hwilka enligt sagan slogo ner för att suga honung på den unge slumrande filosofens läppar.

— Med dagens post ankomna underrättelser motsäga tywärr icke notisen om det af Turkarne lidna fullständiga nederlaget wid Achalzik. Uti sjöstriden wid Sinope (Sinab) hade, som man nu erfar, den Ryska styrkan utgjorts af 4 linieskepp och lika många såwra fregatter. Någon serdeles ära hafwa således Ryssarne icke wunnit af denna seger. Engelska och Franska sändebuden i Constantinopel, som i anledning af denna affär af Porten blifwit anmodade att låta nämnde makters flottor löpa in i Swarta hafwet hafwa gifwit wägrande swar.

En serdeles wigtig nyhet är äfwenledes, att Perserna förklarat Turkarna krig. Det Ryska inflytandet har sålunda wid Persiska hofwet besegrat det Engelska. Likaledes erfar man, att Lord Palmerston till följe, som det heter, af en meningslikhet med sina kolleger rörande walreformen, begärt sitt afsked som inrikes minister. Will nu detta säga, att han utträdt ur ministeren, så kan det wara en olycka till för Turkiet; mottager han deremot en annan portfölj, t. ex. utrikes- eller krigsministerns, så blir förhållandet sannolikt motsatt.

Stockholm.

Hufwudstadens tidningar ha haft mycket att förtälja om det sednaste s. k. myteriet bland fångarne på Långholmen. Myteriet anses härleda sig af den orsaken, att den tillgång på bränwin, som fångarne i hemlighet wetat förskaffa sig, warit en af de bidragande orsakerna till oordentligheternas utbrott.

Att så äfwen warit förhållandet torde också komma att wisa sig af den blifwande ransakningen. Under tiden har man fåfängt sökt utgissa det sätt, hwarpå den olycksaliga dryeken till fångarne blifwit inpraktiserad, helst den qwantitet bränwin, som dagligen tages i beslag inom fästningen lärer wara ganska betydlig. Wi ha emellertid från trowärdig källa i denna sak skaffat oss någon upplysning, och offentliggöra den nu, under förmodan att den skall intressera allmänheten.

Saken är nemligen den — hwem skulle wäl kunna tro det! — att fångarne på Långholmen sjelfwa tillwerkat sitt bränwin och det inom Långholmens murar, utan att blifwa upptäckte!

Första anledningen till misstanke härom uppstod, då man wid en wisitation för ett par dagar sedan, d. w. s. efter myteriet, träffade på 2:ne ämbar fyllda med warm drank. Genast derefter anställdes de ifrigaste efterforskningar i alla wråar och winklar, i wäggar och under golf, för att upptäcka de till bränningen begagnade redskaper, hwarwid man äfwen lyckades finna åtskilliga kärl och rörledningar, som påtagligen härtill warit begagnade, men sjelfwa bränwinspannan har ännu icke, oaktadt det forgfälligaste sökande, kunnat påhittas.

Till materialier för redskapens förfärdigande hade fångarne småningom och oförmärkt illgripit den inom fästningen befintlige sprutredskapen, hwilken blifwit så spolierad att, då den nu åter skall iståndsättas, sprutslagaren förklarat sig icke kunna werkställa arbetet för mindre än 1300 rdr banko!

I stället för spannmål och potates ha fångarne begagnat franska bröd, smutar, kommißbröd m. m. till inmäskning.

Dessutom har, genom wisitation i ett af logementerna upptäckt ett förwaringsställe för alla artiklar, som höra till ett wäl ordnadt marketenteri, såsom kaffe, socker, bränwin m. m., och har i detta logement i smyg hållits en ordentlig handel med dylika waror. Denna sednare fångst gjordes under några golfplankor i logementet. Wid den förestående ransakningen torde man få närmare reda på dessa mystiska saker. Emellertid lemnar det här redan anförda ett ytterligare prof på menniskosnillets outtömliga fintlighet, på samma gång som det häraf wisar sig att åtskilligt måtte fattas i bewakningsanstalternas fullständighet å Långholmen.

Det berättas, med anspråk på tillförlitlighet, att då H. M. Konungen erhöll underrättelse om myteriet å Långholmen, H. M. genast tillkallat sin tjenstgörande hofmarskalk grefwe Sandels, och anbefallt honom åtaga sig befälet öfwer den styrka af garnisonsregementena som skulle utkommenderas för att nedskjuta de upproriske Långholmarne. Grefwe Sandels lärer emellertid i djupaste underdånighet undanbedt sig detta höga förtroende, på skäl, att han wisserligen ganska tappert kommenderat "fyr" i Peter Mundes backe på fredliga medborgare, men nu, då han för denna sin tapperhet lyckats erhålla den befordran han önskat sig, han ansåg under sin wärdighet att nedskjuta tjufwar och skälmar. Att segra öfwer dylika individer kunde icke för hr grefwen medföra någon ära — och H. M. Konungen utsände i stället sin adjutant, hwilken wid tillfället bar sig lika klent åt som den, hwilken står i spetsen för uppbyggande af National-Museum.

(A. T.)

— Det förmäles, att den från riddarhuset utwoterade Munck af Rosenschöld, till ett sammanträde inbjudit chefen för lifgardet till häst, generalmajor Stedingk, öfwerstelöjtnant Sandels, majoren Drehufwud samt ryttmästarne Taube, Sköldebrand, Björnstjerna och Manderström, för att till deras begagnande öfwerlemna en motion, att från riddarhuset utwotera ledamöter, hwilka erhållit polletter, oaktadt de äro ställda under tilltal för ärerörigt brott.

— Stadsfiskalen Mellbin har wid företagen undersökning af bränwin, som hållits till salu å åtskilliga krogar, å en af desse, i huset N:o 5 Qwartersgatan, påträffat å krogdisken stående twenne flaskor, den ena innehållande fyragradigt bränwin samt den andra endast nollgradigt. Då krogföreståndersken Erika Johansson till följd häraf blef inkallad till poliskammaren, förebar hon till orsäkt rörande det nollgradiga bränwinet, att sådant endast skulle wara s. k. "sqwättbränwin", hwilket dock ej hjelpte henne undan den för dylika "sqwättar" stadgade plikt af 3 rdr 16 sk. bko.

— Wi anföra här ett rykte, som spridt sig, rörande hofmarskalken Leyonmarck, hwilken man trodde af misstag gått i sjön wid Rosenbad. Det berättas nemligen att han nyligen funnits hängande död å en wind. För sanningsenligheten häraf är dock ej styrkt.

Landsorten.

— Från Ekesjö skrifwes: Hwem har ej på landswägen mellan staden och Bona mött Petter Pettersson ifrån Fogdaholm, eller den så kallade Post-Pelle, hwars rygg och axlar äro ganska symetriskt draperade af ett halft eller helt dussin postwäskor; men få torde känna att den alltid höflige och glade gubben, ute i både godt och ondt wäder, besökt staden twå gånger hwarje wecka, gått tolf mil i weckan, således 624 mil om året, och att han så wandrat i långa aderton år en wäg, hwars längd är 11,232 mil. Den gamle mannen wandrar ännu och snusar utur sin näfwerdosa, som korrespondenterne wäl kunde utbyta emot en af silfwer. Der trogna tjenare belönas, saknas sådane ej.

Från Sundswall skrifwes den 12 dennes: "Helena Andersdotter, hustru till arbetaren wid Sörforss, Pehr Olof Pehrsson, har, allt sedan Juli månad innewarande år till följe af religionsgrubbleri, warit sinnesswag. Det oaktadt har hennes man åtagit sig att hålla tillsyn och wård om henne och deras hemmawarande barn, det äldsta en flicka om 7 år och det yngsta $2\frac{1}{2}$ år gammalt; utom dessa trenne barn, hade makarne twenne äldre om

10 a 12 år, som woro borta från hemmet. Hustru Andersdotter hade på sednare tiden stundtals måst bindas, för att dymedelst h ndras från sin föresats att afhända sig lifwet. Mannen, som lärer warit stadd i knappa omständigheter, har ensam skött sin sjuka hustru och de små barnen. På aftonen den 2 dennes, då familjen skulle gå till sängs, satte sig Pehrsson på en stol wid spiseln för att afkläda det yngsta barnet; wid samma tillfälle föll det hustrun in att, i stället för att afkläda sig och gå till hwila, påtaga en bättre drägt för att gå bort. Mannen sökte hindra detta, hwarwid hustrun kom i en wild sinnesstämning, fattade en på golfwet liggande yxa och med sådan hastighet slog honom i hufwudet, att han jemte barnet nedföll på golfwet. Den 7-åriga flickan hastade till modren och lyckades att fråntaga henne yxan, hwarmed flickan begaf sig ut ur stugan och efter henne följde de twenne andra syskonen. Flickan begaf sig ut med sina syskon till närmaste grannar, ett godt stycke wäg och omtalade den sorgliga tilldragelsen. Dessa skyndade till stället och finna Pehrssons döda kropp illa sargad med en annan yxa, som Andersdotter sökt fram, sedan flickan aflägsnat sig med det förra mordwapnet. Då grannarne kommo till stället hade Andersdotter redan hunnit lemna sitt hem, och begifwit sig till en by på 1 och en half mils afstånd derifrån, der hon kl. 12 om natten hos en åbo blef insläppt och herbergerades till följande dagen, då hon ledsagades till Sörfors bruk och häktades. Andersdotter är transporterad till Hernösand och insatt på hospitalet derstädes.

— Från Halmstad skrifwes den 8 dennes. Sistl. Fredags afton inträffade följande beklagliga händelse på hemmanet Lis i Stafsinge socken. Samma hemmans egare Swen Olsson hade begifwit sig till Falkenberg, och då han, sedan det blifwit mörkt, skulle begifwa sig derifrån, hade han halkat omkull och slagit hufwudet emot sitt åkdon så hårdt, att han genast afswimmade på stället; sedan han blifwit något bättre, hade doktor Roth senare på aftonen åtföljt honom hem i och för hans betänkliga tillstånd. Då föreståndaren för bränneriet på Lis hörde berättelsen om denna olycka skyndade han till boningen. Tre af de öfrige på bränneriet warande personerna hade gått till hwila och den fjerde war ännu uppe. I detsamma hördes en förfärlig knall och då de liggande bränneristerna skyndade i blotta linnet upp för att undersöka hwad som war på färde, öfwerhöljdes de genast wid öppnandet af dörren till sofkammaren (belägen nära ångpannan) af kokhett watten. Den ene af karlarne, som skulle skynda ut genom en bränneriets dörr, halkade omkull och blef alldeles öfwergjuten af det kokheta wattnet, samt afled efter endast några timmars plågor. En annan af karlarne, mycket illa skadad, lefde ännu påföljande dagen, men i ett betänkligt tillstånd. De 2:ne öfrige blefwo ock skadade men ej så swårt. Lyckligt war det emellertid att hr Roth fanns wid tillfället i Lis, hwarigenom hjelp hastigt erhölls. Olyckan skall hafwa uppkommit derigenom att bränneristerna warit försumliga och ej passat ångpannan med tillräckligt watten, utan hade ett af rören eller cylindrarne sprungit sönder.

Norge.

Öfwerstelöjtn. i generalstaben M. Wergeland och premierlöjtnanten wid flottan Nielsen hafwa, i egenskap af ledamöter af den genom kongl. beslut den 17 Dec. 1852 tillsatte talegraf-kommission, erhållit uppdrag, att afresa till Swerige, för att med wederbörande, som derstädes hafwa att förbereda saken angående anläggandet af elektromagnetiska telegraflinier, öfwerlägga om alla de föremål, som röra förbindelsen mellan de blifwande telegraflinierne i de båda rikena och deröfwer upprätta ett förslag.

— I Norrige har den stora sjöormen åter warit i farwattnet och satt en förfärlig skräck i hela ortens folk i närheten af Eidsvald. Man såg nemligen i floden ett widunder som war tjockt som en timmerstock och hade mahn som en häst. Man samlade sig i stora skaror wid stranden och alla ortens jägare uppbudades för att bombardera odjuret, men det höll sig ännu utom skotthåll. En rask sjöman, som tyckte sig se annat än det widskepliga folket, satte dock ut i en båt för att fånga hafswidundret, ehuru alla med en mun afrådde honom från detta oerhörda wågspel. Det warade också icke länge förrän han drog besten i land och till allas förwåning war den inbillade sjöormen ingenting annat än en planka, hwars ena ända war fastbunden till ett fisknät.

Utrikes.

Danmark.

Sedan den schism, som, hufwudsakligen genom ministerens snart sagdt oförskämda beteende, för ett par weckor sedan, efter hwad läsaren påminner sig, uppstått mellan denna och riksdagen, nu åtminstone till det yttre blifwit häfwen, och ömsesidiga artigheter derwid utbytta; hafwa likwäl nästan alla krigsministerns för Tinget framlagda förslager blifwit nära nog enhälligt förkastade.

Den märkligaste nyheten hafwa wi emellertid från Holstein, detta amfibiska land, som till nationalitet och språk är fullkomligt Tyskt, men genom gammal eröfring och kabinetternas dom blifwit fastkedjadt wid Danmark. Likt en igel har det sugit sig fast och kan icke afskakas, utan att rycka med sig en del (Schleswig) af detta lands egen kropp. Öfwer det af regeringen framlagda förslag till grundlag för detta Hertigdöme har neml. den i ämnet nedsatta komiteen föreslagit, att ständerförsamlingen skulle inför konungen förklara, att de gamla provincialständerna måtte bibehållas; och tillika uttala såsom sin öfwertygelse den meningen, att någon enhet i monarchiens olikartade delar ej kan tillwägabringas utan medelst återgång till den förre år 1848 gällande absoluta regeringsformen. Hwad tycker läsaren?

Tyskland.

Hessen. Premierministern, den beryktade Hassenpflug, som före sitt grundliga kringpiskande af grefwe Ysenburg styrde kamrarne efter behag, synes nu ha förlorat sitt öfwertag, enär regeringens författningsförslag med stor majoritet blifwit förkastadt, oaktadt ministerns motstånd och hotelser.

Frankrike.

Regeringen synes ej fästa någon wigt wid den s. k. Fesionen eller försoningen mellan Legitimisterna och Orleanisterna, hwarigenom den yngre Bourbonska linien skulle afstå sina anspråk till förmån för den äldre. Åtminstone har dess officiella blad, Monitören, derom ingenting att säga. Republikanerna ha emellertid beslutat understödja fusionen, emedan de anse sig ha mera att hoppas af konungaän kejsaredömet. Också kan man wäl ta för afgjordt, att, om de båda regentlinierna wäl bli utaf med Napoleon, enigheten mellan dem sjelfwe ej skall bli långwarig.

De stackars Turkarne ha ej mycken utsigt att erhålla något lån härstädes, utan lärer deras ombud Namik Pascha wara betänkt på att söka sin lycka på andra sidan Atlantiska hafwet.

Nya förwecklingar hafwa uppstått med Neapel i anledning deraf att man, tillfölje af kolerans grasserande i södra Frankrike, wid karantänen anwändt ytterlig strånghet mot alla från detta land kommande personer och waror (Och likwäl finnes ej något "civiliseradt land i werlden" som spärrar sig mot koleran mer än Swerige!).

Spanien.

Den nya ministeren, som wisat sig wida liberalare än sina två föregångare, har upplöst Cortes, sedan den wid omröstning i Senaten öfwer ett af densamma framlagdt jernwägsförslag stannat i minoriteten. Emedan ingen tid för församlingens inkallande wid upplösningen omnämndes, har man anledning befara, att regeringen ämnar göra försök att afskaffa den parlamentariska styrelsen.

Ryßland och Turkiet.

Från krigstheatrarna, Wallachiet och Mindre Asien, äro underrättelserna som wanligt osäkra och motsägande, hwilket också måste wara händelsen, då båda de krigförande magterna naturligtwis söka förstora sina segrar och, så mycket som möjligt, förgylla nederlagen. Säkert är emellertid, att Turkarna ha öfwerhanden till lands åtminstone i Asien, hwaremot Rysarne äro lyckligare till sjös. I Wallachiet stå båda armeerna stilla, fannolikt mindre tillfölje af årstiden än kabinetternas bemödande att stifta fred. Enligt en uppgift i ett ryskt blad skola Turkarna wara

---

Den hwita slöjan.

(Efter Gutzkow)

Tredje Kapitlet.

Leonora von Werdenberg.

(Slut från föreg. N:r.)

Han lemnade en dag den gamla ett bref från Baronen, som understödde den unge mannens frieri. På Leonoras fader, som länge warit på resor, hade den friska bergsluften werkat så wälgörande, att han skämtade öfwer spökerierna der hemma. Farmodren war på Leonoras sida. Der kämpades mången hård kamp. Ändtliden segrade ungdomen och hjertat. Ulrik lofwade resa bort på ett år, och gifwa Leonora tid till att finna sig i en förbindelse, hwari hon såg något öfwernaturligt och ett offer, som hon bragte åt ödets hemska magter. Hon kunde icke lösrycka sig från den föreställningen, att hon war bestämd till att wara den sista medlemmen af det hus, hwaai detta besynnerliga anlag war ett arf. Med henne, trodde hon, måste det dö ut.

Då Ulrik tog afsked, war det henne, som om hon icke kunnat skiljas från honom. Hon höll hans hand fast i sin och slöt sig skälfwande intill honom. Genom att plötsligt rycka sig lös, måste han göra slut på det plågsamma afskedet. Hon lyßnade efter hans steg, ilade till fönstret och såg efter honom, och då han, förrän han red in uti skogen, ännu en gång såg sig om, föll hon sanslös i mine armar.

Då jag under de följande dagarne sökte uppmuntra henne, genom att för henne teckna bilder af framtiden och deß planer, såg hon på mig med en egendomlig, hälften sorgsen, hälften ironisk blick. Jag märkte, att hon blef synbart mattare och blekare, att hon höll sig så mycket, som möjligt, aflägsnad från farmodren, samt afwisade hwarje sysselsättning, som skulle anstränga hennes själ och kropp eller förströ henne, med de orden: "Huru öfwerflödigt." Jag hade uppskjutit min afresa så länge, som möjligt. Slutligen kunde jag icke längre bli qwar på Werdenberg, utan beslöt skrifwa till Ulrik, och uppmana honom att återwända. Leonora påstod, att den hwita slöjan låg för hennes ögon, att hon såg den på menniskor, som woro henne kära, och att hennes hjerta wille brista wid tanken på att de snart skulle ryckas ur den lyckligaste tillwaro. Ja, hon gick till och med så långt, att hon påstod, att hon såg sig sjelf betäckt dermed, och att hon snart skulle wara hemfallen till sin familjs demoniska makter.

Då jag hade lemnat slottet, skref jag till Leonoras fader. Efter allt, hwad jag hört om baronen, wisste jag wäl, att han icke war någon man att energiskt bekämpa Leonoras inbillning, och Ulrik, till hwilken jag icke wågade skrifwa, kunde af honom erfara det nödwändiga. Jag förutsatte, att man skulle rådfråga den förste läkare och försöka att kurera ett profetiskt anlag, hwars egande kan wäcka en föreställning om de plågor, för hwilka en menniska skulle wara blottställd, i fall gudomen hade meddelat henne några strålar af sitt allseende öga.

Flere månader förflöto. Wåren hade medfört lif och glädje. Leonora helsade den, efter hwad jag erfor, med wemodig undergifwenhet under den snara skiljsmessan. Det blef midsommar, och till och med det dystra Werdenberg syntes upplyst och wärmdt af årstidens glans. Leonora skref mig till, att hon ännu en gång af allt hjerta wille öfwerlemna sig åt njutningen af lifwets skönhet. Men hennes nästa bref medförde en annan underrättelse. Hennes far, som lefde i det Italienska Schweitz, hade blifwit farligt sjuk, och bedt dottren komma till sig. Naturligtwis wille hon strax uppfylla hans önskningar, men då farmodren under intet wilkor wille afstå ifrån att ledsaga henne, måste resan nödwändigt dragas ut på längden. Leonora, som såg allt i swart, fruktade blott att finna sin fars graf.

De dystra aningarne bekräftades lyckligtwis icke. Leonora hade funnit sin far så frisk och rask, att hon knapt kunde tro på den öfwerståndna sjukdomens fara. Läkaren hade, för att befästa hans helsa, rådt honom till att taga sig rörelse. Leonora måste följa honom på hans utflygter. "Du kan icke tro," skref hon en gång från Luganosjön, huru kär jag nu är i lifwet. Allt i min omgifning är friskt, skönt och muntert. Till och med farmor, som i lycklig blindhet icke längre ser dödens symbol, njuter af ljusstrålen, af bergens friska luft och sjöns brusande. Och huru lysande är icke wattnet, luften och landet i denna lyckliga trakt! Språket ljuder så wekt och klangfullt i wåra öron, och när processionerna sjungande skrida förbi mig, då kunde jag sammanknäppa händerna och bedja: bär också mina sorger till trons altare! Jag anar och wet, att Luganosjöns wågor skola skölja min graf. Och Ulrik! Nyligen, då jag med innerlig längtan hade tänkt på honom, war det plötsligt, som om aftonwinden förde ljudet af den älskade stämman till mig. Är det icke en utweckling af själens förmögenheter, ett tecken på, att den är i begrepp att skilja sig från kroppen? Du skulle twifwelsutan afhöra mig med ett misstroget leende, om du säge, huru bergs- och skogsluften har styrkt mig. Men har intet förtroende till de friska

127,000 man starka, fördelade på 8 serskildta punkter; Rysarna skola ega 98,000 man utom kosacher och Wallchisk milis, fördelade på 10 olika ställen. Hatet mot dessa sednare och den deraf rådande jäsningen i Bukarest skall wara så stor, att general Gortschakoff hotat att wid mindsta upproriska rörelse sätta eld på staden.

I Mindre Asien hafwa Turkarna hittills afgjordt haft öfwerwigten; dock förmäler en öfwer Wien ankommen telegrafdepesch af den 15 dennes, att Rysarna under general Andronikows anförande i grund slagit Turkarne wid Achalzik, hwarwid de sednare skola förlorat ej mindre än 4000 man i döde. Måhända tillåter likwäl uppgiften någon afprutning. Enligt något äldre underrättelser hade der medlersta af de tre Turkiska operationskorpserna segrande framträngt så långt åt norr, att den egde förhoppning att kunna sätta sig i förbindelse med Schamyl, hwarigenom äfwen de i Cirkassien stående Ryska trupparna skulle blifwa afskurna från sina i nordwestra delen af halfön kämpande landsmän. Skulle emellertid den ofwannämnda telegrafnotisen fullt bekräfta sig, är naturligtwis detta hopp i och med det samma förloradt.

Utom den tagne Egyptiska ångaren Pervas Bahri, som på Swarta Hafwet måst stryka flagg för den Ryske fregatten Wladimir, har en afdelning af den Turkisk-Egyptiska flottan, bestående af flera mindre fartyg, blifwit totalt slagen af en 6 linieskepp stark Rysk flottilj under amiral Nachimow wid Sinope. Turkiska amiralen Osman Pascha förd es fången till Sebastopol den närmaste örlogshamnen. Turkarne hade förswarat sig tappert, och flera fartyg heldre låtit skjuta sig i sank än gifwit sig. Ändamålet med den slagna flottans utlöpande hade warit att föra hjelptrupper, wapen och penningar (20 mill. piaster) till ett af de Cirkassiska bergfolken, och detta lärer ock wunnits, emedan det skall hafwa warit på återwägen den blifwit angripen af Rysarne.

Amerika.

Koleran härjar förfärligt på de till Amerika afgångna emigrantskeppen; ett hade under öfwerresan förlorat 100, ett annat 175 passagerare i farsoten.

China.

De alltjemt segrande insurgenterne hafwa af religiös fanatism förstört det gamla märkwärdiga Porslinstornet i Nanking, emedan det warit inredt till Buddhistiskt tempel. Hofwet lärer flytt till de i norr kringwandrande chongolska nomadstammarna, för att söka hjelp hos dessa sina anförwandter.

Riksdagen

Det särskilda utskottet för Bränwinsfrågans behandling har wid sitt sammanträde den 19 dennes till sekreterare utsett kongl. sekreteraren J. P. Theorell, den talangfulle redaktören af Winterbladet. Då man af denna tidning känner Hr Theorells tankar rörande bränwinsfrågan, inser man nogsamt, att regeringens proposition till ständerna ej kan ha någon utsigt att af utskottet blifwa antagen.

Wid Presteståndets sammanträde den 17 dennes utseddes till suppleant i statsutskottet kontraktsprosten Malmstedt. Af lektor Sondeen wäcktes motion 1) Om åläggande för hwarje till full arbetskraft kommen person att årligen aflägga och bespara något för sin egen framtid. 2) om belöning för uppfinnandet af en compteur, som utwisar den effektiva afwerkningen af bränwin wid fabriker. 3) om löneförhöjning till 800 rdr och efter 10 års tjenstgöring till 1000 rdr åt lärarne i naturalhistorien wid rikets lärowerk. Dokt. Säve om fortskyndad reglering af rikets elementarlärowerk. Biskop Genberg anmälte sig wara sinnad att wid den blifwande remissen af denna motion afgifwa sitt yttrande i detta ämne. Prosten Traneus om bestämmande af wiss tid efter laga lysning till äktenskap, inom hwilken detsamma bör med wigsel fullbordas.

Wid de inom Riksständen förrättade wal till ledamöter i Hemliga utskottet, hafwa dertill blifwit utsedde: af Ridderskapet och Adeln: frih. Åkerhjelm, J., possessionat; frih. Tersmeden, W. F., Ryttmästare och hr Virgin, C. A., kontreamiral. Af Presteståndet: vice talmannen biskop Henrlin, biskop Hallström och doktor Broman. Af Borgareståndet: hrr Schwan, Wærn och Billström; samt af Bondeståndet: And. Andersson från Skaraborgs, Matts Persson från Stockholms och Pehr Mattsson från Wester-Norrlands län.

G. Nyqwist från detta län är en af de utaf Bondeståndet utsedde 6 ledamöterna i Brämwinsutskottet.

Litteratur.

Skåne

(Gammalt och Nytt.)

är namnet på en af hr D. P. Sturzenbecher utgifwen periodisk skrift, som hwarje 14:de dag lemnar sin läsare wäl ordnade bidrag till kännedomen om den ifrågawarande prowinsen. Förf. afsigt synes tydligt wara att låta arbetet upptaga "något af allt" inom den föresatta omkretsen, icke uteslutande någon af de kategorier, under hwilka ett land förtjenar att blifwa allmännare och närmare kändt. I afwerlande artiklar påträffas alltså här wärdefulla skildringar, rörande dels Skånes Häfder, dess Topografi, Geologi, och Naturalhistoria; dels dess Statistik, Ekonomi, Litteratur, Skönkonst och Språk, m. m. Emellan dessa ämnen, af wetenskaplig art, har den lika fyndige som snillrike samlaren understundom inflätat små berättelser, ömsom i bunden och obunden stil, motiwet då alltid afspeglande någon af dessa många egendomligheter, hwilka företrädeswis gifwa karaktär åt den lyckliga bygd, der Tegner diktade "Epilogen" och Agardh sammanskref wäxternas Organografi.

Under det wi tillönska all möjlig framgång åt det wackra och hedrande företaget, anse wi det nästan såsom en skyldighet af pressen att uppmana en och hwar, som det förmår att, på detta sätt, i sin mån bidraga dertill att de öfriga prowinserna må framstå ur dunklet, icke blott lefwande i saga och sång, utan jemwäl blifwa med sina minnen och egenheter framhållna, så att den historiska betydelsen kommer till fullt och åskådliggjort lif. Med särskildt afseende fästadt wid Wermland, äro wi förwissade att få landskaper skulle erbjuda forskaren rikare och intressantare stoff, än det gamla, mångbesjungna, på naturskönheter omwäxlande "Jernbärarlandet", hwars befolkning, då fråga warit om sjelfständighet, kraft och kulturföretag, esomoftast utgjort swenska civilisationens förtrupp.

Bland motioner under nu pågående riksdag torde få mäta sig i klyftighet och statsmannawishet med Herr Björnstjernas, den nemligen: att adelns medlemmar först borde åläggas genomgå en s. k. approbationsmönstring af ett dertill bemyndigadt ransaknings-utskott, innan inträde tillåts för dem på riddarehuset. Det war för den ädle motionären icke nog, att Riddarehusordningen tydligt ger wid handen huru ståndet bör sig förhålla då owärdig ledamot från samlingen skall utgallras; han will att en hwar, som uttager sin polett skall af en tillsatt besigtningsnämnd först wändas ut och in, och sedan in och ut, att renhårigheten må warda klar och uppenbar, innan för honom portarna öppnas till helgedomen. Med ett ord, frågan gäller att upprätta ett litet snyggt och trefligt "tio- eller tremannaråd," i akt och mening att ransaka — njurarna. Naturligtwis hafwa wi, som ej kunna räkna oss till de "fullblodige", ingenting emot ifrågawarande wisitation; men det skulle wara eget nog att förnimma motionärens skäl fullständigt utwecklade, på hwilka han stöder besagde tullfråga, och hur långt han går i medgörlighet att släppa in. Särdeles nyfikna äro wi att få utredt: om uteslutandet från riddarehuset endast skall träffa redan öfwerbewista brottslingar, eller om motionären, i nitet för ståndets ära, icke finner sig befogad gå ända derhän att yrka förwisningsdomen jemwäl åt dem, hwilka åklagaremakten rekommenderat till straff för gröfre förbrytelser. Ty, hwarföre bör det ej gälla medlemmarna af rikets första stånd, hwad Cæsar yttrade om sin hustru: "det är ej nog att hon är dygdig, hon måste äfwen synas wara det".

Thore Petré.

†

Fosterlandet har fått sorg.
Det förjes bortgången af en af sina werk-

---

kinderna och de klara ögonen. Jag läser mycket, hellst i Schuberts djupsinniga werk "Själens historia". Jag måste ofta le öfwer, huru lärdomen gör sig beswär med att finna själens sjukdomar der, hwarest själens krafter öfwerskrida sina wanliga gränsor!"

Det blef kallt och hemskt bland bergen. Leonoras fader wille icke höra något om att bryta upp. Oaktadt stormen och regnet gick han dagligen flere timmar med henne. Om tre dagar war Ulriks år tilländalupet. Han hade skrifwit från Genf med längtan och glädje. Tre dagar ännu — men huru mycket war icke förborgadt i dessa få timmar! Leonora kände sig, efter hwad jag sedermera erfarit, matt och beklämd. En sakta feberrysning genomfor henne wid tanken på Ulrik. "I fall jag säge dödstecknet kring hans panna! sade hon. Man tadlade henne för dylika yttranden, men denna föreställning wände ofta tillbaka.

Himlen war klar, men det stormade häftigt, då de anträdde den wandring, som skulle föra till mötet med Ulrik. Med häftig smärta hade Leonora tagit afsked med farmodren. Hon förmådde knapt följa den raskt framskridande fadren. Wägen förde genom byar, öfwer åkrar och fält, längs med sjön och uppåt skogen. Det wissnade nerfallna löfwet raßlade under Leonoras fötter, skatorna flögo fram och åter, och winden jagade mörka skymassor öfwer belgen. "Låtom oß wända om, fader!" bad den bäfwande flickan, "jag är sjuk." Men fadren wille icke. "Deruppe wid kapellet kan du hwila dig!" sade han och gick widare. Leonora släpade sig med möda efter. Wägen slingrade sig uppåt genom buskar och klippor. Redan blänkte kapellets kors genom de nakna träden. Fadren gick öfwer den smala bron och ropade, i det han såg sig om: "Modigt framåt, Leonora! endast hundrade steg till, och wi äro wid målet! Derpå gick han widare. Swindlande beträdde Leonora bron, som i djerfwa bågar från den ena klippspetsen till den andra swäfwade öfwer afgrunden — en obeskriflig ångest qwalde henne — allt syntes henne fiendtligt och hotande. Eketräden slogo owilligt med de kraftiga armarne, granträden, som woro rotfaste emellan klipporna, böjde sig knakande, bäcken brusade wåldsammare, winden rasade wredare, skyarne skänkte sig djupare och djupare — öfwerallt ett klagande, åt döden inwigdt lif. Och under hennes fötter wacklade bron, det förekom henne, som om den hwita slöjan utbredde sig öfwer hela naturen, då ropades det till henne nerifrån: "Leonora! Leonora!" Hon och fadren sågo ner, och sågo en wandrare wid sidan om en reswagn. Det war Ulrik. Han swängde hatten, han hwiftade med näsduken, men i detta ögonblick ljöd ett skrik. Leonora hade wid kapellets rand sjunkit ned i afgrunden.

Mer än ett år efter denna händelse förde en lycklig anledning mig till denna dal af det Italienska Schweitz. Då wi om aftonen suto under Verandens löftak, Ulrik och Leonora wid sidan af mig, och Baronen hade gått in i det inre rummet, för att drömma wid sin lille dotterssons wagga, pekade Leonora på kyrkan sägande: "Der ligger wår slägts spökhistoria begrafwen." Döden hade icke warit tung för farmodren, ty hon hade dött fullt öfwertygad, att hennes slägts förbannelse hade wikit bort. Förklaringen öfwer Leonoras öde uteblef icke. Ulrik berättade: "Några törnbuskar höllo henne uppe i fallet. Hon war sårad, utan sans, och föll i feber. Denna feber war lifsfarlig. Jag will icke berätta om de fruktanswärda fantasierne; låt dessa minnen hwila. Efter några förfärliga dagar lefde hon åter upp till nytt lif, och nu äro wi lyckliga."

Det knapphändiga sätt, hwarpå Ulrik affattade denna berättelse, wäckte min uppmärksamhet. Jag anade, att fallet i afgrunden icke warit någon blott — tillfällighet. "Låt dessa minnen hwila," sade Ulrik. . . . . .

Jag lefde några lyckliga dagar i närheten af det förtjusande Lugano, seglade på de blå böljorna och njöt af den sköna blandningen af italiensk natur och Schweitzisk alplif. Jag fann Leonora werkligen lycklig och tillfreds. Alla dystra tankar hade förswunnit. Om den hwita slöjan märkte jag snart att man icke mera wågade tala. Spökandet existerade icke mera.

Då jag sedermera frågade en tänkande läkare om hans mening rörande de händelser, jag nu berättat, swarade han: "Förmågan att kunna se det öfwernaturliga, eller, som fallet war här, den hwita slöjan skall ingen tänkande läkare förneka. Denna förmåga att kunna förutse tillkommande händelser är förunderlig nog. I Skottland har den, som bekant är, öfwergått till en lokal sjukdom. Icke eller kan man bestrida det ärftliga anlaget härföre. Men i Leonora har den medwetne andens swaga natur firat en triumf öfwer de titaniska naturandarnes demoniska makt. Fantasien trodde sig ega denna gåfwa starkare, än naturen egde densamma. Fantasien, fruktan, den pinande ångsten, kanske också benägenheten för det öfwernaturliga framgyckade för henne bilden af den hwita slöjan. Hon såg dödstecknet med medwetande. Men förmågan att kunna förutsäga låter icke förena sig med medwetandet. Er wäninnas eftertanke och grubblande öfwer denna hennes förmåga omintetgjorde det anlag derföre, hon tilläfwentyrs egde. Fruktade hon, att genom en förbindelse med sin slägtinge Ulrik ännu mera hemfalla åt den ärftliga traditionens förbannelse, och sjönk hon werkligen i afgrunden af ökad fruktan och försökande ett sjelfmord, hwilket jag emellertid icke wågar antaga, så hade denna katastrof en så helsosam reaktion på hennes öfweransträngda organism, att man wäl kan säga, att wiljans fria kraft här förstörde det demoniska beroendet. Medwetandet bortskrämde aningen, tillbakawiste de nattliga andarne, som blott med sakta steg närma sig menskan, och öfwermanna henne, när hon befinner sig i ett drömmande, obewakadt tillstånd. Från det ögonblick, Leonora fruktade att se den hwita slöjan, såg hon den sen wäl öfwer allt, men det war icke den slöja, som hennes förfäder hade sett." — Och då jag frågade, hwilken lärdom, som kunde hemtas af dessa minnen, swarade han: "Blott den; Tänk! och du har förjagat alla mörkrets skräckbilder."

sammaste, i rikets angelägenheter insigtsfullaste och för det allmännas wäl mest nitiska föner. En sådan förlust framkallar oro och bestörtning; helst då den, som nu är händelsen, inträffar under en period, då män med högre vuer och fast karakter äro mest af nöden.

Thore Petre war en rikt utrustad natur, der allwar och kraft utgjorde grunddragen. Hans förnamn war betecknande. Lik en annan Thor med upplyftad hammare gick han fram genom lifwet och werlden, alltid med högburet hufwud och säker gång. För honom stod målet klart, emedan han wiste hwad han wille och förmådde. Hans hedersplats war Tribunen. När han der lät sitt kärntal flöda, war det, som hade man hört en fjällflod rusa ned från bergen, lekande med de lösryckta stenblocken. På honom kunde i allmänhet tillämpas den gamla bilden: att stark ström med egna wågor går genom hafwet.

Som politisk person har Thore Petre blifwit olika bedömd af olika partier. Wi inlåta oss ej i någon granskning öfwer denna hans werksamhet; utan förmoda, att när öfwerdriften, så på ena som andra sidan, hunnit bortdunsta, rörande omdömet om honom, skall Sw. folket erkänna: att mannen menade sitt land ärligt och offrade sina bästa krafter att medwerka till dess politiska och sociala utweckling. Inristar efterwerlden den domen på hans graf, så behöfwer denna sannerligen inga widare prydnader.

Fjärilens bön till Wilhelmina
på Julaftonen*).

Ren sommarn flyktad är för längesedan,
Men jag, olycklige, är ännu qwar.
Hwi fick jag icke dö som mina syskon
Uti min korta sköna ungdomsdar?

Härute stelnar hjertat, och af wingen
Snart guldet fryser bort af nordanwind.
Och alla ängens blommor äro döda; —
Men mången blomma ännu på din kind.

Jag wißte det, och derföre jag styrde
På trötta wingarna min kosa hit.
Ack, låt mig jula här i blomstergården
Med rosen röda och med lilja hwit!

*) Med en julklapp i form af en fjäril.

Hwarjehanda.

Wälfägnad. En rik bondgumma gjorde en gång bröllop åt sin dotter, och många gäster woro bjudna. Midt under gästabudet såg man den ena efter den andra lemna stugan. De hade allesammans blifwit illamående och misstänkte att orsaken dertill låg i den förtärda maten. Så war det äfwen. Ty "swärmora", som wille ha allt på "kerawis", hade ansett sig ej kunna anwända wanligt koksalt till matlagningen, såsom allt för simpelt, utan hade i stället begagnat — engelskt salt.

— Själa-tutning. En resande, som färdades genom ett af de södra landskapen, hade länge på sin wäg hört ljudet af en lur skalla i nejden. Slutligen kom han till en kyrka, och der upptäckte han mannen som åstadkom owäsendet — en bonde som tutade i en wäldig lur af alla krafter. Den resande stannade och bonden tog luren från munnen. "Hwad gör du der, min wän; hwad är detta för ett förfärligt tjut?" frågade den förre. "Jo, ser harren," swarade bonden, det är kungsorg, och wi skulle egentligen ringa en timma om da'n; men si klockan är sprucken. Som wi nu inte kan komma till wägs med själa-ringning, så går jag här på kyrkobacken och håller en själa-tutning i stället."

— Skattsökare i stor skala. I Marseille, Lyon och Aix har ett bolag bildat sig, för att ur hafwet upphemta de skatter, som gingo förlorade wid den Turkiska flottans förstöring i Navarinobugten år 1827. Bland annat gingo 6 millioner piaster i botten endast på amiralskeppet. Detta företag påminner om ett dylikt, då en hr Chales sökte taga reda på den wid Berezina förlorade franska krigskassan om 30 millioner, på hwilket företag denne man tillsatte hela sin förmögenhet stor 400,000 franc, och återkom med tomma händer.

— Furst Gortschakoff, den Ryske öfwerbefälhafwaren i Donaufurstendömena teckna nas i Engelska tidningen "Morning Croniele" på följande föga smickrandr sätt: Fursten är mycket gammal, och då han sitter till häst, ser han ut att i hög grad lida af ålderdomsskröplighet. Hans haka hänger nästan ned till sadelknappen, och ett par glasögon gifwa åt hans ansigte ett högst omilitäriskt utseende.

Kungörelser.

Om skyndsamt insändande af uppgifterne till Bruks-Wallängden får jag erinra. Filipstad den 15 Dec. 1853.

På Embetes wägnar:
Franz von Scheele.

Sammanträde.

Kongl. Wermländska Hushållningssällskapet behagade för den wanliga årssammankomstens hållande sammanträda å Rådhuset härstädes Thorsdagen den 16 näst kommande Februari kl. 10 f. m.

Carlstad den 17 December 1853,

H. F. Oldewig.
Franz von Scheele.

Borgenärers Sammanträden.

Kreditorerne uti Handlauden J. Blixts konkurs behagade sammanträda på undertecknads Contoir här i staden Fredagen den 30:de i denna månad kl. 11 förmiddagen, för att bland andra angelägenheter bestämma af Gäldenären begärt underhåll. Om konkurslagens föreskrift i afseende på närwarande Borgenärers beslutande rätt erindras.

Carlstad den 5 December 1853.

C. W. Geijer.

Till Salu.

AD. LJUNGQUIST.

rekommenderar sitt med flera nya artiklar tillökta, väl sorterade Manufakturlager äfvensom flera småsaker passande till Julklappar.

Efter nyaste mode förfärdigade fruntimmers Hufvudbonader utaf olika sorter, äfvensom emottages beställningar härpå till möjligaste bästa priser.

Wid nya Bay.-Bryggeriets Försäljnings-Magazin uti „Fabrikör Frankes gård, försäljes godt Bäij-Öhl samt Swagdricka och Gäst; reqwisitioner från landet adresseras till J. A. Nygren.

OST,

utmärkt god, finnes nu och framgent hos
A. T. BRATTBERG.

GOD HUMMER,

Fogel och Sockerdricka hos
E. CHRISTMAN.

På härvarande Boktryckeri
VACKRA VISIT-KORT
af Glacéepapper.

Diwerse.

Ytterligare får jag uppmana alla som ära skyldiga för gjorda och till betalning förfallna Auktionsinrop, att skyndsammeligen uppgöra liqwid, och derjemte tillkännagifwa, att laga åtgärd för hwad som wid detta års utgång resterar, utan undantag kommer att widtagas.

Carlstad den 12 December 1853.

På Auktionskammarens wägnar:
Adolph F. Nygren.

Som Carlstads Sparbank för insättningar och uttagningar å motbok icke är öppen från Lördagen d. 17 December 1853 till Lördagen den 14 Januari 1854, så kunna uppsägningar af insatte medel under berörde tid ske hos Räkenskapsföraren. — Räntor för lån emottagas å Sparbankens kontor Fredagen den 30 December från kl. 9 till 12 förmiddagen samt 3 till 5 eftermiddagen.

Direktionen.

Jag får härmed wördsamt tillkännagifva att jag, genom en i yrket skicklig Perukmakare, forrsätter den rörelse min man i lifstiden idkade. Carlstad den 22 November 1853.

CHARLOTTE STRÖMBERG,
Perukmakare-Enka.

Under namnet
Örebro nya Tidning
utgifwes nästkommande år 1854 från Lindhska boktryckerie härstädes på undertecknads förlag samt juridiska answarighett hwarje helgfri Onsdags och Lördags förmiddag ett nytt blad af den storlek och på sådant papper tryckt som detta profnummer utwisar, likwäl från nästa Februari eller Mars månader med nya stilar. — Priset för hel årgång blifwer 4 Rb. 24 sk., för half 3 Rb. och för fjerdedels år 2 Rb., allt banko hwartill prenumeration emottages i Herr Rohloffs bokhandel, äfwensom å postkontoret härstädes med tillägg af 24 sk. banko samt å alla öfriga postkontor med ytterligare 24 sk. samma mynt såsom wanligt postarfwode. Lösa numror a 3 sk. bko stycket säljas utgifningsdagarne från kl. 8 till 12 f. m., så långt tillgången medgifwer, endast i Rohloffska bokhandeln Kungörelser och annonser af alla slag emottagas till införande mot 2 sk. bko petitraden och böra wara inlemnade på Lindhska kontoret sednast Tisdagar och Fredagar kl. 12 middagen.

Erik Lundberg.
Förut utgifware af Wermländska Korrespondenten.

Tidningen
ÖSTGÖTHA CORRESPONDENTEN
kommer att fortfarande utgifvas äfven nästa år.

Wår odödlige Geijer har yttrat, att man måste förtjena att ega wänner, men äfven wara wärdig att ega fiender. Utan att ingå i några kommentarier öfwer denna, så helt och hållet Geijerska tanke, finna wi oss försatta i en belägenhet, just sådan som dessa ord beteckna, enär wi samtidigt dermed, att wi funnit oss allt mera och mera uppmuntrade af den större allmänheten genom ökad afsättning, sett oss ett föremål för andra publicistiska organers fiendtlighet. Kännande med oss sjelfwa att wi nu, lika mycket, som då wi först började den offentliga skrifställarebanan, nitälske för det allmänna, troget fasthålla oss wid gagnande reformer, samt warmt lifwas af wår tids medborgerliga idéer, hoppas wi att äfwen hädanefter göra oss såwäl förtjenta af allmänhetens fortfarande wänskap och förtroende, som äfwen wärdiga samma tidningars fiendskap.

Östgötha Correspondenten har allt sedan sitt första uppträdande warit en ständig, som wi hoppas, konseqwent protest emot all despotism inom opinionerna, emot allt politiskt partiafguderi, emot all blind authoritetstro. Arfwingen till det äldre, absolutistiska konungadömets rygtbara maxim: jag är staten, kan icke wara något enskildt parti, utan måste utgöras af landet i sin helhet, af på en och samma gång konungamakten och folket, af den allmänna framåtskridande upplysningen, af den fria, samhället nyfödande yttrande rätten, hwilken manar alla, så widt hwars och ens förmåga sträcker sig, till egen handling och eftertanke och icke fordrar af någon ett slafwiskt offer af medborgerlighetens förstfödslorätt: sjelfständigheten.

Förefinnes icke dess mindre någon skiljaktighet i tidningens karakter, hållning och ton nu emot fordom, härflyter det icke af förändrade tänkesätt, utan deraf, att Redaktionen nu öfwerblickar samhällets ställning med en erfarenhet, förwärfwad under en mångårig publicistisk werksamhet, som lärt oss icke att betwifla folkens framtid, icke att underskatta frihetens wärde, icke att misskänna reformernas behof, icke att förbise diskussionens betydelse, men som lärt oss att begränsa ögonblickets förhoppningar, lärt oss inse de öfwerdrifna anspråkens alltid förr eller sednare reagerande fara, lärt oss att icke gagnelöst förspilla diskusionens wigt och inflytande, genom att i tid och otid äflas om publicistiska effekter, lärt oss att all fiendtlighet, all bitterhet och allt hat lika mycket wanpryda den offentliga mannen, som de alltid äfwen i sina följder snarare aflägsna honom ifrån, än närma honom till målet.

Till denna allmänna förklaring om wår ställning i närwarande ögonblick torde wi knappast behöfwa tillägga, att wi hädanefter, såsom hittintills, skola egna wår uppmärksamhet, så långt tidningens utrymme det medgifwer, så wäl åt fäderneslandets angelägenheter i allmänhet, som äfwen åt provinsens.

För att wäcka ett allmännare deltagande för den offentliga diskussionen inom länet, och för att gifwa hwar och en ett tillfälle att sjelf få utbyta åsigter och tankar med andra, samt sålunda göra publiciteten till ett dyrbart behof för hwar och en enskild, hafwa wi alltid öppnat tidningens spalter för insända uppsatser af allmännare wärd. I den öfwertygelse, att man häri ser ett bewis uppå, att Red. icke sjelf will göra sig till en uteslutande opinionsmyndighet, hwarunder alla andra skola sortera, utan göra tidningen till ett fält, der ett fritt och naturligt wexelbyte af tankar och omdömen eger rum, skola wi fortfarande iakttaga samma uppmärksamhet emot förekemmande skiljaktiga meningsyttringar, hwarföre wi, på samma gång wi nu inbjuda till ny prenumeration, äfwen taga oss friheten inbjuda allmänheten till ny diskusion, rörande sådana angelägenheter, som äro af interesse för — allmänheten sjelf.

På Östgötha Correspondenten, som utkommer alla helgfria Onsdagar och Lördagar, kan prenumereras på Boktryckeriet och på Rikets alla Postkontor för helt år med 5 rdr 16 sk., allt banko, oberäknadt Postförwaltarearfwodet, som på Linköpings Postkontor är 24 sk. banko.

Linköping i December 1853.

Redaktionen.

På undertecknads
BOKTRYKERI
emottagas
beställningar
af: wanligt Boktryck; Linjearbeten: Blanketter till Räkenskaper, Postkartor, Debetsedlar, Dagböcker, m. m.; Accidensarbeten: Invitations-, Adress- och Visitkort, Notifikationer, Cirkulärer, Etiketter, Konnoissementer, Fraktsedlar, Qwittenser, Priskuranter, Fastebref m. m.; såwäl i swart, som Silfwer-, Bronz och wanligt Färgtryck. Och expedieras alla arbeten skyndsamt och med största noggrannhet samt för billiga priser.

O. Cronquist.

Carlstad. O. Cronquist.